UCHWAŁA NR XXVII/182/2017
RADY GMINY CHARSZNICA

z dnia 16 marca 2017 r.

w sprawie: zmian w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 roku, poz. 446 z póź. zm.), w związku z art. 14 ust.1 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1777) -

RADA GMINY CHARSZNICA UCHWALA CO NASTĘPUJE:

§ 1. Wprowadza się zmiany do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025 przyjętego uchwałą Rady Gminy Charsznica Nr XXIV/145/2016 z dnia 25 listopada 2016 roku w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025.

§ 2. Wprowadzone zmiany stanowią załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wprowadza się ujednolicony tekst Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025 uwzględniający wprowadzone zmiany, który stanowi załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Charsznica.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zdzisław Uchto

Załącznik Nr 1 do uchwały
Rady Gminy Charsznica
Nr XXVII/182/ 2017
z dnia 16 marca 2017 roku

ZMIANY W GMINNYM PROGRAMIE REWITALIZACJI GMINY CHARSZNICA

NA LATA 2016 - 2025

1) Zmienia się tytuł Rozdziału II. „Diagnoza”, który otrzymuje brzmienie „Delimitacja i diagnoza obszaru rewitalizacji".

2) Zmienia się tytuł Rozdziału II, Podrozdział 1 „Metodyka Diagnozy”, który otrzymuje brzmienie „II.1. Delimitacja - diagnoza dotycząca wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji”.

3) W Rozdziale II Podrozdział 1 wprowadza się następujące punkty:

- 1. Metodyka delimitacji obszaru zdegradowanego, który otrzymuje brzmienie:

„1.1. Metodyka delimitacji obszaru zdegradowanego

Na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji wyznaczono obszar zdegradowany gminy Charsznica. Zgodnie z Art. 9 ust. 1 ww. ustawy „Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Niezbędnym elementem do skutecznego przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych jest identyfikacja skali i charakteru zachodzących procesów degradacji.

Obszar zdegradowany wyznaczono za pomocą analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego, przez co możliwe jest porównanie poszczególnych obszarów gminy i wskazanie jednostek o największym oddziaływaniu czynników uznanych za kryzysowe. Zastosowana metoda umożliwiła syntetyczne przedstawienie charakterystyki obszarów, na których kumuluje się największa liczba czynników powodujących degradację obszaru.

Jednostki referencyjne

Dla przestrzennego określenia problemów i potencjałów Gminę podzielono zgodnie ze strukturą jednostek pomocniczych na sołectwa, wskazane w dokumencie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Charsznica", przyjętego Uchwałą Rady Gminy Charsznica Nr XXII/130/2000 z dnia 27 sierpnia 2000 roku . Zdecydowano na połączenie miejscowości Chodowiec oraz Chodów w jedną jednostkę – Chodów ze względu na bardzo małą liczbę mieszkańców w Chodowcu.

Jest to podział naturalny dla mieszkańców Gminy, umożliwiający przeprowadzenie analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego.

Rysunek 1. Mapa obszaru Gminy Charsznica z podziałem na jednostki pomocnicze

Tabela 1. Powierzchnia oraz liczba ludności w poszczególnych jednostkach wg stanu na 31.12.2015r.

Lp.	Nazwa miejscowości	Powierzchnia w ha	Udział w łącznej powierzchni gminy w %	Liczba ludności	Udział w łącznej liczbie ludności w %
1	Charsznica	446,5	5,7%	369	4,8%
2	Chodów	562,2	7,2%	436	5,7%
3	Ciszowice	253,1	3,2%	242	3,2%
4	Dąbrowiec	104,1	1,3%	163	2,1%
5	Jelcza	842,5	10,7%	549	7,2%
6	Marcinkowice	419,3	5,3%	198	2,6%
7	Miechów-Charsznica	387,4	4,9%	1663	21,9%
8	Podlesice	286,6	3,7%	411	5,4%
9	Pogwizdów	481,7	6,1%	257	3,4%
10	Swojczany	703,5	9,0%	825	10,8%
11	Szarkówka	282,1	3,6%	243	3,2%
12	Tczyca	899,4	11,5%	812	10,7%
13	Uniejów-Kolonia	277,6	3,5%	290	3,8%
14	Uniejów-Parcela	172,2	2,2%	107	1,4%
15	Uniejów-Rędziny	771,5	9,8%	405	5,3%
16	Wierzbie	281,2	3,6%	193	2,5%
17	Witowice	678,8	8,6%	446	5,9%
	Suma	**7.849,6**	**100,0%**	**7.609**	**100,0%**

Etap I. – Zbieranie danych

Dla poszczególnych sołectw pozyskano materiały informacyjne dostępne w zasobach Urzędu Gminy Charsznica, jak i specjalnie w tym celu wygenerowane przez instytucje zewnętrzne – Powiatowy Urząd Pracy w Miechowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Charsznicy, Komendę Policji w Miechowie, CEDiIG, KRS, Powiatowy Ośrodek Geodezyjno- Kartograficzny w Miechowie

Uzyskane dane przeanalizowano pod kątem możliwości stworzenia listy porównywalnych wskaźników odnoszących wartość danej zmiennej do obszaru wsi.

Tabela 2. Dane wykorzystane do wyznaczenia obszaru zdegradowanego

	Zakres danych	Nazwa wskaźnika
Podsystem społeczny	**Wskaźniki pomocy społecznej**	
	Liczba osób otrzymujących wsparcie z OPS z powodu niepełnosprawności w 2015 r.	Liczba osób otrzymujących wsparcie z OPS z powodu niepełnosprawności w 2015 r. na 1000 mieszkańców
	Liczba osób otrzymujących zasiłki okresowe w 2015 r.	Liczba osób otrzymujących zasiłki okresowe w 2015 r. na 1000 mieszkańców
	Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne w 2015 r.	Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne w 2015 r. na 1000 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym
	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania w 2015 r.	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym
	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie z OPS na wyprawkę szkolną w 2015 r.	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie z OPS na wyprawkę szkolną w 2015 r. na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym
	Wskaźniki bezrobocia	
	Stopa bezrobocia w 2015 r. w wieku produkcyjnym	Stopa bezrobocia w 2015 r. na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w 2015 w wieku produkcyjnym	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w 2015 na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
	Wskaźniki poziomu edukacji	
	Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2015 roku na terenie Gminy	Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w 2015 roku w %
	Wyniki egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r.	Średni wynik egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. w %
	Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku	Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym
	Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w roku 2015	Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym
	Wskaźniki poziom bezpieczeństwa	
	Liczba przestępstw w 2015 r.	Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
	Liczba wykroczeń w 2015 r.	Liczba wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.

	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece w 2015 r.	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
	Aktywność obywatelska	
	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r.	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r. w %
	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych w 2015 r.	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych w 2015 r. w %
	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w %	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w %
Podsystem gospodarczy	Liczba przedsiębiorstw w 2015 r.	Liczba przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
Podsystem techniczny	Liczba budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r.	Udział budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r.
Podsystem przestrzenno-funkcjonalny	Liczba zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2015 r.	Liczba zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2015 r.

Etap II – analiza wskaźnikowa

Zebrane dane wykorzystano do wielowskaźnikowej, kompleksowej analizy porównawczej zróżnicowania wewnątrzgminnego. W konsekwencji możliwe stało się precyzyjne określenie granic obszarów o wyraźnie gorszej kondycji w zakresie zjawisk społecznych, gospodarczych, technicznych oraz przestrzennych.

Weryfikacja wskaźników objęła następujące elementy:

- poprawność metodologiczna - wskaźnik powinien opisywać w sposób czytelny i przejrzysty dany problem, powinien być łatwy w odbiorze przez czytelnika, łatwo weryfikowalny, powinien również różnicować przestrzeń gminy i być skonstruowany zgodnie z zasadami matematycznymi i statystycznymi;
- poprawność przestrzenna - wskaźnik powinien zostać odniesiony do jednostki mniejszej niż gmina, w tym przypadku do obszaru wsi.

Zakres analizowanych sfer i szczegółowość analiz były uwarunkowane ograniczoną dostępnością danych. Stąd też badania przeprowadzone były dla tych sfer, gdzie była wystarczająca ilość i jakość danych.

Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej wymienione w ustawie są w swojej istocie zbyt złożonymi, aby można było przybliżyć je na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji za pomocą jednego tylko wskaźnika. Podobnie sytuacja wygląda również w przypadku zjawisk niewymienionych wprost w ustawie, a mających z punktu widzenia procesów rewitalizacji istotne znaczenie, takich jak np. niepełnosprawność. Zastosowanie kilku wskaźników do zobrazowania danego zjawiska w ramach audytu miejskiego niesie ze sobą konieczność ich przekształcenia w celu uzyskania miary syntetycznej

umożliwiającej porównania pomiędzy poszczególnymi jednostkami. Uwarunkowania te doprowadziły do konieczności normalizacji analizowanych zmiennych.

Potrzeba wynikająca z konieczności identyfikacji obszarów koncentracji zjawisk kryzysowych pociąga za sobą wybór metody normalizacji, która odnosi się wprost do wartości średniej, a więc:

- standaryzacji,
- przekształceń ilorazowych.

Jako rezultat tak przeprowadzonej normalizacji uzyskano wartości pokazującej rozrzut wartości dla poszczególnych jednostek wokół wartości dla całej gminy. Zaproponowano potraktowanie wszystkich analizowanych wskaźników, jako równoważne i nie różnicowanie ich znaczenia poprzez zastosowanie np. zróżnicowanych wag dla poszczególnych zmiennych. Te bowiem najczęściej są wynikiem subiektywnych doświadczeń badacza. Ustawa z dnia 9 października o rewitalizacji wymaga zaś, aby diagnozy przeprowadzane w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wykorzystywały obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze (art. 4 ust. 1).

Brak różnicowania wag dla poszczególnych wskaźników cząstkowych uprościł i uczytelnił proces obliczania wartości wskaźników syntetycznych, które zostały zastosowane w przypadku ujęcia syntetycznego trzech badanych zjawisk (zasiłków pomocy społecznej, określenia poziomu bezrobocia oraz bezpieczeństwa). **W tym przypadku są one prostą średnią arytmetyczną znormalizowanych wskaźników cząstkowych**. Porównanie otrzymanych wskaźników syntetycznych prowadzi wprost do wskazania obszaru o największym natężeniu zjawisk kryzysowych i tym samym delimitacji obszaru zdegradowanego w Gminie Charsznica.

Ich normalizację przeprowadzono w oparciu o wartość dla całej gminy. Próg wskaźnika syntetycznego na poziomie 1,5 (tzn. na poziomie przekraczającym o 50% wartość dla całej gminy), wyznaczono na podstawie analizy znormalizowanych rozkładów poszczególnych wskaźników. Przyjęto, że poziom odpowiadający 150% wartości dla całej gminy świadczy o wyraźnej koncentracji analizowanych zjawisk i tym samym pozwala uznać ich intensywność za mającą charakter stanu kryzysowego. W przypadku bezrobocia z uwagi na brak jednostek spełniających przyjętą definicje kryzysowości przyjęto poziom wskaźnika 1,25 (25% przekroczoną wartość dla gminy).

Wszystkie wartości zostały zaokrąglone do jednego miejsca po przecinku. Najwyższe wartości obliczonego wskaźnika syntetycznego oznaczają największą koncentrację negatywnych zjawisk społecznych na tych obszarach. Za obszar objęty kryzysem uznano te jednostki, w których wartość wskaźnika syntetycznego odbiega powyżej 150% (w przypadku bezrobocia 125%) od średniej gminnej oraz pokrywały się w sferze społecznej i choćby jednej dodatkowej.

Całe opracowanie zostało wykonane z użyciem oprogramowania GIS. Wszystkie badane zjawiska kryzysowe we wszystkich badanych sferach zostały zidentyfikowane przestrzennie i zilustrowane na mapach, w sposób obrazujący ich natężenie.

W wyniku tak przeprowadzonej procedury wskazano listę wskaźników, które zastosowano dla wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizowanego.

Wskaźniki te obejmują sferę społeczną (zasiłki pomocy społecznej, bezrobocie, ubóstwo, niski poziom edukacji, przestępczość/patologie, uczestnictwo w życiu publicznym), sferę gospodarczą (stopień przedsiębiorczości), sferę techniczną (udział budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970), sferę przestrzenno-funkcjonalną (ilość obiektów zabytkowych objętych GEZ).
Dane zbierano po punktach adresowych, przeliczano je i przyporządkowywano do jednostek a następnie prezentowano je na mapce.

Wszystkie dane zostały przedstawione w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców i skumulowane we wskazanych jednostkach.

Wewnątrz uznanej za zdegradowaną, zamieszkałą jednostkę urbanistyczną, na której natężenie kryzysu było szczególnie duże oraz miała istotne znaczenie dla rozwoju gminy, wyznaczono obszar rewitalizacji.

Sposób wyznaczania obszarów zdegradowanych przedstawiono na przykładzie pomocy społecznej.

Aby zdefiniować obszar, który charakteryzuje kryzys społeczny w obszarze pomocy społecznej przeanalizowano następujące wskaźniki:

- Wskaźnik liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk.
- Wskaźnik liczba osób, które otrzymały wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszk.
- Wskaźnik liczba osób, które otrzymały stypendia socjalne na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym
- Wskaźnik liczba dzieci, objętych dożywianiem na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym
- Wskaźnik liczba dzieci, które otrzymały tzw. wyprawkę szkolną na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym znormalizowany

Aby policzyć syntetyczny wskaźnik pomocy społecznej dokonano normalizacji zebranych wskaźników pomocy społecznej a następnie wyciągnięto średnią arytmetyczną dla każdej z jednostek referencyjnych w gminie.

Zebrane dane z pomocy społecznej:

lp	Nazwa	Ludność ogółem	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z w 2015	Liczba osób, które otrzymały wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności w 2015	Liczba osób, które otrzymały stypendia w 2015	Liczba dzieci, objętych dożywianiem w 2015	Liczba dzieci, które otrzymały tzw. wyprawkę szkolną w 2015
1	Charsznica	369	65	2	6	0	4	0
2	Chodów	436	94	2	11	3	4	2
3	Ciszowice	242	43	0	2	0	6	2
4	Dąbrowiec	163	36	0	2	0	1	1
5	Jelcza	549	82	1	2	5	10	0
6	Marcinkowice	198	33	1	2	3	0	3
7	Miechów-Charsznica	1663	281	32	183	48	60	26
8	Podlesice	411	84	2	20	7	4	3
9	Pogwizdów	257	53	1	15	2	3	0
10	Swojczany	825	139	2	20	11	16	8
11	Szarkówka	243	36	1	10	3	2	1
12	Tczyca	812	163	3	10	7	15	2
13	Uniejów-Kolonia	290	62	0	5	4	4	2
14	Uniejów-Parcela	107	19	0	2	0	0	0
15	Uniejów-Rędziny	405	70	1	6	4	3	2
16	Wierzbie	193	34	0	3	2	2	0

17	Witowice	446	102	2	10	2	7	4
	Gmina	**7609**	**1396**	**50**	**309**	**101**	**141**	**56**

Sposoby liczenia wskaźników:

Wskaźnik liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk. w jednostce (Sołectwie) liczony: liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS w jednostce/liczba mieszkańców w jednostce x 1000

Wskaźnik liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk. w jednostce (Sołectwie) znormalizowany: Wskaźnik liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk. w jednostce /wskaźnik dla gminy

Wskaźnik syntetyczny: suma wskaźników znormalizowanych / liczba wskaźników znormalizowanych

Tabela 3. Wskaźniki pomocy społecznej

lp	Nazwa	Wskaźnik liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk.	Wskaźnik liczba osób, które otrzymały wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszk.	Wskaźnik liczba osób, które otrzymały stypendia socjalne na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym	Wskaźnik liczba dzieci, objętych dożywianiem na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym	Wskaźnik liczba dzieci, które otrzymały tzw. wyprawkę szkolną na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym
1	Charsznica	5,4	16,3	0,0	61,5	0,0
2	Chodów	4,6	25,2	31,9	42,6	21,3
3	Ciszowice	0,0	8,3	0,0	139,5	46,5
4	Dąbrowiec	0,0	12,3	0,0	27,8	27,8
5	Jelcza	1,8	3,6	61,0	122,0	0,0
6	Marcinkowice	5,1	10,1	90,9	0,0	90,9
7	Miechów-Charsznica	19,2	110,0	170,8	213,5	92,5
8	Podlesice	4,9	48,7	83,3	47,6	35,7
9	Pogwizdów	3,9	58,4	37,7	56,6	0,0
10	Swojczany	2,4	24,2	79,1	115,1	57,6
11	Szarkówka	4,1	41,2	83,3	55,6	27,8

12	Tczyca	3,7	12,3	42,9	92,0	12,3
13	Uniejów-Kolonia	0,0	17,2	64,5	64,5	32,3
14	Uniejów-Parcela	0,0	18,7	0,0	0,0	0,0
15	Uniejów-Rędziny	2,5	14,8	57,1	42,9	28,6
16	Wierzbie	0,0	15,5	58,8	58,8	0,0
17	Witowice	4,5	22,4	19,6	68,6	39,2
	Gmina	6,6	40,6	72,3	101	40,1

Tabela 4. Znormalizowane wskaźniki pomocy społecznej

lp	Nazwa	Wskaźnik liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk. znormalizowany	Wskaźnik liczba osób, które otrzymały wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszk. znormalizowany	Wskaźnik liczba osób, które otrzymały stypendia socjalne na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym znormalizowany	Wskaźnik liczba dzieci, objętych dożywianiem na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym znormalizowany	Wskaźnik liczba dzieci, które otrzymały tzw. wyprawkę szkolną na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym znormalizowany
1	Charsznica	0,82	0,40	0,00	0,61	0,00
2	Chodów	0,70	0,62	0,44	0,42	0,53
3	Ciszowice	0,00	0,20	0,00	1,38	1,16
4	Dąbrowiec	0,00	0,30	0,00	0,28	0,69
5	Jelcza	0,28	0,09	0,84	1,21	0,00
6	Marcinkowice	0,77	0,25	1,26	0,00	2,27
7	Miechów-Charsznica	2,92	2,71	2,36	2,11	2,31
8	Podlesice	0,74	1,20	1,15	0,47	0,89
9	Pogwizdów	0,59	1,44	0,52	0,56	0,00
10	Swojczany	0,37	0,60	1,09	1,14	1,44
11	Szarkówka	0,62	1,01	1,15	0,55	0,69
12	Tczyca	0,56	0,30	0,59	0,91	0,31
13	Uniejów-Kolonia	0,00	0,42	0,89	0,64	0,80
14	Uniejów-Parcela	0,00	0,46	0,00	0,00	0,00
15	Uniejów-Rędziny	0,37	0,36	0,79	0,42	0,71
16	Wierzbie	0,00	0,38	0,81	0,58	0,00
17	Witowice	0,68	0,55	0,27	0,68	0,98
	Gmina	1	1	1	1	1

Tabela 5. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica

Lp.	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	Wskaźnik syntetyczny pomocy społecznej
1	Charsznica	0,4
2	Chodów	0,5
3	Ciszowice	0,5
4	Dąbrowiec	0,3
5	Jelcza	0,5
6	Marcinkowice	0,9
7	Miechów-Charsznica	2,5
8	Podlesice	0,9
9	Pogwizdów	0,6
10	Swojczany	0,9
11	Szarkówka	0,8
12	Tczyca	0,5
13	Uniejów-Kolonia	0,6
14	Uniejów-Parcela	0,1
15	Uniejów-Rędziny	0,5
16	Wierzbie	0,4
17	Witowice	0,6
Wartość dla Gminy Charsznica		**1,0**

Następnie prezentowano rozkład wskaźnika w jednostkach przy pomocy mapy.

Rysunek 2 Przykład - Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica

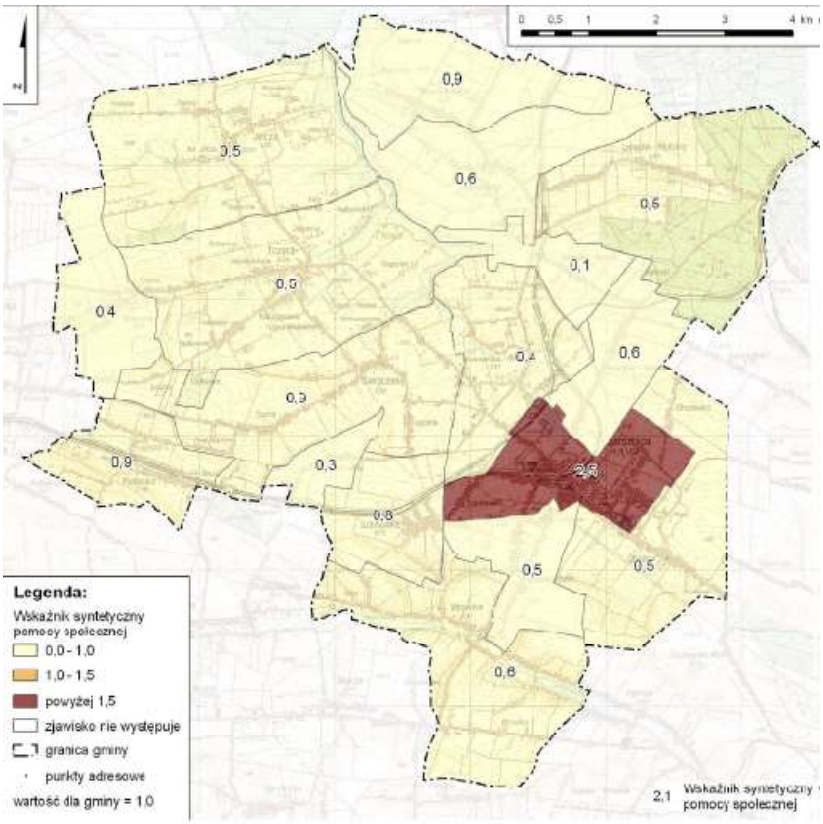

1.2. Podsumowanie zjawisk kryzysowych

1.2.1 Podsumowanie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej

Syntetyczne wskaźniki:

- wskaźnik syntetyczny pomocy społecznej

Rysunek 3. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica

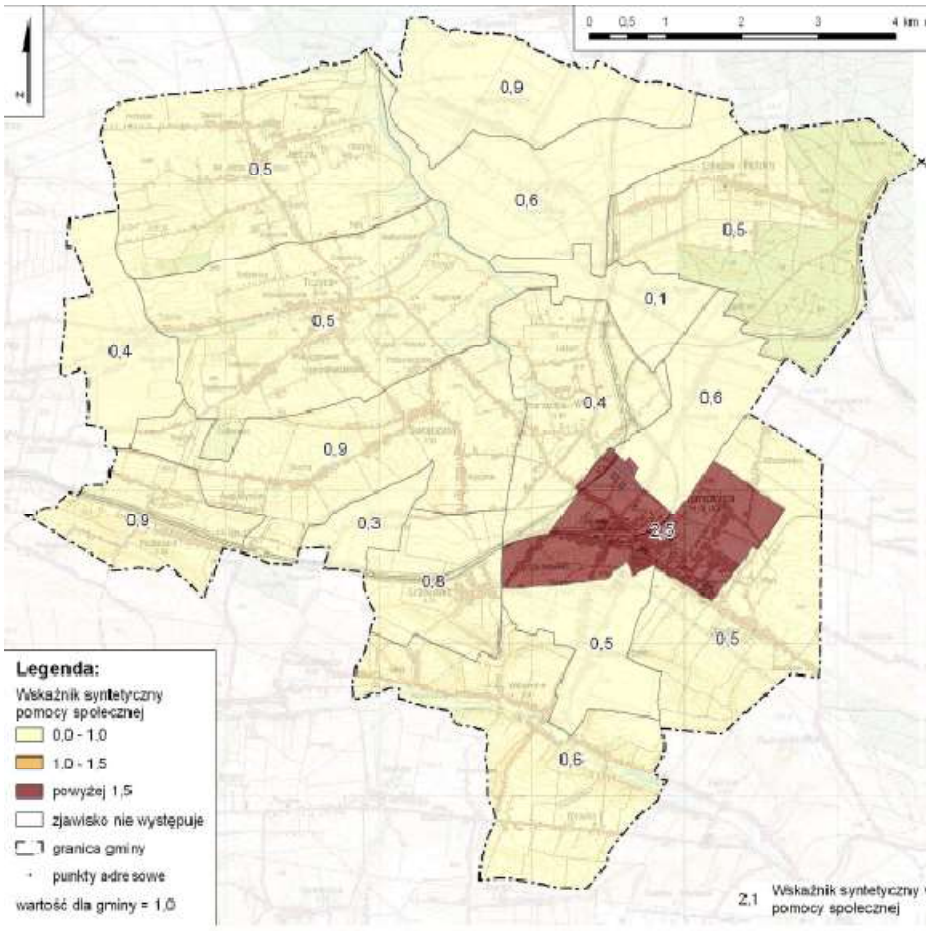

W tym przypadku destymulantę stanowi najwyższy poziom wskaźnika, czyli ciemny odcień na mapie. Wskaźnik syntetyczny pomocy społecznej przyjmuje wartości od 0,1 w miejscowości Uniejów-Parcela do 2,5 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika syntetycznego dla gminy wynosi 1,0. Zgodnie z definicją kryzysowości natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostce charakteryzującej się poziomem wskaźnika syntetycznego przewyższającego wartość 1,5, co ma miejsce w przypadku jednej jednostki -Miechów-Charsznica.

- wskaźnik syntetyczny bezpieczeństwa

Wskaźniki pośrednie składające się na wskaźnik syntetyczny przestępczości i wykroczeń w 2015 r. obejmują:

- Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
- Liczbę wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
- Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.

Wskaźnik przestępczości na 1000 mieszkańców w jednostce (Sołectwie) liczony: liczba przestępstw w jednostce/liczba mieszkańców w jednostce x 1000

Wskaźnik znormalizowany: wskaźnik przestępstw na 1000 mieszkańców w jednostce/wskaźniki dla gminy

Wskaźnik syntetyczny: suma wskaźników znormalizowanych / liczba wskaźników znormalizowanych

Tabela 6. Wskaźniki przestępczości składające się na syntetyczny wskaźnik przestępczości

L.p.	Nazwa	Ludność ogółem	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece w gminie	Wskaźnik przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszk.	Przestępstwa ogółem	Wskaźnik przestępstw ogółem na 1000 mieszk.	Liczba wykroczeń	Wskaźnik wykroczeń ogółem na 1000 mieszk.	Wskaźnik przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszk. znormalizowane	Wskaźnik przestępstw ogółem na 1000 mieszk. Znormalizowane.	Wskaźnik wykroczeń ogółem na 1000 mieszk. znormalizowany
1	Charsznica	369	1	2,7	2	5,4	8	21,7	0,93	1,2	0,35
2	Chodów	436	2	4,6	2	4,6	16	36,7	1,58	1,02	0,59
3	Ciszowice	242	0	0,0	0	0,0	8	33,1	0,0	0,0	0,53
4	Dąbrowiec	163	0	0,0	1	6,1	3	18,4	0,0	1,36	0,30
5	Jelcza	549	2	3,6	3	5,5	7	12,8	1,24	1,22	0,21
6	Marcinkowice	198	0	0,0	1	5,1	2	10,1	0,0	1,13	0,16
7	Miechów-Charsznica	1663	9	5,4	12	7,2	278	167,2	1,86	1,6	2,70
8	Podlesice	411	1	2,4	1	2,4	6	14,6	0,83	0,53	0,24
9	Pogwizdów	257	0	0,0	1	3,9	3	11,7	0,0	0,87	0,19
10	Swojczany	825	2	2,4	2	2,4	11	13,3	0,83	0,53	0,22
11	Szarkówka	243	1	4,1	1	4,1	4	16,5	1,41	0,91	0,27
12	Tczyca	812	2	2,5	2	2,5	49	60,3	0,86	0,55	0,97
13	Uniejów-Kolonia	290	0	0,0	1	3,4	8	27,6	0,0	0,76	0,45
14	Uniejów-Parcela	107	0	0,0	0	0,0	3	28,0	0,0	0,00	0,45
15	Uniejów-Rędziny	405	1	2,5	2	4,9	37	91,4	0,86	1,09	1,48
16	Wierzbie	193	0	0,0	1	5,2	5	25,9	0,0	1,16	0,42
17	Witowice	446	1	2,2	2	4,5	23	51,6	0,76	1	0,83
18	**Gmina**	**7609**	**22**	**2,9**	**34**	**4,5**	**471**	**61,9**	**1**	**1**	**1**

Tabela 7. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica

Lp.	NAZWA	Syntetyczny wskaźnik przestępczości i wykroczeń
1	Charsznica	0,8
2	Chodów	1,1
3	Ciszowice	0,2
4	Dąbrowiec	0,6
5	Jelcza	0,9
6	Marcinkowice	0,4
7	Miechów-Charsznica	2,1
8	Podlesice	0,5
9	Pogwizdów	0,4
10	Swojczany	0,5
11	Szarkówka	0,9
12	Tczyca	0,8
13	Uniejów-Kolonia	0,4
14	Uniejów-Parcela	0,2
15	Uniejów-Rędziny	1,1
16	Wierzbie	0,5
17	Witowice	0,9
Wartość dla Gminy Charsznica		**1,0**

Rysunek 4. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica

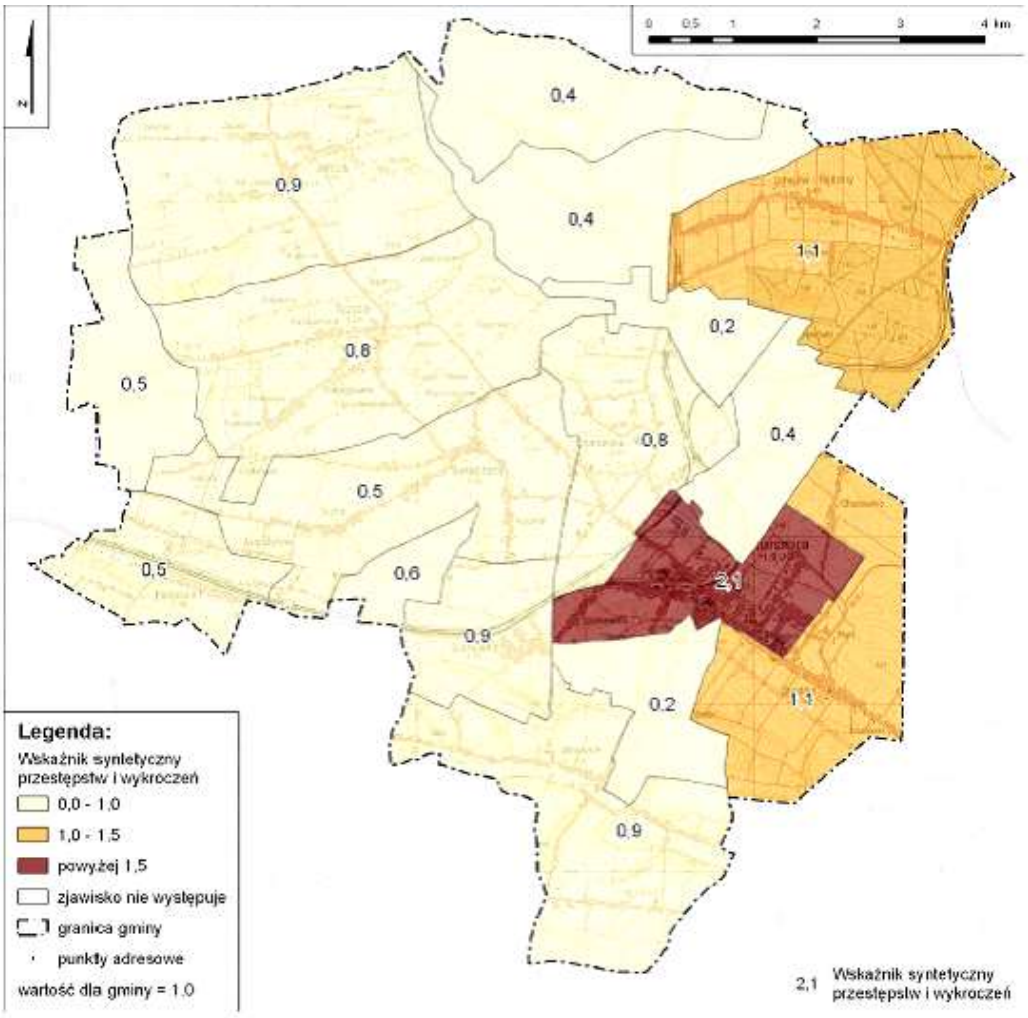

W tym przypadku destymulantę stanowi najwyższy poziom wskaźnika, czyli ciemny odcień na mapie. Na poziom wskaźnika syntetycznego, przekraczający wartość 1,5 występuje w jednostce Miechów – Charsznica (wartość wskaźnika syntetycznego 2,1)

- wskaźnik syntetyczny bezrobocia

Wskaźniki pośrednie składające się na wskaźnik syntetyczny bezrobocia w 2015 roku to:

- Stopa bezrobocia w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym
- Liczba długotrwale bezrobotnych w 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Wskaźnik udział bezrobotnych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym = Liczba bezrobotnych ogółem / Ludność w wieku produkcyjnym * 100

Wskaźnik udział bezrobotnych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym znormalizowany = Wskaźnik udział bezrobotnych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym / do wartości wskaźnika dla gminy

Wskaźnik syntetyczny: suma wskaźników znormalizowanych / liczba wskaźników znormalizowanych

Tabela 8. Zestawienie wskaźników bezrobocia

Nazwa	Ludność w wieku produkcyjnym	Liczba bezrobotnych Ogółem	Liczba długotrwale bezrobotnych	Wskaźnik udział bezrobotnych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	Wskaźnik udział bezrobotnych długotrwale na 100 osób w wieku produkcyjnym	Wskaźnik bezrobocia ogółem znormalizowany	Wskaźnik bezrobocia długotrwałego znormalizowany	**Wskaźnik syntetyczny bezrobocia**
Charsznica	248	16	11	6,5	4,4	0,86	0,91	0,88
Chodów	267	18	10	6,7	3,7	0,90	0,76	0,83
Ciszowice	153	14	9	9,2	5,9	1,22	1,20	1,21
Dąbrowiec	99	9	5	9,1	5,1	1,21	1,03	1,12
Jelcza	358	28	19	7,8	5,3	1,04	1,08	1,06
Marcinkowice	125	11	9	8,8	7,2	1,17	1,47	1,32
Miechów-Charsznica	1075	98	77	9,1	7,2	1,22	1,46	1,34
Podlesice	257	21	13	8,2	5,1	1,09	1,03	1,06
Pogwizdów	162	13	8	8,0	4,9	1,07	1,01	1,04
Swojczany	547	26	14	4,8	2,6	0,63	0,52	0,58
Szarkówka	166	15	9	9,0	5,4	1,20	1,11	1,16
Tczyca	487	27	16	5,5	3,3	0,74	0,67	0,70
Uniejów-Kolonia	179	12	8	6,7	4,5	0,89	0,91	0,90
Uniejów-Parcela	69	5	3	7,2	4,3	0,97	0,89	0,93
Uniejów-Rędziny	264	19	12	7,2	4,5	0,96	0,93	0,94

Wierzbie	121	8	3	6,6	2,5	0,88	0,51	0,69
Witowice	269	23	11	8,6	4,1	1,14	0,83	0,99
Gmina	4846	363	237	7,5	4,9	1	1	1

Rysunek 5. Rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia w gminie Charsznica

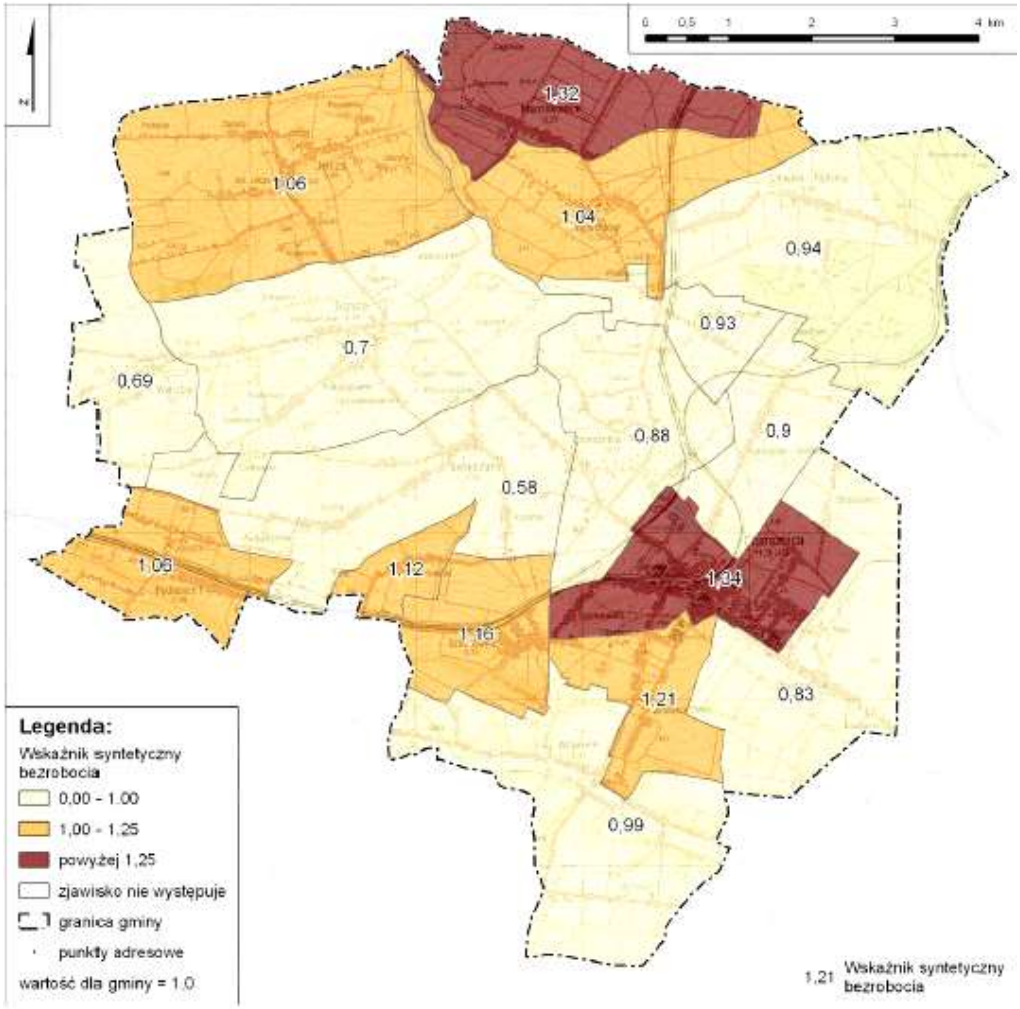

Rozkład przestrzenny bezrobocia w gminie Charsznica zaprezentowany za pomocą wskaźnika syntetycznego bezrobocia, którego rozkład wartości wynosi od 0,58 w miejscowości Swojczany do 1,34 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 1,0. W tym przypadku żadna z jednostek nie przekracza wartości 1,5 dla gminy, zatem natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika syntetycznego przewyższającego wartość 1,25, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (1,34) oraz m. Marcinkowice (1,32).

Pozostałe wskaźniki społeczne

Aktywność obywatelska

- Poziom frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r. w %
- Poziom frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych w 2015 r. w %
- Poziom frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w %

Tabela 9. Frekwencja wyborcza – zestawienie wskaźników

L.p.	Nazwa	Wybory Prezydenta RP 2015 Frekwencja w %	Wybory do Sejmu RP 2015 Frekwencja w %	Wybory samorządowe 2014 Frekwencja w %
1	Charsznica	37,4	37,9	47,7
2	Chodów	38,7	38,2	47,3
3	Ciszowice	38,8	37,9	47,2
4	Dąbrowiec	46,1	38,4	50,4
5	Jelcza	48,5	44,7	50,4
6	Marcinkowice	32,4	31,6	39,2
7	Miechów-Charsznica	45,9	47,7	48,4
8	Podlesice	50,3	44,3	51,3
9	Pogwizdów	32,4	31,6	39,2
10	Swojczany	46,1	38,4	50,4
11	Szarkówka	38,7	37,8	47,1
12	Tczyca	48,4	44,6	50,3
13	Uniejów-Kolonia	37,3	38,1	47,7
14	Uniejów-Parcela	37,2	37,9	47,7
15	Uniejów-Rędziny	32,5	31,8	39,4
16	Wierzbie	48,5	44,7	50,4
17	Witowice	38,7	37,8	47,1
Gmina		43,0	41,2	47,9

Rysunek 6. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r.

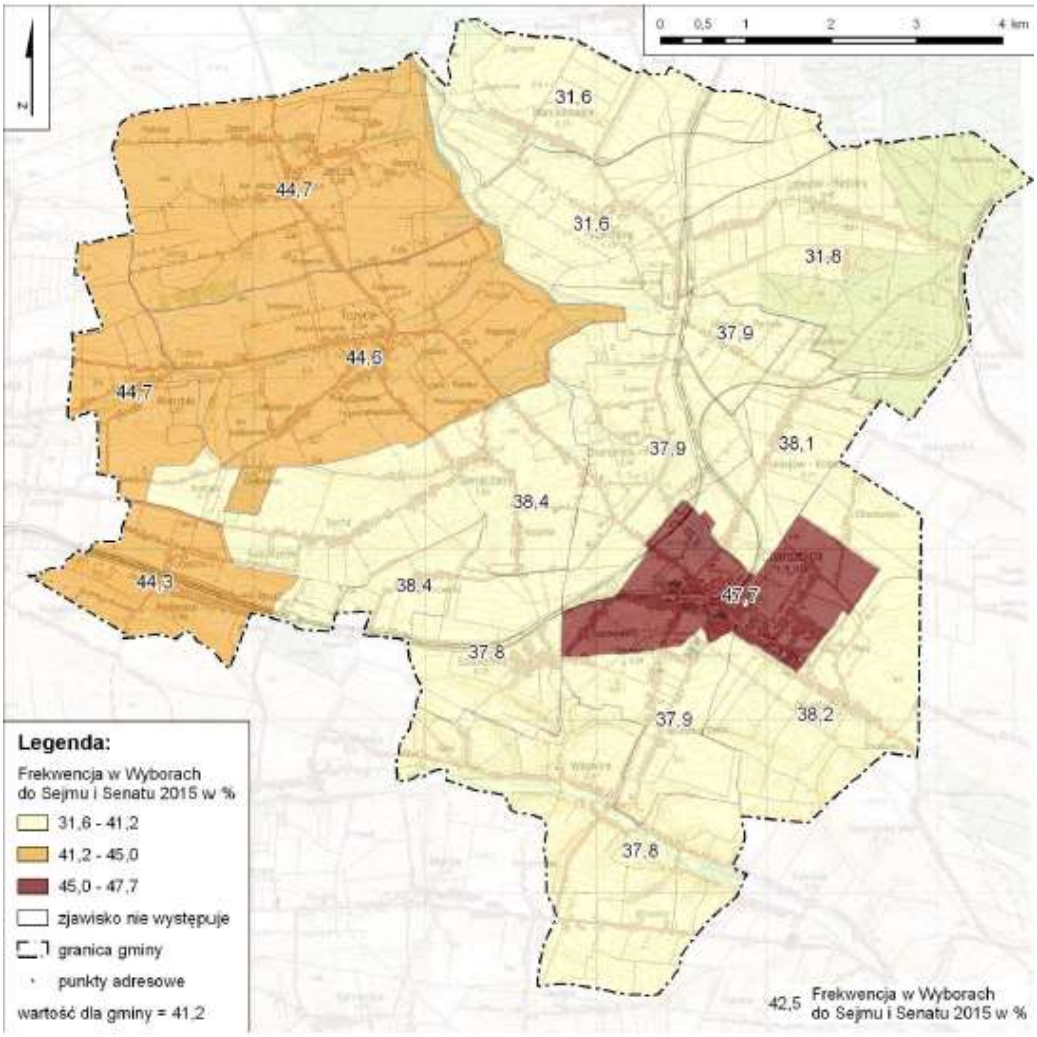

Na rysunku im jaśniejszy kolor, tym mniejszy udział w wyborach, więc tym gorsza sytuacja jeśli chodzi aktywność obywatelską. Tu najlepsza sytuacja występuje w jednostce Miechów – Charsznica.

Rysunek 7. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do samorządu w 2015 r. w gminie Charsznica

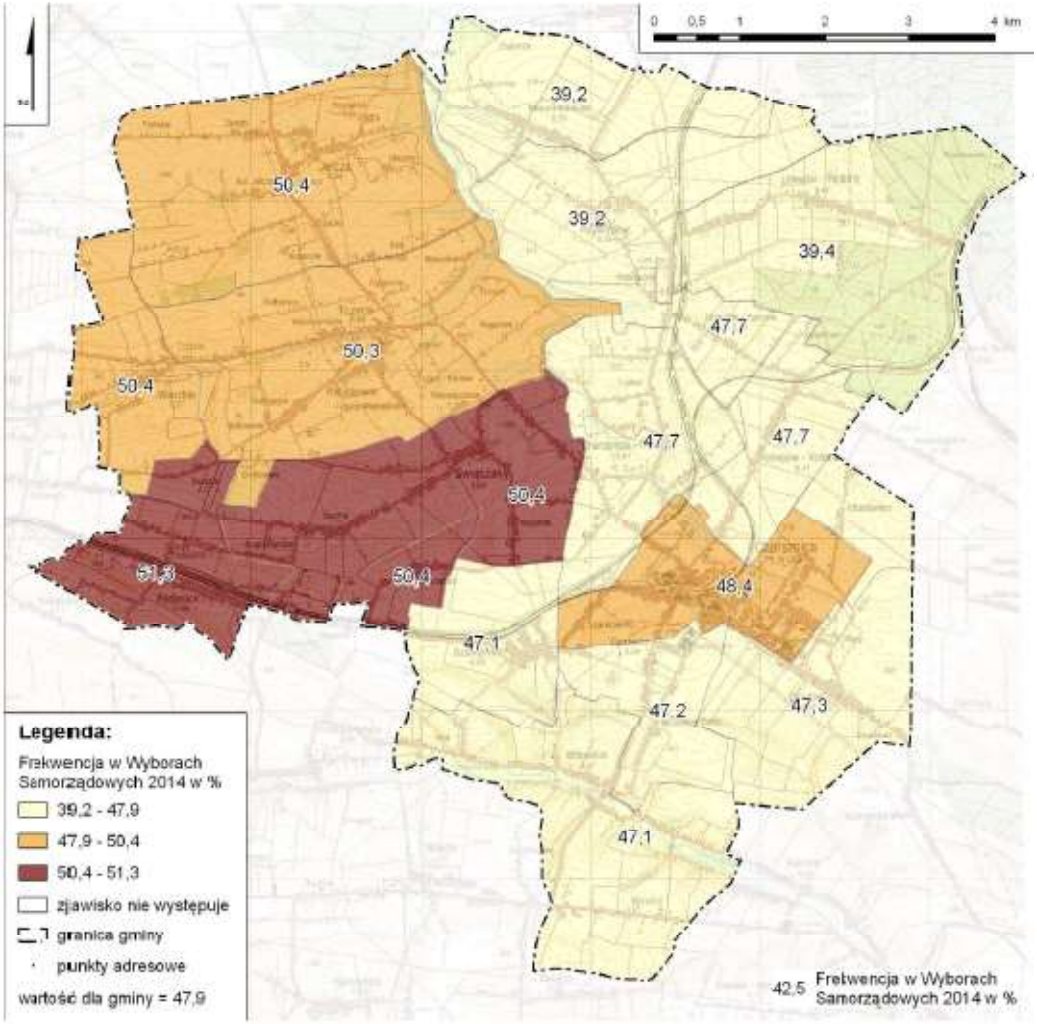

Na rysunku im jaśniejszy kolor, tym mniejszy udział w wyborach, więc tym gorsza sytuacja jeśli chodzi aktywność obywatelską.

Rysunek 8. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w gminie Charsznica

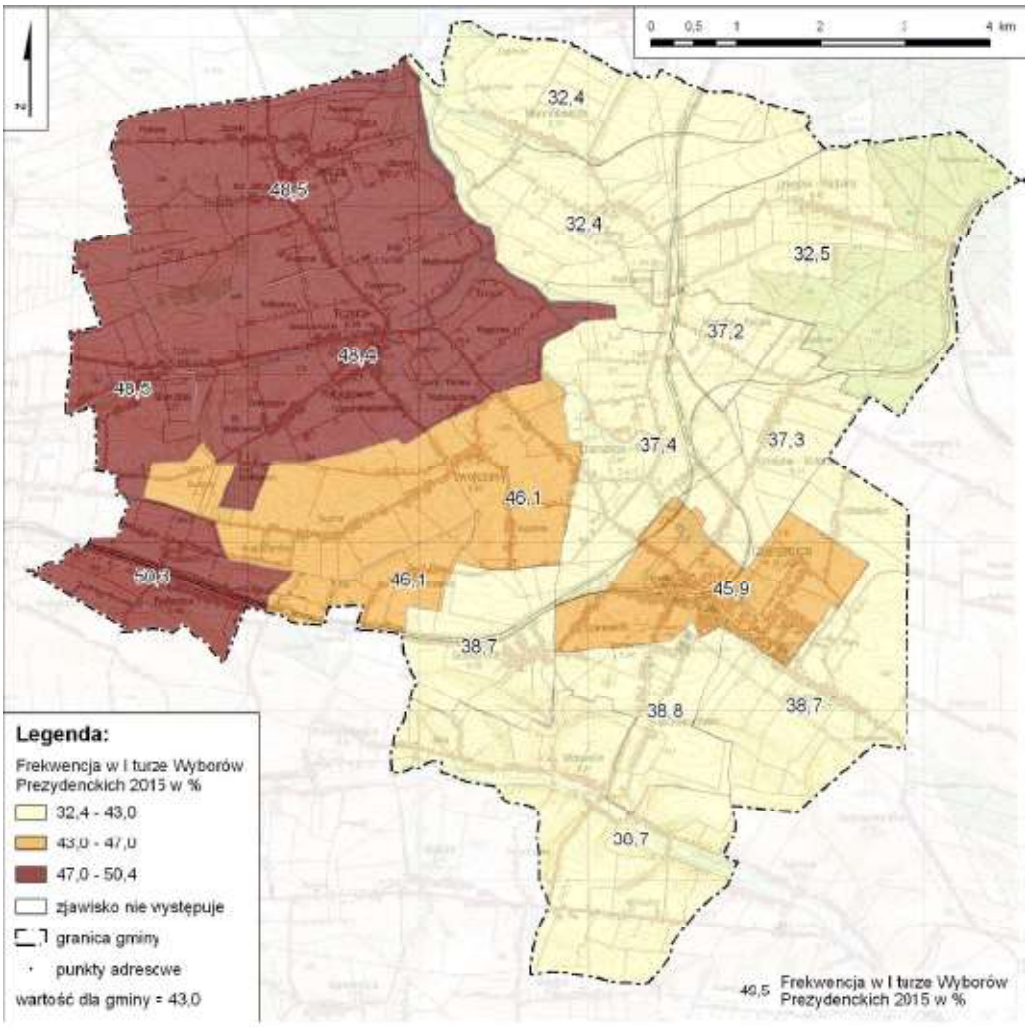

Na rysunku im jaśniejszy kolor, tym mniejszy udział w wyborach, więc tym gorsza sytuacja jeśli chodzi aktywność obywatelską.

Edukacja

Na podstawie wskaźników

- Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w 2015 roku w %
- Średni wynik egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. w %
- Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym
- Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym.

Rysunek 9. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. na terenie gminy Charsznica

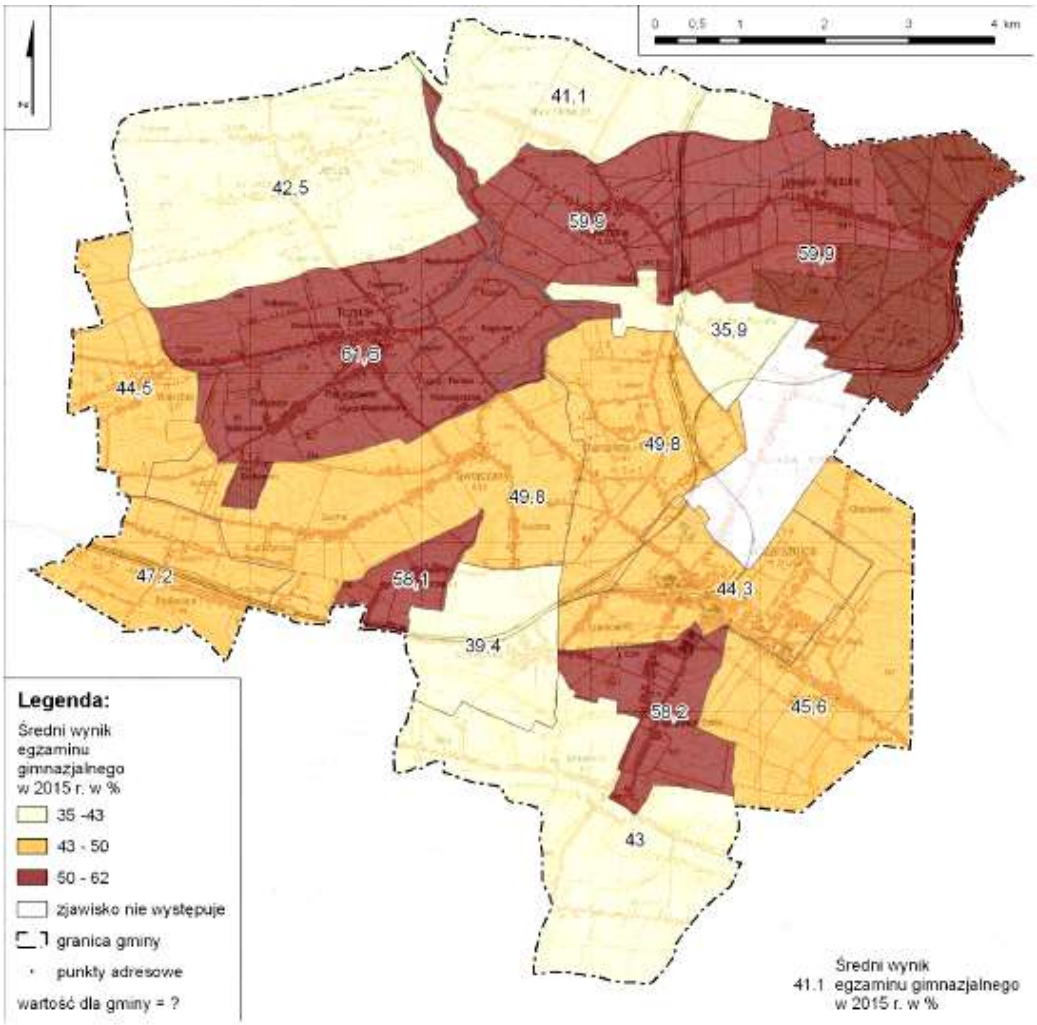

W przypadku wyników egzaminów ciemniejszy odcień oznacza wyższy poziom wyników, a więc lepszy wynik w jednostce. Problem zatem problem kumuluje się w jednostkach, gdzie kolor jest najjaśniejszy, co ma miejsce w jednostkach: Uniejów Parcela (wartość wskaźnika 35,9), Szarkówka (39,4), Marcinkowice (41,1), Jelcza (42,5) oraz Witowice (43). W jednostce Miechów Charsznica wartość wskaźnika wynosi 44,3, co jest wartością również znacznie niższą od średniej dla gminy.

Rysunek 10. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. na terenie gminy Charsznica

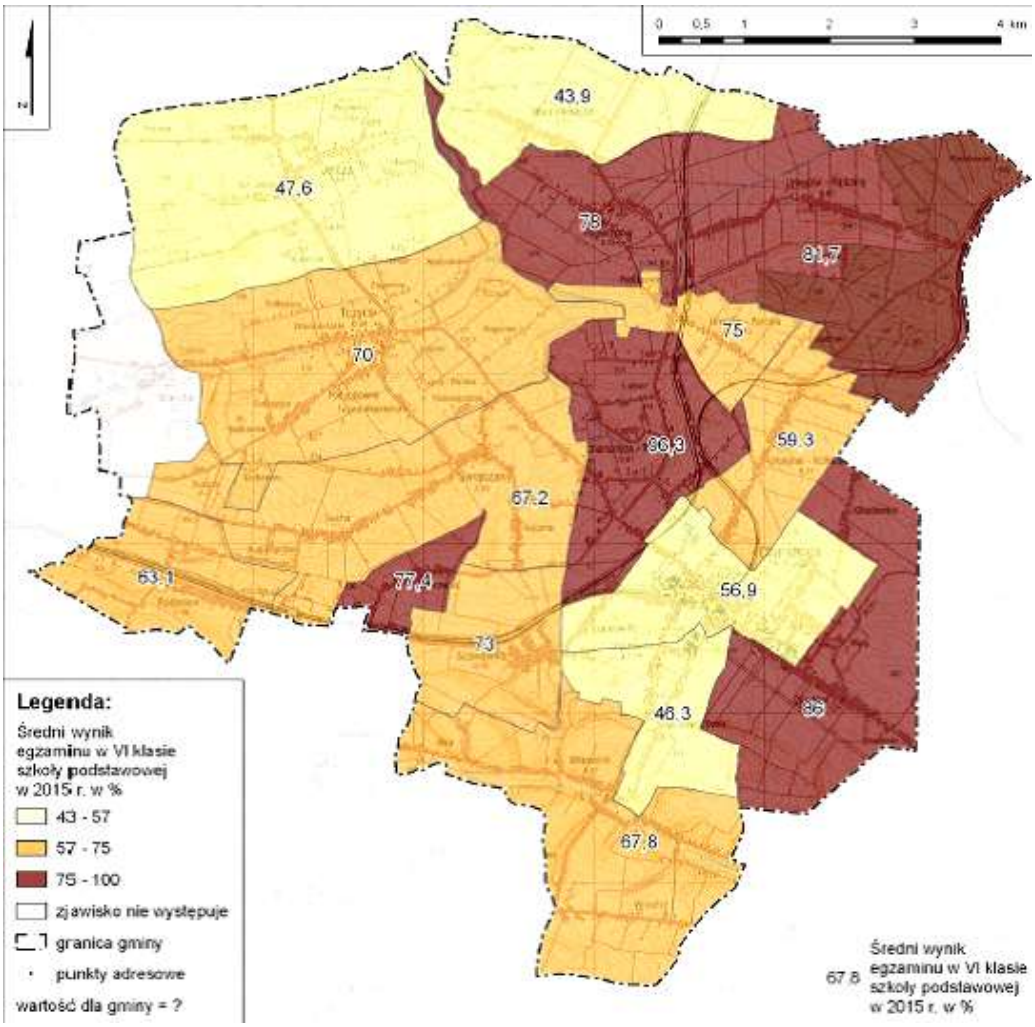

W tym przypadku ciemniejszy odcień oznacza wyższy poziom wyników, zatem problem kumuluje się w jednostkach, gdzie kolor jest najjaśniejszy, co ma miejsce w jednostkach: Marcinkowice (wartość wskaźnika 43,9%), Jelcza (wartość wskaźnika 47,6%), Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 56,9%), Ciszowice (wartość wskaźnika 46,3%).

Rysunek 11. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

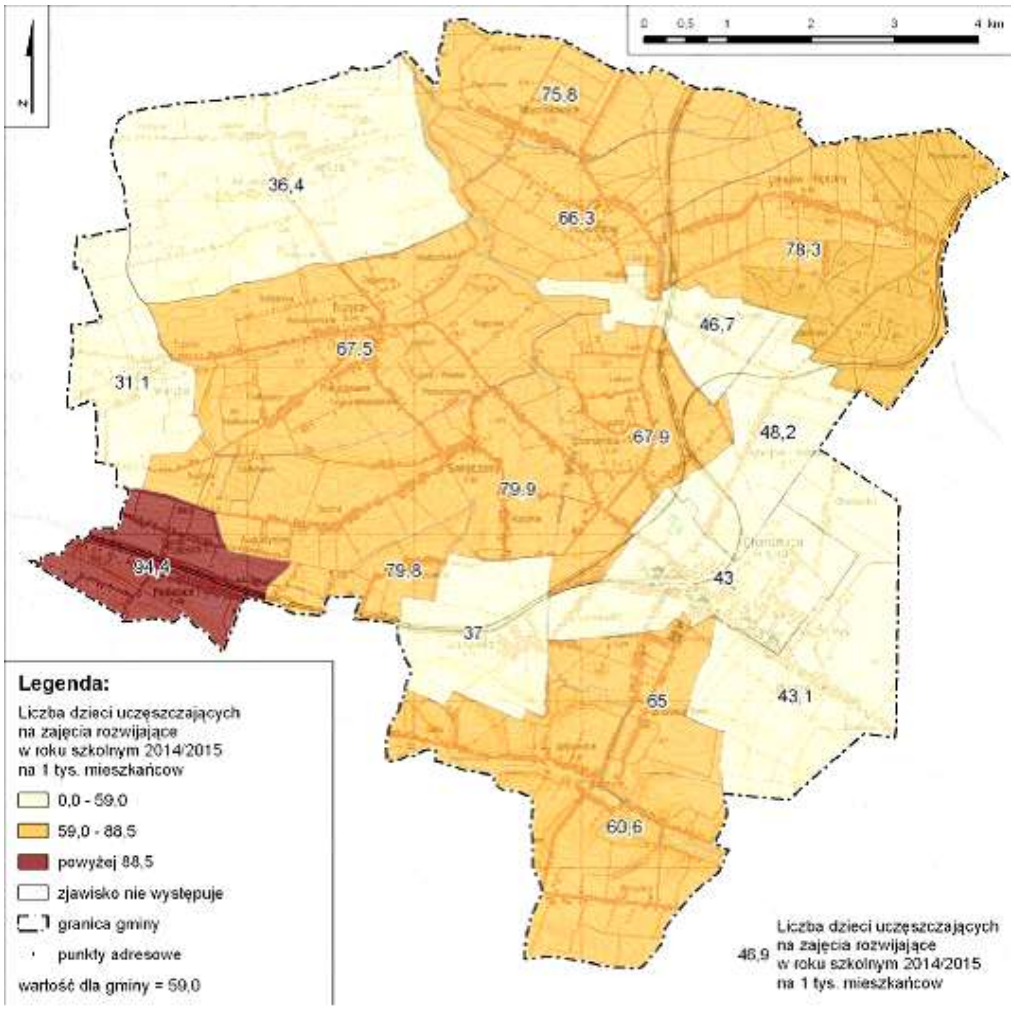

Wykres pokazuje rozkład wskaźnika, gdzie im jaśniej, tym gorzej, gdyż oznacza to mały udział dzieci w zajęciach rozwijających. Zatem natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach: Wierzbie (wartość wskaźnika 31,1), Jelcza (wartość wskaźnika 36,4) , Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 43,0), Uniejów-Parcela (wartość wskaźnika 46,7), Uniejów –Kolonia (wartość wskaźnika 48,2), Chodów (wartość wskaźnika 43,1), Szarkówka (wartość wskaźnika 37,0)

Rysunek 12. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

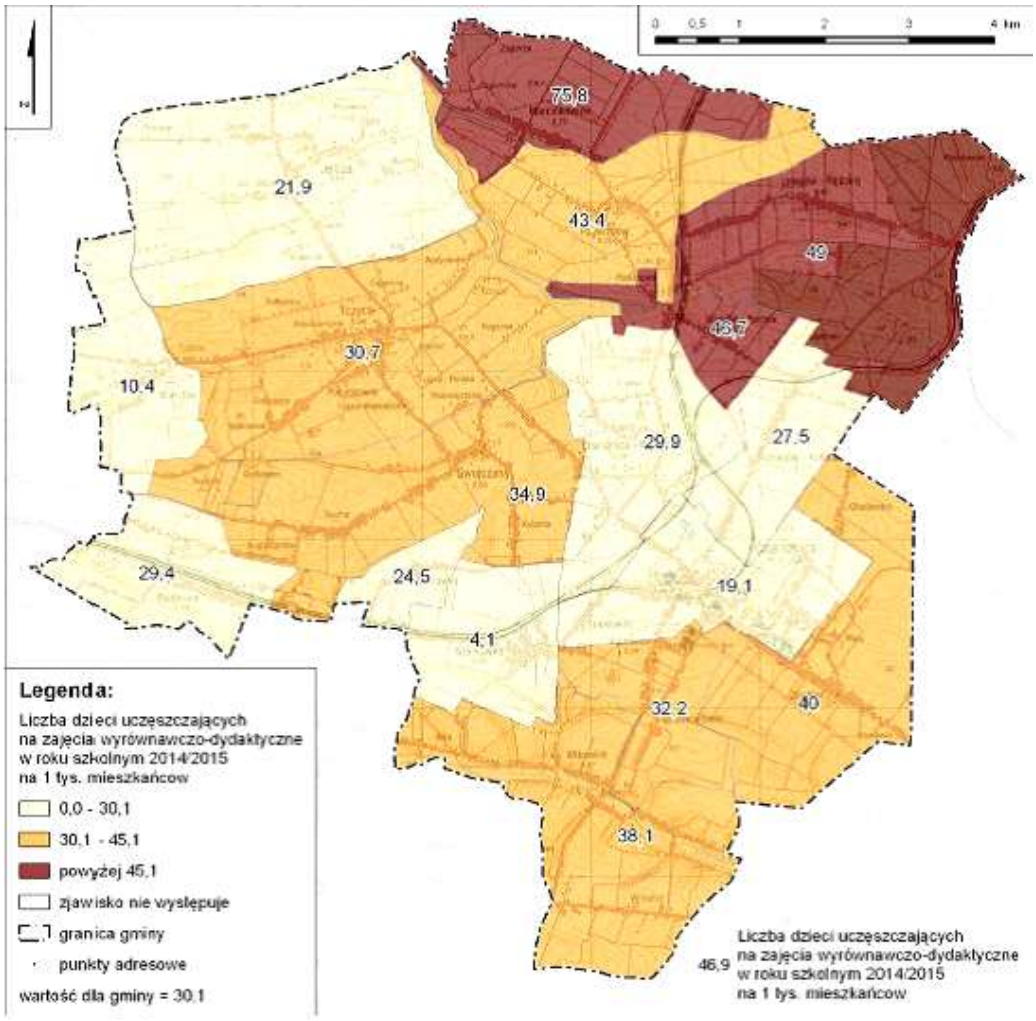

Na wykresie im jaśniejszy kolor, tym gorzej, gdyż udział w tych jednostkach dzieci w zajęciach wyrównawczo-dydaktycznych jest niższy. Sytuacja kryzysowa występuje w jednostkach o wartości wskaźnika poniżej wartości 30,1, co ma miejsce w przypadku miejscowości: Charsznica (wartość wskaźnika (29,9), Dąbrowiec (24,5), Jelcza (21,9), Miechów-Charsznica (19,1), Podlesice(29,4), Szarkówka (4,1), Tczyca (30,7), Uniejów-Kolonia(27,5), Wierzbie (10,4).

Podsumowanie kryzysu w sferze społecznej ukazuje poniższy rysunek, gdzie na obszarze Miechów – Charsznica kumulują się cztery zjawiska kryzysowe w sferze społecznej (pomoc społeczna, bezrobocie, bezpieczeństwo i edukacja). Jedynie w aktywności obywatelskiej nie wykazuje wyraźnej kryzysowości.

Rysunek 13. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej

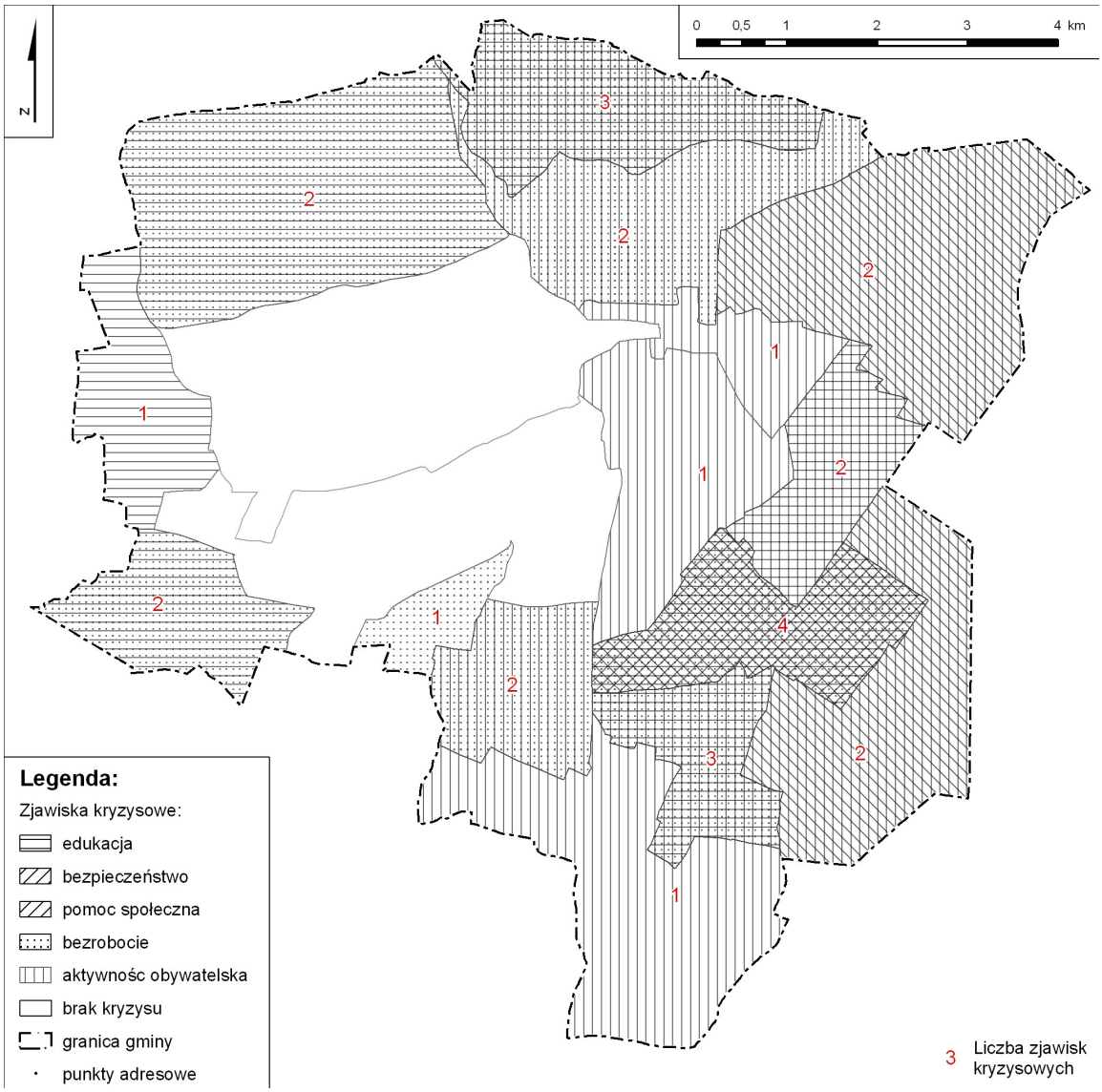

1.2.2. Podsumowanie zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej

Poziom przedsiębiorczości jest mierzony **liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1 tysiąc mieszkańców**. Destymulantą jest w tym przypadku liczba nowych przedsiębiorstw w roku 2015.

Analizując tendencje dot. zmiany wskaźnika przedsiębiorczości za lata 2010 – 2015 można stwierdzić, iż poziom aktywności gospodarczej w gminie Charsznica systematycznie rośnie – średnio o ok. 4% rocznie. Jednak nie dzieje się tak we wszystkich jednostkach. Poniżej dokonano analizy rozkładu przestrzennego poziomu przedsiębiorczości, rozumianego, jako wskaźnik liczby nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców.

Wskaźnik obrazujący poziom przedsiębiorczości rozumiany, jako liczba nowo zrejestrowanych przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. przyjmuje wartości od 15,5 w miejscowości Wierzbie do 57,6 w m. Szarkówka. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 29,7. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 29,7, co ma miejsce w przypadku miejscowości: Marcinkowice (20,2), Pogwizdów (15,6), Uniejów-Rędziny (27,2), Uniejów-Parcela (18,7), Jelcza (25,5), Tczyca (29,6), Wierzbie (15,5), Miechów-Charsznica (19,8), Witowice (24,7).

Rysunek 14. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. w gminie Charsznica

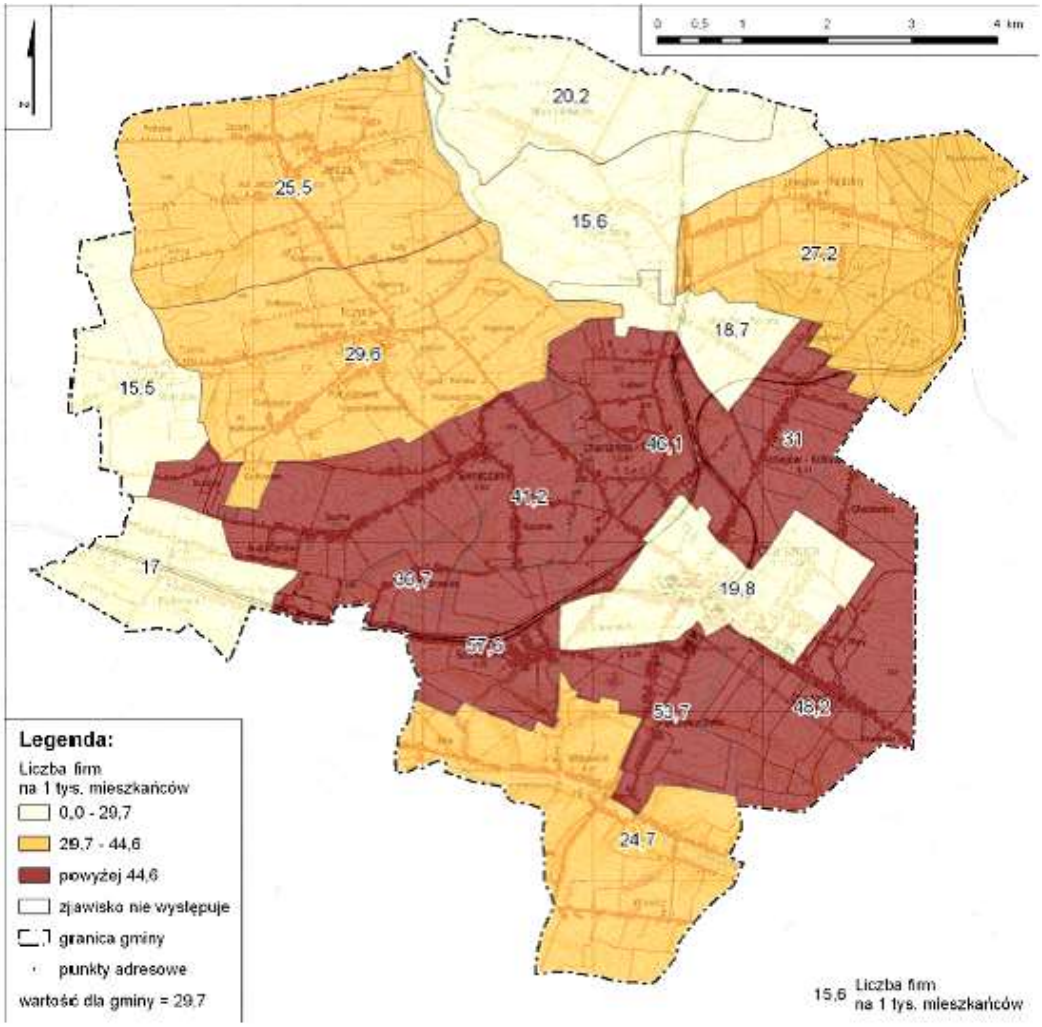

1.2.3. Podsumowanie zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Ze względu na charakterystykę gminy na potrzeby delimitacji, do analizy przyjęto **wskaźnik obrazujący liczba zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków**, który został określony na podstawie rejestru prowadzonego przez Wójta Gminy Charsznica.
Wskaźnik obrazujący udział w liczbie zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytów w % w 2015r. przyjmuje wartości od 1,0 w miejscowościach Marcinkowice, Uniejów-Parcela, Wierzbie, Szarkówka, Ciszowice do 8,0 w miejscowości Miechów-Charsznica.

Średnia wartość wskaźnika dla gminy wynosi 3,0. Natężenie sytuacji kryzysowej (rozumianej jako liczba zabytków wymagających wsparcia inwestycyjnego) występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 5,0, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (8).

Rysunek 15. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2015 r. w gminie Charsznica

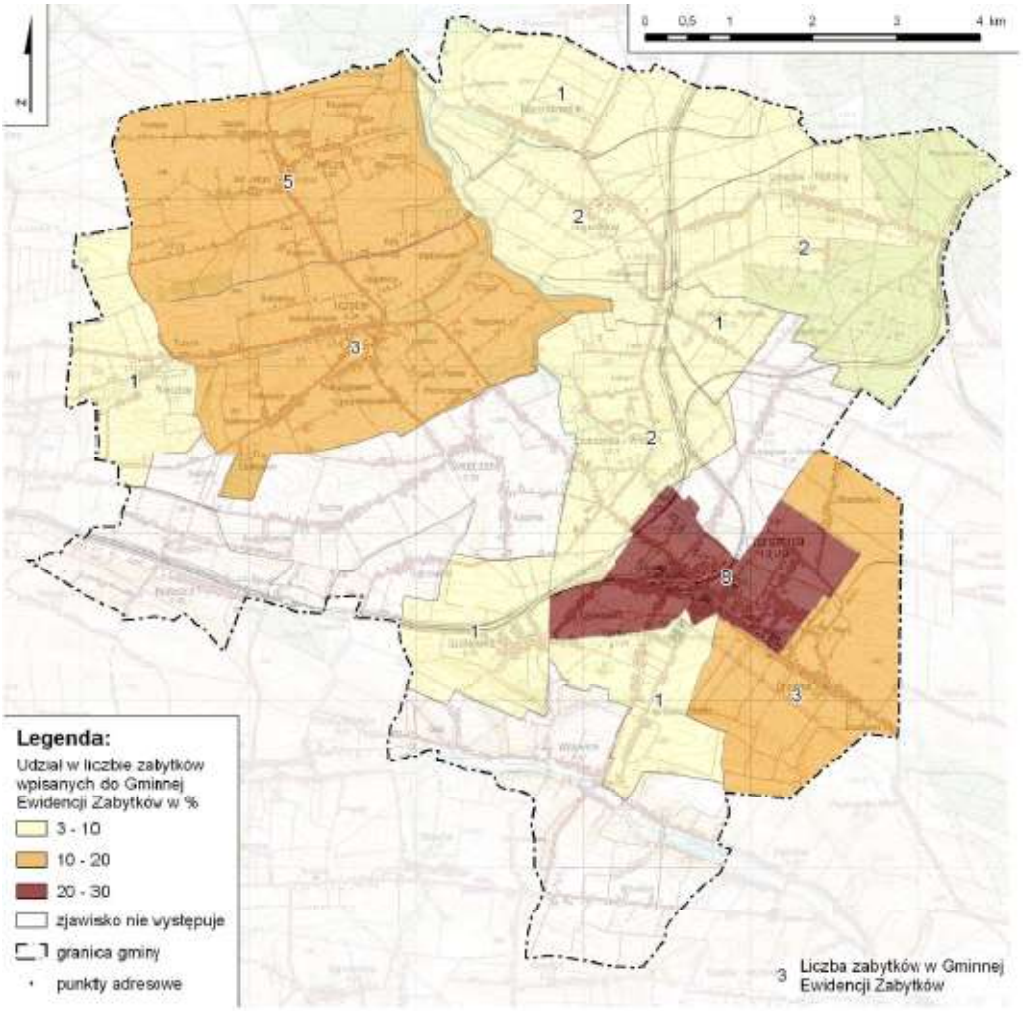

Na rysunku im ciemniejszy kolor, tym większe nagromadzenie zabytków na terenie jednostek referencyjnych. W Miechowie – Charsznicy jest ich najwięcej, co powoduje najwyższe nakłady na remonty w tej sferze.

1.2.4. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze technicznej

Wśród grupy zjawisk negatywnych ustawa o rewitalizacji wyodrębnia także czynniki kryzysowe w sferze technicznej, rozumiane przede wszystkim, jako degradację stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkalnym, oraz brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.
W ramach czynności diagnostycznych przeanalizowano kwestie związane z istniejącą infrastrukturą komunalną i jej potencjalnym negatywnym wpływem na środowisko. Koncentracja budynków, w których system grzewczy oparty jest o tradycyjne piece na paliwo stałe stanowi wyraźne zagrożenie w postaci tzw. niskiej emisji wynikającej ze spalania niskoenergetycznego węgla oraz odpadów komunalnych. Pod uwagę wzięto mieszkalne budynki wybudowane przez 1970 rokiem. Będą to głównie budynki charakteryzujące się największymi stratami ciepła, największym zużyciem nośnika ciepła oraz największą emisyjnością zanieczyszczeń do powietrza.

Wskaźnik obrazujący udział budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. przyjmuje wartości od 51,1% w miejscowości Dąbrowiec do 74,3% w miejscowości Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 65,4%. Natężenie sytuacji kryzysowej (rozumianej jako liczba budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. wymagających wsparcia inwestycyjnego) występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 72,0%, co ma miejsce tylko w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (74,3%).

Rysunek 16. Rozkład przestrzenny wskaźnika udziału budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. w gminie Charsznica

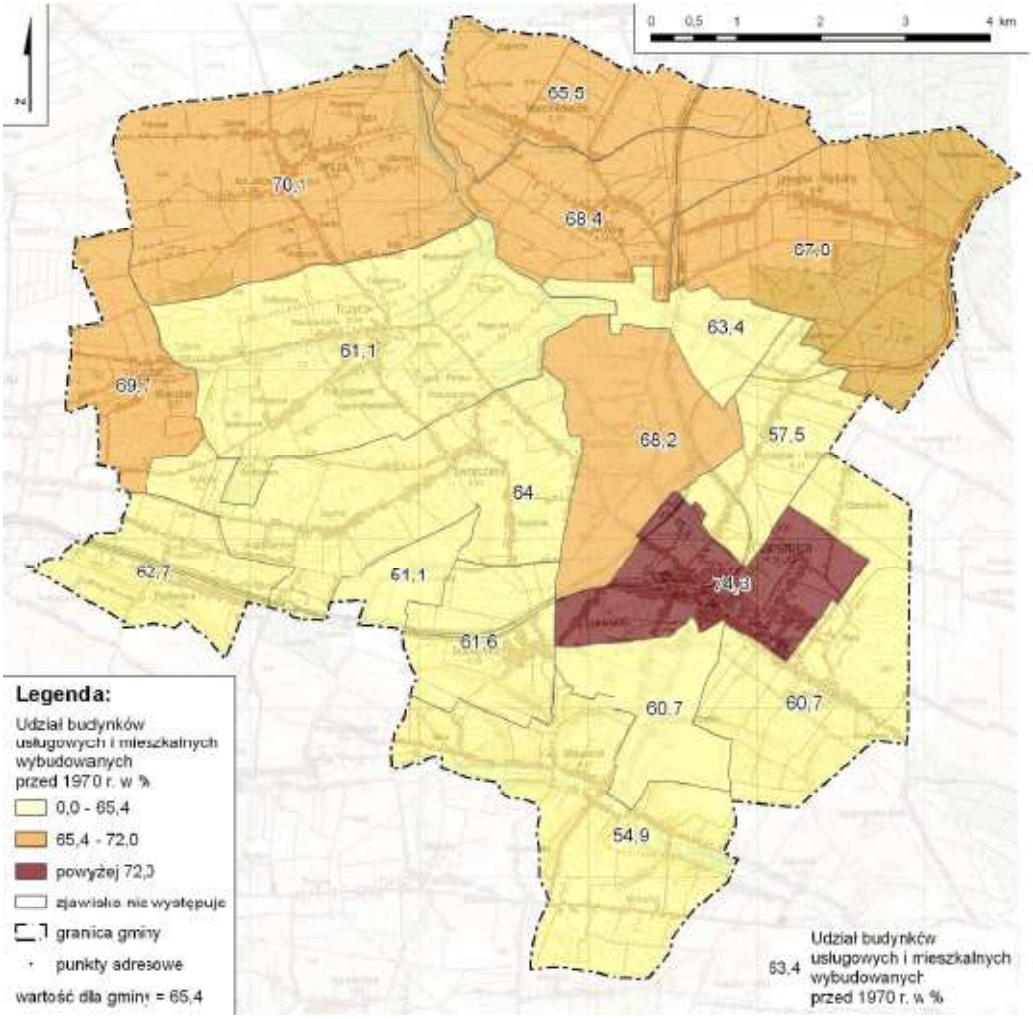

Na rysunku im ciemniejszy kolor, tym większe nagromadzenie budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed rokiem 1970 na terenie jednostek referencyjnych. W Miechowie – Charsznicy.

1.3 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Proces delimitacji obszaru zdegradowanego obejmował II etapy:

- w pierwszym etapie zebrano i przeanalizowano dane dotyczące degradacji w sferze społecznej, a następnie wykorzystując wskaźnik syntetyczny – wskazano te jednostki urbanistyczne, w których występuje kryzys w tej sferze.
- w drugim etapie przeanalizowano wskaźniki w pozostałych sferach (gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej) i zbadano stopień koncentracji zjawisk w sferze społecznej i co najmniej jednej z pozostałych (dodatkowych) sfer.

Jednostka, w której wskaźniki kryzysowości odbiega powyżej 150% (w przypadku bezrobocia 125%) od średniej gminnej, oraz pokrywały się w sferze społecznej i choćby jednej dodatkowej, został wyznaczony, jako obszar zdegradowany.

Na poniższym rysunku przedstawiono współwystępowanie zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Rysunek 17 Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica

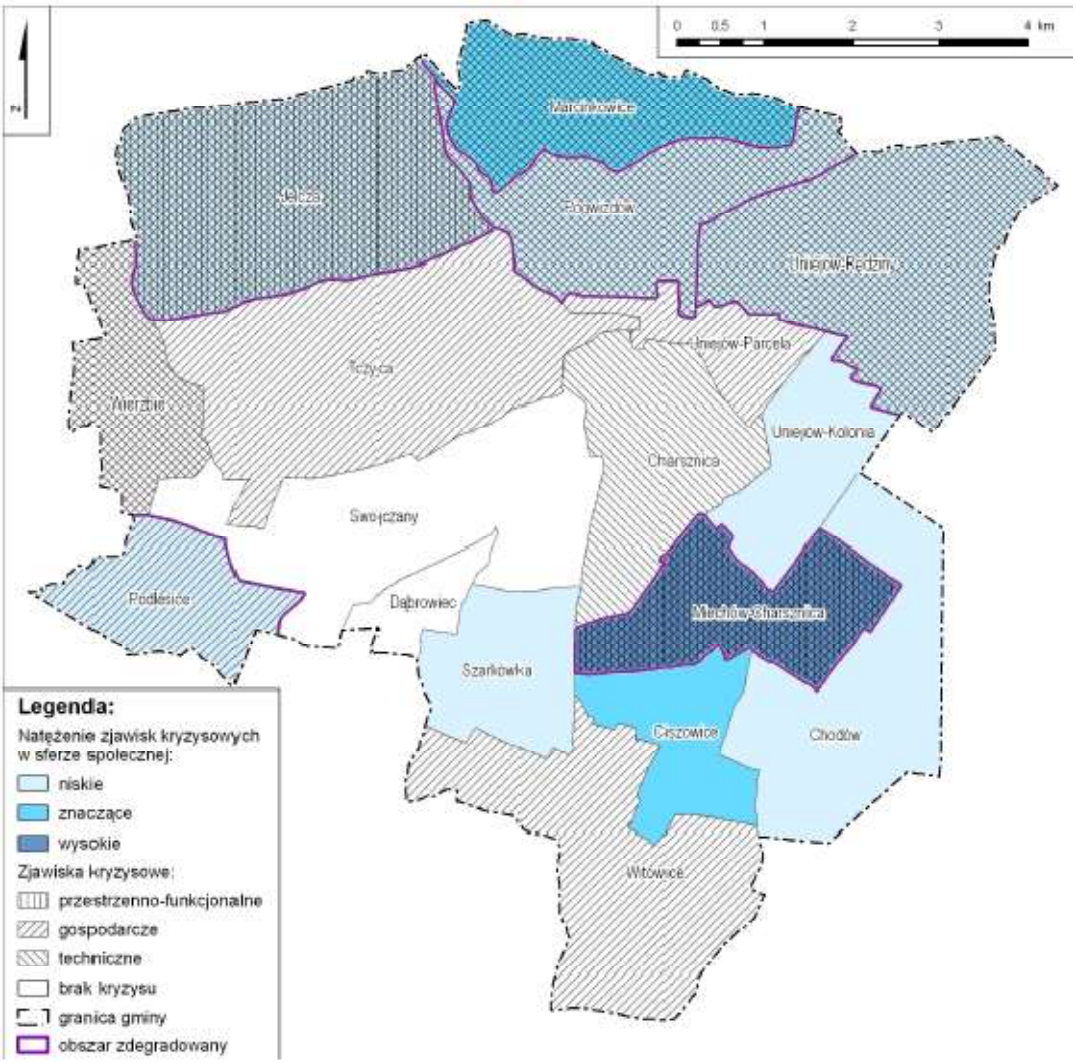

Tabela 10. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica

Miejscowości	Występowanie najwyższej koncentracji zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym (4 zjawiska)	Występowanie czynników kryzysu w podsystemie gospodarczym	Występowanie czynników kryzysu w podsystemie funkcjonalno-przestrzennym	Występowanie czynników kryzysu w podsystemie technicznym	Obszar zdegradowany
Charsznica	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Chodów	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Ciszowice	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Dąbrowiec	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Jelcza	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Marcinkowice	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Miechów-Charsznica	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Podlesice	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Pogwizdów	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Swojczany	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Szarkówka	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Tczyca	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Uniejów-Kolonia	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Uniejów-Parcela	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Uniejów-Rędziny	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Wierzbie	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Witowice	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE

Współwystępowanie koncentracji zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym (4 z 5 badanych) wraz z jednoczesnym występowaniem czynników kryzysowych w podsystemie gospodarczym lub przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym odnotowano w przypadku jednostki, Miechów-Charsznica i tą jednostkę urbanistyczną uznano za miejsce, gdzie natężenie kryzysu było szczególnie duże.

Analizy opracowane w procesie delimitacji wykonanej na podstawie ilościowej analizy GIS zróżnicowania wewnątrz gminnego wykazały największą koncentrację zjawisk negatywnych na obszarze centralnej jednostki Miechów- Charsznica o pow. 387,4 ha (4,9% gminy) zamieszkałej przez 1663 osoby (21,9% mieszkańców gminy), która została wskazana, jako obszar zdegradowany.

Granice powyższej miejscowości wyznaczają granice obszaru zdegradowanego gminy Charsznica.

Rysunek 18. Granice obszaru zdegradowanego Gminy Charsznica

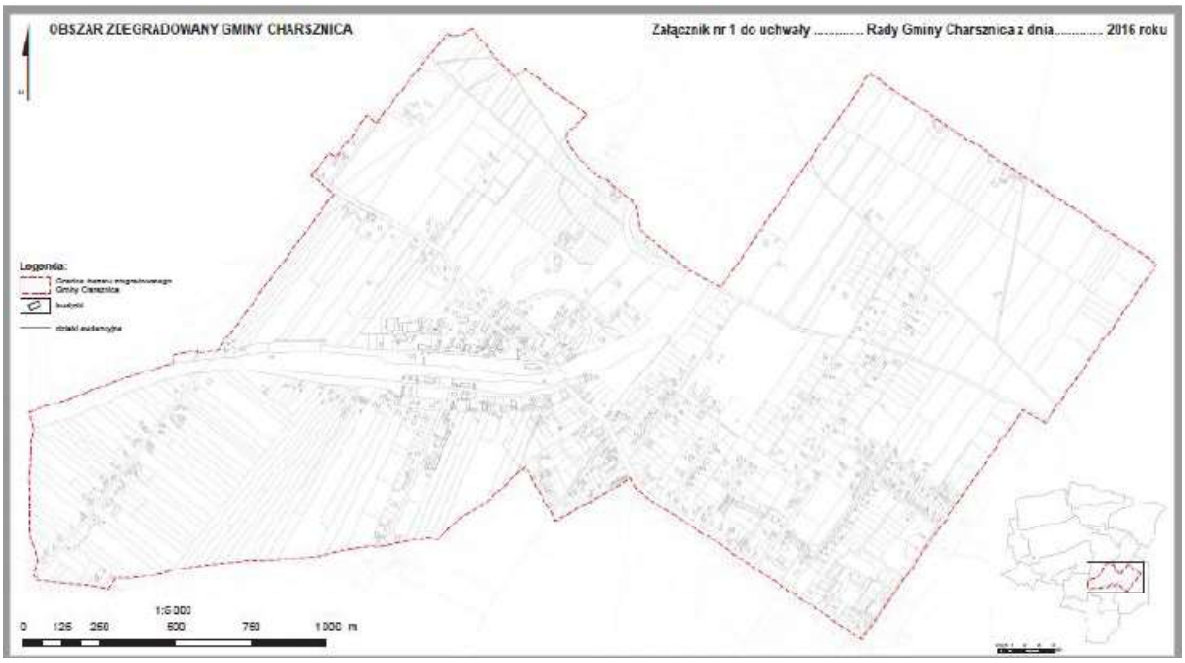

1.4. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji (zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji) to teren obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 ww. ustawy, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Przy wyznaczeniu obszaru rewitalizacji należy kierować się następującymi zasadami:

1. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.
2. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.
3. Niezamieszkałe tereny poprzemysłowe, w tym poportowe i powydobywcze, tereny powojskowe albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1–4 ustawy, mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy.

Dla wyznaczenia obszaru rewitalizacji w gminie Charsznica zastosowano metodę opartą na jednostkach geometrycznych (modularnych), w których przetwarza i analizuje się zebrane dane statystyczne. Metoda ta jest coraz powszechniej stosowana w statystyce przestrzennej na świecie, w tym również w krajach Europy kontynentalnej.

Zdecydowano się na wybór sześciokątny, w którym pogłębiono analizy w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica, używając części wskaźników kryzysowości, dzięki którym wyznaczono obszar zdegradowany.

Rysunek 19. Liczba stypendiów socjalnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

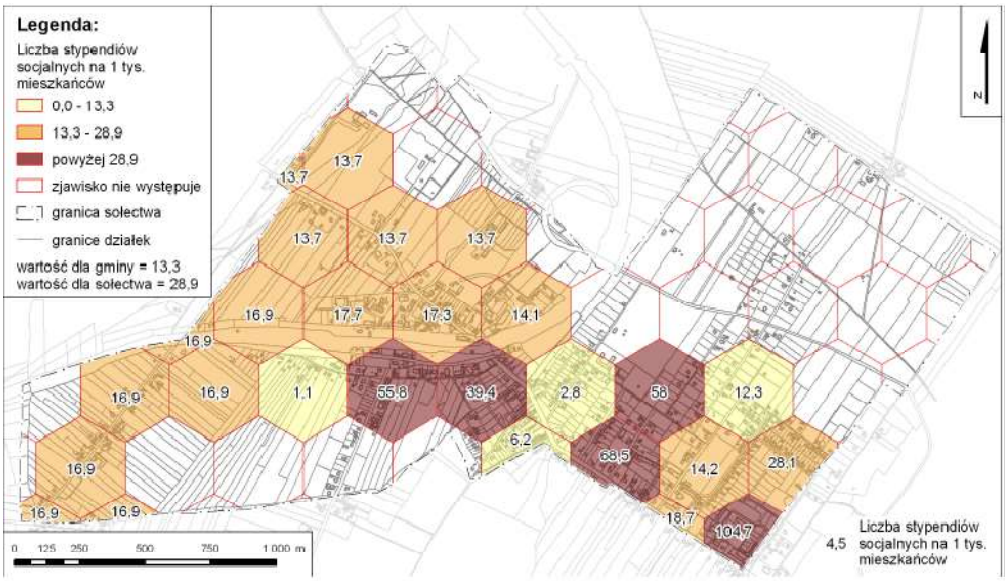

Ciemny kolor wskazuje największą koncentrację wskaźnika liczby stypendiów na 1 tys. mieszkańców (powyżej 28) i występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 20. Liczba wyprawek szkolnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

Ciemny kolor wskazuje największą koncentrację wskaźnika liczby wyprawek szkolnych na 1 tys. mieszkańców (powyżej 15,5) występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 21. Liczba przyznanych dożywień na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

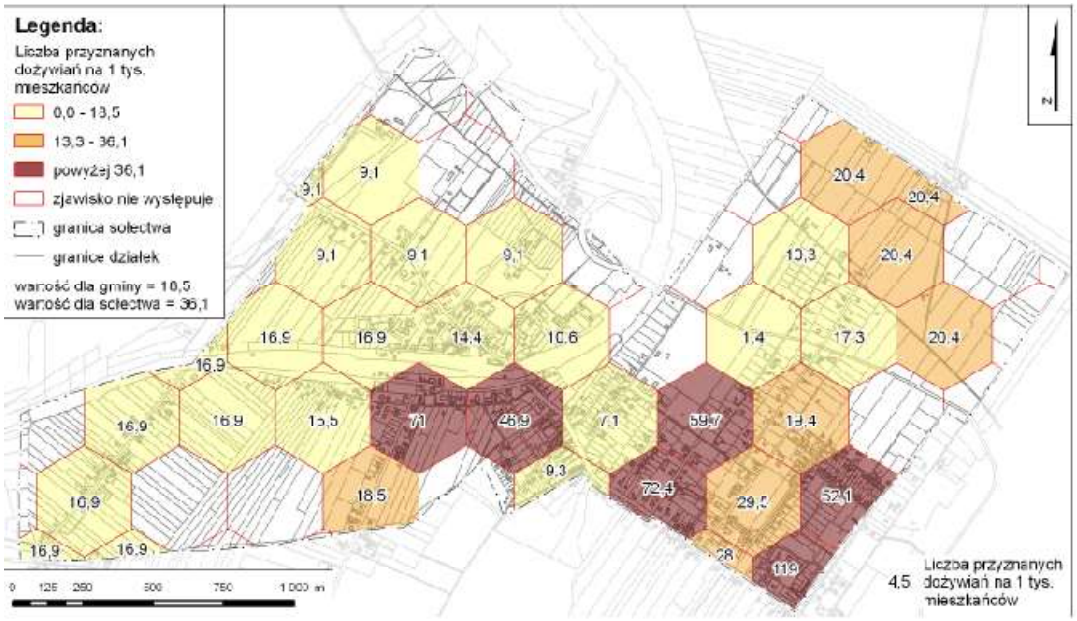

Ciemny kolor wskazuje największą koncentrację wskaźnika liczby przyznanych dożywień na 1 tys. mieszkańców (powyżej 36,1) i występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 22. Liczba zajęć wyrównawczo-dydaktycznych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

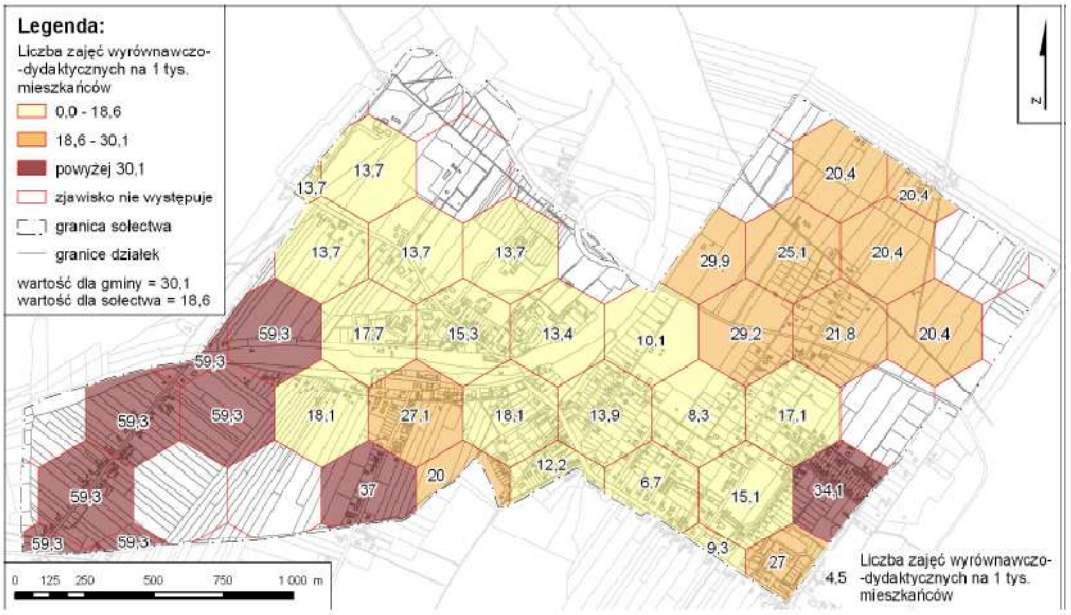

Jasny kolor wskazuje najniższy udział wskaźnika liczby zajęć wyrównawczo-dydaktycznych na 1 tys. mieszkańców pokazując sytuację problemową i występuje w południowo-zachodniej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 23. Liczba zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

Ciemny kolor wskazuje największą koncentrację wskaźnika liczby zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców (powyżej 19,2) występuje w południowo-zachodniej oraz północno-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 24. Liczba osób otrzymujących wsparcie z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

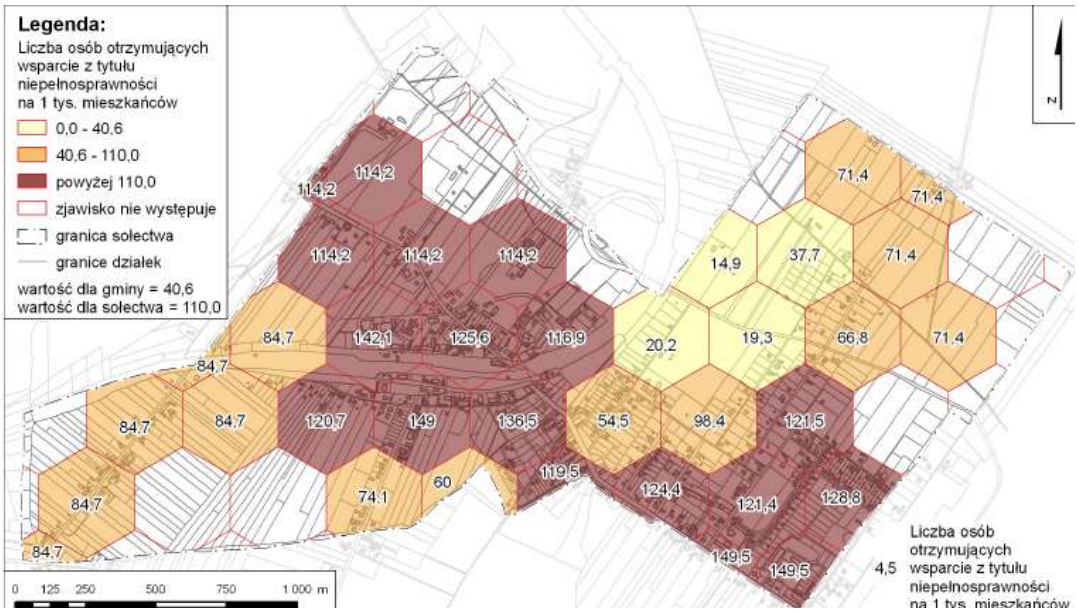

Ciemny kolor wskazuje największą koncentrację wskaźnika liczby osób otrzymujących wsparcie z tyt. niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców (powyżej 110) i występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 25. Liczba firm nowo zarejestrowanych w obszarze na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

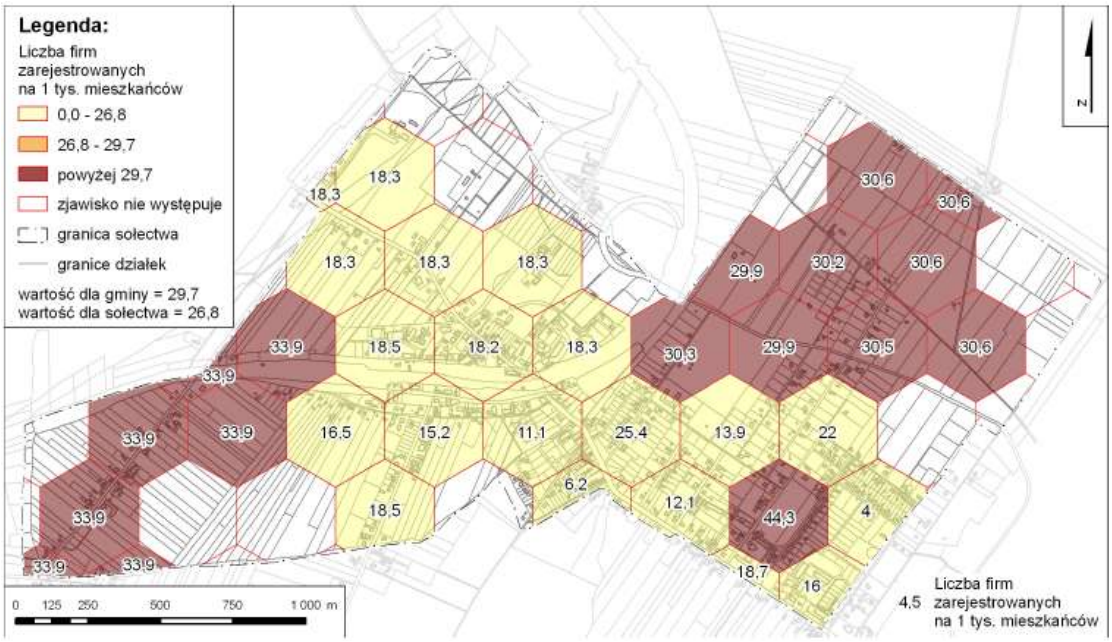

Jasny kolor wskazuje na najniższą koncentrację wskaźnika liczby nowo zarejestrowanych firm na 1 tys. mieszkańców (poniżej 26,8) i występuje w południowo-zachodniej oraz północno-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 26. Udział budynków wybudowanych przed 1970 rokiem w % w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

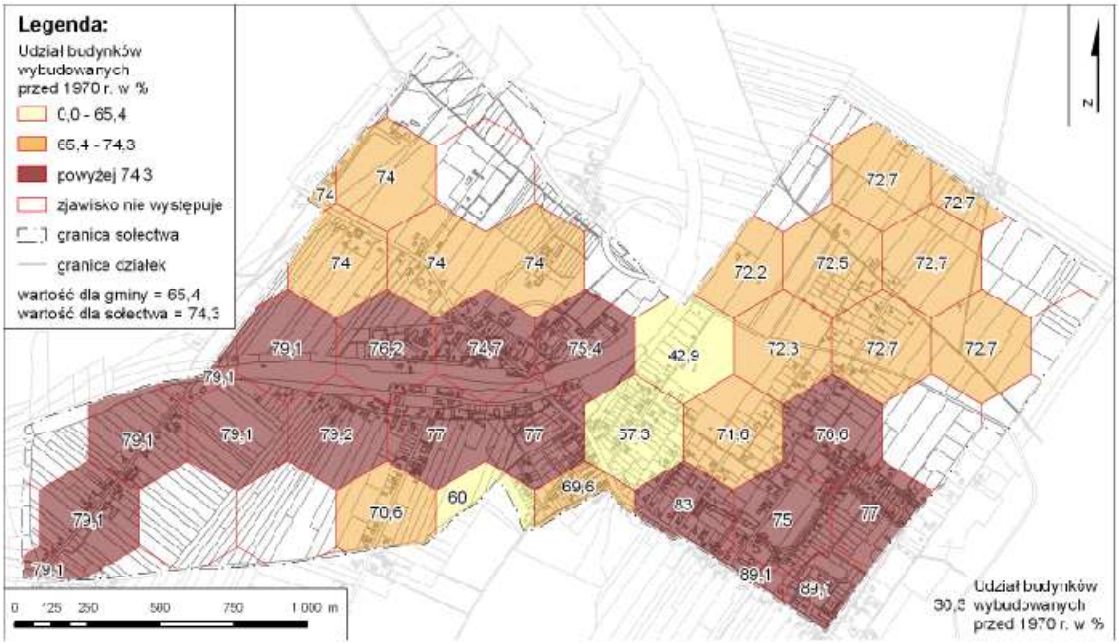

Ciemny kolor pokazuje największą koncentracje wskaźnika udziału budynków wybudowanych przed 1970 rokiem w % (powyżej 74,3%) i występuje w południowo-zachodniej oraz centralnej, jak również południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Jako obszar rewitalizacji wskazano centralną część obszaru zdegradowanego, dopasowaną do przebiegu działek, bez terenów rolnych, która charakteryzuje się największymi zmianami kryzysowymi ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. **Obszar rewitalizacji obejmujący 1,1% powierzchni Gminy Charsznica i jest zamieszkały przez 13,6% jej ludności.**

Centralne położenie wskazanego obszaru w gminie oraz koncentracja usług administracyjnych i społecznych, a także istniejąca infrastruktura komunikacyjna i transportowa (stacja kolejowa, rampy przeładunkowe) wzmacniają potencjał rozwojowy miejsca.

Rysunek 27. Granice obszaru rewitalizacji gminy Charsznica

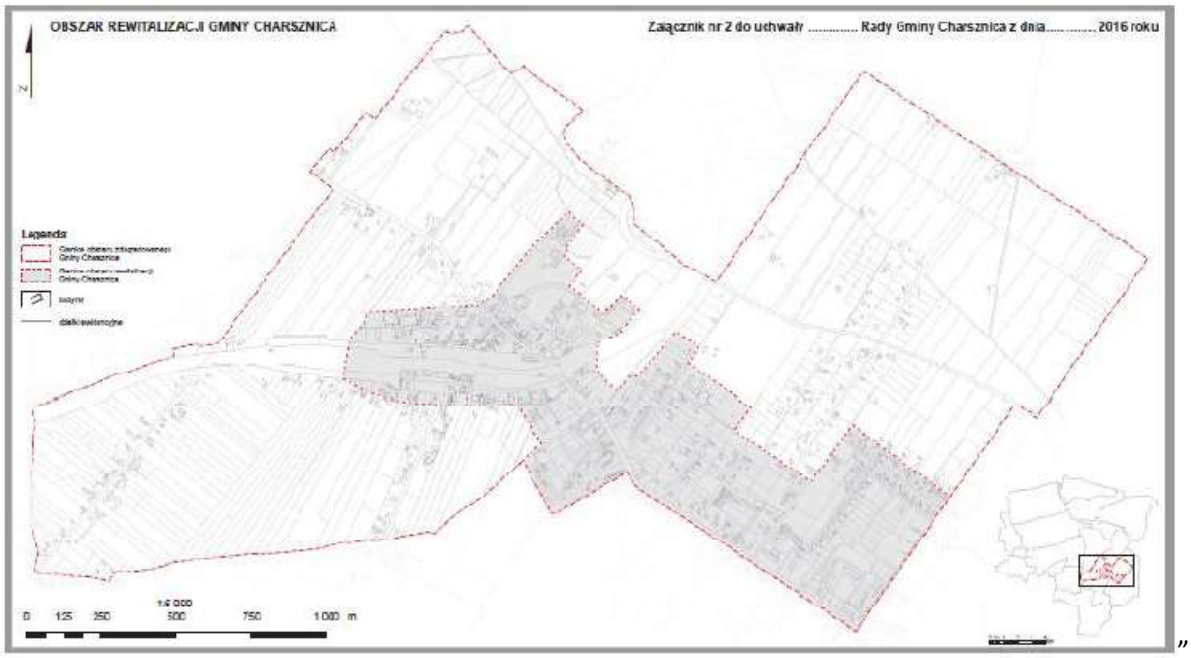

"

4.) Uzupełnia się Rozdział II Podrozdział 2 o pkt. 1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji, który otrzymuje brzmienie:

„II.2.1 Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Cel diagnozy

Celem niniejszej diagnozy jest analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej dla całego obszaru Gminy Charsznica oraz głębsze przedstawienie obszaru rewitalizacji na tym tle. Postępowanie to jest zgodne z zapisami pkt. 5.2 Załącznika do „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020"[,] gdzie jest mowa o tym, diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych zawarta w programie rewitalizacji obejmuje analizę wszystkich sfer, o których mowa w rozdziale 3 pkt 2 „Wytycznych", tj. sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną dla całego obszaru gminy i w pogłębiony sposób przedstawia obszar rewitalizacji. Największe znaczenie przypisano analizie kwestii społecznych. Ponadto diagnoza przedstawiona w tym rozdziale przedstawia czynniki i zjawiska kryzysowe, ich skalę i wynikające z nich potrzeby rewitalizacyjne w skali całej gminy, ilustrując każde z analizowanych zjawisk mapą obrazującą jego rozkład na obszarze całej gminy, analizy

dotyczące skali i potrzeb rewitalizacyjnych zostały pogłębione w odniesieniu do obszaru rewitalizacji a ich wyniki zostały zebrane w komentarzach opisujących mapy.

Wnioski z analizy w sferze społecznej wskazują na zakres potrzebnych wyprzedzających działań o charakterze społecznym.

Wymogi dotyczące diagnozy w gminnym programie rewitalizacji określają zapisy art. 4 ust. 1 pkt 2) oraz art. 15 ust. 1 pkt 1) ustawy o rewitalizacji, które stwierdzają odpowiednio:

- w celu opracowania diagnoz służących sporządzeniu gminnego programu rewitalizacji wójt gminy prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań,
- gminny program rewitalizacji zawiera szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2), obejmującą analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru.

Niniejsza diagnoza realizuje w/w wymagania, ponieważ:

- w stosunku do diagnozy przeprowadzonej na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przeprowadzono uszczegóławiającą diagnozę przy zastosowaniu dodatkowych mierników oraz metod badawczych,
- zarówno zakres mierników jak i stosowane metody zostały dostosowane do lokalnych uwarunkowań,
- obok analizy negatywnych zjawisk przeanalizowano również potencjały obszaru rewitalizacji.

Podsumowując celem diagnozy przedstawionej w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025była analiza negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 o rewitalizacji na obszarze całej gminy ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji oraz ukazanie lokalnych potencjałów występujących na tym obszarze. Przeanalizowano wszystkie sfery, a w odniesieniu do sfery społecznej zawarto wnioski dotyczące możliwości podjęcia uprzedzających działań rewitalizacyjnych.

Struktura części diagnostycznej

W myśl art. 15 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Gminny Program Rewitalizacji powinien zawierać szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, obejmująca przede wszystkim analizę negatywnych zjawisk (społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych) oraz lokalnych potencjałów na nim występujących. Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* diagnoza musi przede wszystkim zawierać pogłębioną analizę „kwestii społecznych dla określenia potrzeb podjęcia wyprzedzających

działań o charakterze społecznym (dotyczącym rozwiązywania problemów społecznych oraz pobudzającym aktywność lokalną), co pozwoli na przygotowanie działań rewitalizacyjnych o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu”[1].

W odpowiedzi na te założenia, zaproponowano następującą strukturę części diagnostycznej dokumentu:

1. Metodyka diagnozy obszaru rewitalizacji,
2. Charakterystyka obszaru rewitalizacji,
3. Analiza negatywnych zjawisk i czynników w sferze społecznej na obszarze rewitalizacji z odniesieniem do całej gminy,
4. Analiza negatywnych zjawisk i czynników w pozostałych sferach na obszarze rewitalizacji w kontekście całej gminy,
5. Analiza wyników badań ankietowych,
6. Analiza lokalnych potencjałów obszaru rewitalizacji,
7. Podsumowanie – kluczowe problemy i potrzeby rewitalizacyjne na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Kolejny podrozdział koncentruje się na pozostałych sferach, w których na wyznaczonym obszarze rewitalizacji mogą występować negatywne zjawiska:

- gospodarcze – w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw,
- środowiskowe – w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- przestrzenno-funkcjonalne – w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych,
- techniczne – w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

W ostatnim podrozdziale części diagnostycznej zidentyfikowano potencjały obserwowalne na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Dokument zakończony został podrozdziałem podsumowującym najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy.

[1] Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, s. 26.

Wykorzystane metody badawcze

Diagnoza opracowana została z wykorzystaniem danych pochodzących z Urzędu Gminy Charsznica, a także gminnych jednostek organizacyjnych (min. ośrodka pomocy społecznej, instytucji kultury i placówek bibliotecznych) oraz placówek edukacyjnych, Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Policji w Miechowie, CEIDG, KRS oraz Powiatowego Ośrodka Geodezyjno-Kartograficznego. Dane te uzupełnione zostały o informacje pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS.

Zdecydowaną większość zebranych danych przypisano do właściwych im punktów adresowych. W celu przeprowadzenia możliwie najdokładniejszej analizy przestrzennej zjawisk kryzysowych i lokalnych potencjałów, na mapę gminy Charsznica naniesiono siatkę sześciokątów foremnych o powierzchni 3 ha. Otrzymane dane zagregowano do tak zdefiniowanych jednostek przestrzennych. Na podstawie tej metody dla każdego sześciokąta otrzymano wartość analizowanego wskaźnika. Po ustaleniu zakresu wartości przedziałów wyniki naniesiono na mapę gminy Charsznica.

Zawarte w diagnozie mapy pokazują **wartość wskaźnika w każdym sześciokącie**. Zastosowana skala odcieni wskazuje na koncentrację zjawisk w danym sześciokącie, czyli sytuacji korzystnej i niekorzystnej. Trzy ciemniejsze gradacje czerwieni odpowiadają trzem przedziałom wartości wskaźnika o średniej wyższej niż dla całej gminy oraz sołectwa - im ciemniejszy kolor, tym większa skala negatywnego zjawiska.

Prowadzona w ten sposób analiza została pogłębiona o informacje pochodzące z dokumentów strategicznych gminy Charsznica, a także konsultacji społecznych oraz opracowań przygotowanych przez zespoły tematyczne, powołane w celu przygotowania informacji na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji."

5.) Zmienia się w Rozdziale II Podrozdział 4, pkt. 3. Sfera przestrzenno funkcjonalna, który otrzymuje brzmienie:

„4.3. Sfera przestrzenno - funkcjonalna

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji w zakresie czynników kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej przeanalizować można takie zjawiska, jak: niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych.

Gmina Charsznica jest gminą wiejską a analiza funkcjonalna gminy wskazuje przede wszystkim na zróżnicowanie obszaru Miechów-Charsznica w stosunku do reszty gminy. W tym obszarze zlokalizowane są problemy wynikające ze struktury przestrzennej zdeterminowanej rozwojem dużych zakładów przemysłowych. Dla zaspakajania potrzeb mieszkaniowych pracowników zakładów rozwijano w ich sąsiedztwie wielorodzinne budownictwo mieszkaniowe. Po wyjściu tych podmiotów z terenu gminy pozostawiono pracowników, którzy, jak pokazuje analiza społeczna nie poradzili sobie w czasie zmian gospodarczych i pozostali w tych budynkach, często bez środków do życia. To właśnie w tych blokach kumulują się zjawiska społeczne i techniczne.

Obszar gminy jest rolniczy i tylko w Miechowie-Charsznicy mieszkańcy mają utrudniony dostęp do terenów zielonych, nie ma żadnego parku, czy miejsca spotkań dla mieszkańców. Na tym obszarze kumulują się usługi administracyjne, edukacyjne i kulturalne. Tu zlokalizowana jest większość zabudowy zabytkowej, która stanowi dziedzictwo Gminy, ale wymaga wysokich nakładów na utrzymanie i remonty.

W centrum gminy zbiegają się szlaki komunikacyjne i kumulują obiekty handlowe, tu również zlokalizowana jest siedziba jedynego przedszkola, która nie spełnia standardów dla takiego obiektu, mieści się w budynku wielorodzinnym i jest warunkowo dopuszczona do pełnienia swojej funkcji. Ponieważ istniejąca sieć budynków w zasobie Gminy Charsznica nie uwzględnia odpowiedniego na funkcję przedszkola planowana jest w obszarze budowa takiego obiektu. Nie ma miejsc parkingowych na terenie gminy, które mogłyby stanowić bazę dla tego obiektu. Dostęp do przedszkola w gminie traktowany jest, jako ważny wyznacznik jakości życia, zwłaszcza w kontekście ułatwiania powrotu do pracy kobietom po urodzeniu dziecka.

Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej gminy Charsznica dokonana została w oparciu o wskaźniki związane z jakością i dostępnością podstawowych usług publicznych oraz terenów publicznych. Obejmuje ona przede wszystkim dane dotyczące kultury (dostępność obiektów i jakość usług świadczonych przez domy i ośrodki kultury oraz kluby i świetlice), dostępności obiektów turystyczno-rekreacyjnych i placówek edukacyjnych, a także obsługi komunikacyjnej (poziom dostępności do przystanków).

Obsługa komunikacyjna (poziom dostępności do przystanków).

Przez obszar gminy, wzdłuż jej południowych granic przebiega droga wojewódzka nr 783 zapewniająca połączenie z Wolbromiem i Miechowem. Główna drogowa stanowiąca oś komunikacyjną gminy przebiega w kierunku północ-południe po drogach powiatowych, przez miejscowości Jelcza, Charsznica, Miechów – Charsznica, Chodów oraz Marcinkowice, Pogwizdów, Charsznica, Ciszowice, Witowice. Stan dróg na terenie gminy określa się jako dobry.

Przez teren gminy przebiegają także dwie linie kolejowe osobowe: nr 8 relacji Warszawa Zachodnia –

Kraków Główny ze stacją Tunel, zlokalizowaną na terenie gminy oraz linia nr 062 Warszawa – Sosnowiec ze stacją Miechów – Charsznica oraz przystankiem osobowym Gajówka w Podlesicach.

System ciągów pieszych i rowerowych jest bardzo słabo rozwinięty. Chodniki występują tylko w miejscowości Miechów – Charsznica. Na terenie gminy nie zidentyfikowano infrastruktury rowerowej, natomiast przez obszar Charsznicy przebiega szlak rowerowy prowadzący z Miechowa do Kozłowa. Z uwagi na fakt, że głównym środkiem transportu zbiorowego wykorzystywanym przez mieszkańców są połączenia realizowane przez przewoźników prywatnych, przeanalizowano jakość proponowanej oferty oraz warunki podróży oferowane mieszkańcom. Gmina nie ma możliwości wpływania na stan środków transportowych wykorzystywanych do przewozu osób, może natomiast zagwarantować mieszkańcom wysoką jakość infrastruktury drogowej i przystankowej. W ramach analizy infrastruktury przystankowej zidentyfikowano 48 przystanków dla komunikacji zbiorowej, z czego w 28 lokalizacjach znajduje się wiata przystankowa, a w 21 jedynie w słupek przystankowy.

Lokalizację słupków przystankowych i wiat w poszczególnych sołectwach przedstawia Tabela poniżej.

Tabela 11. Liczba przystanków i wiat w poszczególnych sołectwach

Sołectwo	Liczba wiat	Liczba słupków	Suma
Miechów Charsznica	4	4	8
Charsznica	1	1	2
Ciszowice	2	0	2
Chodowiec	0	0	0
Chodów	1	0	1
Dąbrowiec	1	0	1
Jelcza	1	1	2
Marcinkowice	1	0	1
Podlesice	1	1	2
Pogwizdów	1	2	3
Swojczany	4	1	5
Szarkówka	1	1	2
Tczyca	2	2	4
Uniejów Kolonia	0	3	3
Uniejów Parcela	1	2	3
Uniejów Rędziny	3	0	3
Wierzbie	0	0	0
Witowice	3	3	6
Suma	27	21	48

W nowopowstającym Planie Mobilności dla Gminy Charsznica z uwagi na fakt, że w obecnej chwili komunikacja realizowana przez prywatnych przewoźników stanowi główną alternatywę dla komunikacji indywidualnej, rekomenduje się poprawę systemu poprzez inwestycję w infrastrukturę przystankową. Zakup nowych wiat przystankowych, oraz wyposażenie ich dodatkowo w stojaki rowerowe poprawi komfort oraz bezpieczeństwo podróżnych, a także stworzy nowe alternatywne sposoby dotarcia do przystanku. Mieszkańcy zamieszkujący tereny odległe od głównych dróg gminnych, po których realizowany jest regularny przewóz osób, Plan Mobilności dla Gminy Charsznica będą mieli możliwość dotarcia rowerem do przystanku autobusowego, pozostawienia roweru wykorzystując stojak rowerowy oraz możliwość kontynuowania podróży transportem zbiorowym.

W planie tym rekomenduje się również utworzenie głównego węzła przesiadkowego przy stacji kolejowej Charsznica oraz przystanku Charsznica PKP umożliwiającego zaparkowanie samochodu osobowego lub bezpieczne pozostawienie roweru, a następnie skorzystanie z transportu zbiorowego tj. kolei lub usług przewoźników prywatnych. Obydwie te lokalizacje znajdują się w obszarze rewitalizowanym.

Uzupełnieniem rekomendowanych inwestycji w gminie będzie projekt dotyczący Niskoemisyjnego transportu miejski ego poprzez wyznaczenie tras rowerowych do punktów przesiadkowych.

Wychowanie przedszkolne

Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Charsznica w 2015 roku wynosił 88,4%, podczas gdy średnia dla powiatu miechowskiego była równa 80,3%, a dla Małopolski 84,1%. Podkreślić należy ponadto pozytywny trend w tym zakresie na terenie całej gminy – od 2012 roku odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym systematycznie wzrasta.

Wykres 1. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Charsznica w latach 2010-2015

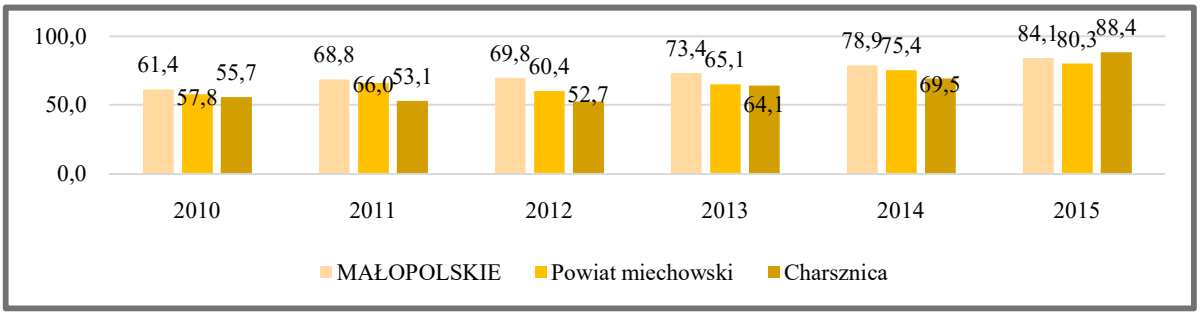

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Potrzeby w tym zakresie pozostają jednak nadal aktualne. Szczególnie istotne znaczenie ma fakt, że gmina Charsznica nie posiada własnego budynku przedszkola. Obecnie na potrzeby tego typu dzierżawione są małe pomieszczenia od Spółdzielni Mieszkaniowej. Nie spełniają one jednakże wymagań Ministerstwa Edukacji Narodowej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Istnieje groźba zamknięcia przedszkola. Zalecane jest ponadto stałe monitorowanie i prognozowanie wskaźników demograficznych oraz zapotrzebowania mieszkańców gminy na tego typu usługi, pamiętając jednak, że decyzje zatrudnieniowe młodych rodziców uzależnione są często od możliwości zapewnienia opieki nad dzieckiem. Podkreślić należy jednakże, że kluczowym zadaniem jest zagwarantowanie dalszego funkcjonowania przedszkola w gminie.

W Gminie Charsznica istnieją cztery przedszkola z których trzy mieszczą się w budynkach szkół i mają bardzo dobre warunki lokalowe. Są to Tczyca, Swojczany, Pogwizdów. Obwody tych szkół z przedszkolami obejmują około 80% Gminy, natomiast obwód przedszkolny w Miechowie-Charsznicy obejmuje całą miejscowość Miechów-Charsznica i trzy przyległe małe miejscowości Szarkówka, Chodów i Ciszowice. Obiekt przedszkola w Miechowie-Charsznicy jest dopuszczony do użytku warunkowego na zasadne zapewnienia przez Wójta Gminy, że nowe przedszkole będzie wkrótce budowane. Nie mniej na dzień dzisiejszy funkcjonowanie przedszkola w Miechowie-Charsznicy jest zagrożone. Dane demograficzne z ewidencji ludności dzieci przedszkolnych w obszarze rewitalizacji obrazuje konieczność budowy nowego przedszkola nie tylko ze względu na jego nieodpowiednie warunki lokalowe, ale również potrzebę zwiększenia ilości miejsc przedszkolnych z 75 istniejących do 125, a także ze względu na

podniesienie wieku szkolnego od 2016 roku z 6 do 7 lat, a tym samym podniesienie wieku oddziałów przedszkolnych tak zwanej „0” z pięciu do sześciu lat. W tej sytuacji pięciolatki musza być objęci wychowaniem przedszkolnym.

Kultura

W 2015 roku na terenie gminy Charsznica funkcjonował jeden ośrodek kultury – Gminny Ośrodek Kultury w Charsznicy, zlokalizowany na obszarze rewitalizacji.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego, dotyczące dostępności kultury w gminie Charsznica, przedstawiają się bardzo niejednoznacznie – w 2015 roku instytucje kultury zorganizowały zaledwie 3 imprezy, w których uczestniczyło jednakże 9 000 osób, co świadczyć może o ich wysokiej atrakcyjności wśród mieszkańców i przyjezdnych (liczba uczestników przekroczyła liczbę mieszkańców gminy) oraz o ponadlokalnym charakterze tych imprez. Szczególnie istotne znaczenie mogą mieć w tym zakresie „Charsznickie Dni Kapusty”, organizowane przez Wójta, Radę Gminy oraz GOK w Charsznicy. Niemniej jednak instytucje kultury z gminy zorganizowały w 2015 roku zaledwie 3 ze 117 wydarzeń w powiecie miechowskim. Negatywny wpływ na zakres działania Gminnego Ośrodka Kultury jest brak adekwatnych obiektów i pomieszczeń dla tego typu instytucji w gminie. Obecnie GOK zajmuje niewielkie pomieszczenie w Urzędzie Gminy. Wyraźnie brakuje jednak miejsca dla realizacji celów i wyzwań stojących przed ośrodkiem, który jak widać z organizowanych imprez jest instytucją wydolną organizacyjnie.

Analizując dane GUS, trzeba jednakże podkreślić, że dane statystyczne nie oddają w sposób obiektywny i miarodajny atrakcyjności oferty kulturalnej na terenie gminy. Sposób ich zbierania, gromadzenia i przetwarzania jest niedoskonały. Dotyczy to przede wszystkim faktu, że nie są ewidencjonowane imprezy, których organizatorem są podmioty inne niż domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice, np. organizowane przez organizacje pozarządowe, albo inne szczeble samorządowe.

W 2015 roku na terenie gminy Charsznica funkcjonowała jedna biblioteka publiczna – Gminna Biblioteka Publiczna w Charsznicy. Jej księgozbiór w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosił 2562 woluminy i w stosunku do 2011 roku powiększył się o 235 pozycji. Jednocześnie wzrasta liczba czytelników bibliotek na 1 tys. mieszkańców – w 2015 roku w gminie Charsznica było ich 88, co oznaczało wzrost o 7 osób w stosunku do 2011 roku.

Wykres 2. Księgozbiór bibliotek oraz czytelnicy bibliotek na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2015 roku

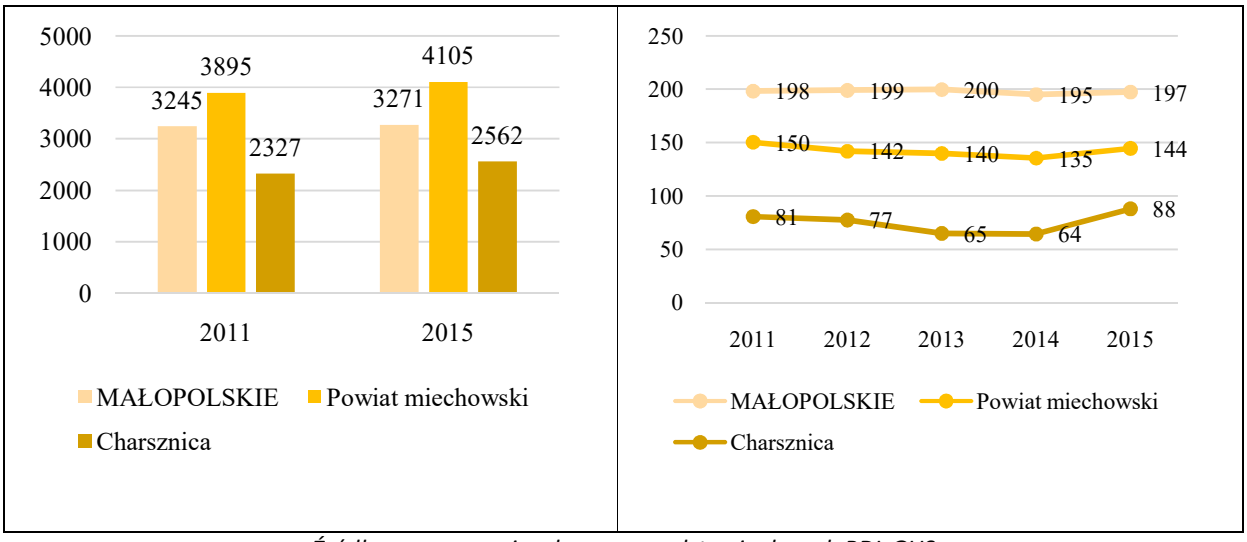

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na terenie gminy Charsznica – pomimo postępujących przekształceń - nadal zlokalizowanych jest wiele obiektów i zespołów o wartościach kulturowych, zasługujących na ochronę konserwatorską. Są to zespoły urbanistyczne o dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej, jednolitej i wartościowej architekturze. Zgodnie z zapisami Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami, na obszarze rewitalizacji znajduje się najwięcej obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków na terenie całej gminy Charsznica. Należą do nich:

Rysunek 28. Liczba zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w sołectwach gminy Charsznica (lewa strona) oraz lokalizacja zabytków na obszarze rewitalizacji (prawa strona) w 2015 r.

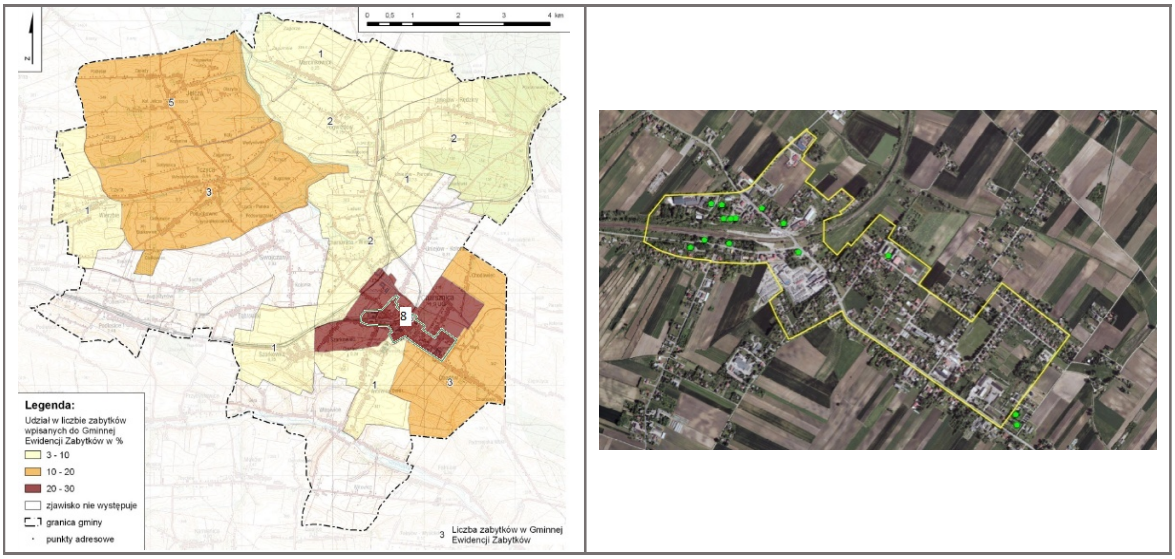

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Charsznica.

- Kościół pw. Matki Bożej Różańcowej (murowany; lata 1932-33),

- budynek szkoły przy ul. Szkolnej 14. Szkoła murowana; lata 1928-1929, rozbudowana ok. 1980r.),
- zespół dworca kolejowego (dworzec murowany ok. 1930 r.; dom pracowników kolejowych, murowany ok.1930 r.),
- stacjaTRAFO, (ul. Kolejowa 3),
- zespół młynów, ob. elektrycznych, ul. Młyńska 13 (młyn I, murowany, pocz. XX wieku; młyn II, murowany, ok.1920 r. oraz budynek administracyjny, ob. Dom Opieki Społecznej, drewniany, ok.1920 r.),
- Zespół Fabryki Wódek i Likierów (murowany, 1928 r.),
- figura św. Floriana (ul. Młyńska 14),
- domy (nr 3 - ul. Kolejowa murowany, ok. 1920 r.; nr 2 - ul. Miechowska 15, murowany, ok. 1920 r., nr 15 – ul. Miechowska nr 27 – ul. Żarnowiecka murowany, ok. 1930 r.; nr 43 - ul. Żarnowiecka, murowany, ok. I ćw. XX wieku).

Tym samym sołectwo Miechów-Charsznica, na terenie którego wyznaczony został obszar rewitalizacji jest sołectwem o najwyższym odsetku zabytków na terenie całej gminy. Podkreślić należy, że znaczna część tych obiektów mogłaby funkcjonować w obiegu społecznym i gospodarczym, jednakże wymagane jest doinwestowanie w ich readaptację.

Szczególne znaczenie ma także, zlokalizowane na obszarze rewitalizacji „Muzeum Kapuściane", którego zadaniem jest zachowanie dziedzictwa historycznego i kulturowego ziemi charsznickiej. W muzeum znajduje się tu około tysiąca unikalnych eksponatów, w tym przedmiotów gospodarstwa domowego i rolnego (m.in. szatkownice ręczne i mechaniczne do kapusty z przełomu XIX i XX wieku, stare beczki do jej kiszenia czy gliniane garnki).

Słabo wykorzystane funkcje centro twórcze na obszarze rewitalizacji

Obszar rewitalizacji, zlokalizowany na terenie sołectwa Miechów-Charsznica, stanowi od lat funkcjonalne centrum gminy Charsznica. Stopniowe przemiany społeczno-gospodarcze doprowadziły jednakże do pogorszenia warunków i estetyki tego obszaru. Obszar rewitalizacji skupiał w sobie znakomitą większość funkcji usługowych (co sprzyjało wygodzie korzystania z nich przez użytkowników oraz dawało możliwość załatwienia różnych spraw w czasie jednego pobytu w centrum) oraz komunikacyjnych (dworzec PKP), jednocześnie oferując niepowtarzalny charakter i standard obiektów o bogatych walorach i tradycjach historyczno-kulturowych (szczególna w gminie koncentracja obiektów zabytkowych). W wyniku transformacji ustrojowej oraz towarzyszących jej przemian gospodarczych i postępującemu upadkowi zakładów przemysłowych zarówno dworzec PKP, połączenia kolejowe oraz aktywności kulturalne, czy rekreacyjne funkcje te uległy degradacji.

Symbolem owej degradacji jest przede wszystkim teren dawnego dworca PKP, który obecnie jest częściowo zasiedlony i nie pełni żadnej funkcji publicznej. Budynek dworca jest obiektem rozpoznawalnym, widocznym dla podróżnych z przejeżdżających pociągów. Znajduje się on jednak w bardzo złym stanie technicznym i wizualnym, podobnie jak – sąsiadujący z nim – budynek wielorodzinny należący dawniej do PKP. Teren wokół dworca jest zachwaszczony i porośnięty samosiejkami, a samemu budynkowi niezbędne jest przystosowanie do aktualnych standardów (min. brak kas, przejść nadziemnych i podziemnych itp.).

Na całym obszarze rewitalizacji zlokalizowane są budynki o podobnie złym stanie technicznym, wymagające natychmiastowej inwestycji. Dodatkowo, zwarta zabudowa obszaru oraz pełnione funkcje komunikacyjne i przemysłowy charakter nie spowodowały dotychczas wykreowania stref zielonych oraz przestrzeni publicznych umożliwiających integrowanie się mieszkańców tego terytorium. Obecnie niewykorzystane przestrzenie w sąsiedztwie budynków publicznych, usługowych czy edukacyjnych stanowią szanse na pobudzenie takich aktywności w obszarze. Domagają się tego również mieszkańcy Gminy Charsznica.

Wnioski z prac warsztatowych dotyczące sfery przestrzenno-funkcjonalnej:

Z perspektywy opinii mieszkańców istotna wydaje się adaptacja przestrzeni publicznej, odbudowa dworca kolejowego z zespołem zieleni. Zgłoszono również pilną potrzebę poprawy stanu infrastruktury w zakresie odbudowy dróg i ciągów pieszych, budowę ścieżek rowerowych a także pilną potrzebę budowy przedszkola i domu kultury.

Wskazano na brak miejsc parkingowych. Istotnym problemem jest poprawa estetyki budynków mieszkalnych wielorodzinnych oraz budynków i otoczenia istniejących biblioteki oraz świetlicy środowiskowej. Kolejną ważną sprawą jest tworzenie miejsc dla rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu.

W/w wnioski opisane są szczegółowo w „Raporcie z procesu partycypacji w ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025”, który stanowi załącznik do GPR.

Podsumowanie analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej:

Na obszarze rewitalizacji zauważalny jest problem złego stanu estetyki przestrzeni miejskiej: elewacje budynków, stan techniczny obiektów, niezagospodarowane przestrzenie publiczne, brak odpowiedniej infrastruktury rekreacyjnej, elementów małej architektury. Istnieją bariery architektoniczne w zakresie dostępności osób niepełnosprawnych do budynków, dróg, chodników; niska estetyka przestrzeni publicznych; brak terenów rekreacyjno-wypoczynkowych; brak dostępu lub niska jakość podstawowych usług. Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną: przedszkole, ośrodki: kultury,

sportowe, rekreacyjne; niski poziom obsług komunikacyjnych; fatalny stan dworca , brak punktów przesiadkowych.

Ogromną szansą w tym aspekcie wydaje się przeprowadzenie inwestycji w rozwój infrastruktury czasu wolnego (skwerów, parków, placów zabaw itp.), które wzbogacą ofertę centrum i zachęcą mieszkańców do wspólnych aktywności na powietrzu. Podniesienie jakości centrum oraz udostępnienie jej dla mieszkańców, połączone z „miękkimi" działaniami społecznymi pozwoli na odtworzenie funkcji centro twórczych całego obszaru rewitalizacji."

6.) Zmienia się w Rozdziale II Podrozdział 4, pkt. 4. Sfera środowiskowa, który otrzymuje brzmienie:

„4.4 Sfera środowiskowa

Gmina Charsznica położona jest w północnej części województwa małopolskiego. Obszar ten zaliczany jest do regionu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, subregionu Wyżyny Miechowskiej. Wyżyna Miechowska zbudowana jest ze skał różnego pochodzenia geologicznego, a mianowicie z: wapieni jurajskich, margli kredowych, lessów plejoceńskich oraz aluwiów rzecznych osadzonych epoce holocenu.

Charsznica jest gminą wiejską – zdecydowaną większość obszaru (89,1% powierzchni) zajmują użytki rolne. Na obszarach tych rozwija się uprawa i przetwórstwo warzyw – gmina nazywana jest Kapuścianą Stolicą Polski. Na obszarze gminy uprawia się kapusty średnio wczesne na świeży rynek, a także późne (z przeznaczeniem do kiszenia i na przechowanie). Największy areał stanowią jednakże kapusty do kiszenia. W ostatnich latach zwiększyła się powierzchnia innych upraw, w szczególności: marchwi, pietruszki, selera, pora, buraków ćwikłowych oraz ogórków.

Wykres 13. Powierzchnia gminy Charsznica według kierunków wykorzystania w 2014 r

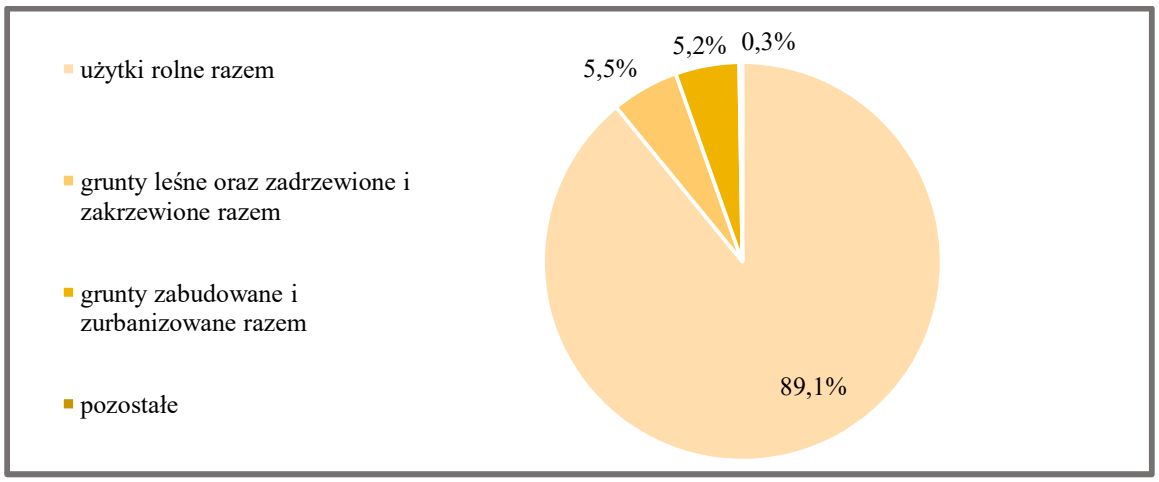

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Grunty zabudowane i zurbanizowane oraz grunty leśne zajmują natomiast łącznie niecałe 11,0% powierzchni gminy. Cechą charakterystyczna lasów na terenie gminy Charsznica jest ich koncentracja w części północno–wschodniej, na obszarze której występuje największy (i jedyny w gminie) kompleks lasów państwowych. Kompleks ten należy do obrębu Książ Wielki, zarządzanego przez Nadleśnictwo Miechów. Całe terytorium gminy położone jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Wyżyny Miechowskiej.

Na terenie jednostki Miechów-Charsznica znajdują się dwa dzikie wysypiska, które okresowo są usuwane: przy dworcu PKP oraz w centrum jednostki, przy skrzyżowaniu ul. Kolejowej z Miechowską.

Na terenie pozostałych sołectw nie wskazano podobnych, regularnie tworzonych wysypisk.Według danych Banku Danych Lokalnych GUS, zaledwie 18,1% ogółu mieszkańców gminy Charsznica korzystało w 2015 roku z oczyszczalni ścieków, co było wynikiem znacznie niższym od średniej powiatowej (31,7%) oraz średniej wojewódzkiej (54,8%). Zlokalizowanie w gminie oczyszczalnia ścieków typu mechaniczno-biologicznego ma przepustowość 780 m^3/dobę. Odpływ wykonany jest kanałem do cieku Uniejówka. Eksploatatorem oczyszczalni ścieków jest Zakład Usług Komunalnych, który jest zaopatrzony w sprzęt niezbędny do odbioru ścieków z indywidualnych osadników od rolników i dowożenia do oczyszczalni. Osady z oczyszczalni wywożone są na teren oczyszczalni lub rolnicy odbierają je do zasilania pastwisk. Niemniej jednak, brak odpowiedniego dostępu do infrastruktury oraz związane z tym niektóre zachowania mieszkańców negatywnie wpływają na stan środowiska naturalnego, a także negatywnie odbija się na atrakcyjności całej gminy.

Wykres 14. Odsetek ludności korzystający z oczyszczalni ścieków w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2015 roku

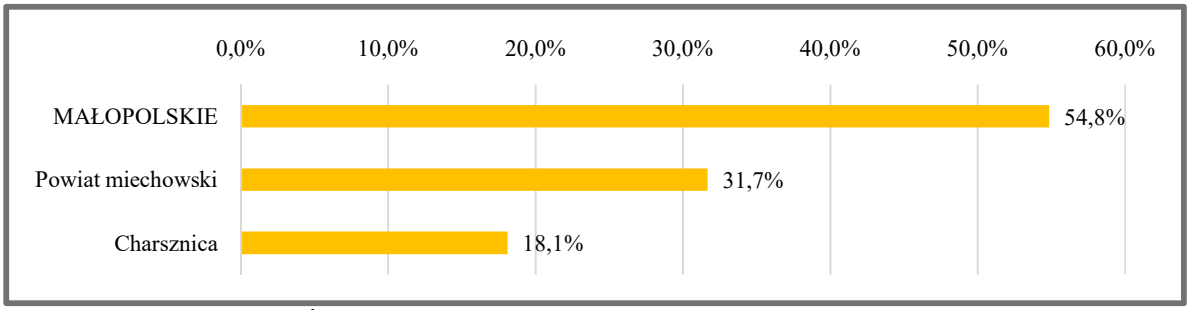

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gmina Charsznica nie posiada ponadto odpowiednio uregulowanej gospodarki odpadami - na terenie gminy nie ma zlokalizowanego składowiska odpadów ani żadnej instalacji do ich przetwarzania. Pomimo starań władz występują tu lokalne zanieczyszczenia środowiska spowodowane małymi „dzikimi" wysypiskami śmieci w dolinkach potoków, śródpolnych jarach i wąwozach. Do głównych źródeł

powstawania odpadów niebezpiecznych na terenie gminy są: indywidualne gospodarstwa rolne oraz drobne usługi, a także zbiorowe przedsiębiorstwa rolnicze, zakłady produkcji rolno-spożywczej i ośrodki obsługi rolnictwa. Największe zagrożenie dla środowiska Gminy Charsznica stanowią opakowania po środkach ochrony roślin, przeterminowane pestycydy oraz odpady olejowe z warsztatów naprawczych sprzętu rolniczego.

Według danych zawartych w „Raporcie o stanie środowiska w województwie małopolskim", w 2011 roku w strefie małopolskiej, w której położona jest gmina Charsznica, odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla pyłu PM10, pyłu PM2,5 oraz benzo(a)pirenu[2]. Na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w gminie składają się przede wszystkim[3]:

- emisja z zakładów przemysłowych, w tym zanieczyszczenia pyłowe oraz gazowe,
- emisja komunikacyjna – powstała w wyniku spalania paliw w środkach mobilnych,
- emisja niska - przeważająca część budynków mieszkalnych wyposażona jest w indywidualne lub zbiorcze kotłownie o charakterze lokalnym. Najbardziej popularnym paliwem służącym do opalania jest węgiel kamienny,
- emisja uciążliwych zapachów - z oczyszczalni ścieków oraz zakładów przemysłu spożywczego,
- napływ zanieczyszczeń z aglomeracji śląskiej
- miejscowe warunki dyspersji zanieczyszczeń kształtowane przez orografię terenu i czynniki pogodowe.

Do chwili obecnej na terenie gminy nie monitoruje się poziomu zanieczyszczenia powietrza, ale planuje się w przyszłości taki monitoring prowadzić. Nie monitoruje się również poziomu hałasu, jednak wiadomo, że obszar rewitalizacji narażony jest bardziej niż reszta sołectw na wzmożony hałas gdyż w tym miejscu zbiegają się linie kolejowe, PKP relacji Warszawa-Katowice i tzw. szeroki tor LHS Sławków-Hrubieszów. Linie te kolejowe przecinają się w obszarze rewitalizacji z głównymi szlakami drogowymi gminy Charsznica. Przez gminę przebiegają drogi wojewódzkie oraz droga krajowa relacji Wolbrom-Miechów. Do drogi międzynarodowej E-7 łączącej m.in. Kraków z Kielcami, przebiegającej przez sąsiedni Miechów odległość wynosi około (10km). Natomiast do drogi A-4 relacji Zgorzelec –Medyka, a przebiegającej przez Wrocław, Opole, Katowice, Tarnów, Kraków dojazd wynosi około (40km) z miejscowości Olkusz. Przez Gminę Charsznicę przebiegają linie kolejowe Warszawa-Katowice oraz Warszawa-Kraków. Ponadto przebiega linia kolejowa Sławków – Charków (Rosja), tzw. "szeroki tor" tj.

[2] Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2010 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Kraków 2012 r.
[3] Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Charsznica, Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A. Kraków 2015 r.

Linia Hutniczo-Siarkowa LHS. Obszar Gminy obsługiwany jest przez prywatnych przewoźników w ograniczonym zakresie przez PKP.

W ramach projektów podstawowych i uzupełniających oraz działań komplementarnych zaproponowano działania, które maja zmniejszyć hałas w obszarze rewitalizacji. W ramach prac związanych z dworcem PKP i BUS przewidziano budowę parkingów 2 szt. dla ograniczenia ruchu pojazdów samochodowych z możliwością przesiadki na komunikację zbiorową. Ponadto w ramach planowanych prac związanych z poprawą komunikacji kolejowej na terenie gminy planowana jest Budowa ogrodzenia - parkanu wzdłuż (linii kolejowej) torów kolejowych w centrum Miechowa-Charsznicy (w obszarze rewitalizacji) aby ograniczyć natężenie hałasu w centrum (zwłaszcza przy przedszkolu).

Ochrona przyrody

Obszar gminy znalazł się w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wyżyny Miechowskiej (dawniej Miechowsko-Działoszyckiego). Obszar ten obejmuje Wyżynę Miechowską, Garb Wodzisławski i Płaskowyż Proszowicki. Powstał w celu ochrony szaty roślinnej, głównie lasów oraz stanowisk roślinności stepowej.

W Chodowie znajduje się Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH 120075 ustanowiony dla ochrony murawy kserotermicznej ze stanowiskami storczyków. Obszar obejmuje eksponowane na zachód strome zadarnione zbocze suchej doliny. Powierzchnia obszaru wynosi 7,3 ha.[4] W Uniejowie Parceli znajduje się Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH 120075 ustanowiony dla ochrony kwiecistej murawy omana wąskolistnego ze stanowiskami storczyków. Obszar obejmuje eksponowane na północny - zachód strome zadarnione zbocze suchej doliny. Powierzchnia obszaru wynosi 3,7 ha.

Na terenie sołectwa Miechów – Charsznica nie występują obszary chronione ani Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000".

7) Zmienia się treść Rozdziału III Podrozdział 4, pkt.2, który otrzymuje brzmienie:

„4.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oprócz podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych należy przedstawić charakterystykę pozostałych

rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową.

Wskazane w tej części pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmują działania, które:

a. nie są jeszcze doprecyzowane w swoim zakresie jednak wzbogacają zakres podstawowych, już zaplanowanych działań rewitalizacyjnych, powodując efekt synergii,
b. uzupełniają kierunki działań rewitalizacyjnych o komplementarne działania zgłoszone w procesie partycypacyjnym
c. angażują różne podmioty z terenu Gminy
d. wymagają dalszego planowania przy udziale zainteresowanych stron

Przedsięwzięcia	**Projekty uzupełniające**
Zwiększające wielopokoleniową aktywizację społeczną i zawodową osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem,	- Program Prac Społecznie Użytecznych – realizowane we współpracy OPS - Zakres prac obejmować będzie przygotowanie planu prac i sposobu rekrutacji uczestników - prace interwencyjne dla bezrobotnych długotrwale pozostałych bez zatrudnienia- staże dla osób bezrobotnych do 30 r. ż. - Program Aktywizacji Lokalnej Mieszkańców Spółdzielni Mieszkaniowej– projekt towarzyszący pracom związanym z zagospodarowaniem okolicznego terenu. Program wyznaczy działania aktywizujące mieszkańców spółdzielni mieszkaniowej na rzecz poprawy swojego otoczenia oraz wzmocnienia więzi sąsiedzkich - Plan rozszerzenia funkcji oraz wyposażenia biblioteki - Pobudzanie i wspieranie małych, samopomocowych inicjatyw w zakresie współdziałania sąsiedzkiego, które angażują mieszkańców obszaru rewitalizacji, włączają ich w proces organizacji swojego otoczenia oraz aktywności. - Projekty aktywizujące młodzież – włączające ich w działalność sportowa i kulturalną, planowanie własnej przyszłości oraz ciekawe rozwiązania w zakresie czasu wolnego. - Imprezy lokalne promujące współpracę – wszelkiego rodzaju konkursy na aranżację wspólnej przestrzeni, wymiany sąsiedzkie, wspólne planowanie imprez lokalnych itp. - Punkt Aktywizacji Zawodowej w Lokalnym Centrum Aktywizacji (Kolejowa 1) – doradca zawodowy, psycholog, prawnik świadczący doradztwo specjalistyczne dla osób poszukujących pracy.
W zakresie aktywizacji	W celu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych Gmina

zawodowej mieszkańców	Charsznica planuje realizację w 2017 roku, w 2018 roku, w 2019 roku wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Miechowie programów: - „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie miechowskim (II) „ Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Poddziałanie 1.1.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER). - Zatrudnienie corocznie 3-6 osób młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy z terenu gminy Charsznica – priorytet osoby z terenu zdegradowanego. - "Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie miechowskim" realizowanym ze środków REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO w ramach działania 8.1 Aktywizacja Zawodowa - Zatrudnienie corocznie 2-4 osób powyżej 30 roku życia pozostających bez pracy z terenu gminy Charsznica – priorytet osoby z terenu zdegradowanego. - Aktywizacja zawodowa, RPO Małopolskiego 8.2 - wsparcie osób pozostających bez pracy, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza tj.: osób powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach kobiet (wsparcie obejmujące szeroki katalog form pomocy, min.: identyfikacja indywidualnych potrzeb uczestnika, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, wsparcie motywacyjne, szkolenia i/lub doradztwo prowadzące do podniesienia, uzupełnienia, zmiany kwalifikacji zawodowych, itp.) - Zatrudnienie corocznie 2 osób powyżej 50 roku życia pozostających bez pracy z terenu gminy Charsznica – priorytet osoby z terenu zdegradowanego.
W zakresie pomocy osobom i rodzinom ubogim oraz doświadczającym przemocy	- Dożywianie i programy stypendialne w Gminie
W zakresie zwiększenia bezpieczeństwa, profilaktyki i walki z uzależnieniami wśród młodzieży	- Monitoring terenu Miechowa Charsznicy - W latach 2016-2017 planowane jest objecie monitoringiem rejonu ulic Sportowej i XX-lecia w tym samym okresie planowana jest rozbudowa oświetlenia ulicznego w tym rejonie. W latach 2017-2018 planowane jest uzupełnienie monitoringu na ulicy Kolejowej oraz instalacja sieci kamer na ulicach Miechowska i Żarnowiecka. Docelowo WSZYSTKIE ULICE W MIECHOWIE - CHARSZNICY. Stworzenie w budynku Gminy głównego stanowiska ds. monitoringu oraz udostępnienie obrazu z kamer do KP Policji w Miechowie

	- Działania profilaktyczne prowadzone przez GOPS, Urząd Gminy oraz Szkoły: • Zachowaj trzeźwy umysł • Narkotyki? To mnie nie kręci • Program profilaktyki zintegrowanej "Archipelag skarbów" • Narkotyki - prawda i mity • No promil No problem • Dopalacze - kolorowe i niebezpieczne • Zanim będzie za późno"/profilaktyka alkoholizmu i narkomanii dla najmłodszych/ • Zajęcia edukacyjno-informacyjne dla rodziców „Narkotyki zagrożenie naszych czasów" • Wakacje z Bogiem – prowadzone przy udziale Parafii Rzymskokatolickich
Przedsięwzięcia w zakresie przestrzeni wspólnych i rekreacyjnych	- Plan przygotowania zieleni urządzonej w centrum, obejmujący budowę parku i udostępnienie go na spotkaniach z mieszkańcami
W zakresie poprawy dróg, szczególnie do szkół i usług publicznych, budowy ciągów pieszych i rowerowych	- Organizacja bezpiecznego ruchu do szkoły na terenie obszaru rewitalizacji - Przygotowanie wspólnie z mieszkańcami Planu Rozwoju Ciągów Pieszych na terenie centrum – Miechów Charsznica - Rozwój infrastruktury produkcji energii ze źródeł odnawialnych - Miasteczko rowerowe w centrum – miejsce, gdzie można nauczyć się bezpiecznej jazdy rowerem, poćwiczyć i nauczyć dzieci i młodzież bezpiecznego korzystania z roweru.
W zakresie poprawy usług dla przedsiębiorców oraz promocji lokalnych przedsiębiorców	- Hala wystawiennicza, w której mogły się będą prezentować firmy i rolnicy w różnych porach roku, co pozwoli na rozwój firm, a przez to rynku pracy - Utworzenie punktu doradztwa dla przedsiębiorców - Prowadzenie szkoleń w zakresie przedsiębiorczości oraz możliwości finansowania zewnętrznego dla przedsiębiorców (granty, pożyczki, fundusze)
Oferta inwestycyjna	- Przygotowanie profesjonalnej oferty inwestycyjnej, w oparciu o przestrzeń i zdegradowane obiekty poprzemysłowe w obszarze zdegradowanym - Profesjonalizacja usług związanych z oferta inwestycyjną w

	Urzędzie Gminy Charsznica.

W zakresie projektów komplementarnych, które realizowane będą na terenie całej gminy, jednak są bardzo istotne z punktu widzenia potrzeb rewitalizacyjnych należy wskazać projekty:

A. Wsparcie szkół w gminie Charsznica w kształtowaniu kompetencji kluczowych - Celem projektu jest rozwijanie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematyki oraz kompetencji informatycznych

B. Wsparcie uczniów zdolnych – celem projektu jest Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach.

C. Wymiana źródeł ciepła na paliwo gazowe w Gminie Charsznica - Celem projektu jest obniżenie niskiej emisji w gminie Charsznica poprzez wymianę starych nisko sprawnych źródeł ciepła na źródła ciepła spalające paliwo gazowe.

D. Wymiana źródeł ciepła na paliwo stałe w Gminie Charsznica - Celem projektu jest obniżenie niskiej emisji w gminie Charsznica poprzez wymianę starych nisko sprawnych źródeł ciepła na nowoczesne źródła ciepła spalające paliwo stałe.

E. Sprawne Urzędy Małopolskie, realizowany przez STIWEK Fundacja na rzecz Społeczeństwa, Tolerancji, Integracji, Wolności, Edukacji, Kultury, w ramach którego planuje się poprawę jakości świadczenia usług administracyjnych istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej w obszarze podatków i opłat lokalnych i zarządzania nieruchomościami w 9 JST województwa małopolskiego tj. Gminach Charsznica, Niedźwiedź, Gołcza, Łużna, Rzezawa, Kłaj, Drwinia, Pałecznica i Nowy Wiśnicz dzięki zorientowaniu go na faktyczne potrzeby odbiorców."

8) Zmienia się treść Rozdziału III Podrozdział 4, pkt. 3, który otrzymuje brzmienie:

„4.3. Mechanizmy integrowania działań

Mechanizmy integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych związane są z kompleksowym charakterem rewitalizacji, czyli procesem, który pozwala na łączenie działań z różnych dziedzin i kategorii, opierając się przy tym w głównej mierze na osiąganiu efektów społecznych. Zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych (przedsięwzięć) jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

Komplementarność przestrzenna

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 jest programem, którego działania uzupełniają się z działaniami zaplanowanymi dla całej gminy w ramach Strategii Rozwoju Gminy Charsznica na lata 2016-2025, w którym przewidziano zarówno rozwój kapitału społecznego, aktywizację mieszkańców oraz szereg działań związanych z gospodarką i rozwojem rynku pracy. Działania GPR są głównie dedykowane mieszkańcom obszaru rewitalizacji i uzupełnieniem tych, wskazanych dla obszaru całej gminy. Projekty wskazane w Programie uzupełniają się tak, aby objąć wsparciem wszystkie grupy mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz aby uzyskać jak największy efekt synergii. W ramach planów remontów dróg na terenie gminy przewidziano remont 6 odcinków dróg w obszarze rewitalizacji dla poprawienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, ale też zmniejszenia hałasu poprzez bardziej płynny ruch samochodów po równej nawierzchni. Ponadto w ramach planowanych prac związanych z poprawą komunikacji kolejowej na terenie gminy planowana jest Budowa ogrodzenia - parkanu wzdłuż (linii kolejowej) torów kolejowych w centrum Miechowa Charsznicy (w obszarze rewitalizacji) aby ograniczyć natężenie hałasu w centrum (zwłaszcza przy przedszkolu).

W Programie zwrócono uwagę na to, żeby poprzez działania w nim wpisane nie przenosić problemów poza obszar rewitalizacji, ale w nim próbować włączać mieszkańców do procesów rozwoju całej Gminy.

Komplementarność problemowa

Przedsięwzięcia/projekty wskazane w Programie wzajemnie się dopełniają tematycznie, sprawiając, że program oddziałuje na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym).

Opracowanie GPR zostało oparte na wielowymiarowej i wszechstronnej diagnozie Gminy oraz wskazaniu obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji. Opracowanie diagnozy umożliwiło nakreślenie specyfiki obszaru rewitalizacji (zarówno w aspekcie słabości, jak również potencjałów rewitalizacji) oraz pozwoliło na stworzenie specyficznej, pożądanej wizji rozwiązania problemów oraz przyszłości obszarów rewitalizacji. Problemom i wyzwaniom związanym z obszarem rewitalizacji odpowiadają adekwatne kierunki działań, które uwzględniają konkretne działania odpowiadające na wskazane problemy. Program zawiera cele i wskaźniki, które pozwolą mierzyć efekty we wszystkich obszarach interwencji programu. Ponadto cały obszar zarządzania Gminą uwzględnia proces i decyzje konieczne do realizacji polityki rewitalizacyjnej w Gminie.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność zostanie zagwarantowana poprzez powiązania systemu zarządzania rewitalizacją z systemem zarządzania Gminą. Do zespołu ds. wdrażania zostaną powołani pracownicy Urzędu Gminy Charsznica oraz jednostek organizacyjnych gminy, Radni Gminy, Sołtysi. Zespół umożliwi efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz ich wzajemne uzupełnianie się w procesie rewitalizacji. Działania Zespołu ds. wdrażania programu zostaną wzmocnione pracami planowanego do powołania Komitetu Rewitalizacji.

W ramach monitorowania Strategii Rozwoju Gminy Charsznica na lata 2016-2025 uwzględniony zostanie efekt monitorowania GPR poprzez uwzględnienie wskaźników monitorowania na poziomie celu głównego oraz celów szczegółowych.

Procedury wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji zostaną oparte na systemie realizacji projektów współfinansowanych środkami strukturalnymi UE, co zapewnia najwyższą efektywność działań wdrożeniowych. Wszystkie przedsięwzięcia objęte GPR wykazują spójność z jego celami i kierunkami działań. Wszystkie grupy interesariuszy zgłaszające koncepcje projektowe do objęcia Gminnym Programem Rewitalizacji posiadają potencjał do przygotowania wniosku aplikacyjnego oraz wdrożenia i rozliczenia dotacji. Z ramienia gminy za aplikowanie o dofinansowanie i rozliczanie dotacji odpowiedzialny jest Referat Inwestycyjny i Referat Finansowy.

Komplementarność międzyokresowa

Gmina Charsznica w poprzednim okresie programowania w ramach polityki spójności 2007-2013 nie realizowała Programu Rewitalizacji. Jednak prowadziła działania we wskazanym obszarze. Niemniej działania te nie były programowane i poddawane ewaluacji.

Do tej pory w miejscowości Miechów – Charsznica gmina zrealizowała projekty, które stanowią bazę do realizacji działań w ramach GPR.

W 2000 r. zrealizowano projekt „Gazyfikacja wsi Miechów – Charsznica” - wsparcie PHARE INRED, w 2003 roku projekt: Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Ciszowice-Szarkówka, Miechów-Charsznica długość 7,2km - wsparcie SAPARD, w 2004-2005 projekt: Rozbudowa wraz z przebudową oczyszczalni ścieków w Charsznicy wsparcie SAPARD UE oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW), w 2009 projekt: Kort i plac zabaw w Miechowie-Charsznicy, Wsparcie PROW UE. Ten ostatnie projekt stanowi bazę do uruchomienia usług aktywizujących młodzież i mieszkańców gminy w oparciu o profesjonalne zajęcia. W roku 2011 gmina zrealizowała projekt: Budowa budynku wielofunkcyjnego w Miechowie-Charsznica w tym: Muzeum Kapuściane, Świetlica

Środowiskowa, Punkt Interwencji Kryzysowej, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Centrum Kształcenia na Odległość. Część z tych usług zostanie ulokowana w Lokalnym Centrum Aktywności w budynku zabytkowego dworca PKP.

W roku 2009 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program „Uwierz w siebie". W ramach tych środków zorganizowano dla młodzieży przystępującej do egzaminu maturalnego kursy przygotowujące – 6 osób. Aż 26 osób miało możliwość skorzystania z bezpłatnych usług doradcy zawodowego i psychologa oraz uczestnictwa w zajęciach świetlicy środowiskowej. Program cieszył się dużym sukcesem, dlatego zdecydowano o jego kontynuacji w ramach GPR.

Realizując obecny GPR Gmina wykorzystując dotychczasowe doświadczenie będzie jednak prowadziła kompleksową politykę rewitalizacji na obszarze rewitalizacji a także będzie poddawała cyklicznej ocenie realizacje programu i jego efekty. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 jest programem, który wykracza poza ramy polityki spójności 2014-2020, dlatego zakłada się powolne zmniejszanie uzależnienia działań w programie od tych źródeł finansowania na rzecz włączania w proces rewitalizacji różnych podmiotów, różnych środków i różnych źródeł.

Komplementarność źródeł finansowania

Realizacja projektów zgłoszonych przez podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji w gminie opiera się na finansowaniu głównie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 – Poddziałanie 11.2 ODNOWA OBSZARÓW WIEJSKICH. Zapewniony będzie również wkład własny i/lub kredyt pozyskany przez podmioty na realizację przedmiotowych zadań. Oprócz środków pozyskiwanych w ramach programu RPO WM 2014-2020 projekty rewitalizacyjne mogą być finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego (środki krajowe i regionalne) ze środami pochodzącymi z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Rządowego Programu Na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych, Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych, programów wojewódzkich i regionalnych, a w dłuższej perspektywie większych własnych i prywatnych. Dzięki zaangażowaniu środków publicznych i jednocześnie prywatnych (np. wspólnoty mieszkaniowe, Stowarzyszenie Pomocy Szansa), następuje integracja finansowa zaplanowanych przedsięwzięć."

9) Rozdział III Podrozdział 6. Niezbędne zmiany w dokumentach strategicznych gminy uzupełnia się :

- istniejący rysunek „Aktualny Plan zagospodarowania przestrzennego Obszaru Rewitalizacji" otrzymuje Nr 45

- w miejsce opisanego w legendzie rysunku nazwą „Projekty Podstawowe Inwestycyjne w Obszarze Rewitalizacji" zamieszcza się rysunek o nazwie „Projekty podstawowe – inwestycyjne w obszarze rewitalizacji", który otrzymuje Nr 46.

10) Prostuje się oczywisty błąd w rozdziale IV, w ten sposób, że w miejsce VI.2 wpisuje się prawidłowe oznaczenie IV.2.

11) Zmienia się treść Rozdziału IV Podrozdział 2, który otrzymuje brzmienie:

„IV.2. Szacunkowe ramy finansowe Programu

Lp	Nazwa projektu	Całkowita wartość projektu	Źródło finansowania	Wartość finansowania UE	Wkład własny
1	Punkt interwencji kryzysowej	172 800,00	Budżet Gminy	0	172 800,00
2	Organizacja usług opiekuńczych oraz interwencji kryzysowej	W części przypadającej na Gminę Charsznica 660 000,00	9.2.3. RPO WMEFS Budżet Gminy	611 820,00	48 180,00
3	Wychowanie Przedszkolne	600 000,00	10.1.2. RPO WM EFS Budżet Gminy	510 000,00	90 000,00
4	Uwierz w siebie	811 353,85	9.1.1. RPO WM Budżet Gminy	689 650,77	121 703,08
5	Senior Wigor	1 159 000,00	Senior Wigor	394 000,00	765 000,00
6	Spółdzielnia Socjalna	255 000,00	9.3 RPO WM Powiatowy Urząd Pracy	255 000,00	0
7	Świetlica Środowiskowa	90 000,00	Budżet Gminy	0	90 000,00
8	Lokalne centrum aktywności społeczno-zawodowo-kulturalnej w budynku zabytkowego dworca PKP	1 470 798,00	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy	1 103 098,50	367 699,50
9	Termomodernizacja budynków wielorodzinnych	1 865 528,43	11.2 RPO UM Środki prywatne	1 399 146,00	466 382,43

10	Budowa odcinka wodociągu w Miechowie-Charsznicy	87 913,15	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy	43 956,57	43 956,58
11	Przebudowa dróg gminnych	1 565 530,44	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy	782 765,22	782 765,22
12	Budowa publicznego przedszkola gminnego w Miechowie-Charsznicy	2 655 929,75	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy Budżet Wojewody	1 424 436,00	1 231 493,75
13	Przygotowanie przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji.	2 158 662,45	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy	1 618 966,80	539 695,65
14	Miejsce wypoczynku i rekreacji przy blokach Spółdzielni mieszkaniowej w Miechowie-Charsznicy	253 782,73	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy	190 337,00	63.445,73
15	Podniesienie standardu i estetyzacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z otoczeniem.	1 598 754,13	11.2 RPO WM EFRR Budżet Spółdzielni mieszkaniowej	1 199 065,00	399 689,13
16	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Miechowie - Charsznicy	154 540,88	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy	115 905,66	38 635,22
17	Niskoemisyjny transport miejski poprzez wyznaczenie tras rowerowych do punktów przesiadkowych	W części przypadającej na Gminę Charsznica 630 000,00	4.5.2 RPO UM Budżet Gminy	409 500,00	220 500,00
	Suma	16 189 593,81zł		10 747 647,52 zł.	5 441 946,29 zł.

Projekty uzupełniające: dające się określić kwotami finansowymi

Lp	Nazwa projektu uzupełniającego	Całkowita wartość projektu	Źródło finansowania	Wartość finansowania UE	Wkład własny
A	Wsparcie szkół w gminie Charsznica w kształtowaniu kompetencji kluczowych	1 985 714,24	10.1.3. RPO WM EFS Budżet Gminy	1 886 428,53	99 285,71
B	Wsparcie uczniów zdolnych	500 000,00	10.1.5 RPO WM EFS Budżet Gminy	475 000,00	25 000,00
C	Wymiana źródeł ciepła na paliwo gazowe w Gminie Charsznica	1 123 000,00	4.4.2. RPO WM EFRR Budżet Gminy	1 086 980,00	36.020,00
D	Wymiana źródeł ciepła na paliwo stałe w Gminie Charsznica	270.000,00	4.4.3 RPO WM EFRR Budżet Gminy	256.164,00	13.836,00
E	Sprawne Urzędy Małopolskie	W części przypadającej na Gminę Charsznica 157 325,84	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne Budżet Gminy	126 650,00	30 675,84
	Suma	4036040,08 zł.		3 831 222,53 zł.	204817,55 zł.

Ramy finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025:

Wartość projektów podstawowych oraz uzupełniających realizowanych w ramach GPR Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025	20.225633,89 zł.
Finansowanie zewnętrzne (środki europejskie (Regionalne i Krajowe), środki Powiatowego Urzędu Pracy, środki Urzędu Wojewódzkiego)	14.578.870,05 zł.
Budżet Gminy Charsznica	4.780.692,28zł.
Środki prywatne (spółdzielnia mieszkaniowa, mieszkańcy budynków wielorodzinnych)	866.071,56 zł.

Zarządzanie GPR szacuje się na kwotę 12 000 zł średniorocznie.

Projekty znajdujące się na liście uzupełniającej, oprócz projektów A do E, znajdujących się na końcu listy, ze względu na zwoją wczesna fazę koncepcyjną nie dają się oszacować. W trakcie realizacji programu poszczególne koncepcje będą dopracowywane i szacowane ich wartości.

Zgodnie z Art. 21. Ustawy o rewitalizacji ”Niezwłocznie po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w tym programie, służące realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870). Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia do tego załącznika niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych”. Gmina Charsznica będzie procedować zgodnie z ustawą.

Lp	Nazwa projektu	Harmonogram przedsięwzięć podstawowych								
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Punkt interwencji kryzysowej									
2	Organizacja usług opiekuńczych oraz interwencji kryzysowej									
3	Wychowanie Przedszkolne									
4	Uwierz w siebie									
5	Senior Wigor									
6	Spółdzielnia Socjalna									
7	Świetlica Środowiskowa									
8	Lokalne centrum aktywności społeczno-zawodowo-kulturalnej w budynku zabytkowego dworca PKP (projekt utworzenia centrum)									
9	Termomodernizacja budynków wielorodzinnych									
10	Budowa odcinka wodociągu w Miechowie-Charsznicy									
11	Przebudowa dróg gminnych									
12	Budowa publicznego przedszkola gminnego w Miechowie-Charsznicy									
13	Przygotowanie przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji.									
14	Miejsce wypoczynku i rekreacji przy blokach Spółdzielni mieszkaniowej w Miechowie-Charsznicy									
15	Podniesienie standardu i estetyzacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z otoczeniem.									
16	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Miechowie - Charsznicy									
17	Niskoemisyjny transport miejski poprzez wyznaczenie tras rowerowych do punktów przesiadkowych									

A	Projekt uzupełniający - Wsparcie szkół w gminie Charsznica w kształtowaniu kompetencji kluczowych									
B	Projekt uzupełniający - Wsparcie uczniów zdolnych									
C	Projekt uzupełniający - Wymiana źródeł ciepła na paliwo gazowe w Gminie Charsznica									
D	Projekt uzupełniający - Wymiana źródeł ciepła na paliwo stałe w Gminie Charsznica									
E	Projekt uzupełniający - Sprawne Urzędy Małopolskie									

Harmonogram wskazuje, że do końca roku 2020 zostaną przygotowane warunki do prowadzenia dalszych działań skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Uzupełnieniem powyższego harmonogramu będą dopracowywane projekty uzupełniające. Niektóre z nich, jak aktywizacja mieszkańców spółdzielni mieszkaniowej będą realizowane już podczas prac związanych z projektem nr 18 - Miejsce wypoczynku i rekreacji przy blokach Spółdzielni mieszkaniowej w Miechowie-Charsznicy. W miarę rozwoju szczegółowych planów dotyczących projektów uzupełniających, powyższy harmonogram będzie uzupełniany o projekty wskazane do realizacji."

12) Zmienia się treść Rozdziału IV Podrozdział 3, który otrzymuje brzmienie:

„IV.3. Monitorowanie realizacji Programu

Procedura wdrażania, monitorowania i aktualizacji GPR to działania niezbędne dla zagwarantowania, że postanowienia przyjęte w programie będą konsekwentnie realizowane. W ślad za tym muszą być zapewnione warunki organizacyjne, finansowe i instytucjonalne do ich wdrażania.

Za monitorowanie i ocenę wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 odpowiedzialna będzie Gmina Charsznica oraz w zakresie opiniowania i doradztwa Komitet Rewitalizacji. Co 2 lata będzie przedstawiany Radzie Gminy Charsznica raport z wdrażania GPR. Komórką odpowiedzialną za koordynację tych działań będzie koordynator GPR Urzędu Gminy Charsznica

Cele systemu monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 to:

- śledzenie postępów we wdrażaniu projektów,
- zaangażowanie interesariuszy w procesie rewitalizacji,
- podejmowanie szybkiej reakcji na pojawiające się wyzwania i odchylenia od założeń programu,
- podejmowanie działań korygujących sposób wdrażania programu oraz dokonywanie modyfikacji zawartości dokumentu,
- udostępnianie wiarygodnej informacji interesariuszom (min. podmiotom lokalnym – uczestnikom oraz beneficjentom procesu rewitalizacji),

System monitorowania i oceny GPR opiera się o zestaw wskaźników oraz procedurę zbierania i analizowania danych zebranych.

Wskaźniki	**Źródła weryfikacji**	**Wartość bazowa**	**Wartość wskaźnika na koniec roku 2025**
Cel 1. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zamieszkujących obszar rewitalizacji, podniesienie poziomu edukacji dzieci i młodzieży oraz warunków opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym			
Liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk.	Gminny Ośrodek Pomocy społecznej	19,2	10
Średni wynik egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w obszarze rewitalizacji	Szkoły	Średni wynik 2016 56,9%	67,8
Liczba zajęć dla dzieci 3-5 lat	Urząd Gminy Przedszkole	0	4
Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	Szkoły	43	59

Cel 2. Lepszej jakości przestrzenie publiczne, poprawa bezpieczeństwa oraz środowiska obszaru rewitalizacji			
Liczba osób korzystających z nowo powstałej infrastruktury Lokalnego Centrum Aktywizacji	Lokalne Centrum Aktywizacji: Świetlica Socjalna Punkt aktywizacji Zawodowej Gminny Ośrodek Kultury (Sprawozdanie roczne z działalności centrum)	0	1000 os. rocznie
Wskaźnik przestępstw i wykroczeń ogółem na 1000 mieszk. w obszarze rewitalizacji	Policja Urząd Giny	7,2	5
Wielkość przestrzeni uporządkowanych terenów zielonych i rekreacyjnych na obszarze rewitalizacji (w ha)	Urząd Gminy	0	0,94 ha
Wielkość obszaru rewitalizacyjnego objętego monitoringiem	Urząd Gminy	0	20 ha
Liczba wyremontowanych i zaadaptowanych obiektów zabytkowych dla celów społecznych	Urząd Gminy	0	1
Cel 3. Pobudzanie lokalnej gospodarki			
Liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w obszarze rewitalizacji	Urząd Gminy	19,8	29
Wzrost liczby ofert inwestycyjnych na terenie obszaru rewitalizacji	Urząd Gminy	0	2

W ramach monitorowania realizowane będą poszczególne elementy

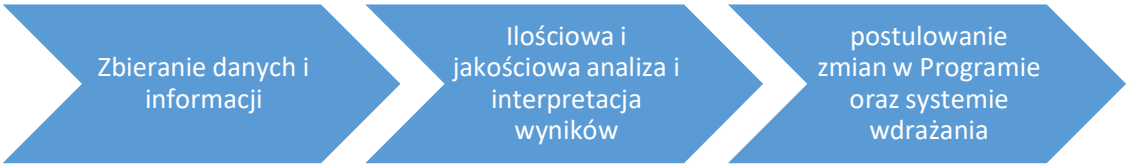

Przedmiotem monitoringu i oceny będą:

- proces realizacji projektów
- efekty projektów rewitalizacji
- osiąganie celów programu rewitalizacji

Ważnym elementem monitorowania i oceny programu będzie aspekt uspołecznienia wdrażania GPR. W trakcie prac nad GPR starano się dotrzeć do możliwie dużej liczby mieszkańców. Takie starania będą również podtrzymywane w trakcie wdrażania oraz ewentualnej aktualizacji GPR."

13) Zmienia się treść załącznika Nr 1 do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025, który otrzymuje brzmienie:

„Załącznik Nr 1 – projekty podstawowe

Lp	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Cele projektu	Zakres Projektu	Lokalizacja projektu	Budżet projektu	Rezultaty i sposób ich monitorowania w odniesieniu do celów rewitalizacji	Odpowiadające cele rewitalizacji
Projekty „miękkie" /społeczne								
1	Punkt interwencji kryzysowej	Gmina Charsznica	Celem projektu jest zapewnienie wsparcia i poradnictwa specjalistycznego dla osób i rodzin dotkniętych przemocą.	Doradztwo psychologiczne, porady prawne, doradztwo zawodowe	Obszar rewitalizacji - ul. Kolejowa 1 /dawny Dworzec PKP/	28 800,00 rocznie	- Liczba osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem objętych wsparciem	Cel 1
2	Organizacja usług opiekuńczych oraz interwencji kryzysowej	Caritas diecezji Kieleckiej ul. Jana Pawła II 3, 25-013 Kielce	Cele projektu: Wsparcie dla opiekunów osób niepełnosprawnych 2.Zapewnienie osobom niepełnosprawnym prawidłowej opieki w okresie niedyspozycji opiekuna 3.Podniesienie kwalifikacji opiekunów nieformalnych osób niepełnosprawnych	Działania wspierające opiekunów nieformalnych osób niepełnosprawnych 60 plus, poprzez uruchomienie subregionalnego centrum wsparcia opiekunów, utworzenie placówki opiekuńczej dla osób niesamodzielnych 60 plus, utworzenie okresowych miejsc odciążeniowych dla osób niesamodzielnych w sytuacji niedyspozycji opiekuna	Gmina Charsznica, w tym obszar rewitalizacji	660 000,00	-Liczba osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem objętych wsparciem	Cel 1
3	Wychowanie Przedszkolne	Gmina Charsznica	Cele projektu - zwiększenie liczby miejsc edukacji przedszkolnej - rozszerzenie oferty dodatkowej placówek wychowania przedszkolnego, - doposażenie placówek wychowania	Zakres realizowanych działań – organizacja zajęć dodatkowych dla dzieci – doposażenie w sprzęt, zabawki , pomoce edukacyjne, – wydłużenie godzin pracy przedszkola, – rozwój kompetencji i umiejętności	Obszar rewitalizacji, ul. Kolejowa 5	600 000,00	- liczba zajęć dla dzieci 3-5 lat - liczba korzystających z zajęć dla dzieci 3-5 - Liczba miejsc w przedszkolu/ czas pracy przedszkola	Cel 1 oraz cel 3

			przedszkolnego	zawodowych kadr wspieranych placówek,				
4	Uwierz w siebie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Charsznicy	Celem projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa 75 osób zamieszkałych na terenie gminy Charsznica zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w latach 2017-2019r.	- Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społeczno-zawodowym dla 75 osób. - Utworzenie KIZ, dzięki któremu możliwa będzie aktywizacja zawodowa osób.	Obszar rewitalizacji, ul. Kolejowa 22	811 353,85	-liczba osób z obszaru rewitalizacji objętych działaniami aktywizacyjnymi (w podziale na grupy: starsi, młodzież, dzieci, niepełnosprawni) - Liczba osób objętych aktywizacją zawodową w obszarze rewitalizacji	Cel 1 oraz Cel 3
5	Senior Wigor	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Charsznicy	Celami projektu są - poprawy jakości życia seniorów, - zapewnienie seniorom wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w tym wsparcia specjalistycznego, - integracja społeczna środowiska seniorów, w tym rozwoju działań samopomocowych, - zwiększenie zaangażowania seniorów w życie społeczności lokalnych.	Wparcie osób 60+ poprzez: - korzystanie z oferty na rzecz aktywności społecznej, - oferty prozdrowotnej obejmującej aktywność ruchową, edukacyjną, kulturalną i rekreacyjną/uzależnioną od potrzeb środowiska seniorów/ - wycieczki, spotkania i prelekcje, - zajęcia rehabilitacyjne	Obszar rewitalizacji ul. Kolejowa 1,	1 159 000,00	-liczba osób starszych z obszaru rewitalizacji objętych działaniami aktywizacyjnymi	Cel 1
6	Spółdzielnia Socjalna	Stowarzyszenie Pomocy Szansa Witowice 60A	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych i długotrwale	Spółdzielnia będzie prowadzić działalność gastronomiczną.W ramach projektu powstanie spółdzielnia socjalna	Miechów-Charsznica, ul. Kolejowa /dawny Dworzec PKP/	255 000,00	- liczba osób 3 niepełnosprawnych z obszaru rewitalizacji objętych działaniami aktywizacyjnymi	Cel 1, cel 3

		32-250 Charsznica		zatrudniająca 5 osób niepełnosprawnych lub trwale bezrobotnych z obszaru rewitalizacji. W ramach projektu zakupione zostanie wyposażenie, przeprowadzony remont lokalu oraz zakupiony samochód do dowozu posiłków				
7	Świetlica Środowiskowa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Charsznicy	Zapewnienie odpowiednich warunków do nauki oraz zorganizowanej opieki dla dzieci ze środowisk zagrożonych, szczególnie z obszaru rewitalizacji	Zakres realizowanych działań: - zajęcia pozaszkolne promujące indywidualne zdolności uczestników, -spotkania z ciekawymi ludźmi, -wycieczki, -zajęcia sportowe	Obszar rewitalizacji ul. Kolejowa 1,	10 000 rocznie do 2025 roku	- liczba dzieci i młodzieży b z obszaru rewitalizacji objętych działaniami aktywizacyjnymi - liczba osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem objętych wsparciem	Cel 1
Projekty inwestycyjna, infrastrukturalne								
8	Lokalne centrum aktywności społeczno-zawodowo-kulturalnej w budynku zabytkowego dworca PKP.	Gmina Charsznica	Cele projektu - wykorzystanie obiektu zabytkowego dla różnych celów społecznych, w tym celów aktywizacji kulturalnej, społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz całej gminy - poprawa infrastruktury służącej obsłudze podróżnych - zwiększenie dostępności komunikacyjnej gminy	Zakres realizowanych działań obejmuje - przebudowa części parteru budynku na potrzeby Gminnego Ośrodka Kultury, Świetlicy środowiskowej oraz Punktu aktywizacji zawodowej, - wydzielenie pomieszczenia na poczekalnię dla podróżnych z zapleczem sanitarnym, - remont elewacji budynku wraz z dociepleniem ścian zewnętrznych, wymianą	Obszar rewitalizacji Kolejowa 1	1 470 798,00	- liczba osób z obszaru rewitalizacji objętych działaniami aktywizacyjnymi (w podziale na grupy: starsi, młodzież, dzieci, niepełnosprawni) - Liczba wyremontowanych i zaadaptowanych obiektów zabytkowych dla celów społecznych - Liczba osób	Cel 1, cel 2. Cel 3

			oraz mobilności zawodowej mieszkańców.	stolarki okiennej i zewnętrznej drzwiowej			objętych aktywizacją zawodową w obszarze rewitalizacji - Liczba ofert oraz liczba korzystających z nowopowstałej infrastruktury	
9	Termomodernizacja budynków wielorodzinnych	GMINA CHARSZNICA	Cele projektu - poprawa wizerunku centrum Miechowa-Charsznicy - poprawa warunków życia mieszkańców - ograniczenie zanieczyszczeń do powietrza poprzez mniejsze zużycie opału	Zakres realizowanych działań: - docieplenie ścian zewnętrznych - wymiana stolarki okiennej i drzwiowej - wymiana pokrycia dachowego	Obszar rewitalizacji	1 865 528,43	- Liczba wyremontowanych budynków w obszarze rewitalizacji	Cel 2
10	Budowa odcinka wodociągu w Miechowie-Charsznicy	Gmina Charsznica	Celem projektu jest dostarczenie infrastruktury umożliwiającej lokalizację przedszkola oraz Lokalnego centrum aktywności społeczno-zawodowo-kulturalne	Budowa odcinka sieci wodociągowej zasilającej budynek przedszkola, oraz jeden hydrant zewnętrzny	Obszar rewitalizacji, ul. Kolejowa	87 913,15	- Liczba obiektów publicznych i prywatnych w obszarze rewitalizacji podłączonych do infrastruktury technicznej	Cel 2 cel 1 oraz cel 3
11	Przebudowa dróg gminnych: ul.XX-lecia, ul. Osiedlowej, ul.Pomowskiej, ul.B.Skowrona, ul.Mickiewicza, ul.Rzemieślnicza w Miechowie-Charsznicy	Gmina Charsznica	Cele projektu - poprawa stanu infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji -poprawa warunków życia mieszkańców - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego - ułatwienie dostępu do	Zakres realizowanych działań (wymienić w punktach) -przebudowa sześciu dróg gminnych - przebudowa zatoki parkingowej w ul.XX-lecia - przebudowa chodników, zjazdów,	Obszar rewitalizacji	1 565 530,44	- Kilometry wyremontowanych dróg /ciągów pieszych w obszarze rewitalizacji/ciągów rowerowych w obszarze rewitalizacji	Cel 2

			instytucji publicznych, obiektów rekreacji i zakładów pracy					
12	Budowa publicznego przedszkola gminnego w Miechowie-Charsznicy	Gmina Charsznica	Cele projektu - stworzenie możliwości edukacji większej ilości dzieci w wieku przedszkolnym, - ułatwienie rodzicom łączenia życia zawodowego z życiem prywatnym (rodzinnym) - funkcjonowanie przedszkola we właściwych warunkach lokalowych	Zakres realizowanych działań (wymienić w punktach) - budowa nowego przedszkola dla 125 dzieci wraz z infrastrukturą towarzyszącą, plac zabaw z otoczeniem przedszkola,	Obszar rewitalizacji Miechów-Charsznica ul. Kolejowa 5	2 655 929,75	- Liczba miejsc przedszkolnych osoby - Liczba obiektów rekreacyjnych powstałych w obszarze rewitalizacji - nowy budynek przedszkolana miejscu starej szkoły	Cel 1, cel 2 oraz cel 3
13	Przygotowanie przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji.	Gmina Charsznica	Cele projektu - Utworzenie przestrzeni publicznej do spędzania wolnego czasu i wypoczynku. - udostepnienie przestrzeni publicznej na cele aktywizacji mieszkańców obszaru rewitalizacji	Zakres realizowanych działań: - budowa dwóch parkingów (w tym jednego zielonego) dla samochodów osobowych na 26 oraz 10 miejsc postojowych w tym dla osób niepełnosprawnych - budowa 4 zjazdów z drogi powiatowej - ul. Kolejowej, - Budowa i przebudowa placów, chodników i dojazdów, - budowa i przebudowa ogrodzeń, - budowa zadaszonej sceny dla gminnych imprez kulturalnych, - budowa obiektów małej architektury, w tym 2 altan	Obszar rewitalizacji Miechów-Charsznica ul. Kolejowa	2 158 662,45	-Liczba obiektów rekreacyjnych powstałych w obszarze rewitalizacji - Liczba terenów pod różne formy aktywizacji mieszkańców - Liczba korzystających z nowopowstałej infrastruktury	Cel 2 oraz cel 1

				drewnianych, ławek, koszy na śmieci, tablic ekspozycyjnych, stojaków na rowery, - zieleń urządzona, w tym zieleń ochronna od strony linii kolejowej,				
14	Miejsce wypoczynku i rekreacji przy blokach Spółdzielni mieszkaniowej w Miechowie-Charsznicy	Gmina Charsznica	Cele projektu: stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców bloków w obszarze rewitalizacji	Zakres realizowanych działań budowa altany i siłowni pod chmurką oraz zieleni urządzonej	Miechów - Charsznica ul. B. Skowrona	253 782,73	- Liczba obiektów rekreacyjnych powstałych w obszarze rewitalizacji - Liczba terenów pod różne formy aktywizacji mieszkańców	Cel 2, cel 1
15	Podniesienie standardu i estetyzacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z otoczeniem.	Spółdzielnia mieszkaniowa Przyszłość	Poprawa jakości życia mieszkańców spółdzielni oraz stworzenie możliwości aktywnego wypoczynku rodzin z obszaru rewitalizacji	1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych przy ul. B. Skowrona nr 1A i 1B w Charsznicy - Miechów 2. Remont chodnika i dojść do klatek schodowych 3. Remont klatek schodowych 4. Rozbudowa placu zabaw	Obszar rewitalizacji Miechów – Charsznica ul. B. Skowrona 1A i 1B	1 598 754,13	- Liczba wyremontowanych budynków w obszarze rewitalizacji - Liczba obiektów rekreacyjnych powstałych w obszarze rewitalizacji - Liczba terenów pod różne formy aktywizacji mieszkańców	Cel 2 i cel 1
16	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Miechowie - Charsznicy	Gmina Charsznica	Cele projektu • poprawa wizerunku centrum Miechowa-Charsznicy • ograniczenie emisji zanieczyszczeń do	Zakres realizowanych działań • docieplenie ścian zewnętrznych świetlicy wiejskiej • docieplenie ścian	Obszar rewitalizacji Miechów - Charsznica ul. Kolejowa 20 i 22	154 540,88	- Liczba wyremontowanych budynków użyteczności publicznej w obszarze	Cel 2

			powietrza,	zewnętrznych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej Gminnej Biblioteki Publicznej			rewitalizacji	
17	Niskoemisyjny transport miejski poprzez wyznaczenie tras rowerowych do punktów przesiadkowych	Gmina Charsznica	Na wdrożenie projektu budowy tras rowerowych gmina Charsznica otrzyma 630 tys. Zł Działanie to jest działaniem wspólnym z gminami małopolskimi takimi jak: Charsznica, Gołcza, Miechów, Słomniki, Iwanowice, Krzeszowice.	Zakres projektu obejmuje w części przeznaczonej dla Gminy Charsznica realizację poprawy komunikacji rowerowej na terenie jednostki Miechów – Charsznica i Chodów, czyli przy głównych centrach przesiadkowych. Na terenie obszaru rewitalizacji zostanie wybudowana ścieżka rowerowa o długości 1100 m, zostanie wyremontowana na trasie droga gminna i postawione zostaną stojaki rowerowe, aby umożliwić mieszkańcom większą mobilność oraz załatwianie spraw w centrum gminy z lepszym wykorzystaniem komunikacji rowerowej.	Miechów-Charsznica Chodów	630 000,00	- długość wybudowanego szlaku rowerowego. - liczba stojaków rowerowych - liczba wyremontowanych wiat przystankowych - długość wyremontowanej drogi gminnej w ciągu rowerowym	Cel 1, cel 2 oraz cel 3

”

14) Zmienia się treść załącznika Nr 2 do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025, który otrzymuje brzmienie:

„Projekty podstawowe obszar rewitalizacji

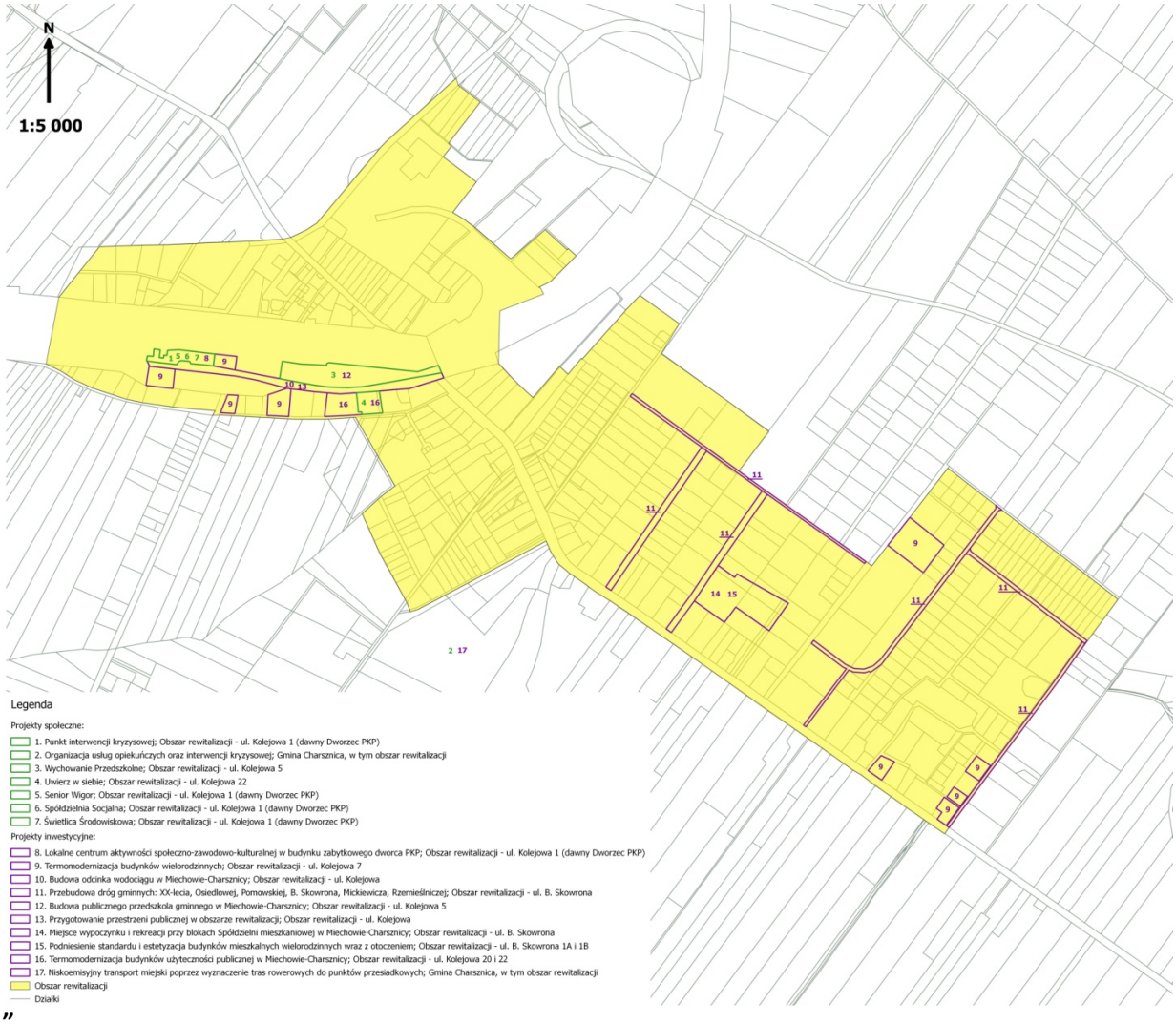

”

15) W Rozdziale V. Załączniki: Spis rysunków, spis tabel, spis wykresów otrzymują brzmienie:

„SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Mapa obszaru Gminy Charsznica z podziałem na jednostki pomocnicze……..17
Rysunek 2 Przykład - Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica ……25
Rysunek 3. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica……..26
Rysunek 4. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica ……29

Rysunek 5. Rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia w gminie Charsznica……31
Rysunek 6. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r. ……33
Rysunek 7. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do samorządu w 2015 r. w gminie Charsznica ……34
Rysunek 8. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w gminie Charsznica……35
Rysunek 9. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. na terenie gminy Charsznica ……36
Rysunek 10. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. na terenie gminy Charsznica ……37
Rysunek 11. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym ……..38
Rysunek 12. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym……39
Rysunek 13. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej ……40
Rysunek 14. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. w gminie Charsznica ……41
Rysunek 15. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2015 r. w gminie Charsznica ……42
Rysunek 16 . Rozkład przestrzenny wskaźnika udziału budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. w gminie Charsznica ……44
Rysunek 17. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica ……45
Rysunek 18. Granice obszaru zdegradowanego Gminy Charsznica ……47
Rysunek 19. Liczba stypendiów socjalnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica ……48
Rysunek 20. Liczba wyprawek szkolnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica ……49
Rysunek 21. Liczba przyznanych dożywień na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica ……49
Rysunek 22. Liczba zajęć wyrównawczo-dydaktycznych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica ……50
Rysunek 23. Liczba zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica ……50
Rysunek 24. Liczba osób otrzymujących wsparcie z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica ……51
Rysunek 25. Liczba firm nowo zarejestrowanych w obszarze na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica ……51
Rysunek 26. Udział budynków wybudowanych przed 1970 rokiem w % w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica ……52
Rysunek 27. Granice obszaru rewitalizacji gminy Charsznica ……53
Rysunek 28. Obszar rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego w gminie Charsznica ……53
Rysunek 29. Liczba bezrobotnych na 1 tys. osób w wieku produkcyjnym na obszarze gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r. ……61
Rysunek 30. Liczba bezrobotnych długotrwale na 1 tys. osób w wieku produkcyjnym na obszarze gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r. ……62
Rysunek 31. Udział bezrobotnych w odniesieniu do ogółu bezrobotnych w sołectwach gminy Charsznica

w 2015 roku [%] ……63
Rysunek 32. Liczba osób otrzymujących zasiłki stałe (lewa strona) oraz zasiłki okresowe (prawa strona) na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji (u dołu) w 2015 roku ……..65
Rysunek 33. Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne (lewa strona) oraz wsparcie z OPS w zakresie dożywiania (prawa strona) na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku ……66
Rysunek 34. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 1 tyś. mieszkańców w sołectwach Gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku ……..67
Rysunek 35. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w sołectwach w odniesieniu do liczebności tych grup w gminie Charsznica w 2015 r. …… 68
Rysunek 36. Liczba przestępstw (lewa strona) oraz wykroczeń (prawa strona) oraz liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece (u dołu) na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku ……70
Rysunek 37. Średni wynik sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r. [%] ……72
Rysunek 38. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r. [%] ……74
Rysunek 39. Porównanie wyników egzaminu gimnazjalnego i edukacyjnej wartości dodanej w gimnazjach publicznych gminy Charsznica w podziale na część humanistyczną (lewa strona) oraz matematyczno-przyrodniczą (prawa strona). Dane za okres 2013-2015. ……74
Rysunek 40. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach rozwijających (lewa strona) oraz wyrównawczo-dydaktycznych (prawa strona) na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku ……75
Rysunek 41. Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich (lewa strona) i parlamentarnych (prawa strona) w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku. ……77
Rysunek 42. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych z lat 2010-2015 w gminie Charsznica na tle kraju, województwa i powiatu miechowskiego (lewa strona) oraz w sołectwach parlamentarnych (prawa strona) w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku. ……78
Rysunek 43. Udział budynków usługowych i komunalnych wybudowanych przed 1970 r. w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji [%] . ……82
Rysunek 44. Liczba zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w sołectwach gminy Charsznica (lewa strona) oraz lokalizacja zabytków na obszarze rewitalizacji (prawa strona) w 2015 r. ……89
Rysunek 45. Aktualny Plan Zagospodarowania Przestrzennego Obszaru Rewitalizacji ……121
Rysunek 46. Projekty Podstawowe – inwestycje w obszarze rewitalizacji ……122

SPIS TABEL

Tabela 1. Powierzchnia oraz liczba ludności w poszczególnych jednostkach wg stanu na 31.12.2015r……17
Tabela 2. Dane wykorzystane do wyznaczenia obszaru zdegradowanego …… 18
Tabela 3. Wskaźniki pomocy społecznej ……23
Tabela 4. Znormalizowane wskaźniki pomocy społecznej ……24
Tabela 5. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica ……24
Tabela 6. Wskaźniki przestępczości składające się na syntetyczny wskaźnik przestępczości ……..27
Tabela 7. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica ……..28
Tabela 8. Zestawienie wskaźników bezrobocia ……30
Tabela 9. Frekwencja wyborcza – zestawienie wskaźników ……32

Tabela 10. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica 46
Tabela 11. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji 54
Tabela 12. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz na obszarze rewitalizacji 59
Tabela 13. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w sołectwach gminy Charsznica w 2015 roku 69
Tabela 14. Wyniki sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej na obszarze rewitalizacji, w gminie Charsznica oraz w powiecie miechowskim w 2010, 2015 i 2016 roku. 72
Tabela 15. Wyniki egzaminu gimnazjalnego na obszarze rewitalizacji, w gminie Charsznica oraz w powiecie miechowskim w 2015 i 2016 roku 73
Tabela 16. Zasoby mieszkaniowe gminy Charsznica na tle kraju, województwa oraz powiatu miechowskiego w 2010 i 2014 roku 81
Tabela 17. Zaopatrzenie mieszkań w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne w gminie Charsznica w 2015 roku 82
Tabela 18. Korzystający z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w ludności ogółem w sołectwie Miechów-Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku 83
Tabela 19. Liczba przystanków i wiat w poszczególnych sołectwach 86

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim 59
Wykres 2. Odsetek beneficjentów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia w gminie Charsznica, powiecie miechowskim i województwie małopolskim w latach 2010-2015 60
Wykres 3. Struktura bezrobotnych z obszaru rewitalizacji według czasu pozostawania bez pracy w 2015 roku 62
Wykres 4. Struktura bezrobotnych z obszaru rewitalizacji według wykształcenia (lewa strona) oraz wieku (prawa strona) w 2015 roku 63
Wykres 5. Główne powody korzystania z pomocy społecznej w gminie Charsznica w 2014 roku 64
Wykres 6. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieków w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2010 (lewa strona) i 2015 (prawa strona) roku 68
Wykres 7. Liczba uczniów szkół podstawowych w gminie Charsznica w latach 2010-2015 71
Wykres 8. Liczba uczniów gimnazjów w gminie Charsznica w latach 2010-2015 73
Wykres 9. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców gminy Charsznica w latach 2010-2015 76
Wykres 10. Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich (lewa strona) i parlamentarnych (prawa strona) w gminie Charsznica w latach 2010-2015. 77
Wykres 11. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w latach 2010-2015 w gminie Charsznica 79
Wykres 12. Liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w latach 2010-2015 (lewa strona) oraz rozkład przestrzenny wskaźnika nowo zarejestrowanych firm na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica (prawa strona) oraz na obszarze rewitalizacji (u dołu) w 2015 roku 80
Wykres 13. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w gminie Charsznica w 2015 r. 81
Wykres 14. Korzystający z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w ludności ogółem w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2014 roku [%] 83
Wykres 15. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Charsznica w latach 2010-

2015 ……87
Wykres 16. Księgozbiór bibliotek oraz czytelnicy bibliotek na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2015 roku ……..89
Wykres 17. Powierzchnia gminy Charsznica według kierunków wykorzystania w 2014 r. ……..92
Wykres 18. Odsetek ludności korzystający z oczyszczalni ścieków w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2015 roku ……..93
Wykres 19. Struktura respondentów ze względu na płeć i wiek……96
Wykres 20. Struktura respondentów ze względu na sytuację zawodową ……96
Wykres 21. Czynniki najbardziej utrudniające życie na obszarze rewitalizacji …….. 97
Wykres 22. Działania mogące podnieść jakość życia na obszarze rewitalizacji ……98
Wykres 23. Aktywność społeczna i poziom integracji społeczności obszaru rewitalizacji ……99
Wykres 24. Chęć uczestnictwa w działaniach aktywizacyjnych ……..100”

16) Do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025 dodaje się załącznik Nr 3 pod nazwą „Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Charsznica", który otrzymuje brzmienie:

„Załącznik Nr 3 do
Gminnego Programu Rewitalizacji
Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025

DIAGNOZA NA POTRZEBY WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO ORAZ OBSZARU REWITALIZACJI GMINY CHARSZNICA

Charsznica, czerwiec 2016 r.

SPIS TREŚCI

SPIS ILUSTRACJI

Rysunek 1. Mapa obszaru Gminy Charsznica 3
Rysunek 2. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica.....15
Rysunek 3. Rozkład wskaźnika liczby osób otrzymujących wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica 99
Rysunek 4. Rozkład wskaźnika liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe w 2015 roku na 1 tys. mieszkań w gminie Charsznica 100
Rysunek 5. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby dzieci otrzymujących stypendia socjalne w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica 101
Rysunek 6. Rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia w gminie Charsznica 15
Rysunek 7. Rozkład wskaźnika liczby osób bezrobotnych w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminie Charsznica 104
Rysunek 8. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. na terenie gminy Charsznica 107
Rysunek 9. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. na terenie gminy Charsznica 26
Rysunek 10. Rozkład wskaźnika liczby dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 109
Rysunek 11. Rozkład wskaźnika liczby dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie wyprawki szkolnej w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 110
Rysunek 12. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 27
Rysunek 13. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 28
Rysunek 14. Rozkład przestrzenny zarejestrowanych w 2015 r. przestępstw na terenie gminy Charsznica
.....113
Rysunek 15. Rozkład przestrzenny zarejestrowanych w 2015 r. wykroczeń na terenie gminy Charsznica 113
Rysunek 16. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica 18
Rysunek 17. Rozkład przestrzenny wskaźnika przestępstw na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica 116
Rysunek 18. Rozkład przestrzenny wskaźnika wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica 117
Rysunek 19. Rozkład przestrzenny wskaźnika przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica 118
Rysunek 20. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r. w gminie Charsznica 119
Rysunek 21. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do samorządu w 2015 r. w gminie Charsznica 23

Rysunek 22. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w gminie Charsznica 24
Rysunek 23. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. w gminie Charsznica 123
Rysunek 24. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2015 r. w gminie Charsznica 31
Rysunek 25. Rozkład przestrzenny wskaźnika udziału budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. w gminie Charsznica 33
Rysunek 26. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym w gminie Charsznica 126
Rysunek 27. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie gospodarczym w gminie Charsznica 127
Rysunek 28. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie funkcjonalno-przestrzennym w gminie Charsznica 128
Rysunek 29. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie technicznym w gminie Charsznica 129
Rysunek 30. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica 34
Rysunek 31. Granice obszaru zdegradowanego Gminy Charsznica.....36
Rysunek 32. Liczba stypendiów socjalnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 37
Rysunek 33. Liczba wyprawek szkolnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 38
Rysunek 34. Liczba przyznanych dożywień na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 38
Rysunek 35. Liczba zajęć wyrównawczo-dydaktycznych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 39
Rysunek 36. Liczba zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 40
Rysunek 37. Liczba osób otrzymujących wsparcie z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 41
Rysunek 38. Liczba firm zarejestrowanych w obszarze na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 41
Rysunek 39. Udział budynków wybudowanych przed 1970 rokiem w % w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 42
Rysunek 40. Granice obszaru rewitalizacji gminy Charsznica 43

SPIS TABEL

Tabela 1. Powierzchnia oraz liczba ludności w poszczególnych jednostkach wg stanu na 31.12.2015r. 4
Tabela 2. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica 97
Tabela 3. Ilość bezrobotnych wg miejscowości w gminie Charsznica w 2015 r. 102
Tabela 4. Rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia w gminie Charsznica.....102
Tabela 5. Rozkład przestrzenny wskaźnika osób długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym.....105
Tabela 6. Uczniowie szkół podstawowych w gminie Charsznica w latach 2012-2014 106

Tabela 7. Uczniowie szkół gimnazjalnych w gminie Charsznica w latach 2012-2014 106
Tabela 8. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica 28
Tabela 9. Podmioty gospodarcze na terenie Gminy Charsznica w latach 2012-2014 122
Tabela 10.Wskaźniki gospodarcze Gminy Charsznica w latach 2012-2014 122
Tabela 11. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica 35

1. Wstęp

Gmina Charsznica podjęła działania zmierzające do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025. Dokument ten określi priorytetowe działania zmierzające do poprawy warunków życia na terenach wymagających szczególnego wsparcia.
W tym celu – zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777; dalej „ustawa o rewitalizacji") przystąpiono do wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

Prezentowana w niniejszym dokumencie diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji stanowi wypadkową zaleceń wskazanych zarówno w ustawie o rewitalizacji, jak i w „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020" Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. (dalej „Wytyczne Ministerstwa").

Zgodnie z ww. dokumentami diagnoza opierać powinna się na mierzalnych wskaźnikach opisujących przede wszystkim zjawiska i problemy społeczne na danym terenie. Uwzględniając zalecenia, że obszar wymagający wsparcia stanowi jednostkę charakteryzującą się kumulacją negatywnych zjawisk i procesów oraz szczególne znaczenie dla rozwoju lokalnego, dokonano analizy podstawowych obszarów funkcjonowania gminy.

Dla wyznaczonego w ten sposób obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zostanie opracowany gminny program rewitalizacji, na podstawie którego prowadzony będzie proces rewitalizacji.

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Obszar zdegradowany to natomiast przestrzeń, w której koncentrują się zjawiska negatywne (społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne) oraz problemy, które wpływają na pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Szczególne znaczenie odgrywać będzie obszar rewitalizacji – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się przeprowadzić rewitalizację. Nie może on obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

2. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji wyznaczono obszar zdegradowany gminy Charsznica. Zgodnie z Art. 9 ust. 1 ww. ustawy „Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

5) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
6) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
7) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
8) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Niezbędnym elementem do skutecznego przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych jest identyfikacja skali i charakteru zachodzących procesów degradacji.

Dla przestrzennego określenia problemów i potencjałów Gminę podzielono zgodnie ze strukturą jednostek pomocniczych na wsie, wskazane w dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Charsznica" z dnia 27 sierpnia 2000 roku (Uchwała Nr XXII/130/2000). Zdecydowano na połączenie miejscowości Chodowiec oraz Chodów w jedną jednostkę – Chodów ze względu na bardzo małą liczbę mieszkańców w Chodowcu..

Jest to podział naturalny dla mieszkańców Gminy, a także umożliwia przeprowadzenie analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego.

Rysunek 1. Mapa obszaru Gminy Charsznica

Tabela 1. Powierzchnia oraz liczba ludności w poszczególnych jednostkach wg stanu na 31.12.2015r.

Lp.	Nazwa miejscowości	Powierzchnia w ha	Udział w łącznej powierzchni gminy w %	Liczba ludności	Udział w łącznej liczbie ludności w %
1	Charsznica	446,5	5,7%	369	4,8%
2	Chodów	562,2	7,2%	436	5,7%
3	Ciszowice	253,1	3,2%	242	3,2%
4	Dąbrowiec	104,1	1,3%	163	2,1%
5	Jelcza	842,5	10,7%	549	7,2%
6	Marcinkowice	419,3	5,3%	198	2,6%
7	Miechów-Charsznica	387,4	4,9%	1663	21,9%
8	Podlesice	286,6	3,7%	411	5,4%
9	Pogwizdów	481,7	6,1%	257	3,4%
10	Swojczany	703,5	9,0%	825	10,8%
11	Szarkówka	282,1	3,6%	243	3,2%
12	Tczyca	899,4	11,5%	812	10,7%
13	Uniejów-Kolonia	277,6	3,5%	290	3,8%
14	Uniejów-Parcela	172,2	2,2%	107	1,4%
15	Uniejów-Rędziny	771,5	9,8%	405	5,3%
16	Wierzbie	281,2	3,6%	193	2,5%
17	Witowice	678,8	8,6%	446	5,9%
	Suma	**7.849,6**	**100,0%**	**7.609**	**100,0%**

Dla poszczególnych wsi pozyskano materiały informacyjne dostępne w zasobach Urzędu Gminy, jak i specjalnie w tym celu wygenerowane przez instytucje zewnętrzne – Powiatowy Urząd Pracy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komendę Policji w Miechowie, CEDiIG, KRS, Powiatowy Ośrodek Geodezyjno- Kartograficzny.

Uzyskane dane przeanalizowano pod kątem możliwości stworzenia listy porównywalnych wskaźników odnoszących wartość danej zmiennej do obszaru wsi.
Weryfikacja wskaźników objęła następujące elementy:

- poprawność metodologiczna - wskaźnik powinien opisywać w sposób czytelny i przejrzysty dany problem, powinien być łatwy w odbiorze przez czytelnika, łatwo weryfikowalny, powinien również różnicować przestrzeń gminy i być skonstruowany zgodnie z zasadami matematycznymi i statystycznymi;
- poprawność przestrzenna - wskaźnik powinien zostać odniesiony do jednostki mniejszej niż gmina, w tym przypadku do obszaru wsi.

Zakres analizowanych sfer i szczegółowość analiz były uwarunkowane ograniczoną dostępnością danych. Stąd też badania przeprowadzone były tam, gdzie była wystarczająca ilość i jakość danych.

Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej wymienione w ustawie są w swojej istocie zbyt złożonymi, aby można było przybliżyć je na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji za pomocą jednego tylko wskaźnika. Podobnie sytuacja wygląda również w przypadku zjawisk niewymienionych wprost w ustawie, a mających z punktu widzenia procesów rewitalizacji istotne znaczenie, takich jak np. niepełnosprawność. Zastosowanie kilku wskaźników do zobrazowania danego zjawiska w ramach audytu miejskiego niesie ze sobą konieczność ich przekształcenia w celu uzyskania miary syntetycznej umożliwiającej porównania pomiędzy poszczególnymi jednostkami. Uwarunkowania te doprowadziły do konieczności normalizacji analizowanych zmiennych.

Potrzeba wynikająca z konieczności identyfikacji obszarów koncentracji zjawisk kryzysowych pociąga za sobą wybór metody normalizacji, która odnosi się wprost do wartości średniej, a więc:

- standaryzacji,
- przekształceń ilorazowych.

Jako rezultat tak przeprowadzonej normalizacji uzyskano wartości pokazującej rozrzut wartości dla poszczególnych jednostek wokół wartości dla całej gminy. Zaproponowano potraktowanie wszystkich analizowanych wskaźników, jako równoważne i nie różnicowanie ich znaczenia poprzez zastosowanie np. zróżnicowanych wag dla poszczególnych zmiennych. Te bowiem najczęściej są wynikiem subiektywnych doświadczeń badacza. Ustawa z dnia 9 października o rewitalizacji wymaga zaś, aby diagnozy przeprowadzane w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wykorzystywały obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze (art. 4 ust. 1).

Brak różnicowania wag dla poszczególnych wskaźników cząstkowych uprościł i uczytelnił proces obliczania wartości wskaźników syntetycznych. W tym przypadku są one prostą średnią arytmetyczną znormalizowanych wskaźników cząstkowych. Porównanie otrzymanych wskaźników syntetycznych prowadzi wprost do wskazania obszaru o największym natężeniu zjawisk kryzysowych i tym samym delimitacji obszaru zdegradowanego w Gminie Charsznica.

Najwyższe wartości obliczonego wskaźnika syntetycznego oznaczają największą koncentrację negatywnych zjawisk społecznych na tych obszarach. Za obszar objęty kryzysem społecznym uznano wszystkie jednostki, w których wartość wskaźnika syntetycznego była najbliższa wartości danej referencyjnej.

Całe opracowanie zostało wykonane z użyciem oprogramowania GIS. Wszystkie badane zjawiska kryzysowe we wszystkich badanych sferach zostały zidentyfikowane przestrzennie i zilustrowane na mapach, w sposób obrazujący ich natężenie.

Etap prac polegał na wspólnej pracy zespołu ds. rewitalizacji w Gminie Charsznica (zbieranie danych) oraz ekspertów Proregio Consulting (gromadzenie, przetwarzanie i prezentacja graficzna).

W wyniku tak przeprowadzonej procedury wskazano listę 29 wskaźników, które zastosowano dla wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizowanego.
Wskaźniki te obejmują sferę społeczną (bezrobocie, ubóstwo, przestępczość/patologie, uczestnictwo w życiu publicznym), sferę gospodarczą (stopień przedsiębiorczości), sferę techniczną (brak rozwiązań technicznych w budownictwie mieszkaniowym w zakresie dostępu do infrastruktury wod-kan).
Lista podstawowych baz danych do diagnostycznych analiz przestrzennych Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica obejmuje w szczególności:

- Powiatowy Urząd Pracy
    - Liczba osób bezrobotnych ogółem
    - Liczba długotrwale bezrobotnych
    - Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej
    - Liczba osób w wieku produkcyjnym
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
    - Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej (stałe + okresowe)
    - Liczba osób pobierających zasiłki ze względu na niepełnosprawność
- Komenda Policji
    - Liczba przestępstw ogółem
    - Liczba wykroczeń ogółem
    - Czyny karalne nieletnich
    - Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece (niebieskie karty)
- CEIDG
    - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki
    - Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarki
- KRS
    - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki
    - Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarki
- Powiatowy Ośrodek Geodezyjno- Kartograficzny
    - Dane z zasobu POG-K.
- Urząd Gminy
    - Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym
    - Liczba osób w wieku poprodukcyjnym
    - Liczba ludności ogółem
    - Liczba osób w wieku sędziwym
    - Frekwencja wyborcza (wybory samorządowe, parlamentarne, prezydenckie, europejskie)
    - Liczba budynków mieszkalnych ogółem
    - Liczba wszystkich budynków wybudowanych przed 1970 rokiem
    - Liczba budynków podłączonych do sieci wod.- kan.
    - Liczba dzieci korzystająca z dodatkowych zajęć pozalekcyjnych
    - Liczba rodzin/dzieci korzystająca z dofinansowania na zakup podręczników
    - Liczba dzieci korzystająca z dożywiania
    - Wyniki egzaminu – szkoła podstawowa
    - Wyniki egzaminu gimnazjum
    - Liczba budynków wpisanych do rejestru WKZ
    - Liczba budynków wpisanych do GEZ
    - Program Gospodarki Niskoemisyjnej.
    - Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.
    - Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego.

Dane zbierano po punktach adresowych, przeliczano je i przyporządkowywano do jednostek a następnie prezentowano je na mapce.

Wszystkie dane zostały przedstawione w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców i skumulowane we wskazanych jednostkach.

Wewnątrz uznanej za zdegradowaną zamieszkałą jednostki urbanistycznej, na której natężenie kryzysu było szczególnie duże oraz miała istotne znaczenie dla rozwoju gminy wyznaczono obszar rewitalizacji.

3. Podstawowe informacje o gminie Charsznica

Charsznica to gmina wiejska w województwie małopolskim, w powiecie miechowskim. Siedziba gminy to Miechów-Charsznica. Gmina obejmuje obszar o powierzchni 78,28 km², co stanowi 11,57% powierzchni Powiatu Miechowskiego.

Gmina Charsznica leży w niewielkiej odległości od dużych aglomeracji miejskich takich jak: Kraków (50km), Katowice (80km), Kielce (100km) i Częstochowa (100km). Przez gminę przebiegają drogi wojewódzkie oraz droga krajowa relacji Wolbrom-Miechów.

Przez Gminę Charsznicę przebiegają linie kolejowe Warszawa-Katowice oraz Warszawa-Kraków. Ponadto przebiega linia kolejowa Sławków – Charków (Rosja), tzw. ”szeroki tor” tj. Linia Hutniczo-Siarkowa LHS.

Miejscowość Miechów-Charsznica była uważana za najbardziej uprzemysłowioną wieś w Polsce. Przemiany ustrojowe w latach 90-tych spowodowały upadek praktycznie wszystkich zakładów funkcjonujących w centralnej części gminy (w Miechowie- Charsznicy), w tym m.in.:

- państwowe zakłady przemysłowe: Charsznicka Odlewnia Żeliwa (zatrudniająca 300 osób, obejmująca powierzchnię 5,1 ha), Państwowy Ośrodek Maszynowy (zatrudniający 150 osób, obejmujący powierzchnię 9,2 ha), Wytwórnia Pasz (zatrudniająca 120 osób),
- spółdzielnie: Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska (zatrudniająca 60 osób), Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo Pszczelarska (zatrudniająca 60 osób), Spółdzielnia Kółek Rolniczych (zatrudniająca 25 osób), Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska (znacznie ograniczyła działalność a co za tym idzie zatrudnienie z 150 osób do 22 obecnie)
- Lecznica weterynaryjna (zatrudniająca 4 osoby), zlikwidowana w wyniku znacznego zmniejszenia hodowli trzody i bydła na terenie gminy,
- Wąskotorowa Stacja Kolejowa w Charsznicy (zatrudniała około 10 osób).

Upadek przemysłu w gminie Charsznica wpłynął na wyjątkową skalę degradacji społeczno-gospodarczej społeczności gminy.

4. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze społecznej

W pierwszym etapie diagnozy zebrano i przeanalizowano dane dotyczące degradacji w sferze społecznej, a następnie wykorzystując wskaźnik syntetyczny – wskazano te jednostki urbanistyczne, w których występuje kryzys w tej sferze.

Podstawowym czynnikiem kryzysowym systemu społecznego w Gminie Charsznica jest skumulowane bezrobocie i poziom ubóstwa mieszkańców. Mieszkańcy zwolnieni z pracy w wyniku upadku przemysłu nie odnaleźli się w nowych warunkach gospodarki wolnorynkowej i duża ich część nadal korzysta z pomocy społecznej.

Poniżej przedstawiono dane oraz mapki prezentujące rozkład wybranych wskaźników kryzysowości (cząstkowych i syntetycznych), które posłużyły do wyodrębnienia obszaru zdegradowanego.

4.1 Czynniki społeczne

Sytuację kryzysową w obszarze społecznym zobrazowano za pomocą syntetycznych wskaźników pomocy społecznej oraz bezrobocia.

Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przeliczona na 1 tys. mieszkańców mówi o skali tego zjawiska i obrazuje sytuację materialno-bytową ludności danej wsi.

Na syntetyczny wskaźnik pomocy społecznej składają się następujące wskaźniki cząstkowe:

- Liczba osób otrzymujących wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców
- Liczba osób otrzymujących zasiłki okresowe w 2015 roku na 1 tys. mieszkań
- Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

Wskaźnik syntetyczny pomocy społecznej przyjmuje wartości od 0,1 w miejscowości Uniejów-Parcela do 2,5 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 1,0. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostce charakteryzującej się poziomem wskaźnika syntetycznego przewyższającego wartość 1,5, co ma miejsce w przypadku jednej miejscowości -Miechów-Charsznica.

Tabela 2. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica

Lp.	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	Wskaźnik syntetyczny pomocy społecznej
1	Charsznica	0,4
2	Chodów	0,5
3	Ciszowice	0,5
4	Dąbrowiec	0,3
5	Jelcza	0,5
6	Marcinkowice	0,9
7	Miechów-Charsznica	2,5
8	Podlesice	0,9
9	Pogwizdów	0,6
10	Swojczany	0,9
11	Szarkówka	0,8
12	Tczyca	0,5
13	Uniejów-Kolonia	0,6
14	Uniejów-Parcela	0,1
15	Uniejów-Rędziny	0,5
16	Wierzbie	0,4
17	Witowice	0,6
Wartość dla Gminy Charsznica		**1,0**

Rysunek 2. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica

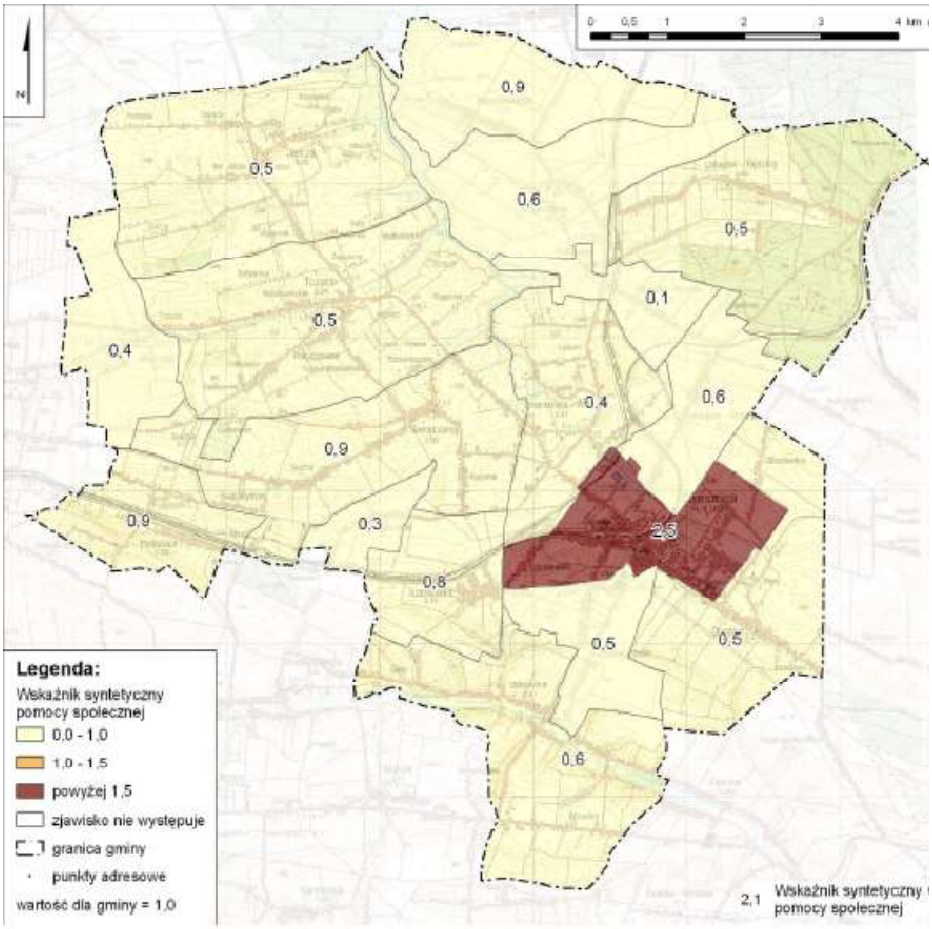

Na poziom wskaźnika syntetycznego składają się następujące wartości wskaźników cząstkowych pomocy społecznej.

Wskaźnik obrazujący liczbę osób otrzymujących wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców przyjmuje wartości od 3,6 w miejscowości Jelcze do 110 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 40,6. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostce charakteryzującej się poziomem wskaźnika powyżej 60,9, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica.

Rysunek 3. Rozkład wskaźnika liczby osób otrzymujących wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica

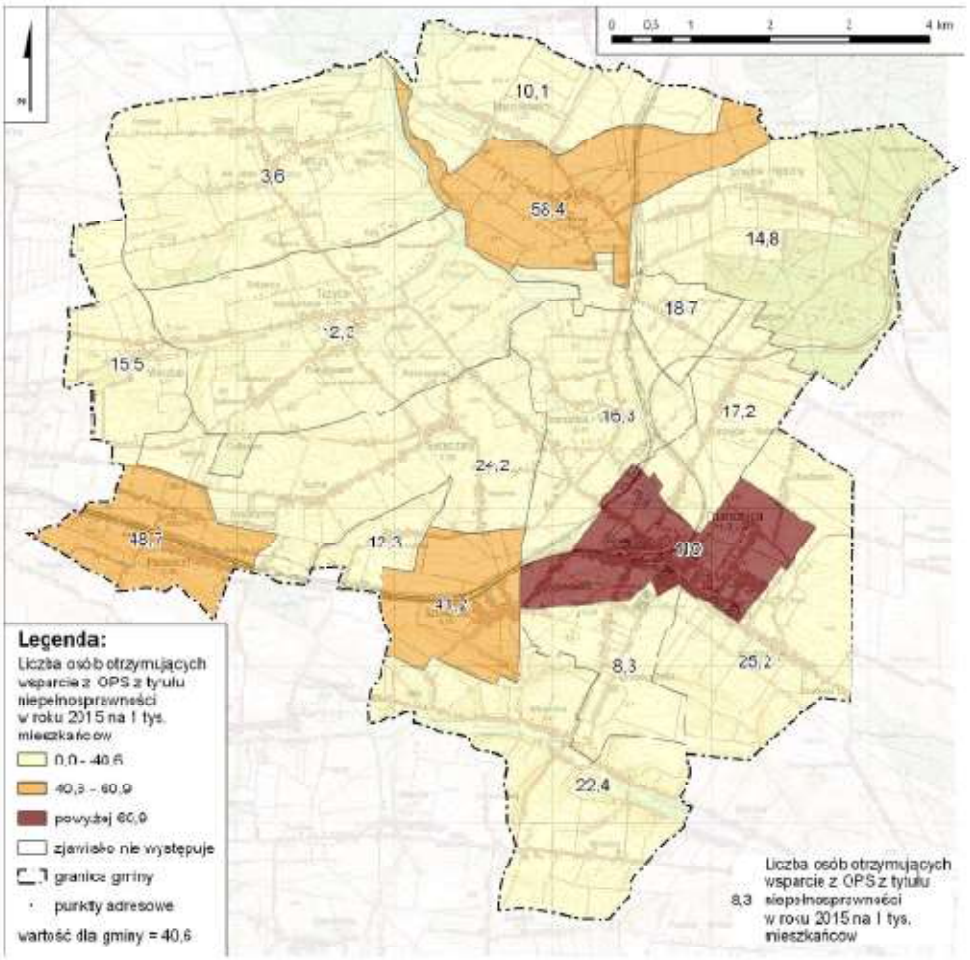

Wskaźnik obrazujący liczbę osób otrzymujących zasiłki okresowe w 2015 roku na 1 tys. mieszkań przyjmuje wartości od 0,1 w miejscowości Uniejów-Kolonia do 15,2 w m. Marcinkowice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 5,3. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 7,9, co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Marcinkowice (wartość wskaźnika 15,2),
- Ciszowice (wartość wskaźnika 8,1),
- Witowice (wartość wskaźnika 9,0).

Rysunek 4. Rozkład wskaźnika liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe w 2015 roku na 1 tys. mieszkań w gminie Charsznica

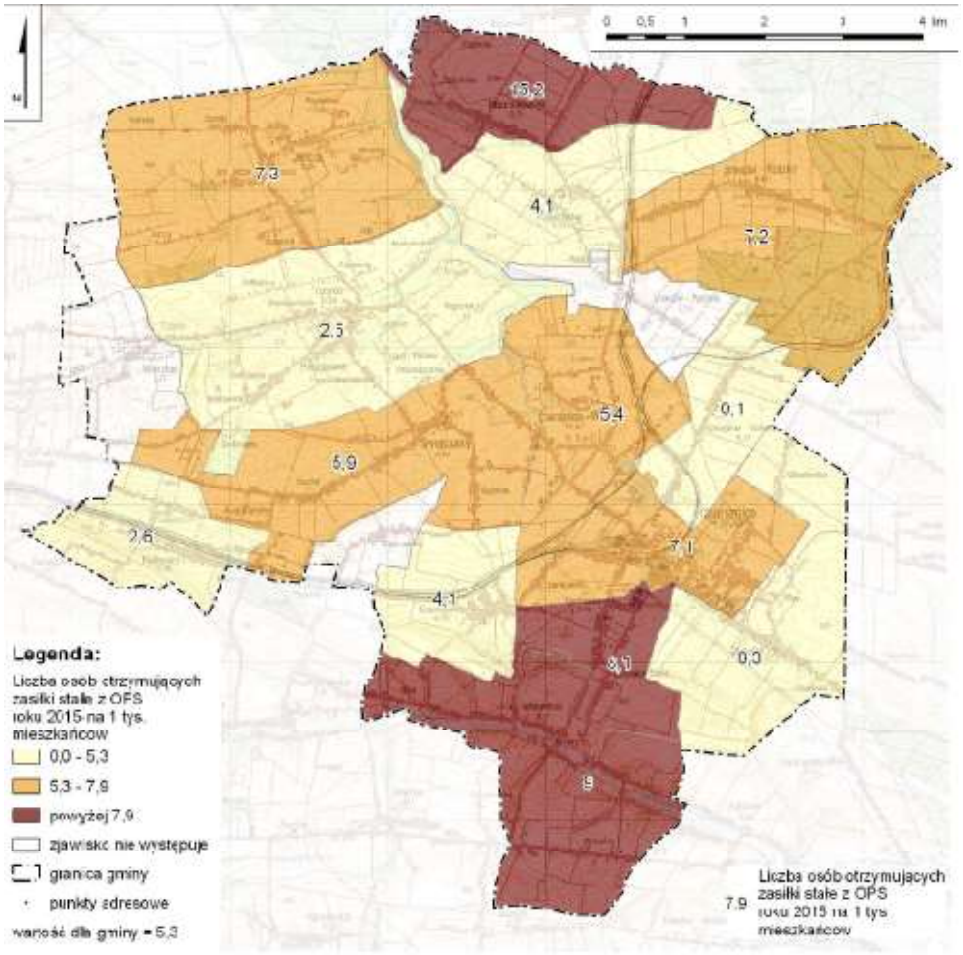

Wskaźnik obrazujący liczbę dzieci otrzymujących stypendia socjalne w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym przyjmuje wartości od 19,6 w miejscowości Witowice do 170,8 w m. Miechów Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 72,3. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostce charakteryzującej się poziomem wskaźnika powyżej 108,5, co ma miejsce tylko w przypadku miejscowości Miechów Charsznica.

Rysunek 5. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby dzieci otrzymujących stypendia socjalne w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica

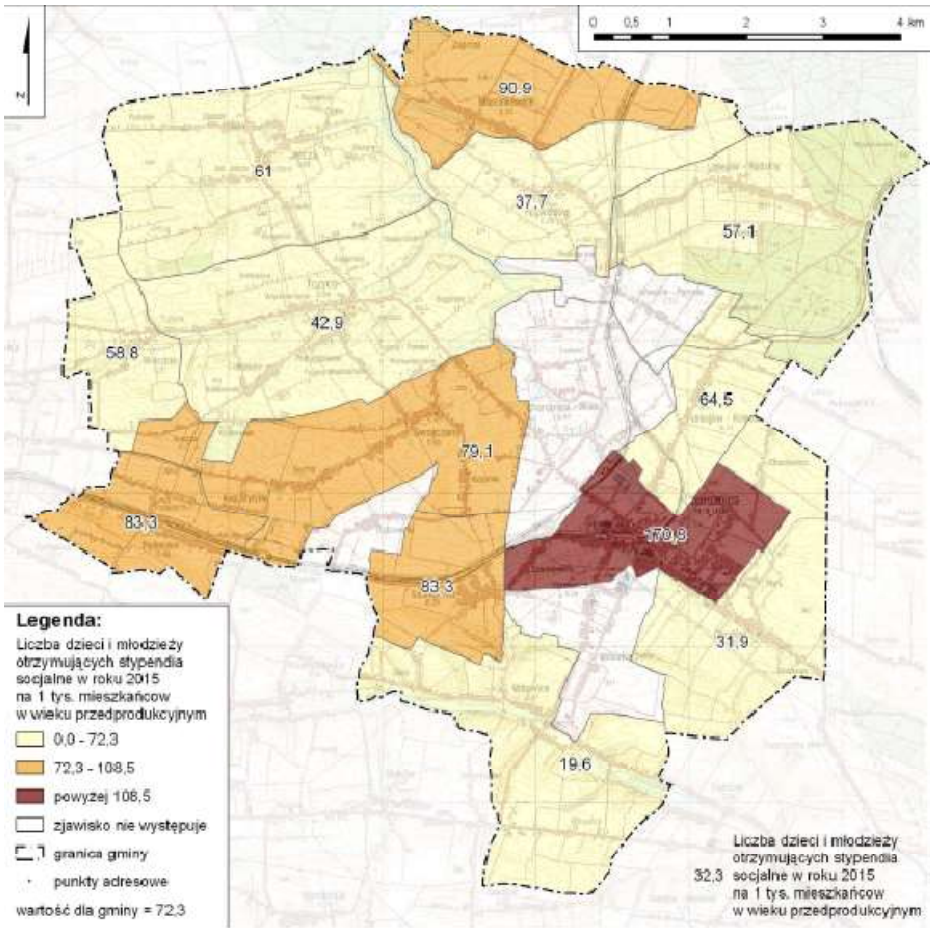

W obszarze społecznym sytuację kryzysową zobrazowano dodatkowo za pomocą syntetycznego wskaźnika bezrobocia, na który składają się następujące wskaźniki cząstkowe:

- Stopa bezrobocia w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym
- Liczba długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Wg stanu na dzień 31.12.2015 r. na terenie gminy liczba bezrobotnych wynosiła 363 osoby, co stanowiło 6,13% populacji gminy w wieku produkcyjnym. W ogólnej liczbie bezrobotnych osoby długotrwale bezrobotne stanowiły udział w wysokości 65,3% (237 osób).

Tabela 3. Ilość bezrobotnych wg miejscowości w gminie Charsznica w 2015 r.

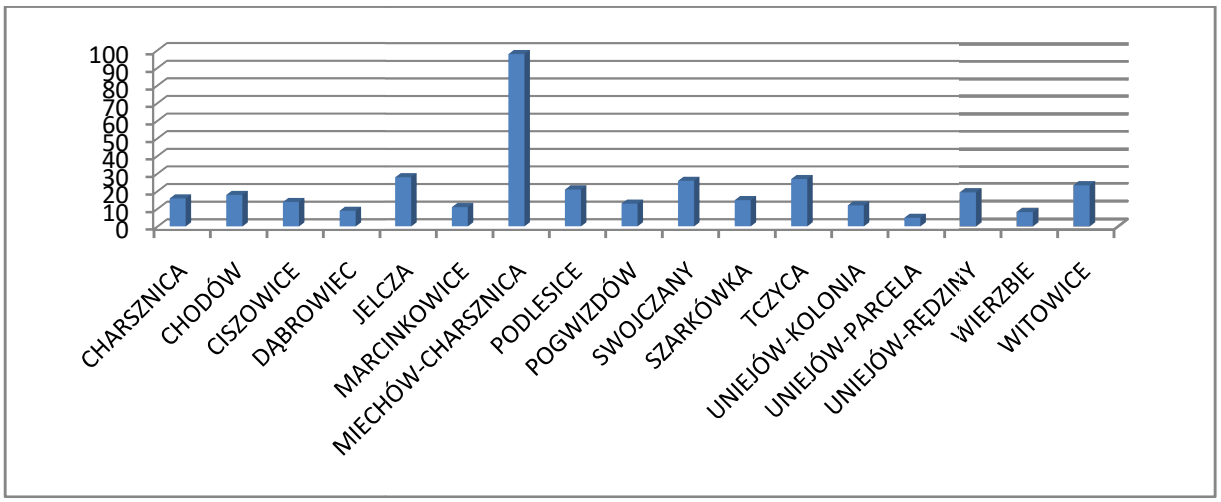

Z analizy danych nt. bezrobocia wynika, iż największa liczba osób pozbawionych pracy zlokalizowana jest w miejscowościach Miechów-Charsznica oraz Jelcza, Swojczany, Tczyca i Witowice.

Rozkład przestrzenny bezrobocia w gminie Charsznica zaprezentowano za pomocą wskaźnika syntetycznego bezrobocia, który przyjmuje wartości od 0,58 w miejscowości Swojczany do 1,34 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 1,0. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika syntetycznego przewyższającego wartość 1,25, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (1,34) oraz m. Marcinkowice (1,32).

Tabela 4. Rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia w gminie Charsznica

Lp.	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	Syntetyczny wskaźnik bezrobocia
1	Charsznica	0,88
2	Chodów	0,83
3	Ciszowice	1,21
4	Dąbrowiec	1,12
5	Jelcza	1,06
6	Marcinkowice	1,32
7	Miechów-Charsznica	1,34
8	Podlesice	1,06

9	Pogwizdów	1,04
10	Swojczany	0,58
11	Szarkówka	1,16
12	Tczyca	0,7
13	Uniejów-Kolonia	0,9
14	Uniejów-Parcela	0,93
15	Uniejów-Rędziny	0,94
16	Wierzbie	0,69
17	Witowice	0,99
Wartość dla Gminy Charsznica		**1,0**

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia na mapie.

Rysunek 6. Rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia w gminie Charsznica

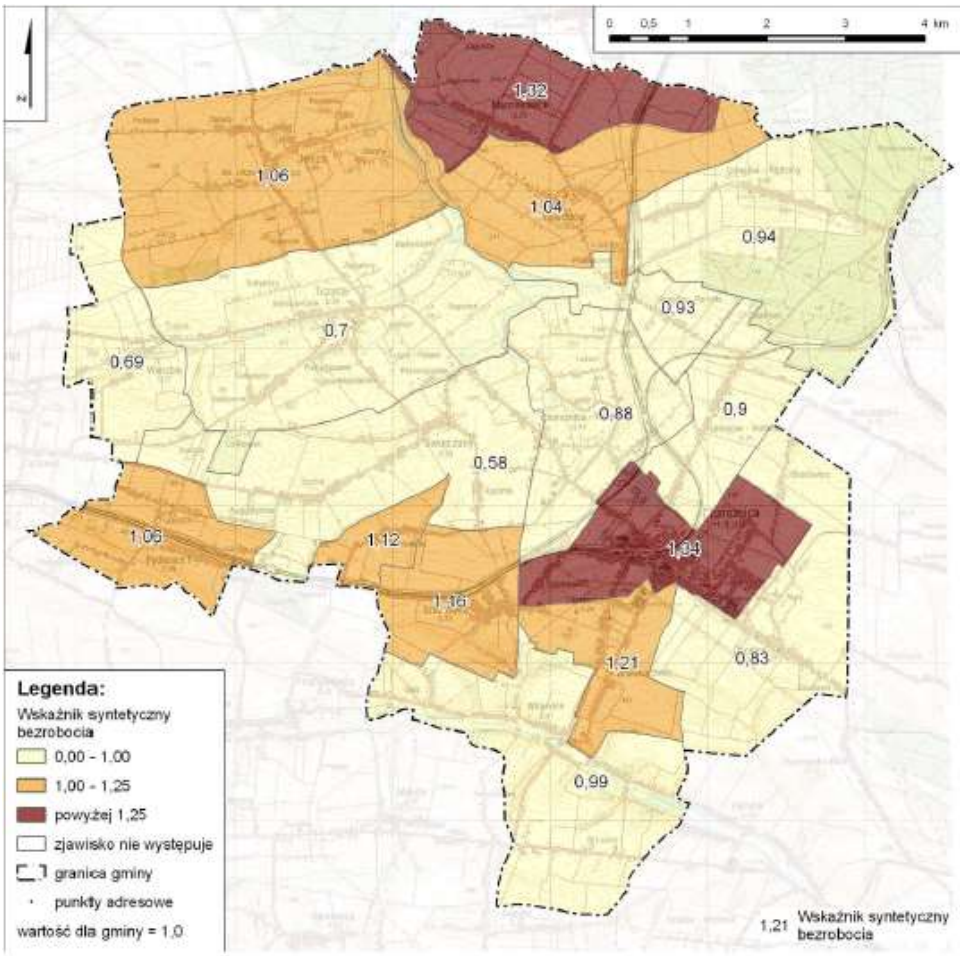

Na wskaźnik syntetyczny bezrobocia składają się wartości wskaźników cząstkowych: stopy bezrobocia w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Wskaźnik obrazujący liczbę osób bezrobotnych w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym przyjmuje wartości od 4,8 w miejscowości Swojczany do 9,2 w m. Ciszowice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 7,5. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 9,0 co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Dąbrowiec (wartość wskaźnika 9,1),
- Szarkówka (wartość wskaźnika 9,0),
- Ciszowice (wartość wskaźnika 9,2),
- Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 9,1).

Rysunek 29. Rozkład wskaźnika liczby osób bezrobotnych w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminie Charsznica

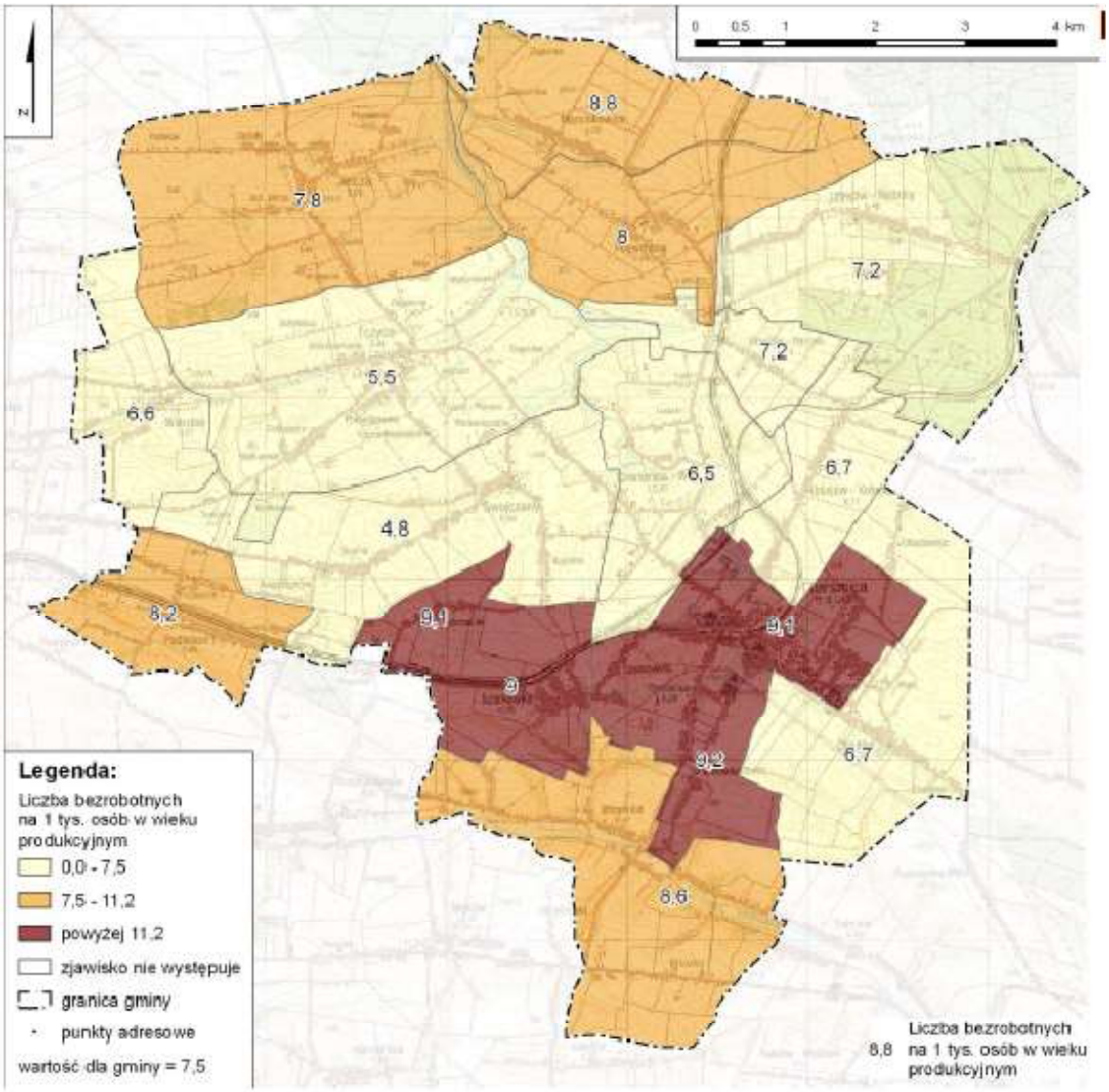

Wskaźnik obrazujący liczbę osób długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym przyjmuje wartości od 2,5 w miejscowości Wierzbie do 7,2 w m. Miechów-Charsznica oraz Marcinkowice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 4,9. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 5,5, co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Marcinkowice (wartość wskaźnika 7,2),
- Ciszowice (wartość wskaźnika 5,9),
- Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 7,2).

Rozkład przestrzenny wskaźnika osób długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym prezentuje poniższa tabela.

Tabela 5. Rozkład przestrzenny wskaźnika osób długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Lp.	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	Wskaźnik długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców
1	Charsznica	4,4
2	Chodów	3,7
3	Ciszowice	5,9
4	Dąbrowiec	5,1
5	Jelcza	5,3
6	Marcinkowice	7,2
7	Miechów-Charsznica	7,2
8	Podlesice	5,1
9	Pogwizdów	4,9
10	Swojczany	2,6
11	Szarkówka	5,4
12	Tczyca	3,3
13	Uniejów-Kolonia	4,5
14	Uniejów-Parcela	4,3
15	Uniejów-Rędziny	4,5
16	Wierzbie	2,5
17	Witowice	4,1
Wartość dla Gminy Charsznica		**4,9**

4.2 Poziom edukacji

Wysoka skala bezrobocia w gminie wskazuje na problemy związane z edukacją społeczeństwa, rozumiane, jako niski poziom wykształcenia mieszkańców oraz niski poziom kwalifikacji zawodowych. Analizę poziomu edukacji przeprowadzono na poziomie szkół podstawowych oraz gimnazjum. W gminie Charsznica funkcjonują 4 szkoły podstawowe oraz 2 gimnazja.
Poniżej przeanalizowano zmianę liczby uczniów w poszczególnych placówkach oświatowych w latach 2012-2014.

Tabela 12. Uczniowie szkół podstawowych w gminie Charsznica w latach 2012-2014

Szkoły podstawowe ogółem		2012	2013	2014
Ogółem	ob.	4	4	4
Uczniowie	osoba	438	417	429

Tabela 7. Uczniowie szkół gimnazjalnych w gminie Charsznica w latach 2012-2014

Gimnazja ogółem		2012	2013	2014
ogółem	ob.	2	2	2
uczniowie	osoba	258	245	224

O ile liczba uczniów szkół podstawowych utrzymuje się na podobnym poziomie w roku 2012 oraz 2014, o tyle w przypadku gimnazjów ubytek uczniów w okresie 2012-2014 kształtuje się na poziomie 13%. Tak duży spadek ilości dzieci szkolnej może świadczyć o niskiej jakości procesu edukacji na poziomie szkół gimnazjalnych.
Poniżej dokonano zobrazowania rozkładu przestrzennego wskaźnika poziomu edukacji, rozumianego, jako średni wynik sprawdzianu szóstoklasistów z 2015 roku oraz egzaminu gimnazjalnego z 2015 r.

Wskaźnik obrazujący średni wynik egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. przyjmuje wartości od 39,4 w miejscowości Szarkówka do 61,6 w m. Tczyca. Wartość średniego wskaźnika dla gminy wynosi 41,1. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 41,1, co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Uniejów Parcela (wartość wskaźnika 35,9),
- Szarkówka (wartość wskaźnika 39,4).

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika wyników egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. na terenie gminy Charsznica.

Rysunek 8. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. na terenie gminy Charsznica

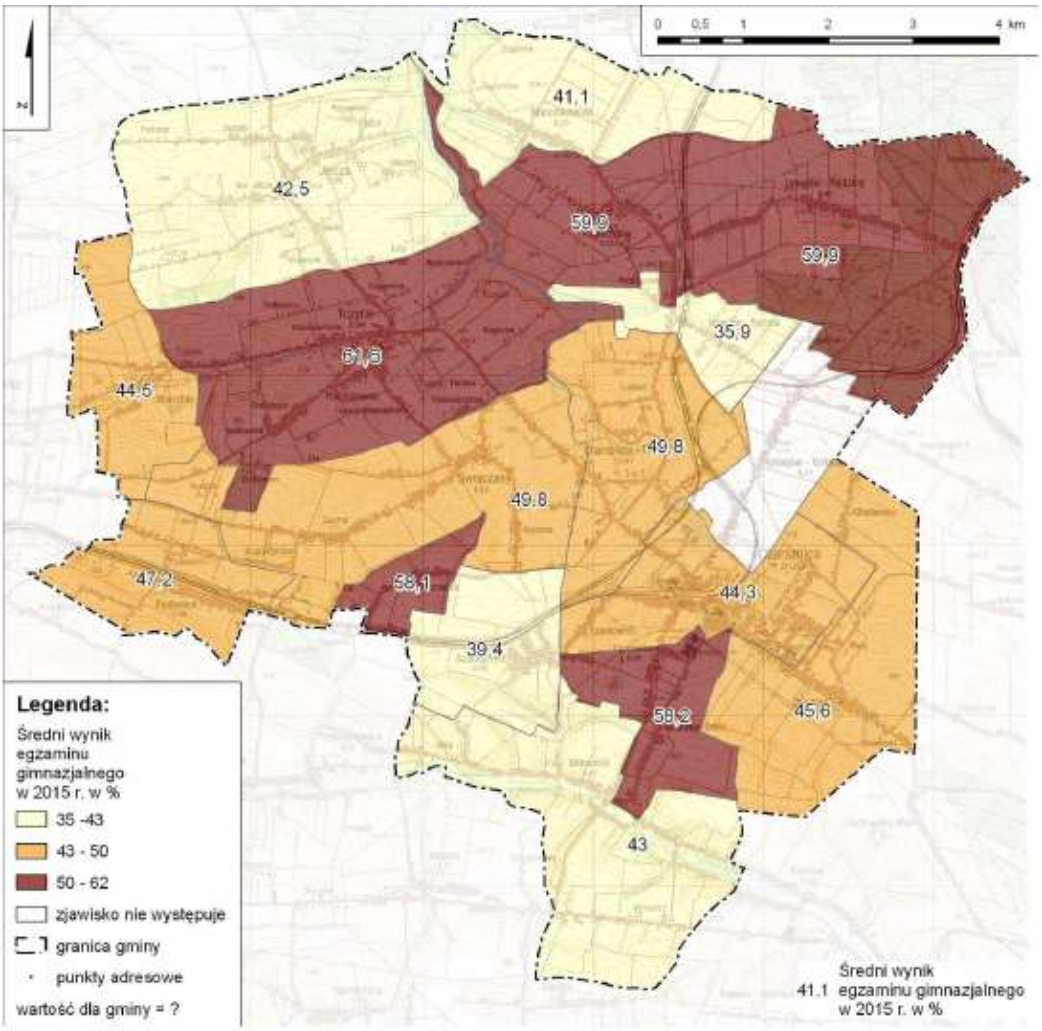

Wskaźnik obrazujący średni wynik egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. przyjmuje wartości od 43,9% w miejscowości Marcinkowice do 96,3% w m. Charsznica. Wartość średniego wskaźnika dla gminy wynosi 67,8%. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 57,0%, co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Marcinkowice (wartość wskaźnika 43,9%),
- Jelcza (wartość wskaźnika 47,6%),
- Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 56,9%),
- Ciszowice (wartość wskaźnika 46,3%).

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika wyników egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. na terenie gminy Charsznica.

Rysunek 9. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. na terenie gminy Charsznica

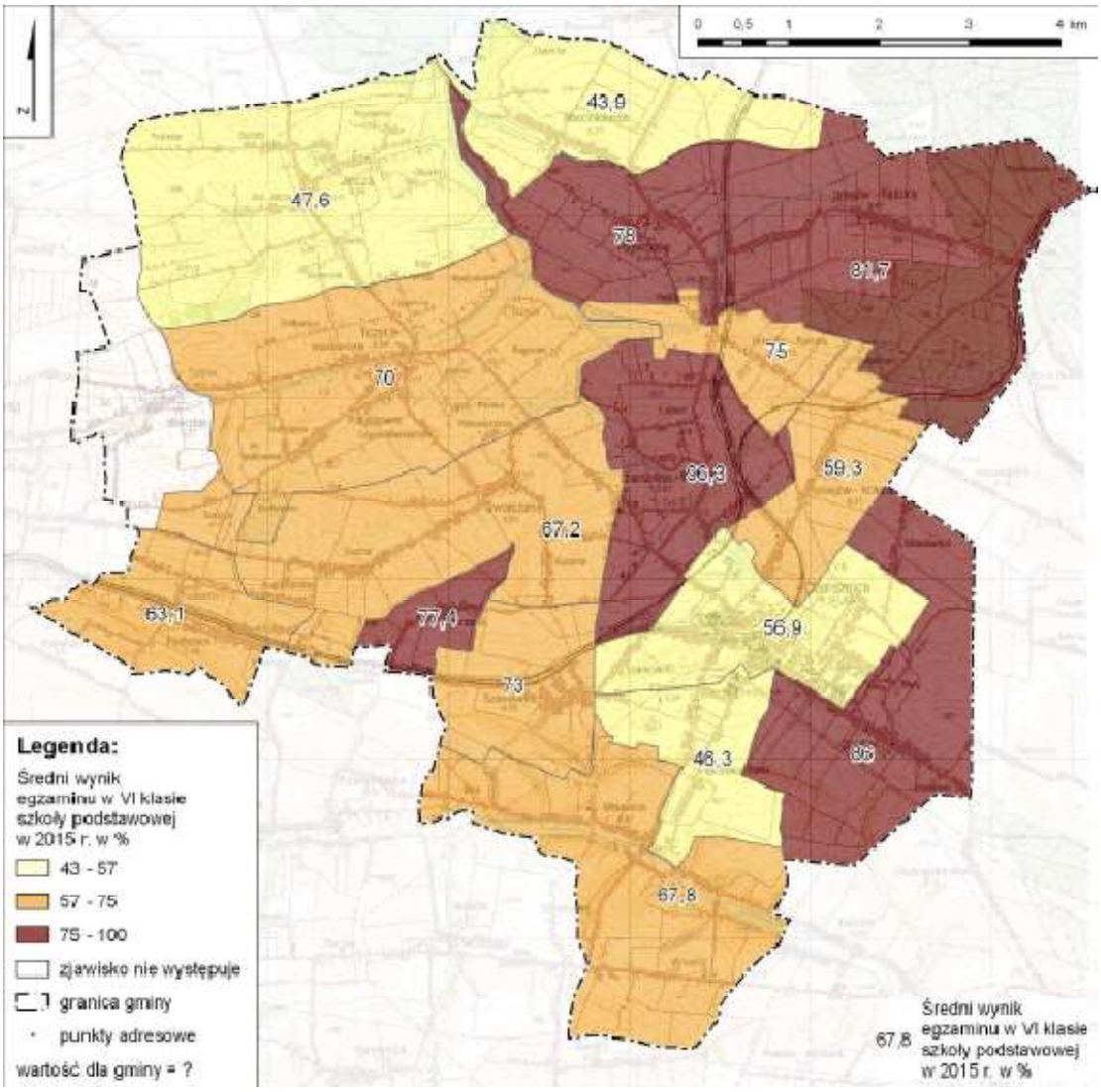

Wskaźnik obrazujący liczbę dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania oraz wyprawkę szkolną obrazuje poziom ubóstwa dotykającego ludność gminy w wieku przedprodukcyjnym, co istotnie ogranicza jego aktywność i długość procesu nauczania.

Wskaźnik obrazujący liczbę dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym przyjmuje wartości od 27,8 w miejscowości Dąbrowiec do 213,5 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 101. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 151,5 co ma miejsce wyłącznie w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 213,5).

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika liczby dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym na terenie gminy Charsznica.

Rysunek 10. Rozkład wskaźnika liczby dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

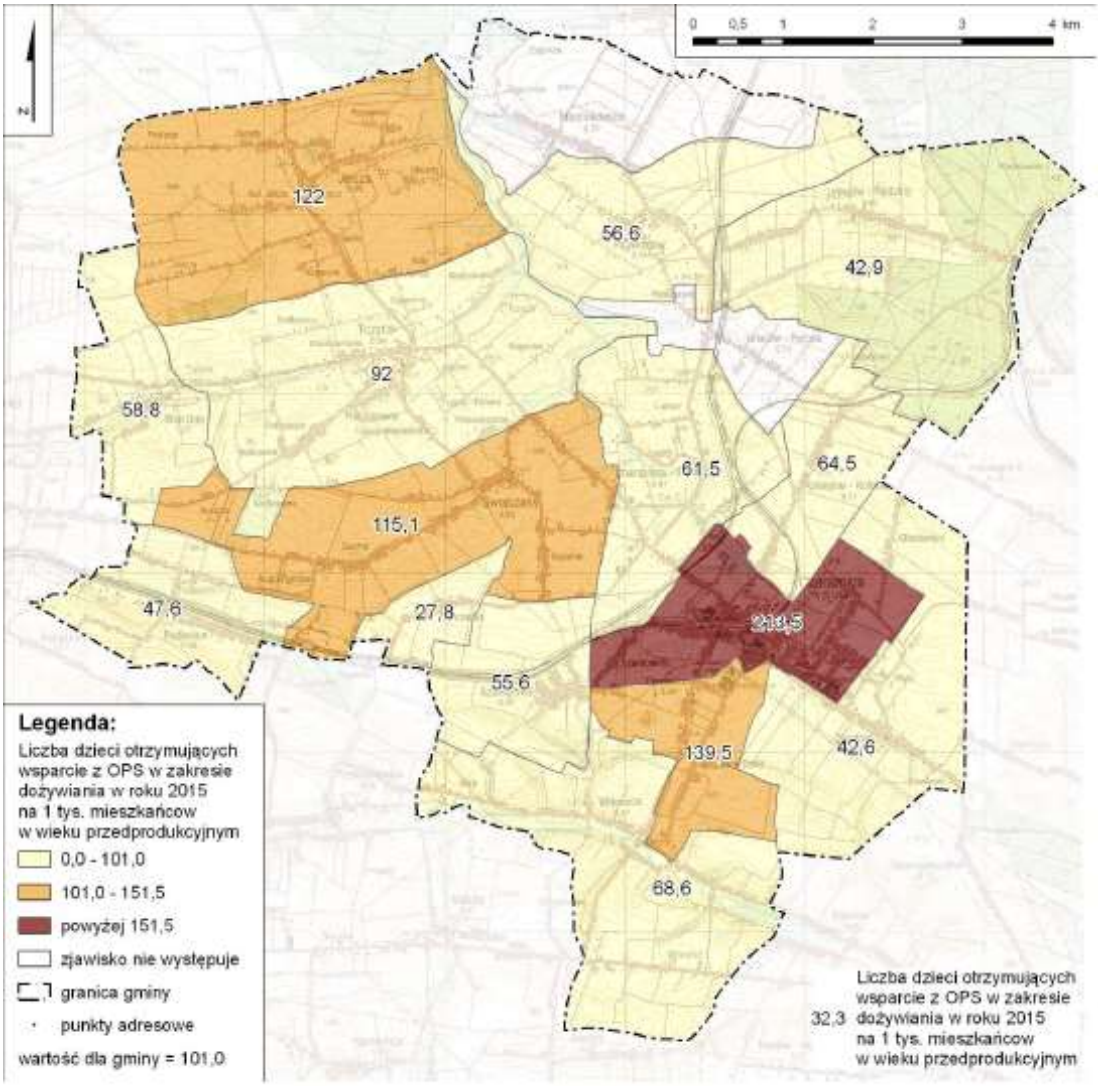

Wskaźnik obrazujący liczbę dzieci otrzymujących tzw. wyprawkę szkolną z OPS w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym przyjmuje wartości od 12,3 w miejscowości Tczyca do 93,9 w m. Marcinkowice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 40,1. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 60,9, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 92,5) oraz Marcinkowice (wartość wskaźnika 93,9).

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika liczby dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania wyprawki szkolnej w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym na terenie gminy Charsznica.

Rysunek 11. Rozkład wskaźnika liczby dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie wyprawki szkolnej w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

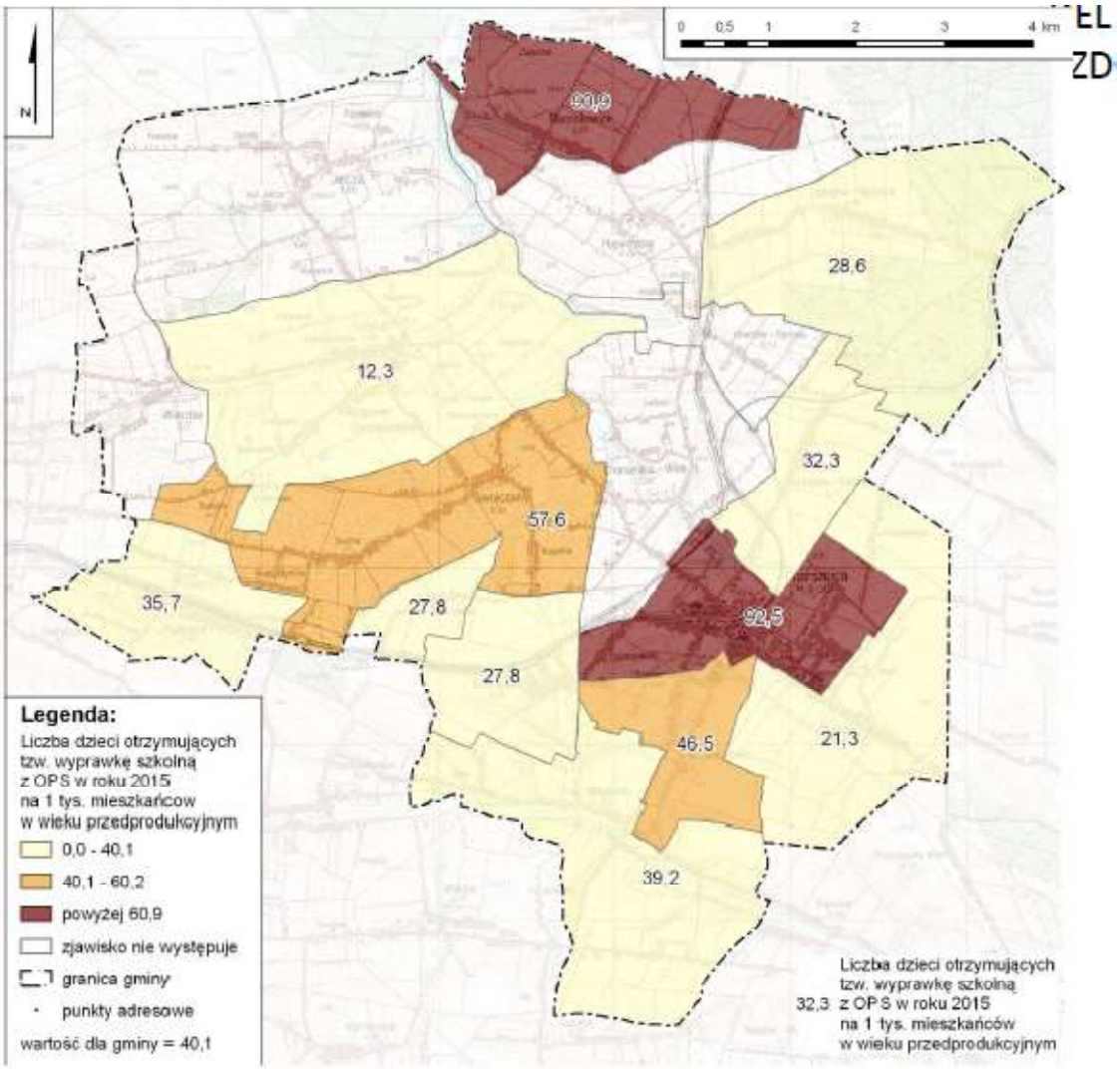

Wskaźnik obrazujący liczbę dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym wskazuje na poziom aktywności młodzieży szkolnej. O sytuacji kryzysowej mówimy w przypadku najniższych wskazań tego wskaźnika, który przyjmuje wartości od 31,1 w miejscowości Wierzbie do 94,4 w m. Podlesice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 59,0. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 59,0, co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Wierzbie (wartość wskaźnika 31,1)
- Jelcza (wartość wskaźnika 36,4)
- Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 43,0)
- Uniejów-Parcela (wartość wskaźnika 46,7).
- Uniejów –Kolonia (wartość wskaźnika 48,2)
- Chodów (wartość wskaźnika 43,1)
- Szarkówka (wartość wskaźnika 37,0)

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym na terenie gminy Charsznica.

Rysunek 12. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

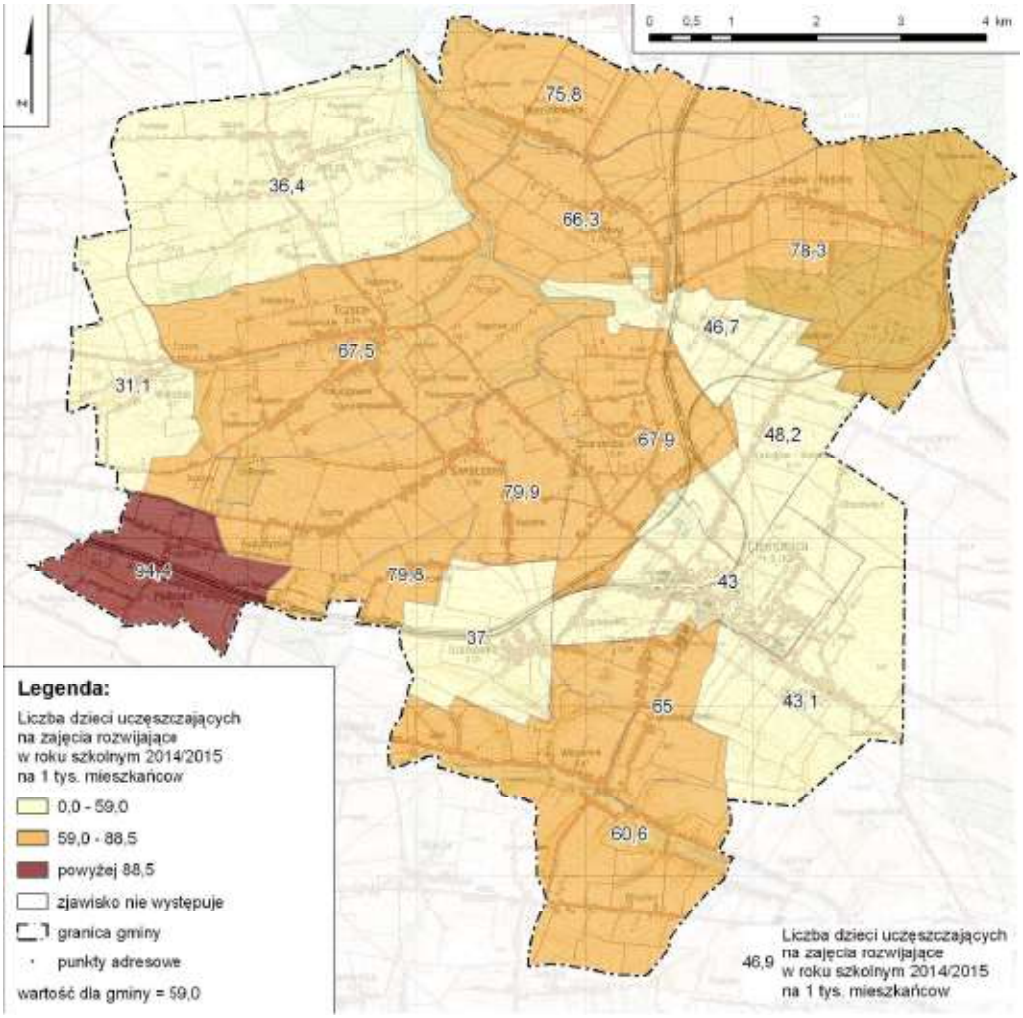

Wskaźnik obrazujący liczbę dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne wskazuje na poziom edukacji osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Charsznica. O sytuacji kryzysowej mówimy w przypadku najwyższych wskazań tego wskaźnika, który przyjmuje wartości od 4,1 w miejscowości Szarkówka do 75,8 w m. Marcinkowice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 30,1. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 45,1, co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Uniejów-Parcela (wartość wskaźnika 46,7),
- Uniejów –Rędziny (wartość wskaźnika 49,0),
- Marcinkowice (wartość wskaźnika 75,8).

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym na terenie gminy Charsznica.

Rysunek 13. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

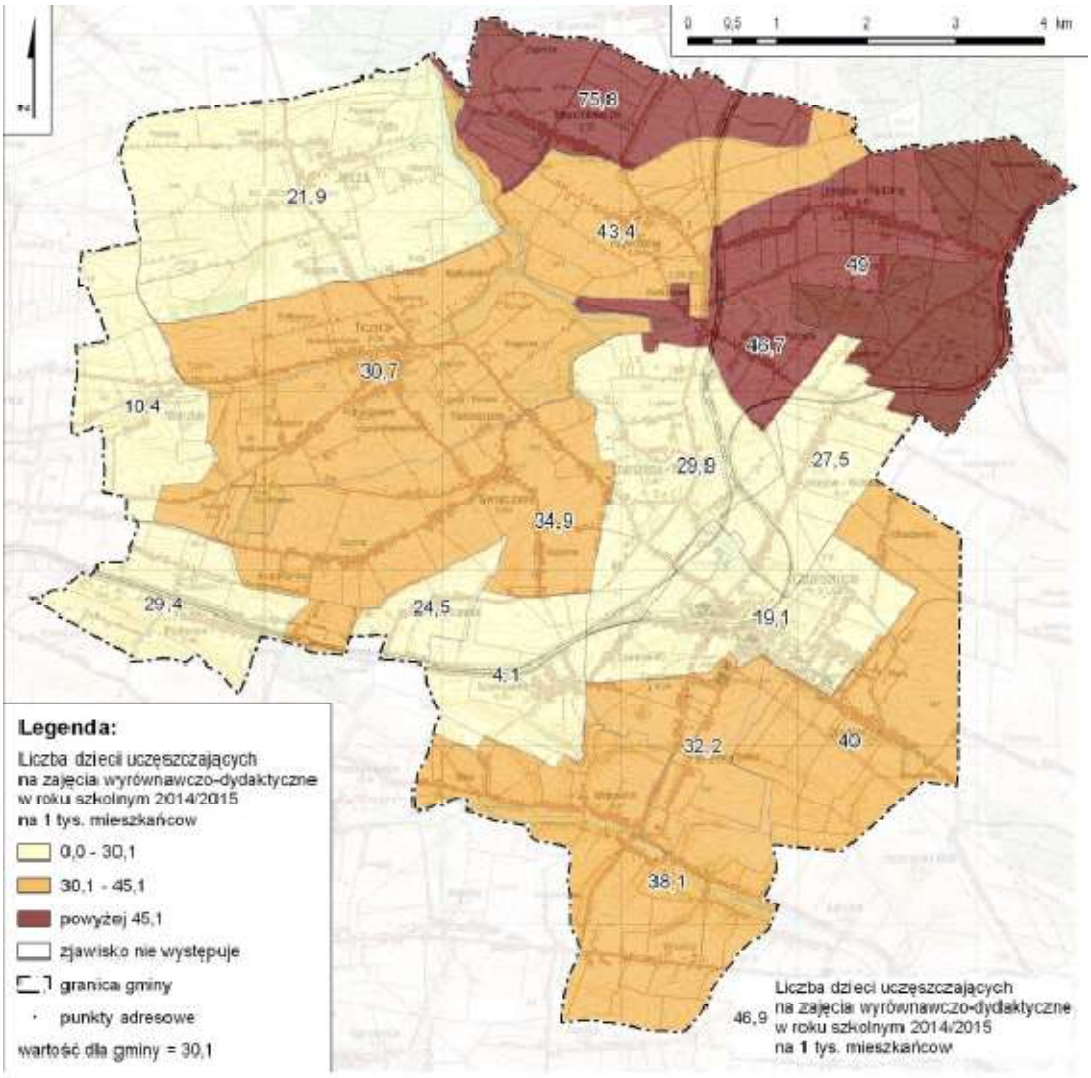

4.3 Czynniki bezpieczeństwa

Przestępczość stanowi jeden z ważniejszych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców. Poczucie bezpieczeństwa zwłaszcza w przestrzeni miejskiej stanowi jedno z podstawowych kryteriów oceny obszaru, w którym żyjemy, pracujemy i spędzamy czas.
W celu wyznaczenia obszarów zdegradowanych wykorzystano syntetyczny wskaźnik przestępczości i wykroczeń w 2015 r., na który składają się następujące wskaźniki cząstkowe:

- Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
- Liczba wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
- Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Komendy Policji w Miechowie na terenie gminy w 2015 roku stwierdzono 34 przestępstwa, 471 wykroczeń, 1 czyn karalny nieletnich, 22 przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece.
Rozkład przestrzenny zarejestrowanych przestępstw na terenie gminy Charsznica przedstawiał się następująco.

Rysunek 14. Rozkład przestrzenny zarejestrowanych w 2015 r. przestępstw na terenie gminy Charsznica

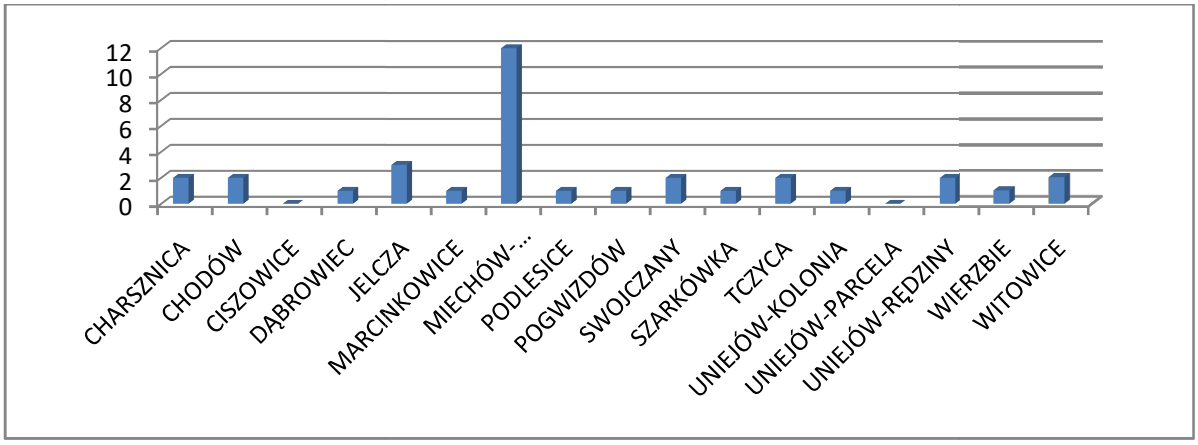

Analiza przestrzennego rozkładu przestępstw zarejestrowanych w 2015 r. na terenie gminy wskazuje, iż zagrożenie przestępczością występuje na obszarze wsi Miechów-Charsznica.

Rysunek 15. Rozkład przestrzenny zarejestrowanych w 2015 r. wykroczeń na terenie gminy Charsznica

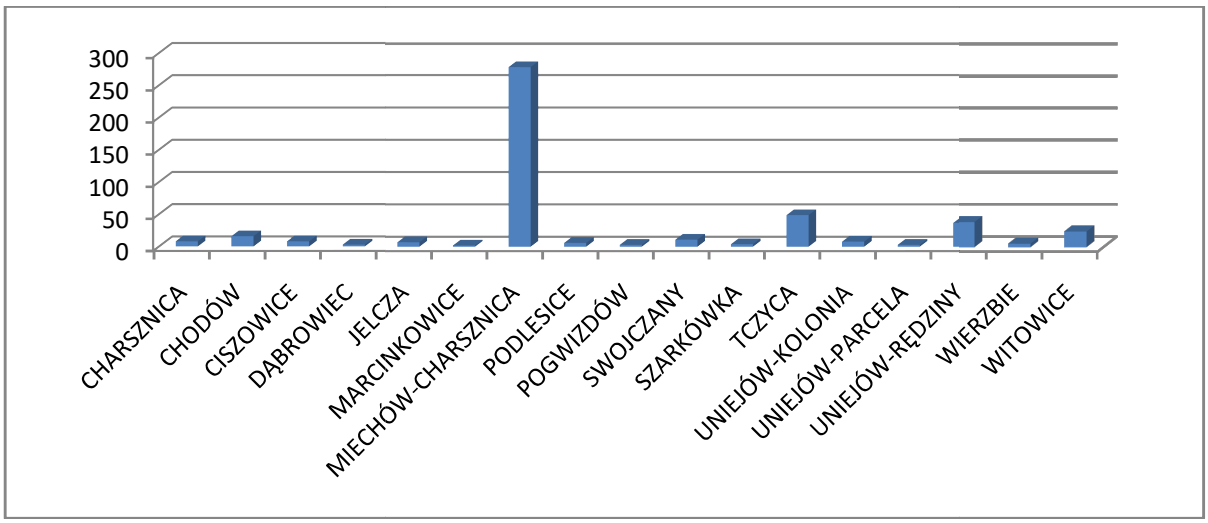

Analiza przestrzennego rozkładu wykroczeń zarejestrowanych w 2015 r. na terenie gminy wskazuje, iż zagrożenie przestępczością występuje na obszarze wsi Miechów-Charsznica.

Rozkład przestrzenny przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica zaprezentowano za pomocą wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń, który przyjmuje wartości od 0,2 w miejscowości Ciszowice oraz Uniejów-Parcela do 2,1 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 1,0. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika syntetycznego przewyższającego wartość 1,5, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (2,1).

Tabela 13. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica

Lp.	NAZWA	Syntetyczny wskaźnik przestępczości i wykroczeń
1	Charsznica	0,8
2	Chodów	1,1
3	Ciszowice	0,2
4	Dąbrowiec	0,6
5	Jelcza	0,9
6	Marcinkowice	0,4
7	Miechów-Charsznica	2,1
8	Podlesice	0,5
9	Pogwizdów	0,4
10	Swojczany	0,5
11	Szarkówka	0,9
12	Tczyca	0,8
13	Uniejów-Kolonia	0,4
14	Uniejów-Parcela	0,2
15	Uniejów-Rędziny	1,1
16	Wierzbie	0,5
17	Witowice	0,9
Wartość dla Gminy Charsznica		**1,0**

Rysunek 30. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica

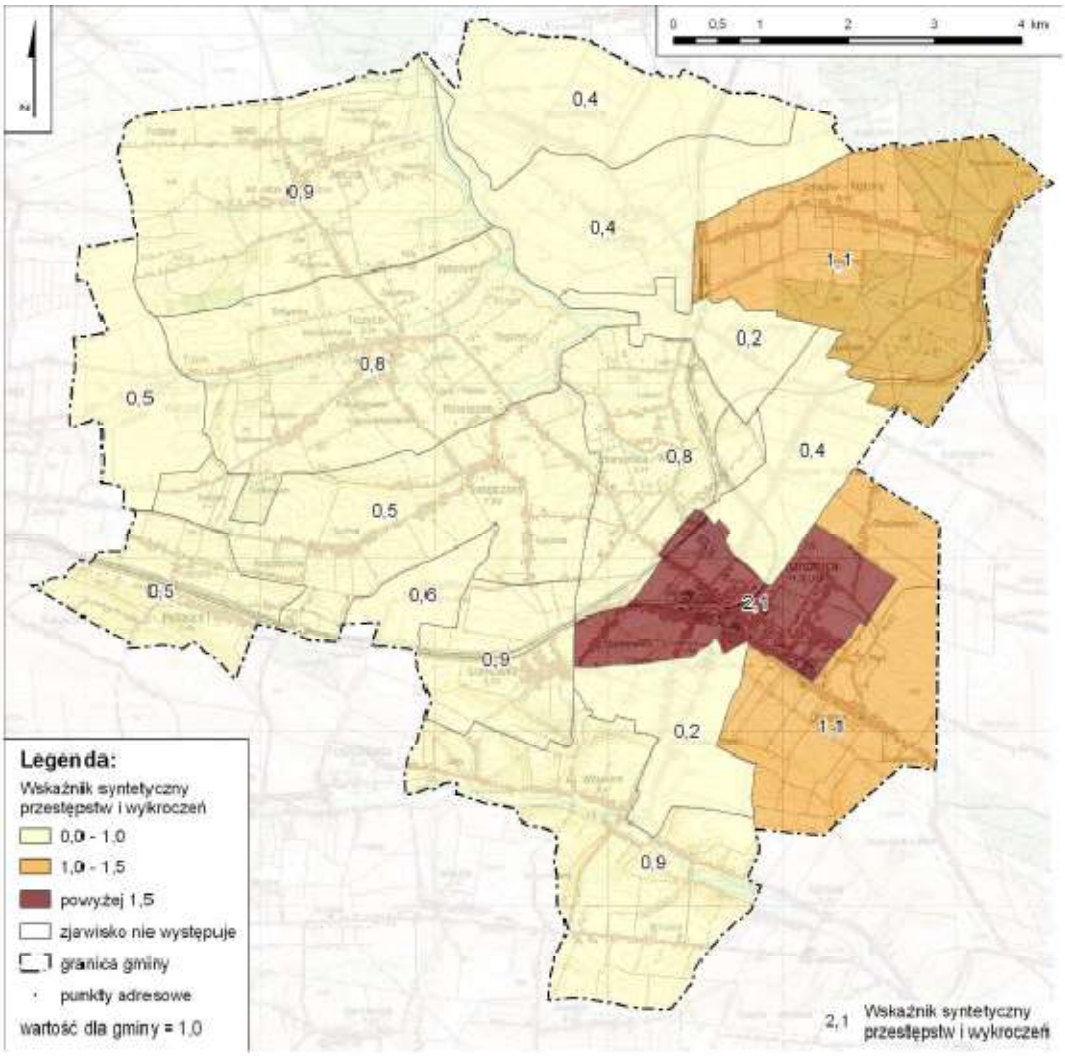

Wskaźniki pośrednie składające się na wskaźnik syntetyczny przestępczości i wykroczeń w 2015 r. obejmują:

- Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
- Liczbę wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
- Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.

Wskaźnik obrazujący liczbę przestępstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. wskazuje na poziom bezpieczeństwa w gminie Charsznica. O sytuacji kryzysowej mówimy w przypadku najwyższych wskazań tego wskaźnika, który przyjmuje wartości od 2,4 w miejscowości Podlesice do 7,2 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 4,5. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 6,7, co ma miejsce wyłącznie w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica.

Rysunek 17. Rozkład przestrzenny wskaźnika przestępstw na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica

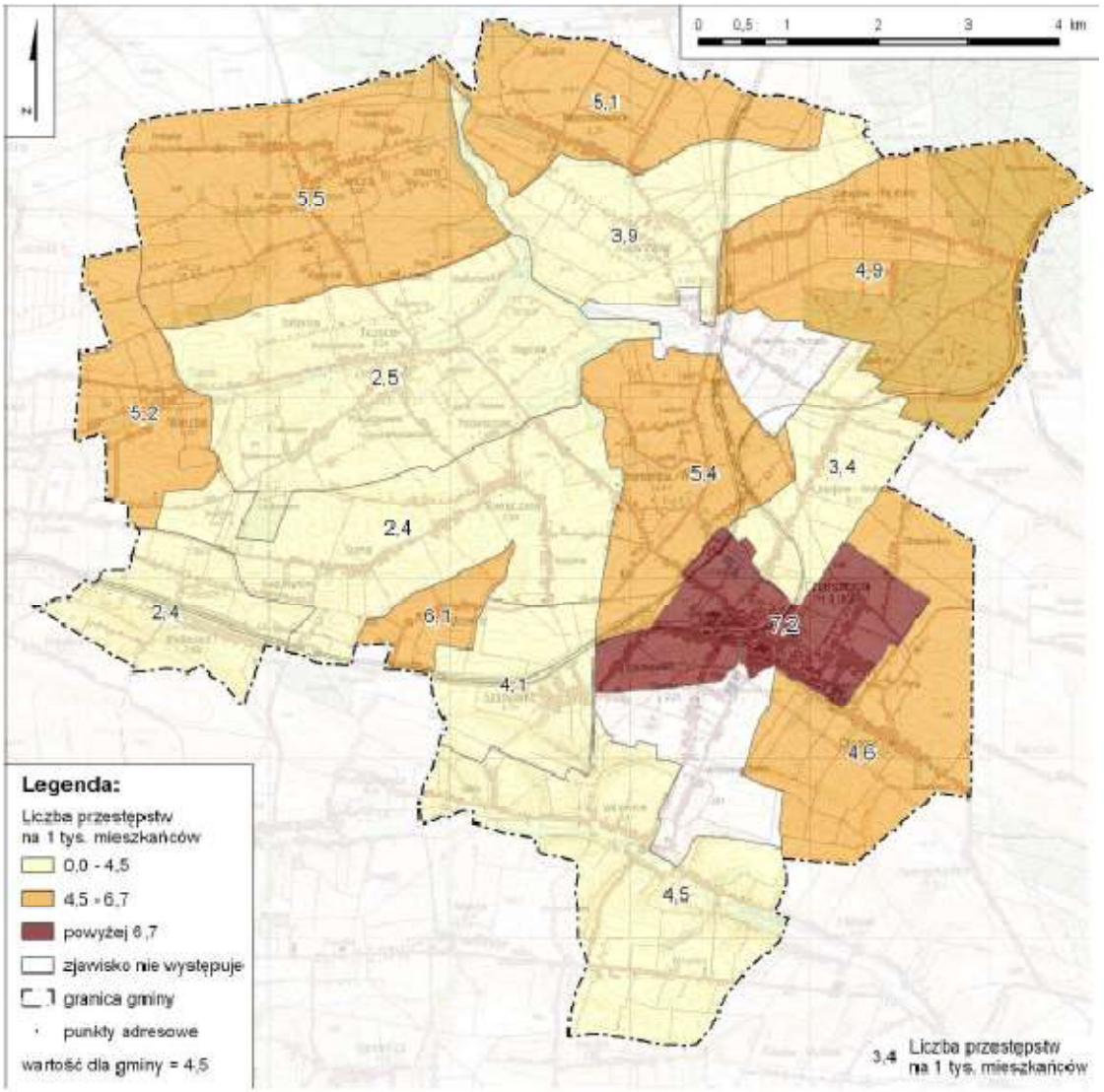

Wskaźnik obrazujący liczbę wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. wskazuje na poziom bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej w gminie Charsznica. O sytuacji kryzysowej mówimy w przypadku najwyższych wskazań tego wskaźnika, który przyjmuje wartości od 10,1 w miejscowości Marcinkowice do 167,2 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 61,9. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 92,9, co ma miejsce wyłącznie w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica.

Rysunek 18. Rozkład przestrzenny wskaźnika wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica

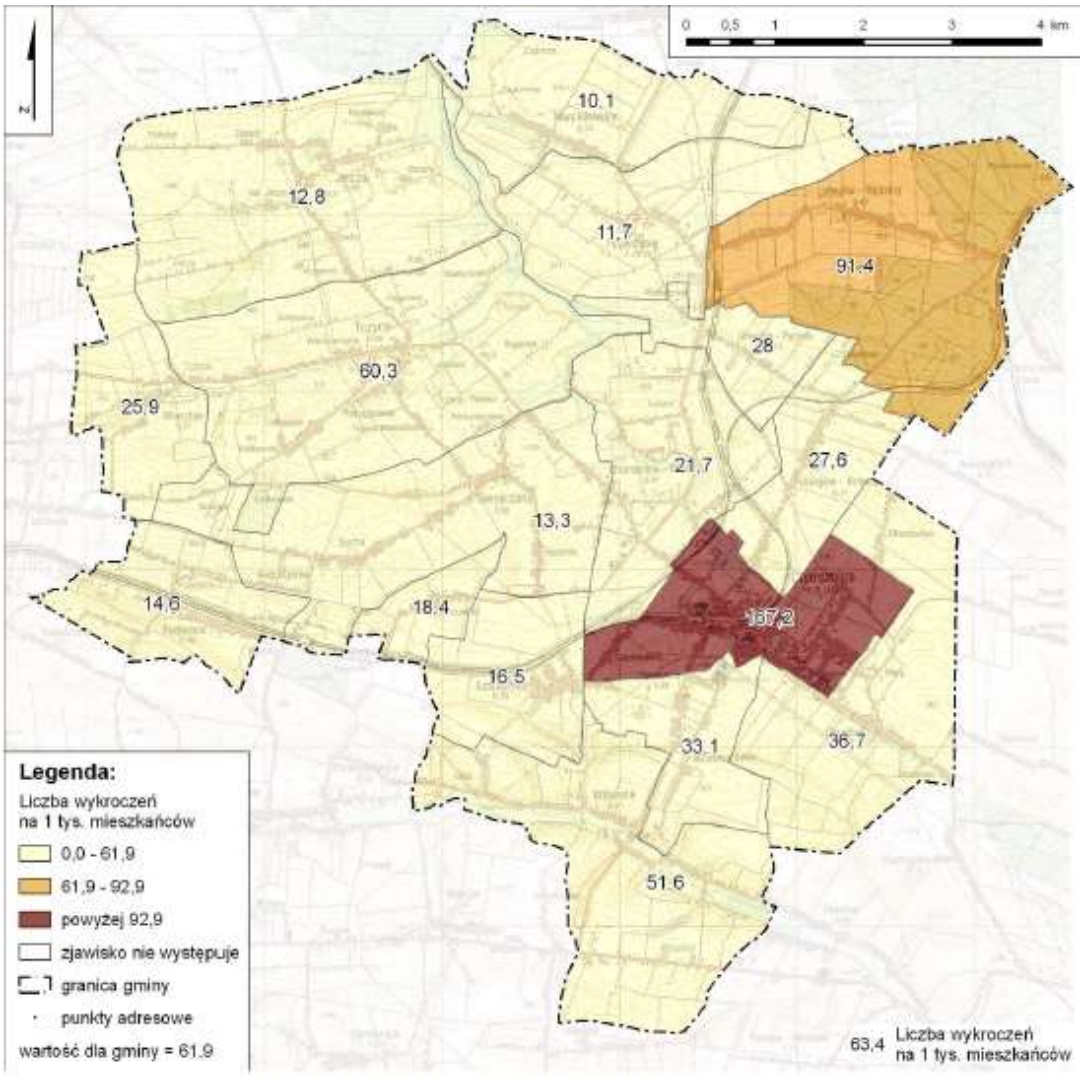

Wskaźnik obrazujący liczbę przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. wskazuje na poziom przemocy w gospodarstwach domowych w gminie Charsznica. O sytuacji kryzysowej mówimy w przypadku najwyższych wskazań tego wskaźnika, który przyjmuje wartości od 2,2 w miejscowości Witowice do 5,4 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 2,9. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 4,3, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (5,4) oraz Chodów (4,8).

Rysunek 19. Rozkład przestrzenny wskaźnika przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica

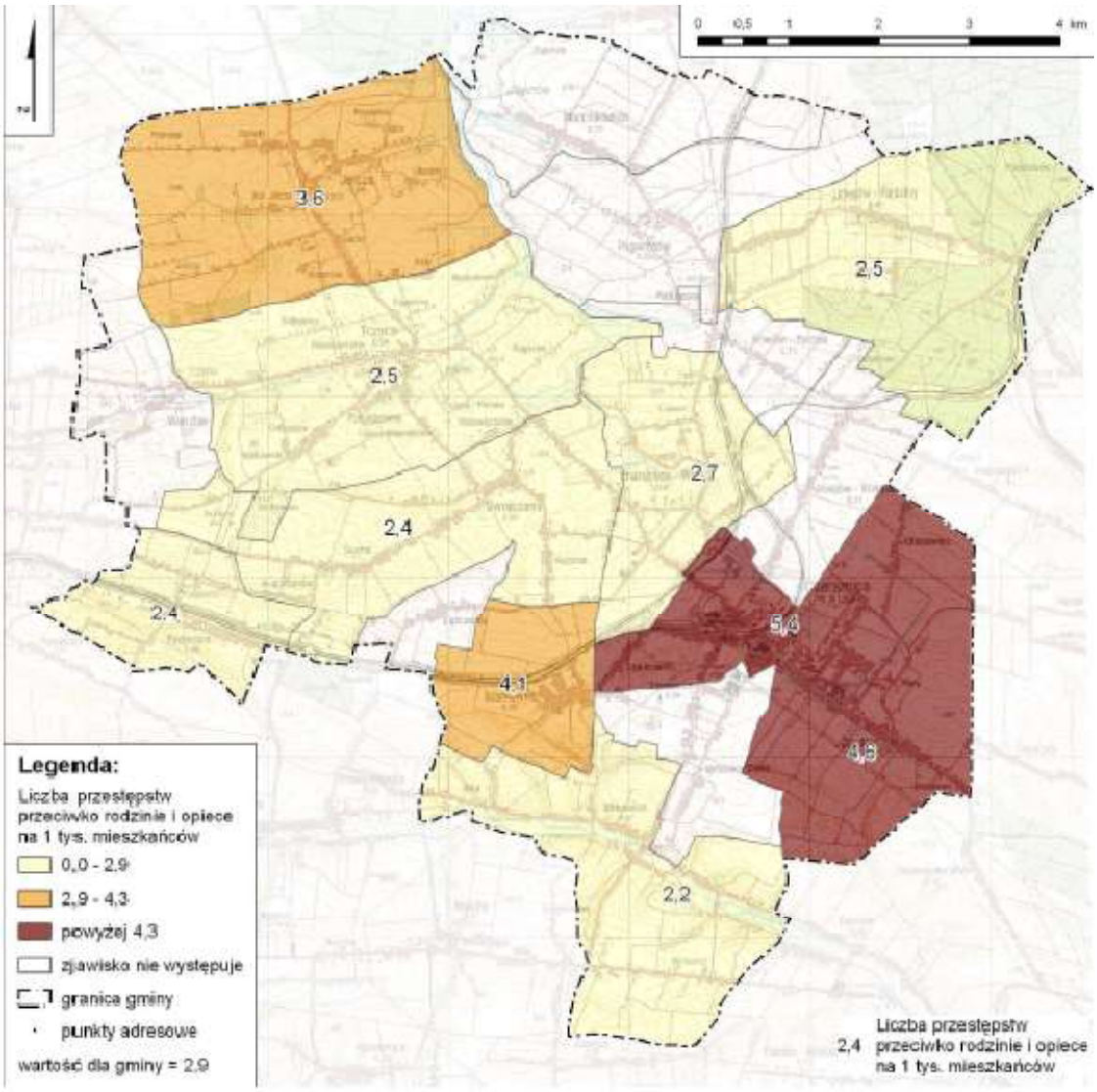

4.4 Aktywność mieszkańców

Aktywność społeczności lokalnej może mieć istotny wpływ na zmiany zachodzące w ich otoczeniu. Jednym z przejawów aktywności mieszkańców jest uczestnictwo w życiu publicznym. Niska aktywność mieszkańców sprzyja rozluźnieniu wewnętrznych więzi społecznych i brak poczucia wspólnoty lokalnej, co doprowadza do marginalizowania grup społecznych w gorszym położeniu i wykluczaniu ich z nurtu życia społecznego gminy.
Ze względu na cele diagnozy (wytypowanie obszarów zdegradowanych wymagających rewitalizacji) istotne jest wskazanie wsi o najniższych wartościach omawianego wskaźnika w celu pobudzenia aktywności mieszkańców na etapie wdrażania programu rewitalizacji.

Wskaźnik obrazujący poziom frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r. w % przyjmuje wartości od 31,6% w miejscowościach Marcinkowice oraz Pogwizdów do 47,7% w m. Miechów Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 41,2%. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 41,2%, co ma miejsce w przypadku miejscowości: Marcinkowice (31,6%), Pogwizdów (31,6%), Uniejów-Rędziny (31,8), Uniejów-Parcela (37,9%), Charsznica (37,9%), Uniejów-Kolonia (38,1%), Swojczany (38,4%), Dąbrowiec (38,4%), Szarkówka (37,8%), Ciszowice (37,9%), Chodów (38,2%), Witowice (37,8%).

Rysunek 20. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r. w gminie Charsznica

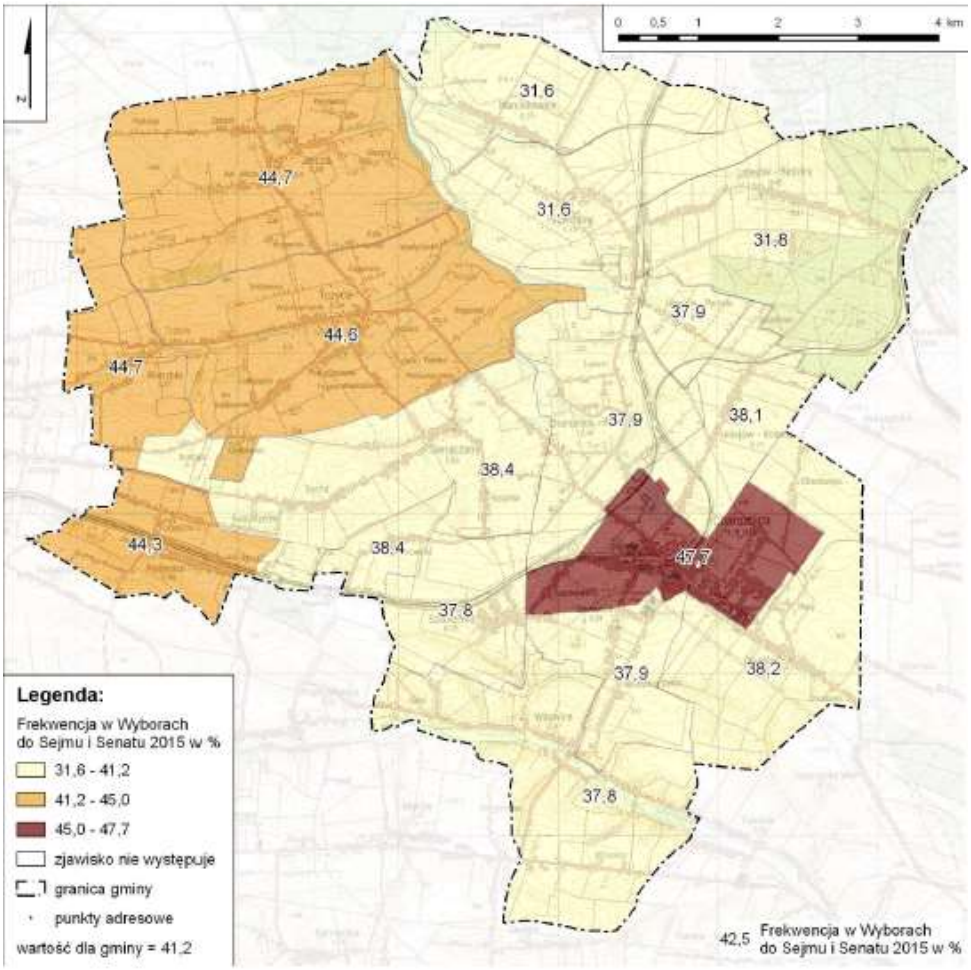

Wskaźnik obrazujący poziom frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych w 2015 r. w % przyjmuje wartości od 39,2% w miejscowościach Marcinkowice oraz Pogwizdów do 51,3% w m. Podlesice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 47,9%. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 47,9%, co ma miejsce w przypadku miejscowości: Marcinkowice (39,2%), Pogwizdów (39,2%), Uniejów-Rędziny (39,4%), Uniejów-Parcela (47,7%), Charsznica (47,7%), Uniejów-Kolonia (47,7%), Szarkówka (47,1%), Ciszowice (47,2%), Chodów (47,3%), Witowice (47,1%).

Rysunek 21. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do samorządu w 2015 r. w gminie Charsznica

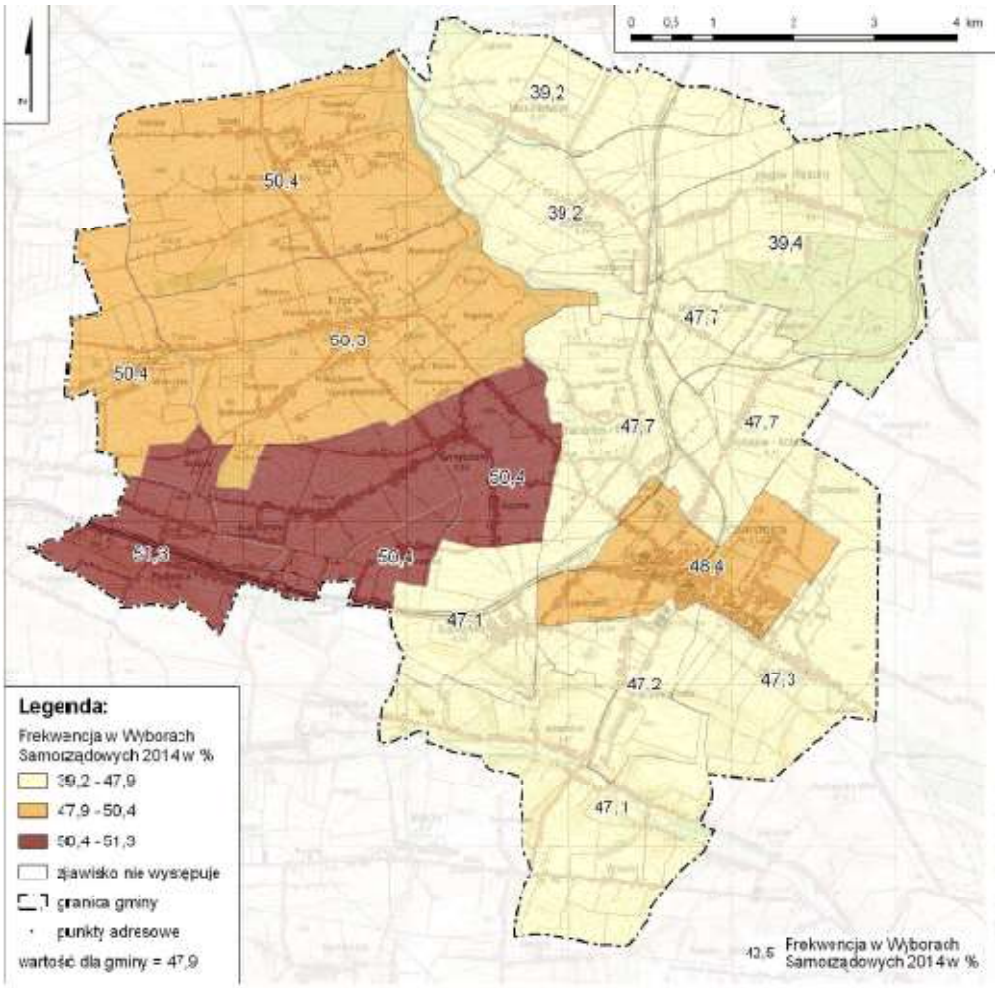

Wskaźnik obrazujący poziom frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w % przyjmuje wartości od 32,4% w miejscowościach Marcinkowice oraz Pogwizdów do 50,3% w m. Podlesice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 43,0%. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 43,0%, co ma miejsce w przypadku miejscowości: Marcinkowice (32,4%), Pogwizdów (32,4%), Uniejów-Rędziny (32,5%), Uniejów-Parcela (37,23%), Charsznica (37,4%), Uniejów-Kolonia (37,3%), Szarkówka (38,7%), Ciszowice (38,8%), Chodów (38,7%), Witowice (38,7%).

Rysunek 22. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w gminie Charsznica

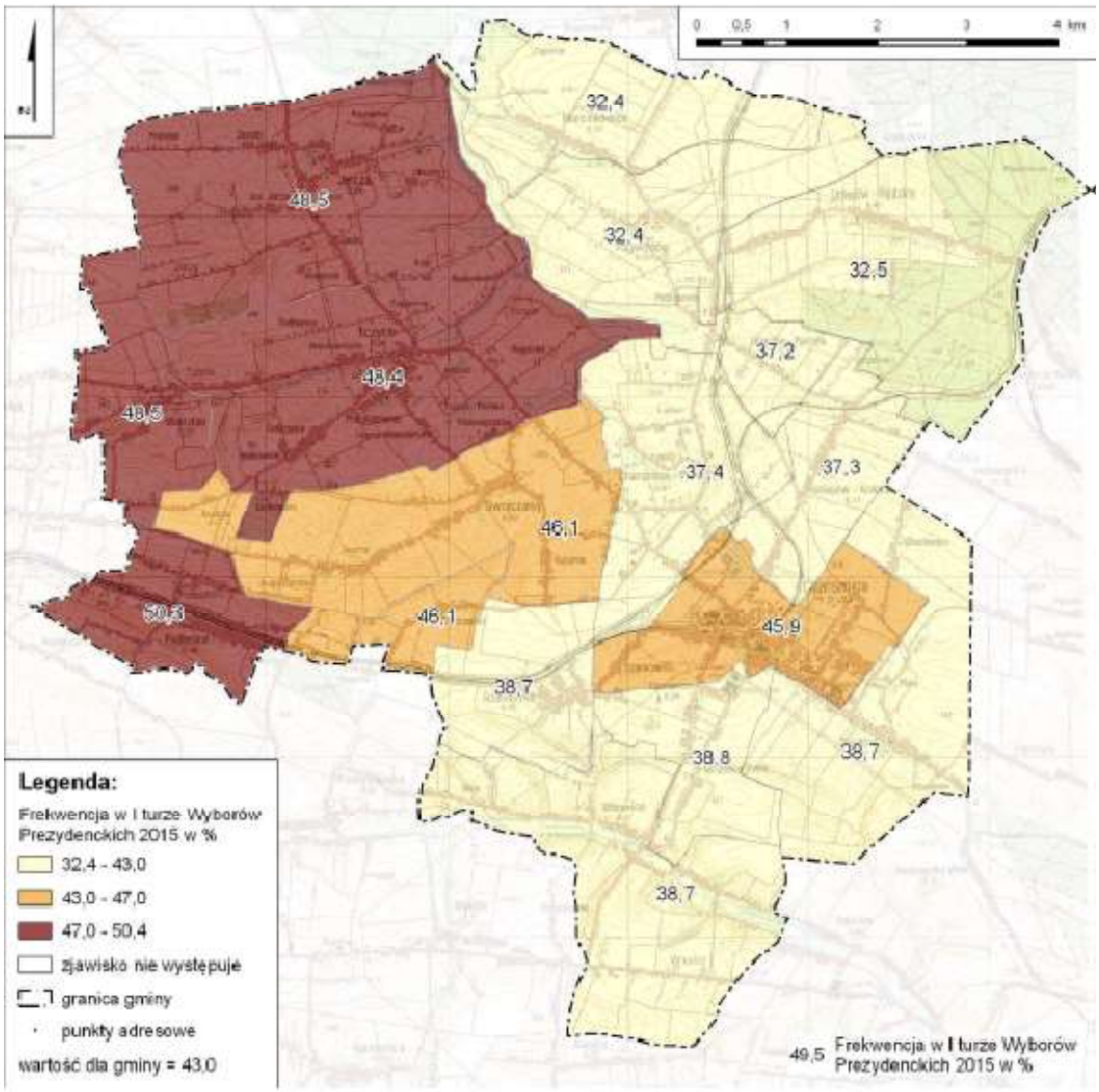

5. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej

Zgodnie z definicją ustawową obszaru zdegradowanego, sytuacja kryzysowa w danym obszarze może być również związana z niskim poziomem przedsiębiorczości na analizowanym terenie.
Dobrze rozwinięta sfera działalności gospodarczej jest wypadkową wielu czynników: począwszy od kapitału ludzkiego, przez położenie gminy, na wsparciu władz lokalnych kończąc.

Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Gminy Charsznica w latach 2012-2014 przedstawia się następująco:

Tabela 9. Podmioty gospodarcze na terenie Gminy Charsznica w latach 2012-2014

Podmioty wg sektorów własnościowych	2012	2013	2014
Podmioty gospodarki narodowej ogółem, w tym	449	474	480
- sektor publiczny	18	20	20
- sektor prywatny	431	454	460
Dynamika zmiany liczby przedsiębiorstw w %	-	5,6%	1,3%

W latach 2012 – 2014 liczba firm na terenie gminy systematycznie rosła – w 2013 r. w porównaniu do roku ubiegłego ilość firm zwiększyła się o 5,6%, natomiast w roku następnym przyrosła o 1,3%.

W strukturze działalności gospodarczej dominują firmy z sektora prywatnego, stanowiąc ok. 96% wszystkich przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON.

Tabela 14.Wskaźniki gospodarcze Gminy Charsznica w latach 2012-2014

Podmioty - wskaźniki	2012	2013	2014
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	584	618	631
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	96,0	102,0	104,5
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1,0 tys. os.	49	52	52

Poziom przedsiębiorczości jest mierzony liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1 tysiąc mieszkańców. Analizując stan wskaźników przedsiębiorczości można stwierdzić, iż poziom aktywności gospodarczej w gminie Charsznica systematycznie rośnie – średnio o ok. 4% rocznie.
Poniżej dokonano analizy rozkładu przestrzennego poziomu przedsiębiorczości, rozumianego, jako wskaźnik liczby przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców.

Wskaźnik obrazujący poziom przedsiębiorczości rozumiany, jako liczba przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. przyjmuje wartości od 15,5 w miejscowości Wierzbie do 57,6 w m. Szarkówka. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 29,7. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 29,7, co ma miejsce w przypadku miejscowości: Marcinkowice (20,2), Pogwizdów (15,6), Uniejów-Rędziny (27,2), Uniejów-Parcela (18,7), Jelcza (25,5), Tczyca (29,6), Wierzbie (15,5), Miechów-Charsznica (19,8), Witowice (24,7).

Rysunek 23. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. w gminie Charsznica

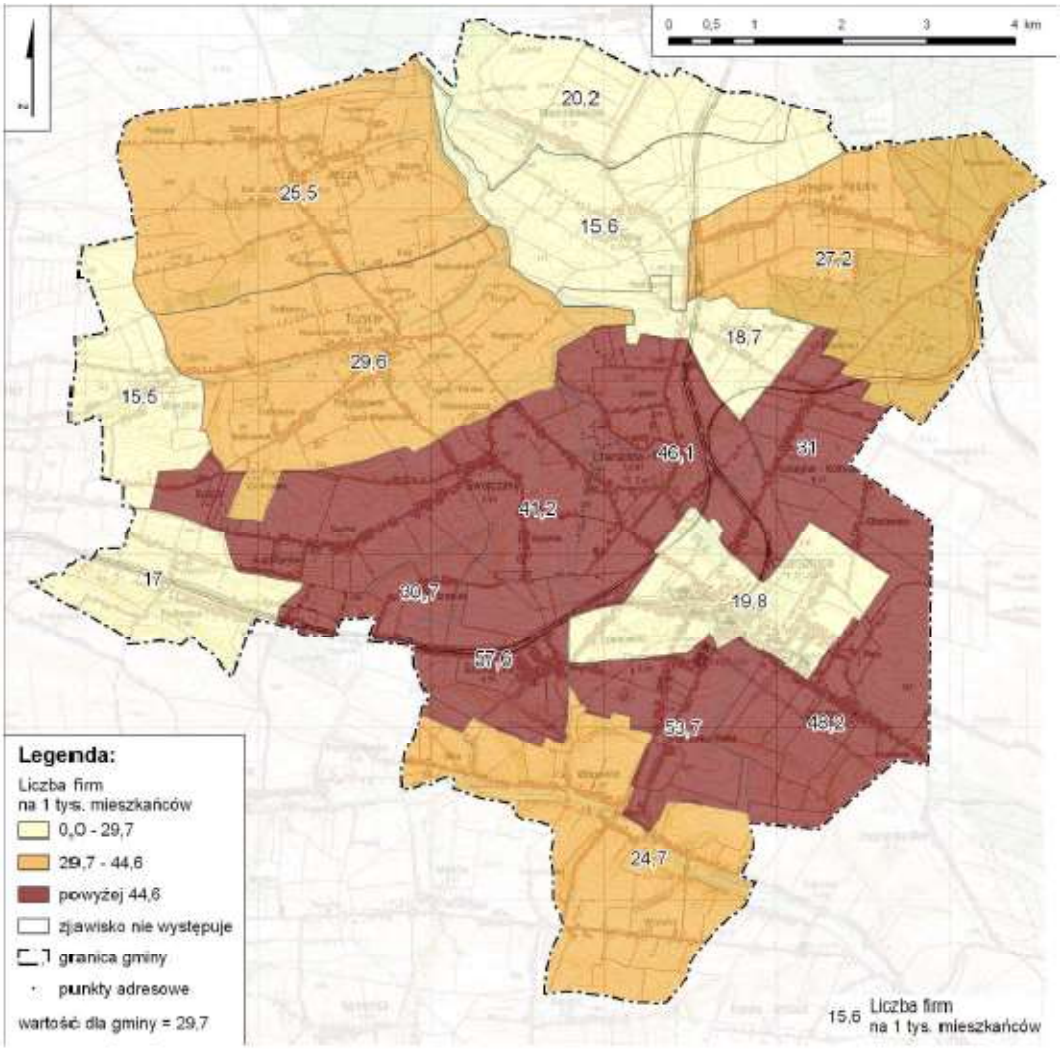

6. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji w zakresie czynników kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej przeanalizować można takie zjawiska, jak: niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych.
Ze względu na charakterystykę gminy do analizy przyjęto wskaźnik obrazujący liczba zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, który został określony na podstawie rejestru prowadzonego przez Wójta Gminy Charsznica.

Wskaźnik obrazujący udział w liczbie zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytów w % w 2015r. przyjmuje wartości od 1,0 w miejscowościach Marcinkowice, Uniejów-Parcela, Wierzbie, Szarkówka, Ciszowice do 8,0 w miejscowości Miechów-Charsznica.

Średnia wartość wskaźnika dla gminy wynosi 3,0. Natężenie sytuacji kryzysowej (rozumianej jako liczba zabytków wymagających wsparcia inwestycyjnego) występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 5,0, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (8).

Rysunek 24. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2015 r. w gminie Charsznica

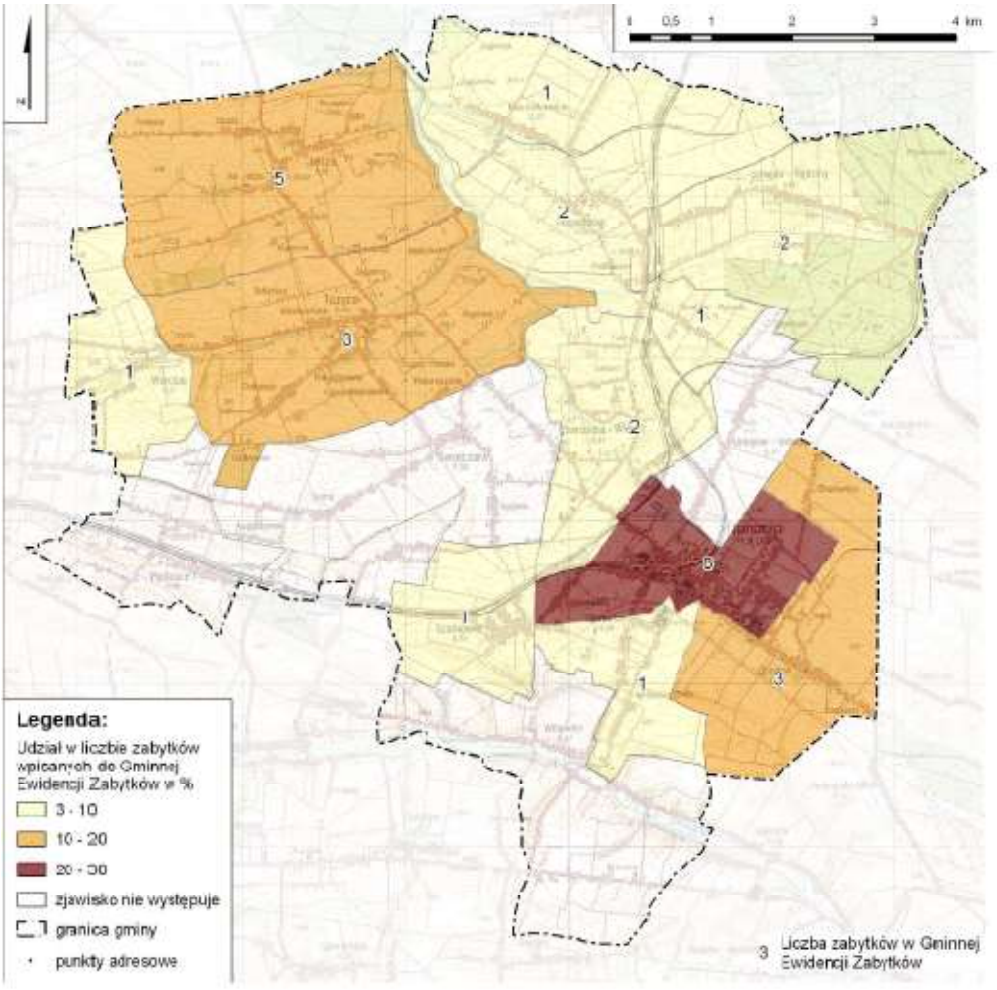

7. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze technicznej

Wśród grupy zjawisk negatywnych ustawa o rewitalizacji wyodrębnia także czynniki kryzysowe w sferze technicznej, rozumiane przede wszystkim, jako degradację stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkalnym, oraz brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

W ramach czynności diagnostycznych przeanalizowano kwestie związane z istniejącą infrastrukturą komunalną i jej potencjalnym negatywnym wpływem na środowisko. Koncentracja budynków, w których system grzewczy oparty jest o tradycyjne piece na paliwo stałe stanowi wyraźne

zagrożenie w postaci tzw. niskiej emisji wynikającej ze spalania niskoenergetycznego węgla oraz odpadów komunalnych. Pod uwagę wzięto mieszkalne budynki wybudowane przez 1970 rokiem. Będą to głównie budynki charakteryzujące się największymi stratami ciepła, największym zużyciem nośnika ciepła oraz największą emisyjnością zanieczyszczeń do powietrza.

Wskaźnik obrazujący udział budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. przyjmuje wartości od 51,1% w miejscowości Dąbrowiec do 74,3% w miejscowości Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 65,4%. Natężenie sytuacji kryzysowej (rozumianej jako liczba budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. wymagających wsparcia inwestycyjnego) występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 72,0%, co ma miejsce tylko w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (74,3%).

Rysunek 25. Rozkład przestrzenny wskaźnika udziału budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. w gminie Charsznica

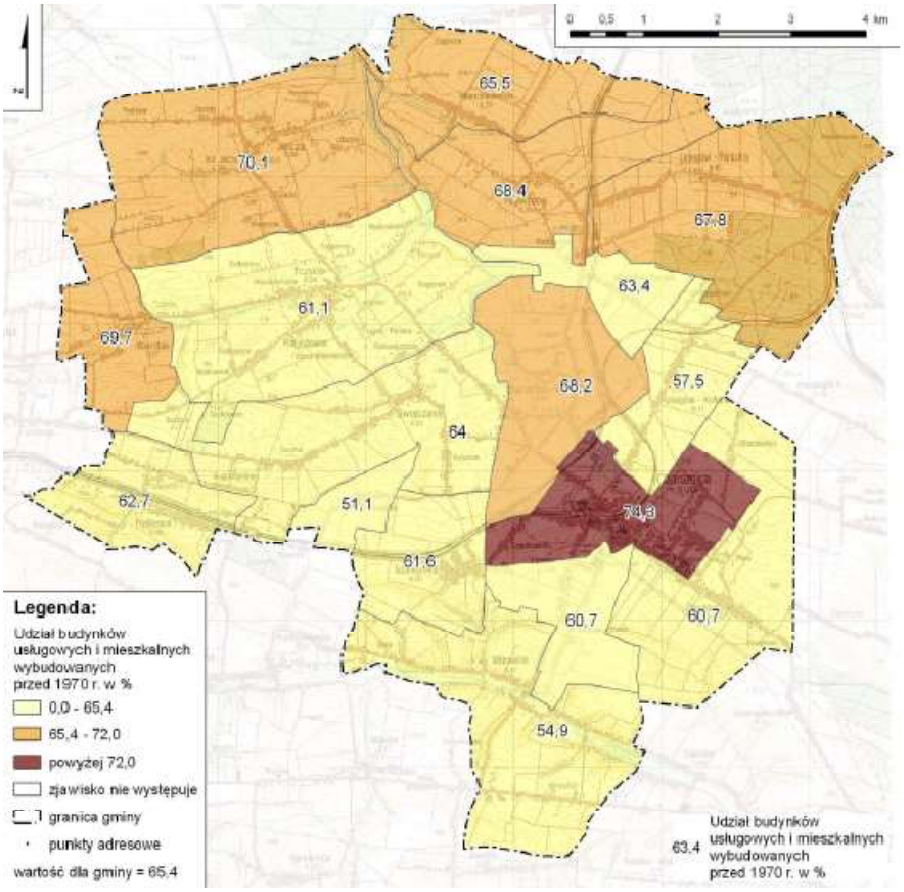

8. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Proces delimitacji obszaru zdegradowanego obejmował II etapy:

- w pierwszym etapie zebrano i przeanalizowano dane dotyczące degradacji w sferze społecznej, a następnie wykorzystując wskaźnik syntetyczny – wskazano te jednostki urbanistyczne, w których występuje kryzys w tej sferze.
- w drugim etapie przeanalizowano wskaźniki w pozostałych sferach (gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej) i zbadano stopień koncentracji zjawisk w sferze społecznej i co najmniej jednej z pozostałych (dodatkowych) sfer.

Jednostka, w której wskaźniki kryzysowości znacząco odbiegały od średniej gminnej oraz pokrywały się w sferze społecznej i choćby jednej dodatkowej, został wyznaczony, jako obszar zdegradowany.

Poniżej zaprezentowano w formie graficznej rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym.

Rysunek 31. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym w gminie Charsznica

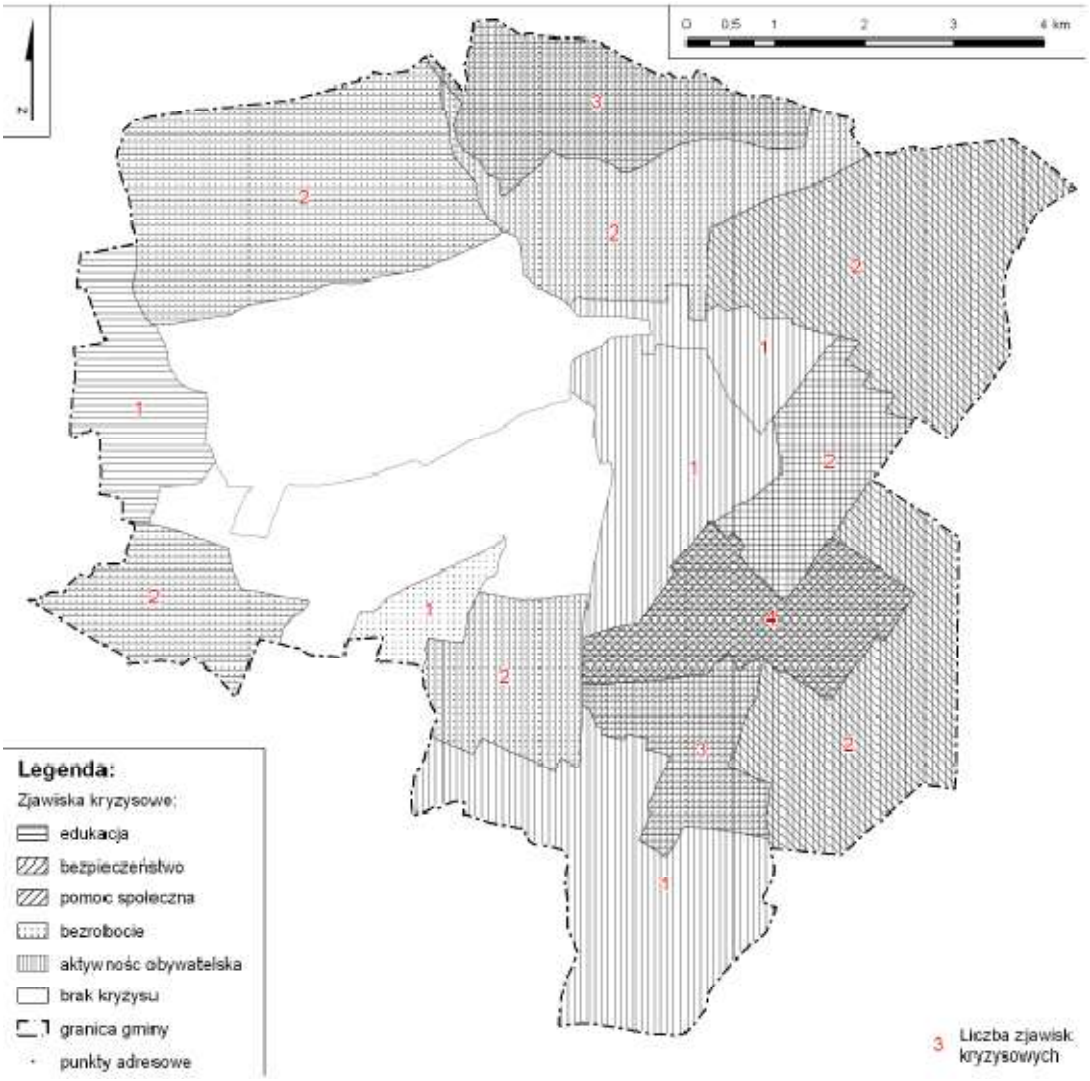

Jako koncentrację zjawisk kryzysowych uznano współwystępowanie w obrębie analizowanych jednostek co najmniej 2 czynników kryzysowych w podsystemie społecznym (w obszarach edukacja, bezpieczeństwo, pomoc społeczna, bezrobocie, aktywność obywatelska).

W następujących jednostkach występuje najwyższa koncentracja czynników kryzysu w podsystemie społecznym: miejscowość Miechów-Charsznica (4 czynniki kryzysowe), Ciszowice (3 czynniki kryzysowe), Marcinkowice (3 czynniki kryzysowe).

W następujących miejscowościach występuje koncentracja dwóch czynników kryzysowych w podsystemie społecznym: Jelcza, Pogwizdów, Uniejów-Rędziny, Uniejów-Kolonia, Chodów, Szarkówka, Podlesice.

Do miejscowości, w których nie zdiagnozowano koncentracji sytuacji kryzysowej w obszarze społecznym należą: Wierzbie, Tczyca, Uniejów-Parcela, Swojczany, Charsznica, Dąbrowiec, Witowice.

Poniżej zaprezentowano w formie graficznej rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie gospodarczym.

Rysunek 27. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie gospodarczym w gminie Charsznica

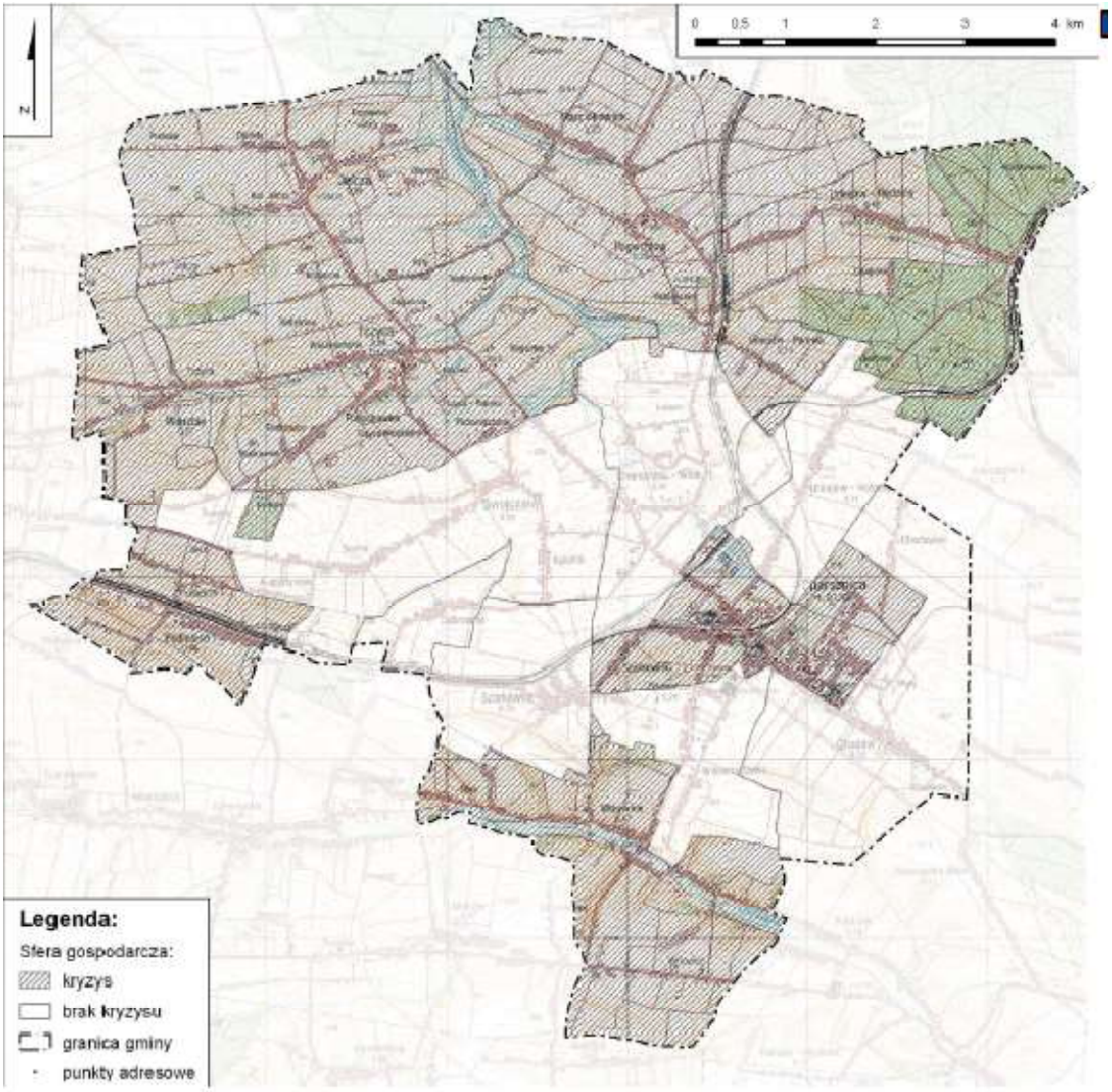

W następujących jednostkach występuje sytuacja kryzysowa w podsystemie gospodarczym: miejscowość Jelcza, Marcinkowice, Pogwizdów, Uniejów-Rędziny, Uniejów-Parcela, Wierzbie, Tczyca, Podlesice, Miechów-Charsznica, Witowice.

Do miejscowości, w których nie zdiagnozowano sytuacji kryzysowej w obszarze gospodarczym należą: Swojczany, Charsznica, Uniejów-Kolonia, Dąbrowiec, Szarkówka, Ciszowice, Chodów.

Poniżej zaprezentowano w formie graficznej rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie funkcjonalno-przestrzennym.

Rysunek 28. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie funkcjonalno-przestrzennym w gminie Charsznica

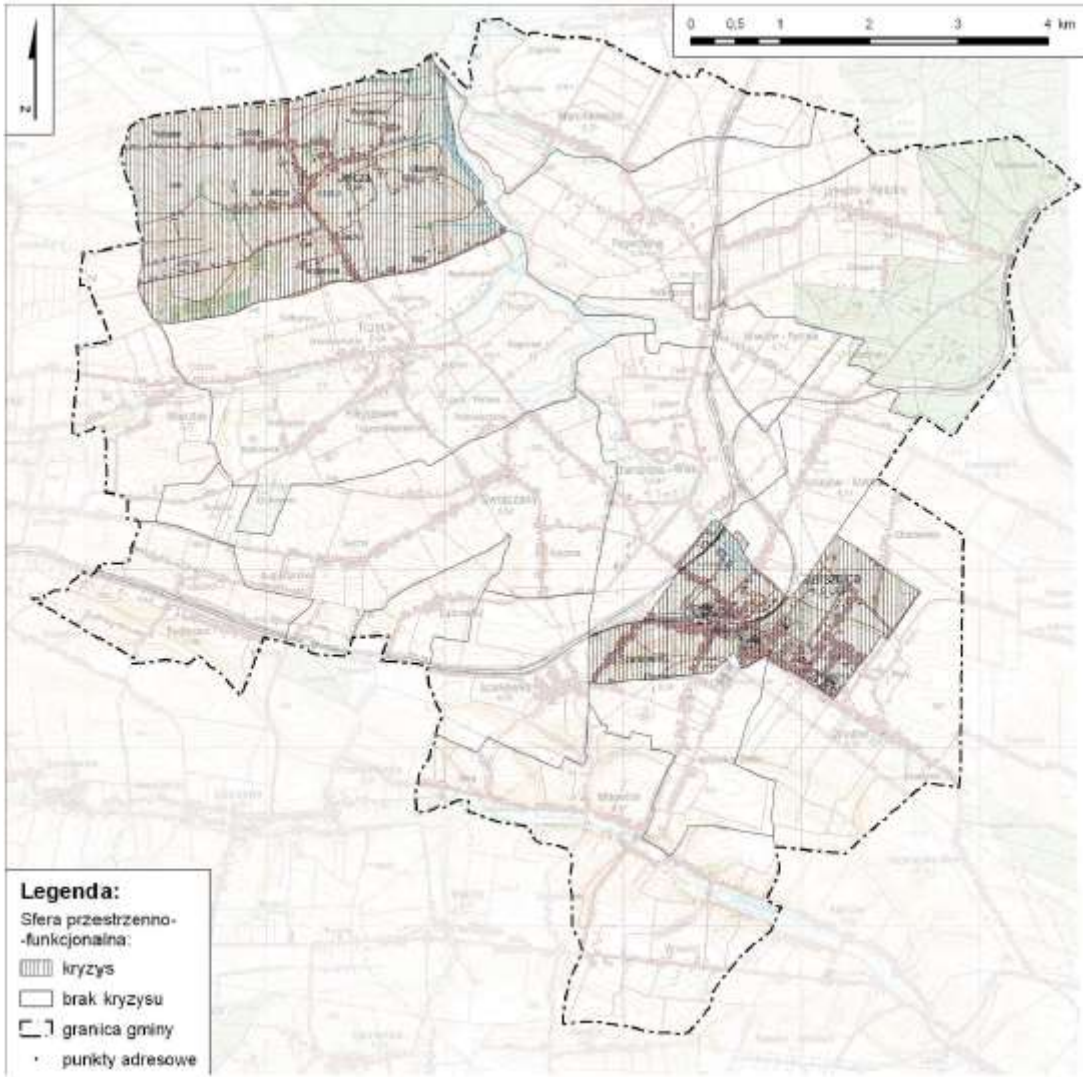

W następujących jednostkach występuje sytuacja kryzysowa w podsystemie funkcjonalno-przestrzennym: miejscowość Jelcza oraz Miechów-Charsznica.

Do miejscowości, w których nie zdiagnozowano sytuacji kryzysowej w obszarze funkcjonalno-przestrzennym należą: Marcinkowice, Pogwizdów, Uniejów-Rędziny, Uniejów-Parcela, Wierzbie, Tczyca, Podlesice, Witowice, Swojczany, Charsznica, Uniejów-Kolonia, Dąbrowiec, Szarkówka, Ciszowice, Chodów.

Poniżej zaprezentowano w formie graficznej rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie technicznym.

Rysunek 29. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie technicznym w gminie Charsznica

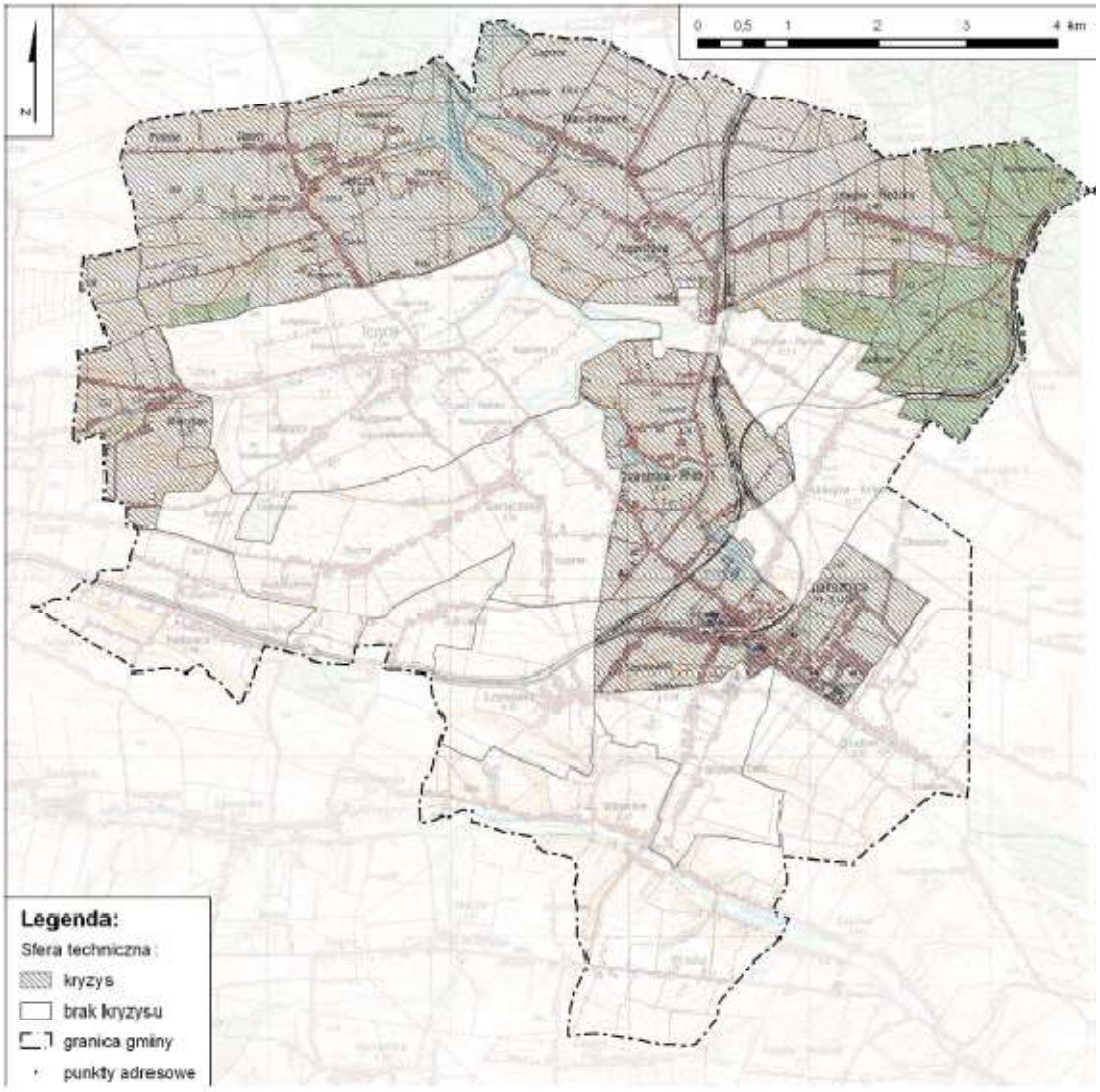

W następujących jednostkach występuje sytuacja kryzysowa w podsystemie technicznym: miejscowość Jelcza, Marcinkowice, Pogwizdów, Uniejów-Rędziny, Wierzbie, Charsznica, Miechów-Charsznica.

Do miejscowości, w których nie zdiagnozowano sytuacji kryzysowej w obszarze technicznym należą: Tczyca, Swojczany, Podlesice, Dąbrowiec, Szarkówka, Ciszowice, Witowice, Chodów, Uniejów-Parcela, Uniejów-Kolonia.

Na poniższym rysunku przedstawiono współwystępowanie zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Rysunek 30. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica

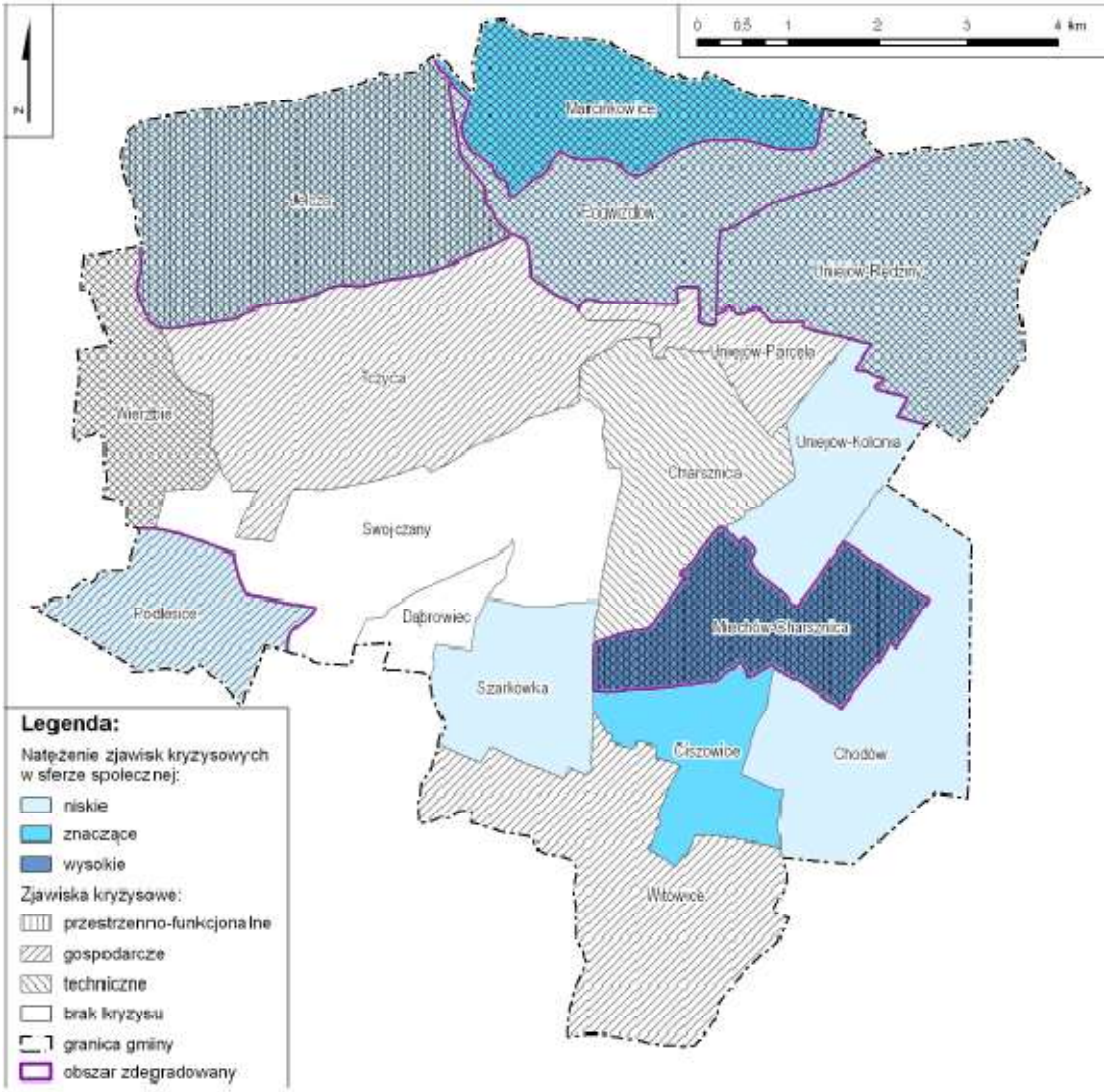

Tabela 11. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica

Miejscowości	Występowanie najwyższej koncentracji zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym (4 zjawiska)	Występowanie czynników kryzysu w podsystemie gospodarczym	Występowanie czynników kryzysu w podsystemie funkcjonalno-przestrzennym	Występowanie czynników kryzysu w podsystemie technicznym	Obszar zdegradowany
Charsznica	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Chodów	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Ciszowice	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Dąbrowiec	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Jelcza	NIE	TAK	TAK	TAK	NIE
Marcinkowice	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE
Miechów-Charsznica	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

Podlesice	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Pogwizdów	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE
Swojczany	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Szarkówka	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Tczyca	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Uniejów-Kolonia	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Uniejów-Parcela	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Uniejów-Rędziny	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE
Wierzbie	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Witowice	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE

Współwystępowanie koncentracji zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym wraz z jednoczesnym występowaniem czynników kryzysowych w podsystemie gospodarczym lub przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym odnotowano w przypadku jednostek: Jelcza, Marcinkowice, Miechów-Charsznica, Uniejów-Rędziny, Podlesice, Pogwizdów. Za obszar zdegradowany uznano jednak tę jednostkę urbanistyczną, na której natężenie kryzysu było szczególnie duże.

Analizy opracowane w procesie delimitacji wykonanej na podstawie ilościowej analizy GIS zróżnicowania wewnątrzgminnego wykazały największą koncentrację zjawisk negatywnych na obszarze centralnej jednostki Miechów- Charsznica o pow. 387,4 ha (4,9% gminy) zamieszkałej przez 1663 osoby (21,9% mieszkańców gminy), która została wskazana, jako obszar zdegradowany.

Granice powyższej miejscowości wyznaczają granice obszaru zdegradowanego gminy Charsznica.

Rysunek 31. Granice obszaru zdegradowanego Gminy Charsznica

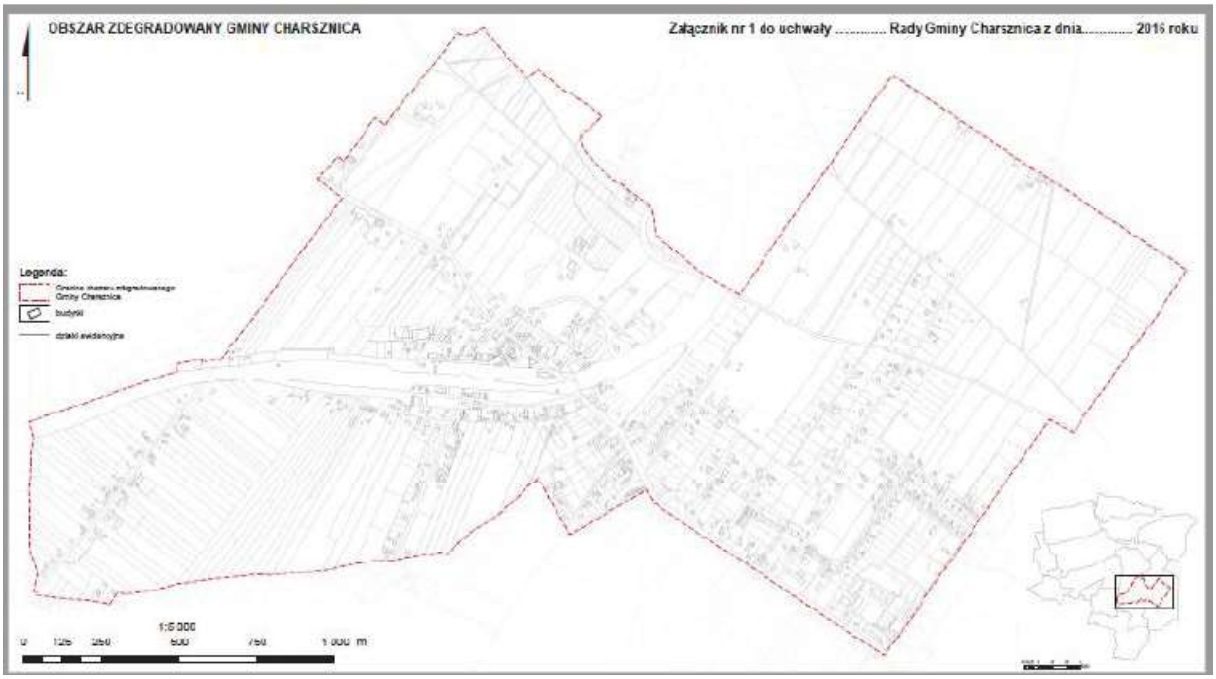

9. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji (zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji) to teren obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 ww. ustawy, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Przy wyznaczeniu obszaru rewitalizacji należy kierować się następującymi zasadami:

4. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.
5. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.
6. Niezamieszkałe tereny poprzemysłowe, w tym poportowe i powydobywcze, tereny powojskowe albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1–4 ustawy, mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy.

Dla wyznaczenia obszaru rewitalizacji w gminie Charsznica zastosowano metodę opartą na jednostkach geometrycznych (modularnych), w których przetwarza i analizuje się zebrane dane statystyczne. Metoda ta jest coraz powszechniej stosowana w statystyce przestrzennej na świecie, w tym również w krajach Europy kontynentalnej.

Dwoma podstawowymi decyzjami, które należy podjąć w celu przygotowania jednostek geometrycznych na potrzeby audytu wewnątrzgminnego są wybory dotyczące:

1. Kształtu jednostki odniesienia.
2. Wielkości powierzchni jednostki odniesienia.

Zdecydowano się na wybór sześciokątny, w którym pogłębiono analizy w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica, używając części wskaźników kryzysowości, dzięki którym wyznaczono obszar zdegradowany.

Rysunek 32. Liczba stypendiów socjalnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

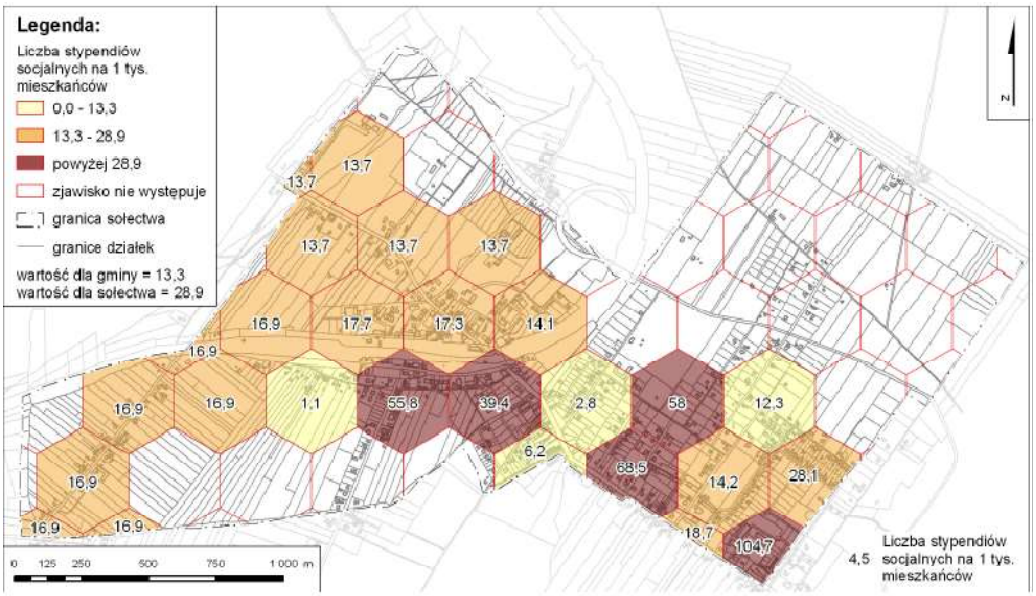

Koncentracja wskaźnika liczby stypendiów na 1 tys. mieszkańców występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 33. Liczba wyprawek szkolnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

Koncentracja wskaźnika liczby wyprawek szkolnych na 1 tys. mieszkańców występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 34. Liczba przyznanych dożywień na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

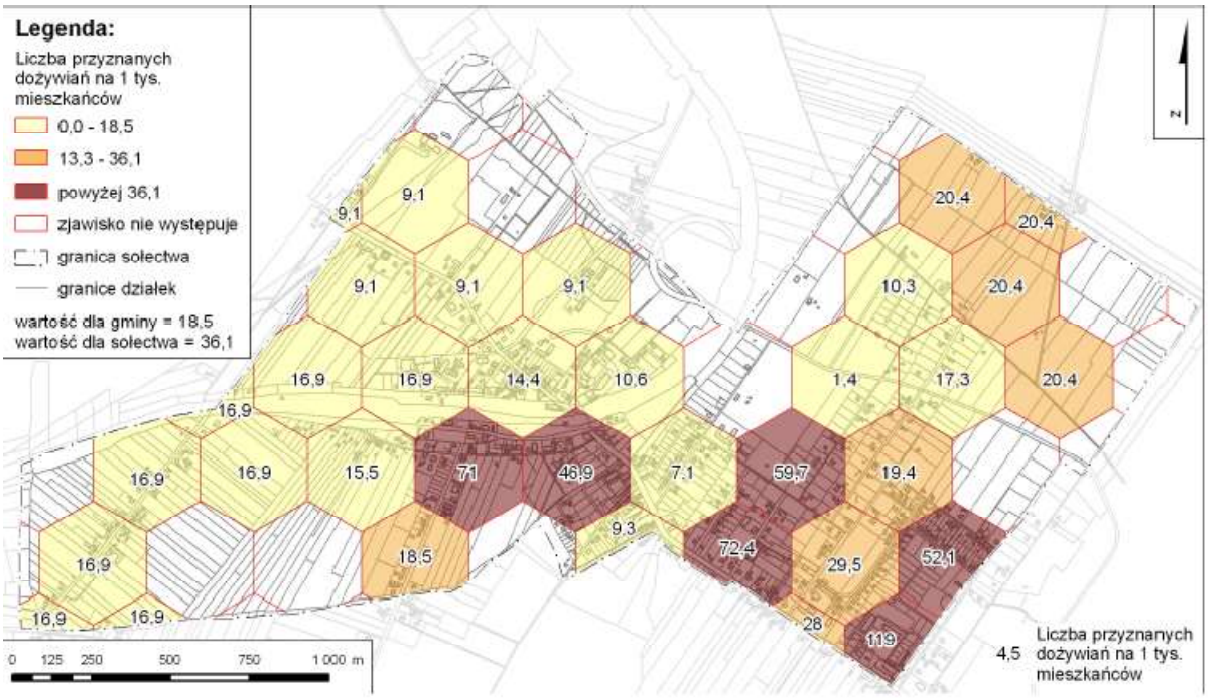

Koncentracja wskaźnika liczby przyznanych dożywień na 1 tys. mieszkańców występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 35. Liczba zajęć wyrównawczo-dydaktycznych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

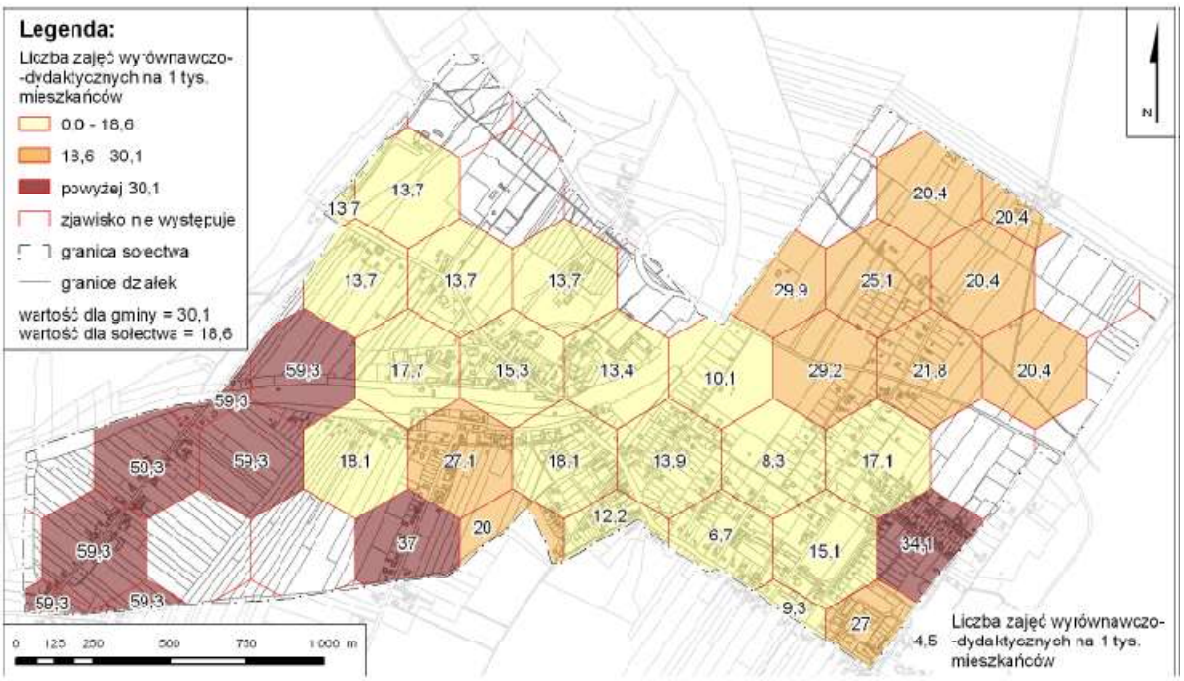

Koncentracja wskaźnika liczby zajęć wyrównawczo-dydaktycznych na 1 tys. mieszkańców występuje w południowo-zachodniej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 36. Liczba zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

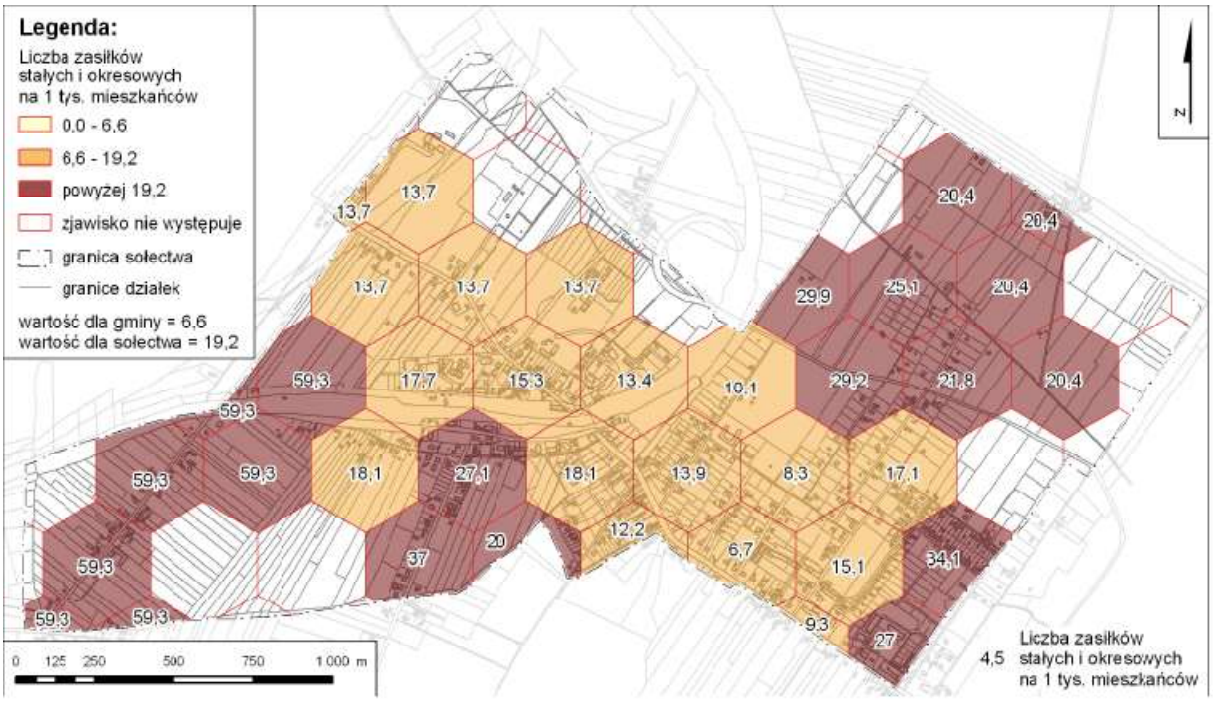

Koncentracja wskaźnika liczby zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców występuje w południowo-zachodniej oraz północno-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 37. Liczba osób otrzymujących wsparcie z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

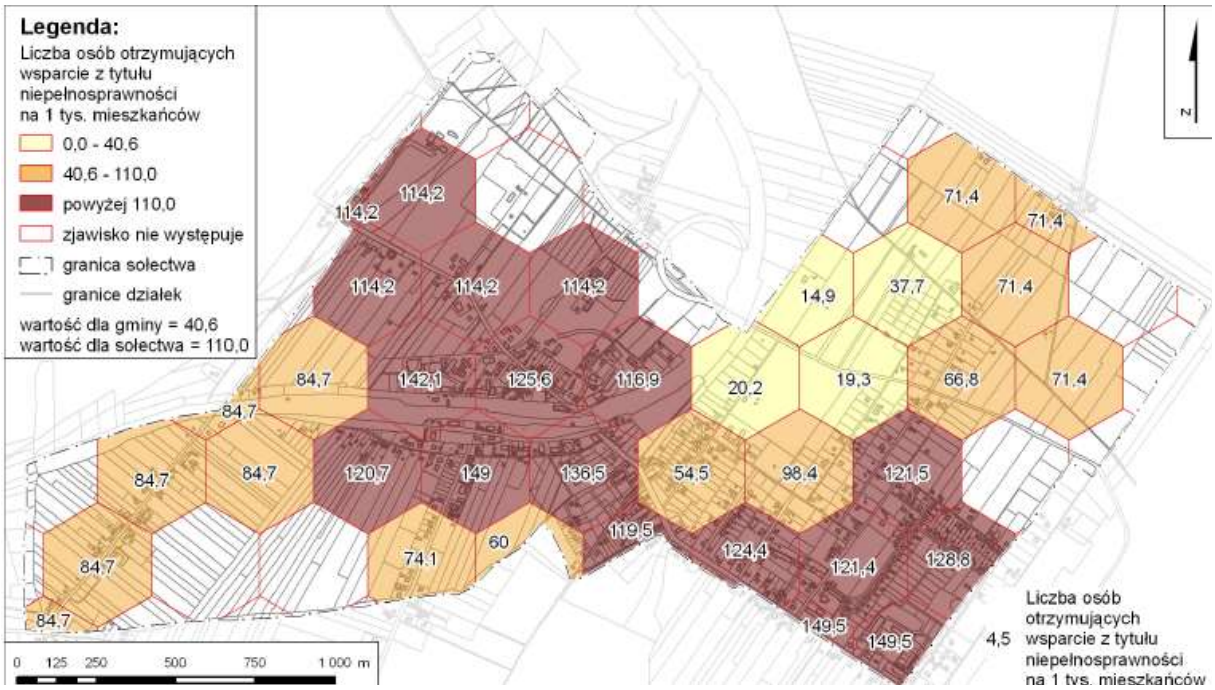

Koncentracja wskaźnika liczby osób otrzymujących wsparcie z tyt. niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 38. Liczba firm zarejestrowanych w obszarze na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

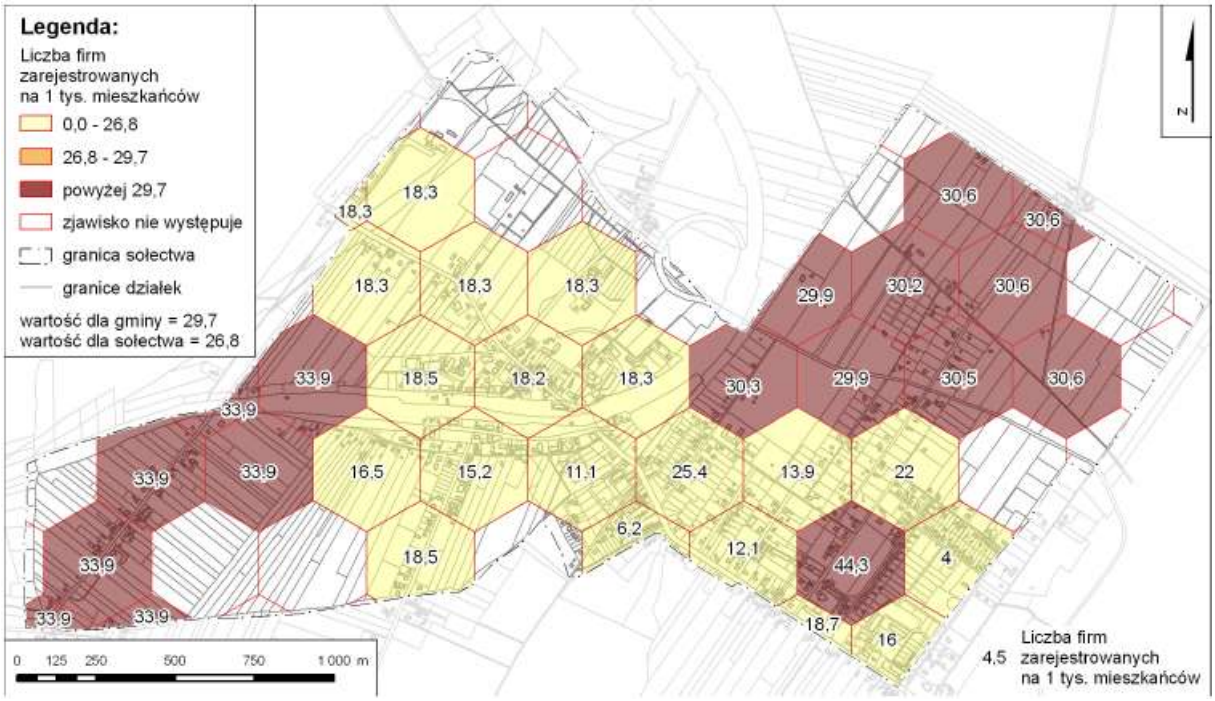

Koncentracja wskaźnika liczby zarejestrowanych firm na 1 tys. mieszkańców występuje w południowo-zachodniej oraz północno-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 39. Udział budynków wybudowanych przed 1970 rokiem w % w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

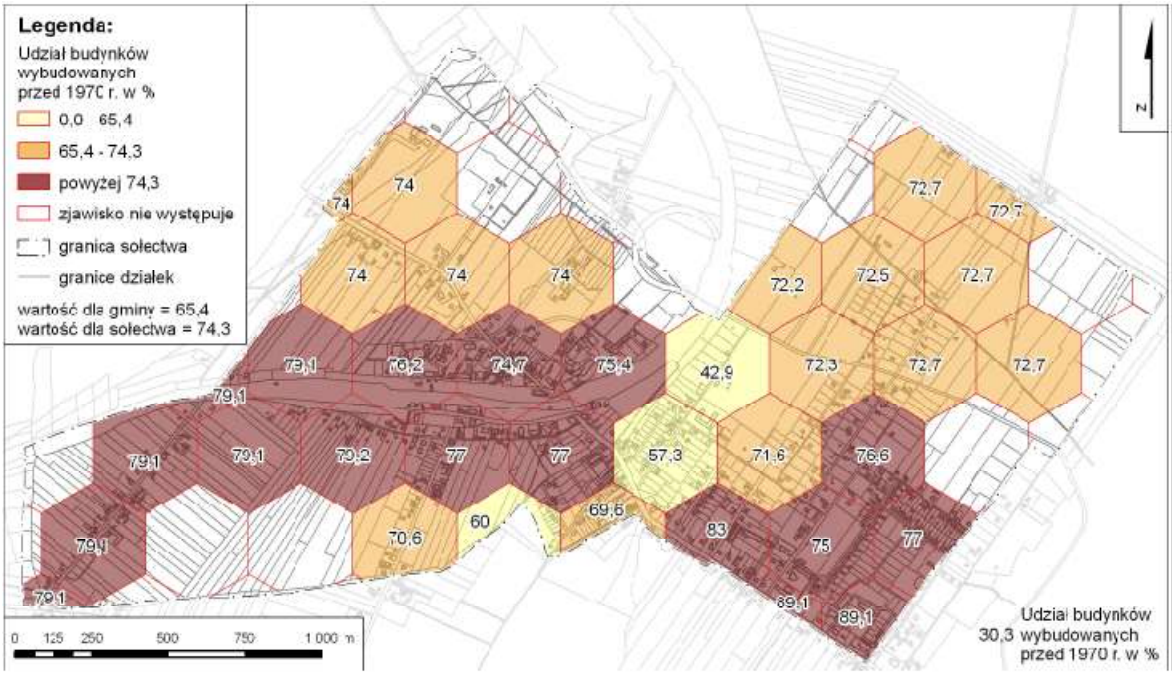

Koncentracja wskaźnika udziału budynków wybudowanych przed 1970 rokiem w % występuje w południowo-zachodniej oraz centralnej, jak również południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Pogłębiona analiza kryzysu w obrębie jednostki uznanej za zdegradowaną za pomocą metody jednostek geometrycznych pozwoliła wyodrębnić obszar, w którym natężenie kryzysu było szczególnie duże. Jednocześnie z uwagi na lokalizację funkcji centrotwórczych, koncentracji obiektów dziedzictwa kulturowego obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy.

Jako obszar rewitalizacji wskazano centralną część obszaru zdegradowanego, która charakteryzuje się największymi zmianami kryzysowymi oraz istotne znaczenie element dla rozwoju gminy. **Obszar rewitalizacji obejmujący 1,1% powierzchni Gminy Charsznica i jest zamieszkały przez 13,6% jej ludności.**

Na tym obszarze stwierdzono najwyższą dynamikę zmian gospodarczych w gminie, zarówno pod względem rejestrowanych, jak i wyrejestrowywanych podmiotów (wskaźnik dla jednostki 9,7; dla gminy 5,7). Analiza wieloletnia potwierdziła, że jest to obszar trwałego wysokiego zainteresowania działalnością gospodarczą, co wskazuje na jego potencjał w tym zakresie. Centralne położenie wskazanego obszaru w gminie oraz koncentracja usług administracyjnych i społecznych, a także istniejąca infrastruktura komunikacyjna i transportowa (stacja kolejowa, rampy przeładunkowe) wzmacniają potencjał rozwojowy miejsca.

Rysunek 40. Granice obszaru rewitalizacji gminy Charsznica

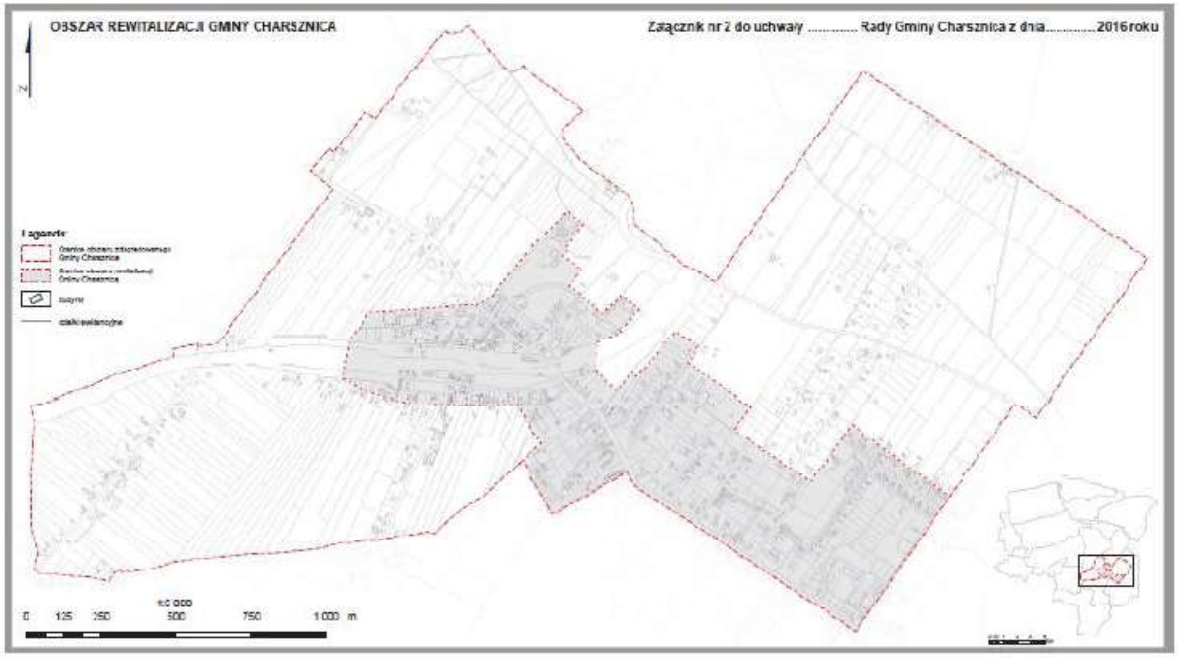

"

17) W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025 zmienia się numerację rysunków w następujący sposób: Rysunki od Nr 1 – Nr 17 przyjmują numerację od Nr 28 - Nr 44.

18) Zmieniono spis treści, który otrzymuje brzmienie:

Spis treści

I. WPROWADZENIE 5

I.1. Struktura dokumentu 5

I.2. Proces tworzenia i uchwalania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025.....5

I.3. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi Gminy Charsznica..... 8

II. DELIMITACJA I DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI 16

II.1. Delimitacja – diagnoza dotycząca wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji..... 16

1.1. Metodyka delimitacji obszaru zdegradowanego 16

1.2. Podsumowanie zjawisk kryzysowych 30
1.3. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego 49
1.4. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji 52

II.2. Charakterystyka obszaru rewitalizacji 58

2.1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji 60

II.3. Analiza negatywnych zjawisk i czynników w sferze społecznej na obszarze rewitalizacji z odniesieniem do całej gminy 63

Bezrobocie 63

Ubóstwo oraz inne istotne problemy społeczne 69

Przestępczość 75

Poziom edukacji 77

Kapitał społeczny 82

II.4. Analiza negatywnych zjawisk i czynników w pozostałych sferach na obszarze rewitalizacji z odniesieniem do całej gminy 85

4.1. Sfera gospodarcza – stan lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości 85

4.2. Sfera techniczna – stan budynków komunalnych oraz dostęp do komunalnej infrastruktury technicznej 87

4.3. Sfera przestrzenno – funkcjonalna 91

4.4. Sfera środowiskowa 99

II.5. Analiza wyników badań społecznych 103

II.6. Analiza lokalnych potencjałów obszaru rewitalizacji 108

II.7. Podsumowanie – kluczowe problemy i potrzeby rewitalizacyjne na wyznaczonym obszarze rewitalizacji 111

III. PLANOWANIE REWITALIZACJI 114

III.1. Wizja, cele i kierunki działań rewitalizacyjnych 114

III.2. Cele rewitalizacji 115

III.3. Kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk 115

III.4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne 116

4.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 117

4.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 117

4.3. Mechanizmy integrowania działań 121

III.5. Realizacja zasady partnerstwa i partycypacja 124

III.6. Niezbędne zmiany w dokumentach strategicznych gminy 128

III.7. Specjalna Strefa Rewitalizacji 131

IV. ZARZĄDZANIE REWITALIZACJĄ W GMINIE CHARSZNICA 131

IV.1. Opis schematu zarządzania rewitalizacją w gminie Charsznica..... 132

1.1. Koordynator Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025 132
1.2. Koordynator działań partycypacyjnych 133
1.3. Zespół ds. Rewitalizacji 133
1.4. Określenie niezbędnych zmian w uchwale w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji 134

IV.2. Szacunkowe ramy finansowe Programu 135

IV.3.Monitorowanie realizacji programu 140

IV.4. Ocena i aktualizacja GPR 143

IV.5.System wprowadzania zmian w reakcji na zmienność otoczenia 144

V. ZAŁĄCZNIKI 144

Załącznik 1 – projekty podstawowe 144

Załącznik 2 – załącznik graficzny – projekty podstawowe obszar rewitalizacji 144

Załącznik 3 – Diagnoza na potrzeby wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Charsznica..... 144

Spis rysunków 144

Spis tabel 147

Spis wykresów 148

Załącznik Nr 2 do Uchwały Rady Gminy Charsznica

Nr XXVII/182/2017 z dnia 16 lutego 2017 r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025

Charsznica 2016

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica 2025 powstał przy dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu pn. " **Przygotowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025**", który współfinansowany jest ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 w ramach konkursu dotacji, pn. " „Przygotowanie programów rewitalizacji”, konkurs organizowany przez Województwo Małopolskie oraz Ministerstwo Rozwoju.

Opracował Zespół ds. Rewitalizacji Gminy Charsznica pod merytoryczną opieką eksperta zewnętrznego Beaty Bujak – Szwaczka a także dzięki współpracy ze społecznością lokalną, liderami podmiotów działających na obszarze rewitalizacji, samorządowcami i współpracownikami z jednostek organizacyjnych Gminy Charsznica.

Spis treści

I. WPROWADZENIE 5

I.1. Struktura dokumentu 5

I.2 Proces tworzenia i uchwalania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 5

I.3 Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi Gminy Charsznica 8

II. DELIMITACJA I DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI 16

II. 1. Delimitacja – diagnoza dotycząca wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji 16

1.1. Metodyka delimitacji obszaru zdegradowanego 16

1.2. Podsumowanie zjawisk kryzysowych 30

1.3 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego 49

1.4. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji 52

II.2 Charakterystyka obszaru rewitalizacji 58

2.1 Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji 60

II.3. Analiza negatywnych zjawisk i czynników w sferze społecznej na obszarze rewitalizacji z odniesieniem do całej gminy 63

Bezrobocie 63

Ubóstwo oraz inne istotne problemy społeczne 69

Przestępczość 75

Poziom edukacji 77

Kapitał społeczny 82

II.4. Analiza negatywnych zjawisk i czynników w pozostałych sferach na obszarze rewitalizacji z odniesieniem do całej gminy, ...85

4.1 Sfera gospodarcza – stan lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości 85

4.2 Sfera techniczna – stan budynków komunalnych oraz dostęp do komunalnej infrastruktury technicznej 87

4.3 Sfera przestrzenno - funkcjonalna 91

4.4 Sfera środowiskowa 99

II.5. Analiza wyników badań społecznych 103

II.6. Analiza lokalnych potencjałów obszaru rewitalizacji 108

II.7. Podsumowanie – kluczowe problemy i potrzeby rewitalizacyjne na wyznaczonym obszarze rewitalizacji 111

III. PLANOWANIE REWITALIZACJI 114

III.1 Wizja, cele i kierunki działań rewitalizacyjnych 114

III.2 Cele rewitalizacji 115
III. 3 Kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk 115
III.4 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne 116
4.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 117
4.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 117
4.3. Mechanizmy integrowania działań 121
III.5. Realizacja zasady partnerstwa i partycypacja 124
III. 6. Niezbędne zmiany w dokumentach strategicznych Gminy 128
III. 7. Specjalna Strefa Rewitalizacji 131
IV. ZARZADZANIE REWITALIZACJĄ W GMINIE CHARSZNICA 131
IV. 1 Opis schematu zarządzania rewitalizacją w Gminie Charsznica 132
1.1. Koordynator Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 132
1.2. Koordynator działań partycypacyjnych 133
1.3. Zespół ds. Rewitalizacji 133
1.4. Określenie niezbędnych zmian w uchwale w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji 134
IV.2. Szacunkowe ramy finansowe Programu 135
IV.3. Monitorowanie realizacji Programu 140
IV.4. Ocena i aktualizacja GPR 143
IV.5. System wprowadzania zmian w reakcji na zmienność otoczenia 144
V. ZAŁĄCZNIKI 144
Załącznik 1 – lista projektów podstawowych 144
Załącznik 2 – załącznik graficzny projekty podstawowe obszar rewitalizacji 144
Załącznik 3 – diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Charsznica 144
Spis rysunków 144
Spis tabel 147
Spis wykresów 148

I. WPROWADZENIE

I.1. Struktura dokumentu

Ustawa z 9 października 2015 r. o rewitalizacji, (Dz. U. RP. z 3.11.2015 r. poz. 1777, zwana dalej Ustawą) w rozdziale 5 wskazuje, że Gminny Program Rewitalizacji (dalej, jako: GPR) jest zasadniczym dokumentem służącym zaplanowaniu i realizacji procesu rewitalizacji. Ma on charakter strategii, w której dokonuje się pogłębionej diagnozy stanu obszaru rewitalizacji oraz planuje i koordynuje działania służące osiągnięciu – także opisanej w GPR – wizji stanu obszaru po rewitalizacji. Służy również koordynacji działań rewitalizacyjnych z szeregiem innych dokumentów gminnych, wywołując szerokie skutki. W art. 15 ust. 1 wskazanej ustawy wskazuje się również wymagany zakres zawartości gminnego program rewitalizacji. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 w pełni wyczerpuje te zapisy, zachowując charakter programu oraz jego zawartość wskazaną zarówno w ustawie oraz Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020[1], w części dotyczącej zawartości programu rewitalizacji.

I.2 Proces tworzenia i uchwalania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025

Ramy czasowe Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025 wychodzą poza ramy finansowe perspektywy unijnej 2014-2020, gdyż rewitalizacja jest wieloletnim procesem wyprowadzania obszaru rewitalizacji z kryzysu, dla którego potrzeba konsekwentnej i długotrwałej polityki wykraczającej poza kadencyjność i przewidywalne perspektywy programowe.

Art. 14. w/w ustawy mówi o tym, że gminny program rewitalizacji przyjmuje, w drodze uchwały, rada gminy i gminny program rewitalizacji jest sporządzany dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego w drodze uchwały.

Konsultacje społeczne są obligatoryjną formą partycypacji społecznej nie tylko w procesie tworzenia programu rewitalizacji, ale także w stanowieniu wielu innych aktów prawa lokalnego. Konsultacje mają na celu zebranie od interesariuszy uwag, opinii i propozycji dotyczących przedmiotu konsultacji. Zarówno w przypadku wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Charsznica, jak i

[1] Wersja z 2 sierpnia 2016 r.

przedstawienia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji, konsultacje społeczne prowadzone były w sposób umożliwiający wypowiedzenie się każdego interesariusza rewitalizacji.

Prace nad przygotowaniem GPR przebiegały w trakcie następujących działań:

Działanie	Termin realizacji
Wyznaczenie zespołu ds. Gminnego Programu Rewitalizacji	Zarządzenie Wójta Gminy Charsznica nr W.0050.195.2016 z dnia 18 kwietnie 2016 w sprawie powołania zespołu ds. Gminnego Programu Rewitalizacji
Prace diagnostyczne dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	Od 22 kwietnia 2016
Przeprowadzenie konsultacji zaproponowanego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Charsznica	Od 14 czerwca do 14 lipca 2016 r.
Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	Uchwałą nr XX/125/2016 Rady Gminy Charsznica z dnia 22 lipca 2016 r.
	Konsultacje społeczne projektu uchwały w trybie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji trwały w okresie 14 czerwca do 14 lipca 2016 (www.bip.charsznica.pl)
Podjęcie uchwały o przystąpieniu do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica 2025	Uchwała nr XXI/128/2016 Rady Gminy Charsznica z dnia 17 sierpnia 2016 w Sprawie przystąpienia do sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025
	Ogłoszenie informacji o podjęciu uchwały w trybie art. 17 ust. 2 pkt.1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji na stronie internetowej w BIP gminy 22.08.2016oraz przez obwieszczenie
Sporządzenie projektu gminnego programu rewitalizacji	Od 17 sierpnia do 10 października 2016
Rozpoczęcie konsultacji społecznych Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025 w trybie art. 17 ust, 2 pkt. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji	Od dnia 20 października do 18 listopada 2016
Wystąpienie o zaopiniowanie projektu gminnego programu rewitalizacji przez właściwe organy i instytucje – zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9	W dniu 12 października 2016

października 2015 r. o rewitalizacji	
Przyjęcie w formie uchwały Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025	25 listopada 2016

Konsultacje społeczne:

Konsultacje społeczne projektu uchwały o Wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, w trybie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji trwały w okresie 14 czerwca do 14 lipca 2016 r. i prowadzone były zgodnie z Art. 6 w/w ustawy poprzez:

- Spotkanie otwarte z interesariuszami rewitalizacji,
- Zbierania uwag ustnych w siedzibie Urzędu Gminy
- Zbierania uwag przy pomocy formularza rozdawanego na spotkaniu, w Urzędzie Gminy oraz na stronie internetowej http://www.charsznica.pl/

Szerzej proces partycypacyjny w procesie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025 znajduje się w rozdziale III.5. Realizacja zasady partnerstwa i partycypacja.

Zdjęcia ze spotkania otwartych z interesariuszami rewitalizacji w dniu 14 czerwca 2016

W wyniku prowadzonych konsultacji nie zgłoszono uwag do wyznaczonych obszarów.

Konsultacje Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025

Konsultacje Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025 prowadzone były w okresie od 20 października 2016 do 18 listopada 2016 przy użyciu:

- 2 spotkań informacyjnych: w dniu 20 października i 7 listopada 2016 roku, których celem było zaprezentowanie programu oraz jego omówienie. Podczas spotkań omówiony został sposób zgłaszania uwag oraz formularz zgłaszania uwag.
- Zbierania uwag, opinii i propozycji w formie papierowej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego, który można było pobrać za pomocą strony internetowej www.charsznica.pl zakładka „Gminny Program Rewitalizacji", oraz w Urzędzie Gminy Charsznica, gdzie można było na miejscu uzyskać pomoc w wypełnieniu formularza.

W wyniku konsultacji nie otrzymano zgłoszeń zmian przez mieszkańców, a naniesione zmiany wynikały ze zmian dotyczących kwot dofinansowania własnego do projektów, które zostały zgłoszone po spotkaniu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego.

Zdjęcie: spotkanie konsultacyjne w dniu 20 października 2016

I.3 Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi Gminy Charsznica

Niniejszy Program ma bezpośrednie powiązania wdrożeniowe z następującymi, aktualnymi dokumentami systemu planowania strategicznego Gminy Charsznica:

Dokument	**Nr. I data uchwały**
Strategia Rozwoju Gminy Charsznica na lata 2016-2025	Uchwała Nr XVIII/110/2016 Rady Gminy Charsznica z dnia 4 maja 2016 roku w sprawie: uchwalenia Strategii Rozwoju Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025
Gminna Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów	Uchwała Nr V/20/2011 Rady Gminy

Społecznych Gminy Charsznica na lata 2011-2020	Charsznica z dnia 3 lutego 2011 roku w sprawie: przyjęcia Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Charsznica na lata 2011 – 2020
Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Charsznica na lata 2012 – 2020	Uchwała Nr XIV/71/2011 Rady Gminy Charsznica z dnia 2 grudnia 2011 roku w sprawie: uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Charsznica na lata 2012 – 2020
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Charsznica	Uchwała Nr XIV/85/2016 Rady Gminy Charsznica z dnia 4 grudnia 2015 roku w sprawie: przyjęcia do realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Charsznica.
Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Charsznica na lata 2016 – 2018	Uchwała Nr XVI/95/2016 Rady Gminy Charsznica z dnia 25 lutego 2016 roku w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Charsznica na lata 2016-2018
Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Charsznica na Lata 2016-2019	Uchwała Nr XIX/120/2016 Rady Gminy Charsznica z dnia 29 czerwca 2016 roku w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Charsznica na lata 2016 – 2019
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Charsznica	Uchwała Nr XXII/130/2000 Rady Gminy Charsznica z dnia 27 sierpnia 2000 roku w sprawie: uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Charsznica.

	Uchwała o aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Charsznica oraz Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Charsznica - XIX/117/2016 z 29.06.2016 r.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru Gminy Charsznica	Uchwała Nr XXXII/168/2005 Rady Gminy Charsznica z dnia 10 listopada 2005 roku w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Gminy Charsznica.

1. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025 wpisuje się w **Strategię Rozwoju Gminy Charsznica na lata 2016-2025**

Strategia Rozwoju Gminy Charsznica do 2025 roku jest dokumentem określającym kierunki zrównoważonego rozwoju gminy, dotyczy kluczowych kierunków rozwoju gminy, więc pokazuje również rewitalizację, ujmując ją w sposób kompleksowy oraz interdyscyplinarny.

W dokumencie odniesienia do rewitalizacji zgodnie z ustawą rewitalizacyjną znajdują się w części dotyczącej opisu celów oraz w części diagnostycznej, mówiącej o upadku przemysłu w Charsznicy i o skutkach z tym związanych. Problemy kumulacji bezrobocia długotrwałego i historia upadku przemysłu znajdują się w diagnozie.

W strategii cel bezpośrednio dedykowane działaniom rewitalizacyjnym to:

CEL GŁÓWNY 1: GMINA CHARSZNICA - przyjaznym miejscem do życia dla wszystkich mieszkańców, z możliwością rozwoju duchowego i zawodowego, godnego wychowywania dzieci, gdzie jest czysto i przyjaźnie dla środowiska.

Cel strategiczny 1.1. Rozwój kapitału społecznego, aktywności lokalnej oraz włączenie społeczne i zawodowe osób znajdujących się w trudnej sytuacji

W ramach tego celu strategicznego realizowane są kierunki mające na celu wzmocnienie kapitału społecznego oraz objęcie specjalnymi działaniami dedykowanymi tej części społeczeństwa, która ze względu na przemiany gospodarcze rozpoczęte w końcówce XX w nie potrafiła dostosować się do tych

zmian i utraciła swoje zdolności do uczestnictwa w procesach rozwojowych wspólnoty. Rewitalizacja w obecnej strategii zajmuje kluczowe miejsce w strategii.

Cel strategiczny 1.3. Powstawanie, odnowa i dostosowanie przestrzeni publicznych umożliwiających bezpieczny dostęp, rozwój i wypoczynek mieszkańców gminy.

W pozostałych celach również przewiduje się działania w obszarze rewitalizacji oraz takie, które bardzo mocno złożą się na efekt wyprowadzenia obszaru z kryzysu.

2. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025 wpisuje się w **Gminną Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Charsznica na lata 2011 – 2020**

Gminna Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Charsznica na lata 2011 – 2020 stanowi podstawę do realizacji wzorców integracji społecznych. Dokument wskazuje na kwestie społeczne i podejmowane działania dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

W Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Charsznica na lata 2011-2020 zostały uwzględnione cele:

Cel 1. - Budowa systemu pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb osób zagrożonych społecznie marginalizacją.

- Działania ratunkowe w stosunku do grup dotkniętych problemem ubóstwa i wykluczeniem społecznym. Utworzenie Świetlicy Środowiskowej w budynku „Dworca PKP",
- Podjęcie działań w Programie „Uwierz w siebie", który ma na celu pomoc osobom długotrwale bezrobotnych, zorganizowanie kursów i szkoleń zawodowych dla bezrobotnych .

Cel 2. - Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu rodziny.

- Wsparcie specjalistyczne - Punkt Interwencji Kryzysowej,
- Program partnerski realizowany przez Caritas Kielecką:
- Usługi opiekuńcze oraz Interwencja Kryzysowa, utworzenie Dziennego Domu Seniora, działania wspierające opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych, Utworzenie „Przedszkola dla seniorów".

Cel 3. - Promowanie zatrudnienia oraz wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy

- Wsparcie poprzez KIZ/Klub Integracji Zawodowej/ oraz zorganizowanie szkoleń, kursów w latach 2017-2019 realizując program „Uwierz w siebie"

Cel 4. - Sprawny system profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy

- Wsparcie specjalistów i współudział (w partnerstwie z gminami i Powiatem) w utworzeniu Poradni Leczenia Uzależnień.
- Utworzenie Punktu Interwencji Kryzysowej w dawnym budynku dworca PKP Program realizowany jest poprzez projekty i działania bieżące świadczone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Charsznicy.

3. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025 wpisuje się w **Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Charsznica na lata 2012 – 2020**

Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Charsznica na lata 2012-2020" zwany w dalszej treści "Programem" ma za zadanie stworzyć podstawowe zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Charsznica oraz ustalić strategię działania władz samorządowych w zakresie szeroko pojętej polityki mieszkaniowej, która winna tworzyć warunki do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej.

4. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025 wpisuje się w **Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Charsznica**

Plan gospodarki niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym obejmującym swoim zakresem obszar terytorialny gminy Charsznica i wyznaczającym cele przedstawiające:

- działania ograniczające zużycie energii finalnej,
- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych do atmosfery,
- wyniki inwentaryzacji emisji zanieczyszczeń gazów cieplarnianych,
- analizę działań przyjętych do realizacji.

W ramach PGN sporządzono listę planowanych inwestycji a następnie wyliczono z nich efekty ekologiczne i energetyczne.

Cele Planu Gospodarki Niskoemisyjnej wpisują się w cele przyjęte na poziomie Unii Europejskiej, w zakresie transformacji gospodarki Europy w kierunku niskoemisyjnym. Wyznaczone cele szczegółowe na poziomie lokalnym dla gminy Charsznica w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej do 2020 r. przedstawiają się następująco:

Cele strategiczne	Cele szczegółowe
Poprawa stanu powietrza atmosferycznego przy zrównoważonym i efektywnym wykorzystaniu nośników energii poprzez wsparcie gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy Charsznica.	1. Wzrost efektywności energetycznej obiektów ze szczególnym uwzględnieniem budynków mieszkalnych.
	2. Redukcja zanieczyszczeń pochodzących z sektora transportu drogowego oraz indywidualnych źródeł ciepła.
	3. Zwiększenie udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii.
	4. Redukcja emisji gazów cieplarnianych na terenie gminy Charsznica.
	5. Redukcja zużycia energii finalnej z poszczególnych sektorów odbiorców energii.

5.Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025 wpisuje się w **Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Charsznica na lata 2016 – 2018**

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest tworzenie warunków umożliwiających poprawę sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez realizowanie skoordynowanej polityki społecznej na rzecz wzmocnienia rodziny przez wyspecjalizowane instytucje samorządu lokalnego.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z gminy Charsznica. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać. Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodziny.

Cele i zadania w programie:

Cel 1. Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin

ZADANIA

Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą GOPS

Cel 2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin.

ZADANIA

1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki okresowe, celowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, stypendia szkolne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów).
2. Finansowanie dzieciom dożywiania w szkole.
3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia.

Cel 3. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.

ZADANIA

1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny
2. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym
3. Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia
4. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, prawnik, doradca zawodowy.

Cel 4. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących.

ZADANIA

1. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną.
2. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami.
3. Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą.

4. Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny.

5. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.

Cel 5. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.

ZADANIA

1. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej

2. Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową.

Cel 6. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom

ZADANIA

1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, stażach, studiach podyplomowych.

6. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025 wpisuje się w **Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Charsznica na Lata 2016-2019.**

Opracowanie programu miało na celu:

1) włączenie problematyki ochrony zabytków do bieżących zadań Gminy Charsznica
2) uwzględnienie uwarunkowań prawnych opieki nad zabytkami
3) rozpoznawanie potrzeb dotyczących podejmowania działań zmierzających do zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzenia do poprawy stanu ich zachowania
4) eksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego
5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych
6) tworzenie warunków współpracy z właścicielami zabytków dla zapewnienia ich opieki

7. **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Charsznica**

Rada Gminy Charsznica uchwałą XIX/117/2016 z 29 czerwca 2016 r stwierdziła nieaktualność Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wskazane zostało, że sporządzone w 2000 roku studium nie spełnia wymogów art. 10 ust 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Pod uwagę przy ocenie aktualności wzięto między innymi poniższe aspekty:

- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę
- dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenia terenu;

- stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- stan środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego;
- stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej;

Wobec powyższego odstępuje się od szczegółowej analizy wpływu zapisów studium na Gminny Program Rewitalizacji.

8. **Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru Gminy Charsznica**

Plan jest zgodny z GPR w zakresie:

- ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego a w szczególności § 8:

1) zabrania się wprowadzania do wód powierzchniowych lub do gruntu ścieków opadowych z nowych lub modernizowanych ulic, bez ich wcześniejszego podczyszczenia;

2) zabrania się wprowadzania ścieków bezpośrednio do poziomów wodonośnych wód podziemnych, do wód powierzchniowych oraz do ziemi za wyjątkiem wód opadowych odprowadzanych do gruntu, gdy spełniają one warunki określone w przepisach odrębnych;

3) wprowadza się zakaz lokalizacji inwestycji oraz prowadzenia działalności mogącej zagrażać czystości wód podziemnych i powierzchniowych

4) ustala się zasadę odbioru odpadów w systemie zorganizowanym pod nadzorem gminy lub na zasadzie indywidualnych umów z odbiorcą odpadów oraz wywóz odpadów na składowisko odpadów położone poza terenem gminy

5) zakaz gromadzenia odpadów na „dzikich" wysypiskach śmieci

- § 6 Ustalenia dotyczące parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego

- § 9 Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

II. DELIMITACJA I DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

II. 1. Delimitacja – diagnoza dotycząca wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

1.1. Metodyka delimitacji obszaru zdegradowanego

Na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji wyznaczono obszar zdegradowany gminy Charsznica. Zgodnie z Art. 9 ust. 1 ww. ustawy „Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Niezbędnym elementem do skutecznego przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych jest identyfikacja skali i charakteru zachodzących procesów degradacji.

Obszar zdegradowany wyznaczono za pomocą analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego, przez co możliwe jest porównanie poszczególnych obszarów gminy i wskazanie jednostek o największym oddziaływaniu czynników uznanych za kryzysowe. Zastosowana metoda umożliwiła syntetyczne przedstawienie charakterystyki obszarów, na których kumuluje się największa liczba czynników powodujących degradację obszaru.

Jednostki referencyjne

Dla przestrzennego określenia problemów i potencjałów Gminę podzielono zgodnie ze strukturą jednostek pomocniczych na sołectwa, wskazane w dokumencie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Charsznica”, przyjętego Uchwałą Rady Gminy Charsznica Nr XXII/130/2000 z dnia 27 sierpnia 2000 roku . Zdecydowano na połączenie miejscowości Chodowiec oraz Chodów w jedną jednostkę – Chodów ze względu na bardzo małą liczbę mieszkańców w Chodowcu.

Jest to podział naturalny dla mieszkańców Gminy, umożliwiający przeprowadzenie analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego.

Rysunek 1. Mapa obszaru Gminy Charsznica z podziałem na jednostki pomocnicze

Tabela 1. Powierzchnia oraz liczba ludności w poszczególnych jednostkach wg stanu na 31.12.2015r.

Lp.	Nazwa miejscowości	Powierzchnia w ha	Udział w łącznej powierzchni gminy w %	Liczba ludności	Udział w łącznej liczbie ludności w %
1	Charsznica	446,5	5,7%	369	4,8%
2	Chodów	562,2	7,2%	436	5,7%
3	Ciszowice	253,1	3,2%	242	3,2%
4	Dąbrowiec	104,1	1,3%	163	2,1%
5	Jelcza	842,5	10,7%	549	7,2%
6	Marcinkowice	419,3	5,3%	198	2,6%
7	Miechów-Charsznica	387,4	4,9%	1663	21,9%
8	Podlesice	286,6	3,7%	411	5,4%
9	Pogwizdów	481,7	6,1%	257	3,4%
10	Swojczany	703,5	9,0%	825	10,8%
11	Szarkówka	282,1	3,6%	243	3,2%

12	Tczyca	899,4	11,5%	812	10,7%
13	Uniejów-Kolonia	277,6	3,5%	290	3,8%
14	Uniejów-Parcela	172,2	2,2%	107	1,4%
15	Uniejów-Rędziny	771,5	9,8%	405	5,3%
16	Wierzbie	281,2	3,6%	193	2,5%
17	Witowice	678,8	8,6%	446	5,9%
	Suma	**7.849,6**	**100,0%**	**7.609**	**100,0%**

Etap I. – Zbieranie danych

Dla poszczególnych sołectw pozyskano materiały informacyjne dostępne w zasobach Urzędu Gminy Charsznica, jak i specjalnie w tym celu wygenerowane przez instytucje zewnętrzne – Powiatowy Urząd Pracy w Miechowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Charsznicy, Komendę Policji w Miechowie, CEDiIG, KRS, Powiatowy Ośrodek Geodezyjno- Kartograficzny w Miechowie

Uzyskane dane przeanalizowano pod kątem możliwości stworzenia listy porównywalnych wskaźników odnoszących wartość danej zmiennej do obszaru wsi.

Tabela 2. Dane wykorzystane do wyznaczenia obszaru zdegradowanego

	Zakres danych	Nazwa wskaźnika
Podsystem społeczny	**Wskaźniki pomocy społecznej**	
	Liczba osób otrzymujących wsparcie z OPS z powodu niepełnosprawności w 2015 r.	Liczba osób otrzymujących wsparcie z OPS z powodu niepełnosprawności w 2015 r. na 1000 mieszkańców
	Liczba osób otrzymujących zasiłki okresowe w 2015 r.	Liczba osób otrzymujących zasiłki okresowe w 2015 r. na 1000 mieszkańców
	Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne w 2015 r.	Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne w 2015 r. na 1000 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym
	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania w 2015 r.	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym
	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie z OPS na wyprawkę szkolną w 2015 r.	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie z OPS na wyprawkę szkolną w 2015 r. na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym
	Wskaźniki bezrobocia	
	Stopa bezrobocia w 2015 r. w wieku	Stopa bezrobocia w 2015 r. na 100

	produkcyjnym	mieszkańców w wieku produkcyjnym
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w 2015 w wieku produkcyjnym	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w 2015 na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
	Wskaźniki poziomu edukacji	
	Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2015 roku na terenie Gminy	Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w 2015 roku w %
	Wyniki egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r.	Średni wynik egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. w %
	Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku	Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym
	Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w roku 2015	Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym
	Wskaźniki poziom bezpieczeństwa	
	Liczba przestępstw w 2015 r.	Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
	Liczba wykroczeń w 2015 r.	Liczba wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece w 2015 r.	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
	Aktywność obywatelska	
	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r.	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r. w %
	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych w 2015 r.	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych w 2015 r. w %
	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w %	Poziom frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w %
Podsystem gospodarczy	Liczba przedsiębiorstw w 2015 r.	Liczba przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
Podsystem techniczny	Liczba budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r.	Udział budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r.
Podsystem przestrzenno-funkcjonalny	Liczba zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2015 r.	Liczba zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2015 r.

Etap II – analiza wskaźnikowa

Zebrane dane wykorzystano do wielowskaźnikowej, kompleksowej analizy porównawczej zróżnicowania wewnątrzgminnego. W konsekwencji możliwe stało się precyzyjne określenie granic obszarów o wyraźnie gorszej kondycji w zakresie zjawisk społecznych, gospodarczych, technicznych oraz przestrzennych.

Weryfikacja wskaźników objęła następujące elementy:

- poprawność metodologiczna - wskaźnik powinien opisywać w sposób czytelny i przejrzysty dany problem, powinien być łatwy w odbiorze przez czytelnika, łatwo weryfikowalny, powinien również różnicować przestrzeń gminy i być skonstruowany zgodnie z zasadami matematycznymi i statystycznymi;
- poprawność przestrzenna - wskaźnik powinien zostać odniesiony do jednostki mniejszej niż gmina, w tym przypadku do obszaru wsi.

Zakres analizowanych sfer i szczegółowość analiz były uwarunkowane ograniczoną dostępnością danych. Stąd też badania przeprowadzone były dla tych sfer, gdzie była wystarczająca ilość i jakość danych.

Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej wymienione w ustawie są w swojej istocie zbyt złożonymi, aby można było przybliżyć je na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji za pomocą jednego tylko wskaźnika. Podobnie sytuacja wygląda również w przypadku zjawisk niewymienionych wprost w ustawie, a mających z punktu widzenia procesów rewitalizacji istotne znaczenie, takich jak np. niepełnosprawność. Zastosowanie kilku wskaźników do zobrazowania danego zjawiska w ramach audytu miejskiego niesie ze sobą konieczność ich przekształcenia w celu uzyskania miary syntetycznej umożliwiającej porównania pomiędzy poszczególnymi jednostkami. Uwarunkowania te doprowadziły do konieczności normalizacji analizowanych zmiennych.

Potrzeba wynikająca z konieczności identyfikacji obszarów koncentracji zjawisk kryzysowych pociąga za sobą wybór metody normalizacji, która odnosi się wprost do wartości średniej, a więc:

- standaryzacji,
- przekształceń ilorazowych.

Jako rezultat tak przeprowadzonej normalizacji uzyskano wartości pokazującej rozrzut wartości dla poszczególnych jednostek wokół wartości dla całej gminy. Zaproponowano potraktowanie wszystkich analizowanych wskaźników, jako równoważne i nie różnicowanie ich znaczenia poprzez zastosowanie np. zróżnicowanych wag dla poszczególnych zmiennych. Te bowiem najczęściej są wynikiem subiektywnych doświadczeń badacza. Ustawa z dnia 9 października o rewitalizacji wymaga zaś, aby diagnozy przeprowadzane w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wykorzystywały obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze (art. 4 ust. 1).

Brak różnicowania wag dla poszczególnych wskaźników cząstkowych uprościł i uczytelnił proces obliczania wartości wskaźników syntetycznych, które zostały zastosowane w przypadku ujęcia syntetycznego trzech badanych zjawisk (zasiłków pomocy społecznej, określenia poziomu bezrobocia oraz bezpieczeństwa). **W tym przypadku są one prostą średnią arytmetyczną znormalizowanych wskaźników cząstkowych**. Porównanie otrzymanych wskaźników syntetycznych prowadzi wprost do

wskazania obszaru o największym natężeniu zjawisk kryzysowych i tym samym delimitacji obszaru zdegradowanego w Gminie Charsznica.

Ich normalizację przeprowadzono w oparciu o wartość dla całej gminy. Próg wskaźnika syntetycznego na poziomie 1,5 (tzn. na poziomie przekraczającym o 50% wartość dla całej gminy), wyznaczono na podstawie analizy znormalizowanych rozkładów poszczególnych wskaźników. Przyjęto, że poziom odpowiadający 150% wartości dla całej gminy świadczy o wyraźnej koncentracji analizowanych zjawisk i tym samym pozwala uznać ich intensywność za mającą charakter stanu kryzysowego. W przypadku bezrobocia z uwagi na brak jednostek spełniających przyjętą definicje kryzysowości przyjęto poziom wskaźnika 1,25 (25% przekroczoną wartość dla gminy).

Wszystkie wartości zostały zaokrąglone do jednego miejsca po przecinku. Najwyższe wartości obliczonego wskaźnika syntetycznego oznaczają największą koncentrację negatywnych zjawisk społecznych na tych obszarach. Za obszar objęty kryzysem uznano te jednostki, w których wartość wskaźnika syntetycznego odbiega powyżej 150% (w przypadku bezrobocia 125%) od średniej gminnej oraz pokrywały się w sferze społecznej i choćby jednej dodatkowej.

Całe opracowanie zostało wykonane z użyciem oprogramowania GIS. Wszystkie badane zjawiska kryzysowe we wszystkich badanych sferach zostały zidentyfikowane przestrzennie i zilustrowane na mapach, w sposób obrazujący ich natężenie.

W wyniku tak przeprowadzonej procedury wskazano listę wskaźników, które zastosowano dla wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizowanego.

Wskaźniki te obejmują sferę społeczną (zasiłki pomocy społecznej, bezrobocie, ubóstwo, niski poziom edukacji, przestępczość/patologie, uczestnictwo w życiu publicznym), sferę gospodarczą (stopień przedsiębiorczości), sferę techniczną (udział budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970), sferę przestrzenno-funkcjonalną (ilość obiektów zabytkowych objętych GEZ).
Dane zbierano po punktach adresowych, przeliczano je i przyporządkowywano do jednostek a następnie prezentowano je na mapce.

Wszystkie dane zostały przedstawione w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców i skumulowane we wskazanych jednostkach.

Wewnątrz uznanej za zdegradowaną, zamieszkałą jednostkę urbanistyczną, na której natężenie kryzysu było szczególnie duże oraz miała istotne znaczenie dla rozwoju gminy, wyznaczono obszar rewitalizacji.

Sposób wyznaczania obszarów zdegradowanych przedstawiono na przykładzie pomocy społecznej.

Aby zdefiniować obszar, który charakteryzuje kryzys społeczny w obszarze pomocy społecznej przeanalizowano następujące wskaźniki:

- Wskaźnik liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk.
- Wskaźnik liczba osób, które otrzymały wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszk.

- Wskaźnik liczba osób, które otrzymały stypendia socjalne na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym
- Wskaźnik liczba dzieci, objętych dożywianiem na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym
- Wskaźnik liczba dzieci, które otrzymały tzw. wyprawkę szkolną na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym znormalizowany

Aby policzyć syntetyczny wskaźnik pomocy społecznej dokonano normalizacji zebranych wskaźników pomocy społecznej a następnie wyciągnięto średnią arytmetyczną dla każdej z jednostek referencyjnych w gminie.

Zebrane dane z pomocy społecznej:

lp	Nazwa	Ludność ogółem	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z w 2015	Liczba osób, które otrzymały wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności w 2015	Liczba osób, które otrzymały stypendia w 2015	Liczba dzieci, objętych dożywianiem w 2015	Liczba dzieci, które otrzymały tzw. wyprawkę szkolną w 2015
1	Charsznica	369	65	2	6	0	4	0
2	Chodów	436	94	2	11	3	4	2
3	Ciszowice	242	43	0	2	0	6	2
4	Dąbrowiec	163	36	0	2	0	1	1
5	Jelcza	549	82	1	2	5	10	0
6	Marcinkowice	198	33	1	2	3	0	3
7	Miechów-Charsznica	1663	281	32	183	48	60	26
8	Podlesice	411	84	2	20	7	4	3
9	Pogwizdów	257	53	1	15	2	3	0
10	Swojczany	825	139	2	20	11	16	8
11	Szarkówka	243	36	1	10	3	2	1
12	Tczyca	812	163	3	10	7	15	2
13	Uniejów-Kolonia	290	62	0	5	4	4	2
14	Uniejów-Parcela	107	19	0	2	0	0	0
15	Uniejów-Rędziny	405	70	1	6	4	3	2
16	Wierzbie	193	34	0	3	2	2	0
17	Witowice	446	102	2	10	2	7	4
	Gmina	**7609**	**1396**	**50**	**309**	**101**	**141**	**56**

Sposoby liczenia wskaźników:

Wskaźnik liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk. w jednostce (Sołectwie) liczony: liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS w jednostce/liczba mieszkańców w jednostce x 1000

Wskaźnik liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk. w jednostce (Sołectwie) znormalizowany: Wskaźnik liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk. w jednostce /wskaźnik dla gminy

Wskaźnik syntetyczny: suma wskaźników znormalizowanych / liczba wskaźników znormalizowanych

Tabela 3. Wskaźniki pomocy społecznej

lp	Nazwa	Wskaźnik liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk.	Wskaźnik liczba osób, które otrzymały wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszk.	Wskaźnik liczba osób, które otrzymały stypendia socjalne na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym	Wskaźnik liczba dzieci, objętych dożywianiem na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym	Wskaźnik liczba dzieci, które otrzymały tzw. wyprawkę szkolną na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym
1	Charsznica	5,4	16,3	0,0	61,5	0,0
2	Chodów	4,6	25,2	31,9	42,6	21,3
3	Ciszowice	0,0	8,3	0,0	139,5	46,5
4	Dąbrowiec	0,0	12,3	0,0	27,8	27,8
5	Jelcza	1,8	3,6	61,0	122,0	0,0
6	Marcinkowice	5,1	10,1	90,9	0,0	90,9
7	Miechów-Charsznica	19,2	110,0	170,8	213,5	92,5
8	Podlesice	4,9	48,7	83,3	47,6	35,7
9	Pogwizdów	3,9	58,4	37,7	56,6	0,0
10	Swojczany	2,4	24,2	79,1	115,1	57,6
11	Szarkówka	4,1	41,2	83,3	55,6	27,8
12	Tczyca	3,7	12,3	42,9	92,0	12,3
13	Uniejów-Kolonia	0,0	17,2	64,5	64,5	32,3
14	Uniejów-Parcela	0,0	18,7	0,0	0,0	0,0
15	Uniejów-Rędziny	2,5	14,8	57,1	42,9	28,6
16	Wierzbie	0,0	15,5	58,8	58,8	0,0
17	Witowice	4,5	22,4	19,6	68,6	39,2

	Gmina	6,6	40,6	72,3	101	40,1

Tabela 4. Znormalizowane wskaźniki pomocy społecznej

lp	Nazwa	Wskaźnik liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk. znormalizowany	Wskaźnik liczba osób, które otrzymały wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszk. znormalizowany	Wskaźnik liczba osób, które otrzymały stypendia socjalne na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym znormalizowany	Wskaźnik liczba dzieci, objętych dożywianiem na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym znormalizowany	Wskaźnik liczba dzieci, które otrzymały tzw. wyprawkę szkolną na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym znormalizowany
1	Charsznica	0,82	0,40	0,00	0,61	0,00
2	Chodów	0,70	0,62	0,44	0,42	0,53
3	Ciszowice	0,00	0,20	0,00	1,38	1,16
4	Dąbrowiec	0,00	0,30	0,00	0,28	0,69
5	Jelcza	0,28	0,09	0,84	1,21	0,00
6	Marcinkowice	0,77	0,25	1,26	0,00	2,27
7	Miechów-Charsznica	2,92	2,71	2,36	2,11	2,31
8	Podlesice	0,74	1,20	1,15	0,47	0,89
9	Pogwizdów	0,59	1,44	0,52	0,56	0,00
10	Swojczany	0,37	0,60	1,09	1,14	1,44
11	Szarkówka	0,62	1,01	1,15	0,55	0,69
12	Tczyca	0,56	0,30	0,59	0,91	0,31
13	Uniejów-Kolonia	0,00	0,42	0,89	0,64	0,80
14	Uniejów-Parcela	0,00	0,46	0,00	0,00	0,00
15	Uniejów-Rędziny	0,37	0,36	0,79	0,42	0,71
16	Wierzbie	0,00	0,38	0,81	0,58	0,00
17	Witowice	0,68	0,55	0,27	0,68	0,98
	Gmina	1	1	1	1	1

Tabela 5. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica

Lp.	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	Wskaźnik syntetyczny pomocy społecznej
1	Charsznica	0,4
2	Chodów	0,5
3	Ciszowice	0,5
4	Dąbrowiec	0,3
5	Jelcza	0,5
6	Marcinkowice	0,9
7	Miechów-Charsznica	2,5
8	Podlesice	0,9
9	Pogwizdów	0,6
10	Swojczany	0,9
11	Szarkówka	0,8
12	Tczyca	0,5
13	Uniejów-Kolonia	0,6
14	Uniejów-Parcela	0,1
15	Uniejów-Rędziny	0,5
16	Wierzbie	0,4
17	Witowice	0,6
Wartość dla Gminy Charsznica		**1,0**

Następnie prezentowano rozkład wskaźnika w jednostkach przy pomocy mapy.

Rysunek 2 Przykład - Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica

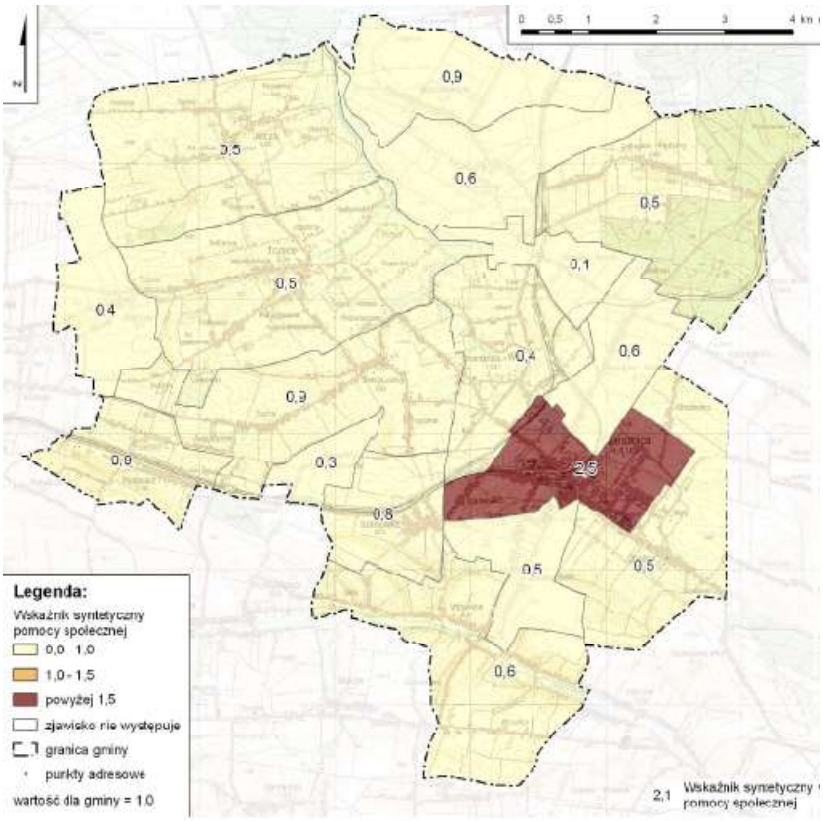

1.2. Podsumowanie zjawisk kryzysowych

1.2.1 Podsumowanie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej

Syntetyczne wskaźniki:

- wskaźnik syntetyczny pomocy społecznej

Rysunek 3. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica

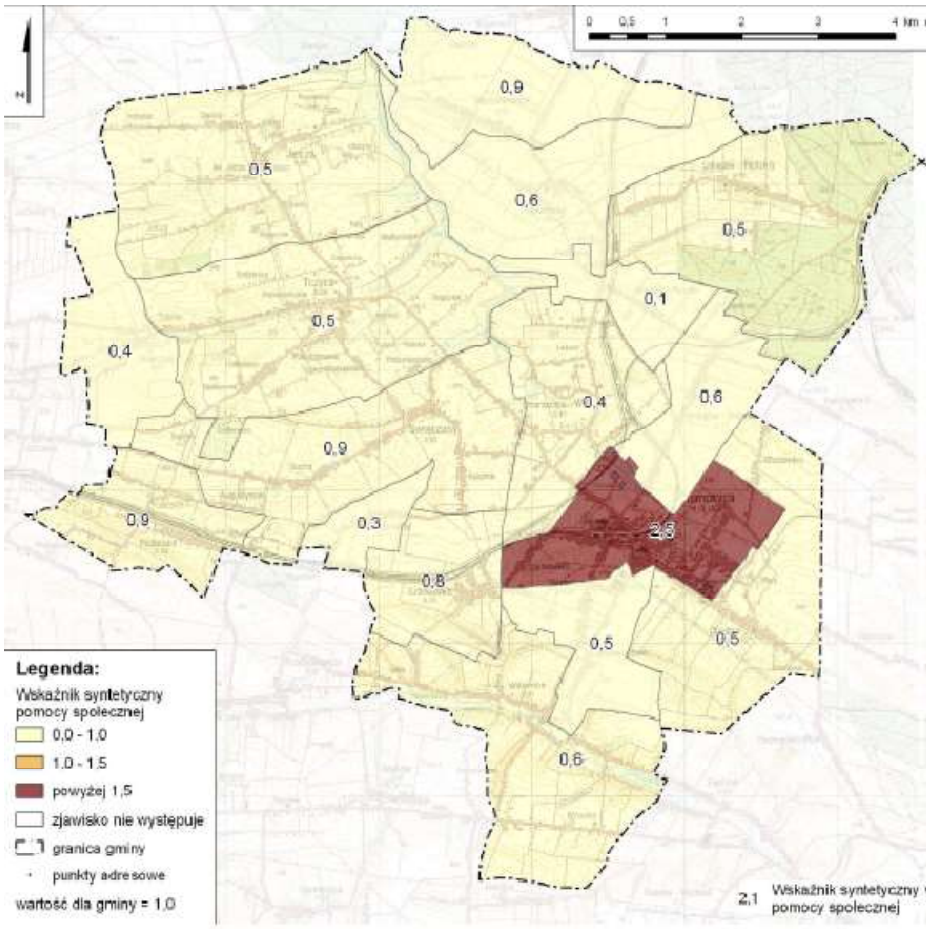

W tym przypadku destymulantę stanowi najwyższy poziom wskaźnika, czyli ciemny odcień na mapie. Wskaźnik syntetyczny pomocy społecznej przyjmuje wartości od 0,1 w miejscowości Uniejów-Parcela do 2,5 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika syntetycznego dla gminy wynosi 1,0. Zgodnie z definicją kryzysowości natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostce charakteryzującej się poziomem wskaźnika syntetycznego przewyższającego wartość 1,5, co ma miejsce w przypadku jednej jednostki -Miechów-Charsznica.

- wskaźnik syntetyczny bezpieczeństwa

Wskaźniki pośrednie składające się na wskaźnik syntetyczny przestępczości i wykroczeń w 2015 r. obejmują:

- Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
- Liczbę wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
- Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.

Wskaźnik przestępczości na 1000 mieszkańców w jednostce (Sołectwie) liczony: liczba przestępstw w jednostce/liczba mieszkańców w jednostce x 1000

Wskaźnik znormalizowany: wskaźnik przestępstw na 1000 mieszkańców w jednostce/wskaźniki dla gminy

Wskaźnik syntetyczny: suma wskaźników znormalizowanych / liczba wskaźników znormalizowanych

Tabela 6. Wskaźniki przestępczości składające się na syntetyczny wskaźnik przestępczości

L.p.	Nazwa	Ludność ogółem	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece w gminie	Wskaźnik przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszk.	Przestępstwa ogółem	Wskaźnik przestępstw ogółem na 1000 mieszk.	Liczba wykroczeń	Wskaźnik wykroczeń ogółem na 1000 mieszk.	Wskaźnik przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszk. znormalizowane	Wskaźnik przestępstw ogółem na 1000 mieszk. Znormalizowane.	Wskaźnik wykroczeń ogółem na 1000 mieszk. znormalizowany
1	Charsznica	369	1	2,7	2	5,4	8	21,7	0,93	1,2	0,35
2	Chodów	436	2	4,6	2	4,6	16	36,7	1,58	1,02	0,59
3	Ciszowice	242	0	0,0	0	0,0	8	33,1	0,0	0,0	0,53
4	Dąbrowiec	163	0	0,0	1	6,1	3	18,4	0,0	1,36	0,30
5	Jelcza	549	2	3,6	3	5,5	7	12,8	1,24	1,22	0,21
6	Marcinkowice	198	0	0,0	1	5,1	2	10,1	0,0	1,13	0,16
7	Miechów-Charsznica	1663	9	5,4	12	7,2	278	167,2	1,86	1,6	2,70
8	Podlesice	411	1	2,4	1	2,4	6	14,6	0,83	0,53	0,24
9	Pogwizdów	257	0	0,0	1	3,9	3	11,7	0,0	0,87	0,19
10	Swojczany	825	2	2,4	2	2,4	11	13,3	0,83	0,53	0,22
11	Szarkówka	243	1	4,1	1	4,1	4	16,5	1,41	0,91	0,27
12	Tczyca	812	2	2,5	2	2,5	49	60,3	0,86	0,55	0,97
13	Uniejów-Kolonia	290	0	0,0	1	3,4	8	27,6	0,0	0,76	0,45
14	Uniejów-Parcela	107	0	0,0	0	0,0	3	28,0	0,0	0,00	0,45
15	Uniejów-Rędziny	405	1	2,5	2	4,9	37	91,4	0,86	1,09	1,48
16	Wierzbie	193	0	0,0	1	5,2	5	25,9	0,0	1,16	0,42

17	Witowice	446	1	2,2	2	4,5	23	51,6	0,76	1	0,83
18	**Gmina**	**7609**	**22**	**2,9**	**34**	**4,5**	**471**	**61,9**	**1**	**1**	**1**

.

Tabela 7. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica

Lp.	NAZWA	Syntetyczny wskaźnik przestępczości i wykroczeń
1	Charsznica	0,8
2	Chodów	1,1
3	Ciszowice	0,2
4	Dąbrowiec	0,6
5	Jelcza	0,9
6	Marcinkowice	0,4
7	Miechów-Charsznica	2,1
8	Podlesice	0,5
9	Pogwizdów	0,4
10	Swojczany	0,5
11	Szarkówka	0,9
12	Tczyca	0,8
13	Uniejów-Kolonia	0,4
14	Uniejów-Parcela	0,2
15	Uniejów-Rędziny	1,1
16	Wierzbie	0,5
17	Witowice	0,9
Wartość dla Gminy Charsznica		**1,0**

Rysunek 4. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica

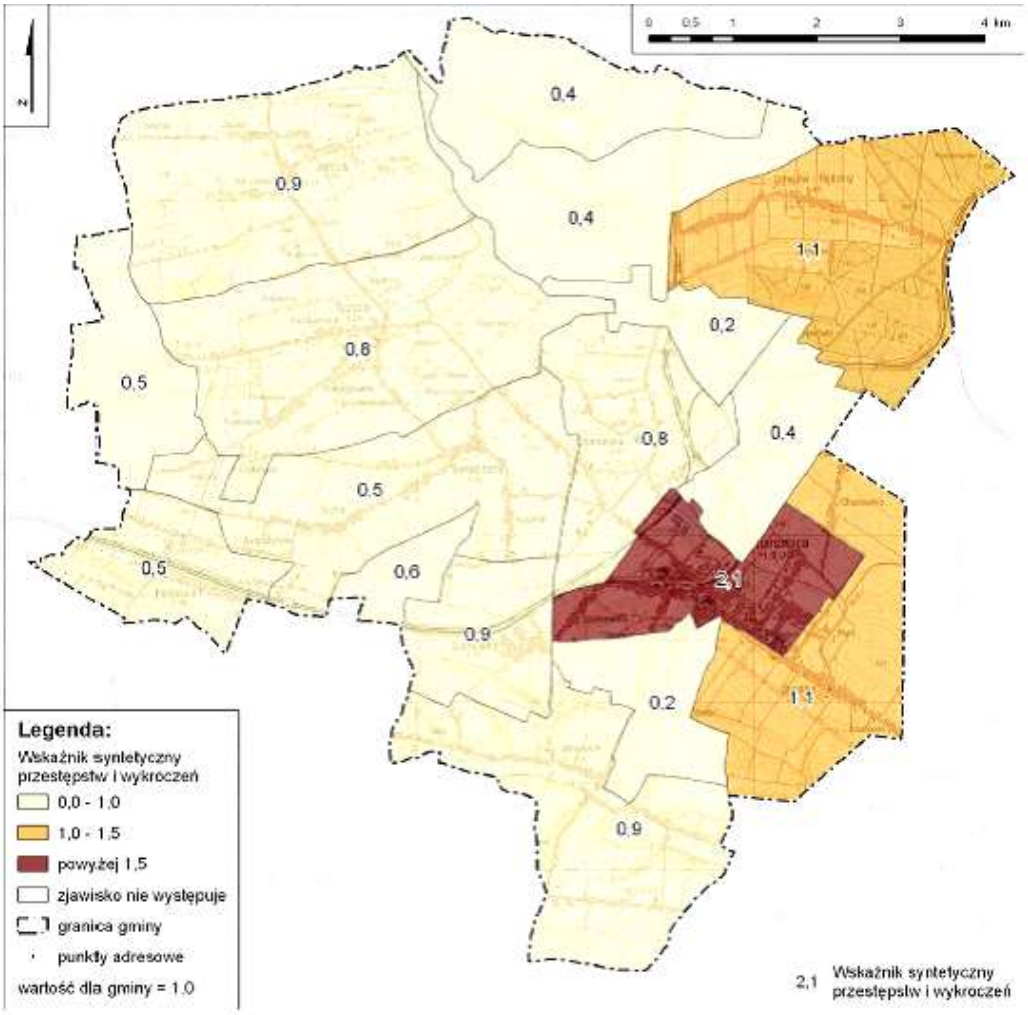

W tym przypadku destymulantę stanowi najwyższy poziom wskaźnika, czyli ciemny odcień na mapie. Na poziom wskaźnika syntetycznego, przekraczający wartość 1,5 występuje w jednostce Miechów – Charsznica (wartość wskaźnika syntetycznego 2,1)

- wskaźnik syntetyczny bezrobocia

Wskaźniki pośrednie składające się na wskaźnik syntetyczny bezrobocia w 2015 roku to:

- Stopa bezrobocia w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym
- Liczba długotrwale bezrobotnych w 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Wskaźnik udział bezrobotnych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym = Liczba bezrobotnych ogółem / Ludność w wieku produkcyjnym * 100

Wskaźnik udział bezrobotnych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym znormalizowany = Wskaźnik udział bezrobotnych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym / do wartości wskaźnika dla gminy

Wskaźnik syntetyczny: suma wskaźników znormalizowanych / liczba wskaźników znormalizowanych

Tabela 8. Zestawienie wskaźników bezrobocia

Nazwa	Ludność w wieku produkcyjnym	Liczba bezrobotnych Ołem	Liczba długotrwale bezrobotnych	Wskaźnik udział bezrobotnych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	Wskaźnik udział bezrobotnych długotrwale na 100 osób w wieku produkcyjnym	Wskaźnik bezrobocia ogółem znormalizowany	Wskaźnik bezrobocia długotrwałego znormalizowany	**Wskaźnik syntetyczny bezrobocia**
Charsznica	248	16	11	6,5	4,4	0,86	0,91	0,88
Chodów	267	18	10	6,7	3,7	0,90	0,76	0,83
Ciszowice	153	14	9	9,2	5,9	1,22	1,20	1,21
Dąbrowiec	99	9	5	9,1	5,1	1,21	1,03	1,12
Jelcza	358	28	19	7,8	5,3	1,04	1,08	1,06
Marcinkowice	125	11	9	8,8	7,2	1,17	1,47	1,32
Miechów-Charsznica	1075	98	77	9,1	7,2	1,22	1,46	1,34
Podlesice	257	21	13	8,2	5,1	1,09	1,03	1,06
Pogwizdów	162	13	8	8,0	4,9	1,07	1,01	1,04
Swojczany	547	26	14	4,8	2,6	0,63	0,52	0,58
Szarkówka	166	15	9	9,0	5,4	1,20	1,11	1,16
Tczyca	487	27	16	5,5	3,3	0,74	0,67	0,70
Uniejów-Kolonia	179	12	8	6,7	4,5	0,89	0,91	0,90
Uniejów-Parcela	69	5	3	7,2	4,3	0,97	0,89	0,93
Uniejów-Rędziny	264	19	12	7,2	4,5	0,96	0,93	0,94
Wierzbie	121	8	3	6,6	2,5	0,88	0,51	0,69
Witowice	269	23	11	8,6	4,1	1,14	0,83	0,99
Gmina	4846	363	237	7,5	4,9	1	1	1

Rysunek 5. Rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia w gminie Charsznica

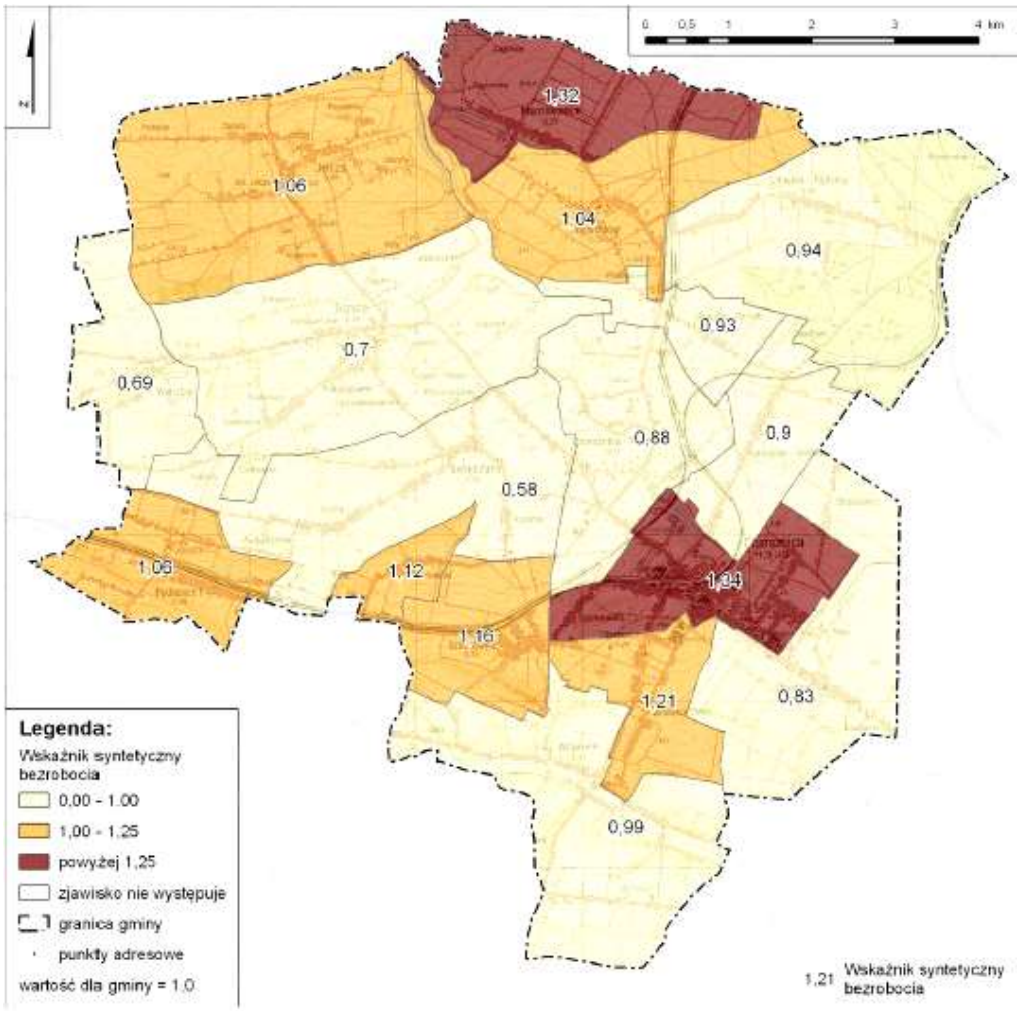

Rozkład przestrzenny bezrobocia w gminie Charsznica zaprezentowany za pomocą wskaźnika syntetycznego bezrobocia, którego rozkład wartości wynosi od 0,58 w miejscowości Swojczany do 1,34 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 1,0. W tym przypadku żadna z jednostek nie przekracza wartości 1,5 dla gminy, zatem natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika syntetycznego przewyższającego wartość 1,25, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (1,34) oraz m. Marcinkowice (1,32).

Pozostałe wskaźniki społeczne

Aktywność obywatelska

- Poziom frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r. w %
- Poziom frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych w 2015 r. w %
- Poziom frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w %

Tabela 9. Frekwencja wyborcza – zestawienie wskaźników

L.p.	Nazwa	Wybory Prezydenta RP 2015 Frekwencja w %	Wybory do Sejmu RP 2015 Frekwencja w %	Wybory samorządowe 2014 Frekwencja w %
1	Charsznica	37,4	37,9	47,7
2	Chodów	38,7	38,2	47,3
3	Ciszowice	38,8	37,9	47,2
4	Dąbrowiec	46,1	38,4	50,4
5	Jelcza	48,5	44,7	50,4
6	Marcinkowice	32,4	31,6	39,2
7	Miechów-Charsznica	45,9	47,7	48,4
8	Podlesice	50,3	44,3	51,3
9	Pogwizdów	32,4	31,6	39,2
10	Swojczany	46,1	38,4	50,4
11	Szarkówka	38,7	37,8	47,1
12	Tczyca	48,4	44,6	50,3
13	Uniejów-Kolonia	37,3	38,1	47,7
14	Uniejów-Parcela	37,2	37,9	47,7
15	Uniejów-Rędziny	32,5	31,8	39,4
16	Wierzbie	48,5	44,7	50,4
17	Witowice	38,7	37,8	47,1
Gmina		43,0	41,2	47,9

Rysunek 6. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r.

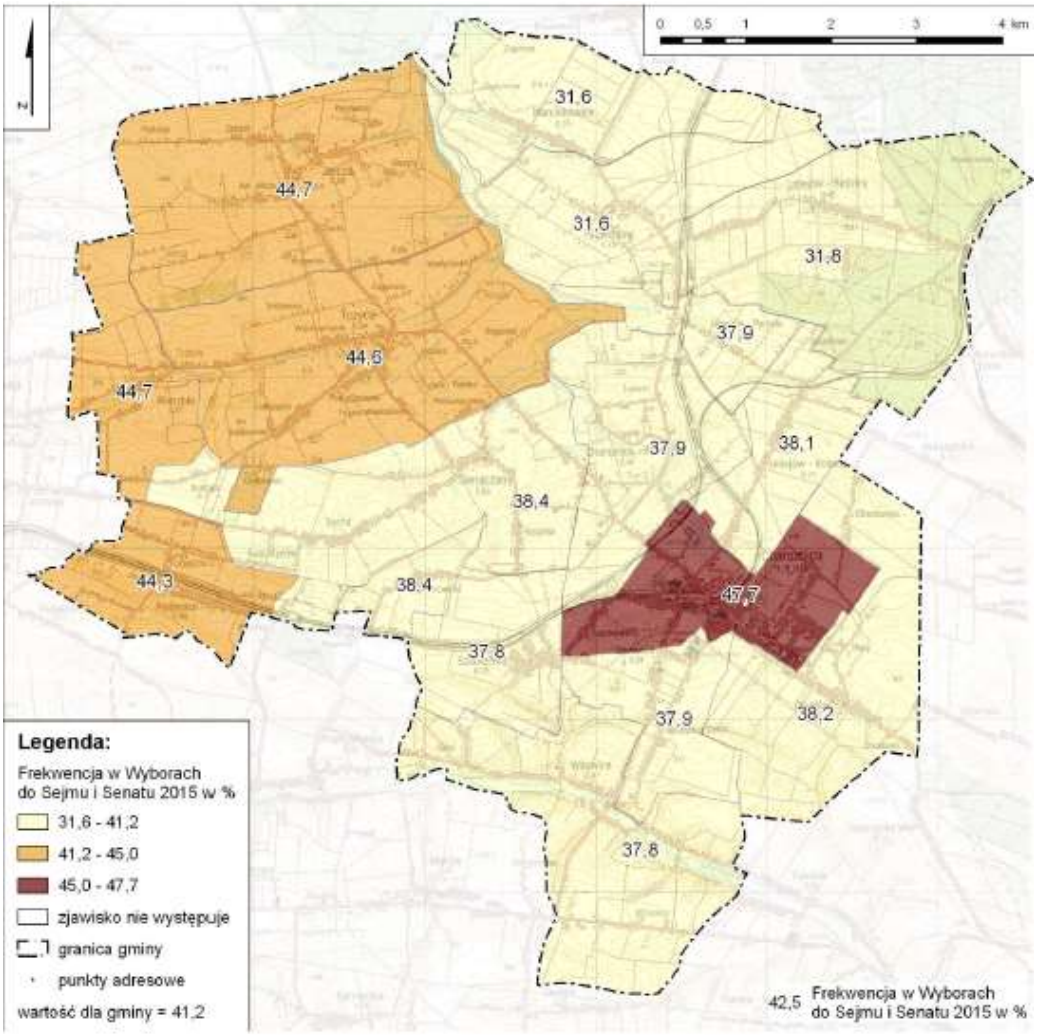

Na rysunku im jaśniejszy kolor, tym mniejszy udział w wyborach, więc tym gorsza sytuacja jeśli chodzi aktywność obywatelską. Tu najlepsza sytuacja występuje w jednostce Miechów – Charsznica.

Rysunek 7. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do samorządu w 2015 r. w gminie Charsznica

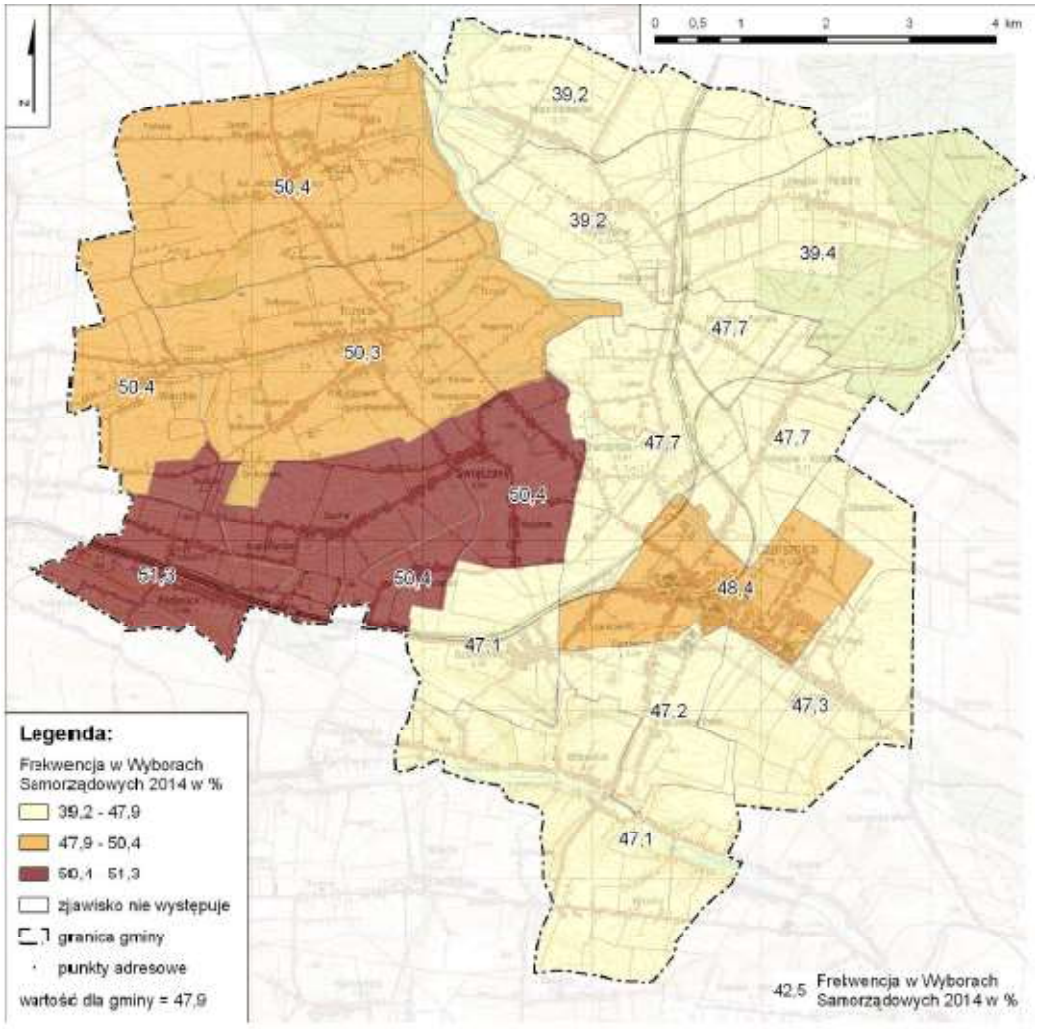

Na rysunku im jaśniejszy kolor, tym mniejszy udział w wyborach, więc tym gorsza sytuacja jeśli chodzi aktywność obywatelską.

Rysunek 8. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w gminie Charsznica

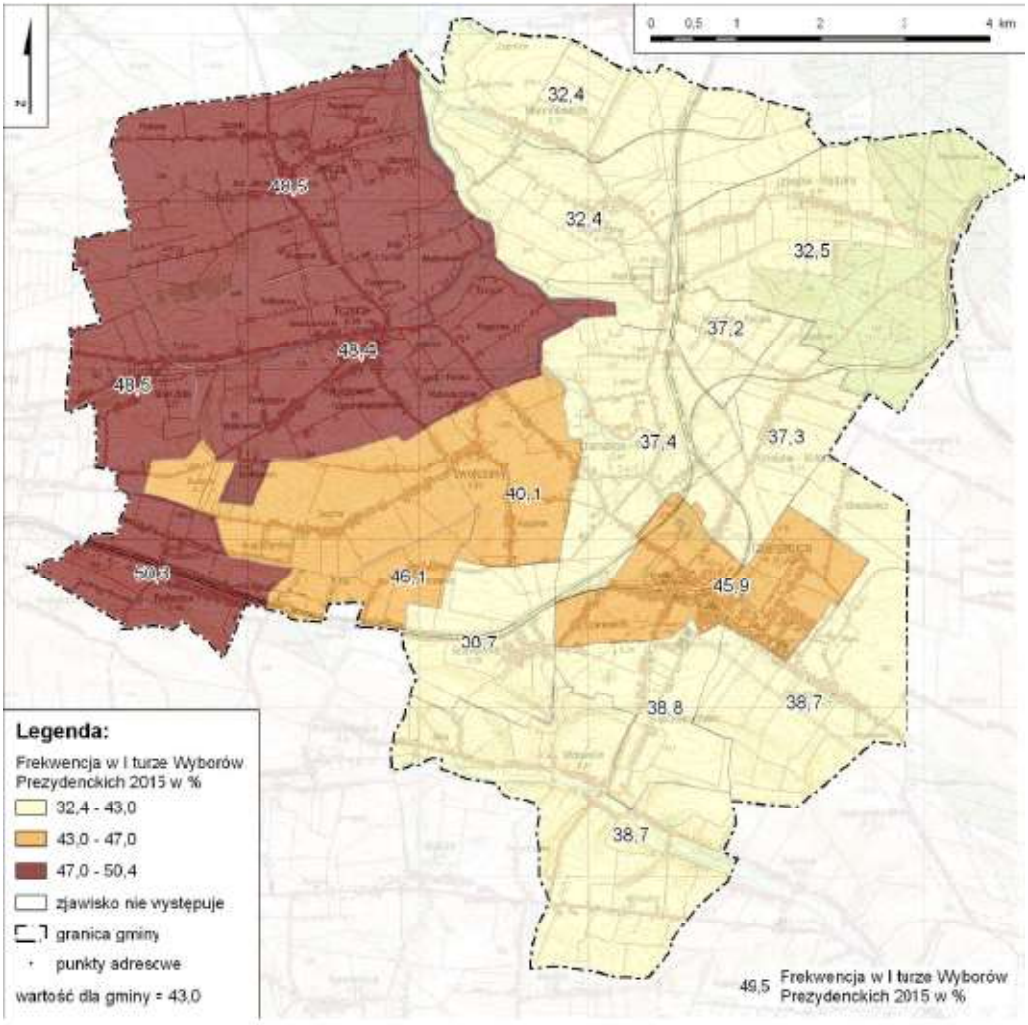

Na rysunku im jaśniejszy kolor, tym mniejszy udział w wyborach, więc tym gorsza sytuacja jeśli chodzi aktywność obywatelską.

Edukacja

Na podstawie wskaźników

- Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w 2015 roku w %
- Średni wynik egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. w %
- Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym
- Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

Rysunek 9. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. na terenie gminy Charsznica

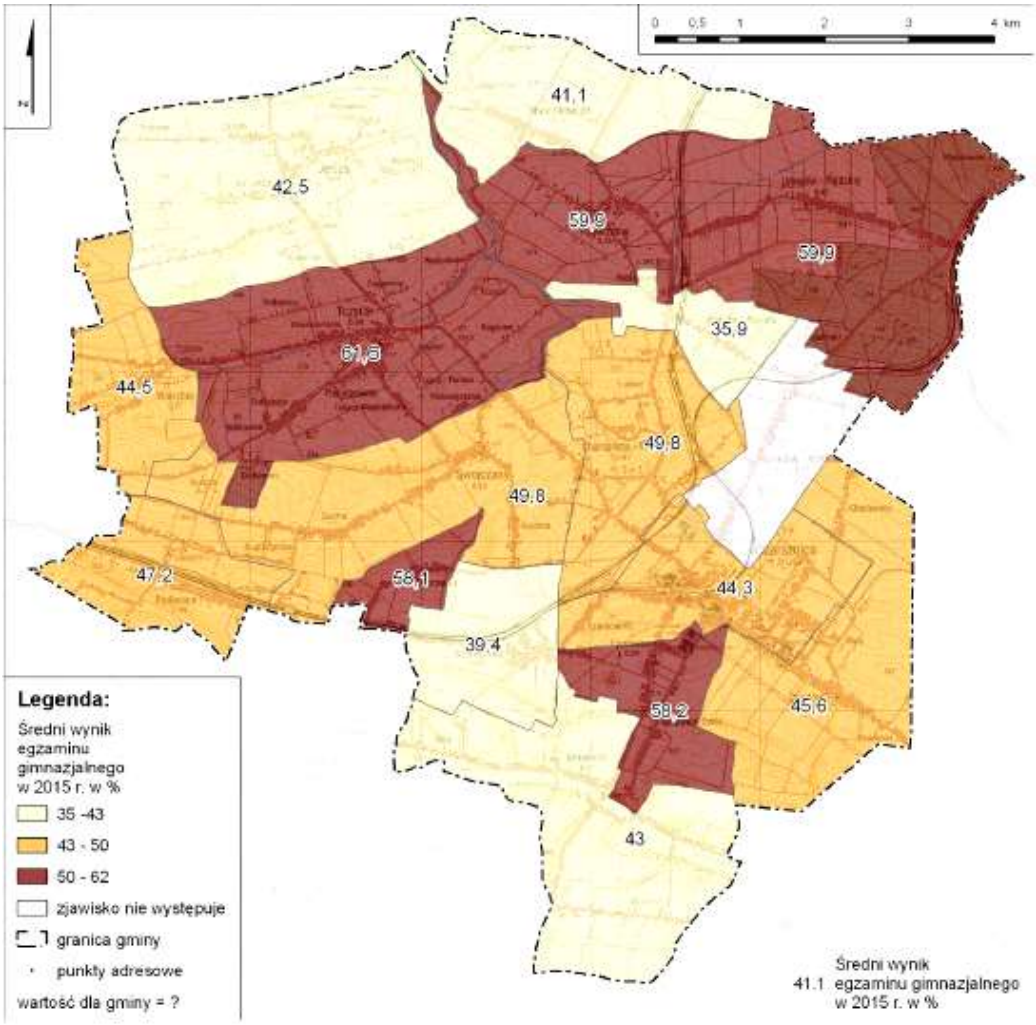

W przypadku wyników egzaminów ciemniejszy odcień oznacza wyższy poziom wyników, a więc lepszy wynik w jednostce. Problem zatem problem kumuluje się w jednostkach, gdzie kolor jest najjaśniejszy, co ma miejsce w jednostkach: Uniejów Parcela (wartość wskaźnika 35,9), Szarkówka (39,4), Marcinkowice (41,1), Jelcza (42,5) oraz Witowice (43). W jednostce Miechów Charsznica wartość wskaźnika wynosi 44,3, co jest wartością również znacznie niższą od średniej dla gminy.

Rysunek 10. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. na terenie gminy Charsznica

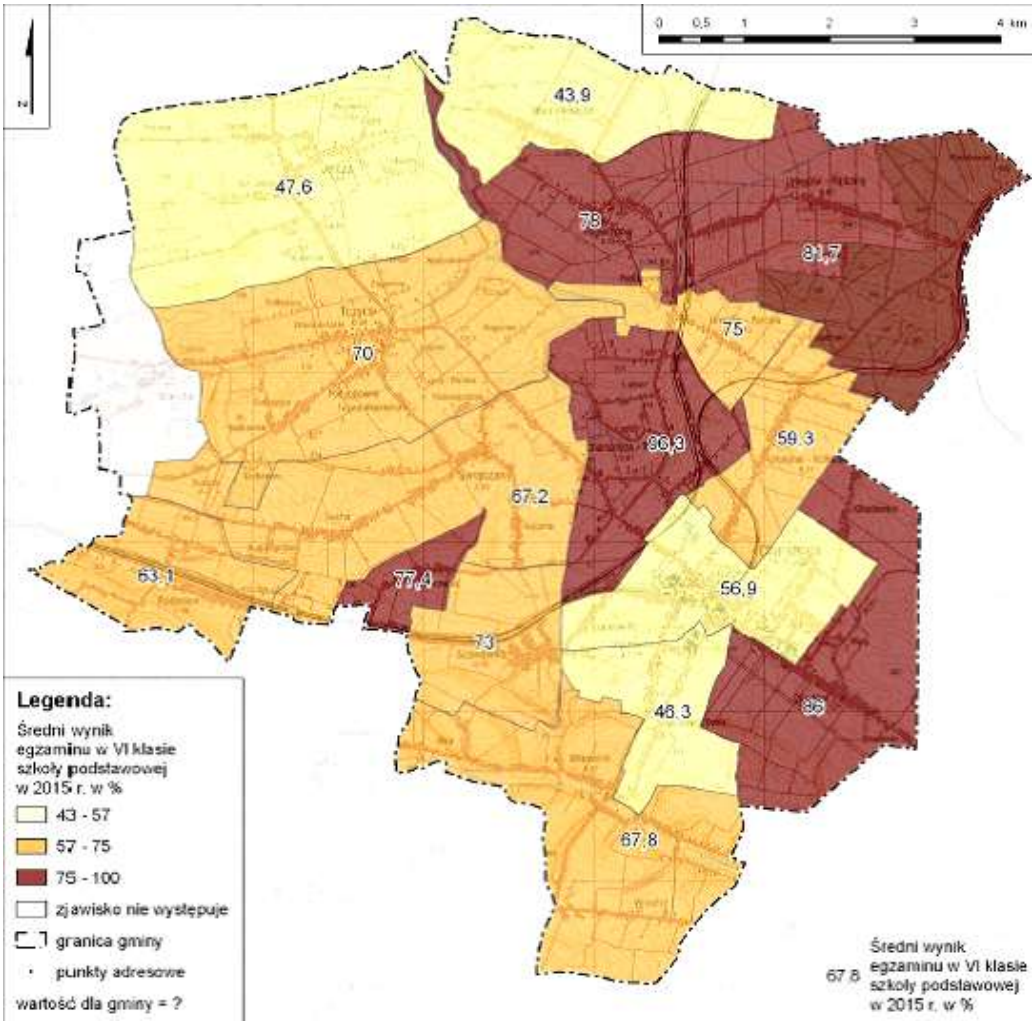

W tym przypadku ciemniejszy odcień oznacza wyższy poziom wyników, zatem problem kumuluje się w jednostkach, gdzie kolor jest najjaśniejszy, co ma miejsce w jednostkach: Marcinkowice (wartość wskaźnika 43,9%), Jelcza (wartość wskaźnika 47,6%), Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 56,9%), Ciszowice (wartość wskaźnika 46,3%).

Rysunek 11. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

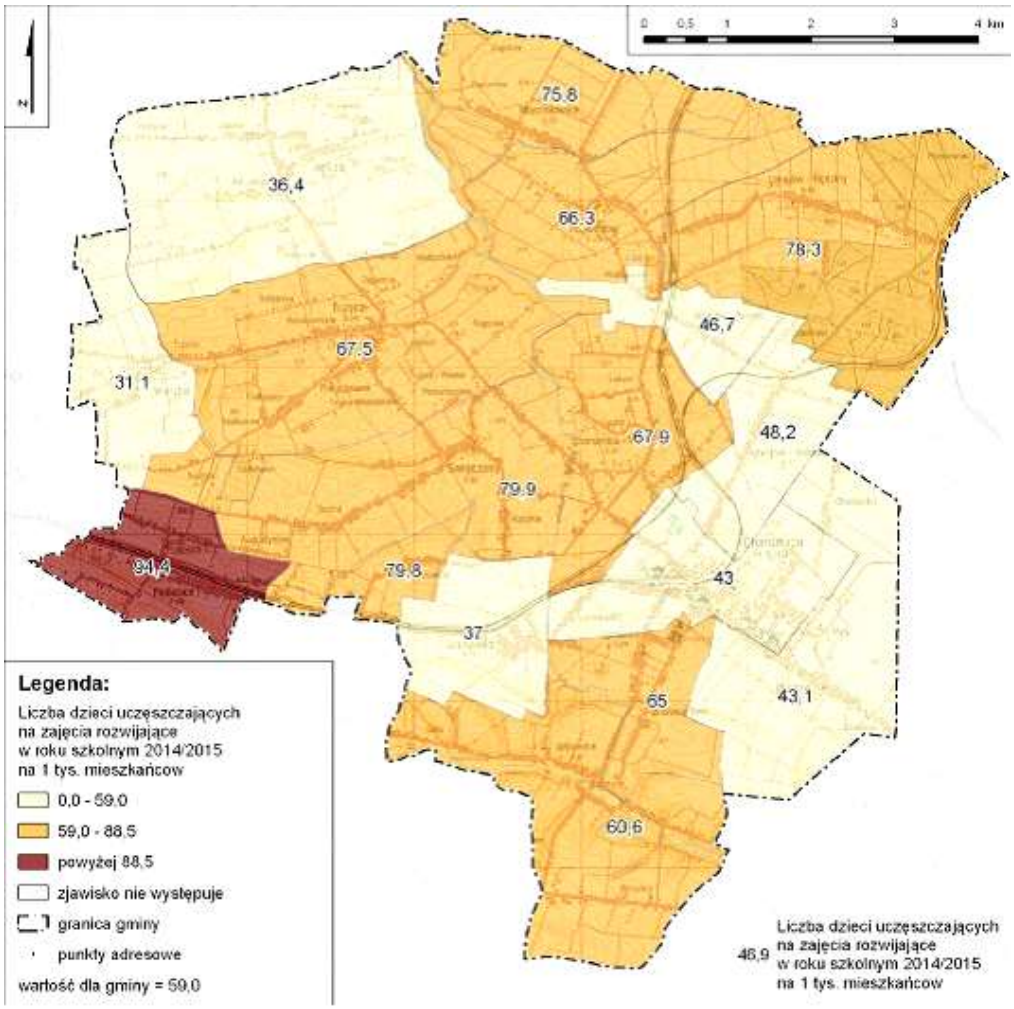

Wykres pokazuje rozkład wskaźnika, gdzie im jaśniej, tym gorzej, gdyż oznacza to mały udział dzieci w zajęciach rozwijających. Zatem natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach: Wierzbie (wartość wskaźnika 31,1), Jelcza (wartość wskaźnika 36,4) , Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 43,0), Uniejów-Parcela (wartość wskaźnika 46,7), Uniejów –Kolonia (wartość wskaźnika 48,2), Chodów (wartość wskaźnika 43,1), Szarkówka (wartość wskaźnika 37,0)

Rysunek 12. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

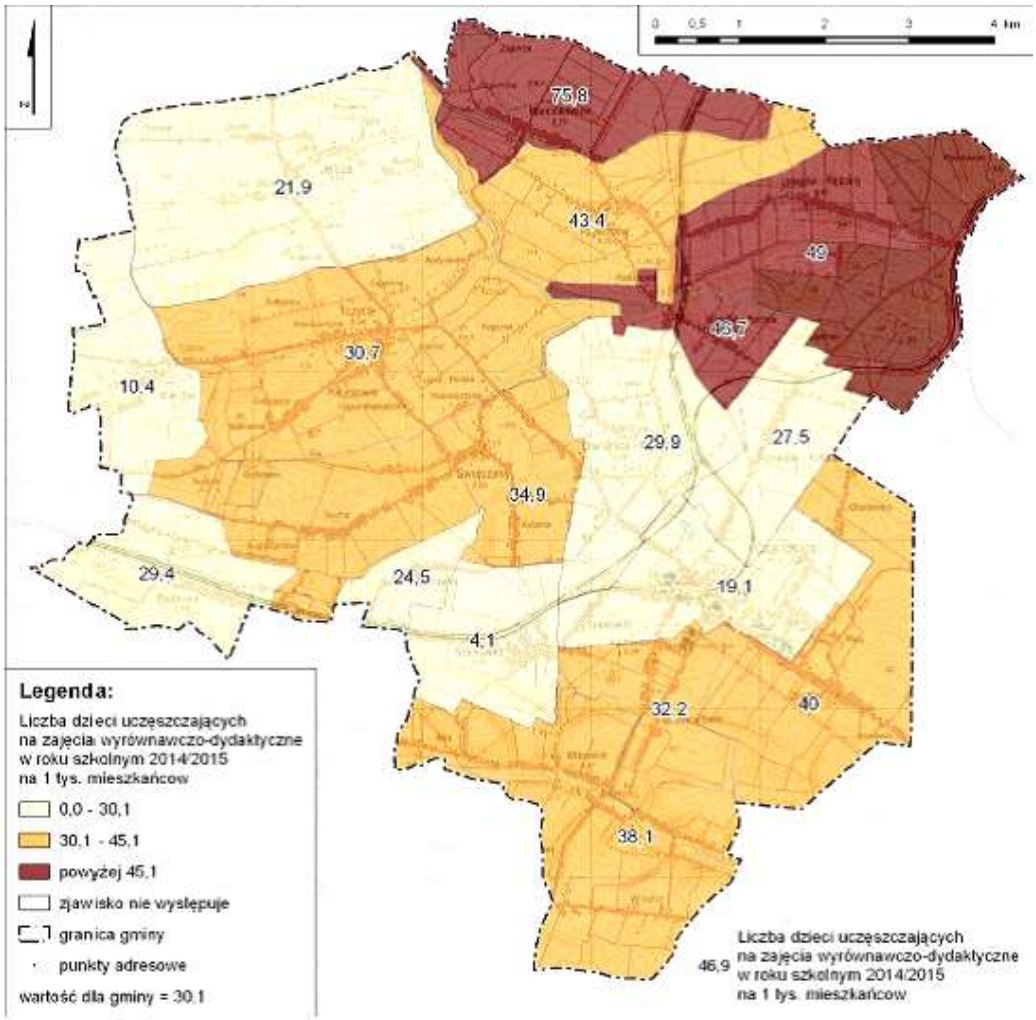

Na wykresie im jaśniejszy kolor, tym gorzej, gdyż udział w tych jednostkach dzieci w zajęciach wyrównawczo-dydaktycznych jest niższy. Sytuacja kryzysowa występuje w jednostkach o wartości wskaźnika poniżej wartości 30,1, co ma miejsce w przypadku miejscowości: Charsznica (wartość wskaźnika (29,9), Dąbrowiec (24,5), Jelcza (21,9), Miechów-Charsznica (19,1), Podlesice(29,4), Szarkówka (4,1), Tczyca (30,7), Uniejów-Kolonia(27,5), Wierzbie (10,4).

Podsumowanie kryzysu w sferze społecznej ukazuje poniższy rysunek, gdzie na obszarze Miechów – Charsznica kumulują się cztery zjawiska kryzysowe w sferze społecznej (pomoc społeczna, bezrobocie, bezpieczeństwo i edukacja). Jedynie w aktywności obywatelskiej nie wykazuje wyraźnej kryzysowości.

Rysunek 13. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej

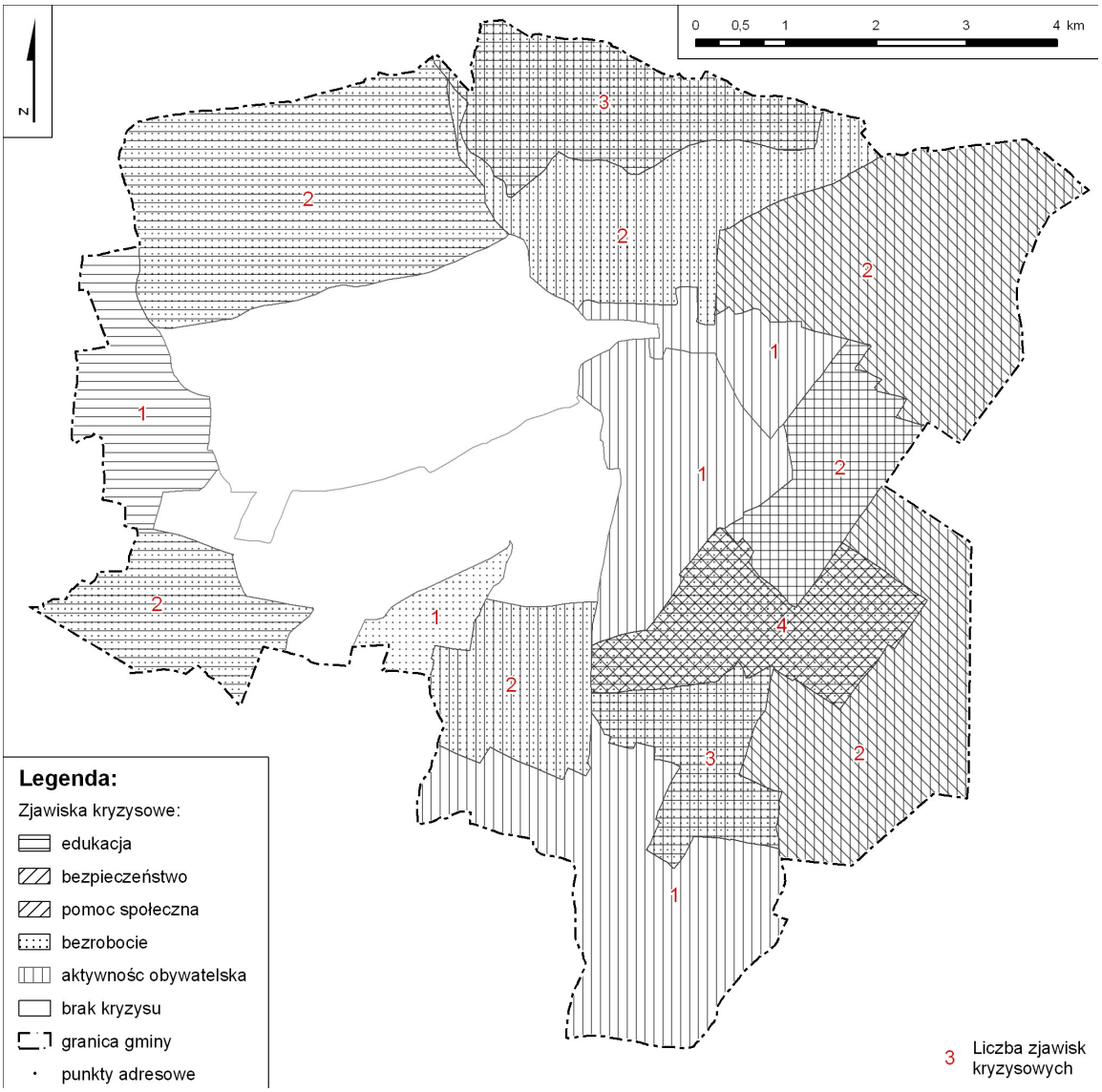

1.2.2. Podsumowanie zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej

Poziom przedsiębiorczości jest mierzony **liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1 tysiąc mieszkańców**. Destymulantą jest w tym przypadku liczba nowych przedsiębiorstw w roku 2015. Analizując tendencje dot. zmiany wskaźnika przedsiębiorczości za lata 2010 – 2015 można stwierdzić, iż

poziom aktywności gospodarczej w gminie Charsznica systematycznie rośnie – średnio o ok. 4% rocznie. Jednak nie dzieje się tak we wszystkich jednostkach. Poniżej dokonano analizy rozkładu przestrzennego poziomu przedsiębiorczości, rozumianego, jako wskaźnik liczby nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców.

Wskaźnik obrazujący poziom przedsiębiorczości rozumiany, jako liczba nowo zrejestrowanych przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. przyjmuje wartości od 15,5 w miejscowości Wierzbie do 57,6 w m. Szarkówka. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 29,7. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 29,7, co ma miejsce w przypadku miejscowości: Marcinkowice (20,2), Pogwizdów (15,6), Uniejów-Rędziny (27,2), Uniejów-Parcela (18,7), Jelcza (25,5), Tczyca (29,6), Wierzbie (15,5), Miechów-Charsznica (19,8), Witowice (24,7).

Rysunek 14. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. w gminie Charsznica

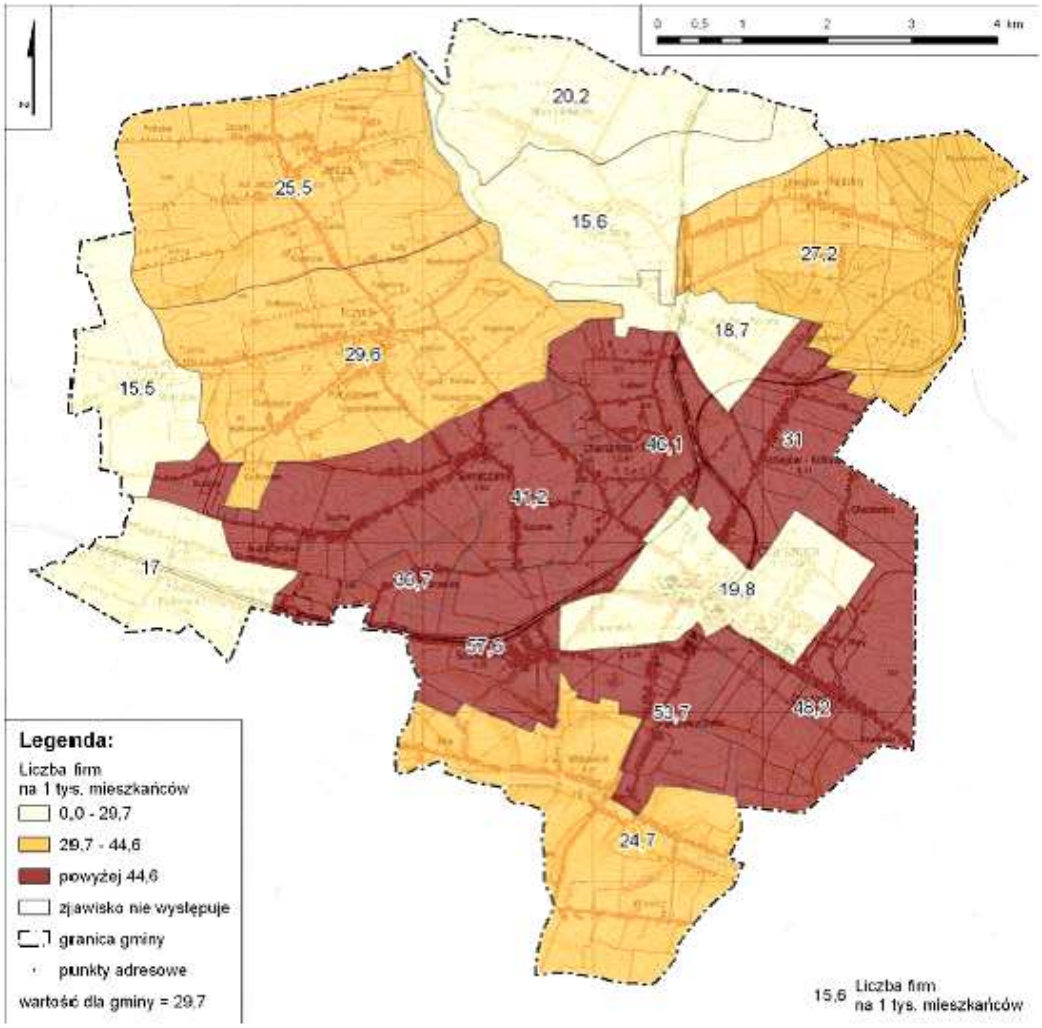

1.2.3. Podsumowanie zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Ze względu na charakterystykę gminy na potrzeby delimitacji, do analizy przyjęto **wskaźnik obrazujący liczba zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków**, który został określony na podstawie rejestru prowadzonego przez Wójta Gminy Charsznica.
Wskaźnik obrazujący udział w liczbie zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytów w % w 2015r. przyjmuje wartości od 1,0 w miejscowościach Marcinkowice, Uniejów-Parcela, Wierzbie, Szarkówka, Ciszowice do 8,0 w miejscowości Miechów-Charsznica.

Średnia wartość wskaźnika dla gminy wynosi 3,0. Natężenie sytuacji kryzysowej (rozumianej jako liczba zabytków wymagających wsparcia inwestycyjnego) występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 5,0, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (8).

Rysunek 15. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2015 r. w gminie Charsznica

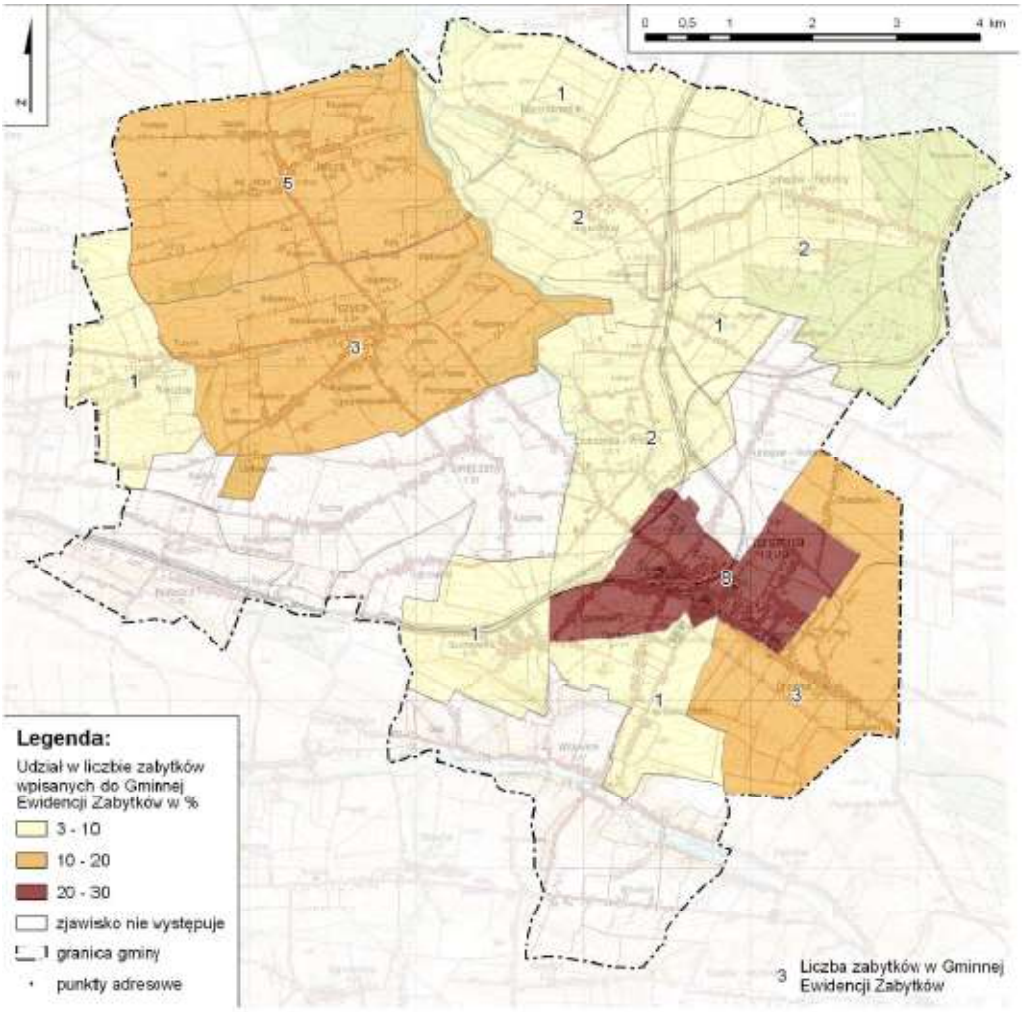

Na rysunku im ciemniejszy kolor, tym większe nagromadzenie zabytków na terenie jednostek referencyjnych. W Miechowie – Charsznicy jest ich najwięcej, co powoduje najwyższe nakłady na remonty w tej sferze.

1.2.4. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze technicznej

Wśród grupy zjawisk negatywnych ustawa o rewitalizacji wyodrębnia także czynniki kryzysowe w sferze technicznej, rozumiane przede wszystkim, jako degradację stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkalnym, oraz brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.
W ramach czynności diagnostycznych przeanalizowano kwestie związane z istniejącą infrastrukturą komunalną i jej potencjalnym negatywnym wpływem na środowisko. Koncentracja budynków, w których system grzewczy oparty jest o tradycyjne piece na paliwo stałe stanowi wyraźne zagrożenie w postaci tzw. niskiej emisji wynikającej ze spalania niskoenergetycznego węgla oraz odpadów komunalnych. Pod uwagę wzięto mieszkalne budynki wybudowane przez 1970 rokiem. Będą to głównie budynki charakteryzujące się największymi stratami ciepła, największym zużyciem nośnika ciepła oraz największą emisyjnością zanieczyszczeń do powietrza.

Wskaźnik obrazujący udział budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. przyjmuje wartości od 51,1% w miejscowości Dąbrowiec do 74,3% w miejscowości Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 65,4%. Natężenie sytuacji kryzysowej (rozumianej jako liczba budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. wymagających wsparcia inwestycyjnego) występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 72,0%, co ma miejsce tylko w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (74,3%).

Rysunek 16. Rozkład przestrzenny wskaźnika udziału budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. w gminie Charsznica

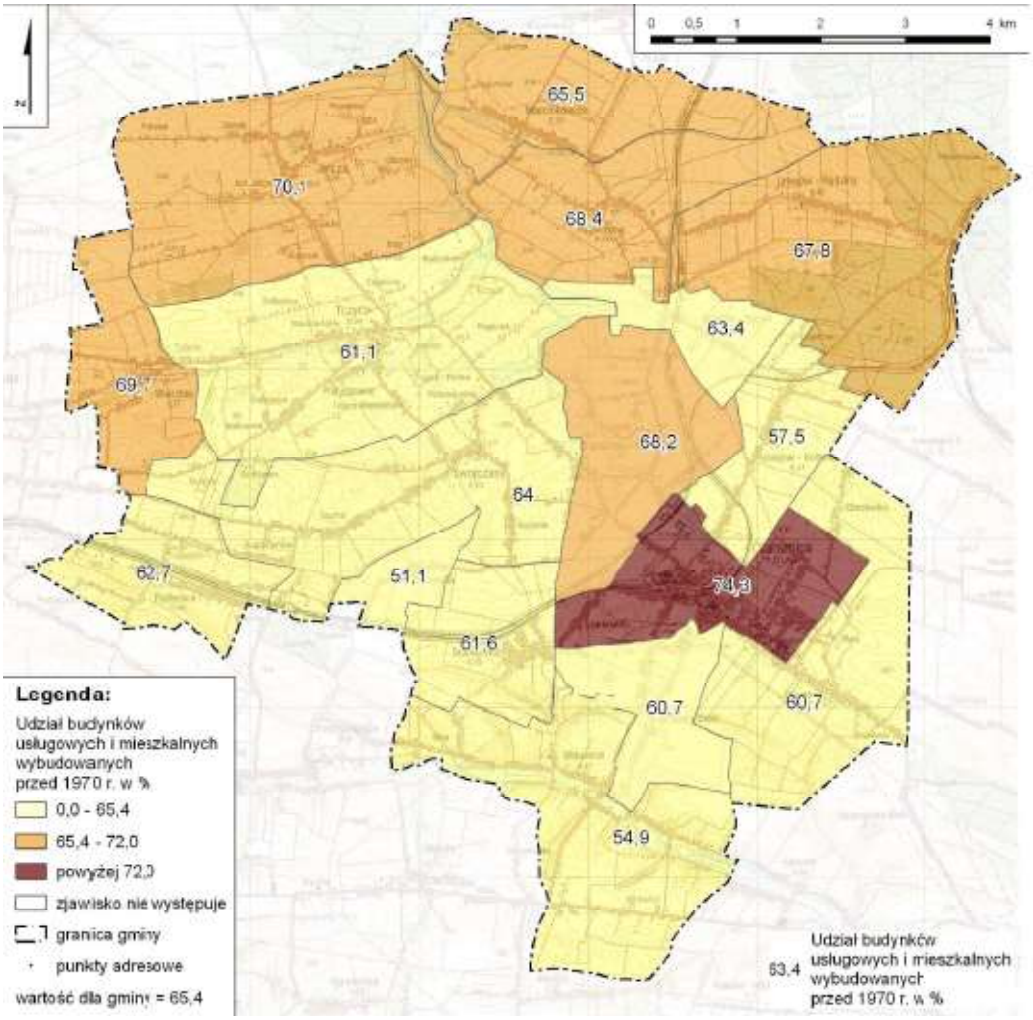

Na rysunku im ciemniejszy kolor, tym większe nagromadzenie budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed rokiem 1970 na terenie jednostek referencyjnych. W Miechowie – Charsznicy.

1.3 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Proces delimitacji obszaru zdegradowanego obejmował II etapy:

- w pierwszym etapie zebrano i przeanalizowano dane dotyczące degradacji w sferze społecznej, a następnie wykorzystując wskaźnik syntetyczny – wskazano te jednostki urbanistyczne, w których występuje kryzys w tej sferze.
- w drugim etapie przeanalizowano wskaźniki w pozostałych sferach (gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej) i zbadano stopień koncentracji zjawisk w sferze społecznej i co najmniej jednej z pozostałych (dodatkowych) sfer.

Jednostka, w której wskaźniki kryzysowości odbiega powyżej 150% (w przypadku bezrobocia 125%) od średniej gminnej, oraz pokrywały się w sferze społecznej i choćby jednej dodatkowej, został wyznaczony, jako obszar zdegradowany.

Na poniższym rysunku przedstawiono współwystępowanie zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Rysunek 17 Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica

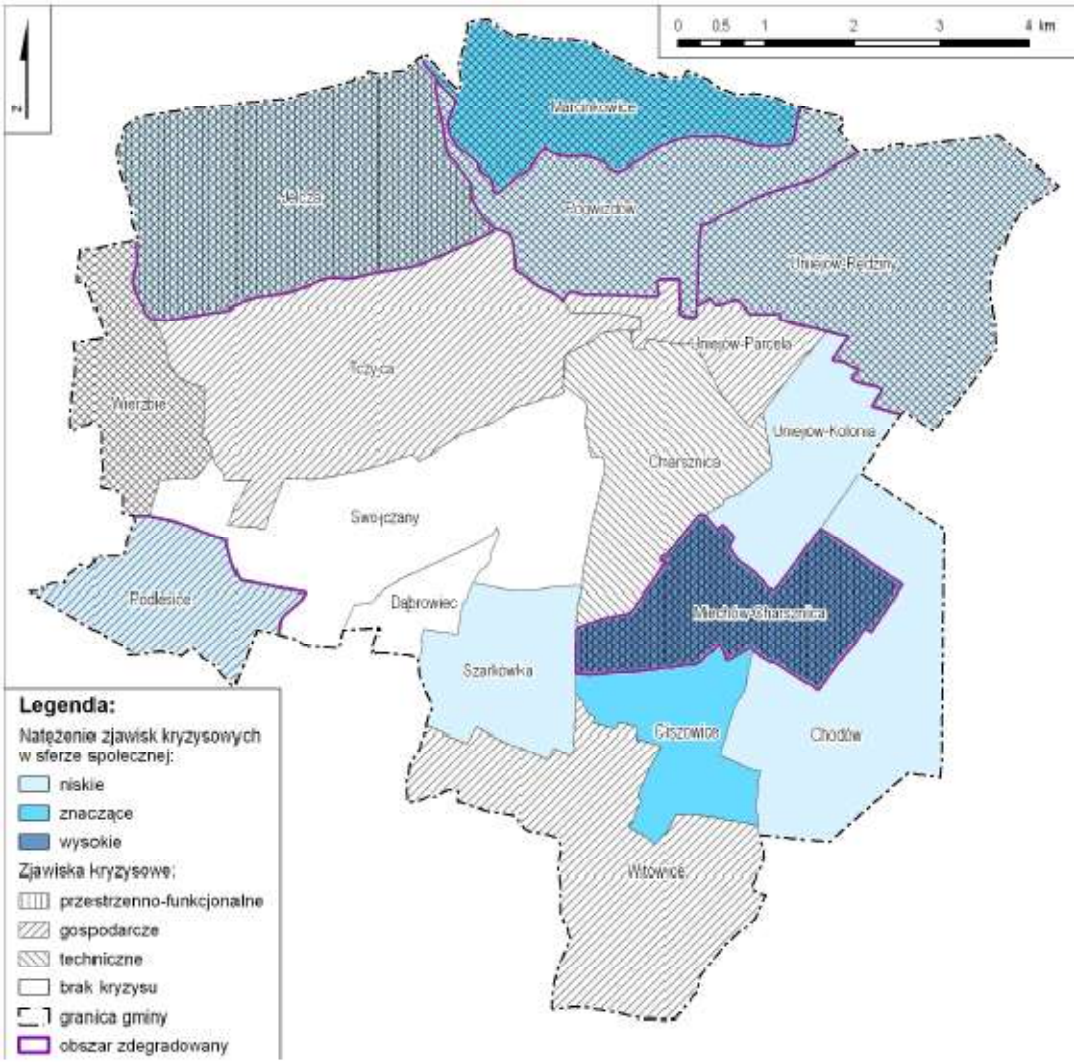

Tabela 10. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica

Miejscowości	Występowanie najwyższej koncentracji zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym (4 zjawiska)	Występowanie czynników kryzysu w podsystemie gospodarczym	Występowanie czynników kryzysu w podsystemie funkcjonalno-przestrzennym	Występowanie czynników kryzysu w podsystemie technicznym	Obszar zdegradowany
Charsznica	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Chodów	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Ciszowice	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Dąbrowiec	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Jelcza	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Marcinkowice	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Miechów-Charsznica	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Podlesice	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Pogwizdów	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Swojczany	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Szarkówka	NIE	NIE	TAK	NIE	NIE
Tczyca	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Uniejów-Kolonia	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Uniejów-Parcela	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Uniejów-Rędziny	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Wierzbie	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Witowice	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE

Współwystępowanie koncentracji zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym (4 z 5 badanych) wraz z jednoczesnym występowaniem czynników kryzysowych w podsystemie gospodarczym lub

przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym odnotowano w przypadku jednostki, Miechów-Charsznica i tą jednostkę urbanistyczną uznano za miejsce, gdzie natężenie kryzysu było szczególnie duże.

Analizy opracowane w procesie delimitacji wykonanej na podstawie ilościowej analizy GIS zróżnicowania wewnątrz gminnego wykazały największą koncentrację zjawisk negatywnych na obszarze centralnej jednostki Miechów- Charsznica o pow. 387,4 ha (4,9% gminy) zamieszkałej przez 1663 osoby (21,9% mieszkańców gminy), która została wskazana, jako obszar zdegradowany.

Granice powyższej miejscowości wyznaczają granice obszaru zdegradowanego gminy Charsznica.

Rysunek 18. Granice obszaru zdegradowanego Gminy Charsznica

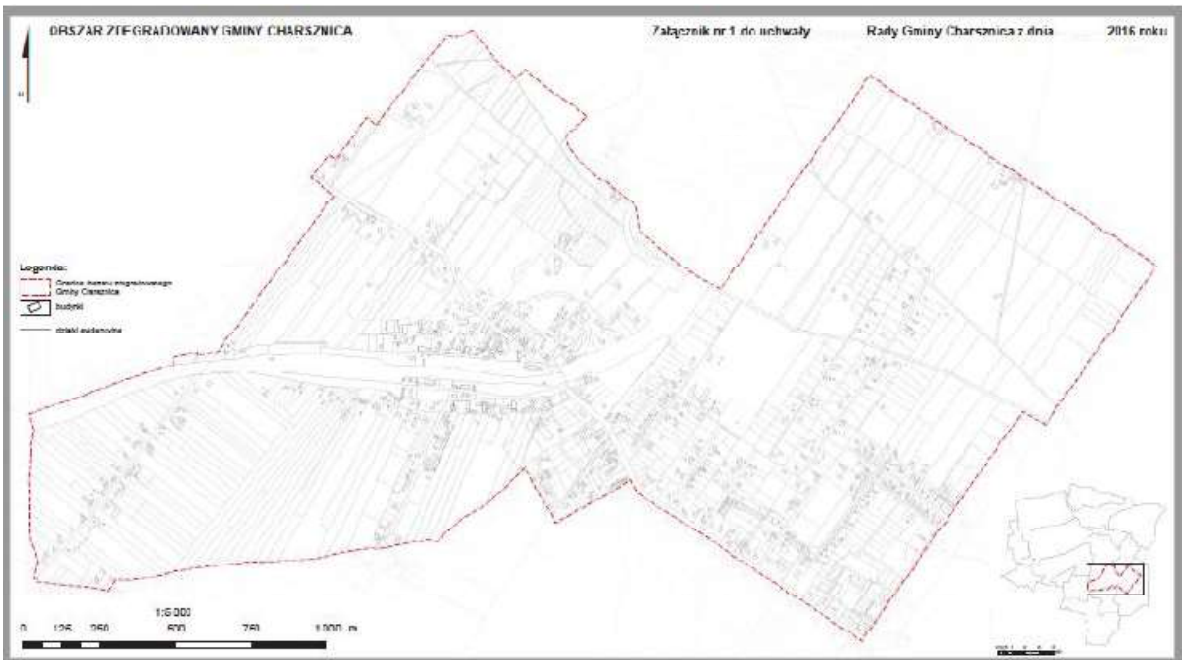

1.4. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji (zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji) to teren obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 ww. ustawy, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Przy wyznaczeniu obszaru rewitalizacji należy kierować się następującymi zasadami:

1. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.
2. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.
3. Niezamieszkałe tereny poprzemysłowe, w tym poportowe i powydobywcze, tereny powojskowe albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt

1–4 ustawy, mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy.

Dla wyznaczenia obszaru rewitalizacji w gminie Charsznica zastosowano metodę opartą na jednostkach geometrycznych (modularnych), w których przetwarza i analizuje się zebrane dane statystyczne. Metoda ta jest coraz powszechniej stosowana w statystyce przestrzennej na świecie, w tym również w krajach Europy kontynentalnej.
Zdecydowano się na wybór sześciokątny, w którym pogłębiono analizy w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica, używając części wskaźników kryzysowości, dzięki którym wyznaczono obszar zdegradowany.

Rysunek 19. Liczba stypendiów socjalnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

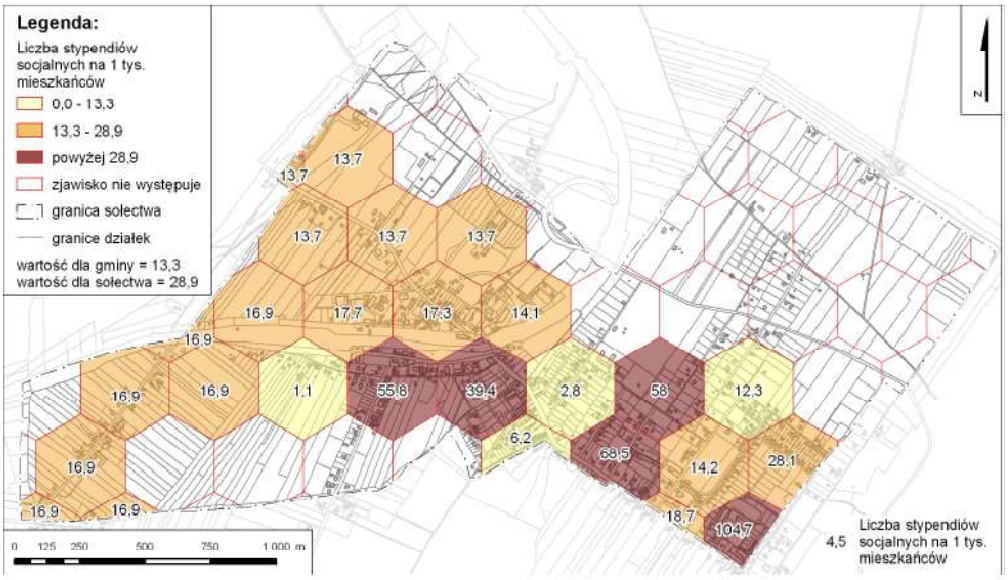

Ciemny kolor wskazuje największą koncentrację wskaźnika liczby stypendiów na 1 tys. mieszkańców (powyżej 28) i występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 20. Liczba wyprawek szkolnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

Ciemny kolor wskazuje największą koncentrację wskaźnika liczby wyprawek szkolnych na 1 tys. mieszkańców (powyżej 15,5) występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 21. Liczba przyznanych dożywień na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

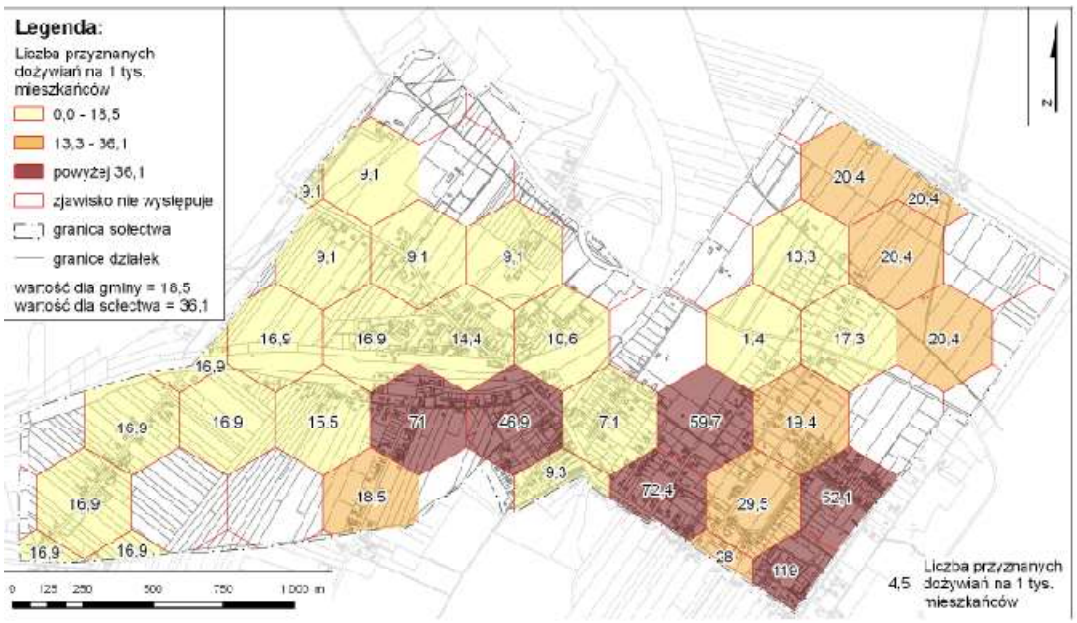

Ciemny kolor wskazuje największą koncentrację wskaźnika liczby przyznanych dożywień na 1 tys. mieszkańców (powyżej 36,1) i występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 22. Liczba zajęć wyrównawczo-dydaktycznych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

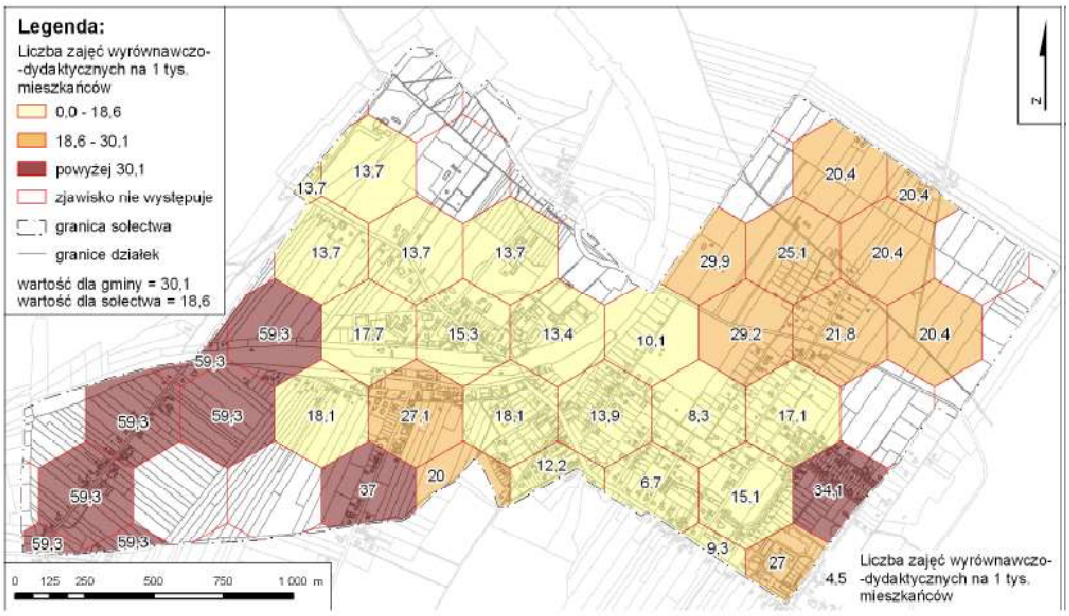

Jasny kolor wskazuje najniższy udział wskaźnika liczby zajęć wyrównawczo-dydaktycznych na 1 tys. mieszkańców pokazując sytuację problemową i występuje w południowo-zachodniej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 23. Liczba zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

Ciemny kolor wskazuje największą koncentrację wskaźnika liczby zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców (powyżej 19,2) występuje w południowo-zachodniej oraz północno-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 24. Liczba osób otrzymujących wsparcie z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

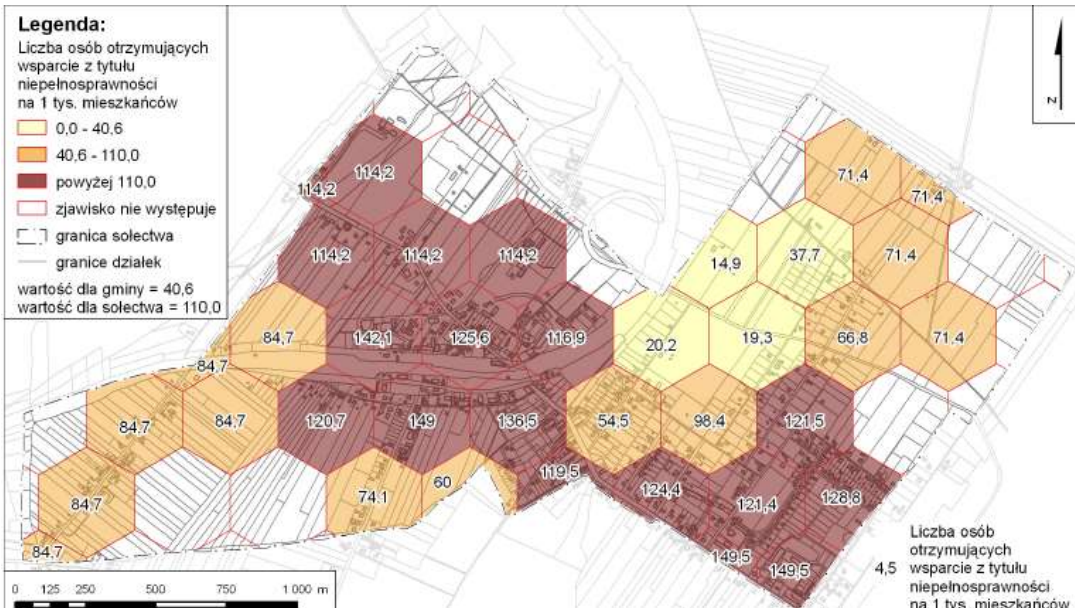

Ciemny kolor wskazuje największą koncentrację wskaźnika liczby osób otrzymujących wsparcie z tyt. niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców (powyżej 110) i występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 25. Liczba firm nowo zarejestrowanych w obszarze na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

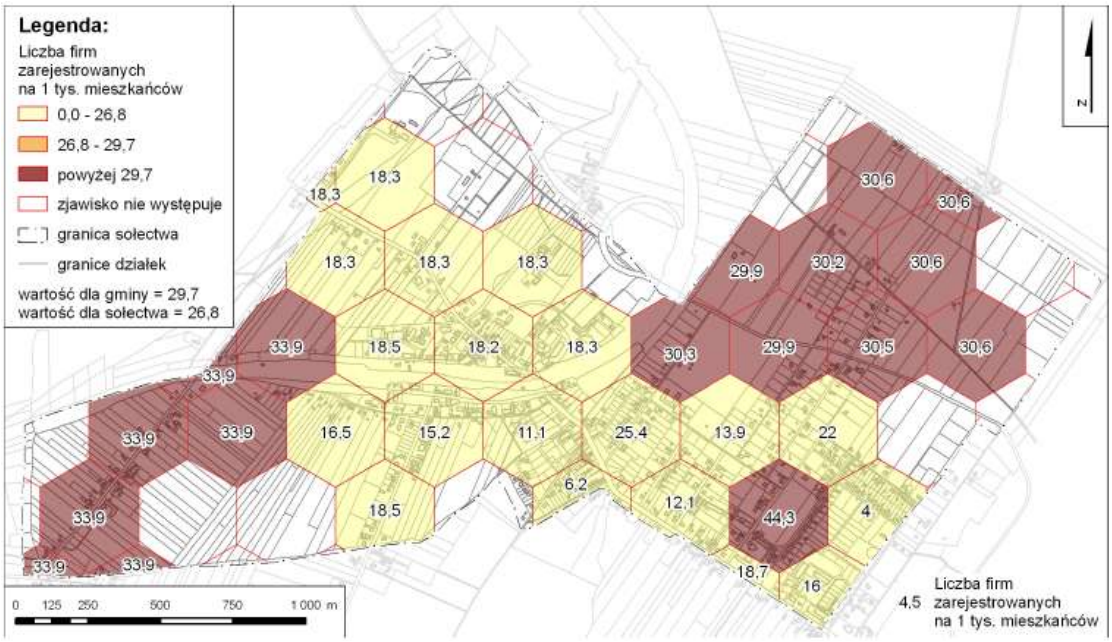

Jasny kolor wskazuje na najniższą koncentrację wskaźnika liczby nowo zarejestrowanych firm na 1 tys. mieszkańców (poniżej 26,8) i występuje w południowo-zachodniej oraz północno-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 26. Udział budynków wybudowanych przed 1970 rokiem w % w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

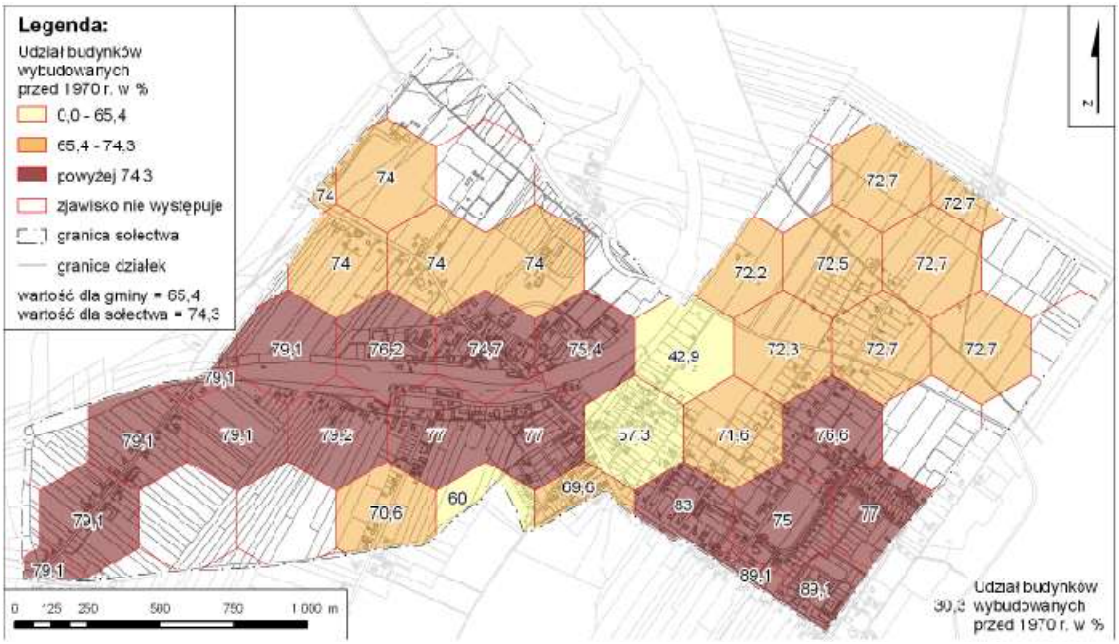

Ciemny kolor pokazuje największą koncentracje wskaźnika udziału budynków wybudowanych przed 1970 rokiem w % (powyżej 74,3%) i występuje w południowo-zachodniej oraz centralnej, jak również południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Jako obszar rewitalizacji wskazano centralną część obszaru zdegradowanego, dopasowaną do przebiegu działek, bez terenów rolnych, która charakteryzuje się największymi zmianami kryzysowymi ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. **Obszar rewitalizacji obejmujący 1,1% powierzchni Gminy Charsznica i jest zamieszkały przez 13,6% jej ludności.**

Centralne położenie wskazanego obszaru w gminie oraz koncentracja usług administracyjnych i społecznych, a także istniejąca infrastruktura komunikacyjna i transportowa (stacja kolejowa, rampy przeładunkowe) wzmacniają potencjał rozwojowy miejsca.

Rysunek 27. Granice obszaru rewitalizacji gminy Charsznica

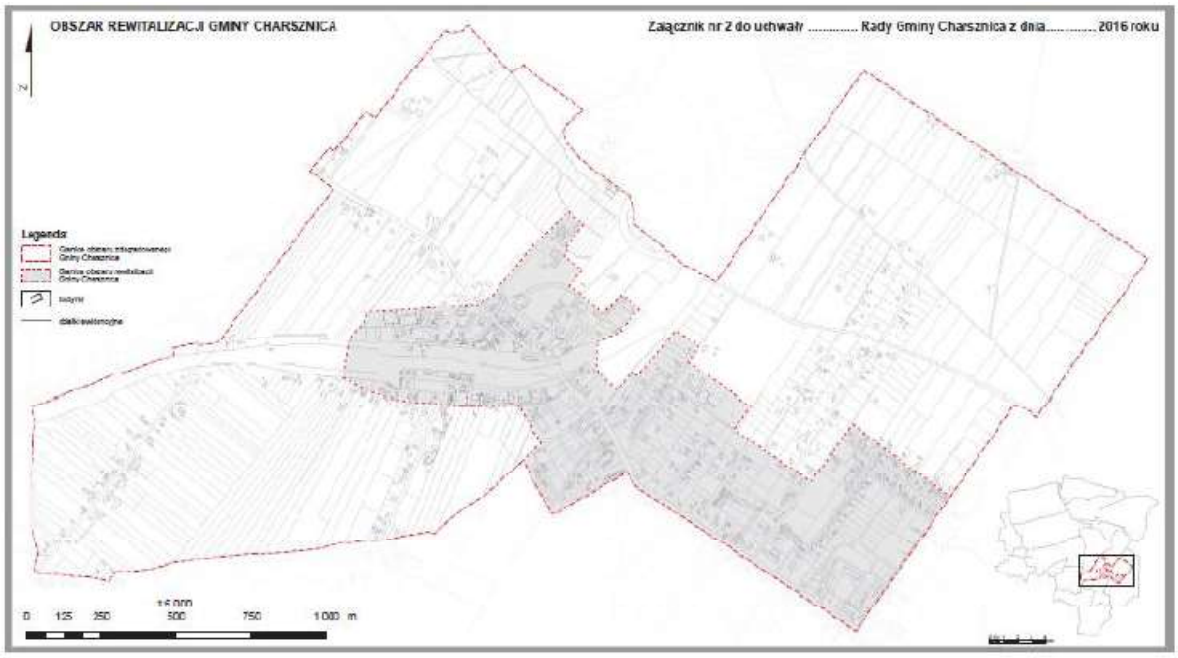

II.2 Charakterystyka obszaru rewitalizacji

Wyznaczony Uchwałą nr XX/125/2016 Rady Gminy Charsznica z dnia 22 lipca 2016 r., obszar rewitalizacji zlokalizowany jest w centralnej części sołectwa Miechów-Charsznica. Obejmuje on powierzchnię 85,35 ha (co stanowi 1,1% powierzchni gminy Charsznica) i jest zamieszkany przez 1035 osób (13,6% ogółu mieszkańców). W jego obrębie znajdują się 304 punkty adresowe.

Rysunek 28. Obszar rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego w gminie Charsznica

Źródło: opracowanie własne.

Granica obszaru w przybliżeniu wyznaczona jest przez ulice: Młyńską, Cichą (numery: 2, 4, 4a, 6, 8, 10, 10a, 12), Polną, Miechowską, Pomowską, Dolną (bez numerów: 19, 19a, 20, 21, 21a, 22 i 23), Sportową (bez nr 6), Mickiewicza, Szkolną (bez nr: 9, 16 i 18) i Żarnowiecką (bez nr: 1, 1a, 1b, 1c, 1e, 2, 2a, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 16a, 20, 22, 55. Od południa pokrywa się ona z granicą administracyjną sołectwa, która oddziela je od wsi: Ciszowice oraz Chodów. Wewnątrz obszaru znajdują się tereny zlokalizowane wzdłuż ulic: Górnej, Kolejowej, Osiedlowej, Rzemieślniczej, Skowrona, Słonecznej, XX-lecia.

Północno-zachodnia część obszaru ma charakter poprzemysłowy. Przebiega tu, z zachodu na wschód, linia kolejowa, a na północny-wchód biegnie szeroki tor Linii Hutniczo-Siarkowej, wywierając wpływ na fizjonomię terenu i jego przeznaczenie. Pozostałością po czasach świetności przemysłu funkcjonującego w przeszłości w tej miejscowości są zdegradowane tereny po: PKP, Gminnej Spółdzielni "Samopomoc Chłopska", Wytwórni Pasz Treściwych, Rejonowej Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej, Spółdzielni Kółek Rolniczych, Państwowym Ośrodku Maszynowym, Państwowym Zakładzie Lecznicy Zwierząt, które w obecnym stanie technicznym naruszają estetykę krajobrazu, stanowiąc nieraz zagrożenie dla mieszkańców, ale z drugiej strony posiadają potencjał do ponownego wykorzystania po odpowiedniej modernizacji. Pozostały obszar pełni funkcję mieszkalno-usługową. Teren ten cechuje się relatywnie wysokim poziomem zurbanizowania, aktywności gospodarczej, koncentracji usług administracyjnych i społecznych, czy dostępności infrastruktury komunikacyjnej i transportowej.

Jednak w związku z dużą gęstością zaludnienia, ma tu także miejsce kumulacja problemów natury społecznej, a także gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. Obszar ten cechowała największa w gminie koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, której towarzyszy występowanie czynników kryzysu w podsystemie gospodarczym, funkcjonalno-przestrzennym oraz technicznym. Jednocześnie jest to obszar cechujący się wysoką liczbą obiektów kulturalnych oraz obserwowalnymi procesami rozwoju funkcji centro twórczych.

Tabela 11. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji

Nazwa obszaru	Powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy	Ludność	% ludności gminy
obszar rewitalizacji	*85,35*	*1,1%*	*1035*	*13,6%*
obszar zdegradowany (sołectwo Miechów-Charsznica)	387,4	4,9%	1663	21,9%
gmina Charsznica	**7 849,6**	**100,0%**	**7 609**	**100,0%**

Źródło: opracowanie własne.

W niniejszej analizie obszaru rewitalizacji przedstawione zostały najważniejsze wnioski z prac prowadzonych w ramach wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Charsznica. Stanowiły one punkt wyjścia dla pogłębionej analizy obszaru rewitalizacji, prowadzonej w odniesieniu do całej gminy.

II.2.1 Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Cel diagnozy

Celem niniejszej diagnozy jest analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej dla całego obszaru Gminy Charsznica oraz głębsze przedstawienie obszaru rewitalizacji na tym tle. Postępowanie to jest zgodne z zapisami pkt. 5.2 Załącznika do „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”, gdzie jest mowa o tym, diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych zawarta w programie rewitalizacji obejmuje analizę wszystkich sfer, o których mowa w rozdziale 3 pkt 2 „Wytycznych”, tj. sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną dla całego obszaru gminy i w pogłębiony sposób przedstawia obszar rewitalizacji. Największe znaczenie przypisano analizie kwestii społecznych. Ponadto diagnoza przedstawiona w tym rozdziale przedstawia czynniki i zjawiska kryzysowe, ich skalę i wynikające z nich potrzeby rewitalizacyjne w skali całej gminy, ilustrując każde z analizowanych zjawisk mapą obrazującą jego rozkład na obszarze całej gminy, analizy dotyczące skali i potrzeb rewitalizacyjnych zostały pogłębione w odniesieniu do obszaru rewitalizacji a ich wyniki zostały zebrane w komentarzach opisujących mapy.

Wnioski z analizy w sferze społecznej wskazują na zakres potrzebnych wyprzedzających działań o charakterze społecznym.

Wymogi dotyczące diagnozy w gminnym programie rewitalizacji określają zapisy art. 4 ust. 1 pkt 2) oraz art. 15 ust. 1 pkt 1) ustawy o rewitalizacji, które stwierdzają odpowiednio:

- w celu opracowania diagnoz służących sporządzeniu gminnego programu rewitalizacji wójt gminy prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań,
- gminny program rewitalizacji zawiera szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2), obejmującą analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru.

Niniejsza diagnoza realizuje w/w wymagania, ponieważ:

- w stosunku do diagnozy przeprowadzonej na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przeprowadzono uszczegóławiającą diagnozę przy zastosowaniu dodatkowych mierników oraz metod badawczych,
- zarówno zakres mierników jak i stosowane metody zostały dostosowane do lokalnych uwarunkowań,
- obok analizy negatywnych zjawisk przeanalizowano również potencjały obszaru rewitalizacji.

Podsumowując celem diagnozy przedstawionej w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025była analiza negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 o rewitalizacji na obszarze całej gminy ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizacji oraz ukazanie lokalnych potencjałów występujących na tym obszarze. Przeanalizowano wszystkie sfery, a w odniesieniu do sfery społecznej zawarto wnioski dotyczące możliwości podjęcia uprzedzających działań rewitalizacyjnych.

Struktura części diagnostycznej

W myśl art. 15 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Gminny Program Rewitalizacji powinien zawierać szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, obejmująca przede wszystkim analizę negatywnych zjawisk (społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych) oraz lokalnych potencjałów na nim występujących. Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* diagnoza musi przede wszystkim zawierać pogłębioną analizę „kwestii społecznych dla określenia potrzeb podjęcia wyprzedzających działań o charakterze społecznym (dotyczącym rozwiązywania problemów społecznych oraz pobudzającym aktywność lokalną), co pozwoli na przygotowanie działań rewitalizacyjnych o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu”[2]. W odpowiedzi na te założenia, zaproponowano następującą strukturę części diagnostycznej dokumentu:

1. Metodyka diagnozy obszaru rewitalizacji,
2. Charakterystyka obszaru rewitalizacji,
3. Analiza negatywnych zjawisk i czynników w sferze społecznej na obszarze rewitalizacji z odniesieniem do całej gminy,
4. Analiza negatywnych zjawisk i czynników w pozostałych sferach na obszarze rewitalizacji w kontekście całej gminy,
5. Analiza wyników badań ankietowych,
6. Analiza lokalnych potencjałów obszaru rewitalizacji,

[2] Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, s. 26.

7. Podsumowanie – kluczowe problemy i potrzeby rewitalizacyjne na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Kolejny podrozdział koncentruje się na pozostałych sferach, w których na wyznaczonym obszarze rewitalizacji mogą występować negatywne zjawiska:

- gospodarcze – w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw,
- środowiskowe – w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- przestrzenno-funkcjonalne – w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych,
- techniczne – w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

W ostatnim podrozdziale części diagnostycznej zidentyfikowano potencjały obserwowalne na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Dokument zakończony został podrozdziałem podsumowującym najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy.

Wykorzystane metody badawcze

Diagnoza opracowana została z wykorzystaniem danych pochodzących z Urzędu Gminy Charsznica, a także gminnych jednostek organizacyjnych (min. ośrodka pomocy społecznej, instytucji kultury i placówek bibliotecznych) oraz placówek edukacyjnych, Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Policji w Miechowie, CEIDG, KRS oraz Powiatowego Ośrodka Geodezyjno-Kartograficznego. Dane te uzupełnione zostały o informacje pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS.

Zdecydowaną większość zebranych danych przypisano do właściwych im punktów adresowych. W celu przeprowadzenia możliwie najdokładniejszej analizy przestrzennej zjawisk kryzysowych i lokalnych potencjałów, na mapę gminy Charsznica naniesiono siatkę sześciokątów foremnych o powierzchni 3 ha. Otrzymane dane zagregowano do tak zdefiniowanych jednostek przestrzennych. Na podstawie tej metody dla każdego sześciokąta otrzymano wartość analizowanego wskaźnika. Po ustaleniu zakresu wartości przedziałów wyniki naniesiono na mapę gminy Charsznica.

Zawarte w diagnozie mapy pokazują **wartość wskaźnika w każdym sześciokącie**. Zastosowana skala odcieni wskazuje na koncentrację zjawisk w danym sześciokącie, czyli sytuacji korzystnej i niekorzystnej. Trzy ciemniejsze gradacje czerwieni odpowiadają trzem przedziałom wartości wskaźnika o średniej wyższej niż dla całej gminy oraz sołectwa - im ciemniejszy kolor, tym większa skala negatywnego zjawiska.

Prowadzona w ten sposób analiza została pogłębiona o informacje pochodzące z dokumentów strategicznych gminy Charsznica, a także konsultacji społecznych oraz opracowań przygotowanych przez zespoły tematyczne, powołane w celu przygotowania informacji na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji.

II.3. ANALIZA NEGATYWNYCH ZJAWISK I CZYNNIKÓW W SFERZE SPOŁECZNEJ NA OBSZARZE REWITALIZACJI Z ODNIESIENIEM DO CAŁEJ GMINY.

Pogłębiona analiza, obserwowalnych na obszarze rewitalizacji, negatywnych zjawisk w sferze społecznej obejmuje przede wszystkim dane dotyczące problemów: bezrobocia, ubóstwa i przestępczości, a także poziomu edukacji oraz kapitału społecznego. Poszczególne zjawiska omawiane są w kolejnych podrozdziałach diagnozy.

Bezrobocie

Jednym z najistotniejszych wskaźników, warunkujących jakość życia – zarówno na terenie całej gminy, jak i wyznaczonego obszaru rewitalizacji – jest poziom bezrobocia, a szczególnie bezrobocia długotrwałego. Przedłużający się stan pozostawania bez pracy powodować może nie tylko negatywny wpływ na stan zdrowia psychofizycznego osób bezrobotnych, ale także prowadzić do rozwoju patologii i stopniowej izolacji społecznej tej grupy osób. W efekcie wyrwanie się z bierności zawodowej może stać się nie tylko trudne, ale wręcz niemożliwe.

Według danych BDL GUS, na koniec 2015 roku w gminie Charsznica zarejestrowanych było 363 bezrobotnych, co stanowiło ok. 19,4% wszystkich bezrobotnych w powiecie miechowskim. Jednocześnie w latach 2010-2015 odnotowano nieznaczny wzrost liczby osób pozostających bez pracy – w stosunku do roku bazowego ich liczba zwiększyła się o 23 osoby (6,8%). Negatywna tendencja właściwa jest także dla obszaru zdegradowanego (sołectwa Miechów Charsznica) oraz obszaru rewitalizacji, na którym w latach 2010-2015 odnotowano wzrost osób bezrobotnych o 4,1% (3 osoby).

Tabela 12. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz na obszarze rewitalizacji

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Zmiana ogólna w stosunku do roku bazowego (2010)	Zmiana % w stosunku do roku bazowego (2010)
obszar rewitalizacji	74	90	98	102	79	77	3	4,1%
obszar zdegradowany (Miechów-Charsznica)	95	118	127	132	101	98	3	3,2%
gmina Charsznica	340	401	434	460	375	363	23 osoby	6,8%
Powiat miechowski	2006	2378	2433	2534	2010	1872	- 134 osoby	- 6,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Należy jednakże podkreślić, że najwyższą dynamikę wzrostu liczby bezrobotnych w gminie zaobserwowano w latach 2010-2013. Kolejne lata analizy to stopniowy spadek tego wskaźnika. Jednocześnie tendencja dotycząca bezrobocia w gminie Charsznica jest zdecydowanie bardziej negatywna niż w przypadku powiatu miechowskiego, gdzie dynamika zmian w stosunku do roku bazowego (2010) wyniosła -6,7% (spadek liczby bezrobotnych o 134 osoby).

Wykres 1. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim

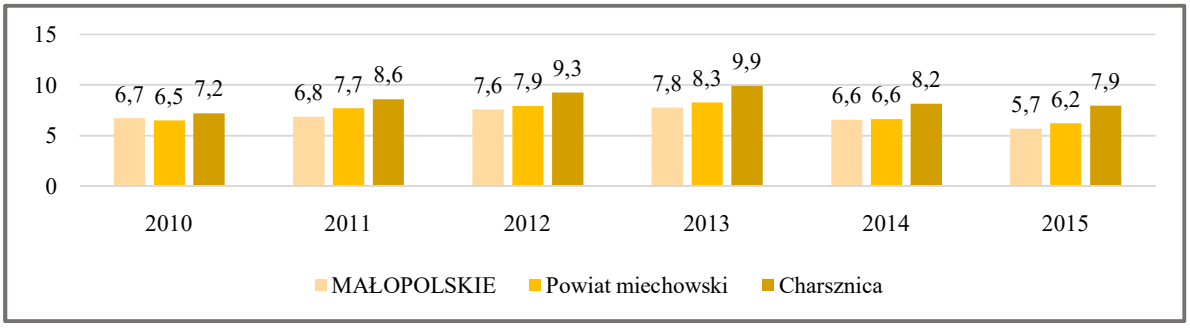

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W analizowanym okresie widoczny jest także relatywnie wysoki odsetek liczby osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Charsznica w stosunku do powiatu miechowskiego oraz województwa małopolskiego. W 2015 roku wynosił on 7,9% wobec zaledwie 6,2% dla powiatu miechowskiego oraz 5,7% dla Małopolski.

Wykres 2. Odsetek beneficjentów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia w gminie Charsznica, powiecie miechowskim i województwie małopolskim w latach 2010-2015

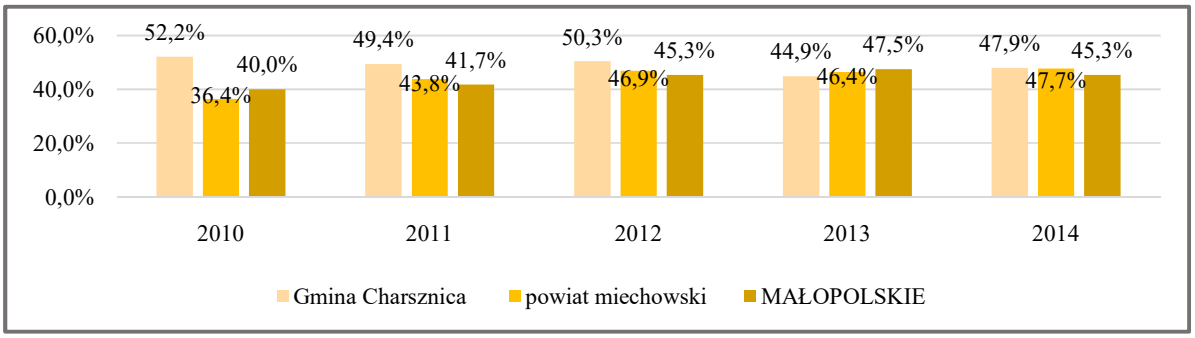

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej

Bezrobocie stanowi także jedną z głównych przyczyn korzystania z pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica. W 2014 roku aż 47,9% wszystkich osób korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Charsznicy stanowiły właśnie osoby pozostające bez pracy (288 osób z 601 beneficjentów; 89 rodzin). Jest to odsetek większy zarówno od średniej dla powiatu miechowskiego, jak i województwa małopolskiego. Według danych GOPS w 2015 roku wśród zasiłków okresowych dominowały właśnie świadczenia z tytułu bezrobocia.

Rysunek 29. Liczba bezrobotnych na 1 tys. osób w wieku produkcyjnym na obszarze gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r.

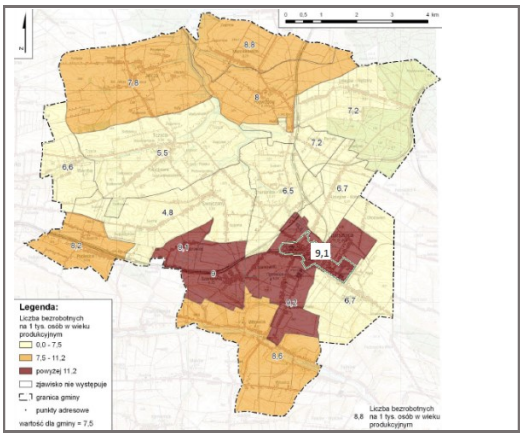

Źródło: opracowanie własne.

Szczególnie wysoka koncentracja osób bezrobotnych na 1 tys. osób w wieku produkcyjnym obserwowalna jest w sołectwach zlokalizowanych w południowej części gminy: Dąbrowiec, Szarkówka, Ciszowice, a także na obszarze zdegradowanym (sołectwo Miechów-Charsznica) oraz na obszarze rewitalizacji.

Analizy przestrzenne pozwoliły wykazać, że wartość tego wskaźnika wynosiła 9,1 osoby/1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym wobec średniej dla gminy Charsznica wynoszącej 7,5 osoby/1000 mieszkańców.

Wyraźnie dostrzegalny jest więc proces koncentrowania się problemów związanych z bezrobociem w granicach wyznaczonego obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Zjawisko to wynika przede wszystkim z faktu, że zdecydowana większość zakładów przemysłowych zlokalizowanych w sołectwie Miechów-Charsznica upadła w czasie przemian społeczno-gospodarczych po 1989 roku. Większość z mieszkańców sołectwa nie poradziła sobie w nowej rzeczywistości i duża ich część nadal pozostaje bezrobotna. Sytuację na obszarze rewitalizacji dodatkowo utrudnia fakt występowania ukrytego bezrobocia agrarnego w sołectwie Miechów-Charsznica.

W celu poznania szczegółowych uwarunkowań zjawiska bezrobocia na obszarze rewitalizacji, analizie poddano także strukturę osób bezrobotnych z tego terenu ze względu na wiek, wykształcenie oraz czas pozostawania bez pracy.

Analiza bezrobocia na obszarze rewitalizacji w gminie Charsznica ze względu na czas pozostawania bez pracy wskazuje, że największy odsetek bezrobotnych w 2015 roku stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy (tzw. długotrwale bezrobotni).

Analiza przestrzenna wyraźnie wskazuje, że największy odsetek osób długotrwale pozostających bez pracy skoncentrowany jest na obszarze zdegradowanym oraz wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Dla sołectwa Miechów-Charsznica wartość tego wskaźnika w 2015 roku wynosiła 7,2 osoby/1000 mieszkańców, podczas gdy średnia wartość dla całej gminy wynosiła zaledwie 4,9 osoby/1000 mieszkańców.

Należy zaznaczyć, że osoby pozostające bez pracy powyżej jednego roku wraz z przedłużającym się czasem pozostawania poza sferą zatrudnienia, mogą mieć coraz większe problemy z ponowną adaptacją do wymagań rynku pracy. Skutkować może to postępującą degradacją ekonomiczną oraz szeroko rozumianą degradacją społeczną poprzez utrwalenie niekorzystnych postaw życiowych. W dłuższej perspektywie może to oznaczać wykształcenie patologicznych wzorców zachowań. W efekcie reintegracja zawodowa tej grupy jest szczególnie trudna i kosztowna społecznie.

Wykres 3. Struktura bezrobotnych z obszaru rewitalizacji według czasu pozostawania bez pracy w 2015 roku

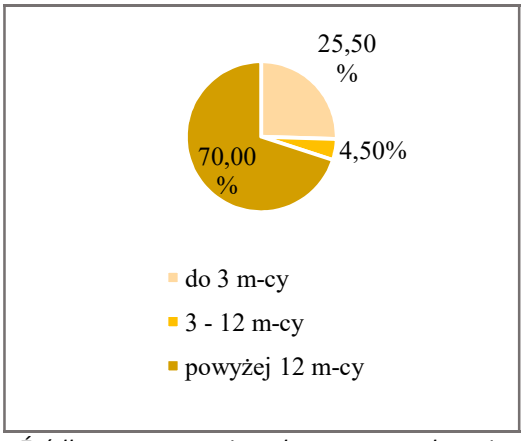

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Rysunek 30 Liczba bezrobotnych długotrwale na 1 tys. osób w wieku produkcyjnym na obszarze gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r.

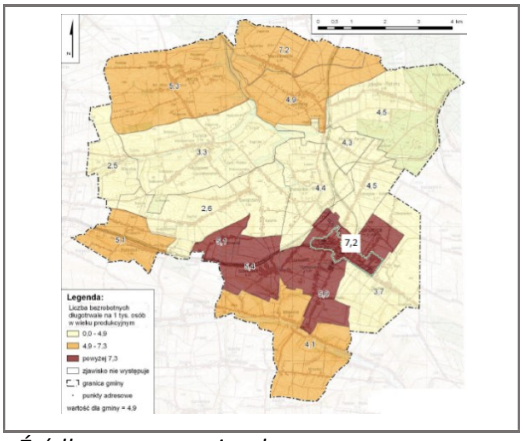

Źródło: opracowanie własne.

Analiza struktury bezrobocia ze względu na wykształcenie wskazuje natomiast, że największą część ogółu bezrobotnych w 2015 roku stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym (41,6% ogółu). Istotną grupę bezrobotnych stanowią ponadto absolwenci szkół zawodowych (osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym), którzy także stanową 41,6% ogółu bezrobotnych. Wysoki wskaźnik udziału osób z wykształceniem zawodowym może wskazywać na rozmijanie się kierunków kształcenia z potrzebami rynku pracy.

Wykres 4. Struktura bezrobotnych z obszaru rewitalizacji według wykształcenia (lewa strona) oraz wieku (prawa strona) w 2015 roku

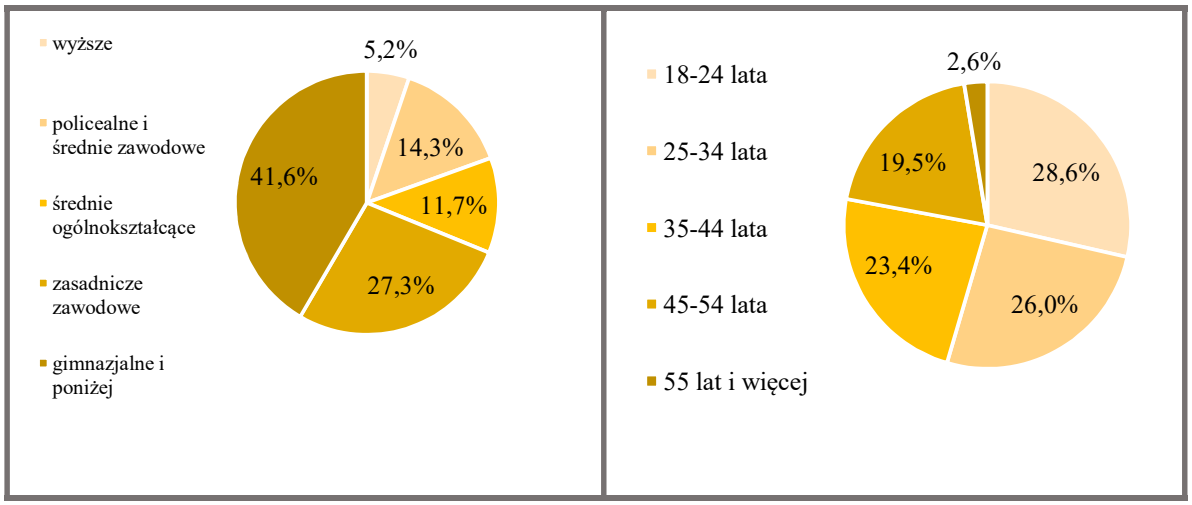

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Charsznica

Analiza struktury bezrobotnych ze względu na ekonomiczne grupy wieku pozwala zaobserwować, że największą grupę osób pozostających bez pracy stanowią osoby w wieku 18-24 lat (26,0%). Łącznie osoby bezrobotne do 34 roku życia stanowią aż 54,5% ogółu bezrobotnych z obszaru rewitalizacji.

Rysunek 31. Udział bezrobotnych w odniesieniu do ogółu bezrobotnych w sołectwach gminy Charsznica w 2015 roku [%]

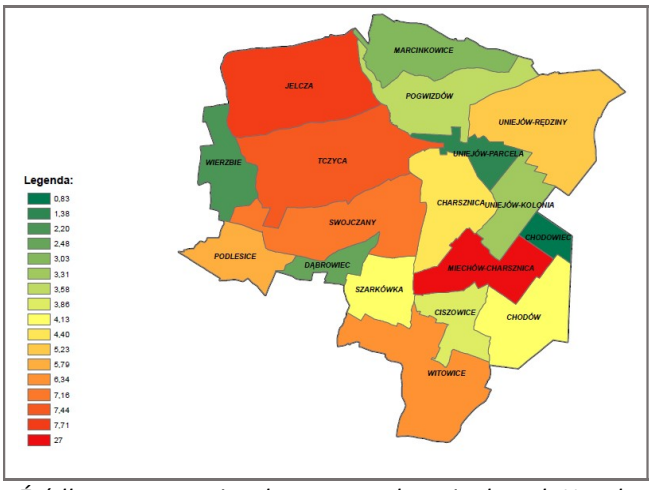

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędy Gminy w Charsznicy.

Należy podkreślić, że tendencje obserwowane na obszarze rewitalizacji (min. wzrost odsetka długotrwale bezrobotnych, wysoki poziom bezrobocia wśród osób do 34 roku życia oraz z wykształceniem gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym) są właściwe także dla całej gminy Charsznica. Niemniej jednak zauważalna jest szczególna koncentracja zjawiska bezrobocia właśnie w wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Udział osób bezrobotnych sołectwa Miechów-Charsznica w ogóle bezrobotnych w całej gminie wynosi aż 27,0%, podczas gdy drugie w kolejności sołectwo o wysokiej koncentracji osób pozostających bez pracy (Jelcza) zamieszkuje niecałe 8,0% wszystkich bezrobotnych w gminie.

Ubóstwo oraz inne istotne problemy społeczne

Negatywne efekty transformacji gospodarczej zachodzącej na terenie gminy Charsznica przełożyły się na nawarstwienie się problemów społecznych. Zamykanie zakładów przemysłowych, redukcja etatów oraz powiązany z nimi spadek dochodów znacznej części mieszkańców doprowadziły do pojawienia się na mapie gminy obszarów o szczególnej koncentracji mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym, przede wszystkim z powodu wysokiego poziomu ubóstwa. Utrzymujące się przez lata trudności w znalezieniu pracy oraz stopniowa marginalizacja społeczna sprawiły, że wielu mieszkańców zaprzestało poszukiwania powrotu do życia społecznego, pośrednio akceptując swoją sytuację materialną i bytową, co przekłada się na niższy poziom aktywności społecznej i zawodowej.

Skalę ubóstwa i ogniska jego występowania zdiagnozować można poprzez dokonanie analizy (w tym analizy przestrzennej) świadczeń, jakie na mocy przepisów prawa otrzymują osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej.

Według danych MRPiPS oraz GOPS w Charsznicy, ubóstwo było głównym powodem korzystania z pomocy społecznej w latach 2010-2015. W 2014 roku z pomocy społecznej z tego powodu korzystało 81,2% wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej (488 z 601 osób; 174 z 528 rodzin korzystających z pomocy społecznej).

Wykres 5. Główne powody korzystania z pomocy społecznej w gminie Charsznica w 2014 roku

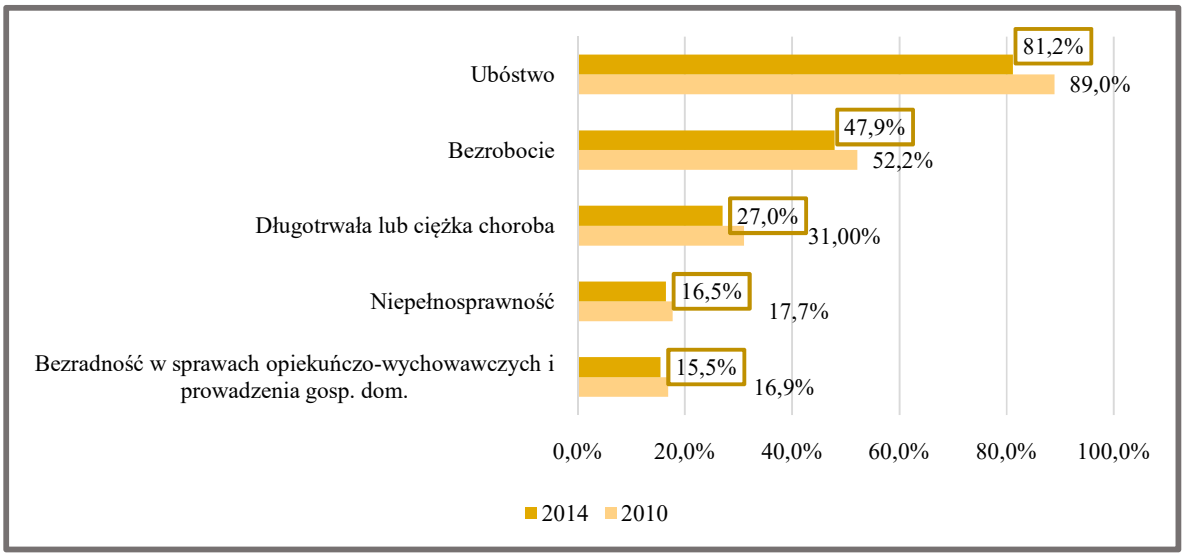

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej

Istotnym wskaźnikiem, obrazującym skalę zjawiska ubóstwa, jest liczba osób, którym GOPS w Charsznicy przyznaje zasiłki stałe oraz okresowe. Według danych ośrodka, w 2015 roku zasiłki stałe na terenie całej gminy pobierały 42 osoby, z czego w sołectwie Miechów-Charsznica, na terenie którego zlokalizowany

jest obszar rewitalizacji, zamieszkiwały 24 osoby pobierające tego typu świadczenia (57,1% wszystkich zasiłków).

Rysunek 32. Liczba osób otrzymujących zasiłki stałe (lewa strona) oraz zasiłki okresowe (prawa strona) na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji (u dołu) w 2015 roku

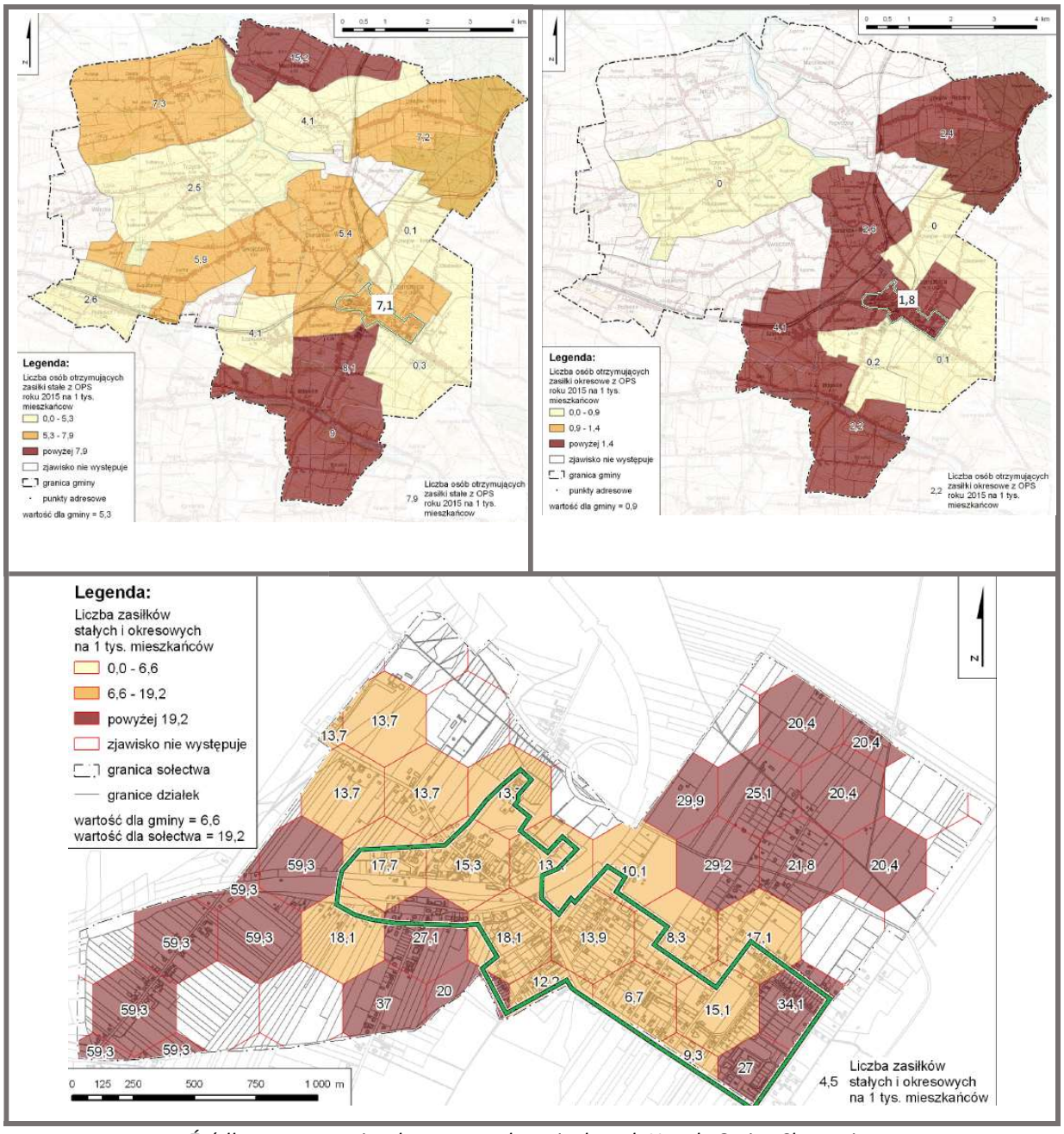

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędy Gminy Charsznica

Analiza rozkładu przestrzennego osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej pokazuje, że w wyznaczonym obszarze rewitalizacji liczba osób otrzymujących zasiłek stały lub okresowy na 1 tys. mieszkańców jest zdecydowanie wyższa od średniej dla całej gminy Charsznica. Dla zasiłków stałych wynosi ona 7,1% wobec średniej dla gminy 5,3%, a dla zasiłków okresowych 1,8% wobec średniej dla gminy 0,9%. Szczególna koncentracja wskaźnika liczby zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców występuje w południowo-zachodniej oraz północno-wschodniej części wyznaczonego obszaru zdegradowanego oraz w południowo wschodniej części obszaru rewitalizacji. Podkreślić należy dodatkowo, że na całym obszarze rewitalizacji wartości wskaźnika są wyższe niż średnia wartość dla całej gminy Charsznica.

Potwierdzeniem trafności zdiagnozowanych ognisk ubóstwa na obszarze rewitalizacji jest duża korelacja, jaka występuje między pobieraniem zasiłków a miejscem zamieszkania uczniów korzystających z dożywiania w szkole i otrzymujących stypendium socjalne. W tym przypadku wartości dla sołectwa Miechów-Charsznica, na terenie którego wyznaczono obszar rewitalizacji znacząco przekraczają średnią dla całej gminy – na terytorium tym prawie 171 dzieci na 1 tys. mieszkańców otrzymuje stypendia socjalne (średnia dla gminy ok. 72 osoby) a aż 214 dzieci na 1 tys. mieszkańców korzysta z dożywiania (średnia dla gminy ok. 101 dzieci).

Rysunek 33. Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne (lewa strona) oraz wsparcie z OPS w zakresie dożywiania (prawa strona) na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku

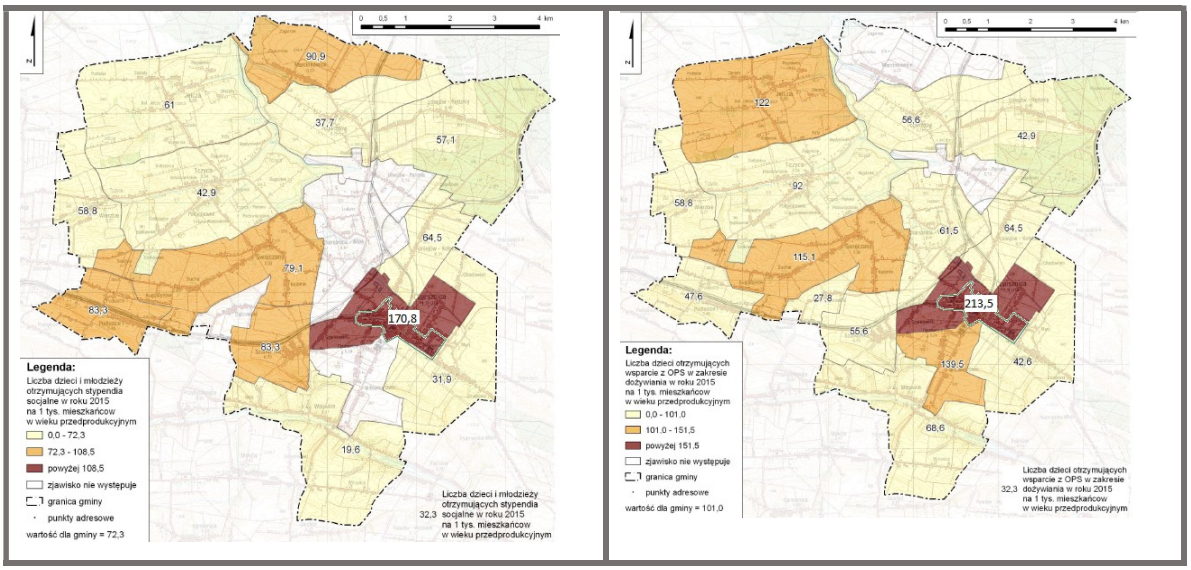

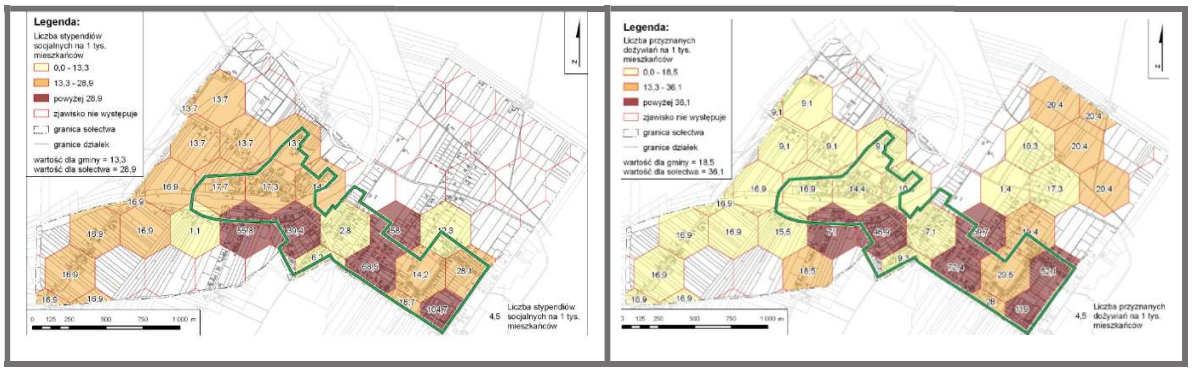

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędy Gminy Charsznica

Rozkład przestrzenny wskaźnika stypendiów oraz przyznanych dożywiania pokazuje, że koncentracja osób korzystających z tego typu świadczeń występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica, w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

Stypendium szkolne przyznawane jest uczniom, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania. Analizy przestrzenne pozwoliły wykazać silną koncentrację problemów ubóstwa i bezrobocia na obszarze rewitalizacji. Ponadto wyznaczone terytorium zamieszkuje znaczna grupa osób będących beneficjentami pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.

Rysunek 34. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r.

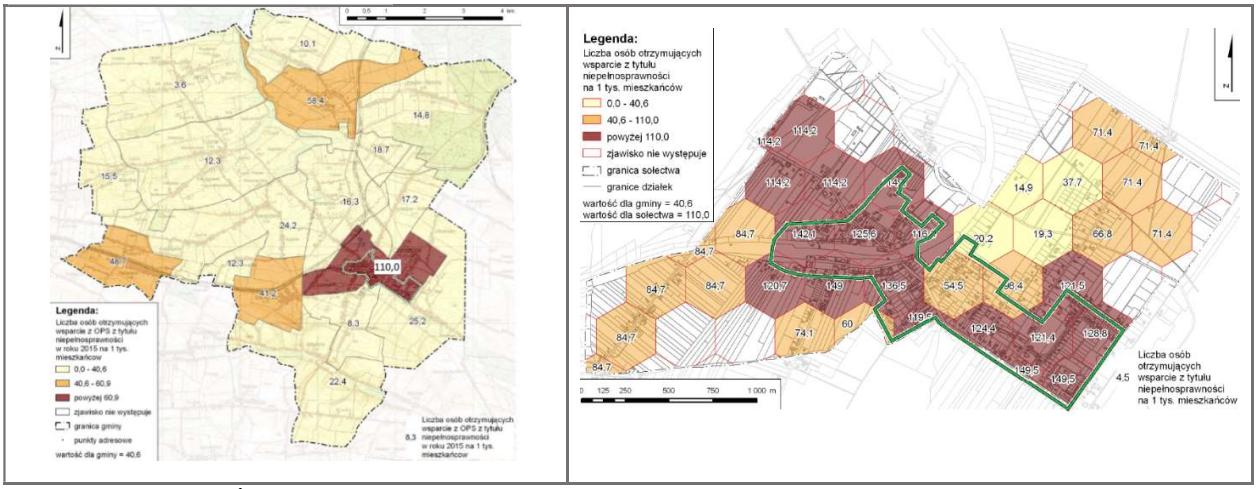

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędy Gminy Charsznica

Według danych GOPS w Charsznicy, w 2014 roku z pomocy społecznej z tego powodu korzystało w całej gminie 279 osób (16,7% ogółu beneficjentów pomocy społecznej; 52 z 528 rodzin korzystających z pomocy społecznej). W 2015 roku ośrodek odnotował natomiast 309 osób otrzymujących tego typu

świadczenia w całej gminie. Analiza przestrzenna zjawiska pokazuje jednak, że średnia liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców wynosiła ok. 41 osób. Tymczasem wartość tego wskaźnika dla sołectwa Miechów-Charsznica, na terenie, którego wyznaczono obszar rewitalizacji wynosiła aż 110 osób na 1 tys. mieszkańców. Na obszarze tym dominuje niepełnosprawność związana z upośledzeniem narządów ruchu oraz wynikająca z przebytych chorób neurologicznych. Koncentracja wskaźnika liczby osób otrzymujących wsparcie z tyt. niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców występuje przede wszystkim w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej. Na całym wyznaczonym obszarze rewitalizacji wskaźnik ten znacząco przekracza średnią gminną.

Korelacja wysokiego poziomu ubóstwa oraz niepełnosprawności na obszarze rewitalizacji wynika przede wszystkim z obserwowalnego w całej gminie procesu starzenia się społeczeństwa. W 2010 roku osoby młode (do 17 roku życia) stanowiły 18,6% wszystkich mieszkańców gminy, w 2015 roku było to natomiast 16,9% wszystkich mieszkańców. Na terenie Charsznicy nieznacznie zmalał też odsetek osób w wieku produkcyjnym – z 60,6% w 2010 roku d0 60,4% w 2015 roku.

Wykres 6. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieków w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2010 (lewa strona) i 2015 (prawa strona) roku

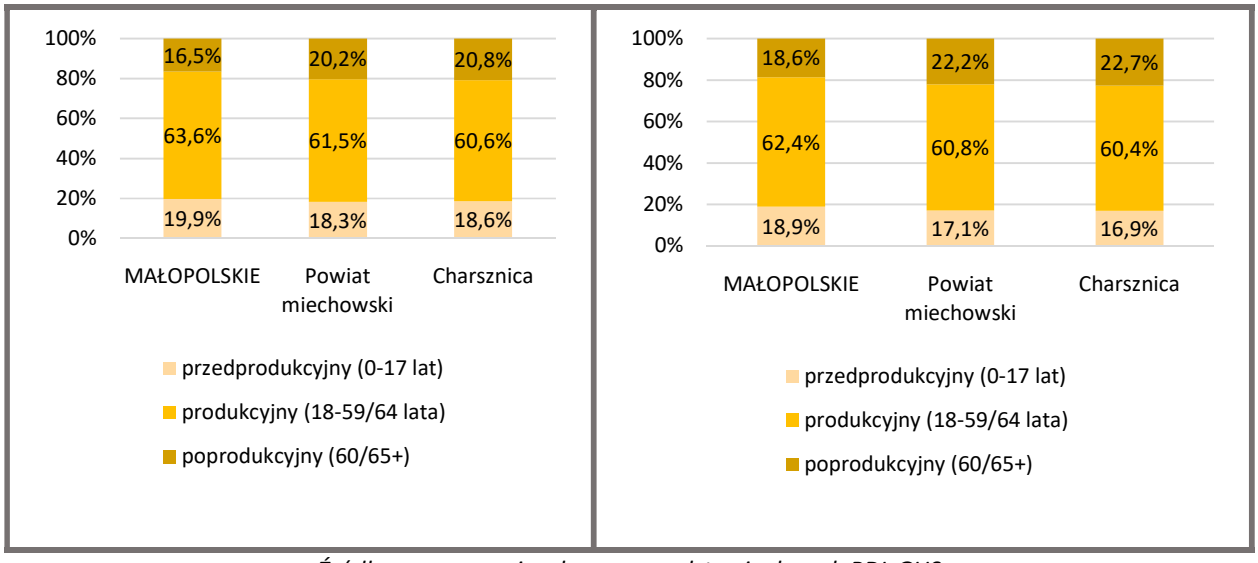

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Szczególnie istotną zmianą obserwowalną w skali całej gminy jest jednak wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym – z 20,8% całej społeczności w 2010 roku do 22,7% w 2015 roku. Tendencja ta obserwowalna jest także w skali całego powiatu miechowskiego, w którym w 2015 roku udział osób w wieku poprodukcyjnym w 2015 roku wynosił 22,2% wobec 20,2% w 2010 roku. Jednocześnie prowadzone przez GUS prognozy stanu ludności wykazują, że wskaźnik ten będzie wzrastał. W 2035 roku w powiecie miechowskim aż 24,8% wszystkich mieszkańców stanowić będą osoby nieaktywne zawodowo.

Rysunek 35. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w sołectwach w odniesieniu do liczebności tych grup w gminie Charsznica w 2015 r.

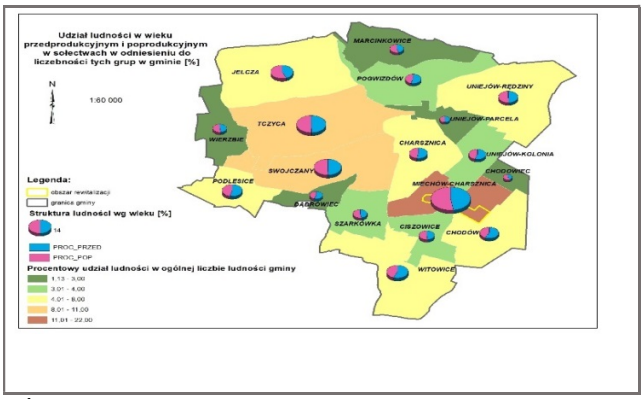

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Charsznica.

Sołectwo Miechów-Charsznica, na terenie którego wyznaczony został obszar rewitalizacji, jest jednym z sołectw o najwyższym odsetku osób w wieku poprodukcyjnym. W 2015 roku aż 18,5% wszystkich mieszkańców stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym. Należy podkreślić, że osoby nieaktywne zawodowo są w większym stopniu narażone na wykluczenie społeczne, a także dużo częściej są beneficjentami pomocy społecznej.

Tabela 13. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w sołectwach gminy Charsznica w 2015 roku

Miejscowość	Mieszkańcy				
	Razem	wiek przedprodukcyjny		wiek poprodukcyjny	
		Liczba	% ogółu	Liczba	% ogółu
Charsznica	369	65	17,6%	56	15,2%
Chodowiec	86	13	15,1%	19	22,1%
Chodów	350	81	23,1%	56	16,0%
Ciszowice	242	43	17,8%	46	19,0%
Dąbrowiec	163	36	22,1%	28	17,2%
Jelcza	549	82	14,9%	109	19,9%

Marcinkowice	198	33	16,7%	40	20,2%
Miechów-Charsznica	**1663**	**281**	**16,9%**	**307**	**18,5%**
Podlesice	411	84	20,4%	70	17,0%
Pogwizdów	257	53	20,6%	42	16,3%
Swojczany	825	139	16,8%	139	16,8%
Szarkówka	243	36	14,8%	41	16,9%
Tczyca	812	163	20,1%	162	20,0%
Uniejów-Kolonia	290	62	21,4%	49	16,9%
Uniejów-Parcela	107	19	17,8%	19	17,8%
Uniejów-Rędziny	405	70	17,3%	71	17,5%
Wierzbie	193	34	17,6%	38	19,7%
Witowice	446	102	22,9%	75	16,8%
gmina Charsznica	**7609**	**1396**	18,3%	**1367**	18,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Charsznica.

Przestępczość

Nawarstwianie się problemów społecznych na określonym terytorium może prowadzić do wzrostu odnotowanych zachowań dewiacyjnych, w tym przestępczych. Negatywne tendencje w tym zakresie dostrzegalne są także na obszarze rewitalizacji wyznaczonym w gminie Charsznica. Ich rozwojowi sprzyja choćby większy poziom anonimowości w relacjach interpersonalnych w dawnym centrum funkcjonalnym całej gminy.

Rysunek 36. Liczba przestępstw (lewa strona) oraz wykroczeń (prawa strona) oraz liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece (u dołu) na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku

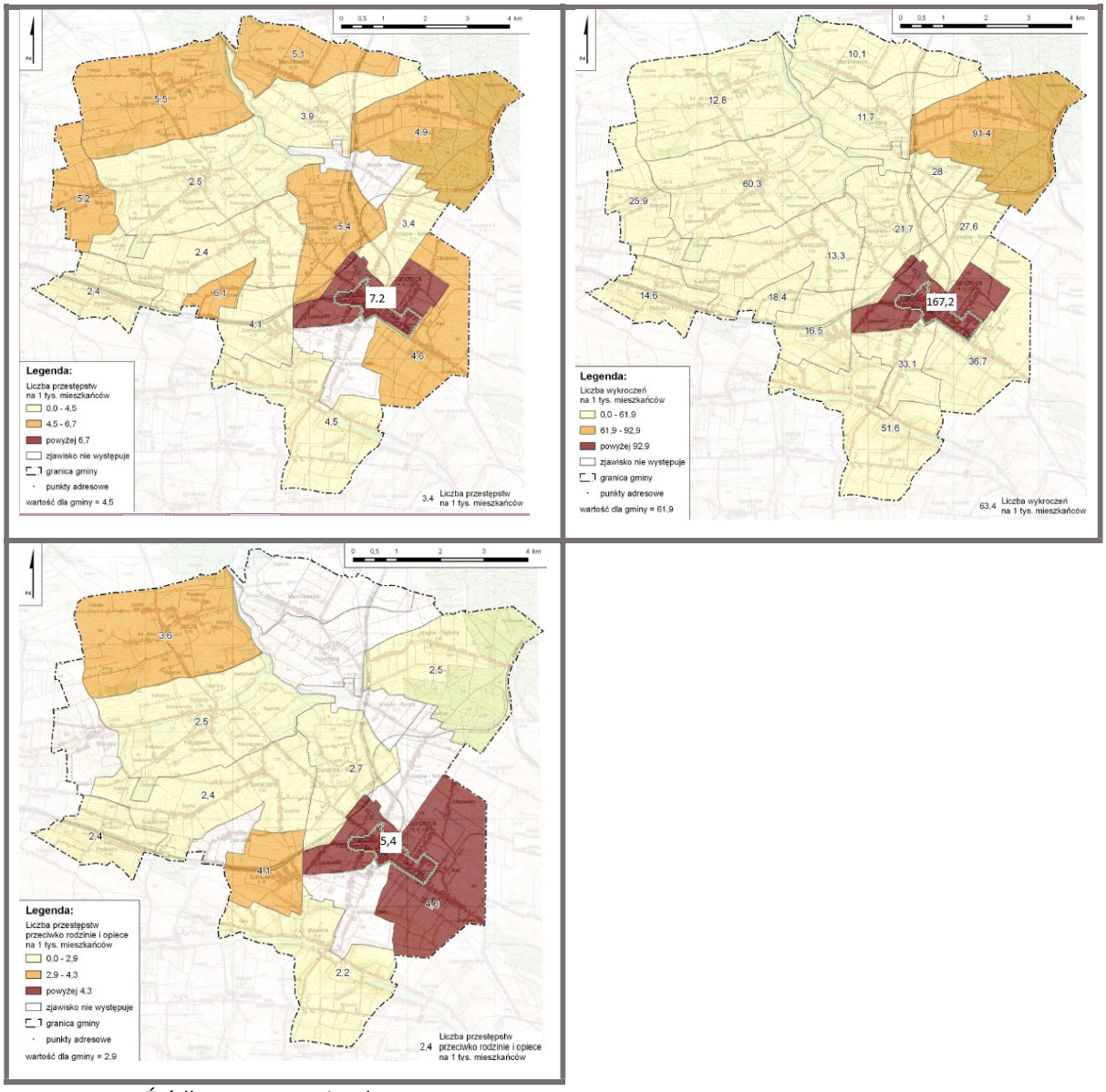

Źródło: opracowanie własne.

Na terytorium sołectwa Miechów-Charsznica, na którym wyznaczony został obszar rewitalizacji wyraźnie skoncentrowana jest znaczna liczba przestępstw i wykroczeń odnotowywanych w całej gminie. Średnio na 1 tys. mieszkańców odnotowuje się na tym obszarze ok. 7 przestępstw i 167 wykroczeń wobec ok. 5 przestępstw i 62 wykroczeń dla całej gminy. Ponadto w rejonie tym obserwowalna jest wyższa średnia przestępstw przeciwko rodzinie i opiece, do których zalicza się przede wszystkim: znęcanie się, uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, rozpijanie lub porzucenie osób małoletnich.

W 2014 roku w gminie Charsznica prowadzonych było 10 procedur Niebieskiej Karty, z czego 9 zostało założonych przez policję, natomiast 1 przez pomoc społeczną.

W obliczu nagromadzenia negatywnych zjawisk społecznych, przede wszystkim z zakresu ubóstwa, bezrobocia i przestępczości, szczególne znaczenie na wyznaczonym obszarze rewitalizacji będzie miała realizacja projektów i przedsięwzięć ukierunkowanych na integrację różnych form pomocy i wsparcia. Obejmować one powinny swoim zakresem działania nie tylko dotyczące pomocy społecznej i rynku pracy, ale także z zakresu edukacji i kształtowania kapitału społecznego. To właśnie te dwa ostatnie zagadnienia stanowią kolejne elementy diagnozy, które zostały przeanalizowane na potrzeby zaprojektowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Charsznica.

Poziom edukacji

Na terenie gminy Charsznica zlokalizowane są 4 placówki oświatowe, w tym 2 szkoły samorządowe (Zespół Szkół im. A. Malatyńskiego w Miechowie Charsznicy oraz Zespół Szkół w Tczycy, w skład których wchodzą szkoły podstawowe i gimnazja), a także 2 prowadzone przez osoby fizyczne (Szkoła Podstawowa w Pogwizdowie oraz Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika w Swojczanach).

Wykres 7. Liczba uczniów szkół podstawowych w gminie Charsznica w latach 2010-2015

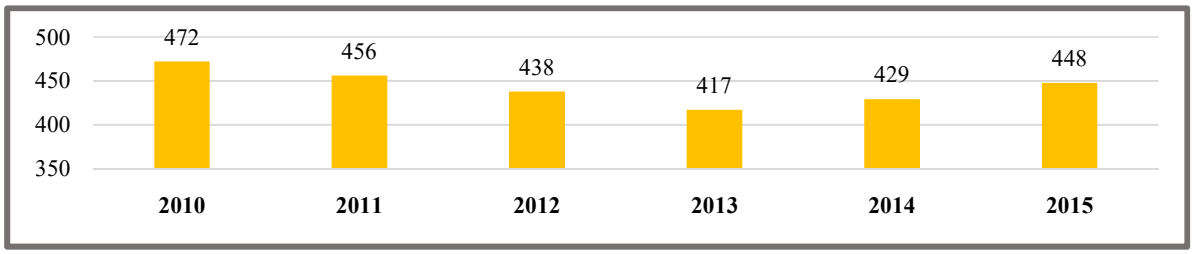

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Według danych BDL GUS, w 2015 roku do szkół podstawowych uczęszczało łącznie 448 dzieci, co stanowiło ok. 15,0% wszystkich uczniów tego typu placówek w powiecie miechowskim. Jednocześnie obserwowalny jest spadek liczby uczniów na terenie gminy – w stosunku do roku bazowego (2010) ich liczba zmniejszyła się o 24 osoby (-5,1%). Jest to jednocześnie tendencja odwrotna niż w przypadku powiatu miechowskiego oraz Małopolski, na terenie których odnotowano wzrost odpowiednio o 108 uczniów (3,7%) oraz 17 331 uczniów (8,5%). W 2014 roku aż 62,7%wszystkich uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Charsznica, uczęszczało do szkoły podstawowej zlokalizowanej na obszarze rewitalizacji (Zespół Szkół im. A. Malatyńskiego w Miechowie Charsznicy).

Tabela 14. Wyniki sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej na obszarze rewitalizacji, w gminie Charsznica oraz w powiecie miechowskim w 2010, 2015 i 2016 roku

	2010	2015			2016		
	Średni wynik [%]	**Średni wynik [%]**	**j. polski [%]**	**matematyka [%]**	**Średni wynik [%]**	**j. polski [%]**	**matematyka [%]**
Szkoła Podstawowa im. A. Malatyńskiego w Miechowie Charsznicy	**bd.**	**58,0%**	**68,0%**	**47,0%**	**61,9%**	**67,9%**	**55,6%**
gmina Charsznica	63%	64,0%	69,0%	59,0%	61,0%	71,0%	50,0%
Powiat miechowski	62%	67,0%	73,0%	60,0%	61,0%	71,0%	57,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE w Krakowie.

Na terenie gminy Charsznica – podobnie jak w całym powiecie miechowskim – w latach 2010-2015 obserwowalny był stopniowy wzrost średniego wyniku procentowego ze sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej.

Rysunek 37 Średni wynik sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r. [%]

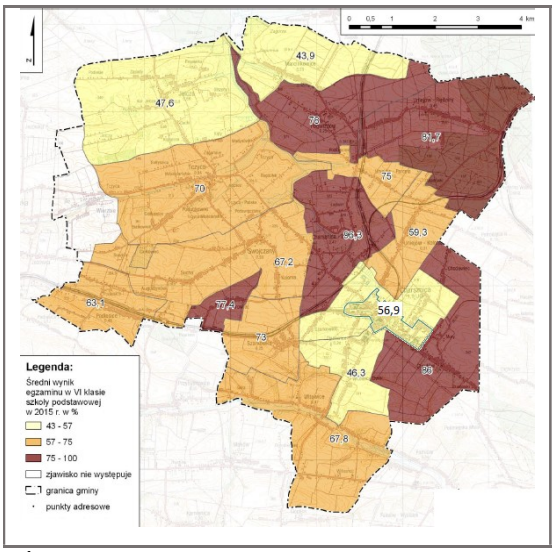

Źródło: opracowanie własne.

W 2016 roku wskaźnik ten uległ jednakże pogorszeniu – w porównaniu do roku poprzedniego średni wynik ze sprawdzianu spadł o prawie 8 punktów procentowych. Jest to jednakże tendencja odwrotna niż odnotowana w szkole podstawowej zlokalizowanej na obszarze rewitalizacji, gdzie zaobserwowano wzrost o 3,9 punktów procentowych.

Należy jednakże podkreślić, że uczniowie zamieszkujący sołectwo Miechów-Charsznica, na którym wyznaczony został obszar rewitalizacji osiągnęli jedne z najniższych wyników na terenie całej gminy Charsznica. W 2015 roku średni wynik sprawdzianu wśród dzieci zamieszkujących to terytorium wynosił 56,9% wobec średniej dla całej gminy wynoszącej 64,0%.

Wykres 8. Liczba uczniów gimnazjów w gminie Charsznica w latach 2010-2015

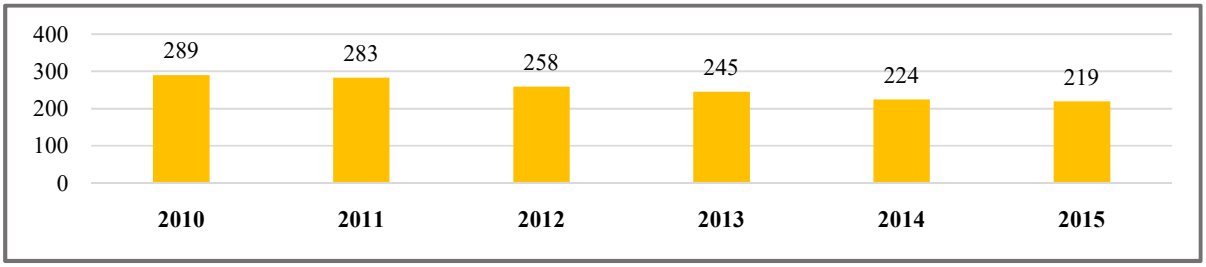

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Według danych BDL GUS, w 2015 roku do szkół gimnazjalnych na terenie gminy Charsznica uczęszczało łącznie 219 uczniów, co stanowiło 15,8% wszystkich uczniów gimnazjów na terenie powiatu miechowskiego. W stosunku do roku bazowego (2010) liczba uczniów spadła o 24,2% (-80 osób). Jest to tendencja właściwa także dla województwa małopolskiego oraz powiatu miechowskiego. W 2015 roku aż 71,2% wszystkich uczniów gimnazjów z gminy uczęszczało do placówki zlokalizowanej na wyznaczonym obszarze rewitalizacji (156 z 219 osób).

Tabela 15. Wyniki egzaminu gimnazjalnego na obszarze rewitalizacji, w gminie Charsznica oraz w powiecie miechowskim w 2015 i 2016 roku

	2015		2016	
	Część humanistyczna [%]	**Część matematyczno-przyrodnicza [%]**	**Część humanistyczna [%]**	**Część matematyczno-przyrodnicza [%]**
Gimnazjum im. A. Malatyńskiego w Miechowie Charsznicy	**60,9%**	**41,7%**	**60,5%**	**43,0%**
gmina Charsznica	62,7%	45,6%	62,5%	46,5%
Powiat miechowski	63,0%	51,0%	63,4%	49,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE w Krakowie.

W ostatnich latach na wyniki z egzaminu gimnazjalnego uczniów z terenu gminy Charsznica oraz ze szkoły gimnazjalnej znajdującej się na obszarze rewitalizacji są niższe niż wartości dla całego powiatu miechowskiego. Jednocześnie uczniowie gimnazjów zamieszkujący sołectwo Miechów-Charsznica, na którym wyznaczono obszar rewitalizacji osiągają niższe wyniki z egzaminu niż średnia dla całej gminy – w 2015 roku średni wynik dla sołectwa wynosił 44,3% wobec średniej dla gminy Charsznica wynoszącej 54,1%.

Rysunek 38. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r. [%]

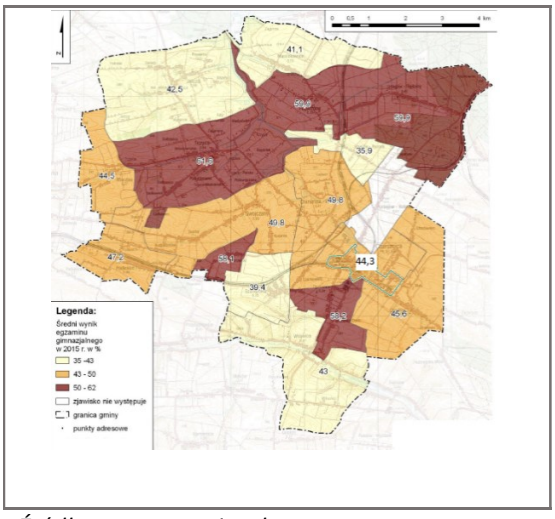

Źródło: opracowanie własne.

Analiza korelacji wyników egzaminu gimnazjalnego oraz wskaźników edukacyjnej wartości dodanej (czyli syntetycznego wskaźnika przyrostu wiedzy, jaki dokonuje się na danym etapie kształcenia) wskazują, że jakość kształcenia w placówkach publicznych na terenie gminy jest zbliżona do średniej małopolskiej.

Żadna szkoła gimnazjalna z terenu gminy Charsznica nie została zakwalifikowana do placówek wymagających pomocy (z niskimi wynikami i niską EWD). Niemniej jednak, w przypadku części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego, zauważalny jest zdecydowanie niższa wartość zarówno EWD, jak i średnich wyników z egzaminu gimnazjalnego (także w stosunku do średniej wojewódzkiej).

Rysunek 39. Porównanie wyników egzaminu gimnazjalnego i edukacyjnej wartości dodanej w gimnazjach publicznych gminy Charsznica w podziale na część humanistyczną (lewa strona) oraz matematyczno-przyrodniczą (prawa strona). Dane za okres 2013-2015.

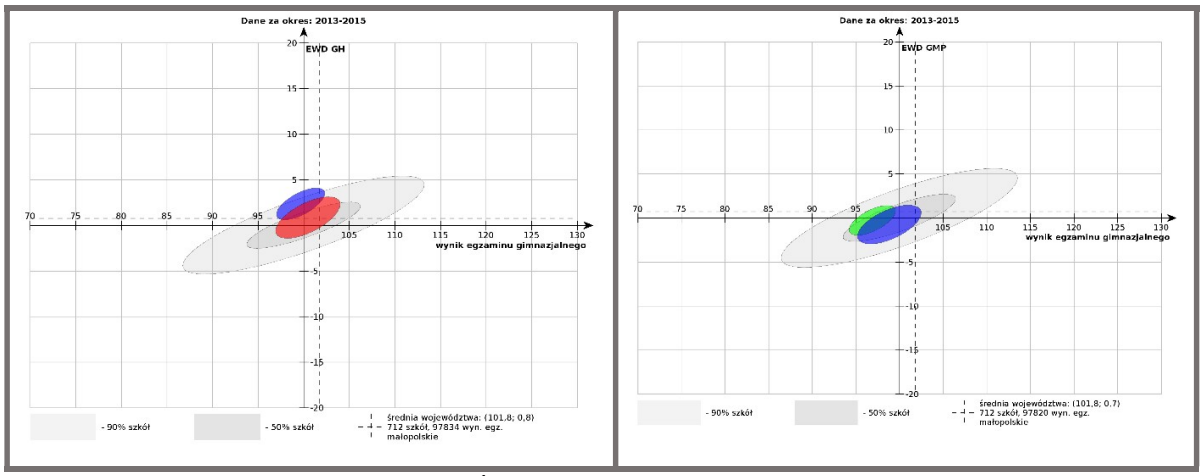

Źródło: www.ewd.edu.pl

Ważne jest prowadzenie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości kształcenia w placówkach edukacyjnych na obszarze gminy. W chwili obecnej brak bowiem na terenie gminy Charsznica placówek mogących znaleźć zakwalifikowanie do szkoły sukcesu, czyli takiej, w której uczniowie osiągają ponadprzeciętny wynik na egzaminie.

Rysunek 40. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach rozwijających (lewa strona) oraz wyrównawczo-dydaktycznych (prawa strona) na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku

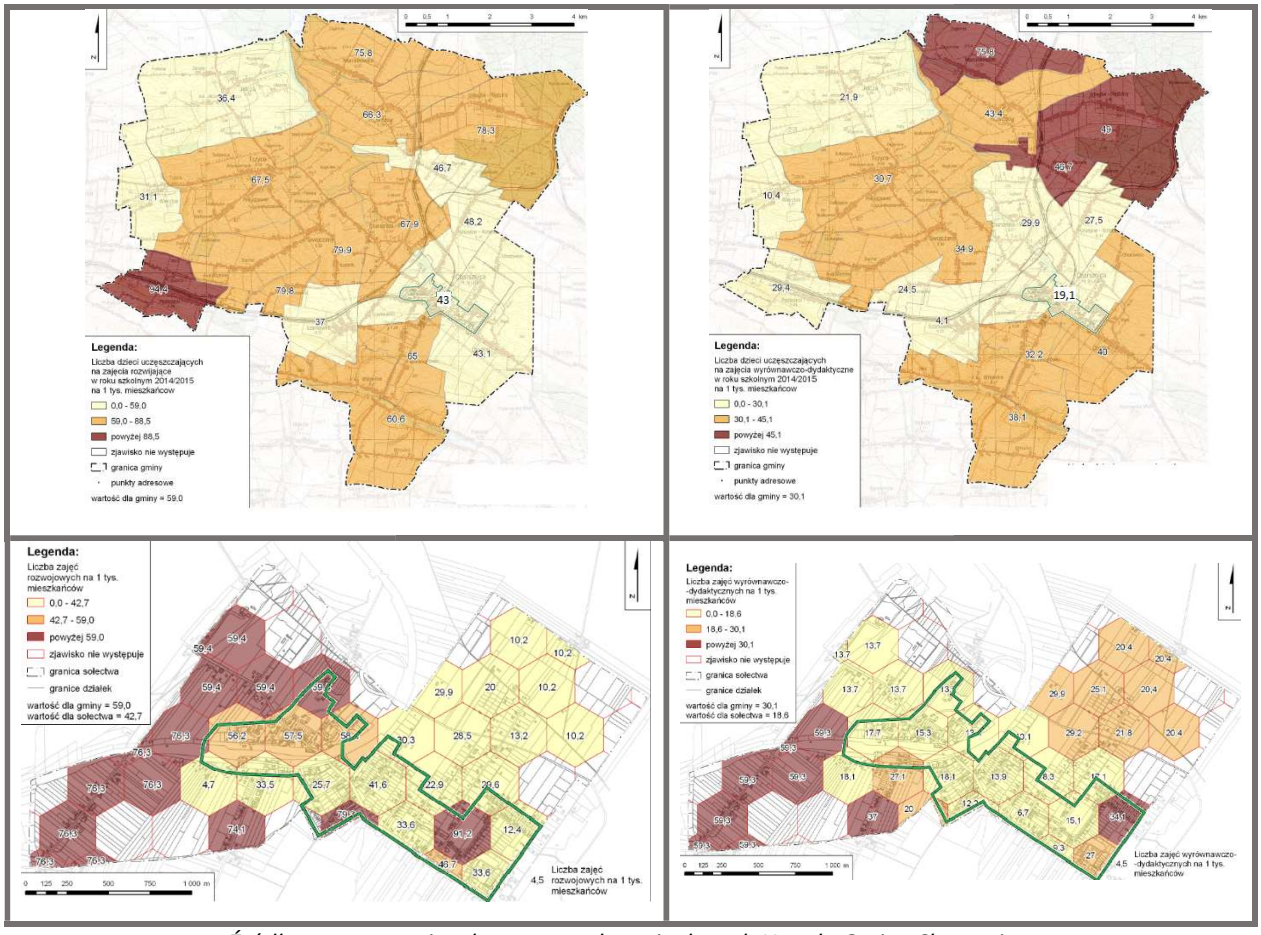

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Charsznica.

Szczególne znaczenie w kontekście edukacji jest prowadzenie dodatkowych działań na rzecz kształcenia kompetencji indywidualnych i kluczowych, zwłaszcza w zakresie nauk ścisłych i przyrodniczych. W tym celu konieczne jest zarówno prowadzenie zajęć wyrównawczych dla uczniów mających trudności w nauce, jak i dbanie o wszechstronny rozwój każdego ucznia, rozpoznawanie, rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i umiejętności oraz tworzenie warunków osiągania sukcesów. Tymczasem w sołectwie Miechów-Charsznica, na którym wyznaczony został obszar rewitalizacji, odnotowano jeden z najniższych odsetków dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne (19,1% w stosunku do średniej dla gminy Charsznica wynoszącej 30,1%) oraz dzieci uczestniczących na zajęcia rozwijające (43,0% wobec średniej dla gminy wynoszącej 59,0%). Wskaźnik zajęć tego typu na 1 tys. mieszkańców osiąga najniższe wartości na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Istotnym problemem pozostaje w efekcie zbyt mała liczba zajęć pozaszkolnych oferowanych na obszarze rewitalizacji.

Kapitał społeczny

Kluczowym obszarem analizy zjawisk w sferze społecznej na obszarze rewitalizacji jest poziom kapitału społecznego. Określa on zdolność mieszkańców całej gminy Charsznica do działania wspólnotowego, współpracy i kooperacji, a także angażowania się w sprawy społeczności lokalnej. Jako podstawowe wskaźniki partycypacji społecznej analizie statystycznej poddane zostały wskaźniki frekwencji wyborczej, w wyborach samorządowych, do sejmu RP oraz prezydenckich z lat 2010 – 2015, a także wskaźnik

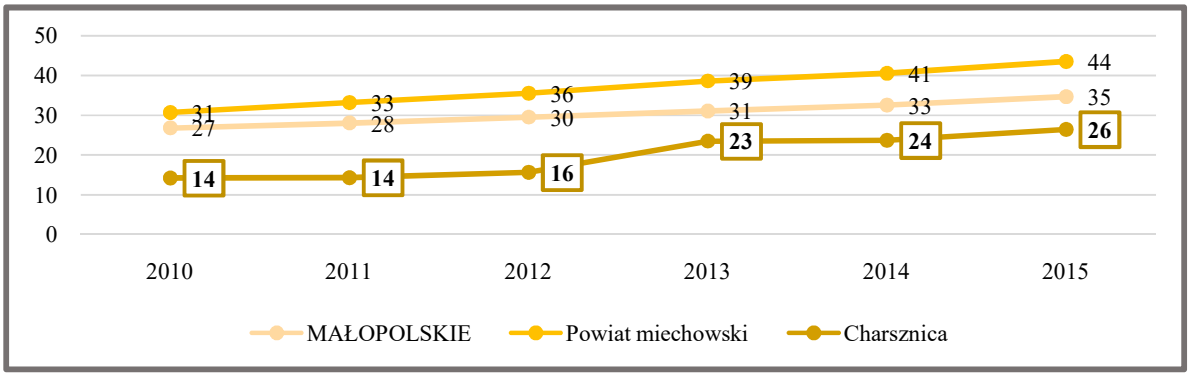

sformalizowanej aktywności społecznej w organizacjach pozarządowych.

Wykres 9. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców gminy Charsznica w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wyrażony liczbą fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców wskaźnik rozwoju podmiotów trzeciego sektora w gminie Charsznica jest zdecydowanie niższy niż w przypadku powiatu miechowskiego oraz województwa małopolskiego. Niemniej jednak odnotować należy postępujący wzrost liczby organizacji trzeciego sektora na terenie całej gminy.

Na obszarze rewitalizacji w 2015 roku zarejestrowane były cztery organizacje pozarządowe:

- Stowarzyszenie Oświata w Gminie Charsznica,
- Dom Opieki w Charsznicy (prowadzony przez Caritas Diecezji Kieleckiej),
- Ludowy Klub Sportowy SPARTAK,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Charsznicy.

Relatywnie duża liczba organizacji świadczyć może o wysokim potencjale społecznym mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dla zweryfikowania tego twierdzenia analizie poddano także uczestnictwo mieszkańców obszaru w wyborach powszechnych.

Porównanie frekwencji na terenie gminy Charsznica w wyborach parlamentarnych i prezydenckich do średnich wskaźników w powiecie miechowskim, województwie małopolskim i średniej ogólnokrajowej wskazuje, że w każdym roku wyborczym była niższa niż średnia dla kraju, województwa małopolskiego i powiatu miechowskiego.

Wykres 10. Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich (lewa strona) i parlamentarnych (prawa strona) w gminie Charsznica w latach 2010-2015.

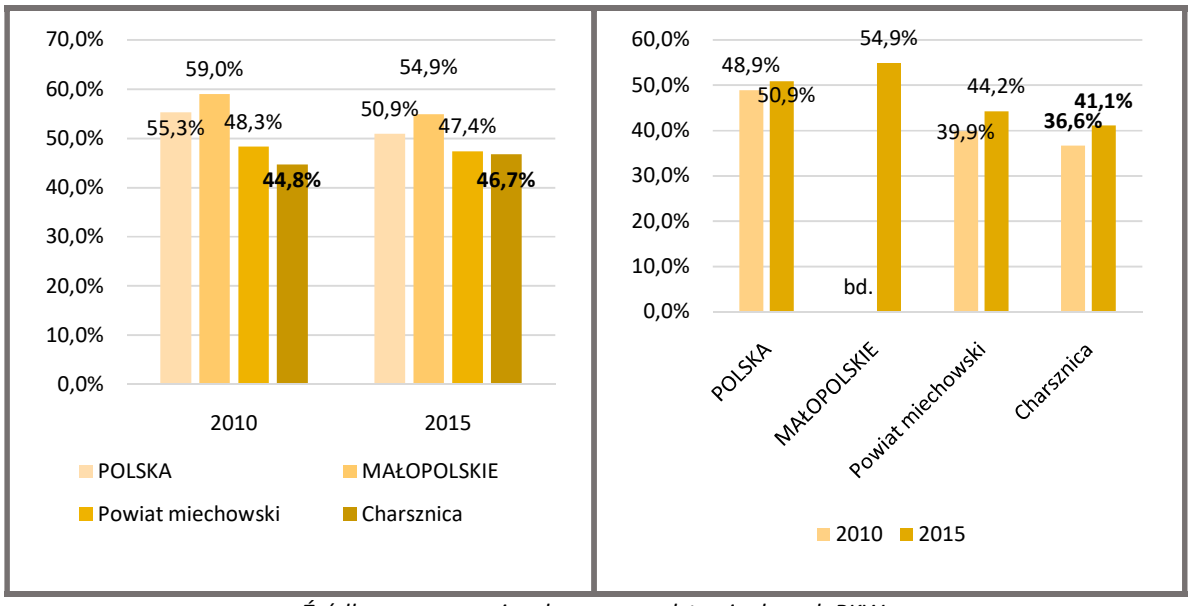

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW.

Analiza przestrzenna frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich oraz parlamentarnych w 2015 roku w gminie Charsznica pokazuje, że na obszarze sołectwa Miechów-Charsznica, na terenie którego wyznaczony został obszar rewitalizacji odnotowuje się frekwencję wyższą niż średnia dla całej gminy. Dodatkowo w sołectwie Miechów-Charsznica odnotowano najwyższą frekwencję w wyborach parlamentarnych w 2015 roku ze wszystkich sołectw gminy Charsznica (47,7%).

Rysunek 41. Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich (lewa strona) i parlamentarnych (prawa strona) w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku.

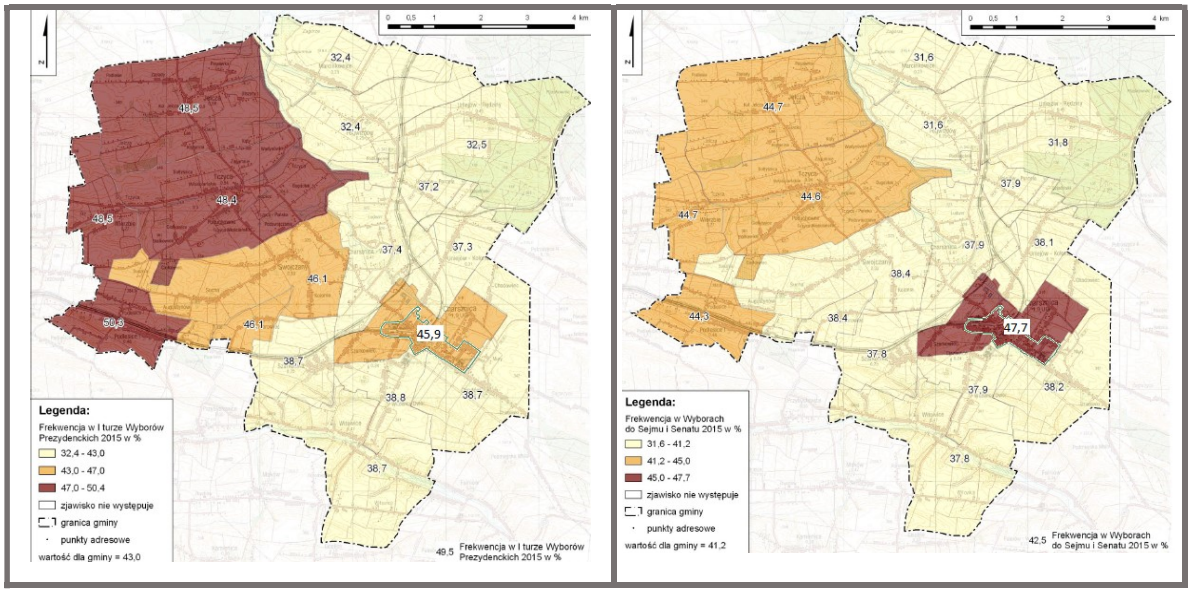

Źródło: opracowanie własne.

Analizując dane o frekwencji w wyborach ogólnokrajowych należy mieć na uwadze, że wybory parlamentarne uważane są najbardziej zdominowane przez partie polityczne, a decyzje wyborcze zależą od sympatii w stosunku głównych liderów partyjnych.

Z punktu widzenia interesów lokalnej społeczności bardziej istotne powinny być wybory samorządowe. Istotność tego głosowania przejawia się w bliskości przestrzennej i społecznej spraw i osób, których dotyczą.

Rysunek 42. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych z lat 2010-2015 w gminie Charsznica na tle kraju, województwa i powiatu miechowskiego (lewa strona) oraz w sołectwach parlamentarnych (prawa strona) w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku.

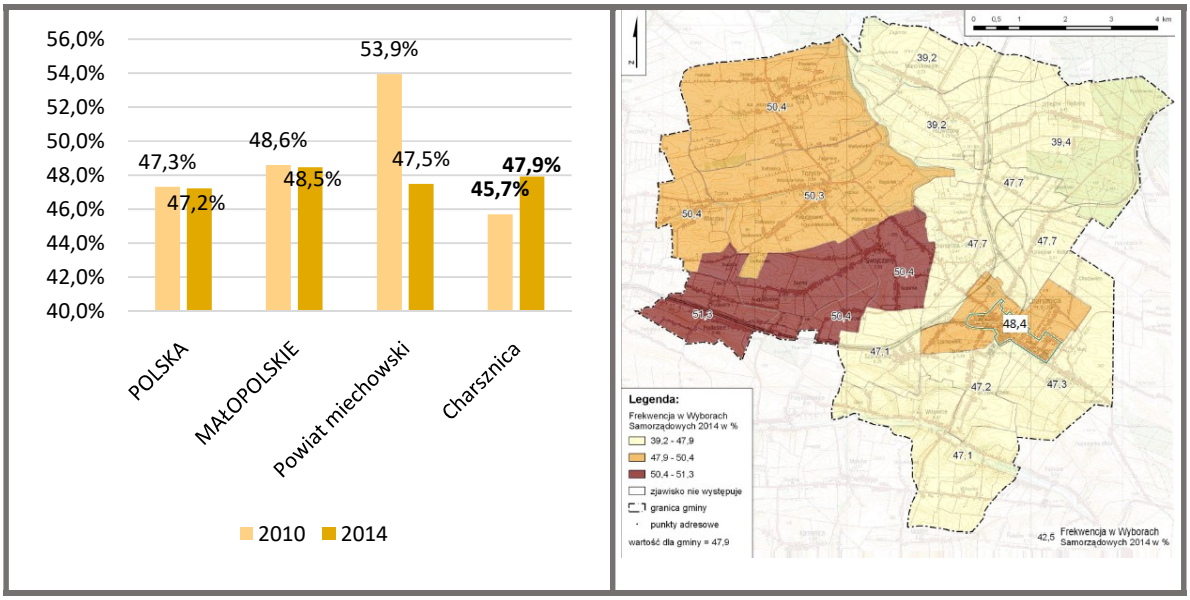

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW oraz Urzędu Gminy Charsznica.

Analiza przestrzenna frekwencji w wyborach samorządowych w 2014 roku pokazuje, że sołectwo Miechów-Charsznica, na którym wyznaczony został obszar rewitalizacji charakteryzuje się frekwencją wyższą niż średnia dla całej gminy Charsznica (48,4% wobec 47,9%). Oznaczać to może wyższe niż w przypadku całej gminy zaangażowanie obywateli w sprawy publiczne oraz większe poczucie wspólnoty. Mieszkańcy wyznaczonego obszaru rewitalizacji mogą tym samym wykazywać większe zaangażowanie w realizację przedsięwzięć zapisanych w Gminnym Programie Rewitalizacji – charakteryzuje ich bowiem większe poczucie odpowiedzialności za swoją społeczność.

II.4. ANALIZA NEGATYWNYCH ZJAWISK I CZYNNIKÓW W POZOSTAŁYCH SFERACH NA OBSZARZE REWITALIZACJI Z ODNIESIENIEM DO CAŁEJ GMINY,

4.1 Sfera gospodarcza – stan lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości

Według danych BDL GUS, w 2015 roku na terenie gminy Charsznica zarejestrowane były 482 podmioty gospodarcze, co stanowiło 11,0% wszystkich podmiotów na terenie powiatu miechowskiego. W stosunku do roku bazowego (2010) ich liczba wzrosła o 65 firm (15,6%).

Wykres 11. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w latach 2010-2015 w gminie Charsznica

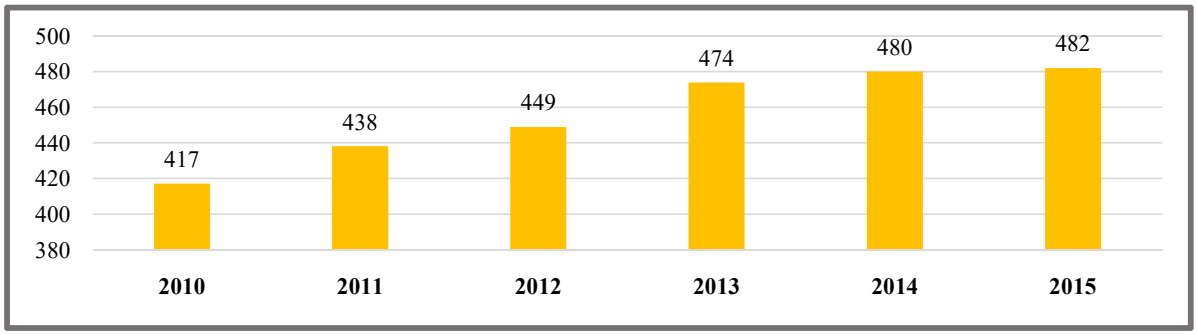

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Jednocześnie liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica – choć stale rosnąca - jest zdecydowanie niższa niż w przypadku powiatu miechowskiego oraz województwa małopolskiego (w 2015 roku odpowiednio: 89 podmiotów/1 tys. mieszkańców w powiecie miechowskim i 108 podmiotów/1 tys. mieszkańców w Małopolsce wobec 64 podmiotów/1 tys. mieszkańców w gminie).

Analiza przestrzenna zarejestrowanych podmiotów gospodarczych pokazuje, że sołectwo Miechów-Charsznica, na terenie którego wyznaczono obszar rewitalizacji cechuje się jedną z najmniejszych koncentracji firm na 1 tys. mieszkańców w całej gminie Charsznica (niecałe 20 podmiotów wobec średniej dla całej gminy wynoszącej 64 podmioty). Koncentracja wskaźnika występuje w południowo-zachodniej oraz północno-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica. Jednocześnie prawie na całym obszarze rewitalizacji wartości wskaźnika firm na 1 tys. mieszkańców są zdecydowanie niższe niż średnia dla całej gminy. Oznacza to, że na obszarze rewitalizacji obserwowalny jest znacznie niższy wskaźnik dynamiki rozwoju przedsiębiorczości niż w przypadku całej gminy. Na samym obszarze rewitalizacji w 2015 roku zarejestrowanych było 41 podmiotów gospodarczych.

Wykres 12. Liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w latach 2010-2015 (lewa strona) oraz rozkład przestrzenny wskaźnika nowo zarejestrowanych firm na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica (prawa strona) oraz na obszarze rewitalizacji (u dołu) w 2015 roku

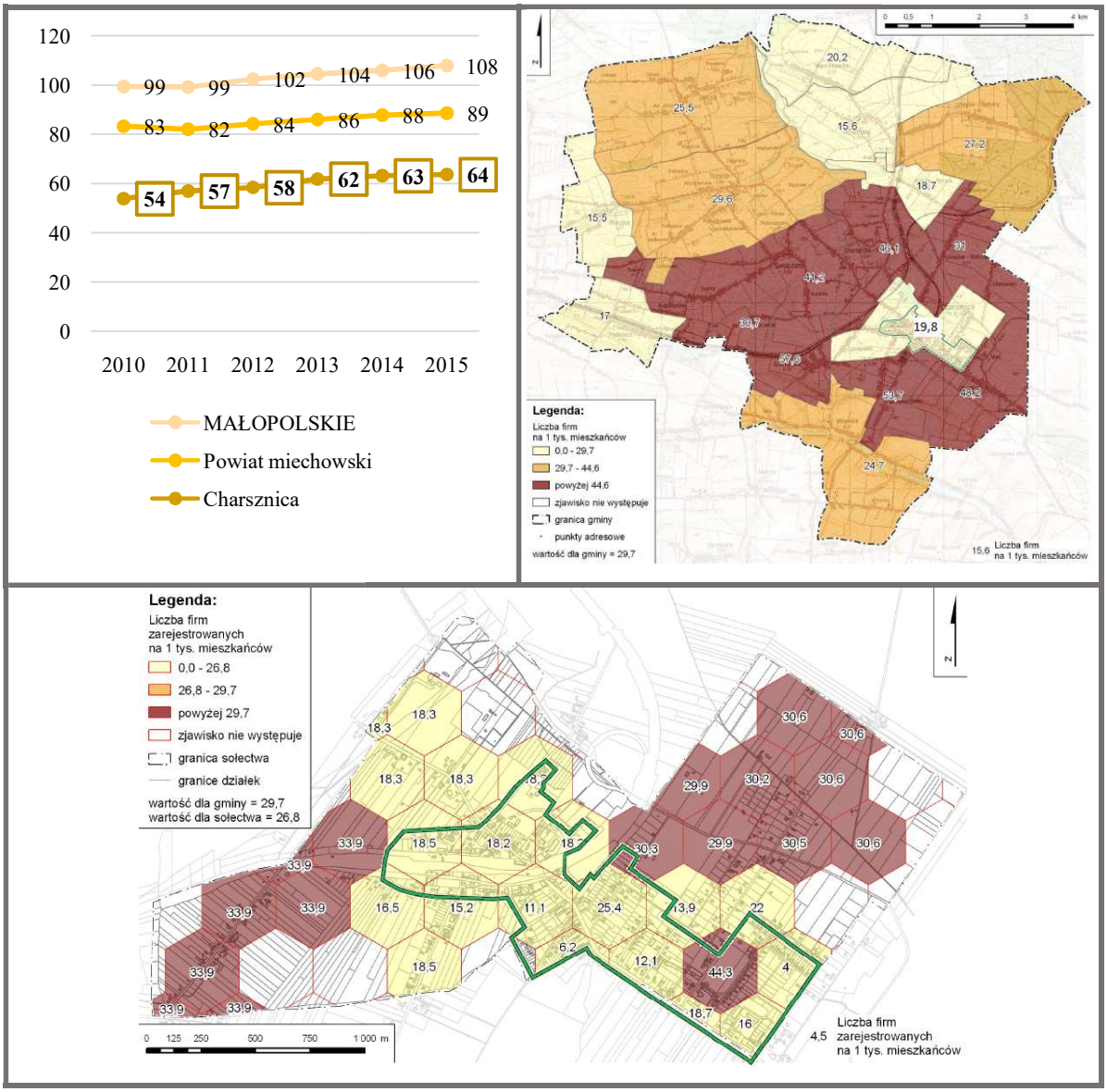

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Biorąc pod uwagę Polską Klasyfikację Działalności, najwięcej podmiotów gospodarczych w gminie Charsznica w 2015 roku funkcjonowało w następujących sekcjach:

- sekcja G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (35,1%),
- sekcja C – przetwórstwo przemysłowe (11,8%),
- sekcja H – transport i gospodarka magazynowa (9,1%),

- sekcja F – budownictwo (7,9%),

Wykres 13. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w gminie Charsznica w 2015 r

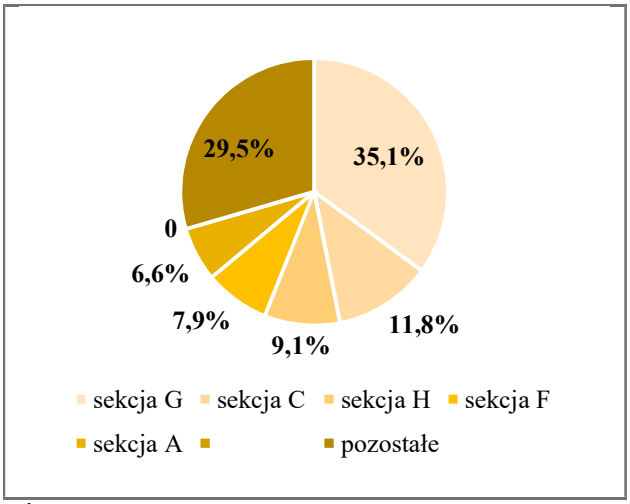

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

- sekcja A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (6,6%).

Na szczególną uwagę zasługuje wysoki odsetek podmiotów z sekcji A, co bezpośrednio związane jest z wielowiekowymi rolniczymi tradycjami gminy.

Zdecydowana większość przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie gminy Charsznica to mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników (455 z 482 podmiotów; 94,4% ogółu).

4.2 Sfera techniczna – stan budynków komunalnych oraz dostęp do komunalnej infrastruktury technicznej

Istotnym wskaźnikiem technicznym, mającym jednocześnie kluczowe znaczenie dla badania jakości życia mieszkańców mogą być także warunki mieszkaniowe. Mieszkanie jest bowiem najważniejszą częścią majątku gospodarstwa domowego – jego stan i wyposażenie w dużej mierze świadczą o pozycji majątkowej, poziomie osiąganych dochodów i stanie zamożności.

Tabela 16. Zasoby mieszkaniowe gminy Charsznica na tle kraju, województwa oraz powiatu miechowskiego w 2010 i 2014 roku

Jednostka terytorialna	Mieszkania				Przeciętna powierzchnia użytkowa [m^2]			
	ogółem		na 1 tys. mieszkańców		mieszkania		na mieszkańca	
	2009	2014	2009	2014	2009	2014	2009	2014
POLSKA	13 302 449	13 983 039	349	363	70,5	73,4	24,6	26,7
MAŁOPOLSKIE	1 077 563	1 132 051	327	336	75,1	77,6	24,5	26,1
Powiat miechowski	13 908	14 054	346	342	78,0	81,4	27,0	27,8

Charsznica	2 529	2 484	330	327	82,7	88,2	27,3	28,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W analizowanym okresie zasoby mieszkaniowe gminy Charsznica uległy nieznacznemu zmniejszeniu – w 2014 roku odnotowano 2 484 mieszkań wobec 2 529 w 2010 roku (spadek o 45 mieszkań, 1,8%). Oznacza to, że tendencje dotyczące zasobu mieszkaniowego były odwrotne niż w regionie (wzrost o 5,1% w stosunku do 2009 roku), ale zbliżone do obserwowalnych w powiecie miechowskim (spadek o 1,9%). Niemniej jednak wskaźnik przeciętnej powierzchni użytkowej oraz przeciętnej powierzchni na 1 mieszkańca był wyższy niż średnia krajowa i wojewódzka.

Tabela 17. Zaopatrzenie mieszkań w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne w gminie Charsznica w 2015 roku

Jednostka terytorialna	**Odsetek mieszkań zaopatrzonych w:**			
	wodociąg	**ustęp spłukiwany**	**łazienka**	**gaz sieciowy**
POLSKA	96,7%	93,5%	91,1%	55,8%
MAŁOPOLSKIE	96,7%	94,8%	92,9%	64,6%
Powiat miechowski	92,6%	83,4%	79,0%	4,7%
Charsznica	92,5%	81,8%	76,8%	15,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Mieszkania znajdujące się na terenie gminy mają ponadto niższy standard, szczególnie na tle całego regionu, ale też na tle powiatu miechowskiego – mniejszy odsetek mieszkań w Charsznicy zaopatrzonych jest w wodociąg, ustęp spłukiwany oraz łazienkę. Korzystniejszy od sytuacji w powiecie miechowskim jest wyłącznie wskaźnik zaopatrzenia mieszkań w gaz sieciowy.

Rysunek 43. Udział budynków usługowych i komunalnych wybudowanych przed 1970 r. w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji [%]

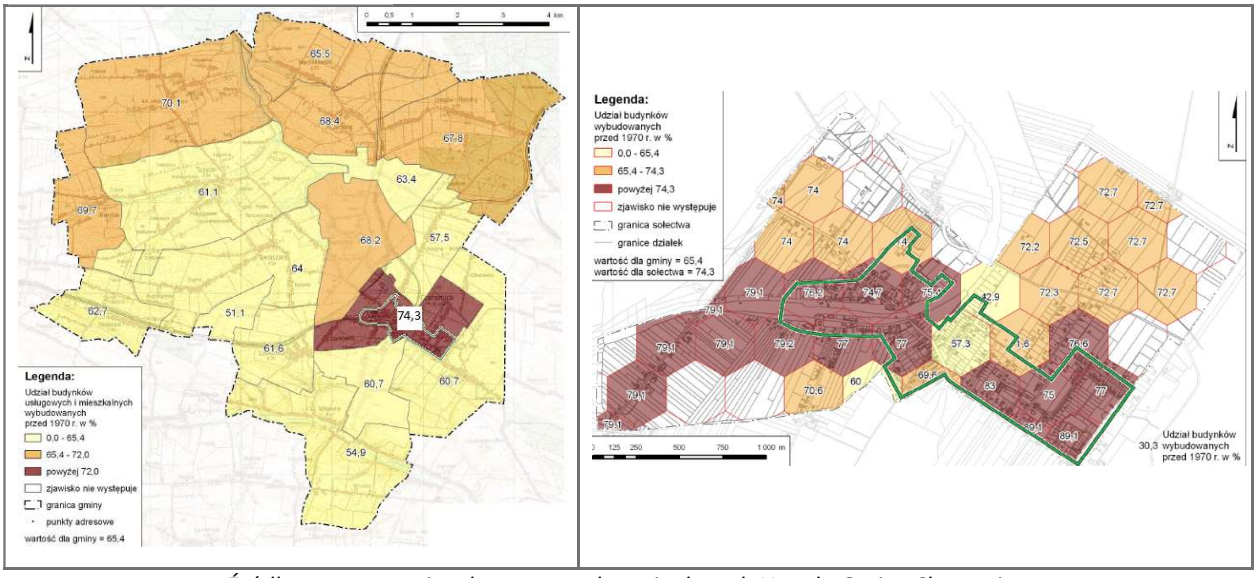

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Charsznica.

Standard mieszkań na obszarze rewitalizacji dodatkowo warunkowany jest wiekiem budynków usługowych i komunalnych na nim zlokalizowanych. Udział budynków kilkudziesięcioletnich i starszych jest największy właśnie w sołectwie Miechów-Charsznica, na którym wyznaczony został obszar rewitalizacji – 74,3% wobec średniej dla całej gminy Charsznica wynoszącej 65,4%. Oznacza to, że na obszarze rewitalizacji występują największe potrzeby remontowe – aż 347 z 467 mieszkań zbudowano przed 1970 rokiem. Sytuacja ta przekłada się również negatywnie na stan i jakość środowiska – wyznaczony obszar jest narażony na zanieczyszczenia będące wynikiem dominacji źródeł niskiej emisji (piece węglowe, koksowe, ogrzewanie etażowe itp.).

Wykres 14. Korzystający z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w ludności ogółem w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2014 roku [%]

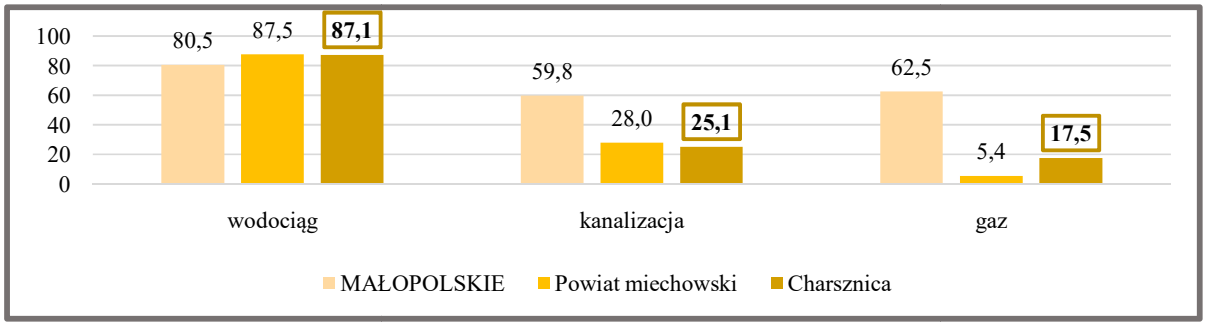

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Gminę Charsznica charakteryzuje względnie wysoka dostępność infrastruktury wodociągowej. W 2014 roku dostęp do tego typu instalacji posiadało 87,1% ogółu mieszkańców. Był to odsetek większy niż w skali całego województwa (80,5%) oraz zbliżony do średniej wartości dla powiatu miechowskiego (87,5%). Zdecydowanie gorzej prezentują się wskaźniki dotyczące dostępności infrastruktury kanalizacyjnej i gazowej. Do tej pierwszej dostęp ma zaledwie 25,1% mieszkańców Charsznicy, co jest wynikiem gorszym zarówno od średniej dla Małopolski (59,8%) oraz powiatu (28,0%). Z infrastruktury gazowej korzysta natomiast 17,5% wszystkich mieszkańców gminy, co jest wynikiem zdecydowanie gorszym niż w przypadku województwa małopolskiego (62,5%), ale znacznie lepszym niż średnia dla powiatu miechowskiego (5,4%). Należy jednakże podkreślić, że dane z Głównego Urzędu Statystycznego dotyczą końca 2014 roku. Gmina Charsznica prowadzi tymczasem inwestycje mające na celu zapewnienie mieszkańcom jak najszerszego dostępu do komunalnej infrastruktury technicznej.

Tabela 18. Korzystający z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w ludności ogółem w sołectwie Miechów-Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku

	Liczba przyłączy			**Odsetek ludności korzystający z infrastruktury**		
	wodociąg	**kanalizacja**	**gaz**	**wodociąg**	**kanalizacja**	**gaz**
sołectwo Miechów-Charsznica (obszar zdegradowany)	343	206	258	100,0%	49,3%	71,3%
obszar rewitalizacji	**317**	**107**	**188**	**100,0%**	**46,4%**	**81,7%**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Charsznica.

Według najbardziej aktualnych danych (koniec 2015 roku) dostęp do sieci wodociągowej posiada 95,6% wszystkich mieszkańców, do sieci kanalizacyjnej 30,6% mieszkańców, natomiast do sieci gazowej 41,4% mieszkańców gminy. Na obszarze rewitalizacji obserwowalny jest relatywnie wysoki wskaźnik dostępności komunalnej infrastruktury technicznej – wszyscy mieszkańcy posiadają dostęp do sieci wodociągowej, podczas gdy wskaźniki dostępności sieci kanalizacyjnej (46,4% ogółu mieszkańców obszaru) oraz sieci gazowej (81,7% ogółu mieszkańców obszaru) są wyższe niż średnia dla całej gminy Charsznica. Niemniej jednak, dostępność kanalizacji na obszarze rewitalizacji uznać należy za niewystarczającą. Szczególnie istotne jest zapewnienie dostępu do komunalnej infrastruktury technicznej do obiektów zabytkowych (jak np. dworzec PKP). Bez odpowiednich przyłączy niemożliwa będzie ponowna adaptacja obiektów na wielofunkcyjną przestrzeń publiczną, integrującą mieszkańców.

4.3 Sfera przestrzenno - funkcjonalna

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji w zakresie czynników kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej przeanalizować można takie zjawiska, jak: niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych.

Gmina Charsznica jest gminą wiejską a analiza funkcjonalna gminy wskazuje przede wszystkim na zróżnicowanie obszaru Miechów-Charsznica w stosunku do reszty gminy. W tym obszarze zlokalizowane są problemy wynikające ze struktury przestrzennej zdeterminowanej rozwojem dużych zakładów przemysłowych. Dla zaspakajania potrzeb mieszkaniowych pracowników zakładów rozwijano w ich sąsiedztwie wielorodzinne budownictwo mieszkaniowe. Po wyjściu tych podmiotów z terenu gminy pozostawiono pracowników, którzy, jak pokazuje analiza społeczna nie poradzili sobie w czasie zmian gospodarczych i pozostali w tych budynkach, często bez środków do życia. To właśnie w tych blokach kumulują się zjawiska społeczne i techniczne.

Obszar gminy jest rolniczy i tylko w Miechowie-Charsznicy mieszkańcy mają utrudniony dostęp do terenów zielonych, nie ma żadnego parku, czy miejsca spotkań dla mieszkańców. Na tym obszarze kumulują się usługi administracyjne, edukacyjne i kulturalne. Tu zlokalizowana jest większość zabudowy zabytkowej, która stanowi dziedzictwo Gminy, ale wymaga wysokich nakładów na utrzymanie i remonty.

W centrum gminy zbiegają się szlaki komunikacyjne i kumulują obiekty handlowe, tu również zlokalizowana jest siedziba jedynego przedszkola, która nie spełnia standardów dla takiego obiektu, mieści się w budynku wielorodzinnym i jest warunkowo dopuszczona do pełnienia swojej funkcji. Ponieważ istniejąca sieć budynków w zasobie Gminy Charsznica nie uwzględnia odpowiedniego na funkcję przedszkola planowana jest w obszarze budowa takiego obiektu. Nie ma miejsc parkingowych na terenie gminy, które mogłyby stanowić bazę dla tego obiektu. Dostęp do przedszkola w gminie traktowany jest, jako ważny wyznacznik jakości życia, zwłaszcza w kontekście ułatwiania powrotu do pracy kobietom po urodzeniu dziecka.

Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej gminy Charsznica dokonana została w oparciu o wskaźniki związane z jakością i dostępnością podstawowych usług publicznych oraz terenów publicznych. Obejmuje ona przede wszystkim dane dotyczące kultury (dostępność obiektów i jakość usług świadczonych przez domy i ośrodki kultury oraz kluby i świetlice), dostępności obiektów turystyczno-rekreacyjnych i placówek edukacyjnych, a także obsługi komunikacyjnej (poziom dostępności do przystanków).

Obsługa komunikacyjna (poziom dostępności do przystanków).

Przez obszar gminy, wzdłuż jej południowych granic przebiega droga wojewódzka nr 783 zapewniająca połączenie z Wolbromiem i Miechowem. Główna drogowa stanowiąca oś komunikacyjną gminy przebiega w kierunku północ-południe po drogach powiatowych, przez miejscowości Jelcza, Charsznica, Miechów – Charsznica, Chodów oraz Marcinkowice, Pogwizdów, Charsznica, Ciszowice, Witowice. Stan dróg na terenie gminy określa się jako dobry.

Przez teren gminy przebiegają także dwie linie kolejowe osobowe: nr 8 relacji Warszawa Zachodnia – Kraków Główny ze stacją Tunel, zlokalizowaną na terenie gminy oraz linia nr 062 Warszawa – Sosnowiec ze stacją Miechów – Charsznica oraz przystankiem osobowym Gajówka w Podlesicach.

System ciągów pieszych i rowerowych jest bardzo słabo rozwinięty. Chodniki występują tylko w miejscowości Miechów – Charsznica. Na terenie gminy nie zidentyfikowano infrastruktury rowerowej, natomiast przez obszar Charsznicy przebiega szlak rowerowy prowadzący z Miechowa do Kozłowa. Z uwagi na fakt, że głównym środkiem transportu zbiorowego wykorzystywanym przez mieszkańców są połączenia realizowane przez przewoźników prywatnych, przeanalizowano jakość proponowanej oferty oraz warunki podróży oferowane mieszkańcom. Gmina nie ma możliwości wpływania na stan środków transportowych wykorzystywanych do przewozu osób, może natomiast zagwarantować mieszkańcom wysoką jakość infrastruktury drogowej i przystankowej. W ramach analizy infrastruktury przystankowej zidentyfikowano 48 przystanków dla komunikacji zbiorowej, z czego w 28 lokalizacjach znajduje się wiata przystankowa, a w 21 jedynie w słupek przystankowy.

Lokalizację słupków przystankowych i wiat w poszczególnych sołectwach przedstawia Tabela poniżej.

Tabela 19. Liczba przystanków i wiat w poszczególnych sołectwach

Sołectwo	Liczba wiat	Liczba słupków	Suma
Miechów Charsznica	4	4	8
Charsznica	1	1	2
Ciszowice	2	0	2
Chodowiec	0	0	0
Chodów	1	0	1
Dąbrowiec	1	0	1
Jelcza	1	1	2
Marcinkowice	1	0	1
Podlesice	1	1	2
Pogwizdów	1	2	3
Swojczany	4	1	5
Szarkówka	1	1	2
Tczyca	2	2	4
Uniejów Kolonia	0	3	3
Uniejów Parcela	1	2	3
Uniejów Rędziny	3	0	3
Wierzbie	0	0	0
Witowice	3	3	6
Suma	27	21	48

W nowopowstającym Planie Mobilności dla Gminy Charsznica z uwagi na fakt, że w obecnej chwili komunikacja realizowana przez prywatnych przewoźników stanowi główną alternatywę dla komunikacji indywidualnej, rekomenduje się poprawę systemu poprzez inwestycję w infrastrukturę przystankową. Zakup nowych wiat przystankowych, oraz wyposażenie ich dodatkowo w stojaki rowerowe poprawi komfort oraz bezpieczeństwo podróżnych, a także stworzy nowe alternatywne sposoby dotarcia do przystanku. Mieszkańcy zamieszkujący tereny odległe od głównych dróg gminnych, po których realizowany jest regularny przewóz osób, Plan Mobilności dla Gminy Charsznica będą mieli możliwość dotarcia rowerem do przystanku autobusowego, pozostawienia roweru wykorzystując stojak rowerowy oraz możliwość kontynuowania podróży transportem zbiorowym.

W planie tym rekomenduje się również utworzenie głównego węzła przesiadkowego przy stacji kolejowej Charsznica oraz przystanku Charsznica PKP umożliwiającego zaparkowanie samochodu osobowego lub bezpieczne pozostawienie roweru, a następnie skorzystanie z transportu zbiorowego tj. kolei lub usług przewoźników prywatnych. Obydwie te lokalizacje znajdują się w obszarze rewitalizowanym.

Uzupełnieniem rekomendowanych inwestycji w gminie będzie projekt dotyczący Niskoemisyjnego transportu miejski ego poprzez wyznaczenie tras rowerowych do punktów przesiadkowych.

Wychowanie przedszkolne

Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Charsznica w 2015 roku wynosił 88,4%, podczas gdy średnia dla powiatu miechowskiego była równa 80,3%, a dla Małopolski 84,1%. Podkreślić należy ponadto pozytywny trend w tym zakresie na terenie całej gminy – od 2012 roku odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym systematycznie wzrasta.

Wykres 15. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Charsznica w latach 2010-2015

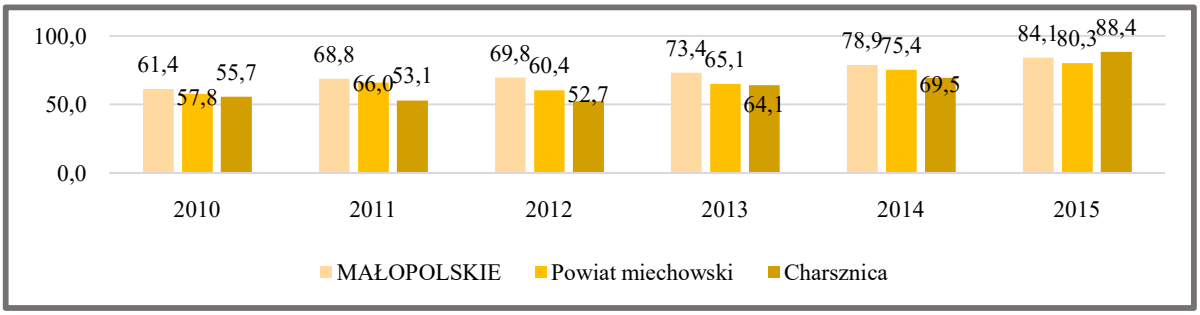

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Potrzeby w tym zakresie pozostają jednak nadal aktualne. Szczególnie istotne znaczenie ma fakt, że gmina Charsznica nie posiada własnego budynku przedszkola. Obecnie na potrzeby tego typu dzierżawione są małe pomieszczenia od Spółdzielni Mieszkaniowej. Nie spełniają one jednakże wymagań Ministerstwa Edukacji Narodowej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Istnieje groźba zamknięcia przedszkola. Zalecane jest ponadto stałe monitorowanie i prognozowanie wskaźników demograficznych oraz zapotrzebowania mieszkańców gminy na tego typu usługi, pamiętając jednak, że decyzje zatrudnieniowe młodych rodziców uzależnione są często od możliwości zapewnienia opieki nad dzieckiem. Podkreślić należy jednakże, że kluczowym zadaniem jest zagwarantowanie dalszego funkcjonowania przedszkola w gminie.

W Gminie Charsznica istnieją cztery przedszkola z których trzy mieszczą się w budynkach szkół i mają bardzo dobre warunki lokalowe. Są to Tczyca, Swojczany, Pogwizdów. Obwody tych szkół z przedszkolami obejmują około 80% Gminy, natomiast obwód przedszkolny w Miechowie-Charsznicy obejmuje całą miejscowość Miechów-Charsznica i trzy przyległe małe miejscowości Szarkówka, Chodów i Ciszowice. Obiekt przedszkola w Miechowie-Charsznicy jest dopuszczony do użytku warunkowego na zasadne zapewnienia przez Wójta Gminy, że nowe przedszkole będzie wkrótce budowane. Nie mniej na dzień dzisiejszy funkcjonowanie przedszkola w Miechowie-Charsznicy jest zagrożone. Dane demograficzne z ewidencji ludności dzieci przedszkolnych w obszarze rewitalizacji obrazuje konieczność budowy nowego przedszkola nie tylko ze względu na jego nieodpowiednie warunki lokalowe, ale również potrzebę zwiększenia ilości miejsc przedszkolnych z 75 istniejących do 125, a także ze względu na

podniesienie wieku szkolnego od 2016 roku z 6 do 7 lat, a tym samym podniesienie wieku oddziałów przedszkolnych tak zwanej „0” z pięciu do sześciu lat. W tej sytuacji pięciolatki musza być objęci wychowaniem przedszkolnym.

Kultura

W 2015 roku na terenie gminy Charsznica funkcjonował jeden ośrodek kultury – Gminny Ośrodek Kultury w Charsznicy, zlokalizowany na obszarze rewitalizacji.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego, dotyczące dostępności kultury w gminie Charsznica, przedstawiają się bardzo niejednoznacznie – w 2015 roku instytucje kultury zorganizowały zaledwie 3 imprezy, w których uczestniczyło jednakże 9 000 osób, co świadczyć może o ich wysokiej atrakcyjności wśród mieszkańców i przyjezdnych (liczba uczestników przekroczyła liczbę mieszkańców gminy) oraz o ponadlokalnym charakterze tych imprez. Szczególnie istotne znaczenie mogą mieć w tym zakresie „Charsznickie Dni Kapusty”, organizowane przez Wójta, Radę Gminy oraz GOK w Charsznicy. Niemniej jednak instytucje kultury z gminy zorganizowały w 2015 roku zaledwie 3 ze 117 wydarzeń w powiecie miechowskim. Negatywny wpływ na zakres działania Gminnego Ośrodka Kultury jest brak adekwatnych obiektów i pomieszczeń dla tego typu instytucji w gminie. Obecnie GOK zajmuje niewielkie pomieszczenie w Urzędzie Gminy. Wyraźnie brakuje jednak miejsca dla realizacji celów i wyzwań stojących przed ośrodkiem, który jak widać z organizowanych imprez jest instytucją wydolną organizacyjnie.

Analizując dane GUS, trzeba jednakże podkreślić, że dane statystyczne nie oddają w sposób obiektywny i miarodajny atrakcyjności oferty kulturalnej na terenie gminy. Sposób ich zbierania, gromadzenia i przetwarzania jest niedoskonały. Dotyczy to przede wszystkim faktu, że nie są ewidencjonowane imprezy, których organizatorem są podmioty inne niż domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice, np. organizowane przez organizacje pozarządowe, albo inne szczeble samorządowe.

W 2015 roku na terenie gminy Charsznica funkcjonowała jedna biblioteka publiczna – Gminna Biblioteka Publiczna w Charsznicy. Jej księgozbiór w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosił 2562 woluminy i w stosunku do 2011 roku powiększył się o 235 pozycji. Jednocześnie wzrasta liczba czytelników bibliotek na 1 tys. mieszkańców – w 2015 roku w gminie Charsznica było ich 88, co oznaczało wzrost o 7 osób w stosunku do 2011 roku.

Wykres 16. Księgozbiór bibliotek oraz czytelnicy bibliotek na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2015 roku

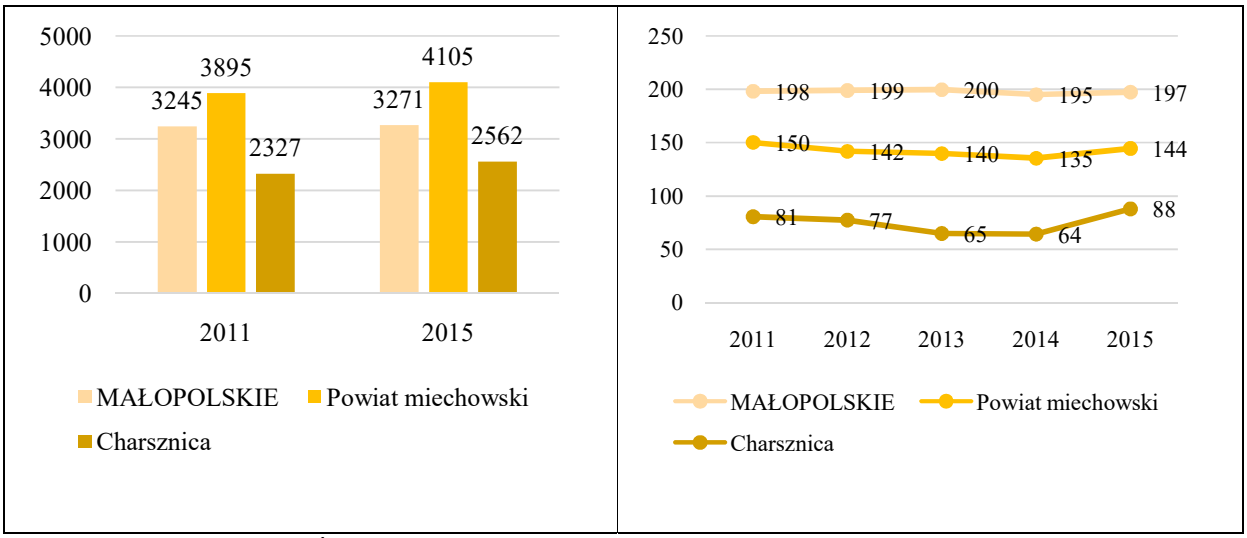

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Rysunek 44. Liczba zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w sołectwach gminy Charsznica (lewa strona) oraz lokalizacja zabytków na obszarze rewitalizacji (prawa strona) w 2015 r.

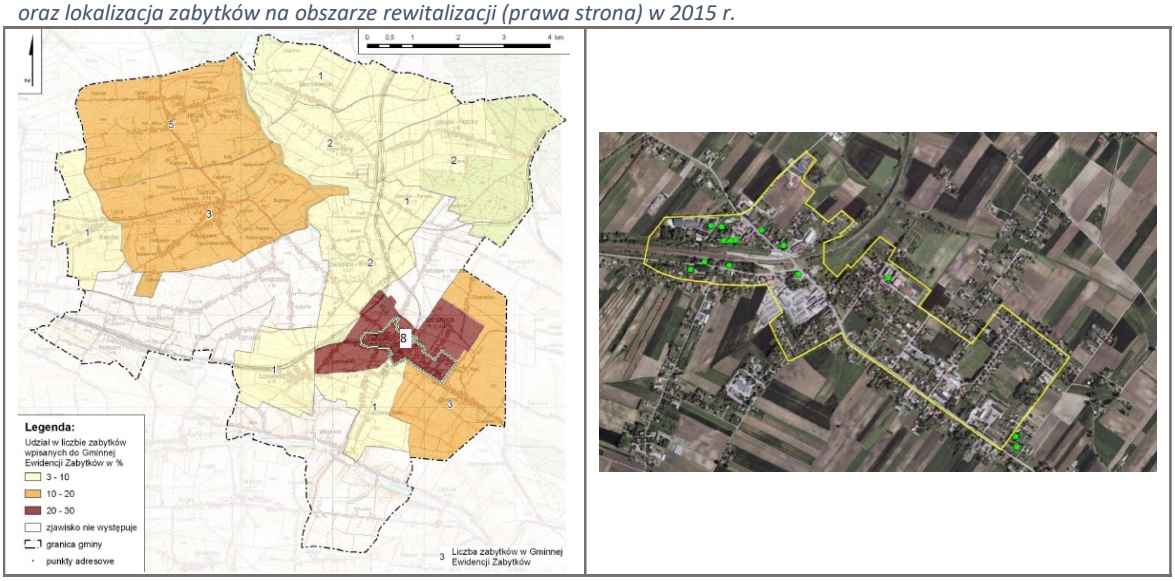

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Charsznica.

Na terenie gminy Charsznica – pomimo postępujących przekształceń - nadal zlokalizowanych jest wiele obiektów i zespołów o wartościach kulturowych, zasługujących na ochronę konserwatorską. Są to zespoły urbanistyczne o dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej, jednolitej i wartościowej architekturze.

Zgodnie z zapisami Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami, na obszarze rewitalizacji znajduje się najwięcej obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków na terenie całej gminy Charsznica. Należą do nich:

- Kościół pw. Matki Bożej Różańcowej (murowany; lata 1932-33),
- budynek szkoły przy ul. Szkolnej 14. Szkoła murowana; lata 1928-1929, rozbudowana ok. 1980r.),
- zespół dworca kolejowego (dworzec murowany ok. 1930 r.; dom pracowników kolejowych, murowany ok.1930 r.),
- stacjaTRAFO, (ul. Kolejowa 3),
- zespół młynów, ob. elektrycznych, ul. Młyńska 13 (młyn I, murowany, pocz. XX wieku; młyn II, murowany, ok.1920 r. oraz budynek administracyjny, ob. Dom Opieki Społecznej, drewniany, ok.1920 r.),
- Zespół Fabryki Wódek i Likierów (murowany, 1928 r.),
- figura św. Floriana (ul. Młyńska 14),
- domy (nr 3 - ul. Kolejowa murowany, ok. 1920 r.; nr 2 - ul. Miechowska 15, murowany, ok. 1920 r., nr 15 – ul. Miechowska nr 27 – ul. Żarnowiecka murowany, ok. 1930 r.; nr 43 - ul. Żarnowiecka, murowany, ok. I ćw. XX wieku).

Tym samym sołectwo Miechów-Charsznica, na terenie którego wyznaczony został obszar rewitalizacji jest sołectwem o najwyższym odsetku zabytków na terenie całej gminy. Podkreślić należy, że znaczna część tych obiektów mogłaby funkcjonować w obiegu społecznym i gospodarczym, jednakże wymagane jest doinwestowanie w ich readaptację.

Szczególne znaczenie ma także, zlokalizowane na obszarze rewitalizacji „Muzeum Kapuściane", którego zadaniem jest zachowanie dziedzictwa historycznego i kulturowego ziemi charsznickiej. W muzeum znajduje się tu około tysiąca unikalnych eksponatów, w tym przedmiotów gospodarstwa domowego i rolnego (m.in. szatkownice ręczne i mechaniczne do kapusty z przełomu XIX i XX wieku, stare beczki do jej kiszenia czy gliniane garnki).

Słabo wykorzystane funkcje centro twórcze na obszarze rewitalizacji

Obszar rewitalizacji, zlokalizowany na terenie sołectwa Miechów-Charsznica, stanowi od lat funkcjonalne centrum gminy Charsznica. Stopniowe przemiany społeczno-gospodarcze doprowadziły jednakże do

pogorszenia warunków i estetyki tego obszaru. Obszar rewitalizacji skupiał w sobie znakomitą większość funkcji usługowych (co sprzyjało wygodzie korzystania z nich przez użytkowników oraz dawało możliwość załatwienia różnych spraw w czasie jednego pobytu w centrum) oraz komunikacyjnych (dworzec PKP), jednocześnie oferując niepowtarzalny charakter i standard obiektów o bogatych walorach i tradycjach historyczno-kulturowych (szczególna w gminie koncentracja obiektów zabytkowych). W wyniku transformacji ustrojowej oraz towarzyszących jej przemian gospodarczych i postępującemu upadkowi zakładów przemysłowych zarówno dworzec PKP, połączenia kolejowe oraz aktywności kulturalne, czy rekreacyjne funkcje te uległy degradacji.

Symbolem owej degradacji jest przede wszystkim teren dawnego dworca PKP, który obecnie jest częściowo zasiedlony i nie pełni żadnej funkcji publicznej. Budynek dworca jest obiektem rozpoznawalnym, widocznym dla podróżnych z przejeżdżających pociągów. Znajduje się on jednak w bardzo złym stanie technicznym i wizualnym, podobnie jak – sąsiadujący z nim – budynek wielorodzinny należący dawniej do PKP. Teren wokół dworca jest zachwaszczony i porośnięty samosiejkami, a samemu budynkowi niezbędne jest przystosowanie do aktualnych standardów (min. brak kas, przejść nadziemnych i podziemnych itp.).

Na całym obszarze rewitalizacji zlokalizowane są budynki o podobnie złym stanie technicznym, wymagające natychmiastowej inwestycji. Dodatkowo, zwarta zabudowa obszaru oraz pełnione funkcje komunikacyjne i przemysłowy charakter nie spowodowały dotychczas wykreowania stref zielonych oraz przestrzeni publicznych umożliwiających integrowanie się mieszkańców tego terytorium. Obecnie niewykorzystane przestrzenie w sąsiedztwie budynków publicznych, usługowych czy edukacyjnych stanowią szanse na pobudzenie takich aktywności w obszarze. Domagają się tego również mieszkańcy Gminy Charsznica.

Wnioski z prac warsztatowych dotyczące sfery przestrzenno-funkcjonalnej:

Z perspektywy opinii mieszkańców istotna wydaje się adaptacja przestrzeni publicznej, odbudowa dworca kolejowego z zespołem zieleni. Zgłoszono również pilną potrzebę poprawy stanu infrastruktury w zakresie odbudowy dróg i ciągów pieszych, budowę ścieżek rowerowych a także pilną potrzebę budowy przedszkola i domu kultury.

Wskazano na brak miejsc parkingowych. Istotnym problemem jest poprawa estetyki budynków mieszkalnych wielorodzinnych oraz budynków i otoczenia istniejących biblioteki oraz świetlicy środowiskowej. Kolejną ważną sprawą jest tworzenie miejsc dla rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu.

W/w wnioski opisane są szczegółowo w „Raporcie z procesu partycypacji w ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025”, który stanowi załącznik do GPR.

Podsumowanie analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej:

Na obszarze rewitalizacji zauważalny jest problem złego stanu estetyki przestrzeni miejskiej: elewacje budynków, stan techniczny obiektów, niezagospodarowane przestrzenie publiczne, brak odpowiedniej infrastruktury rekreacyjnej, elementów małej architektury. Istnieją bariery architektoniczne w zakresie dostępności osób niepełnosprawnych do budynków, dróg, chodników; niska estetyka przestrzeni publicznych; brak terenów rekreacyjno-wypoczynkowych; brak dostępu lub niska jakość podstawowych usług. Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną: przedszkole, ośrodki: kultury, sportowe, rekreacyjne; niski poziom obsług komunikacyjnych; fatalny stan dworca , brak punktów przesiadkowych.

Ogromną szansą w tym aspekcie wydaje się przeprowadzenie inwestycji w rozwój infrastruktury czasu wolnego (skwerów, parków, placów zabaw itp.), które wzbogacą ofertę centrum i zachęcą mieszkańców do wspólnych aktywności na powietrzu. Podniesienie jakości centrum oraz udostępnienie jej dla mieszkańców, połączone z „miękkimi” działaniami społecznymi pozwoli na odtworzenie funkcji centro twórczych całego obszaru rewitalizacji.

4.4 Sfera środowiskowa

Gmina Charsznica położona jest w północnej części województwa małopolskiego. Obszar ten zaliczany jest do regionu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, subregionu Wyżyny Miechowskiej. Wyżyna Miechowska zbudowana jest ze skał różnego pochodzenia geologicznego, a mianowicie z: wapieni jurajskich, margli kredowych, lessów plejoceńskich oraz aluwiów rzecznych osadzonych epoce holocenu.

Charsznica jest gminą wiejską – zdecydowaną większość obszaru (89,1% powierzchni) zajmują użytki rolne. Na obszarach tych rozwija się uprawa i przetwórstwo warzyw – gmina nazywana jest Kapuścianą Stolicą Polski. Na obszarze gminy uprawia się kapusty średnio wczesne na świeży rynek, a także późne (z przeznaczeniem do kiszenia i na przechowanie). Największy areał stanowią jednakże kapusty do kiszenia. W ostatnich latach zwiększyła się powierzchnia innych upraw, w szczególności: marchwi, pietruszki, selera, pora, buraków ćwikłowych oraz ogórków.

Wykres 17. Powierzchnia gminy Charsznica według kierunków wykorzystania w 2014 r

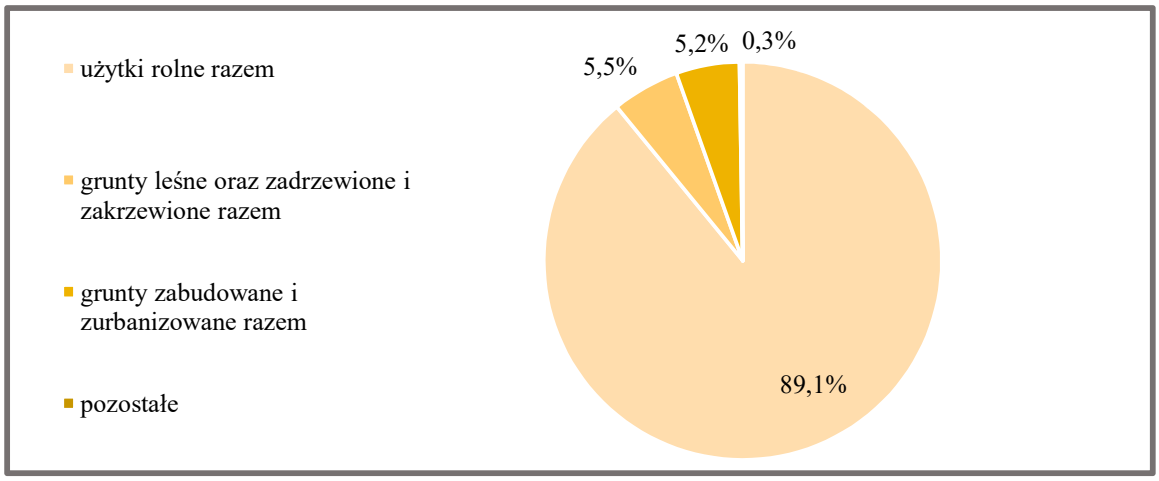

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Grunty zabudowane i zurbanizowane oraz grunty leśne zajmują natomiast łącznie niecałe 11,0% powierzchni gminy. Cechą charakterystyczna lasów na terenie gminy Charsznica jest ich koncentracja w części północno–wschodniej, na obszarze której występuje największy (i jedyny w gminie) kompleks lasów państwowych. Kompleks ten należy do obrębu Książ Wielki, zarządzanego przez Nadleśnictwo Miechów. Całe terytorium gminy położone jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Wyżyny Miechowskiej.

Na terenie jednostki Miechów-Charsznica znajdują się dwa dzikie wysypiska, które okresowo są usuwane: przy dworcu PKP oraz w centrum jednostki, przy skrzyżowaniu ul. Kolejowej z Miechowską.

Na terenie pozostałych sołectw nie wskazano podobnych, regularnie tworzonych wysypisk. Według danych Banku Danych Lokalnych GUS, zaledwie 18,1% ogółu mieszkańców gminy Charsznica korzystało w 2015 roku z oczyszczalni ścieków, co było wynikiem znacznie niższym od średniej powiatowej (31,7%) oraz średniej wojewódzkiej (54,8%). Zlokalizowanie w gminie oczyszczalnia ścieków typu mechaniczno-biologicznego ma przepustowość 780 m^3/dobę. Odpływ wykonany jest kanałem do cieku Uniejówka. Eksploatatorem oczyszczalni ścieków jest Zakład Usług Komunalnych, który jest zaopatrzony w sprzęt niezbędny do odbioru ścieków z indywidualnych osadników od rolników i dowożenia do oczyszczalni. Osady z oczyszczalni wywożone są na teren oczyszczalni lub rolnicy odbierają je do zasilania pastwisk. Niemniej jednak, brak odpowiedniego dostępu do infrastruktury oraz związane z tym niektóre zachowania mieszkańców negatywnie wpływają na stan środowiska naturalnego, a także negatywnie odbija się na atrakcyjności całej gminy.

Wykres 18. Odsetek ludności korzystający z oczyszczalni ścieków w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2015 roku

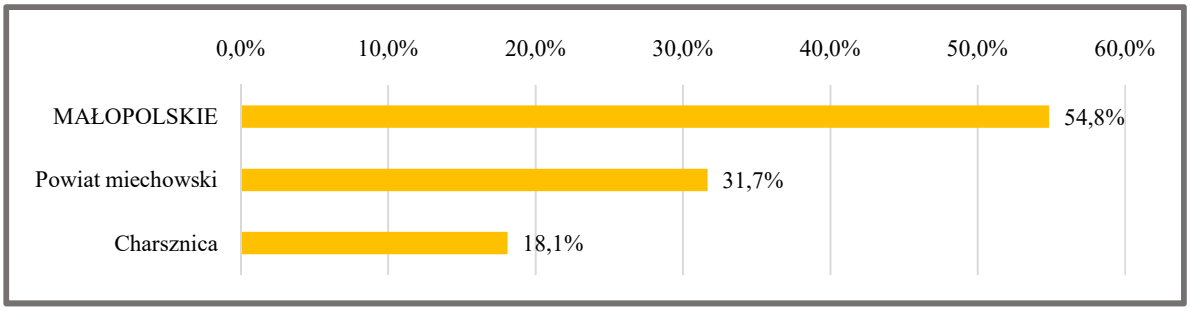

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gmina Charsznica nie posiada ponadto odpowiednio uregulowanej gospodarki odpadami - na terenie gminy nie ma zlokalizowanego składowiska odpadów ani żadnej instalacji do ich przetwarzania. Pomimo starań władz występują tu lokalne zanieczyszczenia środowiska spowodowane małymi „dzikimi" wysypiskami śmieci w dolinkach potoków, śródpolnych jarach i wąwozach. Do głównych źródeł powstawania odpadów niebezpiecznych na terenie gminy są: indywidualne gospodarstwa rolne oraz drobne usługi, a także zbiorowe przedsiębiorstwa rolnicze, zakłady produkcji rolno-spożywczej i ośrodki obsługi rolnictwa. Największe zagrożenie dla środowiska Gminy Charsznica stanowią opakowania po środkach ochrony roślin, przeterminowane pestycydy oraz odpady olejowe z warsztatów naprawczych sprzętu rolniczego.

Według danych zawartych w „Raporcie o stanie środowiska w województwie małopolskim", w 2011 roku w strefie małopolskiej, w której położona jest gmina Charsznica, odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla pyłu PM10, pyłu PM2,5 oraz benzo(a)pirenu[3]. Na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w gminie składają się przede wszystkim[4]:

- emisja z zakładów przemysłowych, w tym zanieczyszczenia pyłowe oraz gazowe,
- emisja komunikacyjna – powstała w wyniku spalania paliw w środkach mobilnych,
- emisja niska - przeważająca część budynków mieszkalnych wyposażona jest w indywidualne lub zbiorcze kotłownie o charakterze lokalnym. Najbardziej popularnym paliwem służącym do opalania jest węgiel kamienny,
- emisja uciążliwych zapachów - z oczyszczalni ścieków oraz zakładów przemysłu spożywczego,
- napływ zanieczyszczeń z aglomeracji śląskiej

[3] Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2010 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Kraków 2012 r.
[4] Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Charsznica, Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A. Kraków 2015 r.

- miejscowe warunki dyspersji zanieczyszczeń kształtowane przez orografię terenu i czynniki pogodowe.

Do chwili obecnej na terenie gminy nie monitoruje się poziomu zanieczyszczenia powietrza, ale planuje się w przyszłości taki monitoring prowadzić. Nie monitoruje się również poziomu hałasu, jednak wiadomo, że obszar rewitalizacji narażony jest bardziej niż reszta sołectw na wzmożony hałas gdyż w tym miejscu zbiegają się linie kolejowe, PKP relacji Warszawa-Katowice i tzw. szeroki tor LHS Sławków-Hrubieszów. Linie te kolejowe przecinają się w obszarze rewitalizacji z głównymi szlakami drogowymi gminy Charsznica. Przez gminę przebiegają drogi wojewódzkie oraz droga krajowa relacji Wolbrom-Miechów. Do drogi międzynarodowej E-7 łączącej m.in. Kraków z Kielcami, przebiegającej przez sąsiedni Miechów odległość wynosi około (10km). Natomiast do drogi A-4 relacji Zgorzelec –Medyka, a przebiegającej przez Wrocław, Opole, Katowice, Tarnów, Kraków dojazd wynosi około (40km) z miejscowości Olkusz. Przez Gminę Charsznicę przebiegają linie kolejowe Warszawa-Katowice oraz Warszawa-Kraków. Ponadto przebiega linia kolejowa Sławków – Charków (Rosja), tzw. ”szeroki tor” tj. Linia Hutniczo-Siarkowa LHS. Obszar Gminy obsługiwany jest przez prywatnych przewoźników w ograniczonym zakresie przez PKP.

W ramach projektów podstawowych i uzupełniających oraz działań komplementarnych zaproponowano działania, które mają zmniejszyć hałas w obszarze rewitalizacji. W ramach prac związanych z dworcem PKP i BUS przewidziano budowę parkingów 2 szt. dla ograniczenia ruchu pojazdów samochodowych z możliwością przesiadki na komunikację zbiorową. Ponadto w ramach planowanych prac związanych z poprawą komunikacji kolejowej na terenie gminy planowana jest Budowa ogrodzenia - parkanu wzdłuż (linii kolejowej) torów kolejowych w centrum Miechowa-Charsznicy (w obszarze rewitalizacji) aby ograniczyć natężenie hałasu w centrum (zwłaszcza przy przedszkolu).

Ochrona przyrody

Obszar gminy znalazł się w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wyżyny Miechowskiej (dawniej Miechowsko-Działoszyckiego). Obszar ten obejmuje Wyżynę Miechowską, Garb Wodzisławski i Płaskowyż Proszowicki. Powstał w celu ochrony szaty roślinnej, głównie lasów oraz stanowisk roślinności stepowej.

W Chodowie znajduje się Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH 120075 ustanowiony dla ochrony murawy kserotermicznej ze stanowiskami storczyków. Obszar obejmuje eksponowane na

zachód strome zadarnione zbocze suchej doliny. Powierzchnia obszaru wynosi 7,3 ha.[5] W Uniejowie Parceli znajduje się Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH 120075 ustanowiony dla ochrony kwiecistej murawy omana wąskolistnego ze stanowiskami storczyków. Obszar obejmuje eksponowane na północny - zachód strome zadarnione zbocze suchej doliny. Powierzchnia obszaru wynosi 3,7 ha.

Na terenie sołectwa Miechów – Charsznica nie występują obszary chronione ani Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000.

II.5. ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ SPOŁECZNYCH

Elementem pogłębionej analizy negatywnych zjawisk obserwowalnych na obszarze rewitalizacji było także sondażowe badanie ankietowe, przeprowadzone wśród mieszkańców tego obszaru. Celem badania było poznanie kluczowych – zdaniem mieszkańców – problemów, potrzeb i preferencji rozwojowych obszaru rewitalizacji, a także pogłębienie wiedzy o charakterze uczestnictwa w funkcjonowaniu społeczności lokalnej. W badaniu wzięło udział 31 respondentów.

W badaniu sondażowym udział wzięło 54,8% mężczyzn oraz 41,9% kobiet. Część ankietowanych nie zdecydowała się podać swojej płci (3,2%). Zdecydowana większość respondentów to osoby w wieku od 26 do 59 roku życia (71,0% wszystkich ankietowanych), a więc osoby potencjalnie mogące aktywnie uczestniczyć w życiu zawodowym oraz świadomie korzystać z oferty kulturalnej oraz rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji.

[5] http://www.rdos.gov.pl

Wykres 19. Struktura respondentów ze względu na płeć i wiek

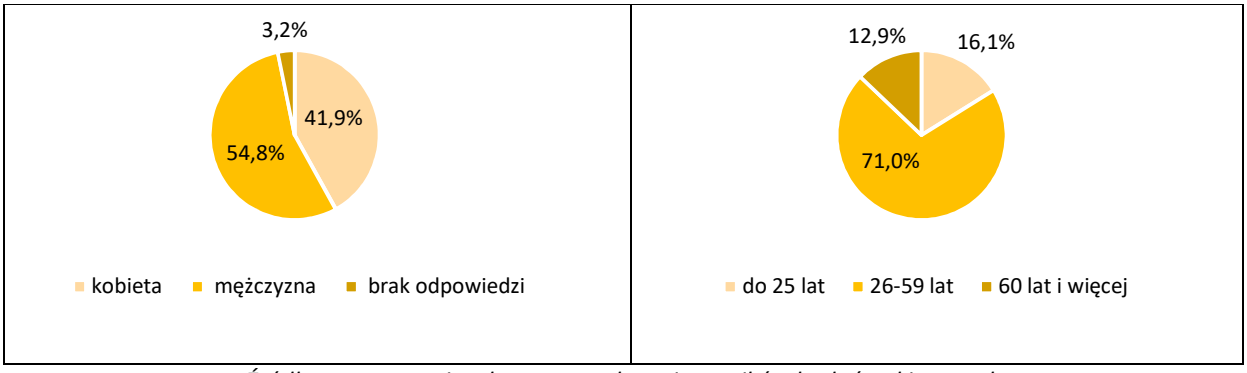

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych

Wykres 20. Struktura respondentów ze względu na sytuację zawodową

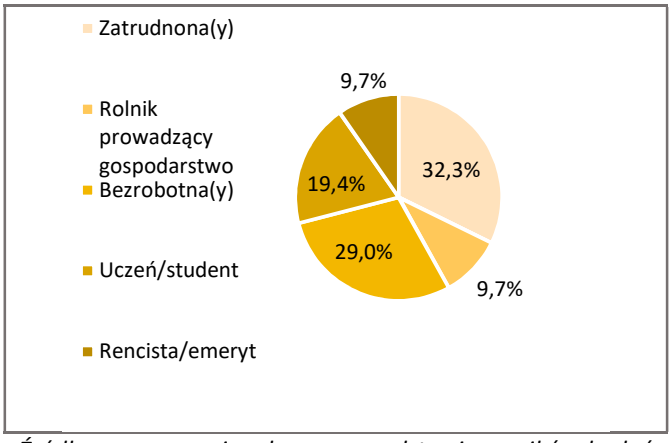

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych

Drugą co do wielkości grupę respondentów stanowiły osoby młode do 25 roku życia. Na uwagę zasługuje także fakt, że aż 12,9% wszystkich ankietowanych stanowiły osoby po 60 roku życia. Wynikać to może z faktu, że sołectwo Miechów-Charsznica, na obszarze którego wyznaczony został obszar rewitalizacji, zamieszkuje wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym.

Pomimo wysokiego odsetka ankietowanych w wieku produkcyjnym, zaledwie 42,0% respondentów stanowiły osoby zatrudnione oraz prowadzące działalność rolniczą. Liczną grupę stanowiły ponadto osoby bezrobotne zamieszkujące obszar rewitalizacji (29,0%) oraz uczniowie i studenci (19,4%). Ponadto w badaniu sondażowym udział wzięli także emeryci i renciści (9,7%).

Ankietowani poproszeni zostali o wskazanie zjawisk, które w sposób szczególny utrudniają życie na obszarze rewitalizacji. Wskazywane przez respondentów odpowiedzi są zbieżne z danymi statystycznymi zebranymi w trakcie prowadzenia pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji. Za szczególnie istotny problem występujący na obszarze mieszkańcy uznali trudności ze znalezieniem pracy (87,1% wskazań na „bardzo duże utrudnienie" oraz „duże utrudnienie") oraz trudności w zapewnieniu opieki nad dzieckiem w trakcie pracy rodziców (80,6% wskazań).

Wykres 21. Czynniki najbardziej utrudniające życie na obszarze rewitalizacji

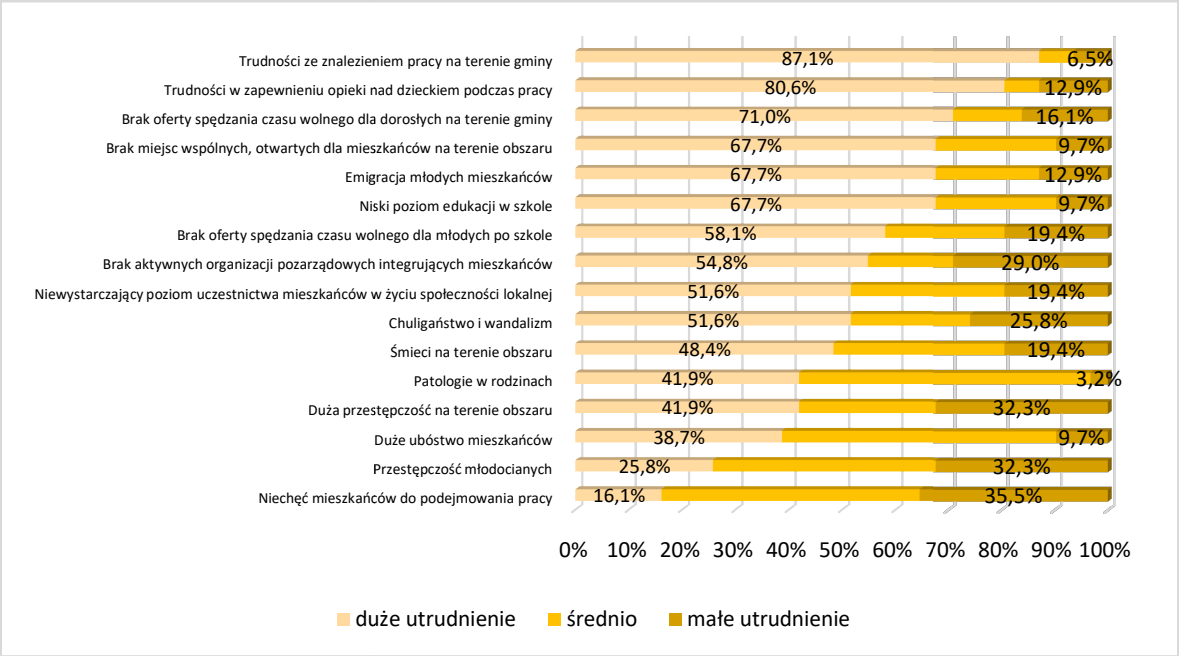

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych

Za szczególnie istotne problemy obszaru uznane zostały ponadto: brak oferty spędzania czasu wolnego dla dorosłych (71,0% wskazań), brak otwartych przestrzeni, umożliwiających integrację i rozwój aktywności lokalnej (67,7% wskazań), emigracja młodych mieszkańców (67,7% wskazań) oraz niski poziom edukacji w szkole (67,7% wskazań). Wysoki odsetek wskazań odnotowano także w przypadku problemów dotyczących braku oferty spędzania czasu wolnego dla osób młodych (58,1% wskazań) oraz niedostatecznego poziomu aktywności organizacji pozarządowych (54,8%).

Wykres 22. Działania mogące podnieść jakość życia na obszarze rewitalizacji

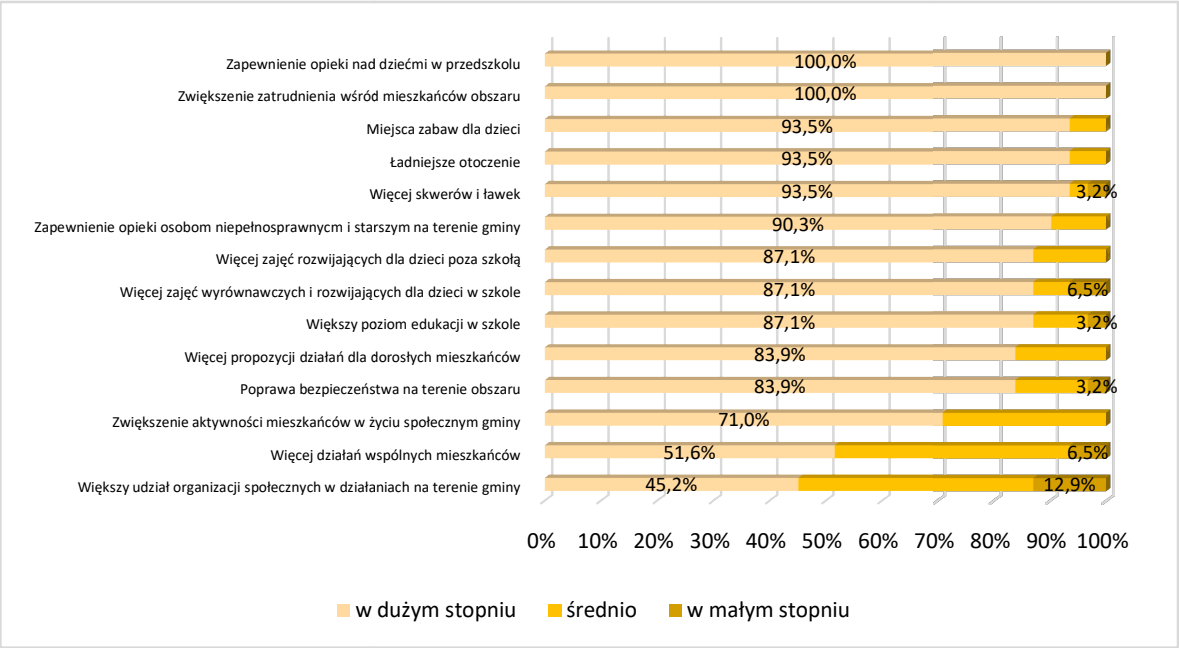

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych

Pytanie pogłębiające, dotyczące sugerowanych działań mogących podnieść jakość życia na obszarze rewitalizacji, potwierdziły istotność wskazywanych przez mieszkańców problemów. Ankietowani konsekwentnie podkreślali konieczność zapewnienia opieki nad dziećmi w przedszkolu (100% wskazań) oraz zwiększania zatrudnienia wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji (także 100% wskazań). Istotne z perspektywy mieszkańców są także działania służące poprawie estetyki obszaru oraz inwestycje w przestrzeń publiczną i infrastrukturę rekreacyjną – wysoką liczbę wskazań odnotowano w przypadku konieczności działania na rzecz ładniejszego otoczenia, tworzeniu skwerów i ławek oraz miejsc zabaw dla dzieci (wszystkie odpowiedzi po 93,5% wskazań). Mocno skorelowana z danymi demograficznymi oraz danymi pochodzącymi z ośrodka pomocy społecznej jest także wysoka liczba wskazań na konieczność zapewnienia opieki osobom niepełnosprawnym i starszym na obszarze rewitalizacji (90,3% wskazań).

Wykres 23. Aktywność społeczna i poziom integracji społeczności obszaru rewitalizacji

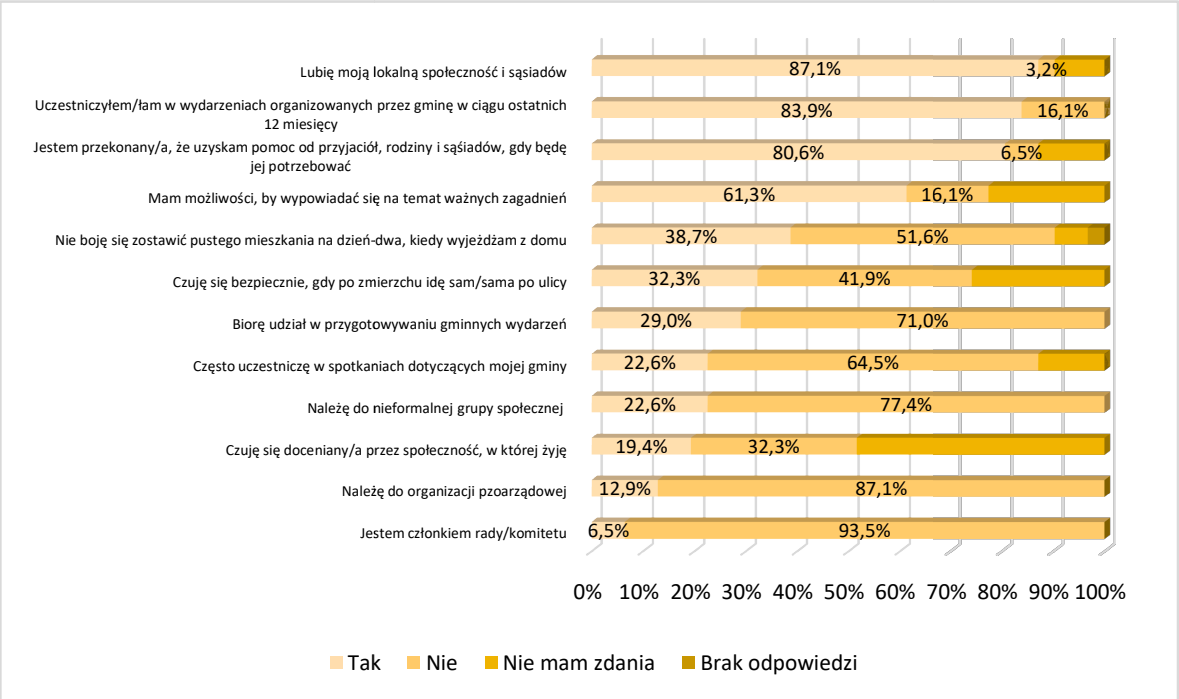

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych.

Istotnym elementem badania ankietowego było także dokonanie oceny poziomu aktywności lokalnej oraz integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wydaje się on wciąż niewystarczający. Chociaż respondenci lubią swoją społeczność (87,1% wskazań na „tak") i uważają, że uzyskają pomoc od przyjaciół, rodziny i sąsiadów (80,6% wskazań na „tak"), to jednak nie czują się wystarczająco bezpiecznie po zmierzchu (zaledwie 32,3% wskazań na „tak") oraz mają obawy by zostawić mieszkanie puste podczas wyjazdów (38,7% wskazań). Uczestnictwo w aktywnościach lokalnych ma charakter bierny – mieszkańcy uczestniczą w wydarzeniach rekreacyjnych, kulturalnych itp. (83,9% wskazań), jednakże rzadko są członkami organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, kół, rad czy komitetów.

Jednocześnie zdecydowana większość respondentów wyraziła chęć uczestnictwa w działaniach mających na celu poprawę jakości życia na obszarze rewitalizacji. Ankietowani chętnie wzięliby udział w spotkaniach wspólnych dla mieszkańców w sprawie znalezienia pomysłów na działania poprawiające jakość życia na obszarze rewitalizacji (90,3% wskazań na „tak") oraz spotkaniach integrujących mieszkańców obszaru (67,7% wskazań na „tak"), a także udział w pracach na rzecz poprawy wyglądu otoczenia (61,3% wskazań na „tak").

Wykres 24. Chęć uczestnictwa w działaniach aktywizacyjnych

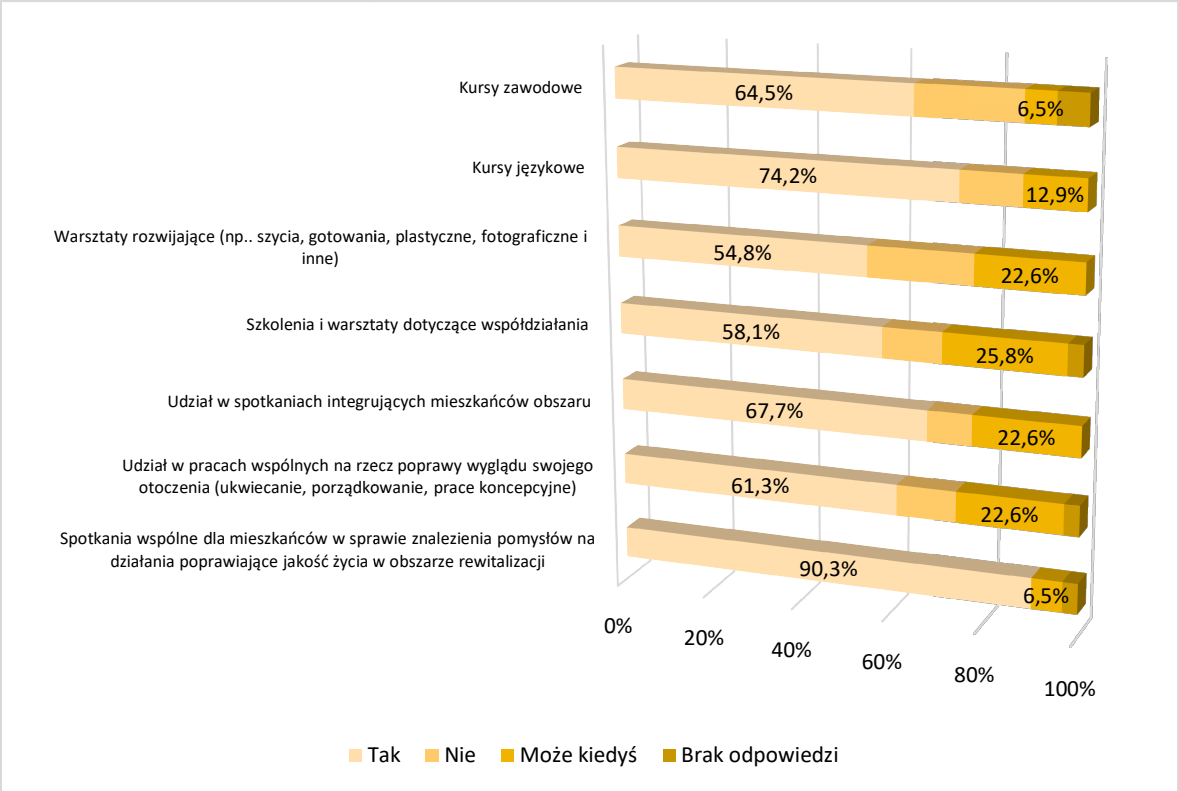

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych.

Mieszkańcy chętnie deklarowali także udział w szkoleniach i warsztatach podnoszących ich indywidualne umiejętności i kompetencje, w szczególności w kursach językowych (74,2% wskazań na „tak") oraz kursach zawodowych (64,5% wskazań na „tak").

II.6. ANALIZA LOKALNYCH POTENCJAŁÓW OBSZARU REWITALIZACJI

Diagnoza negatywnych zjawisk i problemów skumulowanych na obszarze rewitalizacji pogłębiona została o analizę lokalnych potencjałów, które przełożyć się mogą na mechanizmy wspierające prowadzone przez gminę działania rewitalizacyjne. Zebrane w toku prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji, informacje pozwoliły na zidentyfikowanie następujących lokalnych potencjałów:

- silne tradycje rolnicze gminy Charsznica oraz wynikające z nich zwyczaje, obrzędy i święta;
- wysoka liczba obiektów i terenów poprzemysłowych, historyczne doświadczenia w rozwoju przemysłu, a także wysoka dynamika rozwoju przedsiębiorczości na terenie całej gminy (mogąca pełnić funkcję „motoru napędowego" dla obszaru rewitalizacji);

- duża liczba zabytków kultury i obiektów dziedzictwa kulturowego w obszarze rewitalizacji, który stanowił dawniej centrum gminy Charsznica.

Znaczenie poszczególnych potencjałów dla efektywnego przeprowadzenia procesu rewitalizacji na wyznaczonym obszarze omówione zostało w kolejnych podrozdziałach.

Tradycje rolnicze – Kapuściana Stolica Polski

Jak już podkreślono w diagnozie, gmina Charsznica jest gminą typowo rolniczą, na której dominuje produkcja warzyw. Dominującą część upraw stanowi kapusta, której areał wynosi 60-70% powierzchni przeznaczonej pod warzywa (produkcja kapusty stanowi 6% w skali krajowej). W Charsznicy uprawia się kapusty średniowczesne (na świeży rynek), a także późne (z przeznaczeniem do kiszenia i na przechowanie). Największy areał stanowią właśnie kapusty do kiszenia. Kapusta z terenu gminy jest wysyłana nie tylko na Górny Śląsk i do Krakowa, ale też do pozostałych regionów Polski, oraz do Czech, Niemiec i na Ukrainę.

Rolniczy charakter gminy przekłada się na wieloletnie tradycje związane z kwaszeniem kapusty. Wielopokoleniowa spuścizna kulturowa i historyczna związana z produktem lokalnym, jakim jest kapusta charsznicka, pielęgnowana jest przez takie inicjatywy jak choćby prowadzone przez Gminny Ośrodek Kultury Muzeum Kapuściane w Charsznicy, a także – mające już regionalne znaczenie – Charsznickie Dni Kapusty, organizowane przy udziale Urzędu Gminy. Na wydarzenie to przyjeżdżają producenci kapusty z wielu regionów Polski. Odwiedzają oni liczne gospodarstwa rolne, w których prowadzone są kolekcje kapust poszczególnych firm nasiennych. Wizytom tym towarzyszą liczne referaty specjalistów naukowych, dotyczące np. przetwórstwa kapusty, czy ochrony tego typu warzyw, a także chorób je dotykających. W celu podkreślenia silnych powiązań gminy z uprawą i przetwórstwem kapusty, gmina Charsznica od 1998 roku używa określenia „Kapuściana Stolica Polski".

Silne poczucie wspólnej tradycji i przekonań stanowi potencjał do prowadzenia projektów miękkich, dotyczących poziomu aktywności społecznej, integracji lokalnej i międzypokoleniowej, a także organizacji rozmaitych wydarzeń kulturalnych. Ze względu na stosunkowo wysoki odsetek podmiotów gospodarczych z sekcji A PKD, możliwe jest także wykorzystanie tradycji lokalnych do kształtowania postaw przedsiębiorczych, podnoszenia poziomu edukacji, a także kształtować indywidualne umiejętności i kompetencje mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Obszary poprzemysłowe i rozwijająca się przedsiębiorczość

Gmina Charsznica posiada bogate tradycje przemysłowe. Wśród podmiotów gospodarczych prosperujących na jej terytorium do początku lat 90. XX wieku wyróżnić należy przede wszystkim:

- Charsznicka Odlewnia Żeliwa – funkcjonowała od lat powojennych do 2006 roku,

- Państwowy Ośrodek Maszynowy – założony w 1957 r., wykreślony z rejestru przedsiębiorców w 2006 roku. Ośrodek zajmował się obsługą rolnictwa pod względem mechanizacji produkcji rolnej, remontu sprzętu rolniczego, obsługi agrotechnicznej oraz szkolenia kadr.
- Wytwórnia Pasz – funkcjonująca od lat 60. XX wieku do ok. 2000 roku,
- Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska – funkcjonująca od lat powojennych do 2008 roku. Zajmowała się sprzedażą artykułów spożywczych, skupem żywca, przetwórstwem spożywczym oraz prowadzeniem magazynów,
- Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo Pszczelarska – funkcjonująca od lat 60. XX wieku do 2002 roku jako zakład przetwórstwa owocowo warzywnego,
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych – funkcjonująca od lat 70. XX wieku do 2007 roku.

Podkreślić należy, że znaczna część tych podmiotów zlokalizowana była właśnie na obszarze rewitalizacji. Tym samym za znakomity potencjał do rozwoju postaw proaktywnych uznać należy właśnie bogate tradycje przemysłowe, jak i obserwowalne pozytywne trendy w zakresie dynamiki rozwoju przedsiębiorczości w całej gminie Charsznica. Dlatego też w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji planowane jest zapewnienie działań uzupełniających – względem zapisanych w Strategii Rozwoju Gminy przedsięwzięć wspierających rozwój przedsiębiorczości oraz prowadzenie działalności gospodarczej – mających na celu skuteczną reintegrację społeczną i zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji. Potencjał ten wykorzystany zostanie przede wszystkim na aktywizację osób bezrobotnych i biernych zawodowo.

Historyczne centrum gminy i wysoka liczba obiektów zabytkowych

Jak już wspomniano w diagnozie, wyznaczony w gminie Charsznica obszar rewitalizacji stanowi jej centrum funkcjonalne o wysokiej koncentracji obiektów zabytkowych. Tereny zajmowane przez niewykorzystywane i zaniedbane obiekty znajdują się w efekcie w atrakcyjnych lokalizacjach, są dobrze skomunikowane i stanowią istotny potencjał dla działań rewitalizacyjnych. Mogą one tym samym stanowić odpowiedź na – podkreślane przez mieszkańców – rosnące potrzeby kształtowania integrującej przestrzeni publicznej oraz mieszkalnej. Uznać należy je więc za istotny potencjał infrastrukturalny, który może zostać ponownie zaadaptowany na cele społeczne. Jednocześnie obiekty zabytkowe funkcjonalnego centrum gminy, a także ich historia, stanowić mogą podwaliny współpracy pomiędzy lokalną społecznością, instytucjami publicznymi oraz organizacjami pozarządowymi z obszaru

rewitalizacji. Umożliwi ona realizację projektów miękkich, mających charakter integrujący społeczność lokalną oraz popularyzujących wiedzy o historii całej gminy.

II.7. PODSUMOWANIE – KLUCZOWE PROBLEMY I POTRZEBY REWITALIZACYJNE NA WYZNACZONYM OBSZARZE REWITALIZACJI

Przeprowadzona pogłębiona diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze społecznej na obszarze rewitalizacji pozwoliła zidentyfikować następujące kluczowe problemy:

- wysoki poziom bezrobocia oraz niski poziom aktywności zawodowej wśród ludności w wieku produkcyjnym, szczególnie wśród osób do 34 roku życia;
- rosnący poziom bezrobocia długotrwałego na obszarze rewitalizacji (70,0% wszystkich mieszkańców obszaru), a także wysoki odsetek bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym oraz zasadniczym zawodowym,
- utrwalenie się niekorzystnych postaw życiowych, wynikających z postępującej degradacji ekonomicznej i społecznej, skutkujących wykluczeniem społecznym i koniecznością korzystania z pomocy społecznej (kosztowna i trudna reintegracja zawodowa i społeczna),
- znaczna liczba osób wykluczonych z życia społecznego z powodu ubóstwa oraz powiązane z biedą wyższe nakłady na polityki społeczne (min. dożywianie, stypendia socjalne, zasiłki stałe i okresowe),
- koncentracja zachowań dewiacyjnych oraz wysoki poziom przestępczości na obszarze rewitalizacji,
- wysokie wskaźniki koncentracji osób z niepełnosprawnościami na obszarze rewitalizacji, co powiązane jest z wysokim odsetkiem osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkującym ten obszar;
- wciąż niewystarczająca aktywność społeczna mieszkańców, warunkowana niską dostępnością przestrzeni i miejsc integrujących młodzież i osoby starsze oraz brak wystarczającej infrastruktury czasu wolnego;
- spadek liczby uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Charsznica, w tym także szkoły zlokalizowanej na obszarze rewitalizacji;
- relatywnie niskie wyniki z części matematyczno-przyrodniczej sprawdzianu po VI klasie oraz egzaminu gimnazjalnego, co powiązane jest z postępującą degradacją społeczną rodzin z obszaru rewitalizacji;

wciąż niewystarczająca liczba zajęć wychowawczo-dydaktycznych oraz zajęć rozwijających dla uczniów zdolnych na obszarze rewitalizacji. Na podstawie przeanalizowanych danych zidentyfikowano także kluczowe problemy współwystępujące z problemami społecznymi, na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Należą do nich:

- w sferze gospodarczej:
    - mała liczba podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji, pomimo dodatnich wskaźników dynamiki rozwoju przedsiębiorczości na terenie całej gminy;
    - deficyt mobilności – niska mobilność zawodowa (a tym samym przestrzenna) społeczności z obszaru rewitalizacji;
    - mało rozwinięta oferta rynku pracy (dominacja handlu, usług i przetwórstwa przemysłowego);
    - wynikający z bezrobocia, niewystarczający kapitał inwestycyjny mieszkańców;
- w sferze technicznej:
    - zmniejszanie się zasobów mieszkaniowych na terenie gminy Charsznica (w tym na obszarze rewitalizacji) oraz niższy standard mieszkań niż w przypadku średniej wojewódzkiej i powiatowej;
    - wysoka koncentracja budynków mieszkaniowych i usługowych zbudowanych przed 1970 rokiem na obszarze rewitalizacji oraz wynikające z niej wysokie potrzeby remontowe i negatywny wpływ na środowisko (niska emisja itp.);
    - relatywnie niski poziom dostępności do instalacji kanalizacyjnej na terenie gminy i w obszarze rewitalizacji;
- w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:
    - wciąż niewystarczający poziom dostępu do wychowania przedszkolnego (mierzony odsetkiem dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym);
    - zły stan techniczny obiektu, w którym funkcjonuje przedszkole. Brak budynku przedszkola w gminie Charsznica;
    - niewystarczająca baza i infrastruktura ośrodka kultury w gminie (zlokalizowanego na obszarze rewitalizacji) i powiązana z nią mała liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych;
    - niewystarczający poziom obiektów oraz przestrzeni, a także niski poziom dostępności infrastruktury publicznej dla osób starszych oraz niepełnosprawnych;
- w sferze środowiskowej:

- niewystarczający poziom dostępu do oczyszczalni ścieków i powiązane z nim nie ekologiczne zachowania mieszkańców (powodujące min. występowanie dzikich wysypisk);
- odnotowywane przekroczenia poziomu zanieczyszczenia środowiska (min. pyłu PM 10 i PM 2,5 oraz benzopirenu);

Potrzeby wskazane przez mieszkańców w badaniach i innych działaniach partycypacyjnych pokrywają się z wynikami szczegółowej analizy ilościowej kryzysu i będą stanowiły podstawę do kierunkowania interwencji rewitalizacyjnej.

Zdiagnozowane negatywne zjawiska na obszarze rewitalizacji pozwalają wskazać szereg działań kluczowych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji:

- działania służące podnoszeniu poziomu integracji społecznej oraz aktywności lokalnej, które w konsekwencji przełożą się na wyższe uczestnictwo w życiu społecznym na obszarze rewitalizacji (udział w akcjach i wydarzeniach, pomoc w organizacji działań, działalność na rzecz zagospodarowania obszaru), a także zaangażowaniem w organizacjach pozarządowych i udziałem w wyborach krajowych i samorządowych;
- działania skoncentrowane na podnoszenie indywidualnych kompetencji oraz edukacji i podnoszeniu aktywności zawodowej mieszkańców obszaru, co podniesie ich konkurencyjność na rynku pracy i pozwoli na przełamanie tendencji do długoletniego pozostawania poza rynkiem pracy i wykluczenia społecznego (min. poprzez redukcję osób żyjących w ubóstwie). Działania w tym zakresie obejmują także naukę przedsiębiorczości, co skutkować może zwiększeniem liczby podmiotów gospodarczych rejestrowanych na obszarze rewitalizacji;
- działania na rzecz wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych, w tym dotyczące włączania ich w życie społeczności, prowadzenie wspólnych zajęć i szkoleń, organizacja międzypokoleniowych akcji i wydarzeń;
- podnoszenie poziomu kompetencji pracowników ośrodka pomocy społecznej;
- wprowadzenie dodatkowych/zwiększenie liczby godzin zajęć rozwijających dla uczniów szczególnie uzdolnionych oraz zajęć wychowawczo-dydaktycznych dla uczniów mających problemy z nauką;
- szereg inwestycji infrastrukturalnych, warunkujących wyższą jakość życia na obszarze rewitalizacji, dotyczących min. termomodernizacji budynków mieszkalnych i usługowych; tworzenia obiektów i infrastruktury pożytku publicznego, rekreacyjnej i kulturalnej (w tym w szczególności budynku przedszkola i ośrodka kultury), co w sposób bezpośredni przełoży się na

jakość i uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, ale także zwiększy poziom aktywności zawodowej (np. wśród samotnych rodziców, młodych małżeństw itp.). Rozwój dostępu do komunalnej infrastruktury technicznej;

- inwestycje dotyczące zachowania lokalnych potencjałów z zakresu kultury i dziedzictwa, co pozwoli na odtworzenie funkcjonalności historycznego centrum gminy, jakim był obszar rewitalizacji i przywróci temu terenowi gospodarczy, komunikacyjny oraz usługowy charakter.

III. PLANOWANIE REWITALIZACJI

III.1 Wizja, cele i kierunki działań rewitalizacyjnych

Wizja obszaru rewitalizacji, to obraz po zrealizowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025, czyli na koniec 2025 roku. Wizja zawiera w sobie opis pożądanego stanu docelowego w czterech aspektach: społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym, jednak najistotniejszym podmiotem we wskazanej wizji rewitalizacji jest Człowiek.
Wizja brzmi:

Centrum Gminy Charsznica to przyjazne i bezpieczne miejsce do życia dla wszystkich mieszkańców, pełniące funkcje rozwojowe dla całej gminy, z bogatą ofertą opiekuńczą dla mieszkańców w każdym wieku, z lepszej jakości ofertą edukacyjną i aktywizacyjną, dostępną i atrakcyjną przestrzenią publiczną, środowiskiem oraz dostępem do infrastruktury.

III.2 Cele rewitalizacji

Powyższa wizja realizowana jest poprzez cele:

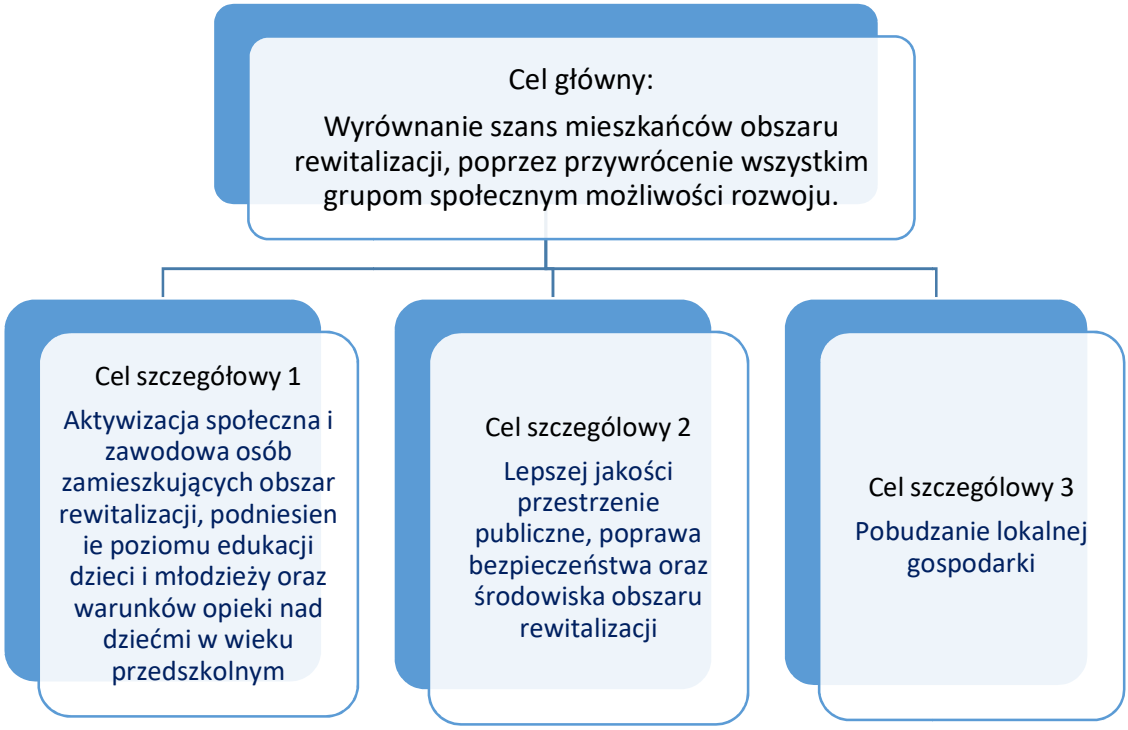

III. 3 Kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

Cele szczegółowe: Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zamieszkujących obszar rewitalizacji, podniesienie poziomu edukacji dzieci i młodzieży oraz warunków opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym

Kierunki działań:

- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem,
- Podniesienie poziomu edukacji w szkołach oraz objęcie opieką wychowawczą większej liczby dzieci w wieku 3-5 lat)
- Opieka nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- Walka z uzależnieniami
- Pomoc osobom i rodzinom ubogim oraz doświadczającym przemocy
- Włączenie zabytkowych obiektów do realizacji funkcji publicznych oraz rozwój społeczny i aktywizacja poprzez kulturę

- Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego i profilaktyka uzależnień wśród młodzieży

Cel 2. Lepszej jakości przestrzenie publiczne, poprawa bezpieczeństwa oraz środowiska obszaru rewitalizacji

Kierunki działań:

- Udostępnienie przestrzeni wspólnych i rekreacyjnych *(w tym Przestrzenie wspólne dla mieszkańców spółdzielni mieszkaniowej) oraz ich e*stetyzacja
- Poprawa dróg, szczególnie do szkół i usług publicznych
- Budowa chodników, ciągów rowerowych i parkingów oraz infrastruktury środowiska
- Estetyzacja i termomodernizacja budynków mieszkalnych i obiektów zabytkowych oraz użyteczności publicznej

Cel 3. Pobudzanie lokalnej gospodarki

Kierunki działań:

- Poprawa usług, tworzenie warunków rozwoju i promocja lokalnych przedsiębiorców
- Oferta inwestycyjna

III.4 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Zgodnie z art. 15, ust. 1, pkt 5) litera a) ustawy o rewitalizacji z 9 października 2015 r. gminny program rewitalizacji powinien zawierać opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym:

1. listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, oraz
2. charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Do realizacji zaplanowane projekty powinny być ukierunkowane na rozwiązywanie indywidualnych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych, które zostały zdiagnozowane na obszarach zdegradowanych. Wiodąca rolę w planowaniu kompleksowej rewitalizacji mają projekty społeczne, które stanowią fundament rewitalizacji. Mają one również decydujące znaczenie z perspektywy dokonywanych zmian infrastrukturalnych warunkując ich trwałość i akceptację przez mieszkańców obszarów zdegradowanych.

Poniżej znajduje się zestawienie projektów podstawowych oraz opis i charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

4.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z zapisami ustawy tabela projektów podstawowych zawiera w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia (o ile było to możliwe):

- nazwę,
- podmiot realizujący,
- zakres realizowanych zadań,
- lokalizację,
- szacowaną wartość,
- prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji.

Ustawa wskazuje też, że dane takie powinny znaleźć się na liście „o ile są możliwe do wskazania", a więc dopuszcza wyjątki od zasady.

Równoczesna realizacja działań w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej, obejmująca zarówno przedsięwzięcia/projekty inwestycyjne (w tym infrastrukturalne), jak również działania miękkie, stwarza szanse na uruchomienie procesu rewitalizacji mającego cechy zrównoważonego rozwoju. Dlatego zamieszczona lista przedsięwzięć podstawowych zawiera różne typy projektów, zarówno „twarde" jak i „miękkie".

Ze względu na szeroki zakres prezentowanych informacji lista projektów podstawowych, w podziale na projekty społeczne, przestrzenno-techniczne i gospodarcze stanowi **załącznik 1** do niniejszego programu.

4.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oprócz podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych należy przedstawić charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową.

Wskazane w tej części pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmują działania, które:

a. nie są jeszcze doprecyzowane w swoim zakresie jednak wzbogacają zakres podstawowych, już zaplanowanych działań rewitalizacyjnych, powodując efekt synergii,

b. uzupełniają kierunki działań rewitalizacyjnych o komplementarne działania zgłoszone w procesie partycypacyjnym
c. angażują różne podmioty z terenu Gminy
d. wymagają dalszego planowania przy udziale zainteresowanych stron

Przedsięwzięcia	**Projekty uzupełniające**
Zwiększające wielopokoleniową aktywizację społeczną i zawodową osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem,	- Program Prac Społecznie Użytecznych – realizowane we współpracy OPS - Zakres prac obejmować będzie przygotowanie planu prac i sposobu rekrutacji uczestników - prace interwencyjne dla bezrobotnych długotrwale pozostałych bez zatrudnienia- staże dla osób bezrobotnych do 30 r. ż. - Program Aktywizacji Lokalnej Mieszkańców Spółdzielni Mieszkaniowej– projekt towarzyszący pracom związanym z zagospodarowaniem okolicznego terenu. Program wyznaczy działania aktywizujące mieszkańców spółdzielni mieszkaniowej na rzecz poprawy swojego otoczenia oraz wzmocnienia więzi sąsiedzkich - Plan rozszerzenia funkcji oraz wyposażenia biblioteki - Pobudzanie i wspieranie małych, samopomocowych inicjatyw w zakresie współdziałania sąsiedzkiego, które angażują mieszkańców obszaru rewitalizacji, włączają ich w proces organizacji swojego otoczenia oraz aktywności. - Projekty aktywizujące młodzież – włączające ich w działalność sportowa i kulturalną, planowanie własnej przyszłości oraz ciekawe rozwiązania w zakresie czasu wolnego. - Imprezy lokalne promujące współpracę – wszelkiego rodzaju konkursy na aranżację wspólnej przestrzeni, wymiany sąsiedzkie, wspólne planowanie imprez lokalnych itp. - Punkt Aktywizacji Zawodowej w Lokalnym Centrum Aktywizacji (Kolejowa 1) – doradca zawodowy, psycholog, prawnik świadczący doradztwo specjalistyczne dla osób poszukujących pracy.
W zakresie aktywizacji zawodowej mieszkańców	W celu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych Gmina Charsznica planuje realizację w 2017 roku, w 2018 roku, w 2019 roku wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Miechowie programów: - „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie miechowskim (II) „ Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Poddziałanie 1.1.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi

	młodych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER). - Zatrudnienie corocznie 3-6 osób młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy z terenu gminy Charsznica – priorytet osoby z terenu zdegradowanego. - "Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie miechowskim" realizowanym ze środków REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO w ramach działania 8.1 Aktywizacja Zawodowa - Zatrudnienie corocznie 2-4 osób powyżej 30 roku życia pozostających bez pracy z terenu gminy Charsznica – priorytet osoby z terenu zdegradowanego. - Aktywizacja zawodowa, RPO Małopolskiego 8.2 - wsparcie osób pozostających bez pracy, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza tj.: osób powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach kobiet (wsparcie obejmujące szeroki katalog form pomocy, min.: identyfikacja indywidualnych potrzeb uczestnika, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, wsparcie motywacyjne, szkolenia i/lub doradztwo prowadzące do podniesienia, uzupełnienia, zmiany kwalifikacji zawodowych, itp.) - Zatrudnienie corocznie 2 osób powyżej 50 roku życia pozostających bez pracy z terenu gminy Charsznica – priorytet osoby z terenu zdegradowanego.
W zakresie pomocy osobom i rodzinom ubogim oraz doświadczającym przemocy	- Dożywianie i programy stypendialne w Gminie
W zakresie zwiększenia bezpieczeństwa, profilaktyki i walki z uzależnieniami wśród młodzieży	- Monitoring terenu Miechowa Charsznicy - W latach 2016-2017 planowane jest objecie monitoringiem rejonu ulic Sportowej i XX-lecia w tym samym okresie planowana jest rozbudowa oświetlenia ulicznego w tym rejonie. W latach 2017-2018 planowane jest uzupełnienie monitoringu na ulicy Kolejowej oraz instalacja sieci kamer na ulicach Miechowska i Żarnowiecka. Docelowo WSZYSTKIE ULICE W MIECHOWIE - CHARSZNICY. Stworzenie w budynku Gminy głównego stanowiska ds. monitoringu oraz udostępnienie obrazu z kamer do KP Policji w Miechowie - Działania profilaktyczne prowadzone przez GOPS, Urząd Gminy oraz Szkoły: • Zachowaj trzeźwy umysł • Narkotyki? To mnie nie kręci • Program profilaktyki zintegrowanej "Archipelag skarbów" • Narkotyki - prawda i mity • No promil No problem

	• Dopalacze - kolorowe i niebezpieczne • Zanim będzie za późno"/profilaktyka alkoholizmu i narkomanii dla najmłodszych/ • Zajęcia edukacyjno-informacyjne dla rodziców „Narkotyki zagrożenie naszych czasów" • Wakacje z Bogiem – prowadzone przy udziale Parafii Rzymskokatolickich
Przedsięwzięcia w zakresie przestrzeni wspólnych i rekreacyjnych	- Plan przygotowania zieleni urządzonej w centrum, obejmujący budowę parku i udostępnienie go na spotkaniach z mieszkańcami
W zakresie poprawy dróg, szczególnie do szkół i usług publicznych, budowy ciągów pieszych i rowerowych	- Organizacja bezpiecznego ruchu do szkoły na terenie obszaru rewitalizacji - Przygotowanie wspólnie z mieszkańcami Planu Rozwoju Ciągów Pieszych na terenie centrum – Miechów Charsznica - Rozwój infrastruktury produkcji energii ze źródeł odnawialnych - Miasteczko rowerowe w centrum – miejsce, gdzie można nauczyć się bezpiecznej jazdy rowerem, poćwiczyć i nauczyć dzieci i młodzież bezpiecznego korzystania z roweru.
W zakresie poprawy usług dla przedsiębiorców oraz promocji lokalnych przedsiębiorców	- Hala wystawiennicza, w której mogły się będą prezentować firmy i rolnicy w różnych porach roku, co pozwoli na rozwój firm, a przez to rynku pracy - Utworzenie punktu doradztwa dla przedsiębiorców - Prowadzenie szkoleń w zakresie przedsiębiorczości oraz możliwości finansowania zewnętrznego dla przedsiębiorców (granty, pożyczki, fundusze)
Oferta inwestycyjna	- Przygotowanie profesjonalnej oferty inwestycyjnej, w oparciu o przestrzeń i zdegradowane obiekty poprzemysłowe w obszarze zdegradowanym - Profesjonalizacja usług związanych z oferta inwestycyjną w Urzędzie Gminy Charsznica.

W zakresie projektów komplementarnych, które realizowane będą na terenie całej gminy, jednak są bardzo istotne z punktu widzenia potrzeb rewitalizacyjnych należy wskazać projekty:

A. Wsparcie szkół w gminie Charsznica w kształtowaniu kompetencji kluczowych - Celem projektu jest rozwijanie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematyki oraz kompetencji informatycznych

B. Wsparcie uczniów zdolnych – celem projektu jest Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach.

C. Wymiana źródeł ciepła na paliwo gazowe w Gminie Charsznica - Celem projektu jest obniżenie niskiej emisji w gminie Charsznica poprzez wymianę starych nisko sprawnych źródeł ciepła na źródła ciepła spalające paliwo gazowe.

D. Wymiana źródeł ciepła na paliwo stałe w Gminie Charsznica - Celem projektu jest obniżenie niskiej emisji w gminie Charsznica poprzez wymianę starych nisko sprawnych źródeł ciepła na nowoczesne źródła ciepła spalające paliwo stałe.

E. Sprawne Urzędy Małopolskie, realizowany przez STIWEK Fundacja na rzecz Społeczeństwa, Tolerancji, Integracji, Wolności, Edukacji, Kultury, w ramach którego planuje się poprawę jakości świadczenia usług administracyjnych istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej w obszarze podatków i opłat lokalnych i zarządzania nieruchomościami w 9 JST województwa małopolskiego tj. Gminach Charsznica, Niedźwiedź, Gołcza, Łużna, Rzezawa, Kłaj, Drwinia, Pałecznica i Nowy Wiśnicz dzięki zorientowaniu go na faktyczne potrzeby odbiorców

4.3. Mechanizmy integrowania działań

Mechanizmy integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych związane są z kompleksowym charakterem rewitalizacji, czyli procesem, który pozwala na łączenie działań z różnych dziedzin i kategorii, opierając się przy tym w głównej mierze na osiąganiu efektów społecznych. Zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych (przedsięwzięć) jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

Komplementarność przestrzenna

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 jest programem, którego działania uzupełniają się z działaniami zaplanowanymi dla całej gminy w ramach Strategii Rozwoju Gminy Charsznica na lata 2016-2025, w którym przewidziano zarówno rozwój kapitału społecznego, aktywizację mieszkańców oraz szereg działań związanych z gospodarką i rozwojem rynku pracy. Działania GPR są głównie dedykowane mieszkańcom obszaru rewitalizacji i uzupełnieniem tych, wskazanych dla obszaru całej gminy. Projekty wskazane w Programie uzupełniają się tak, aby objąć wsparciem wszystkie grupy mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz aby uzyskać jak największy efekt synergii. W ramach planów remontów dróg na terenie gminy przewidziano remont 6 odcinków dróg w obszarze rewitalizacji dla poprawienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, ale też zmniejszenia hałasu poprzez bardziej płynny ruch

samochodów po równej nawierzchni. Ponadto w ramach planowanych prac związanych z poprawą komunikacji kolejowej na terenie gminy planowana jest Budowa ogrodzenia - parkanu wzdłuż (linii kolejowej) torów kolejowych w centrum Miechowa Charsznicy (w obszarze rewitalizacji) aby ograniczyć natężenie hałasu w centrum (zwłaszcza przy przedszkolu).

W Programie zwrócono uwagę na to, żeby poprzez działania w nim wpisane nie przenosić problemów poza obszar rewitalizacji, ale w nim próbować włączać mieszkańców do procesów rozwoju całej Gminy.

Komplementarność problemowa

Przedsięwzięcia/projekty wskazane w Programie wzajemnie się dopełniają tematycznie, sprawiając, że program oddziałuje na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym).

Opracowanie GPR zostało oparte na wielowymiarowej i wszechstronnej diagnozie Gminy oraz wskazaniu obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji. Opracowanie diagnozy umożliwiło nakreślenie specyfiki obszaru rewitalizacji (zarówno w aspekcie słabości, jak również potencjałów rewitalizacji) oraz pozwoliło na stworzenie specyficznej, pożądanej wizji rozwiązania problemów oraz przyszłości obszarów rewitalizacji. Problemom i wyzwaniom związanym z obszarem rewitalizacji odpowiadają adekwatne kierunki działań, które uwzględniają konkretne działania odpowiadające na wskazane problemy. Program zawiera cele i wskaźniki, które pozwolą mierzyć efekty we wszystkich obszarach interwencji programu. Ponadto cały obszar zarządzania Gminą uwzględnia proces i decyzje konieczne do realizacji polityki rewitalizacyjnej w Gminie.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność zostanie zagwarantowana poprzez powiązania systemu zarządzania rewitalizacją z systemem zarządzania Gminą. Do zespołu ds. wdrażania zostaną powołani pracownicy Urzędu Gminy Charsznica oraz jednostek organizacyjnych gminy, Radni Gminy, Sołtysi. Zespół umożliwi efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz ich wzajemne uzupełnianie się w procesie rewitalizacji. Działania Zespołu ds. wdrażania programu zostaną wzmocnione pracami planowanego do powołania Komitetu Rewitalizacji.

W ramach monitorowania Strategii Rozwoju Gminy Charsznica na lata 2016-2025 uwzględniony zostanie efekt monitorowania GPR poprzez uwzględnienie wskaźników monitorowania na poziomie celu głównego oraz celów szczegółowych.

Procedury wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji zostaną oparte na systemie realizacji projektów współfinansowanych środkami strukturalnymi UE, co zapewnia najwyższą efektywność działań wdrożeniowych. Wszystkie przedsięwzięcia objęte GPR wykazują spójność z jego celami i kierunkami działań. Wszystkie grupy interesariuszy zgłaszające koncepcje projektowe do objęcia Gminnym Programem Rewitalizacji posiadają potencjał do przygotowania wniosku aplikacyjnego oraz wdrożenia i rozliczenia dotacji. Z ramienia gminy za aplikowanie o dofinansowanie i rozliczanie dotacji odpowiedzialny jest Referat Inwestycyjny i Referat Finansowy.

Komplementarność międzyokresowa

Gmina Charsznica w poprzednim okresie programowania w ramach polityki spójności 2007-2013 nie realizowała Programu Rewitalizacji. Jednak prowadziła działania we wskazanym obszarze. Niemniej działania te nie były programowane i poddawane ewaluacji.

Do tej pory w miejscowości Miechów – Charsznica gmina zrealizowała projekty, które stanowią bazę do realizacji działań w ramach GPR.

W 2000 r. zrealizowano projekt „Gazyfikacja wsi Miechów – Charsznica" - wsparcie PHARE INRED, w 2003 roku projekt: Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Ciszowice-Szarkówka, Miechów-Charsznica długość 7,2km - wsparcie SAPARD, w 2004-2005 projekt: Rozbudowa wraz z przebudową oczyszczalni ścieków w Charsznicy wsparcie SAPARD UE oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW), w 2009 projekt: Kort i plac zabaw w Miechowie-Charsznicy, Wsparcie PROW UE. Ten ostatnie projekt stanowi bazę do uruchomienia usług aktywizujących młodzież i mieszkańców gminy w oparciu o profesjonalne zajęcia. W roku 2011 gmina zrealizowała projekt: Budowa budynku wielofunkcyjnego w Miechowie-Charsznica w tym: Muzeum Kapuściane, Świetlica Środowiskowa, Punkt Interwencji Kryzysowej, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Centrum Kształcenia na Odległość. Część z tych usług zostanie ulokowana w Lokalnym Centrum Aktywności w budynku zabytkowego dworca PKP.

W roku 2009 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program „Uwierz w siebie". W ramach tych środków zorganizowano dla młodzieży przystępującej do egzaminu maturalnego kursy przygotowujące – 6 osób. Aż 26 osób miało możliwość skorzystania z bezpłatnych usług doradcy zawodowego i psychologa oraz uczestnictwa w zajęciach świetlicy środowiskowej. Program cieszył się dużym sukcesem, dlatego zdecydowano o jego kontynuacji w ramach GPR.

Realizując obecny GPR Gmina wykorzystując dotychczasowe doświadczenie będzie jednak prowadziła kompleksową politykę rewitalizacji na obszarze rewitalizacji a także będzie poddawała cyklicznej ocenie

realizacje programu i jego efekty. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 jest programem, który wykracza poza ramy polityki spójności 2014-2020, dlatego zakłada się powolne zmniejszanie uzależnienia działań w programie od tych źródeł finansowania na rzecz włączania w proces rewitalizacji różnych podmiotów, różnych środków i różnych źródeł.

Komplementarność źródeł finansowania

Realizacja projektów zgłoszonych przez podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji w gminie opiera się na finansowaniu głównie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 – Poddziałanie 11.2 ODNOWA OBSZARÓW WIEJSKICH. Zapewniony będzie również wkład własny i/lub kredyt pozyskany przez podmioty na realizację przedmiotowych zadań. Oprócz środków pozyskiwanych w ramach programu RPO WM 2014-2020 projekty rewitalizacyjne mogą być finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego (środki krajowe i regionalne) ze środami pochodzącymi z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Rządowego Programu Na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych, Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych, programów wojewódzkich i regionalnych, a w dłuższej perspektywie większych własnych i prywatnych. Dzięki zaangażowaniu środków publicznych i jednocześnie prywatnych (np. wspólnoty mieszkaniowe, Stowarzyszenie Pomocy Szansa), następuje integracja finansowa zaplanowanych przedsięwzięć.

III.5. Realizacja zasady partnerstwa i partycypacja

Specyfika rewitalizacji, jako procesu kompleksowych przemian realizowanych w interesie mieszkańców i w ścisłym porozumieniu z interesariuszami rewitalizacji powoduje, że partycypacja w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2026-2025 musi być uwzględniona podczas całego cyklu rewitalizacji, a więc planowania, wdrażania oraz oceny.

Przygotowanie Gminnego Programu Rewitalizacji odbywało się przy zaangażowaniu szerokiego grona interesariuszy z obszaru rewitalizacji, rewitalizacja bowiem prowadzona powinna być nie tylko przez podmioty publiczne, lecz przez wszystkich uczestników tego procesu - osoby i podmioty, których szeroko pojęte interesy spotykają się na obszarze rewitalizacji. Urząd jest właścicielem procesu, zaś jego realizatorem są wszystkie podmioty i osoby działające w obszarze rewitalizacji.

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji, jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem osiągnięcia zamierzonego celu.

Prace nad przygotowaniem programu, oparte były na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie z mieszkańcami obszaru rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami.

Proces konsultacji społecznych uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz przyjęcia GPR został opisany w częściI.2 niniejszego programu- Proces tworzenia i uchwalania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025.Wszystkie formy konsultacji były prowadzone zgodnie z art.6 ustawy o rewitalizacji.

W ramach prac nad samym programem wykorzystano szerokie spektrum instrumentów i działań partycypacyjnych, jak:

1. W celu podniesienia wiedzy na temat rewitalizacji:

- Szkolenie zespołu ds. rewitalizacji na temat rewitalizacji oraz procesu budowania Gminnego Programu Rewitalizacji w dniu 22.04.2016. Podczas szkolenia uczestnicy mieli okazję zadać pytania odnośnie procesu rewitalizacji oraz koniecznego zaangażowania się w proces tworzenia GPR.
- Spotkanie dotyczące przygotowania delimitacji oraz diagnozy obszaru rewitalizacji w dniu 24.05.2016

2. W celu poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami:

- Rozmowy z różnymi interesariuszami instytucyjnymi w trakcie zbierania materiału diagnostycznego. Rozmowy w szkole, w Gminnym Ośrodku Kultury, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i innych – przez cały okres prowadzenia prac nad dokumentem.
- Prace zespołu ds. rewitalizacji – cykliczne spotkania i wspólna analiza wypracowywanych elementów programu. Spotkania miały miejsce w dniach 24.05.2016 (szkolenie oraz omówienie zapotrzebowania na dane i informacje), 25.05.2016, 19.07.2016 (opracowanie wizji i celów rewitalizacji), 2.08.2016 (omówienie pikniku rewitalizacji oraz przygotowanie propozycji działań rewitalizacyjnych do konsultacji w trakcie pikniku), 4.09.2016 (omówienie fiszek projektowych i przygotowanie listy przedsięwzięć podstawowych oraz działań uzupełniających)

3. W celu przekazania informacji mieszkańcom oraz dla działań edukacyjnych:

- Piknik Rewitalizacji – odbywający się w dniu 14.08.2016. W pikniku wzięli udział mieszkańcy z obszaru rewitalizacji. Podczas pikniku odbył się spacer badawczy, podczas którego Wójt oraz pracownicy oprowadzili mieszkańców po obszarze rewitalizacji i rozmawiając o zakresie potrzeb rewitalizacyjnych. W ramach pikniku były prowadzone działania animacyjne, konkurs na pomysł na wspólną przestrzeń dla dzieci w obszarze rewitalizacji a także rozdane zostały ulotki informujące o przebiegu procesu rewitalizacji.
- Piknik miał na celu:
    - Edukacje mieszkańców, czym jest rewitalizacja, jak się ją określa i jak można się w nią włączyć.
    - Przedyskutowanie propozycji projektów zgłoszonych w ramach procesu zbierania fiszek projektowych
    - Przedyskutowanie propozycji wizji i celów rewitalizacji
    - Pokazanie obszaru rewitalizacji – wizja lokalna w terenie
    - Integracje mieszkańców na rzecz wyprowadzenia obszaru rewitalizacji z kryzysu

Zdjęcie: spacer badawczy

Zdjęcia: Piknik rewitalizacji

4. W celu zapewnienia udziału interesariuszy w przygotowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji realizowane były:

- Ankiety badawcze - przeprowadzono badania ankietowe mające na celu zebranie opinii dotyczących życia i propozycji w obszarze rewitalizacji. Badania ankietowe prowadzone były w trakcie pikniku rewitalizacji w dniu 14.08. 2016 r. oraz w Urzędzie Gminy do 5.09.2016 r.
- Spotkania i wywiady grupowe – 5.09.2016 r. z mieszkańcami obszaru rewitalizacji, na którym zgłaszane były pomysły na przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz 29.09.2016 r. z przedsiębiorcami z gminy, na którym dyskutowane były potrzeby w zakresie poprawy warunków prowadzenia przedsiębiorczości w obszarze rewitalizacji oraz możliwości wsparcia lokalnych przedsiębiorców.
- Zbieranie fiszek projektowych – formularz fiszki wywieszony na stronie internetowej oraz rozesłany do instytucji i organizacji z obszaru rewitalizacji i gminy.

Partycypacja będzie również uwzględniona na etapie wdrażania oraz oceny GPR. Istotnym elementem partycypacji będzie Komitet Rewitalizacji, (który opisany jest w części dotyczącej zarządzania rewitalizacją) oraz koordynator partycypacji, osoba odpowiedzialna za prowadzenie, monitorowanie i sprawozdawczość działań związanych z konsultacjami społecznymi oraz wszelkich działań dotyczących udziału interesariuszy w procesie wdrażania i oceny programu rewitalizacji w Gminie Charsznica.
Zakłada się ponadto, że wszelkie informacje związane z wdrażaniem rewitalizacji będą umieszczane na stronie www.charsznica.pl oraz stronach instytucji i organizacji związanych z wdrażaniem GPR. Na etapie oceny wdrażania GPR i jego efektów przeprowadzone będzie badanie a jego efekty umieszczone na wskazanej stronie.

III. 6. Niezbędne zmiany w dokumentach strategicznych Gminy

Niezbędne zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego gminy Charsznica.

Rada Gminy Charsznica uchwałą Nr XIX/117/2016 z 29 czerwca 2016 r. stwierdziła nieaktualność Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wskazane zostało, że sporządzone w 2000 roku studium nie spełnia wymogów art. 10 ust 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Pod uwagę przy ocenie aktualności wzięto między innymi poniższe aspekty:

- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę
- dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenia terenu;
- stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- stan środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego;
- stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej;

W związku z koniecznością uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Charsznica, wynikająca z **Art. 20.** 1. ustawy o rewitalizacji, należy zawrzeć w nim zapisy niebędące w sprzeczności z opracowywanym Gminnym Programem Rewitalizacji a w szczególności powiązać cele polityki przestrzennej z celami rewitalizacji dotyczącymi zmian przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. Ważnym jest wprowadzenie zapisów pozwalających na udostępnienie przestrzeni wspólnych i rekreacyjnych. Zaktualizowane studium powinno pozwolić na realizacje celów w zakresie poprawy bezpieczeństwa z jednoczesną dbałością o środowisko w rewitalizowanym obszarze. Konieczne jest również uspójnienie tez stawianych w studium z zapisami Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2016-2019.

Rysunek 45. Aktualny Plan Zagospodarowania Przestrzennego Obszaru Rewitalizacji

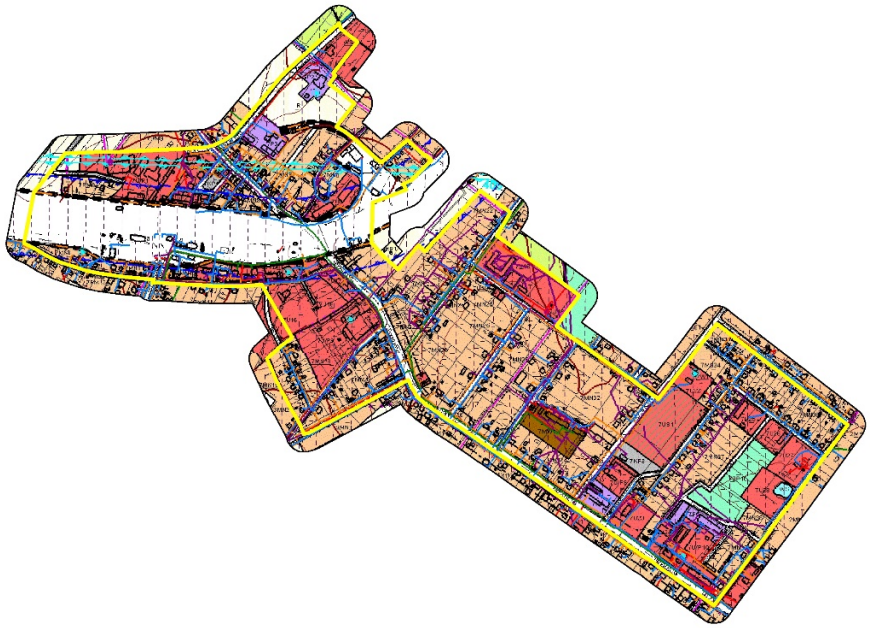

Dla projektu inwestycyjnego numer 10 i numer 16 nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Po uchwaleniu Gminnego Programu Rewitalizacji podjęte zostaną działania mające na celu uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru objętego przedmiotowymi projektami, zawierającego ustalenia zgodne z Gminnym Programem Rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji wskazany w uchwale Nr XX/125/2016 z dnia 22 lipca 2016 r. będzie poddany działaniom mającym na celu wyprowadzenie go ze stanu kryzysowego. Zapewnić trzeba kompleksowość tych działań oraz współpracę ze społecznością lokalną. W wyniku analizy potrzeb społeczeństwa stworzona została lista projektów podstawowych. Wpływ na zmiany w obowiązującym, podjętym uchwałą Nr XXXII/168/2005 z dnia 10 listopada 2005 r. planie zagospodarowania przestrzennego mają głównie projekty inwestycyjne. Dlatego też wymagana jest weryfikacji zgodności planu z kierunkami ustalonymi w Gminnym Programie Rewitalizacji. Szczególną uwagę należy zwrócić na obszary, na których planowane są inwestycje mające na celu budowę nowych obiektów lub przebudowę istniejących. Analizie zgodności z zapisami planu powinien zostać poddany przebieg planowanych ciągów komunikacyjnych (ścieżki rowerowe).

Rysunek 46. Projekty Podstawowe – inwestycje w obszarze rewitalizacji

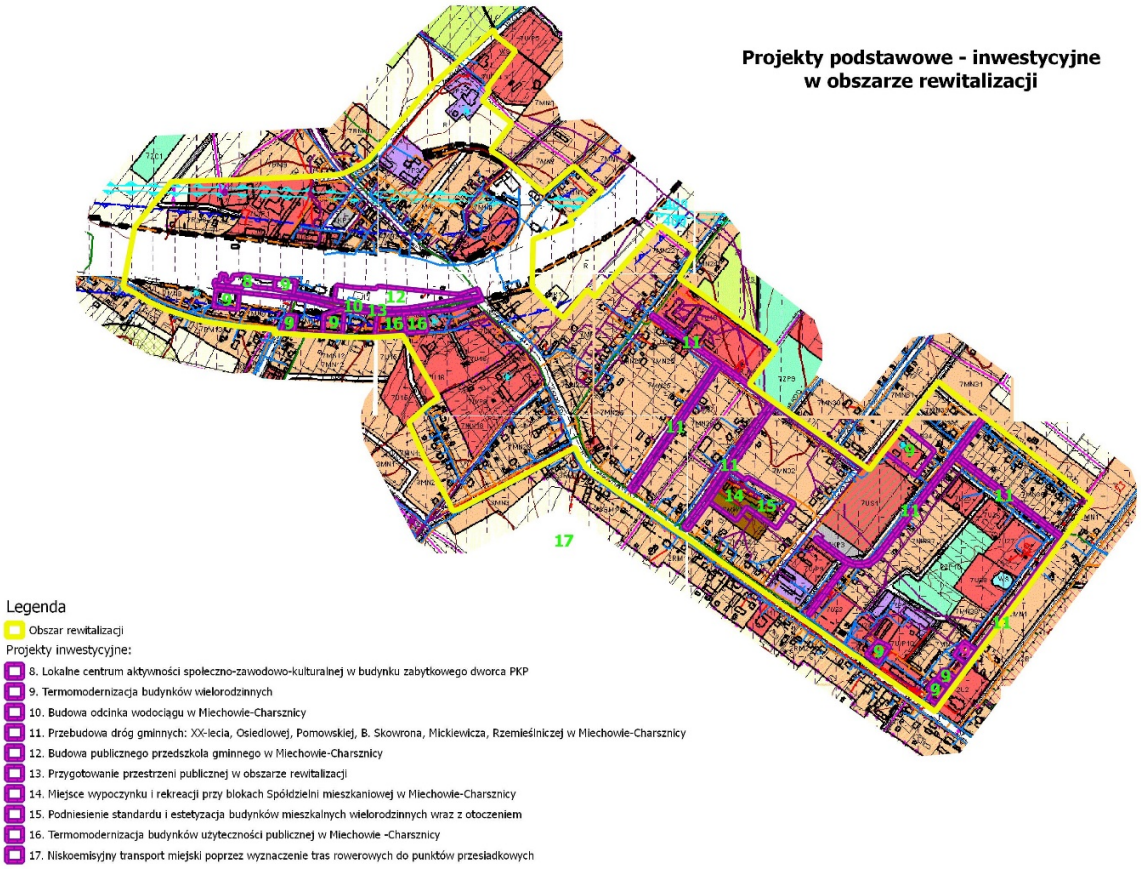

Niezbędne zmiany w polityce mieszkaniowej Charsznicy

W związku z opracowaniem gminnego programu rewitalizacji nie przewiduje się wprowadzenia zmian w uchwale z dnia 2 grudnia 2011 r. "Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Charsznica na lata 2012 - 2020 ''.

Niezbędne zmiany w Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Charsznica na lata 2011-2020

Należy wpisać do programu Program Aktywizacji Lokalnej Mieszkańców Spółdzielni oraz Plany Aktywności Lokalnej związane z projektami termomodernizacji budynków wielorodzinnych w Gminie Charsznica. W ramach działań towarzyszących termomodernizacjom budynków wielorodzinnych

realizowane będą działania dedykowane społecznościom zamieszkującym te budynki, mające na celu ich włączenie w procesy ożywienia swojego otoczenia a także aktywizację społeczną.

III. 7. Specjalna Strefa Rewitalizacji

W uchwale Nr XX/125/2016 Rady Gminy Charsznica z dnia 22 lipca 2016 r., wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, na którym nie przewiduje się zastosowania prawa pierwokupu nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji. W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 nie planuje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacyjnej ani procedowania miejscowego planu rewitalizacji.

IV. ZARZADZANIE REWITALIZACJĄ W GMINIE CHARSZNICA

Schamat wdrażania rewitalizacji w Gminie Charsznica:

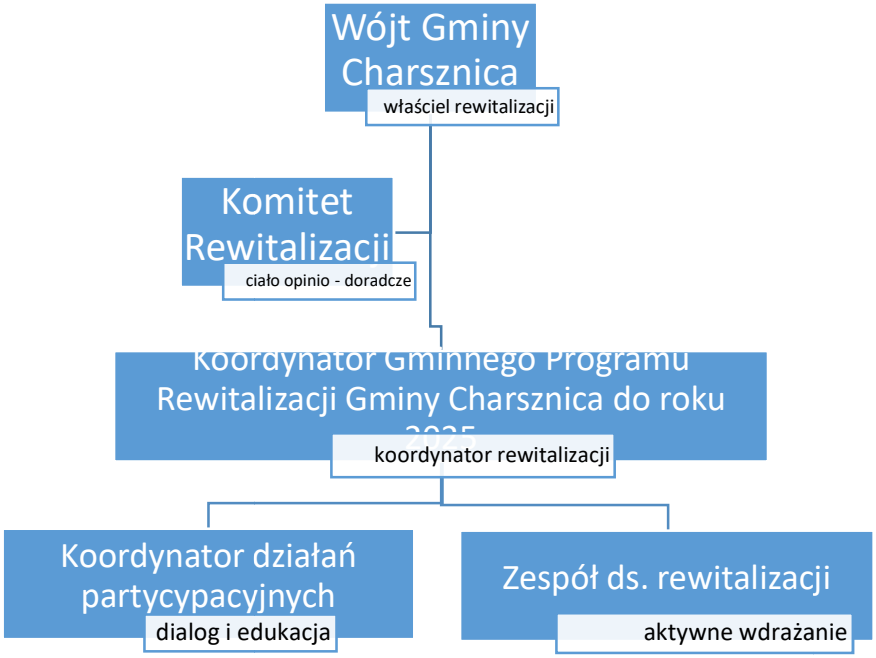

IV. 1 Opis schematu zarządzania rewitalizacją w Gminie Charsznica

Osadzenie procesu rewitalizacji w kontekście zadań własnych gminy przez ustawę o rewitalizacji oraz znaczenie nadawane jej w ramach polityki gminy, wymaga określenia podmiotu zarządzającego procesem rewitalizacji w Gminie Charsznica. Zarządzającym rewitalizacją jest Wójt Gminy Charsznica.

Proponowany model rewitalizacji, zakłada aktywne wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych w planowanych przez samorząd działaniach rewitalizacyjnych, szczególnie w zakresie działań miękkich, nakierowanych na świadczenie usług społecznych. Prezentowany schemat zarządzania rewitalizacją przewiduje następujące szczeble zarządzania:

1.1. Koordynator Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025

Koordynator odpowiedzialny jest za przygotowanie oraz koordynację wdrażania GPR w Gminie Charsznica a w szczególności:

- Mobilizuje zasoby na rzecz realizacji działań zapisanych w GPR;
- Dba o upowszechnienie założeń GPR wśród mieszkańców gminy;
- Odpowiada za aktualizację zapisów GPR;
- Sporządza analizy oraz stale monitoruje działania podejmowane w ramach realizacji (wraz z partycypacją społeczną);
- Prowadzi konsultacje społeczne z mieszkańcami gminy;
- Zbiera propozycje zmian do GPR;
- Diagnozuje sytuację na obszarze objętym rewitalizacją;
- Sporządza okresowe sprawozdania z realizacji GPR;
- Planuje i zleca ocenę okresową oraz ewaluację GPR
- Wspiera partnerów w poszukiwaniu zewnętrznych środków na realizację przedsięwzięć wpisujących się w założenia GPR;
- Monitoruje możliwości pozyskania dofinansowania na realizację zadań uwzględnionych w GPR;
- Zbiera propozycje zadań do GPR

Ponadto Koordynator GPR odpowiada za komunikację w ramach całego schematu wdrażania i zarządzania rewitalizacją w Gminie Charsznica.

1.2. Koordynator działań partycypacyjnych

Koordynator działań partycypacyjnych odpowiedzialny jest przede wszystkim za prowadzenie, monitorowanie i sprawozdawczość działań związanych z konsultacjami społecznymi oraz wszelkich działań dotyczących udziału interesariuszy w procesie przygotowania, wdrażania i oceny programu rewitalizacji w Gminie Charsznica. Koordynator działań partycypacyjnych wspiera merytorycznie i metodologicznie wszelkie działania partycypacyjne w obszarze rewitalizacji, współpracując w tym zakresie zarówno z koordynatorem GPR, jak i zespołem ds. rewitalizacji.

Przekazuje raz w roku informacje o prowadzonych działaniach partycypacyunych a także prowadzi działania edukacyjne dotyczące rewitalizacji i jej oczekiwanych efektów.

1.3. Zespół ds. Rewitalizacji

Zespół ds. rewitalizacji powstanie po przekształceniu zespołu ds. Gminnego Programu Rewitalizacji, powołanego zarządzeniem Wójta Gminy Charsznica Nr W.0050.195.2016, z dnia 18 kwietnie 2016 r. w sprawie powołania zespołu ds. Gminnego Programu Rewitalizacji, w którego skład weszli: pracownicy Urzędu Gminy Charsznica, przedstawiciel Środowiskowego Domu Samopomocy w Jelczy, Wspólnoty Mieszkaniowej „Kamienica", Ochotniczej Straży Pożarnej, Zespołu Szkół im. Antoniego Malatyńskiego, Mieszkańców Gminy, Sołtysów, Spółdzielni Mieszkaniowej „Przyszłość", Przedsiębiorców, Stowarzyszenia Pomocy „Szansa", Radnych Gminy, Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnego Zespołu Ekonomiczno - Administracyjnego Szkół, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Przedszkola Samorządowego i Biblioteki Publicznej.

Głównym zadaniem zespołu ds. rewitalizacji będzie udział we wdrażaniu GPR a przede wszystkim:

- Analiza i konsultowanie wszelkich propozycji dotyczących koncepcji GPR i projektów rewitalizacyjnych
- Przedstawienie i analiza problemów i wyzwań związanych z wdrażaniem GPR
- Proponowanie zmian w GPR i w działaniach partycypacyjnych
- Przekazywanie informacji nt. realizowanych zadań wpisanych w GPR oraz statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania wskaźników dla Programu;
- Zgłaszanie wniosków dotyczących zmian w GPR;
- Aktywne, zgodnie z posiadanymi kompetencjami włączanie się w realizację zadań wpisujących się w GPR;
- Uczestnictwo w pracach związanych z oceną realizacji GPR

Zespół ds. rewitalizacji zostanie powołany zarządzeniem Wójta Gminy Charsznica niezwłocznie po uchwaleniu GPR.

1.4. Określenie niezbędnych zmian w uchwale w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji

Ustawa o rewitalizacji, Art. 7. 1. wprowadza Komitet Rewitalizacji, który stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Komitet powołuje w drodze zarządzenia Wójt Gminy Charsznica. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa w drodze uchwały rada gminy przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji albo w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia jego uchwalenia. Podjęcie uchwały jest poprzedzone konsultacjami społecznymi.
Komitet Rewitalizacji w Gminie Charsznica stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami miasta w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą dla Wójta Gminy Charsznica w obszarze rewitalizacji.
Do zadań Komitetu Rewitalizacji należy przede wszystkim:

- Opiniowanie projektu GPR,
- Opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących Specjalnej Strefy Rewitalizacji oraz Planu Miejscowego Rewitalizacji,
- Wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania partycypacji w realizacji GPR,
- Opiniowanie raportów rocznych z realizacji GPR oraz raportu końcowego,
- Opiniowanie wszelkich zmian w GPR.

W związku z tym, aby zapewnić jak najszerszą obecność interesariuszy procesu rewitalizacji w Komitecie, Rada Gminy w Charsznicy określi szczegółowe zasady wyboru członków Komitetu, zachowując poniższe ramowe zasady.

1. Komitet liczyć będzie minimalnie 9, a maksymalnie 21 członków, przy czym liczba członków będzie zawsze nieparzysta, przedstawiciele jednej płci nie mogą stanowić więcej niż 70% członków Komitetu.
2. Członkowie Komitetu reprezentują trzy sektory: sektor społeczny (w tym przedstawiciele organizacji pozarządowych, grup mieszkańców/liderów, wspólnot mieszkaniowych

reprezentujący obszar rewitalizacji), sektor gospodarczy (w tym przedstawiciele pracodawców i pracowników) oraz sektor publiczny.

3. Przy powołaniu członków Komitetu zastosuje się kryteria, które zapewniają transparentność wyboru i rzeczywiste osadzenie kandydata w sferze, którą chce reprezentować (np. w przypadku organizacji mieszkańców obszaru rewitalizacji – konieczność zgłoszenia przez grupę minimum 10-ciu mieszkańców).
4. Każdy z sektorów reprezentowany będzie w składzie Komitetu w liczbie nie mniejszej niż 20% ogólnej liczby członków Komitetu, przy czym przedstawiciele sektora publicznego nie mogą stanowić więcej niż 50% składu osobowego Komitetu.
5. Uchwała określi sposób dołączania nowych członków Komitetu.
6. Członkowie Komitetu powoływani są na kadencje, przy czym pierwsza kadencja Komitetu wynosi rok, a kolejne będą dwuletnie.
7. Zasady wyznaczania składu i działania Komitetu Rewitalizacji są ustanawiane na mocy uchwały.
8. Sekretariat Komitetu prowadzi Wójt a udział członków Komitetu jest bezpłatny.
9. Komitet Rewitalizacji, będąc forum współpracy i dialogu przygotowuje swoje opinie i stanowiska dla Wójta Gminy Charsznica na drodze konsensusu i porozumienia międzysektorowego.

IV.2. Szacunkowe ramy finansowe Programu

Lp	Nazwa projektu	Całkowita wartość projektu	Źródło finansowania	Wartość finansowania UE	Wkład własny
1	Punkt interwencji kryzysowej	172 800,00	Budżet Gminy	0	172 800,00
2	Organizacja usług opiekuńczych oraz interwencji kryzysowej	W części przypadającej na Gminę Charsznica 660 000,00	9.2.3. RPO WMEFS Budżet Gminy	611 820,00	48 180,00
3	Wychowanie Przedszkolne	600 000,00	10.1.2. RPO WM EFS Budżet Gminy	510 000,00	90 000,00
4	Uwierz w siebie	811 353,85	9.1.1. RPO WM Budżet Gminy	689 650,77	121 703,08
5	Senior Wigor	1 159 000,00	Senior Wigor	394 000,00	765 000,00
6	Spółdzielnia Socjalna	255 000,00	9.3 RPO WM Powiatowy Urząd Pracy	255 000,00	0
7	Świetlica Środowiskowa	90 000,00	Budżet Gminy	0	90 000,00

8	Lokalne centrum aktywności społeczno-zawodowo-kulturalnej w budynku zabytkowego dworca PKP	1 470 798,00	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy	1 103 098,50	367 699,50
9	Termomodernizacja budynków wielorodzinnych	1 865 528,43	11.2 RPO UM Środki prywatne	1 399 146,00	466 382,43
10	Budowa odcinka wodociągu w Miechowie-Charsznicy	87 913,15	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy	43 956,57	43 956,58
11	Przebudowa dróg gminnych	1 565 530,44	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy	782 765,22	782 765,22
12	Budowa publicznego przedszkola gminnego w Miechowie-Charsznicy	2 655 929,75	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy Budżet Wojewody	1 424 436,00	1 231 493,75
13	Przygotowanie przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji.	2 158 662,45	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy	1 618 966,80	539 695,65
14	Miejsce wypoczynku i rekreacji przy blokach Spółdzielni mieszkaniowej w Miechowie-Charsznicy	253 782,73	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy	190 337,00	63.445,73
15	Podniesienie standardu i estetyzacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z otoczeniem.	1 598 754,13	11.2 RPO WM EFRR Budżet Spółdzielni mieszkaniowej	1 199 065,00	399 689,13
16	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Miechowie - Charsznicy	154 540,88	11.2 RPO WM EFRR Budżet Gminy	115 905,66	38 635,22

17	Niskoemisyjny transport miejski poprzez wyznaczenie tras rowerowych do punktów przesiadkowych	W części przypadającej na Gminę Charsznica 630 000,00	4.5.2 RPO UM Budżet Gminy	409 500,00	220 500,00
	Suma	16 189 593,81zł		10 747 647,52 zł.	5 441 946,29 zł.

Projekty uzupełniające: dające się określić kwotami finansowymi

Lp	Nazwa projektu uzupełniającego	Całkowita wartość projektu	Źródło finansowania	Wartość finansowania UE	Wkład własny
A	Wsparcie szkół w gminie Charsznica w kształtowaniu kompetencji kluczowych	1 985 714,24	10.1.3. RPO WM EFS Budżet Gminy	1 886 428,53	99 285,71
B	Wsparcie uczniów zdolnych	500 000,00	10.1.5 RPO WM EFS Budżet Gminy	475 000,00	25 000,00
C	Wymiana źródeł ciepła na paliwo gazowe w Gminie Charsznica	1 123 000,00	4.4.2. RPO WM EFRR Budżet Gminy	1 086 980,00	36.020,00
D	Wymiana źródeł ciepła na paliwo stałe w Gminie Charsznica	270.000,00	4.4.3 RPO WM EFRR Budżet Gminy	256.164,00	13.836,00
E	Sprawne Urzędy Małopolskie	W części przypadającej na Gminę Charsznica 157 325,84	PO Wiedza Edukacja Rozwój 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne Budżet Gminy	126 650,00	30 675,84
	Suma	4036040,08 zł.		3 831 222,53 zł.	204817,55 zł.

Ramy finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025:

Wartość projektów podstawowych oraz uzupełniających realizowanych w ramach GPR Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025	20.225633,89 zł.
Finansowanie zewnętrzne (środki europejskie (Regionalne i Krajowe), środki Powiatowego Urzędu Pracy, środki Urzędu Wojewódzkiego)	14.578.870,05 zł.

Budżet Gminy Charsznica	4.780.692,28zł.
Środki prywatne (spółdzielnia mieszkaniowa, mieszkańcy budynków wielorodzinnych)	866.071,56 zł.

Zarządzanie GPR szacuje się na kwotę 12 000 zł średniorocznie.

Projekty znajdujące się na liście uzupełniającej, oprócz projektów A do E, znajdujących się na końcu listy, ze względu na zwoją wczesna fazę koncepcyjną nie dają się oszacować. W trakcie realizacji programu poszczególne koncepcje będą dopracowywane i szacowane ich wartości.

Zgodnie z Art. 21. Ustawy o rewitalizacji ”Niezwłocznie po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w tym programie, służące realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870). Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia do tego załącznika niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych”. Gmina Charsznica będzie procedować zgodnie z ustawą.

Lp	Nazwa projektu	Harmonogram przedsięwzięć podstawowych								
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Punkt interwencji kryzysowej									
2	Organizacja usług opiekuńczych oraz interwencji kryzysowej									
3	Wychowanie Przedszkolne									
4	Uwierz w siebie									
5	Senior Wigor									
6	Spółdzielnia Socjalna									
7	Świetlica Środowiskowa									
8	Lokalne centrum aktywności społeczno-zawodowo-kulturalnej w budynku zabytkowego dworca PKP (projekt utworzenia centrum)									
9	Termomodernizacja budynków wielorodzinnych									
10	Budowa odcinka wodociągu w Miechowie-Charsznicy									
11	Przebudowa dróg gminnych									
12	Budowa publicznego przedszkola gminnego w Miechowie-Charsznicy									
13	Przygotowanie przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji.									
14	Miejsce wypoczynku i rekreacji przy blokach Spółdzielni mieszkaniowej w Miechowie-Charsznicy									
15	Podniesienie standardu i estetyzacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z otoczeniem.									
16	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Miechowie - Charsznicy									
17	Niskoemisyjny transport miejski poprzez wyznaczenie tras rowerowych do punktów przesiadkowych									

A	Projekt uzupełniający - Wsparcie szkół w gminie Charsznica w kształtowaniu kompetencji kluczowych									
B	Projekt uzupełniający - Wsparcie uczniów zdolnych									
C	Projekt uzupełniający - Wymiana źródeł ciepła na paliwo gazowe w Gminie Charsznica									
D	Projekt uzupełniający - Wymiana źródeł ciepła na paliwo stałe w Gminie Charsznica									
E	Projekt uzupełniający - Sprawne Urzędy Małopolskie									

Harmonogram wskazuje, że do końca roku 2020 zostaną przygotowane warunki do prowadzenia dalszych działań skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Uzupełnieniem powyższego harmonogramu będą dopracowywane projekty uzupełniające. Niektóre z nich, jak aktywizacja mieszkańców spółdzielni mieszkaniowej będą realizowane już podczas prac związanych z projektem nr 18 - Miejsce wypoczynku i rekreacji przy blokach Spółdzielni mieszkaniowej w Miechowie-Charsznicy. W miarę rozwoju szczegółowych planów dotyczących projektów uzupełniających, powyższy harmonogram będzie uzupełniany o projekty wskazane do realizacji.

IV.3. Monitorowanie realizacji Programu

Procedura wdrażania, monitorowania i aktualizacji GPR to działania niezbędne dla zagwarantowania, że postanowienia przyjęte w programie będą konsekwentnie realizowane. W ślad za tym muszą być zapewnione warunki organizacyjne, finansowe i instytucjonalne do ich wdrażania.

Za monitorowanie i ocenę wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 odpowiedzialna będzie Gmina Charsznica oraz w zakresie opiniowania i doradztwa Komitet

Rewitalizacji. Co 2 lata będzie przedstawiany Radzie Gminy Charsznica raport z wdrażania GPR. Komórką odpowiedzialną za koordynację tych działań będzie koordynator GPR Urzędu Gminy Charsznica

Cele systemu monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 to:

- śledzenie postępów we wdrażaniu projektów,
- zaangażowanie interesariuszy w procesie rewitalizacji,
- podejmowanie szybkiej reakcji na pojawiające się wyzwania i odchylenia od założeń programu,
- podejmowanie działań korygujących sposób wdrażania programu oraz dokonywanie modyfikacji zawartości dokumentu,
- udostępnianie wiarygodnej informacji interesariuszom (min. podmiotom lokalnym – uczestnikom oraz beneficjentom procesu rewitalizacji),

System monitorowania i oceny GPR opiera się o zestaw wskaźników oraz procedurę zbierania i analizowania danych zebranych.

Wskaźniki	Źródła weryfikacji	Wartość bazowa	Wartość wskaźnika na koniec roku 2025
Cel 1. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zamieszkujących obszar rewitalizacji, podniesienie poziomu edukacji dzieci i młodzieży oraz warunków opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym			
Liczba osób, które otrzymały zasiłki stałe i okresowe z OPS 1 tys. mieszk.	Gminny Ośrodek Pomocy społecznej	19,2	10
Średni wynik egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w obszarze rewitalizacji	Szkoły	Średni wynik 2016 56,9%	67,8
Liczba zajęć dla dzieci 3-5 lat	Urząd Gminy Przedszkole	0	4
Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	Szkoły	43	59
Cel 2. Lepszej jakości przestrzenie publiczne, poprawa bezpieczeństwa oraz środowiska obszaru rewitalizacji			
Liczba osób korzystających z nowo	Lokalne Centrum Aktywizacji:	0	1000 os. rocznie

powstałej infrastruktury Lokalnego Centrum Aktywizacji	Świetlica Socjalna Punkt aktywizacji Zawodowej Gminny Ośrodek Kultury (Sprawozdanie roczne z działalności centrum)		
Wskaźnik przestępstw i wykroczeń ogółem na 1000 mieszk. w obszarze rewitalizacji	Policja Urząd Giny	7,2	5
Wielkość przestrzeni uporządkowanych terenów zielonych i rekreacyjnych na obszarze rewitalizacji (w ha)	Urząd Gminy	0	0,94 ha
Wielkość obszaru rewitalizacyjnego objętego monitoringiem	Urząd Gminy	0	20 ha
Liczba wyremontowanych i zaadaptowanych obiektów zabytkowych dla celów społecznych	Urząd Gminy	0	1
Cel 3. Pobudzanie lokalnej gospodarki			
Liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w obszarze rewitalizacji	Urząd Gminy	19,8	29
Wzrost liczby ofert inwestycyjnych na terenie obszaru rewitalizacji	Urząd Gminy	0	2

W ramach monitorowania realizowane będą poszczególne elementy

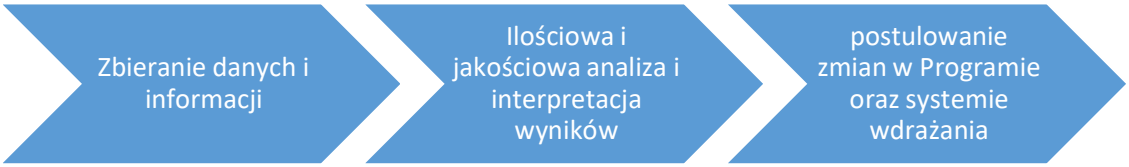

Przedmiotem monitoringu i oceny będą:

- proces realizacji projektów
- efekty projektów rewitalizacji
- osiąganie celów programu rewitalizacji

Ważnym elementem monitorowania i oceny programu będzie aspekt uspołecznienia wdrażania GPR. W trakcie prac nad GPR starano się dotrzeć do możliwie dużej liczby mieszkańców. Takie starania będą również podtrzymywane w trakcie wdrażania oraz ewentualnej aktualizacji GPR.

IV.4. Ocena i aktualizacja GPR

Zgodnie z Art. 22. Ust.1 Ustawy o rewitalizacji Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie.

Ocena Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 sporządzona będzie przez Wójta Gminy Charsznica raz na 3 lata i po zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji będzie ogłaszana na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. Za przeprowadzenie oceny GPR odpowiada Wójt. Procedura sporządzania oceny przeprowadzona będzie zgodnie z ustawą, w sposób partycypacyjny, co opisane zostało w rozdziale II.5. Po sporządzeniu oceny Wójt Gminy Charsznica przedstawia ją do zaopiniowania Komitetowi Rewitalizacji oraz ogłasza ją w Biuletynie Informacji Publicznej.

Po sporządzeniu, zaopiniowaniu i publikacji oceny, Wójt nie podejmuje dalszych działań (w przypadku stwierdzenia aktualności GPR) albo występuje do Rady Gminy z wnioskiem o zmianę Programu (wobec stwierdzenia, że utracił on walor aktualności). Do wniosku załącza się opinię Komitetu. Opinia ta nie jest

wiążąca dla wójta, co oznacza, że nawet w przypadku istnienia rozbieżności w ocenie GPR, wójt uprawniony jest do podjęcia decyzji wynikającej z jego stanowiska.

IV.5. System wprowadzania zmian w reakcji na zmienność otoczenia

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025 jest dokumentem otwartym, co oznacza, że w miarę pojawiających się potrzeb interesariuszy, bądź pojawieniu się istotnych problemów z wdrażaniem Wójt może podjąć procedurę zmiany GPR, uwzględniając ustawową procedurę.

Zmiany w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Charsznica do roku 2025 mogą wynikać z oceny (opisanej, powyżej), lecz może być również efektem innych działań (np. aktualizacji listy przedsięwzięć).

Zgodnie z zapisami ustawy Procedura ta zakłada pominięcie etapu pozyskiwania opinii uprawnionych organów oraz przeprowadzenia konsultacji społecznych. Jej zastosowanie jest dopuszczalne w dwóch przypadkach:

1. Zmiana nie dotyczy przedsięwzięć zawartych w GPR na podstawie w art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy. Chodzi o przedsięwzięcia zawarte na liście podstawowych przedsięwzięć, w odniesieniu, do których GPR określa szczegóły ich realizacji;

2. Zmiana nie wymaga zmiany uchwały w sprawie ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji – nie dotyczy, zatem min. zmiany obszaru rewitalizacji.

Wszelkie zmiany w ramach przedsięwzięć z listy podstawowej wymagać będą przeprowadzenia pełnej procedury zmiany GPR.

V. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1 – projekty podstawowe

Załącznik 2 – załącznik graficzny projekty podstawowe obszar rewitalizacji

Załącznik 3 – diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Charsznica

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Mapa obszaru Gminy Charsznica z podziałem na jednostki pomocnicze 18
Rysunek 2 Przykład - Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica 29
Rysunek 3. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica.....30
Rysunek 4. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica 34

Rysunek 5. Rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia w gminie Charsznica 36
Rysunek 6. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r. 38
Rysunek 7. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do samorządu w 2015 r. w gminie Charsznica 39
Rysunek 8. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w gminie Charsznica 40
Rysunek 9. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. na terenie gminy Charsznica 41
Rysunek 10. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. na terenie gminy Charsznica 42
Rysunek 11. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 43
Rysunek 12. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 44
Rysunek 13. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej 45
Rysunek 14. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. w gminie Charsznica 46
Rysunek 15. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2015 r. w gminie Charsznica 47
Rysunek 16. Rozkład przestrzenny wskaźnika udziału budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. w gminie Charsznica 49
Rysunek 17 Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica 50
Rysunek 18. Granice obszaru zdegradowanego Gminy Charsznica 52
Rysunek 19. Liczba stypendiów socjalnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 53
Rysunek 20. Liczba wyprawek szkolnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 54
Rysunek 21. Liczba przyznanych dożywień na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 54
Rysunek 22. Liczba zajęć wyrównawczo-dydaktycznych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 55
Rysunek 23. Liczba zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 55
Rysunek 24. Liczba osób otrzymujących wsparcie z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 56
Rysunek 25. Liczba firm nowo zarejestrowanych w obszarze na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 56
Rysunek 26. Udział budynków wybudowanych przed 1970 rokiem w % w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 57
Rysunek 27. Granice obszaru rewitalizacji gminy Charsznica 58
Rysunek 28. Obszar rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego w gminie Charsznica 58

Rysunek 29. Liczba bezrobotnych na 1 tys. osób w wieku produkcyjnym na obszarze gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r. 66
Rysunek 30 Liczba bezrobotnych długotrwale na 1 tys. osób w wieku produkcyjnym na obszarze gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r. 67
Rysunek 31. Udział bezrobotnych w odniesieniu do ogółu bezrobotnych w sołectwach gminy Charsznica w 2015 roku [%].....68
Rysunek 32. Liczba osób otrzymujących zasiłki stałe (lewa strona) oraz zasiłki okresowe (prawa strona) na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji (u dołu) w 2015 roku 70
Rysunek 33. Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne (lewa strona) oraz wsparcie z OPS w zakresie dożywiania (prawa strona) na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku 71
Rysunek 34. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r. 72
Rysunek 35. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w sołectwach w odniesieniu do liczebności tych grup w gminie Charsznica w 2015 r. 74
Rysunek 36. Liczba przestępstw (lewa strona) oraz wykroczeń (prawa strona) oraz liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece (u dołu) na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku.....76
Rysunek 37 Średni wynik sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r. [%] 78
Rysunek 38**.** Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 r. [%] 80
Rysunek 39. Porównanie wyników egzaminu gimnazjalnego i edukacyjnej wartości dodanej w gimnazjach publicznych gminy Charsznica w podziale na część humanistyczną (lewa strona) oraz matematyczno-przyrodniczą (prawa strona). Dane za okres 2013-2015. 80
Rysunek 40. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach rozwijających (lewa strona) oraz wyrównawczo-dydaktycznych (prawa strona) na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku 81
Rysunek 41. Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich (lewa strona) i parlamentarnych (prawa strona) w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku. 83
Rysunek 42. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych z lat 2010-2015 w gminie Charsznica na tle kraju, województwa i powiatu miechowskiego (lewa strona) oraz w sołectwach parlamentarnych (prawa strona) w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku. 84
Rysunek 43. Udział budynków usługowych i komunalnych wybudowanych przed 1970 r. w sołectwach gminy Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji [%] 89
Rysunek 44. Liczba zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w sołectwach gminy Charsznica (lewa strona) oraz lokalizacja zabytków na obszarze rewitalizacji (prawa strona) w 2015 r. 96
Rysunek 45. Aktualny Plan Zagospodarowania Przestrzennego Obszaru Rewitalizacji 129
Rysunek 46. Projekty Podstawowe – inwestycje w obszarze rewitalizacji 130

SPIS TABEL

Tabela 1. Powierzchnia oraz liczba ludności w poszczególnych jednostkach wg stanu na 31.12.2015r.18
Tabela 2. Dane wykorzystane do wyznaczenia obszaru zdegradowanego 19
Tabela 3. Wskaźniki pomocy społecznej 25
Tabela 4. Znormalizowane wskaźniki pomocy społecznej 27
Tabela 5. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica 28
Tabela 6. Wskaźniki przestępczości składające się na syntetyczny wskaźnik przestępczości 31
Tabela 7. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica 33
Tabela 8. Zestawienie wskaźników bezrobocia 35
Tabela 9. Frekwencja wyborcza – zestawienie wskaźników 37
Tabela 10. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica 51
Tabela 11. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji 59
Tabela 12. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz na obszarze rewitalizacji 64
Tabela 13. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w sołectwach gminy Charsznica w 2015 roku 74
Tabela 14. Wyniki sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej na obszarze rewitalizacji, w gminie Charsznica oraz w powiecie miechowskim w 2010, 2015 i 2016 roku 78
Tabela 15. Wyniki egzaminu gimnazjalnego na obszarze rewitalizacji, w gminie Charsznica oraz w powiecie miechowskim w 2015 i 2016 roku.....79
Tabela 16. Zasoby mieszkaniowe gminy Charsznica na tle kraju, województwa oraz powiatu miechowskiego w 2010 i 2014 roku 87
Tabela 17. Zaopatrzenie mieszkań w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne w gminie Charsznica w 2015 roku 88
Tabela 18. Korzystający z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w ludności ogółem w sołectwie Miechów-Charsznica oraz na obszarze rewitalizacji w 2015 roku 90
Tabela 19. Liczba przystanków i wiat w poszczególnych sołectwach.....93

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim.....64
Wykres 2. Odsetek beneficjentów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia w gminie Charsznica, powiecie miechowskim i województwie małopolskim w latach 2010-2015.....64
Wykres 3. Struktura bezrobotnych z obszaru rewitalizacji według czasu pozostawania bez pracy w 2015 roku.....67
Wykres 4. Struktura bezrobotnych z obszaru rewitalizacji według wykształcenia (lewa strona) oraz wieku (prawa strona) w 2015 roku.....68
Wykres 5. Główne powody korzystania z pomocy społecznej w gminie Charsznica w 2014 roku 69
Wykres 6. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieków w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2010 (lewa strona) i 2015 (prawa strona) roku 73
Wykres 7. Liczba uczniów szkół podstawowych w gminie Charsznica w latach 2010-2015 77
Wykres 8. Liczba uczniów gimnazjów w gminie Charsznica w latach 2010-2015 79
Wykres 9. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców gminy Charsznica w latach 2010-201**5** 82
Wykres 10. Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich (lewa strona) i parlamentarnych (prawa strona) w gminie Charsznica w latach 2010-2015. 83
Wykres 11. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w latach 2010-2015 w gminie Charsznica 85
Wykres 12. Liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w latach 2010-2015 (lewa strona) oraz rozkład przestrzenny wskaźnika nowo zarejestrowanych firm na 1 tys. mieszkańców w sołectwach gminy Charsznica (prawa strona) oraz na obszarze rewitalizacji (u dołu) w 2015 roku 86
Wykres 13. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w gminie Charsznica w 2015 r.....87
Wykres 14. Korzystający z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w ludności ogółem w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2014 roku [%].....89
Wykres 15. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Charsznica w latach 2010-2015 94
Wykres 16. Księgozbiór bibliotek oraz czytelnicy bibliotek na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2015 roku.....96
Wykres 17. Powierzchnia gminy Charsznica według kierunków wykorzystania w 2014 r.....100
Wykres 18. Odsetek ludności korzystający z oczyszczalni ścieków w gminie Charsznica, powiecie miechowskim oraz województwie małopolskim w 2015 roku.....101
Wykres 19. Struktura respondentów ze względu na płeć i wiek.....104
Wykres 20. Struktura respondentów ze względu na sytuację zawodową.....104
Wykres 21. Czynniki najbardziej utrudniające życie na obszarze rewitalizacji.....105
Wykres 22. Działania mogące podnieść jakość życia na obszarze rewitalizacji.....106
Wykres 23. Aktywność społeczna i poziom integracji społeczności obszaru rewitalizacji.....107
Wykres 24. Chęć uczestnictwa w działaniach aktywizacyjnych 108

Załącznik Nr 1 do Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025

PROJEKTY PODSTAWOWE

Lp	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Cele projektu	Zakres Projektu	Lokalizacja projektu	Budżet projektu	Rezultaty i sposób ich monitorowania w odniesieniu do celów rewitalizacji	Odpowiadające cele rewitalizacji
Projekty „miękkie" /społeczne								
1	Punkt interwencji kryzysowej	Gmina Charsznica	Celem projektu jest zapewnienie wsparcia i poradnictwa specjalistycznego dla osób i rodzin dotkniętych przemocą.	Doradztwo psychologiczne, porady prawne, doradztwo zawodowe	Obszar rewitalizacji - ul. Kolejowa 1 /dawny Dworzec PKP/	28 800,00 rocznie	- Liczba osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem objętych wsparciem	Cel 1
2	Organizacja usług opiekuńczych oraz interwencji kryzysowej	Caritas diecezji Kieleckiej ul. Jana Pawła II 3, 25-013 Kielce	Cele projektu: Wsparcie dla opiekunów osób niepełnosprawnych 2.Zapewnienie osobom niepełnosprawnym prawidłowej opieki w okresie niedyspozycji opiekuna 3.Podniesienie kwalifikacji opiekunów nieformalnych osób niepełnosprawnych	Działania wspierające opiekunów nieformalnych osób niepełnosprawnych 60 plus, poprzez uruchomienie subregionalnego centrum wsparcia opiekunów, utworzenie placówki opiekuńczej dla osób niesamodzielnych 60 plus, utworzenie okresowych miejsc odciążeniowych dla osób niesamodzielnych w sytuacji niedyspozycji opiekuna	Gmina Charsznica, w tym obszar rewitalizacji	660 000,00	-Liczba osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem objętych wsparciem	Cel 1
3	Wychowanie Przedszkolne	Gmina Charsznica	Cele projektu - zwiększenie liczby miejsc edukacji przedszkolnej - rozszerzenie oferty dodatkowej	Zakres realizowanych działań – organizacja zajęć dodatkowych dla dzieci – doposażenie w sprzęt,	Obszar rewitalizacji, ul. Kolejowa 5	600 000,00	- liczba zajęć dla dzieci 3-5 lat - liczba korzystających z zajęć dla dzieci 3-5 - Liczba miejsc w przedszkolu/ czas	Cel 1 oraz cel 3

			- placówek wychowania przedszkolnego, - doposażenie placówek wychowania przedszkolnego	zabawki , pomoce edukacyjne, – wydłużenie godzin pracy przedszkola, – rozwój kompetencji i umiejętności zawodowych kadr wspieranych placówek,			pracy przedszkola	
4	Uwierz w siebie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Charsznicy	Celem projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa 75 osób zamieszkałych na terenie gminy Charsznica zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w latach 2017-2019r.	- Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społeczno-zawodowym dla 75 osób. - Utworzenie KIZ, dzięki któremu możliwa będzie aktywizacja zawodowa osób.	Obszar rewitalizacji, ul. Kolejowa 22	811 353,85	- liczba osób z obszaru rewitalizacji objętych działaniami aktywizacyjnymi (w podziale na grupy: starsi, młodzież, dzieci, niepełnosprawni) - Liczba osób objętych aktywizacją zawodową w obszarze rewitalizacji	Cel 1 oraz Cel 3

5	Senior Wigor	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Charsznicy	Celami projektu są - poprawy jakości życia seniorów, - zapewnienie seniorom wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w tym wsparcia specjalistycznego, - integracja społeczna środowiska seniorów, w tym rozwoju działań samopomocowych, - zwiększenie zaangażowania seniorów w życie społeczności lokalnych.	Wparcie osób 60+ poprzez: - korzystanie z oferty na rzecz aktywności społecznej, - oferty prozdrowotnej obejmującej aktywność ruchową, edukacyjną, kulturalną i rekreacyjną/uzależnioną od potrzeb środowiska seniorów/ - wycieczki, spotkania i prelekcje, - zajęcia rehabilitacyjne	Obszar rewitalizacji ul. Kolejowa 1,	1 159 000,00	- liczba osób starszych z obszaru rewitalizacji objętych działaniami aktywizacyjnymi	Cel 1
6	Spółdzielnia Socjalna	Stowarzyszenie Pomocy Szansa Witowice 60A 32-250 Charsznica	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych i długotrwale	Spółdzielnia będzie prowadzić działalność gastronomiczną.W ramach projektu powstanie spółdzielnia socjalna zatrudniająca 5 osób niepełnosprawnych lub trwale bezrobotnych z obszaru rewitalizacji. W ramach projektu zakupione zostanie wyposażenie, przeprowadzony remont lokalu oraz zakupiony samochód do dowozu posiłków	Miechów-Charsznica, ul. Kolejowa /dawny Dworzec PKP/	255 000,00	- liczba osób 3 niepełnosprawnych z obszaru rewitalizacji objętych działaniami aktywizacyjnymi	Cel 1, cel 3
7	Świetlica Środowiskowa	Gminny Ośrodek	Zapewnienie odpowiednich	Zakres realizowanych działań:	Obszar rewitalizacji	10 000 rocznie do	- liczba dzieci i młodzieży b z obszaru	Cel 1

		Pomocy Społecznej w Charsznicy	warunków do nauki oraz zorganizowanej opieki dla dzieci ze środowisk zagrożonych, szczególnie z obszaru rewitalizacji	- zajęcia pozaszkolne promujące indywidualne zdolności uczestników, -spotkania z ciekawymi ludźmi, -wycieczki, -zajęcia sportowe	ul. Kolejowa 1,	2025 roku	rewitalizacji objętych działaniami aktywizacyjnymi - liczba osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem objętych wsparciem	
Projekty inwestycyjna, infrastrukturalne								
8	Lokalne centrum aktywności społeczno-zawodowo-kulturalnej w budynku zabytkowego dworca PKP.	Gmina Charsznica	Cele projektu - wykorzystanie obiektu zabytkowego dla różnych celów społecznych, w tym celów aktywizacji kulturalnej, społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz całej gminy - poprawa infrastruktury służącej obsłudze podróżnych - zwiększenie dostępności komunikacyjnej gminy oraz mobilności zawodowej mieszkańców.	Zakres realizowanych działań obejmuje - przebudowa części parteru budynku na potrzeby Gminnego Ośrodka Kultury, Świetlicy środowiskowej oraz Punktu aktywizacji zawodowej, - wydzielenie pomieszczenia na poczekalnię dla podróżnych z zapleczem sanitarnym, - remont elewacji budynku wraz z docieplenieem ścian zewnętrznych, wymianą stolarki okiennej i zewnętrznej drzwiowej	Obszar rewitalizacji Kolejowa 1	1 470 798,00	- liczba osób z obszaru rewitalizacji objętych działaniami aktywizacyjnymi (w podziale na grupy: starsi, młodzież, dzieci, niepełnosprawni) - Liczba wyremontowanych i zaadaptowanych obiektów zabytkowych dla celów społecznych - Liczba osób objętych aktywizacją zawodową w obszarze rewitalizacji - Liczba ofert oraz liczba korzystających z nowopowstałej infrastruktury	Cel 1, cel 2. Cel 3
9	Termomodernizacj	GMINA	Cele projektu	Zakres realizowanych	Obszar	1 865 528,43	- Liczba	Cel 2

	a budynków wielorodzinnych	CHARSZNICA	- poprawa wizerunku centrum Miechowa-Charsznicy - poprawa warunków życia mieszkańców - ograniczenie zanieczyszczeń do powietrza poprzez mniejsze zużycie opału	działań: - docieplenie ścian zewnętrznych - wymiana stolarki okiennej i drzwiowej - wymiana pokrycia dachowego	rewitalizacji		wyremontowanych budynków w obszarze rewitalizacji	
10	Budowa odcinka wodociągu w Miechowie-Charsznicy	Gmina Charsznica	Celem projektu jest dostarczenie infrastruktury umożliwiającej lokalizację przedszkola oraz Lokalnego centrum aktywności społeczno-zawodowo-kulturalne	Budowa odcinka sieci wodociągowej zasilającej budynek przedszkola, oraz jeden hydrant zewnętrzny	Obszar rewitalizacji, ul. Kolejowa	87 913,15	⁻ Liczba obiektów publicznych i prywatnych w obszarze rewitalizacji podłączonych do infrastruktury technicznej	Cel 2 cel 1 oraz cel 3
11	Przebudowa dróg gminnych: ul.XX-lecia, ul. Osiedlowej, ul.Pomowskiej, ul.B.Skowrona, ul.Mickiewicza, ul.Rzemieślnicza w Miechowie-Charsznicy	Gmina Charsznica	Cele projektu - poprawa stanu infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji -poprawa warunków życia mieszkańców - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego - ułatwienie dostępu do instytucji publicznych, obiektów rekreacji i zakładów pracy	Zakres realizowanych działań (wymienić w punktach) -przebudowa sześciu dróg gminnych - przebudowa zatoki parkingowej w ul.XX-lecia - przebudowa chodników, zjazdów,	Obszar rewitalizacji	1 565 530,44	⁻ Kilometry wyremontowanych dróg /ciągów pieszych w obszarze rewitalizacji/ciągów rowerowych w obszarze rewitalizacji	Cel 2
12	Budowa publicznego przedszkola gminnego w Miechowie-Charsznicy	Gmina Charsznica	Cele projektu - stworzenie możliwości edukacji większej ilości dzieci w wieku przedszkolnym, - ułatwienie rodzicom	Zakres realizowanych działań (wymienić w punktach) - budowa nowego przedszkola dla 125 dzieci	Obszar rewitalizacji Miechów-Charsznica ul. Kolejowa 5	2 655 929,75	- Liczba miejsc przedszkolnych osoby - Liczba obiektów rekreacyjnych powstałych w obszarze rewitalizacji	Cel 1, cel 2 oraz cel 3

			łączenia życia zawodowego z życiem prywatnym (rodzinnym) - funkcjonowanie przedszkola we właściwych warunkach lokalowych	wraz z infrastrukturą towarzyszącą, plac zabaw z otoczeniem przedszkola,			- nowy budynek przedszkolana miejscu starej szkoły	
13	Przygotowanie przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji.	Gmina Charsznica	Cele projektu - Utworzenie przestrzeni publicznej do spędzania wolnego czasu i wypoczynku. - udostepnienie przestrzeni publicznej na cele aktywizacji mieszkańców obszaru rewitalizacji	Zakres realizowanych działań: - budowa dwóch parkingów (w tym jednego zielonego) dla samochodów osobowych na 26 oraz 10 miejsc postojowych w tym dla osób niepełnosprawnych - budowa 4 zjazdów z drogi powiatowej - ul. Kolejowej, - Budowa i przebudowa placów, chodników i dojazdów, - budowa i przebudowa ogrodzeń, - budowa zadaszonej sceny dla gminnych imprez kulturalnych, - budowa obiektów małej architektury, w tym 2 altan drewnianych, ławek, koszy na śmieci, tablic ekspozycyjnych, stojaków na rowery, - zieleń urządzona, w tym zieleń ochronna od strony linii kolejowej,	Obszar rewitalizacji Miechów-Charsznica ul. Kolejowa	2 158 662,45	¯Liczba obiektów rekreacyjnych powstałych w obszarze rewitalizacji - Liczba terenów pod różne formy aktywizacji mieszkańców - Liczba korzystających z nowopowstałej infrastruktury	Cel 2 oraz cel 1

14	Miejsce wypoczynku i rekreacji przy blokach Spółdzielni mieszkaniowej w Miechowie-Charsznicy	Gmina Charsznica	Cele projektu: stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców bloków w obszarze rewitalizacji	Zakres realizowanych działań budowa altany i siłowni pod chmurką oraz zieleni urządzonej	Miechów - Charsznica ul. B. Skowrona	253 782,73	- Liczba obiektów rekreacyjnych powstałych w obszarze rewitalizacji - Liczba terenów pod różne formy aktywizacji mieszkańców	Cel 2, cel 1
15	Podniesienie standardu i estetyzacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z otoczeniem.	Spółdzielnia mieszkaniowa Przyszłość	Poprawa jakości życia mieszkańców spółdzielni oraz stworzenie możliwości aktywnego wypoczynku rodzin z obszaru rewitalizacji	1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych przy ul. B. Skowrona nr 1A i 1B w Charsznicy - Miechów 2. Remont chodnika i dojść do klatek schodowych 3. Remont klatek schodowych 4. Rozbudowa placu zabaw	Obszar rewitalizacji Miechów – Charsznica ul. B. Skowrona 1A i 1B	1 598 754,13	- Liczba wyremontowanych budynków w obszarze rewitalizacji - Liczba obiektów rekreacyjnych powstałych w obszarze rewitalizacji - Liczba terenów pod różne formy aktywizacji mieszkańców	Cel 2 i cel 1
16	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Miechowie - Charsznicy	Gmina Charsznica	Cele projektu • poprawa wizerunku centrum Miechowa-Charsznicy • ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza,	Zakres realizowanych działań • docieplenie ścian zewnętrznych świetlicy wiejskiej • docieplenie ścian zewnętrznych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej Gminnej Biblioteki Publicznej	Obszar rewitalizacji Miechów - Charsznica ul. Kolejowa 20 i 22	154 540,88	- Liczba wyremontowanych budynków użyteczności publicznej w obszarze rewitalizacji	Cel 2
17	Niskoemisyjny	Gmina	Na wdrożenie	Zakres projektu obejmuje	Miechów-		- długość	Cel 1, cel 2 oraz

	transport miejski poprzez wyznaczenie tras rowerowych do punktów przesiadkowych	Charsznica	projektu budowy tras rowerowych gmina Charsznica otrzyma 630 tys. Zł Działanie to jest działaniem wspólnym z gminami małopolskimi takimi jak: Charsznica, Gołcza, Miechów, Słomniki, Iwanowice, Krzeszowice.	w części przeznaczonej dla Gminy Charsznica realizację poprawy komunikacji rowerowej na terenie jednostki Miechów – Charsznica i Chodów, czyli przy głównych centrach przesiadkowych. Na terenie obszaru rewitalizacji zostanie wybudowana ścieżka rowerowa o długości 1100 m, zostanie wyremontowana na trasie droga gminna i postawione zostaną stojaki rowerowe, aby umożliwić mieszkańcom większą mobilność oraz załatwianie spraw w centrum gminy z lepszym wykorzystaniem komunikacji rowerowej.	Charsznica Chodów	630 000,00	wybudowanego szlaku rowerowego. - liczba stojaków rowerowych - liczba wyremontowanych wiat przystankowych - długość wyremontowanej drogi gminnej w ciągu rowerowym	cel 3

PROJEKTY PODSTAWOWE OBSZAR REWITALIZACJI

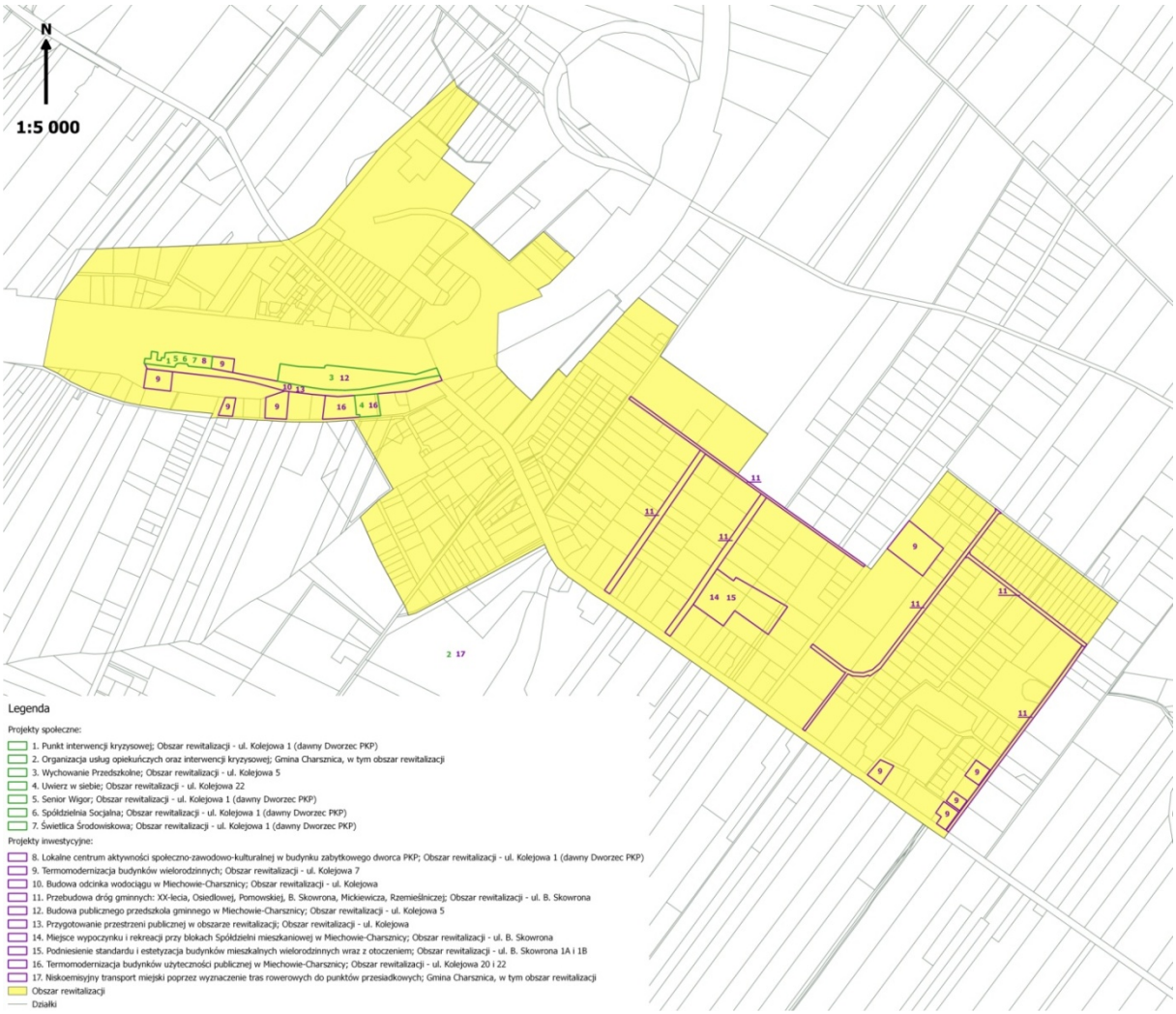

Załącznik Nr 3 do Gminnego Programu Rewitalizacji
Gminy Charsznica na lata 2016 – 2025

DIAGNOZA NA POTRZEBY WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO ORAZ OBSZARU REWITALIZACJI GMINY CHARSZNICA

Charsznica, czerwiec 2016 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp 162
2. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji 162
3. Podstawowe informacje o gminie Charsznica 29
4. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze społecznej 167
4.1 Czynniki społeczne 16
4.2 Poziom edukacji 177
4.3 Czynniki bezpieczeństwa 184
4.4 Aktywność mieszkańców 190
5. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej 45
6. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej 47
7. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze technicznej 48
8. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego 49
9. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji 52

SPIS ILUSTRACJI

Rysunek 1. Mapa obszaru Gminy Charsznica 18
Rysunek 2. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica 30
Rysunek 3. Rozkład wskaźnika liczby osób otrzymujących wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica 170
Rysunek 4. Rozkład wskaźnika liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe w 2015 roku na 1 tys. mieszkań w gminie Charsznica 171
Rysunek 5. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby dzieci otrzymujących stypendia socjalne w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica 172
Rysunek 6. Rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia w gminie Charsznica 30
Rysunek 7. Rozkład wskaźnika liczby osób bezrobotnych w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminie Charsznica 175
Rysunek 8. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. na terenie gminy Charsznica 178
Rysunek 9. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. na terenie gminy Charsznica 42
Rysunek 10. Rozkład wskaźnika liczby dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 180
Rysunek 11. Rozkład wskaźnika liczby dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie wyprawki szkolnej w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 181
Rysunek 12. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 43
Rysunek 13. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 44

Rysunek 14. Rozkład przestrzenny zarejestrowanych w 2015 r. przestępstw na terenie gminy Charsznica
……184
Rysunek 15. Rozkład przestrzenny zarejestrowanych w 2015 r. wykroczeń na terenie gminy Charsznica 184
Rysunek 16. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica 34
Rysunek 17. Rozkład przestrzenny wskaźnika przestępstw na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica 187
Rysunek 18. Rozkład przestrzenny wskaźnika wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica 188
Rysunek 19. Rozkład przestrzenny wskaźnika przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica....189
Rysunek 20. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r. w gminie Charsznica 190
Rysunek 21. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do samorządu w 2015 r. w gminie Charsznica 39
Rysunek 22. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w gminie Charsznica....40
Rysunek 23. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. w gminie Charsznica 46
Rysunek 24. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2015 r. w gminie Charsznica 47
Rysunek 25. Rozkład przestrzenny wskaźnika udziału budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. w gminie Charsznica....49
Rysunek 26. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym w gminie Charsznica 197
Rysunek 27. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie gospodarczym w gminie Charsznica 198
Rysunek 28. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie funkcjonalno-przestrzennym w gminie Charsznica 199
Rysunek 29. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie technicznym w gminie Charsznica 200
Rysunek 30. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica 50
Rysunek 31. Granice obszaru zdegradowanego Gminy Charsznica....52
Rysunek 32. Liczba stypendiów socjalnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 53
Rysunek 33. Liczba wyprawek szkolnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 54
Rysunek 34. Liczba przyznanych dożywień na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 54
Rysunek 35. Liczba zajęć wyrównawczo-dydaktycznych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 55
Rysunek 36. Liczba zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica....55
Rysunek 37. Liczba osób otrzymujących wsparcie z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 56

Rysunek 38. Liczba firm zarejestrowanych w obszarze na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 56
Rysunek 39. Udział budynków wybudowanych przed 1970 rokiem w % w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica 57
Rysunek 40. Granice obszaru rewitalizacji gminy Charsznica 58

SPIS TABEL

Tabela 1. Powierzchnia oraz liczba ludności w poszczególnych jednostkach wg stanu na 31.12.2015r. 18
Tabela 2. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica 168
Tabela 3. Ilość bezrobotnych wg miejscowości w gminie Charsznica w 2015 r. 173
Tabela 4. Rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia w gminie Charsznica.....173
Tabela 5. Rozkład przestrzenny wskaźnika osób długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym.....176
Tabela 6. Uczniowie szkół podstawowych w gminie Charsznica w latach 2012-2014 177
Tabela 7. Uczniowie szkół gimnazjalnych w gminie Charsznica w latach 2012-2014.....177
Tabela 8. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica 44
Tabela 9. Podmioty gospodarcze na terenie Gminy Charsznica w latach 2012-2014 193
Tabela 10.Wskaźniki gospodarcze Gminy Charsznica w latach 2012-2014 193
Tabela 11. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica 51

1. Wstęp

Gmina Charsznica podjęła działania zmierzające do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016-2025. Dokument ten określi priorytetowe działania zmierzające do poprawy warunków życia na terenach wymagających szczególnego wsparcia.
W tym celu – zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777; dalej „ustawa o rewitalizacji") przystąpiono do wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

Prezentowana w niniejszym dokumencie diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji stanowi wypadkową zaleceń wskazanych zarówno w ustawie o rewitalizacji, jak i w „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020" Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. (dalej „Wytyczne Ministerstwa").

Zgodnie z ww. dokumentami diagnoza opierać powinna się na mierzalnych wskaźnikach opisujących przede wszystkim zjawiska i problemy społeczne na danym terenie. Uwzględniając zalecenia, że obszar wymagający wsparcia stanowi jednostkę charakteryzującą się kumulacją negatywnych zjawisk i procesów oraz szczególne znaczenie dla rozwoju lokalnego, dokonano analizy podstawowych obszarów funkcjonowania gminy.

Dla wyznaczonego w ten sposób obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zostanie opracowany gminny program rewitalizacji, na podstawie którego prowadzony będzie proces rewitalizacji.

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Obszar zdegradowany to natomiast przestrzeń, w której koncentrują się zjawiska negatywne (społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne) oraz problemy, które wpływają na pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Szczególne znaczenie odgrywać będzie obszar rewitalizacji – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się przeprowadzić rewitalizację. Nie może on obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

2. Metodologia delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji wyznaczono obszar zdegradowany gminy Charsznica. Zgodnie z Art. 9 ust. 1 ww. ustawy „Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

5) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub

6) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
7) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
8) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Niezbędnym elementem do skutecznego przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych jest identyfikacja skali i charakteru zachodzących procesów degradacji.

Dla przestrzennego określenia problemów i potencjałów Gminę podzielono zgodnie ze strukturą jednostek pomocniczych na wsie, wskazane w dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Charsznica" z dnia 27 sierpnia 2000 roku (Uchwała Nr XXII/130/2000). Zdecydowano na połączenie miejscowości Chodowiec oraz Chodów w jedną jednostkę – Chodów ze względu na bardzo małą liczbę mieszkańców w Chodowcu..

Jest to podział naturalny dla mieszkańców Gminy, a także umożliwia przeprowadzenie analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego.

Rysunek 1. Mapa obszaru Gminy Charsznica

Tabela 1 . Powierzchnia oraz liczba ludności w poszczególnych jednostkach wg stanu na 31.12.2015r.

Lp.	Nazwa miejscowości	Powierzchnia w ha	Udział w łącznej powierzchni gminy w %	Liczba ludności	Udział w łącznej liczbie ludności w %
1	Charsznica	446,5	5,7%	369	4,8%
2	Chodów	562,2	7,2%	436	5,7%
3	Ciszowice	253,1	3,2%	242	3,2%
4	Dąbrowiec	104,1	1,3%	163	2,1%
5	Jelcza	842,5	10,7%	549	7,2%
6	Marcinkowice	419,3	5,3%	198	2,6%
7	Miechów-Charsznica	387,4	4,9%	1663	21,9%
8	Podlesice	286,6	3,7%	411	5,4%
9	Pogwizdów	481,7	6,1%	257	3,4%
10	Swojczany	703,5	9,0%	825	10,8%
11	Szarkówka	282,1	3,6%	243	3,2%
12	Tczyca	899,4	11,5%	812	10,7%
13	Uniejów-Kolonia	277,6	3,5%	290	3,8%
14	Uniejów-Parcela	172,2	2,2%	107	1,4%
15	Uniejów-Rędziny	771,5	9,8%	405	5,3%
16	Wierzbie	281,2	3,6%	193	2,5%
17	Witowice	678,8	8,6%	446	5,9%
	Suma	**7.849,6**	**100,0%**	**7.609**	**100,0%**

Dla poszczególnych wsi pozyskano materiały informacyjne dostępne w zasobach Urzędu Gminy, jak i specjalnie w tym celu wygenerowane przez instytucje zewnętrzne – Powiatowy Urząd Pracy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komendę Policji w Miechowie, CEDiIG, KRS, Powiatowy Ośrodek Geodezyjno- Kartograficzny.

Uzyskane dane przeanalizowano pod kątem możliwości stworzenia listy porównywalnych wskaźników odnoszących wartość danej zmiennej do obszaru wsi.
Weryfikacja wskaźników objęła następujące elementy:

- poprawność metodologiczna - wskaźnik powinien opisywać w sposób czytelny i przejrzysty dany problem, powinien być łatwy w odbiorze przez czytelnika, łatwo weryfikowalny, powinien również różnicować przestrzeń gminy i być skonstruowany zgodnie z zasadami matematycznymi i statystycznymi;

- poprawność przestrzenna - wskaźnik powinien zostać odniesiony do jednostki mniejszej niż gmina, w tym przypadku do obszaru wsi.

Zakres analizowanych sfer i szczegółowość analiz były uwarunkowane ograniczoną dostępnością danych. Stąd też badania przeprowadzone były tam, gdzie była wystarczająca ilość i jakość danych.

Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej wymienione w ustawie są w swojej istocie zbyt złożonymi, aby można było przybliżyć je na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji za pomocą jednego tylko wskaźnika. Podobnie sytuacja wygląda również w przypadku zjawisk niewymienionych wprost w ustawie, a mających z punktu widzenia procesów rewitalizacji istotne znaczenie, takich jak np. niepełnosprawność. Zastosowanie kilku wskaźników do zobrazowania danego zjawiska w ramach audytu miejskiego niesie ze sobą konieczność ich przekształcenia w celu uzyskania miary syntetycznej umożliwiającej porównania pomiędzy poszczególnymi jednostkami. Uwarunkowania te doprowadziły do konieczności normalizacji analizowanych zmiennych.

Potrzeba wynikająca z konieczności identyfikacji obszarów koncentracji zjawisk kryzysowych pociąga za sobą wybór metody normalizacji, która odnosi się wprost do wartości średniej, a więc:

- standaryzacji,
- przekształceń ilorazowych.

Jako rezultat tak przeprowadzonej normalizacji uzyskano wartości pokazującej rozrzut wartości dla poszczególnych jednostek wokół wartości dla całej gminy. Zaproponowano potraktowanie wszystkich analizowanych wskaźników, jako równoważne i nie różnicowanie ich znaczenia poprzez zastosowanie np. zróżnicowanych wag dla poszczególnych zmiennych. Te bowiem najczęściej są wynikiem subiektywnych doświadczeń badacza. Ustawa z dnia 9 października o rewitalizacji wymaga zaś, aby diagnozy przeprowadzane w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wykorzystywały obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze (art. 4 ust. 1).

Brak różnicowania wag dla poszczególnych wskaźników cząstkowych uprościł i uczytelnił proces obliczania wartości wskaźników syntetycznych. W tym przypadku są one prostą średnią arytmetyczną znormalizowanych wskaźników cząstkowych. Porównanie otrzymanych wskaźników syntetycznych prowadzi wprost do wskazania obszaru o największym natężeniu zjawisk kryzysowych i tym samym delimitacji obszaru zdegradowanego w Gminie Charsznica.

Najwyższe wartości obliczonego wskaźnika syntetycznego oznaczają największą koncentrację negatywnych zjawisk społecznych na tych obszarach. Za obszar objęty kryzysem społecznym uznano wszystkie jednostki, w których wartość wskaźnika syntetycznego była najbliższa wartości danej referencyjnej.

Całe opracowanie zostało wykonane z użyciem oprogramowania GIS. Wszystkie badane zjawiska kryzysowe we wszystkich badanych sferach zostały zidentyfikowane przestrzennie i zilustrowane na mapach, w sposób obrazujący ich natężenie.

Etap prac polegał na wspólnej pracy zespołu ds. rewitalizacji w Gminie Charsznica (zbieranie danych) oraz ekspertów Proregio Consulting (gromadzenie, przetwarzanie i prezentacja graficzna).

W wyniku tak przeprowadzonej procedury wskazano listę 29 wskaźników, które zastosowano dla wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizowanego.

Wskaźniki te obejmują sferę społeczną (bezrobocie, ubóstwo, przestępczość/patologie, uczestnictwo w życiu publicznym), sferę gospodarczą (stopień przedsiębiorczości), sferę techniczną (brak rozwiązań technicznych w budownictwie mieszkaniowym w zakresie dostępu do infrastruktury wod-kan).
Lista podstawowych baz danych do diagnostycznych analiz przestrzennych Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica obejmuje w szczególności:

- Powiatowy Urząd Pracy
    - Liczba osób bezrobotnych ogółem
    - Liczba długotrwale bezrobotnych
    - Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej
    - Liczba osób w wieku produkcyjnym
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
    - Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej (stałe + okresowe)
    - Liczba osób pobierających zasiłki ze względu na niepełnosprawność
- Komenda Policji
    - Liczba przestępstw ogółem
    - Liczba wykroczeń ogółem
    - Czyny karalne nieletnich
    - Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece (niebieskie karty)
- CEIDG
    - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki
    - Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarki
- KRS
    - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki
    - Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarki
- Powiatowy Ośrodek Geodezyjno- Kartograficzny
    - Dane z zasobu POG-K.
- Urząd Gminy
    - Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym
    - Liczba osób w wieku poprodukcyjnym
    - Liczba ludności ogółem
    - Liczba osób w wieku sędziwym
    - Frekwencja wyborcza (wybory samorządowe, parlamentarne, prezydenckie, europejskie)
    - Liczba budynków mieszkalnych ogółem
    - Liczba wszystkich budynków wybudowanych przed 1970 rokiem
    - Liczba budynków podłączonych do sieci wod.- kan.
    - Liczba dzieci korzystająca z dodatkowych zajęć pozalekcyjnych
    - Liczba rodzin/dzieci korzystająca z dofinansowania na zakup podręczników
    - Liczba dzieci korzystająca z dożywiania
    - Wyniki egzaminu – szkoła podstawowa
    - Wyniki egzaminu gimnazjum
    - Liczba budynków wpisanych do rejestru WKZ
    - Liczba budynków wpisanych do GEZ
    - Program Gospodarki Niskoemisyjnej.
    - Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.
    - Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego.

Dane zbierano po punktach adresowych, przeliczano je i przyporządkowywano do jednostek a następnie prezentowano je na mapce.

Wszystkie dane zostały przedstawione w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców i skumulowane we wskazanych jednostkach.

Wewnątrz uznanej za zdegradowaną zamieszkałą jednostki urbanistycznej, na której natężenie kryzysu było szczególnie duże oraz miała istotne znaczenie dla rozwoju gminy wyznaczono obszar rewitalizacji.

3. Podstawowe informacje o gminie Charsznica

Charsznica to gmina wiejska w województwie małopolskim, w powiecie miechowskim. Siedziba gminy to Miechów-Charsznica. Gmina obejmuje obszar o powierzchni 78,28 km², co stanowi 11,57% powierzchni Powiatu Miechowskiego.

Gmina Charsznica leży w niewielkiej odległości od dużych aglomeracji miejskich takich jak: Kraków (50km), Katowice (80km), Kielce (100km) i Częstochowa (100km). Przez gminę przebiegają drogi wojewódzkie oraz droga krajowa relacji Wolbrom-Miechów.

Przez Gminę Charsznicę przebiegają linie kolejowe Warszawa-Katowice oraz Warszawa-Kraków. Ponadto przebiega linia kolejowa Sławków – Charków (Rosja), tzw. ”szeroki tor” tj. Linia Hutniczo-Siarkowa LHS.

Miejscowość Miechów-Charsznica była uważana za najbardziej uprzemysłowioną wieś w Polsce. Przemiany ustrojowe w latach 90-tych spowodowały upadek praktycznie wszystkich zakładów funkcjonujących w centralnej części gminy (w Miechowie- Charsznicy), w tym m.in.:

- państwowe zakłady przemysłowe: Charsznicka Odlewnia Żeliwa (zatrudniająca 300 osób, obejmująca powierzchnię 5,1 ha), Państwowy Ośrodek Maszynowy (zatrudniający 150 osób, obejmujący powierzchnię 9,2 ha), Wytwórnia Pasz (zatrudniająca 120 osób),
- spółdzielnie: Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska (zatrudniająca 60 osób), Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo Pszczelarska (zatrudniająca 60 osób), Spółdzielnia Kółek Rolniczych (zatrudniająca 25 osób), Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska (znacznie ograniczyła działalność a co za tym idzie zatrudnienie z 150 osób do 22 obecnie)
- Lecznica weterynaryjna (zatrudniająca 4 osoby), zlikwidowana w wyniku znacznego zmniejszenia hodowli trzody i bydła na terenie gminy,
- Wąskotorowa Stacja Kolejowa w Charsznicy (zatrudniała około 10 osób).

Upadek przemysłu w gminie Charsznica wpłynął na wyjątkową skalę degradacji społeczno-gospodarczej społeczności gminy.

4. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze społecznej

W pierwszym etapie diagnozy zebrano i przeanalizowano dane dotyczące degradacji w sferze społecznej, a następnie wykorzystując wskaźnik syntetyczny – wskazano te jednostki urbanistyczne, w których występuje kryzys w tej sferze.

Podstawowym czynnikiem kryzysowym systemu społecznego w Gminie Charsznica jest skumulowane bezrobocie i poziom ubóstwa mieszkańców. Mieszkańcy zwolnieni z pracy w wyniku upadku przemysłu nie odnaleźli się w nowych warunkach gospodarki wolnorynkowej i duża ich część nadal korzysta z pomocy społecznej.

Poniżej przedstawiono dane oraz mapki prezentujące rozkład wybranych wskaźników kryzysowości (cząstkowych i syntetycznych), które posłużyły do wyodrębnienia obszaru zdegradowanego.

4.1 Czynniki społeczne

Sytuację kryzysową w obszarze społecznym zobrazowano za pomocą syntetycznych wskaźników pomocy społecznej oraz bezrobocia.

Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przeliczona na 1 tys. mieszkańców mówi o skali tego zjawiska i obrazuje sytuację materialno-bytową ludności danej wsi.

Na syntetyczny wskaźnik pomocy społecznej składają się następujące wskaźniki cząstkowe:

- Liczba osób otrzymujących wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców
- Liczba osób otrzymujących zasiłki okresowe w 2015 roku na 1 tys. mieszkań
- Liczba dzieci otrzymujących stypendia socjalne w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

Wskaźnik syntetyczny pomocy społecznej przyjmuje wartości od 0,1 w miejscowości Uniejów-Parcela do 2,5 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 1,0. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostce charakteryzującej się poziomem wskaźnika syntetycznego przewyższającego wartość 1,5, co ma miejsce w przypadku jednej miejscowości -Miechów-Charsznica.

Tabela 2. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica

Lp.	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	Wskaźnik syntetyczny pomocy społecznej
1	Charsznica	0,4
2	Chodów	0,5
3	Ciszowice	0,5
4	Dąbrowiec	0,3
5	Jelcza	0,5
6	Marcinkowice	0,9
7	Miechów-Charsznica	2,5
8	Podlesice	0,9
9	Pogwizdów	0,6
10	Swojczany	0,9
11	Szarkówka	0,8
12	Tczyca	0,5
13	Uniejów-Kolonia	0,6

14	Uniejów-Parcela	0,1
15	Uniejów-Rędziny	0,5
16	Wierzbie	0,4
17	Witowice	0,6
Wartość dla Gminy Charsznica		**1,0**

Rysunek 2. Rozkład syntetycznego wskaźnika pomocy społecznej na terenie gminy Charsznica

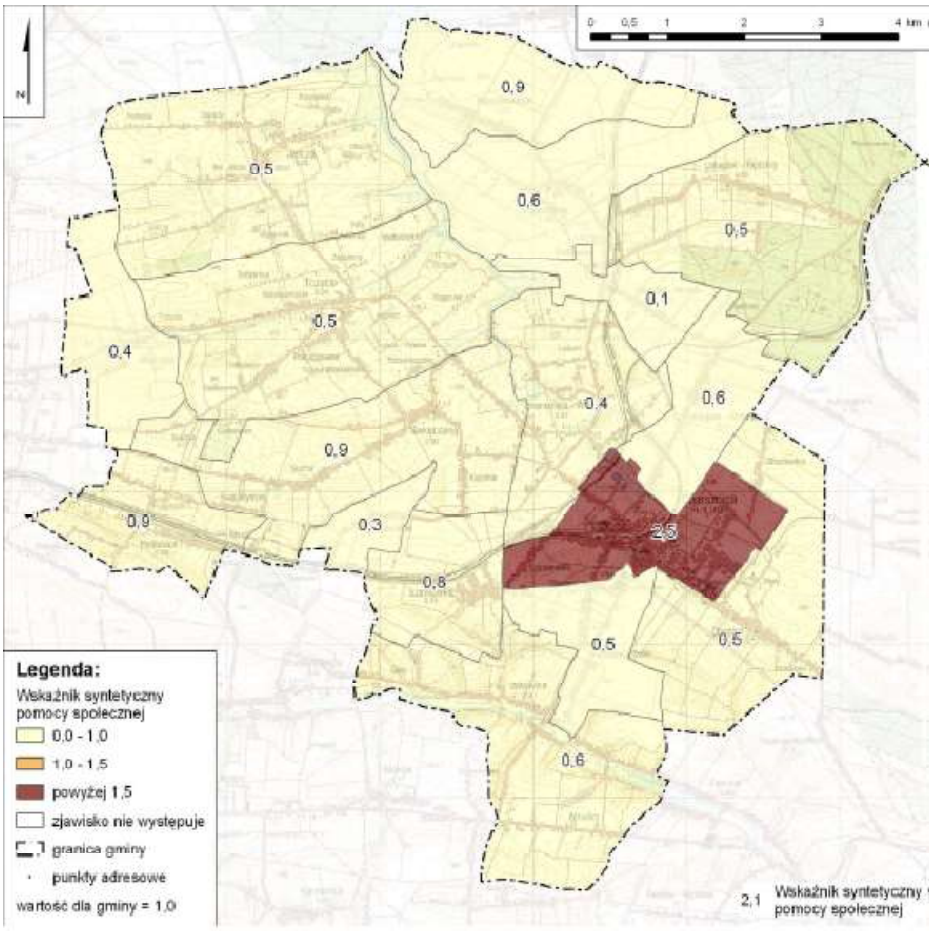

Na poziom wskaźnika syntetycznego składają się następujące wartości wskaźników cząstkowych pomocy społecznej.

Wskaźnik obrazujący liczbę osób otrzymujących wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców przyjmuje wartości od 3,6 w miejscowości Jelcze do 110 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 40,6. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostce charakteryzującej się poziomem wskaźnika powyżej 60,9, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica.

Rysunek 3. Rozkład wskaźnika liczby osób otrzymujących wsparcie z OPS z tytułu niepełnosprawności w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica

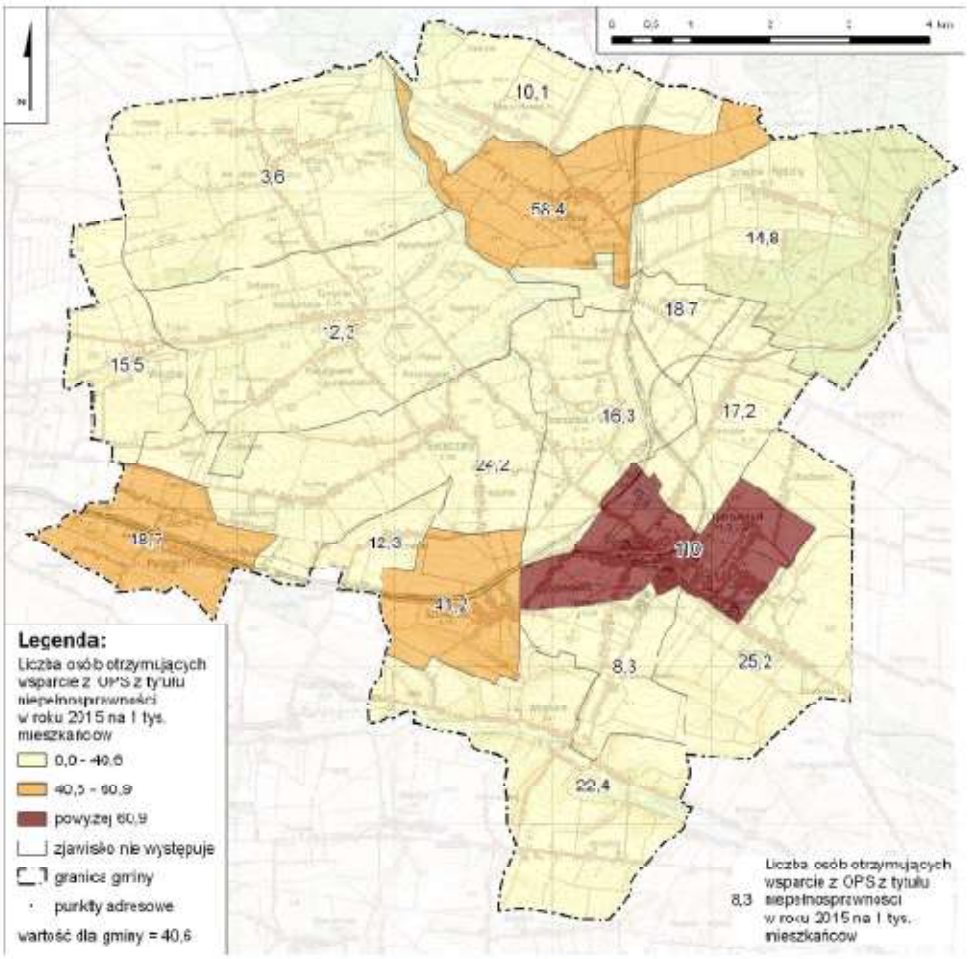

Wskaźnik obrazujący liczbę osób otrzymujących zasiłki okresowe w 2015 roku na 1 tys. mieszkań przyjmuje wartości od 0,1 w miejscowości Uniejów-Kolonia do 15,2 w m. Marcinkowice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 5,3. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 7,9, co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Marcinkowice (wartość wskaźnika 15,2),
- Ciszowice (wartość wskaźnika 8,1),
- Witowice (wartość wskaźnika 9,0).

Rysunek 4. Rozkład wskaźnika liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe w 2015 roku na 1 tys. mieszkań w gminie Charsznica

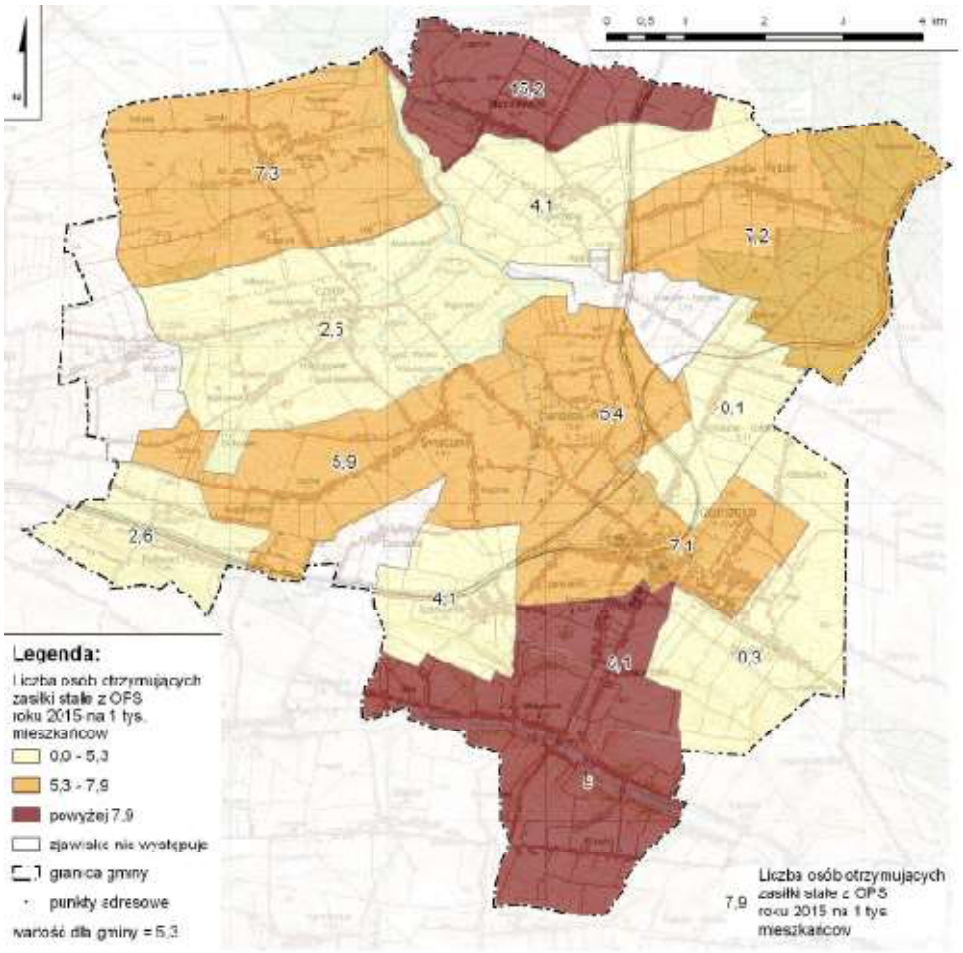

Wskaźnik obrazujący liczbę dzieci otrzymujących stypendia socjalne w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym przyjmuje wartości od 19,6 w miejscowości Witowice do 170,8 w m. Miechów Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 72,3. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostce charakteryzującej się poziomem wskaźnika powyżej 108,5, co ma miejsce tylko w przypadku miejscowości Miechów Charsznica.

Rysunek 5. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby dzieci otrzymujących stypendia socjalne w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica

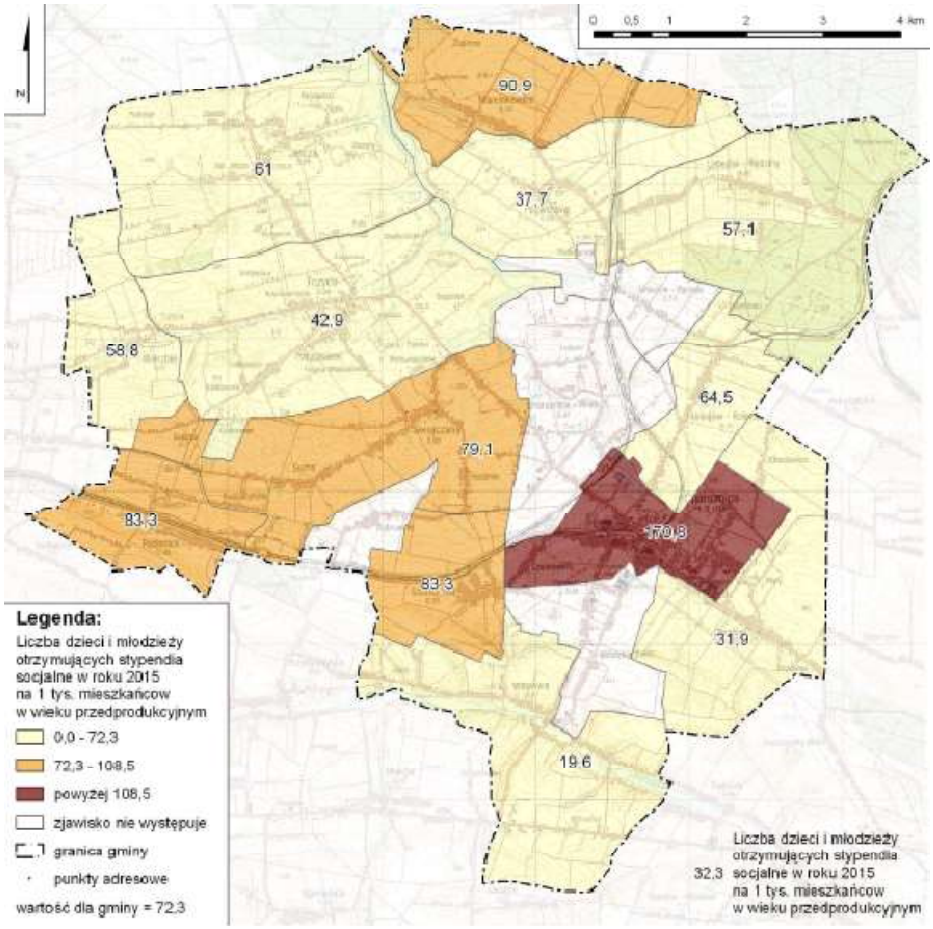

W obszarze społecznym sytuację kryzysową zobrazowano dodatkowo za pomocą syntetycznego wskaźnika bezrobocia, na który składają się następujące wskaźniki cząstkowe:

- Stopa bezrobocia w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym
- Liczba długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Wg stanu na dzień 31.12.2015 r. na terenie gminy liczba bezrobotnych wynosiła 363 osoby, co stanowiło 6,13% populacji gminy w wieku produkcyjnym. W ogólnej liczbie bezrobotnych osoby długotrwale bezrobotne stanowiły udział w wysokości 65,3% (237 osób).

Tabela 3. Ilość bezrobotnych wg miejscowości w gminie Charsznica w 2015 r.

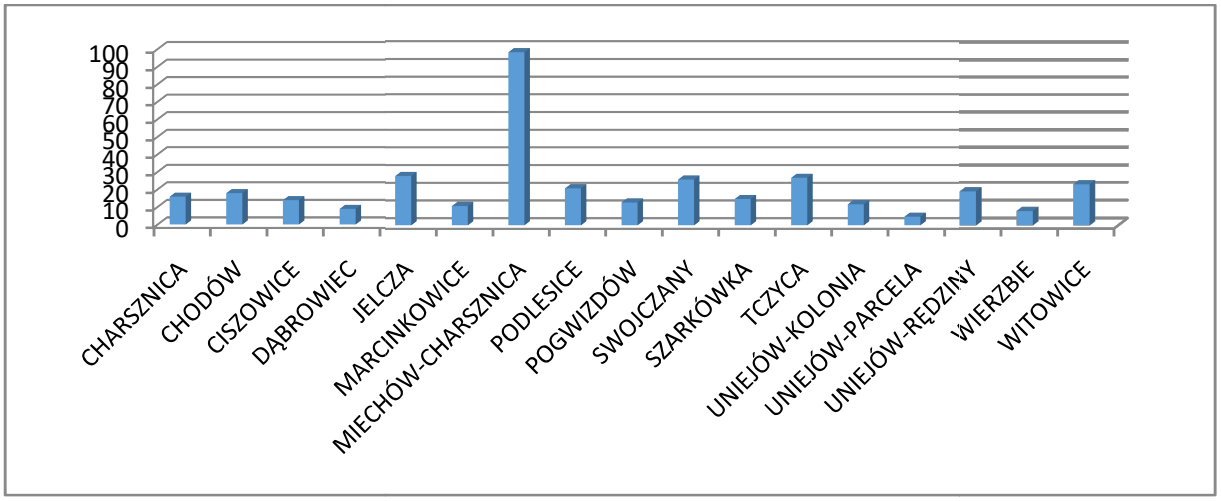

Z analizy danych nt. bezrobocia wynika, iż największa liczba osób pozbawionych pracy zlokalizowana jest w miejscowościach Miechów-Charsznica oraz Jelcza, Swojczany, Tczyca i Witowice.

Rozkład przestrzenny bezrobocia w gminie Charsznica zaprezentowano za pomocą wskaźnika syntetycznego bezrobocia, który przyjmuje wartości od 0,58 w miejscowości Swojczany do 1,34 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 1,0. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika syntetycznego przewyższającego wartość 1,25, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (1,34) oraz m. Marcinkowice (1,32).

Tabela 4. Rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia w gminie Charsznica

Lp.	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	Syntetyczny wskaźnik bezrobocia
1	Charsznica	0,88
2	Chodów	0,83
3	Ciszowice	1,21
4	Dąbrowiec	1,12
5	Jelcza	1,06
6	Marcinkowice	1,32
7	Miechów-Charsznica	1,34

8	Podlesice	1,06
9	Pogwizdów	1,04
10	Swojczany	0,58
11	Szarkówka	1,16
12	Tczyca	0,7
13	Uniejów-Kolonia	0,9
14	Uniejów-Parcela	0,93
15	Uniejów-Rędziny	0,94
16	Wierzbie	0,69
17	Witowice	0,99
Wartość dla Gminy Charsznica		**1,0**

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia na mapie.

Rysunek 6. Rozkład wskaźnika syntetycznego bezrobocia w gminie Charsznica

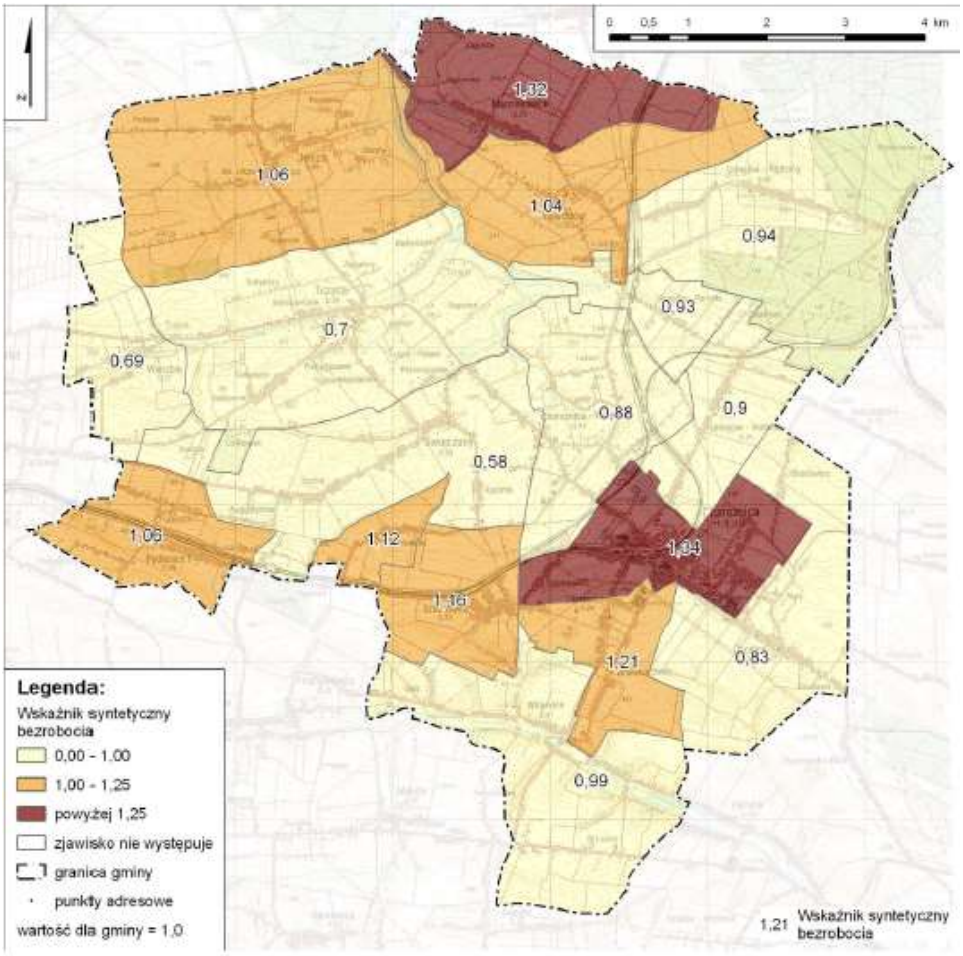

Na wskaźnik syntetyczny bezrobocia składają się wartości wskaźników cząstkowych: stopy bezrobocia w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Wskaźnik obrazujący liczbę osób bezrobotnych w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym przyjmuje wartości od 4,8 w miejscowości Swojczany do 9,2 w m. Ciszowice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 7,5. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 9,0 co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Dąbrowiec (wartość wskaźnika 9,1),
- Szarkówka (wartość wskaźnika 9,0),
- Ciszowice (wartość wskaźnika 9,2),
- Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 9,1).

Rysunek 7. Rozkład wskaźnika liczby osób bezrobotnych w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminie Charsznica

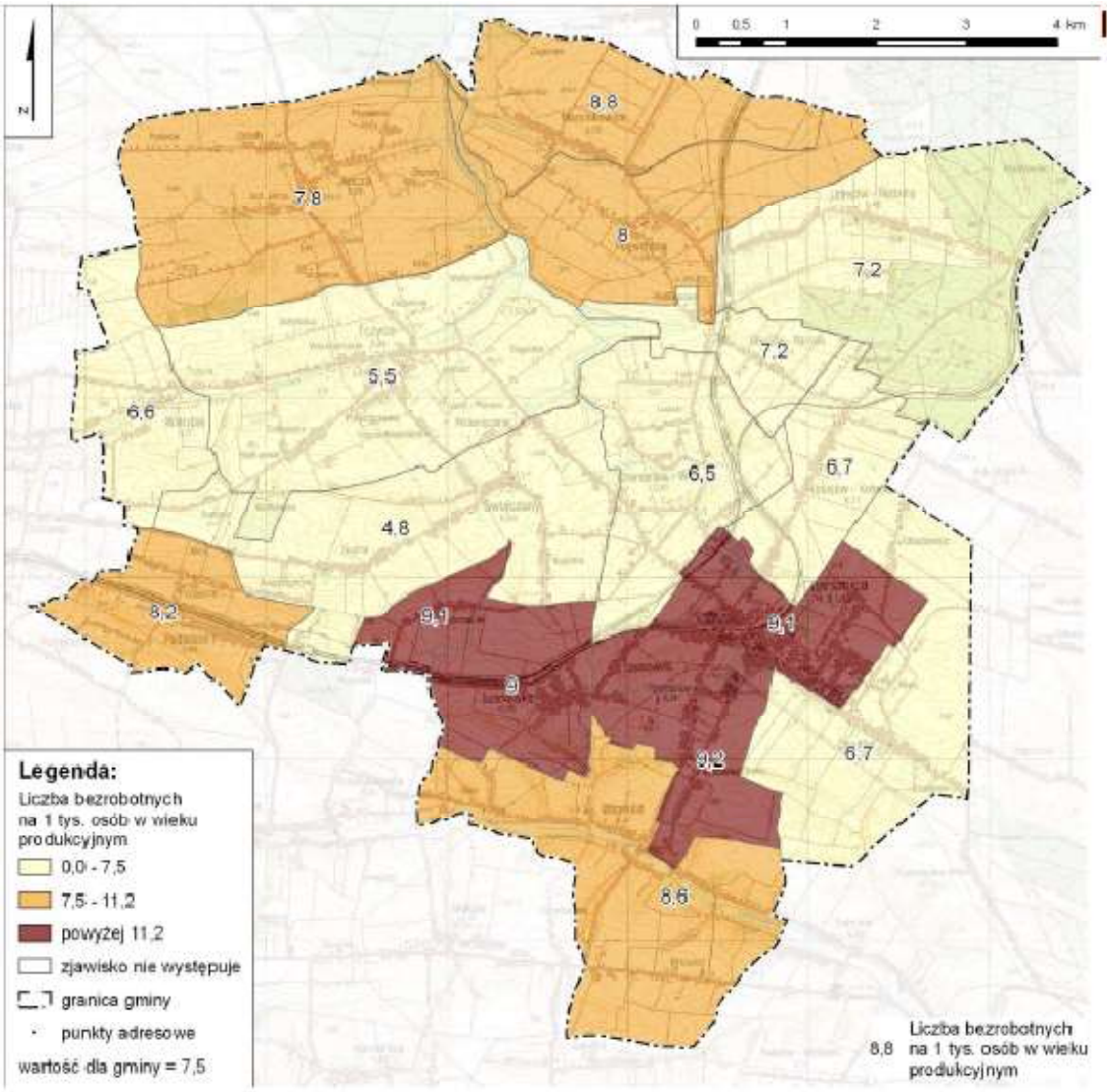

Wskaźnik obrazujący liczbę osób długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym przyjmuje wartości od 2,5 w miejscowości Wierzbie do 7,2 w m. Miechów-Charsznica oraz Marcinkowice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 4,9. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 5,5, co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Marcinkowice (wartość wskaźnika 7,2),
- Ciszowice (wartość wskaźnika 5,9),
- Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 7,2).

Rozkład przestrzenny wskaźnika osób długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym prezentuje poniższa tabela.

Tabela 5. Rozkład przestrzenny wskaźnika osób długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Lp.	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	Wskaźnik długotrwale bezrobotnych na 1 tys. mieszkańców
1	Charsznica	4,4
2	Chodów	3,7
3	Ciszowice	5,9
4	Dąbrowiec	5,1
5	Jelcza	5,3
6	Marcinkowice	7,2
7	Miechów-Charsznica	7,2
8	Podlesice	5,1
9	Pogwizdów	4,9
10	Swojczany	2,6
11	Szarkówka	5,4
12	Tczyca	3,3
13	Uniejów-Kolonia	4,5
14	Uniejów-Parcela	4,3
15	Uniejów-Rędziny	4,5
16	Wierzbie	2,5
17	Witowice	4,1
Wartość dla Gminy Charsznica		**4,9**

4.2 Poziom edukacji

Wysoka skala bezrobocia w gminie wskazuje na problemy związane z edukacją społeczeństwa, rozumiane, jako niski poziom wykształcenia mieszkańców oraz niski poziom kwalifikacji zawodowych. Analizę poziomu edukacji przeprowadzono na poziomie szkół podstawowych oraz gimnazjum. W gminie Charsznica funkcjonują 4 szkoły podstawowe oraz 2 gimnazja.
Poniżej przeanalizowano zmianę liczby uczniów w poszczególnych placówkach oświatowych w latach 2012-2014.

Tabela 6. Uczniowie szkół podstawowych w gminie Charsznica w latach 2012-2014

Szkoły podstawowe ogółem		2012	2013	2014
Ogółem	ob.	4	4	4
Uczniowie	osoba	438	417	429

Tabela 7. Uczniowie szkół gimnazjalnych w gminie Charsznica w latach 2012-2014

Gimnazja ogółem		2012	2013	2014
ogółem	ob.	2	2	2
uczniowie	osoba	258	245	224

O ile liczba uczniów szkół podstawowych utrzymuje się na podobnym poziomie w roku 2012 oraz 2014, o tyle w przypadku gimnazjów ubytek uczniów w okresie 2012-2014 kształtuje się na poziomie 13%. Tak duży spadek ilości dzieci szkolnej może świadczyć o niskiej jakości procesu edukacji na poziomie szkół gimnazjalnych.
Poniżej dokonano zobrazowania rozkładu przestrzennego wskaźnika poziomu edukacji, rozumianego, jako średni wynik sprawdzianu szóstoklasistów z 2015 roku oraz egzaminu gimnazjalnego z 2015 r.

Wskaźnik obrazujący średni wynik egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. przyjmuje wartości od 39,4 w miejscowości Szarkówka do 61,6 w m. Tczyca. Wartość średniego wskaźnika dla gminy wynosi 41,1. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 41,1, co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Uniejów Parcela (wartość wskaźnika 35,9),
- Szarkówka (wartość wskaźnika 39,4).

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika wyników egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. na terenie gminy Charsznica.

Rysunek 8. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu gimnazjalnego w 2015 r. na terenie gminy Charsznica

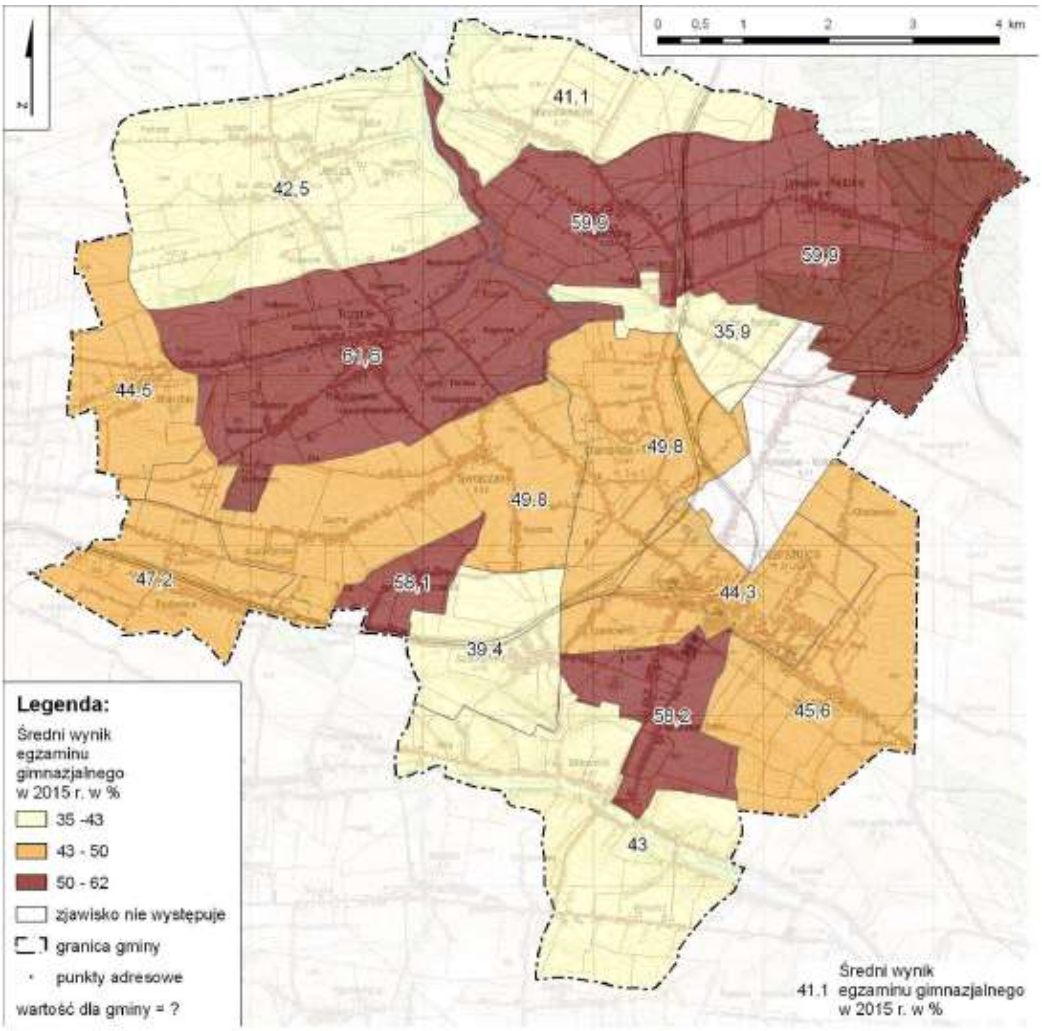

Wskaźnik obrazujący średni wynik egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. przyjmuje wartości od 43,9% w miejscowości Marcinkowice do 96,3% w m. Charsznica. Wartość średniego wskaźnika dla gminy wynosi 67,8%. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 57,0%, co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Marcinkowice (wartość wskaźnika 43,9%),
- Jelcza (wartość wskaźnika 47,6%),
- Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 56,9%),
- Ciszowice (wartość wskaźnika 46,3%).

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika wyników egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. na terenie gminy Charsznica.

Rysunek 9. Rozkład wskaźnika wyników egzaminu w VI klasie szkoły podstawowej w 2015 r. na terenie gminy Charsznica

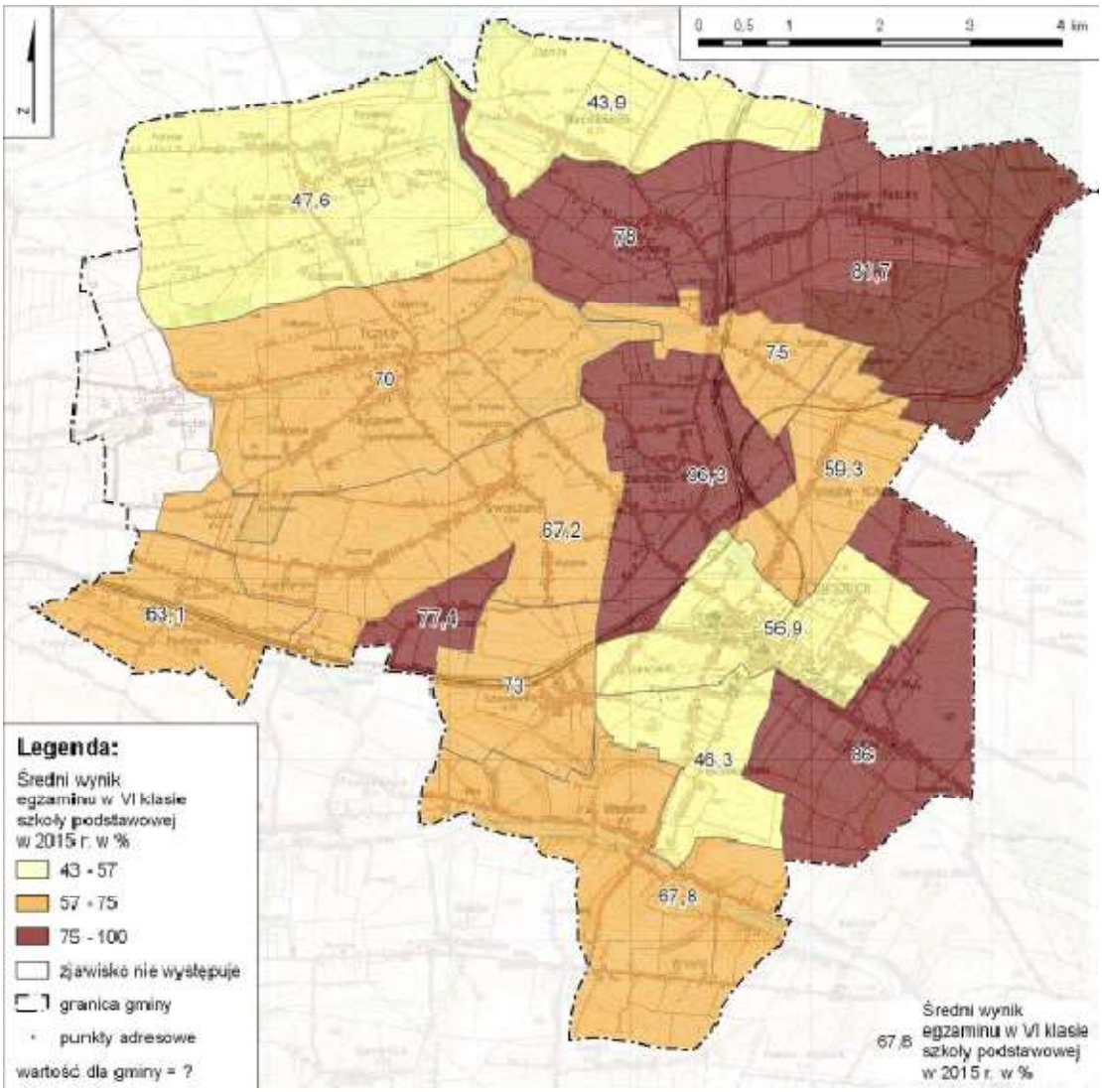

Wskaźnik obrazujący liczbę dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania oraz wyprawkę szkolną obrazuje poziom ubóstwa dotykającego ludność gminy w wieku przedprodukcyjnym, co istotnie ogranicza jego aktywność i długość procesu nauczania.

Wskaźnik obrazujący liczbę dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym przyjmuje wartości od 27,8 w miejscowości Dąbrowiec do 213,5 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 101. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 151,5 co ma miejsce wyłącznie w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 213,5).

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika liczby dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym na terenie gminy Charsznica.

Rysunek 10. Rozkład wskaźnika liczby dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

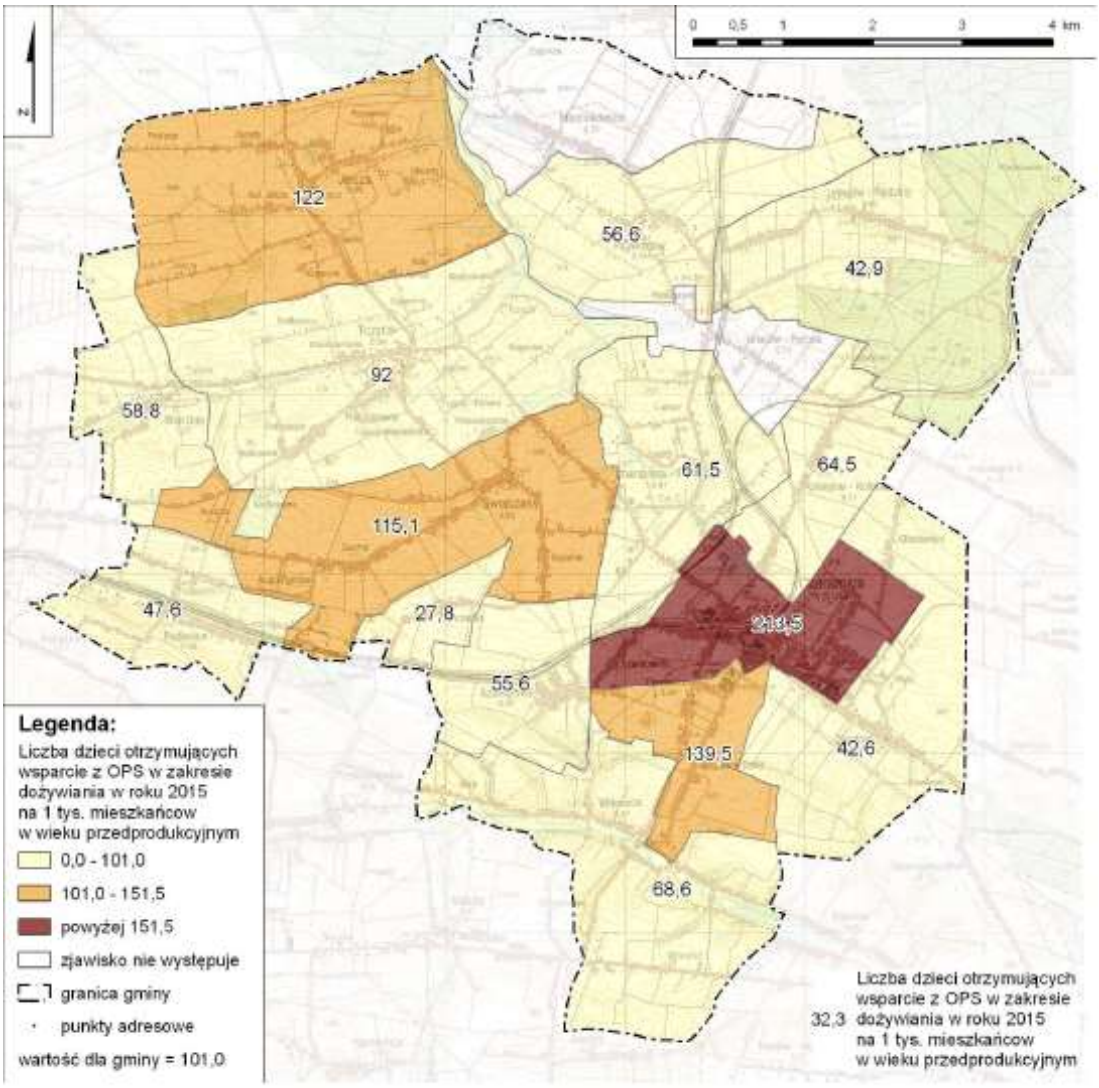

Wskaźnik obrazujący liczbę dzieci otrzymujących tzw. wyprawkę szkolną z OPS w roku 2015 na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym przyjmuje wartości od 12,3 w miejscowości Tczyca do 93,9 w m. Marcinkowice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 40,1. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 60,9, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 92,5) oraz Marcinkowice (wartość wskaźnika 93,9).

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika liczby dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie dożywiania wyprawki szkolnej w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym na terenie gminy Charsznica.

Rysunek 11. Rozkład wskaźnika liczby dzieci otrzymujących wsparcie z OPS w zakresie wyprawki szkolnej w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

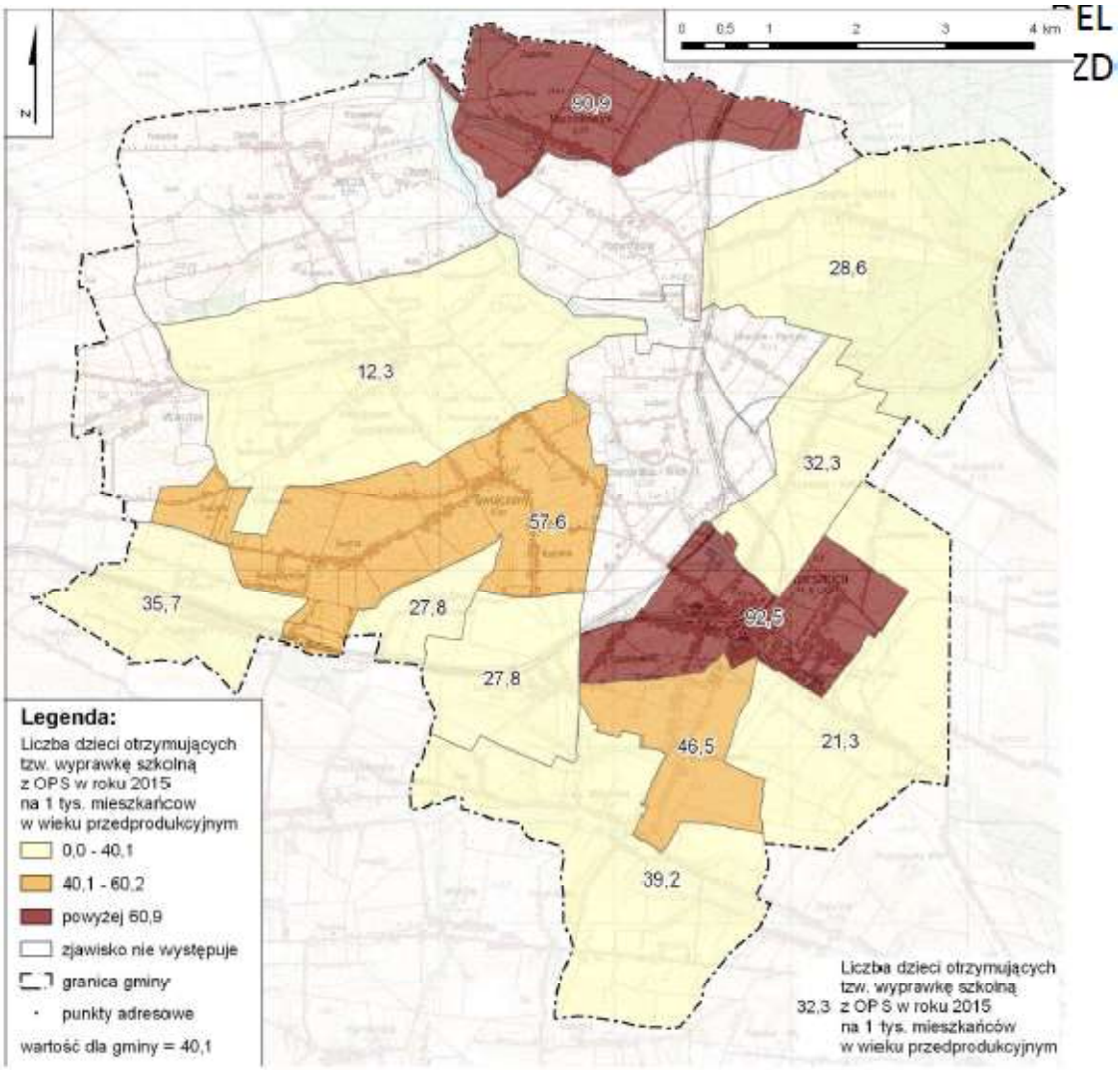

Wskaźnik obrazujący liczbę dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym wskazuje na poziom aktywności młodzieży szkolnej. O sytuacji kryzysowej mówimy w przypadku najniższych wskazań tego wskaźnika, który przyjmuje wartości od 31,1 w miejscowości Wierzbie do 94,4 w m. Podlesice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 59,0. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 59,0, co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Wierzbie (wartość wskaźnika 31,1)
- Jelcza (wartość wskaźnika 36,4)
- Miechów-Charsznica (wartość wskaźnika 43,0)
- Uniejów-Parcela (wartość wskaźnika 46,7).
- Uniejów –Kolonia (wartość wskaźnika 48,2)
- Chodów (wartość wskaźnika 43,1)
- Szarkówka (wartość wskaźnika 37,0)

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym na terenie gminy Charsznica.

Rysunek 12. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia rozwijające w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

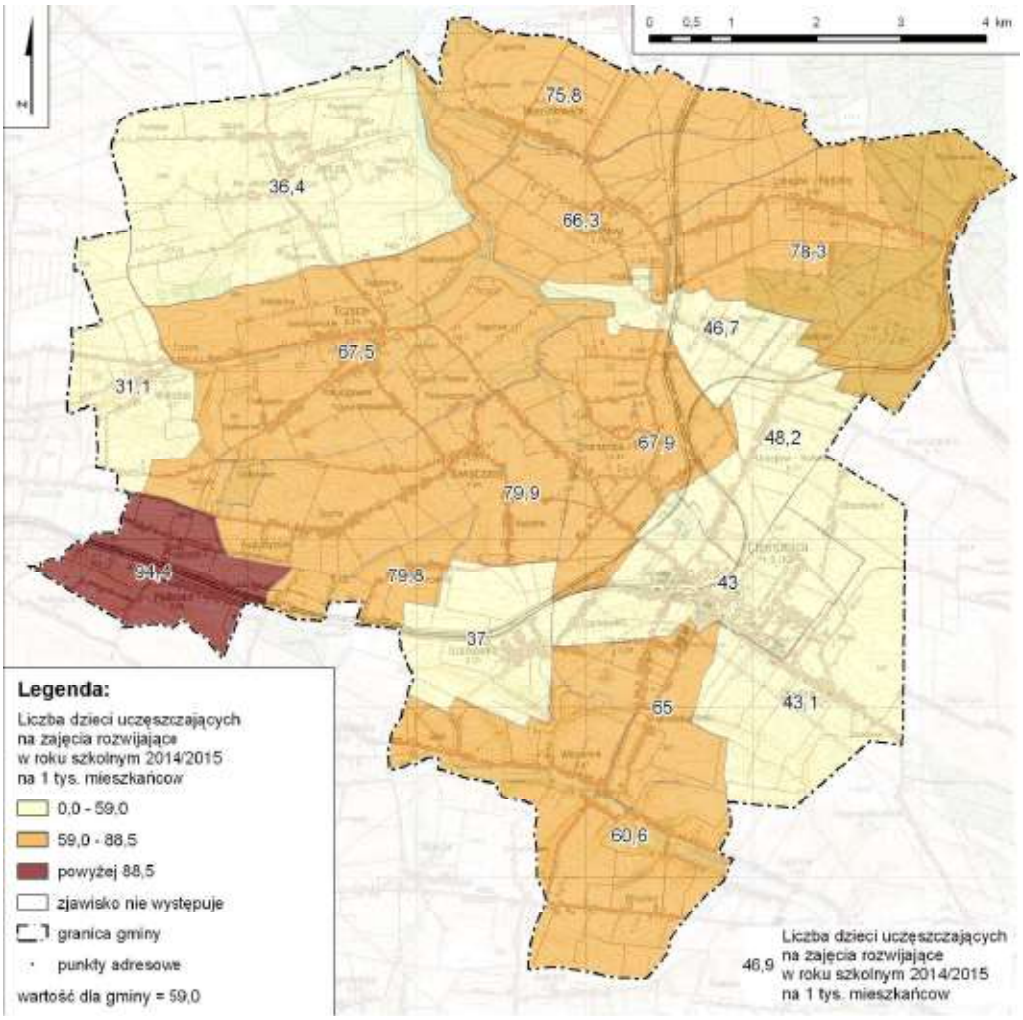

Wskaźnik obrazujący liczbę dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne wskazuje na poziom edukacji osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Charsznica. O sytuacji kryzysowej mówimy w przypadku najwyższych wskazań tego wskaźnika, który przyjmuje wartości od 4,1 w miejscowości Szarkówka do 75,8 w m. Marcinkowice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 30,1. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 45,1, co ma miejsce w przypadku miejscowości:

- Uniejów-Parcela (wartość wskaźnika 46,7),
- Uniejów –Rędziny (wartość wskaźnika 49,0),
- Marcinkowice (wartość wskaźnika 75,8).

Poniżej zaprezentowano rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym na terenie gminy Charsznica.

Rysunek 13. Rozkład wskaźnika liczby dzieci uczęszczających na zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne w 2015 roku na 1 tys. mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

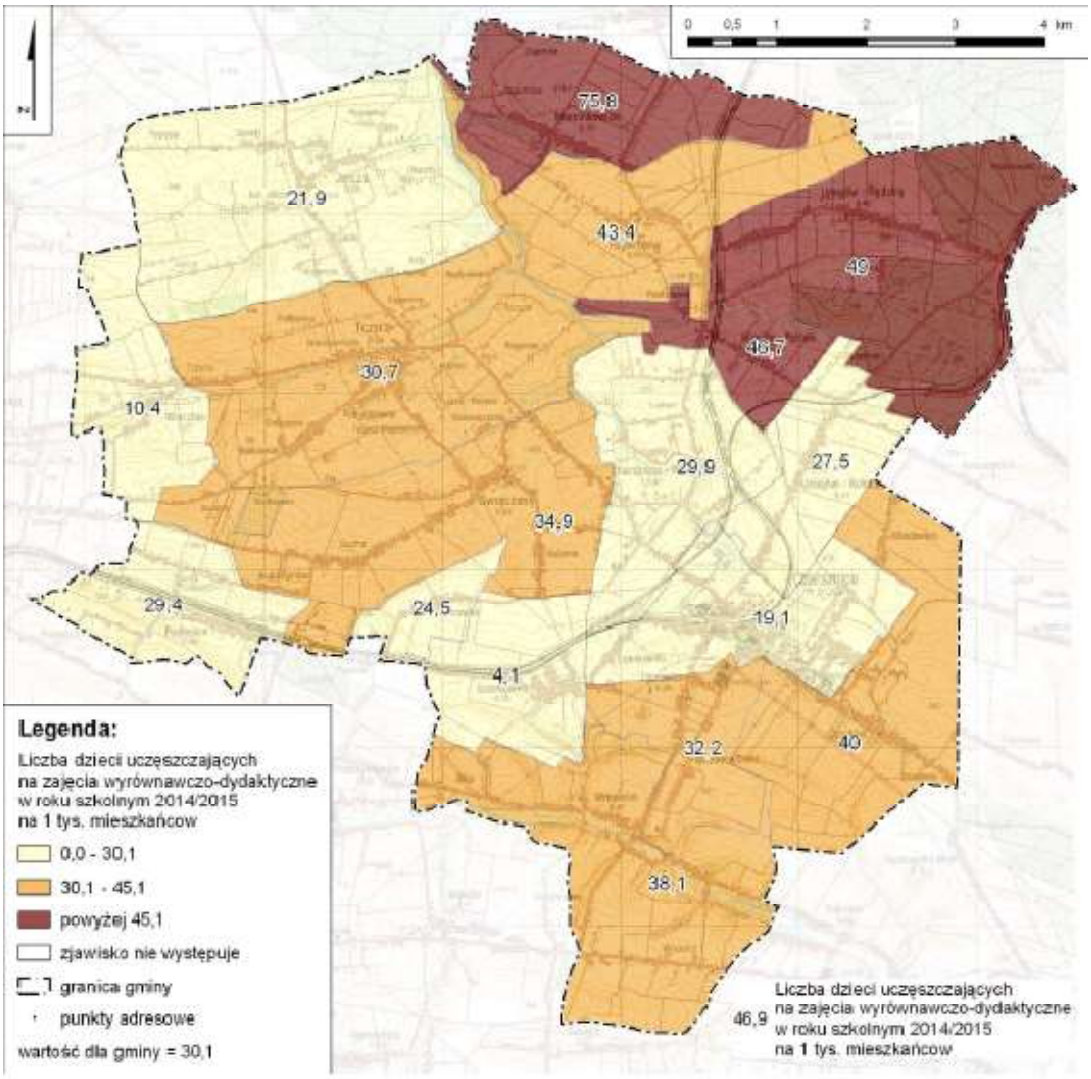

4.3 Czynniki bezpieczeństwa

Przestępczość stanowi jeden z ważniejszych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców. Poczucie bezpieczeństwa zwłaszcza w przestrzeni miejskiej stanowi jedno z podstawowych kryteriów oceny obszaru, w którym żyjemy, pracujemy i spędzamy czas.
W celu wyznaczenia obszarów zdegradowanych wykorzystano syntetyczny wskaźnik przestępczości i wykroczeń w 2015 r., na który składają się następujące wskaźniki cząstkowe:

- Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
- Liczba wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
- Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Komendy Policji w Miechowie na terenie gminy w 2015 roku stwierdzono 34 przestępstwa, 471 wykroczeń, 1 czyn karalny nieletnich, 22 przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece.
Rozkład przestrzenny zarejestrowanych przestępstw na terenie gminy Charsznica przedstawiał się następująco.

Rysunek 14. Rozkład przestrzenny zarejestrowanych w 2015 r. przestępstw na terenie gminy Charsznica

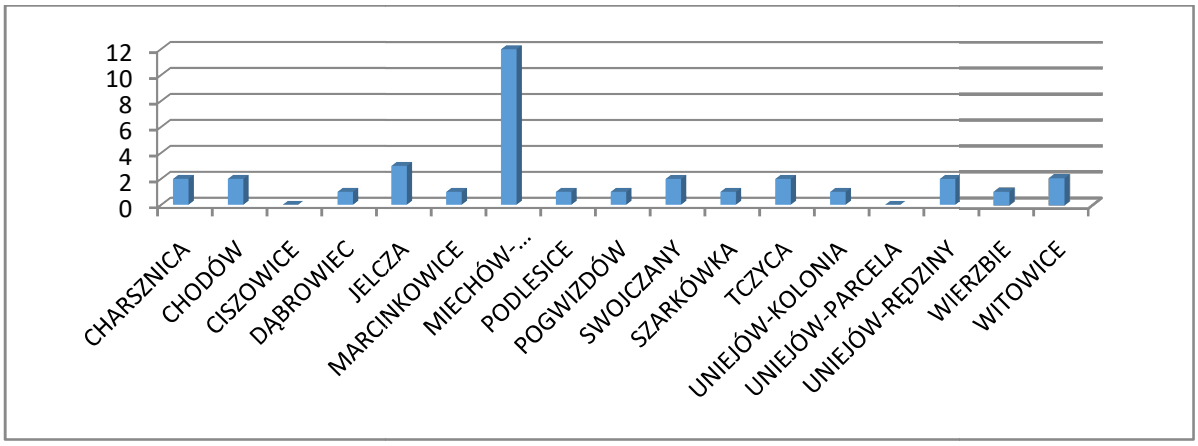

Analiza przestrzennego rozkładu przestępstw zarejestrowanych w 2015 r. na terenie gminy wskazuje, iż zagrożenie przestępczością występuje na obszarze wsi Miechów-Charsznica.

Rysunek 15. Rozkład przestrzenny zarejestrowanych w 2015 r. wykroczeń na terenie gminy Charsznica

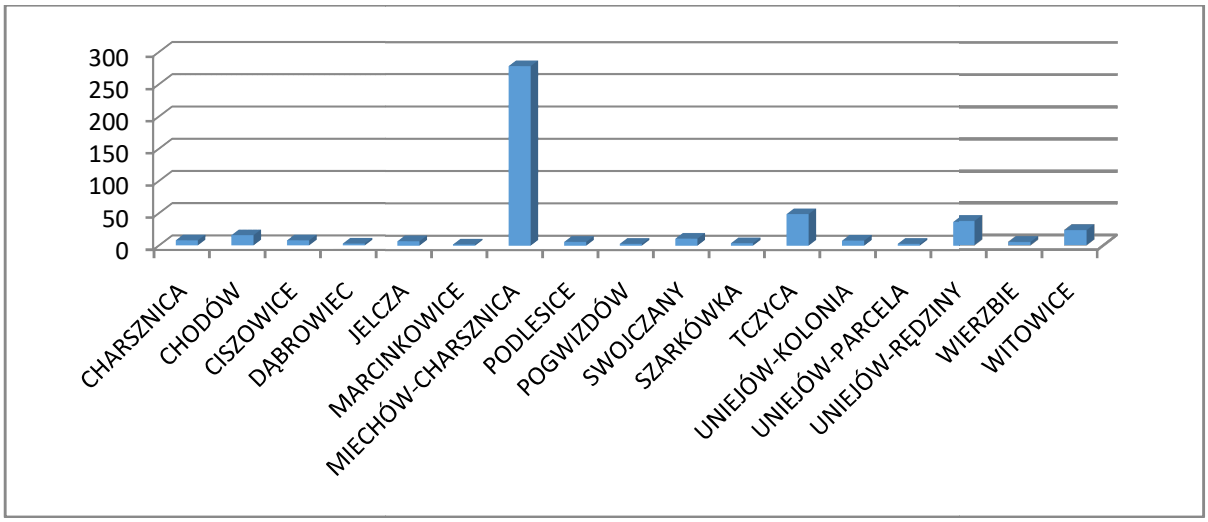

Analiza przestrzennego rozkładu wykroczeń zarejestrowanych w 2015 r. na terenie gminy wskazuje, iż zagrożenie przestępczością występuje na obszarze wsi Miechów-Charsznica.

Rozkład przestrzenny przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica zaprezentowano za pomocą wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń, który przyjmuje wartości od 0,2 w miejscowości Ciszowice oraz Uniejów-Parcela do 2,1 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 1,0. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika syntetycznego przewyższającego wartość 1,5, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (2,1).

Tabela 8. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica

Lp.	NAZWA	Syntetyczny wskaźnik przestępczości i wykroczeń
1	Charsznica	0,8
2	Chodów	1,1
3	Ciszowice	0,2
4	Dąbrowiec	0,6
5	Jelcza	0,9
6	Marcinkowice	0,4
7	Miechów-Charsznica	2,1
8	Podlesice	0,5
9	Pogwizdów	0,4
10	Swojczany	0,5
11	Szarkówka	0,9
12	Tczyca	0,8
13	Uniejów-Kolonia	0,4
14	Uniejów-Parcela	0,2
15	Uniejów-Rędziny	1,1
16	Wierzbie	0,5
17	Witowice	0,9
Wartość dla Gminy Charsznica		**1,0**

Rysunek 16. Rozkład przestrzenny wskaźnika syntetycznego przestępczości i wykroczeń w gminie Charsznica

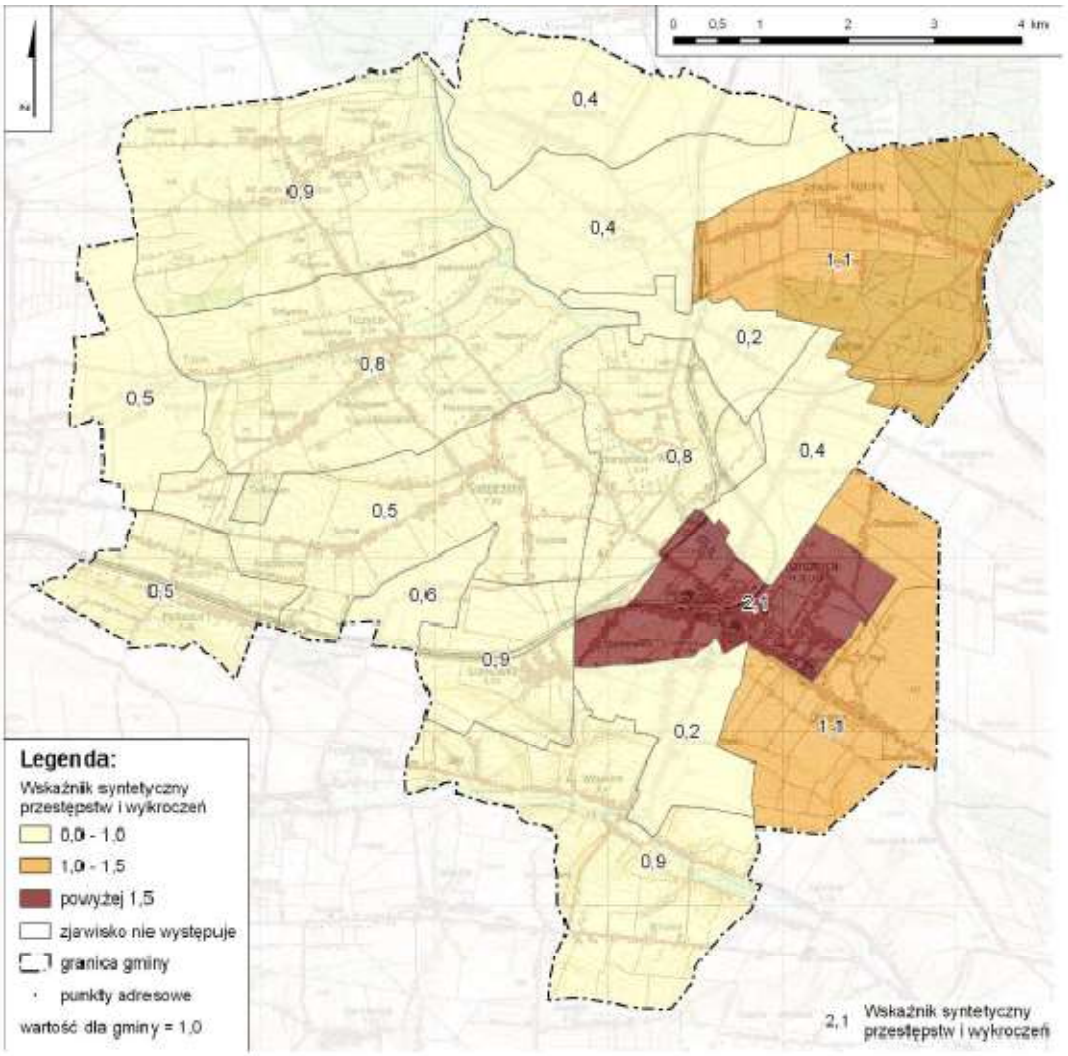

Wskaźniki pośrednie składające się na wskaźnik syntetyczny przestępczości i wykroczeń w 2015 r. obejmują:

- Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
- Liczbę wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.
- Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w 2015 r.

Wskaźnik obrazujący liczbę przestępstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. wskazuje na poziom bezpieczeństwa w gminie Charsznica. O sytuacji kryzysowej mówimy w przypadku najwyższych wskazań tego wskaźnika, który przyjmuje wartości od 2,4 w miejscowości Podlesice do 7,2 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 4,5. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 6,7, co ma miejsce wyłącznie w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica.

Rysunek 17. Rozkład przestrzenny wskaźnika przestępstw na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica

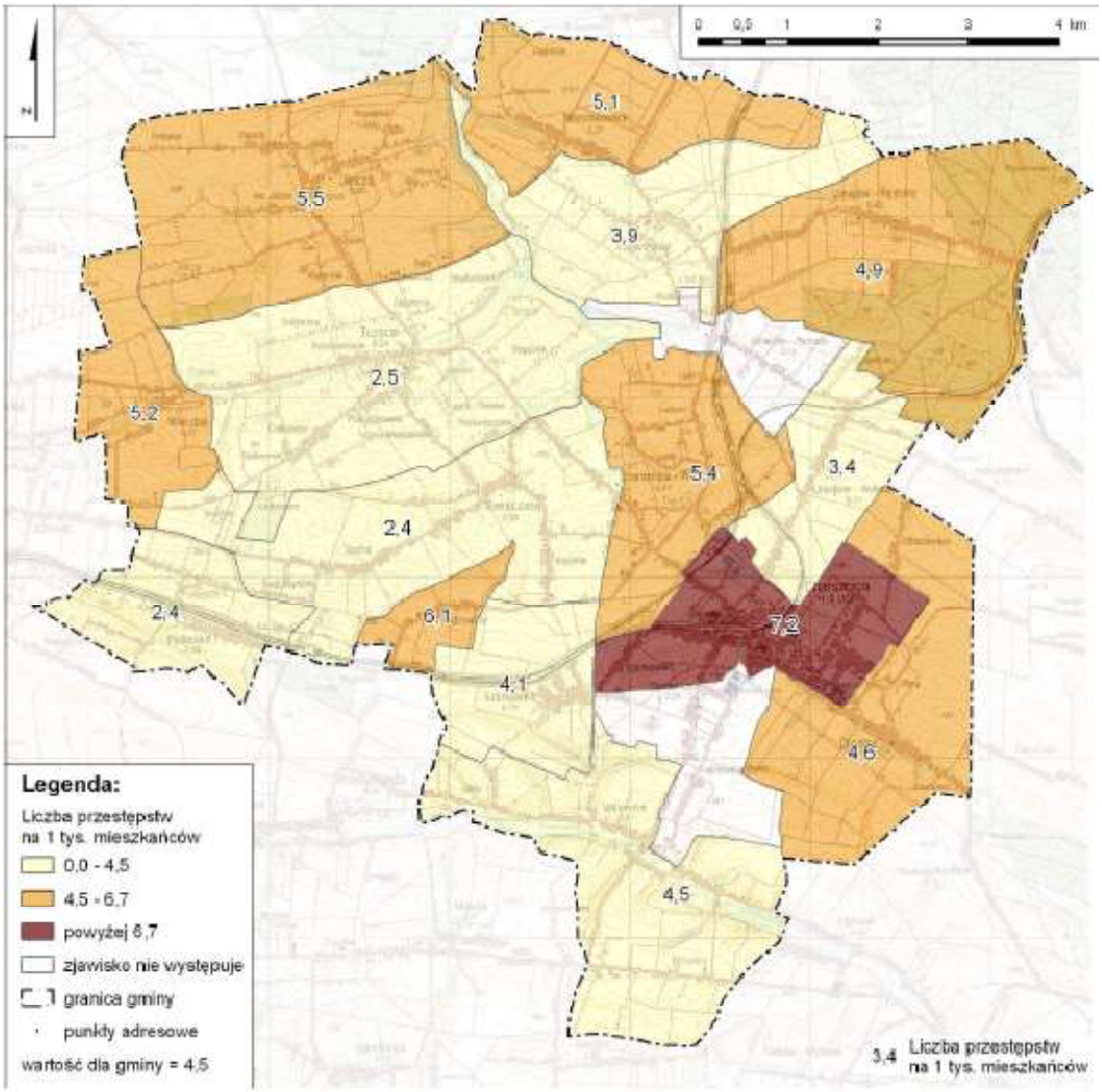

Wskaźnik obrazujący liczbę wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. wskazuje na poziom bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej w gminie Charsznica. O sytuacji kryzysowej mówimy w przypadku najwyższych wskazań tego wskaźnika, który przyjmuje wartości od 10,1 w miejscowości Marcinkowice do 167,2 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 61,9. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 92,9, co ma miejsce wyłącznie w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica.

Rysunek 18. Rozkład przestrzenny wskaźnika wykroczeń na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica

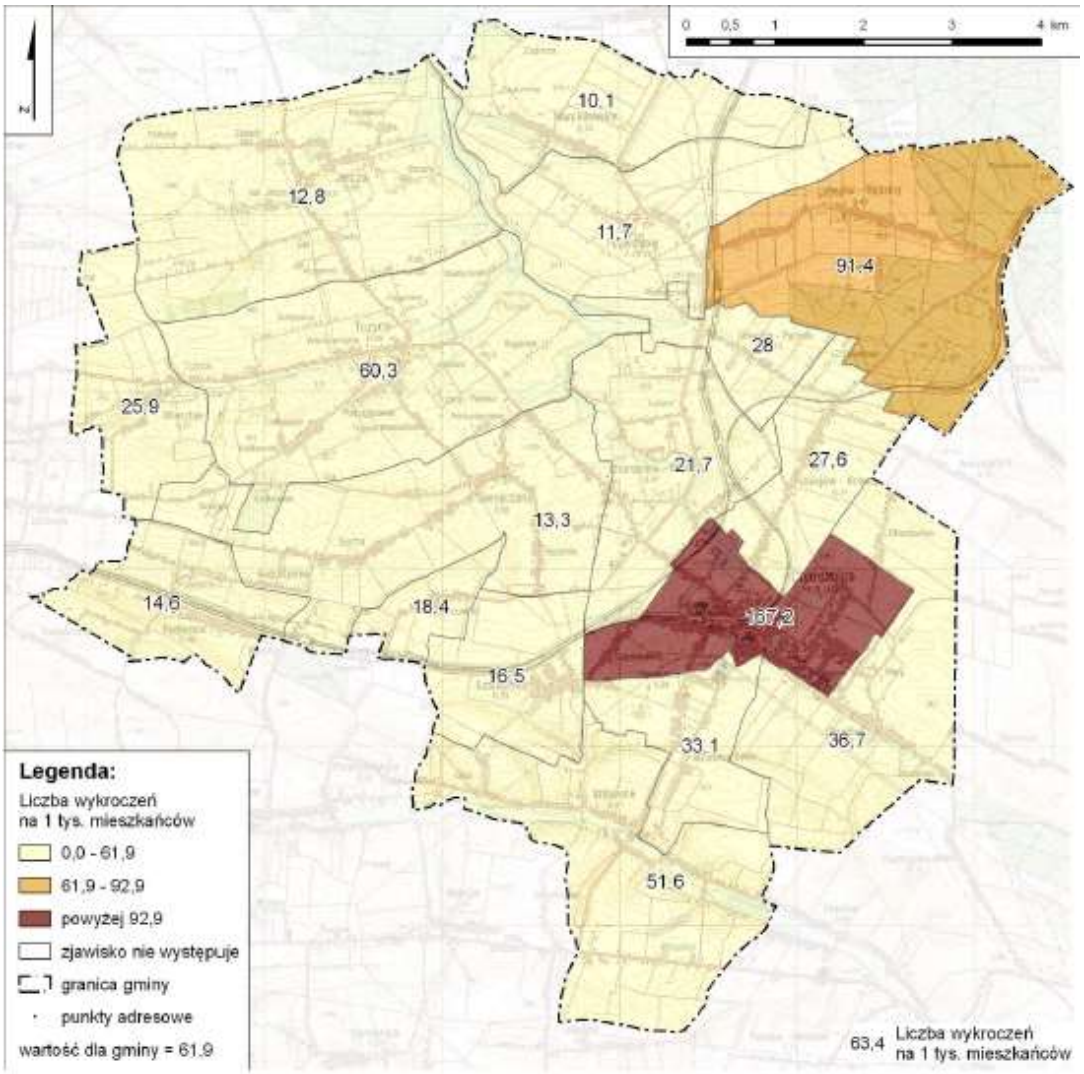

Wskaźnik obrazujący liczbę przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. wskazuje na poziom przemocy w gospodarstwach domowych w gminie Charsznica. O sytuacji kryzysowej mówimy w przypadku najwyższych wskazań tego wskaźnika, który przyjmuje wartości od 2,2 w miejscowości Witowice do 5,4 w m. Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 2,9. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 4,3, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (5,4) oraz Chodów (4,8).

Rysunek 19. Rozkład przestrzenny wskaźnika przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1 tys. mieszkańców w gminie Charsznica

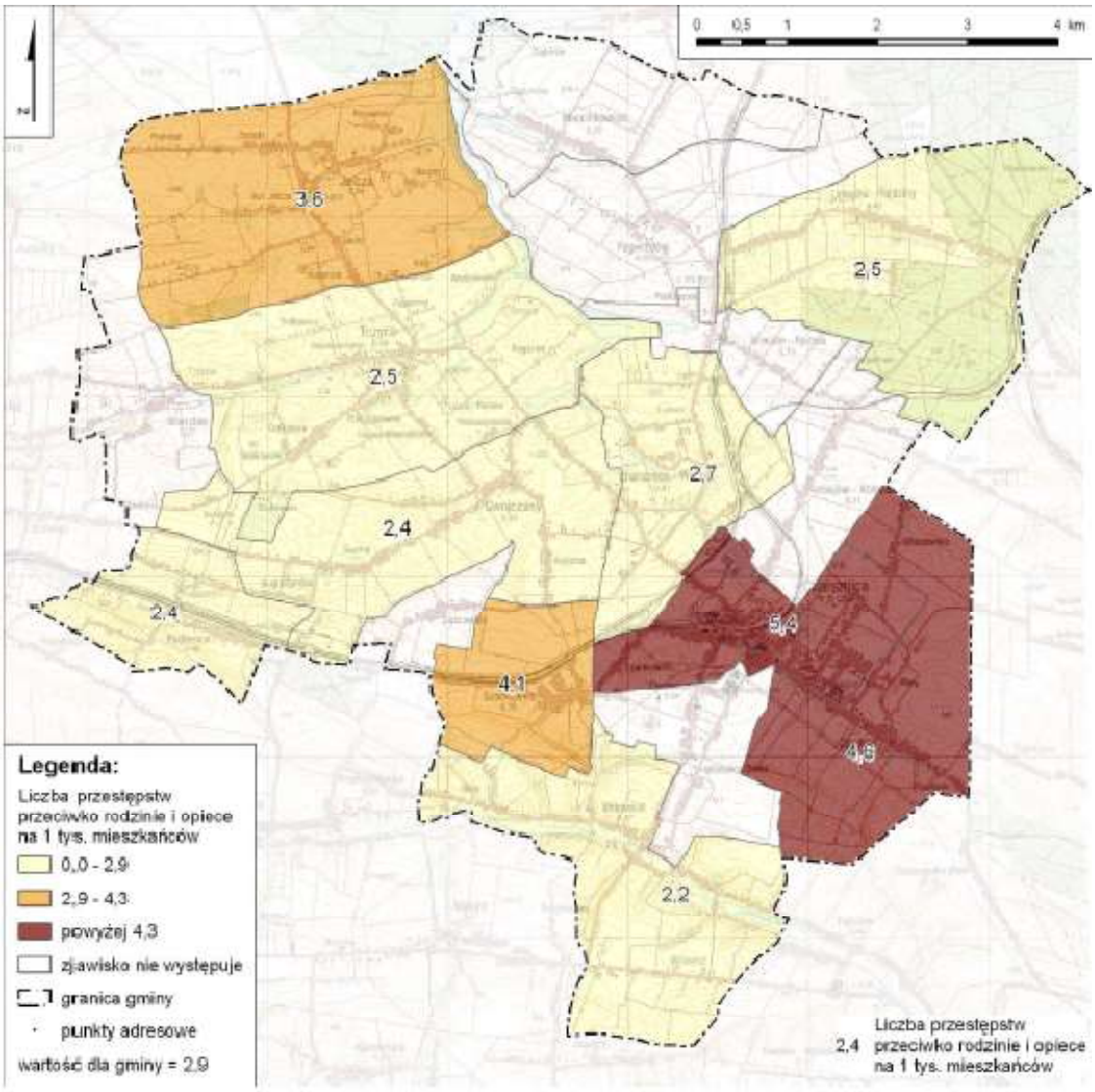

4.4 Aktywność mieszkańców

Aktywność społeczności lokalnej może mieć istotny wpływ na zmiany zachodzące w ich otoczeniu. Jednym z przejawów aktywności mieszkańców jest uczestnictwo w życiu publicznym. Niska aktywność mieszkańców sprzyja rozluźnieniu wewnętrznych więzi społecznych i brak poczucia wspólnoty lokalnej, co doprowadza do marginalizowania grup społecznych w gorszym położeniu i wykluczaniu ich z nurtu życia społecznego gminy.
Ze względu na cele diagnozy (wytypowanie obszarów zdegradowanych wymagających rewitalizacji) istotne jest wskazanie wsi o najniższych wartościach omawianego wskaźnika w celu pobudzenia aktywności mieszkańców na etapie wdrażania programu rewitalizacji.

Wskaźnik obrazujący poziom frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r. w % przyjmuje wartości od 31,6% w miejscowościach Marcinkowice oraz Pogwizdów do 47,7% w m. Miechów Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 41,2%. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 41,2%, co ma miejsce w przypadku miejscowości: Marcinkowice (31,6%), Pogwizdów (31,6%), Uniejów-Rędziny (31,8), Uniejów-Parcela (37,9%), Charsznica (37,9%), Uniejów-Kolonia (38,1%), Swojczany (38,4%), Dąbrowiec (38,4%), Szarkówka (37,8%), Ciszowice (37,9%), Chodów (38,2%), Witowice (37,8%).

Rysunek 20. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do Sejmu i Senatu w 2015 r. w gminie Charsznica

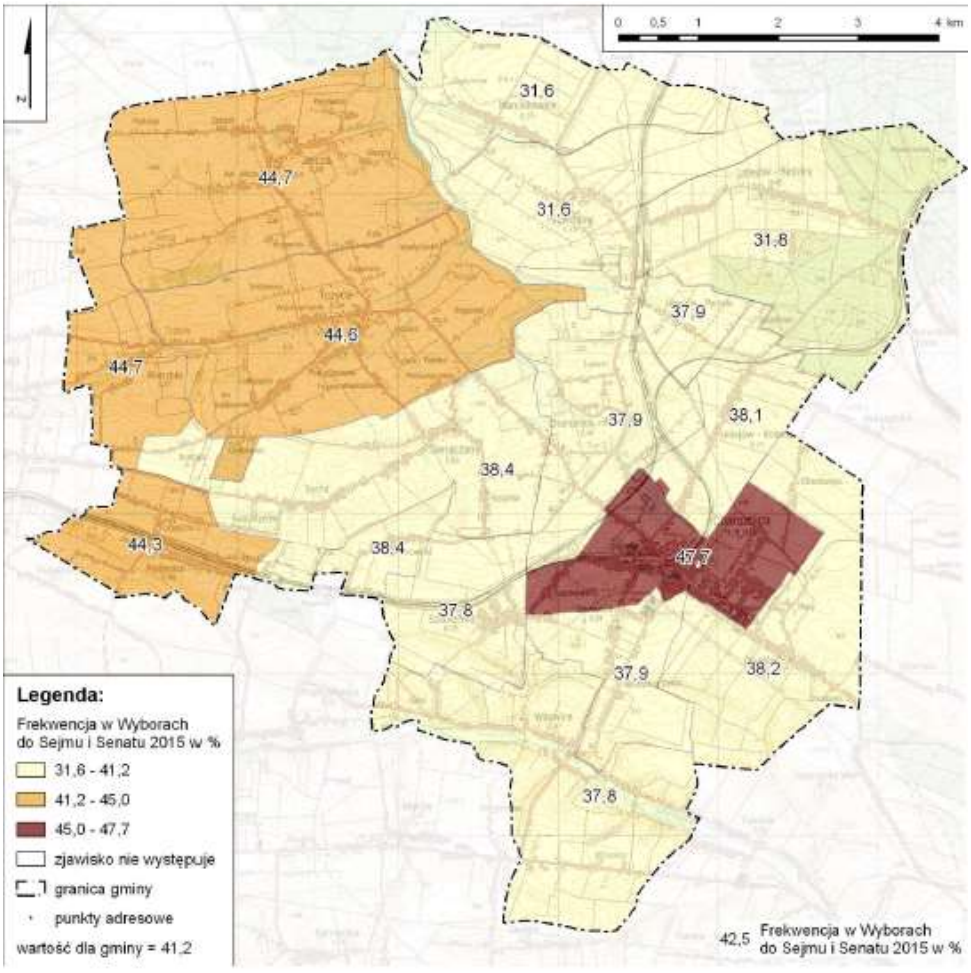

Wskaźnik obrazujący poziom frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych w 2015 r. w % przyjmuje wartości od 39,2% w miejscowościach Marcinkowice oraz Pogwizdów do 51,3% w m. Podlesice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 47,9%. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 47,9%, co ma miejsce w przypadku miejscowości: Marcinkowice (39,2%), Pogwizdów (39,2%), Uniejów-Rędziny (39,4%), Uniejów-Parcela (47,7%), Charsznica (47,7%), Uniejów-Kolonia (47,7%), Szarkówka (47,1%), Ciszowice (47,2%), Chodów (47,3%), Witowice (47,1%).

Rysunek 21. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach do samorządu w 2015 r. w gminie Charsznica

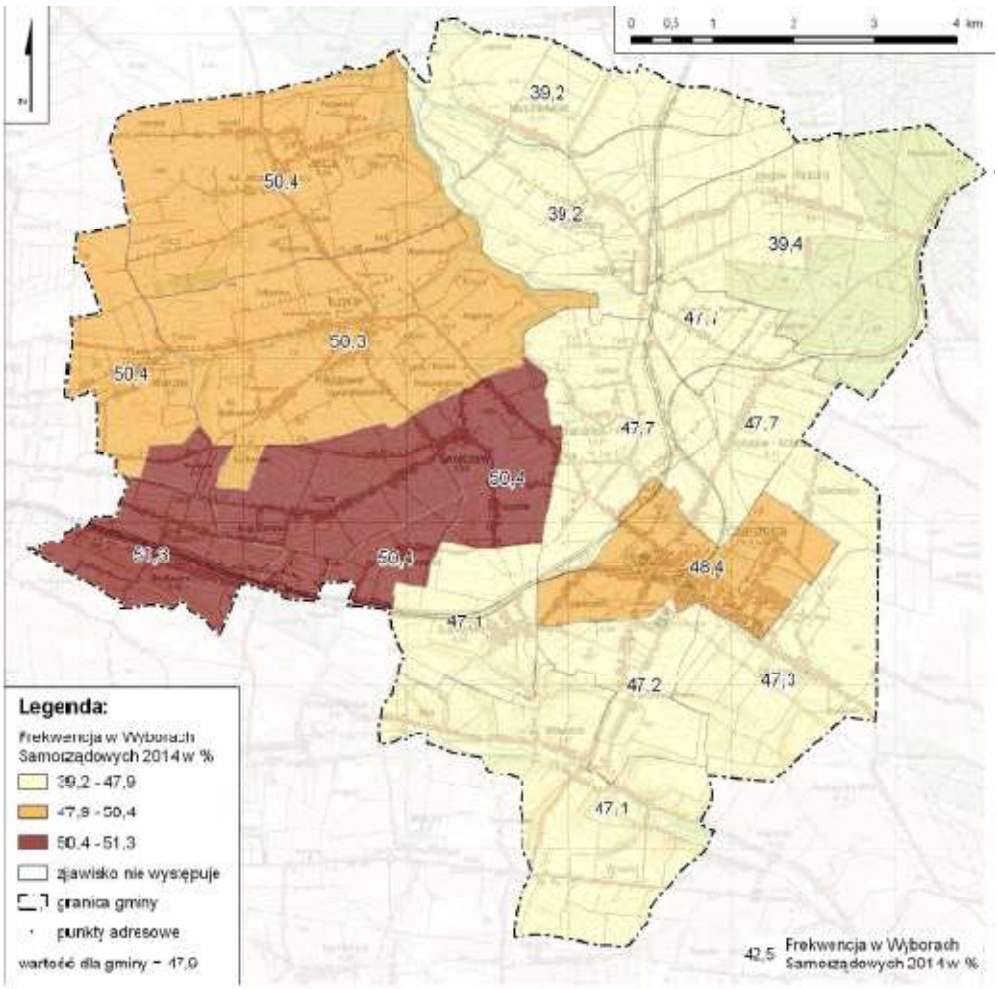

Wskaźnik obrazujący poziom frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w % przyjmuje wartości od 32,4% w miejscowościach Marcinkowice oraz Pogwizdów do 50,3% w m. Podlesice. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 43,0%. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 43,0%, co ma miejsce w przypadku miejscowości: Marcinkowice (32,4%), Pogwizdów (32,4%), Uniejów-Rędziny (32,5%), Uniejów-Parcela (37,23%), Charsznica (37,4%), Uniejów-Kolonia (37,3%), Szarkówka (38,7%), Ciszowice (38,8%), Chodów (38,7%), Witowice (38,7%).

Rysunek 22. Rozkład przestrzenny wskaźnika poziomu frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich w 2015 r. w gminie Charsznica

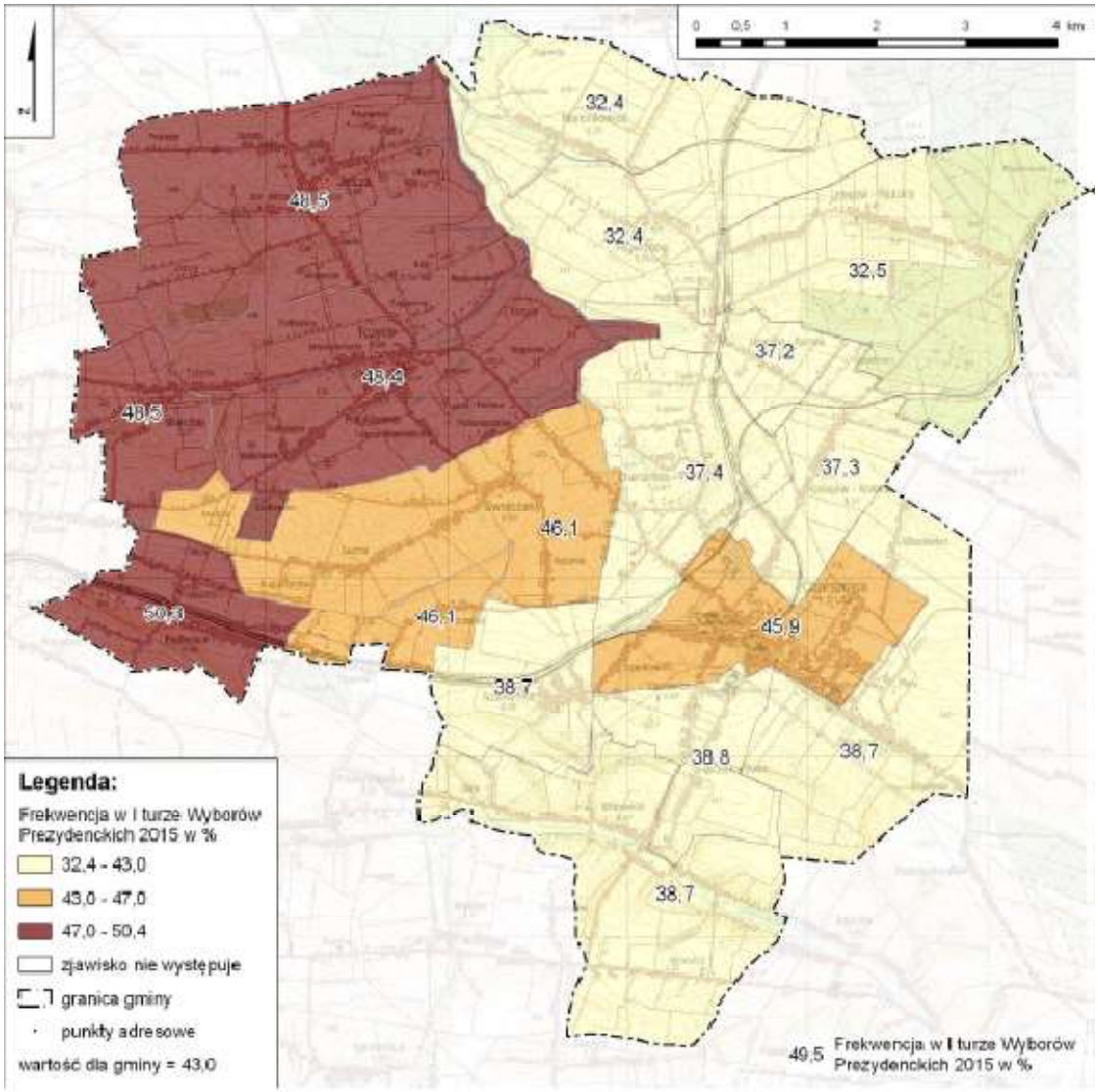

5. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej

Zgodnie z definicją ustawową obszaru zdegradowanego, sytuacja kryzysowa w danym obszarze może być również związana z niskim poziomem przedsiębiorczości na analizowanym terenie.
Dobrze rozwinięta sfera działalności gospodarczej jest wypadkową wielu czynników: począwszy od kapitału ludzkiego, przez położenie gminy, na wsparciu władz lokalnych kończąc.

Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Gminy Charsznica w latach 2012-2014 przedstawia się następująco:

Tabela 9. Podmioty gospodarcze na terenie Gminy Charsznica w latach 2012-2014

Podmioty wg sektorów własnościowych	2012	2013	2014
Podmioty gospodarki narodowej ogółem, w tym	449	474	480
- sektor publiczny	18	20	20
- sektor prywatny	431	454	460
Dynamika zmiany liczby przedsiębiorstw w %	-	5,6%	1,3%

W latach 2012 – 2014 liczba firm na terenie gminy systematycznie rosła – w 2013 r. w porównaniu do roku ubiegłego ilość firm zwiększyła się o 5,6%, natomiast w roku następnym przyrosła o 1,3%.

W strukturze działalności gospodarczej dominują firmy z sektora prywatnego, stanowiąc ok. 96% wszystkich przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON.

Tabela 10.Wskaźniki gospodarcze Gminy Charsznica w latach 2012-2014

Podmioty - wskaźniki	2012	2013	2014
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	584	618	631
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	96,0	102,0	104,5
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1,0 tys. os.	49	52	52

Poziom przedsiębiorczości jest mierzony liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1 tysiąc mieszkańców. Analizując stan wskaźników przedsiębiorczości można stwierdzić, iż poziom aktywności gospodarczej w gminie Charsznica systematycznie rośnie – średnio o ok. 4% rocznie.
Poniżej dokonano analizy rozkładu przestrzennego poziomu przedsiębiorczości, rozumianego, jako wskaźnik liczby przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców.

Wskaźnik obrazujący poziom przedsiębiorczości rozumiany, jako liczba przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. przyjmuje wartości od 15,5 w miejscowości Wierzbie do 57,6 w m. Szarkówka. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 29,7. Natężenie sytuacji kryzysowej występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika poniżej wartości 29,7, co ma miejsce w przypadku miejscowości: Marcinkowice (20,2), Pogwizdów (15,6), Uniejów-Rędziny (27,2), Uniejów-Parcela (18,7), Jelcza (25,5), Tczyca (29,6), Wierzbie (15,5), Miechów-Charsznica (19,8), Witowice (24,7).

Rysunek 23. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców w 2015 r. w gminie Charsznica

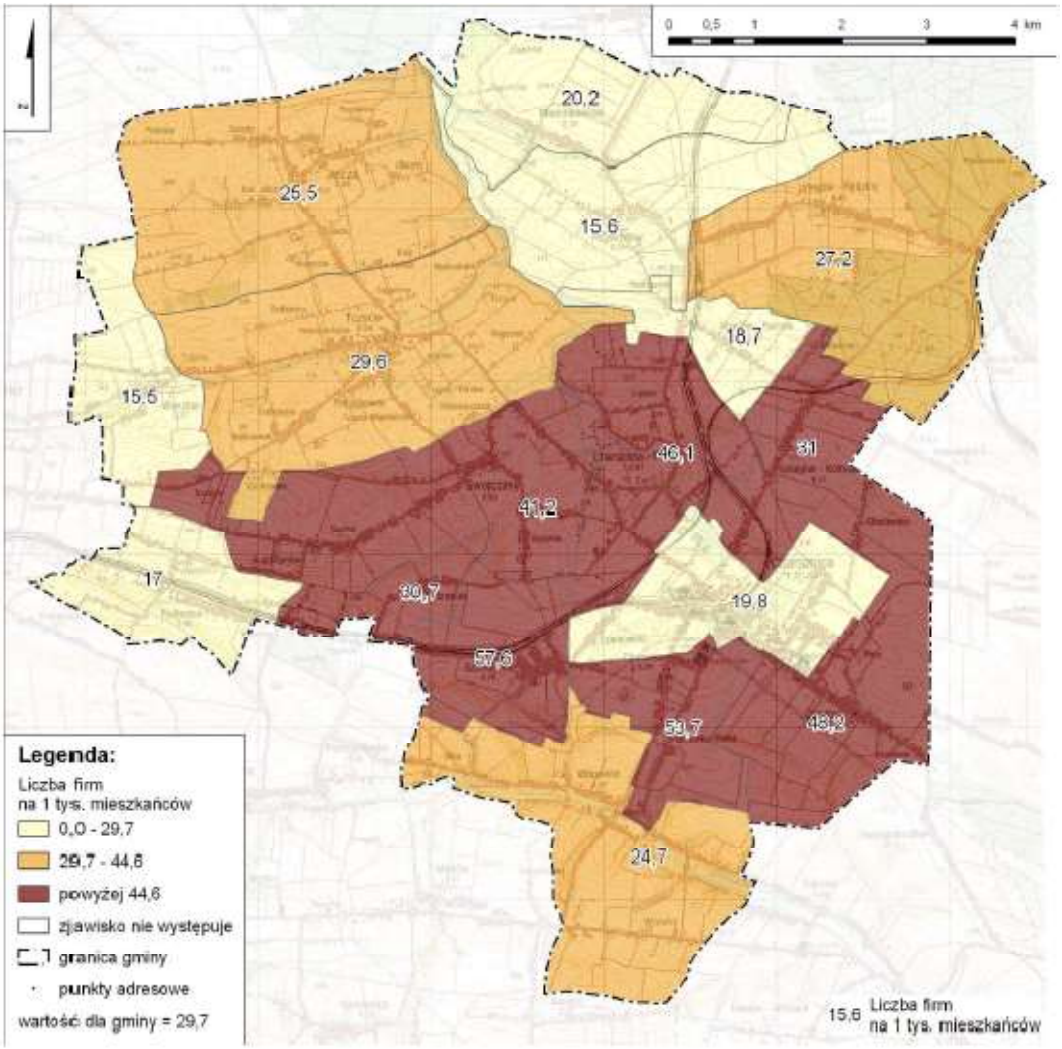

6. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji w zakresie czynników kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej przeanalizować można takie zjawiska, jak: niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych.
Ze względu na charakterystykę gminy do analizy przyjęto wskaźnik obrazujący liczba zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, który został określony na podstawie rejestru prowadzonego przez Wójta Gminy Charsznica.

Wskaźnik obrazujący udział w liczbie zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytów w % w 2015r. przyjmuje wartości od 1,0 w miejscowościach Marcinkowice, Uniejów-Parcela, Wierzbie, Szarkówka, Ciszowice do 8,0 w miejscowości Miechów-Charsznica.

Średnia wartość wskaźnika dla gminy wynosi 3,0. Natężenie sytuacji kryzysowej (rozumianej jako liczba zabytków wymagających wsparcia inwestycyjnego) występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 5,0, co ma miejsce w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (8).

Rysunek 24. Rozkład przestrzenny wskaźnika liczby zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w 2015 r. w gminie Charsznica

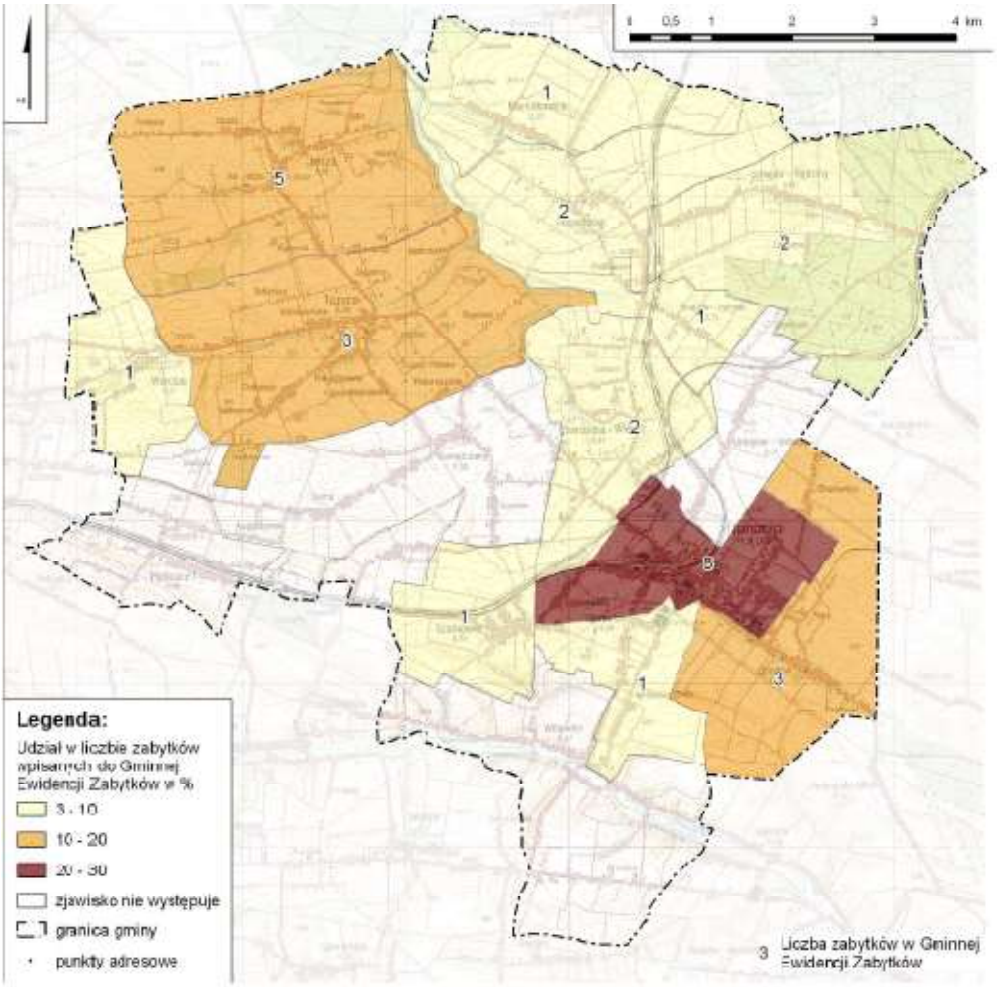

7. Diagnoza zjawisk kryzysowych w sferze technicznej

Wśród grupy zjawisk negatywnych ustawa o rewitalizacji wyodrębnia także czynniki kryzysowe w sferze technicznej, rozumiane przede wszystkim, jako degradację stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkalnym, oraz brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

W ramach czynności diagnostycznych przeanalizowano kwestie związane z istniejącą infrastrukturą komunalną i jej potencjalnym negatywnym wpływem na środowisko. Koncentracja budynków, w których system grzewczy oparty jest o tradycyjne piece na paliwo stałe stanowi wyraźne zagrożenie w postaci tzw. niskiej emisji wynikającej ze spalania niskoenergetycznego węgla oraz odpadów komunalnych. Pod uwagę wzięto mieszkalne budynki wybudowane przez 1970 rokiem. Będą to głównie budynki charakteryzujące się największymi stratami ciepła, największym zużyciem nośnika ciepła oraz największą emisyjnością zanieczyszczeń do powietrza.

Wskaźnik obrazujący udział budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. przyjmuje wartości od 51,1% w miejscowości Dąbrowiec do 74,3% w miejscowości Miechów-Charsznica. Wartość wskaźnika dla gminy wynosi 65,4%. Natężenie sytuacji kryzysowej (rozumianej jako liczba budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. wymagających wsparcia inwestycyjnego) występuje w jednostkach charakteryzujących się poziomem wskaźnika powyżej wartości 72,0%, co ma miejsce tylko w przypadku miejscowości Miechów-Charsznica (74,3%).

Rysunek 25. Rozkład przestrzenny wskaźnika udziału budynków mieszkalnych i usługowych wybudowanych przed 1970 r. w gminie Charsznica

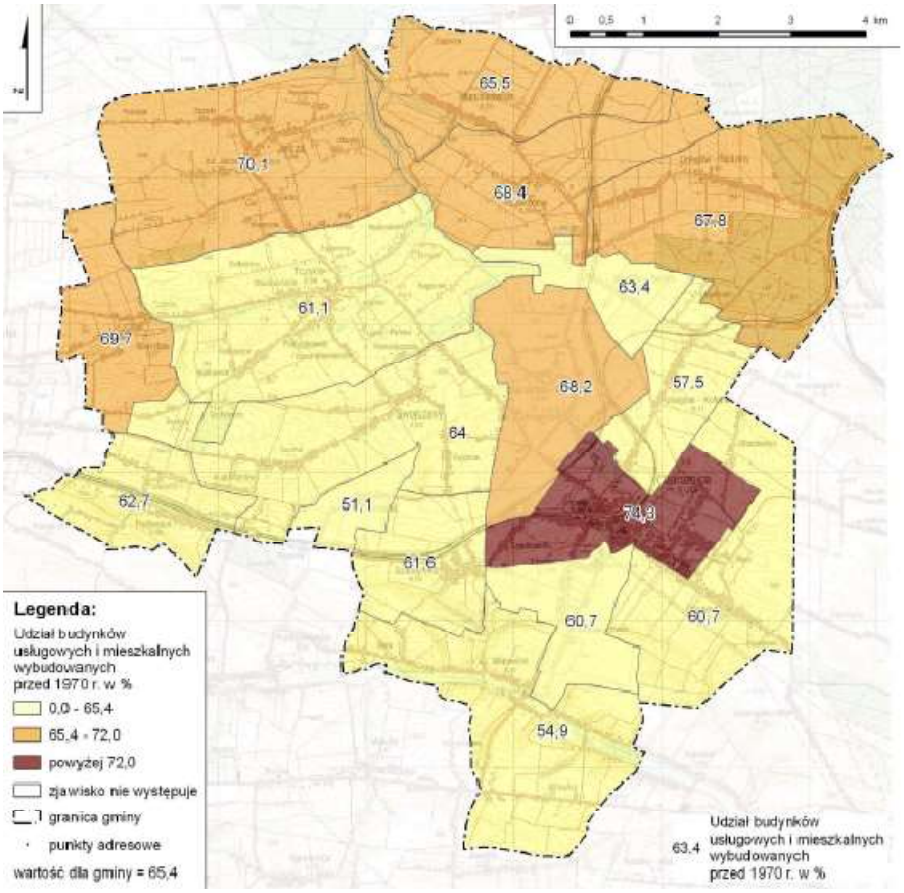

8. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Proces delimitacji obszaru zdegradowanego obejmował II etapy:

- w pierwszym etapie zebrano i przeanalizowano dane dotyczące degradacji w sferze społecznej, a następnie wykorzystując wskaźnik syntetyczny – wskazano te jednostki urbanistyczne, w których występuje kryzys w tej sferze.
- w drugim etapie przeanalizowano wskaźniki w pozostałych sferach (gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej) i zbadano stopień koncentracji zjawisk w sferze społecznej i co najmniej jednej z pozostałych (dodatkowych) sfer.

Jednostka, w której wskaźniki kryzysowości znacząco odbiegały od średniej gminnej oraz pokrywały się w sferze społecznej i choćby jednej dodatkowej, został wyznaczony, jako obszar zdegradowany.

Poniżej zaprezentowano w formie graficznej rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym.

Rysunek 26. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym w gminie Charsznica

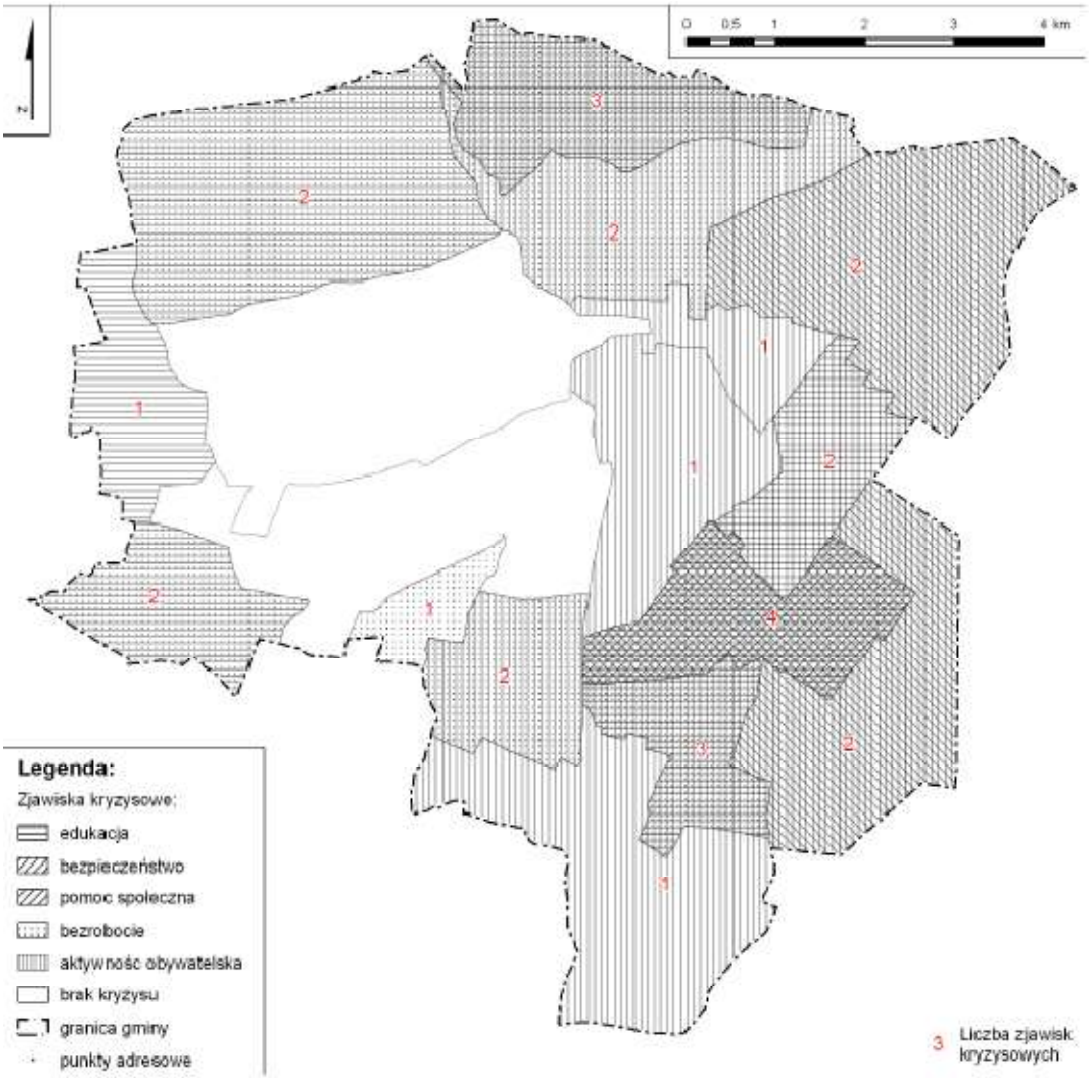

Jako koncentrację zjawisk kryzysowych uznano współwystępowanie w obrębie analizowanych jednostek co najmniej 2 czynników kryzysowych w podsystemie społecznym (w obszarach edukacja, bezpieczeństwo, pomoc społeczna, bezrobocie, aktywność obywatelska).

W następujących jednostkach występuje najwyższa koncentracja czynników kryzysu w podsystemie społecznym: miejscowość Miechów-Charsznica (4 czynniki kryzysowe), Ciszowice (3 czynniki kryzysowe), Marcinkowice (3 czynniki kryzysowe).

W następujących miejscowościach występuje koncentracja dwóch czynników kryzysowych w podsystemie społecznym: Jelcza, Pogwizdów, Uniejów-Rędziny, Uniejów-Kolonia, Chodów, Szarkówka, Podlesice.

Do miejscowości, w których nie zdiagnozowano koncentracji sytuacji kryzysowej w obszarze społecznym należą: Wierzbie, Tczyca, Uniejów-Parcela, Swojczany, Charsznica, Dąbrowiec, Witowice.

Poniżej zaprezentowano w formie graficznej rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie gospodarczym.

Rysunek 27. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie gospodarczym w gminie Charsznica

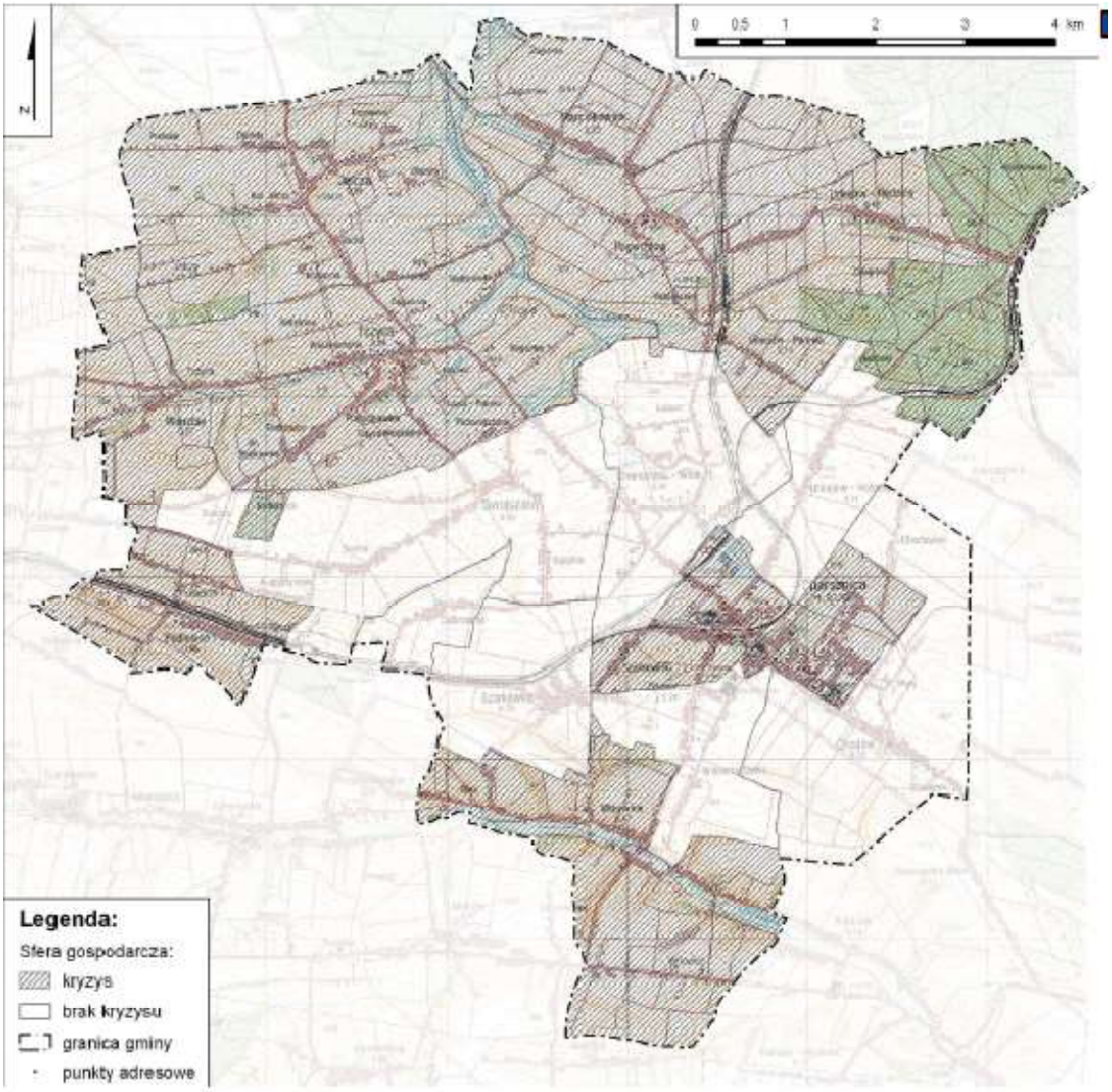

W następujących jednostkach występuje sytuacja kryzysowa w podsystemie gospodarczym: miejscowość Jelcza, Marcinkowice, Pogwizdów, Uniejów-Rędziny, Uniejów-Parcela, Wierzbie, Tczyca, Podlesice, Miechów-Charsznica, Witowice.

Do miejscowości, w których nie zdiagnozowano sytuacji kryzysowej w obszarze gospodarczym należą: Swojczany, Charsznica, Uniejów-Kolonia, Dąbrowiec, Szarkówka, Ciszowice, Chodów.

Poniżej zaprezentowano w formie graficznej rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie funkcjonalno-przestrzennym.

Rysunek 28. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie funkcjonalno-przestrzennym w gminie Charsznica

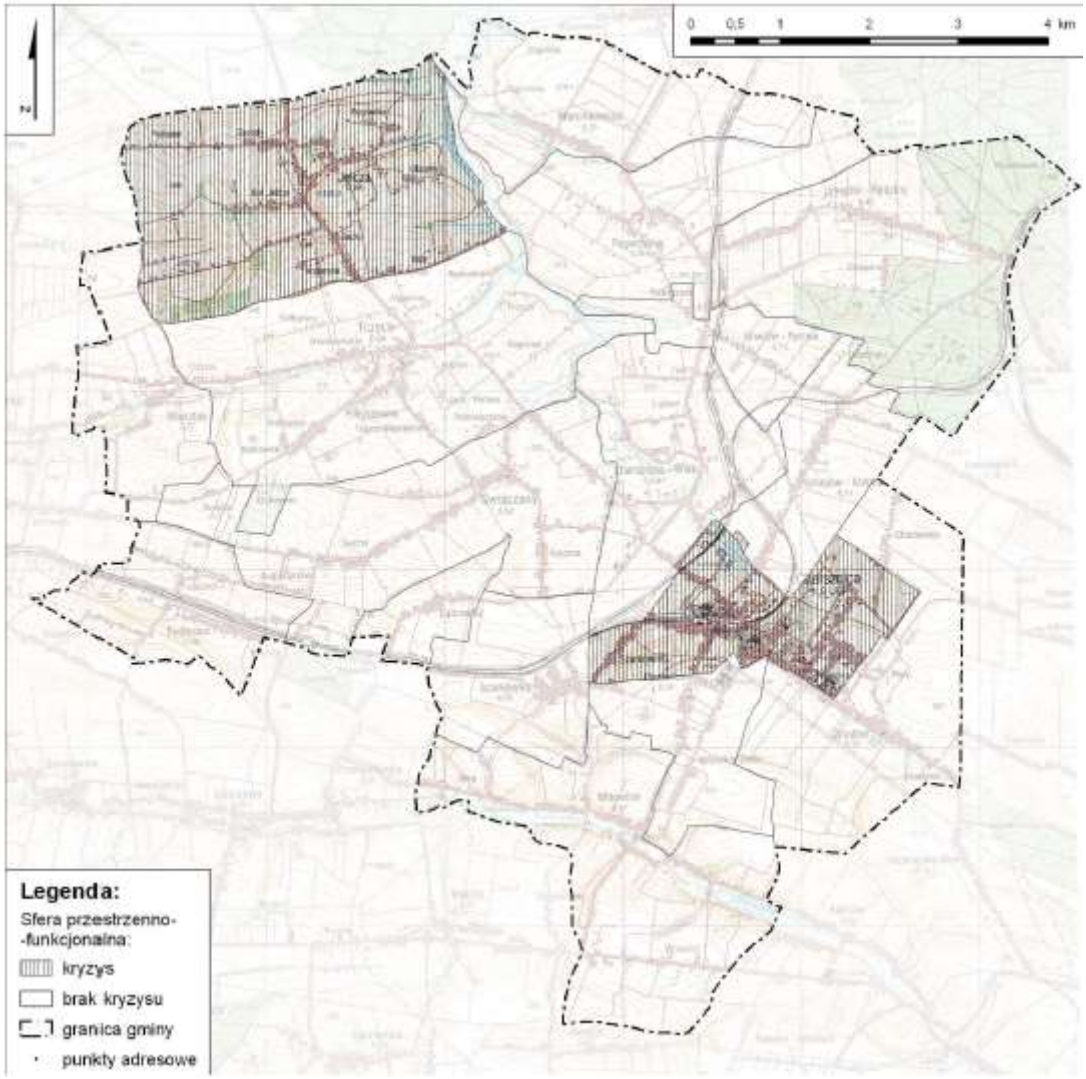

W następujących jednostkach występuje sytuacja kryzysowa w podsystemie funkcjonalno-przestrzennym: miejscowość Jelcza oraz Miechów-Charsznica.

Do miejscowości, w których nie zdiagnozowano sytuacji kryzysowej w obszarze funkcjonalno-przestrzennym należą: Marcinkowice, Pogwizdów, Uniejów-Rędziny, Uniejów-Parcela, Wierzbie, Tczyca, Podlesice, Witowice, Swojczany, Charsznica, Uniejów-Kolonia, Dąbrowiec, Szarkówka, Ciszowice, Chodów.

Poniżej zaprezentowano w formie graficznej rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie technicznym.

Rysunek 29. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie technicznym w gminie Charsznica

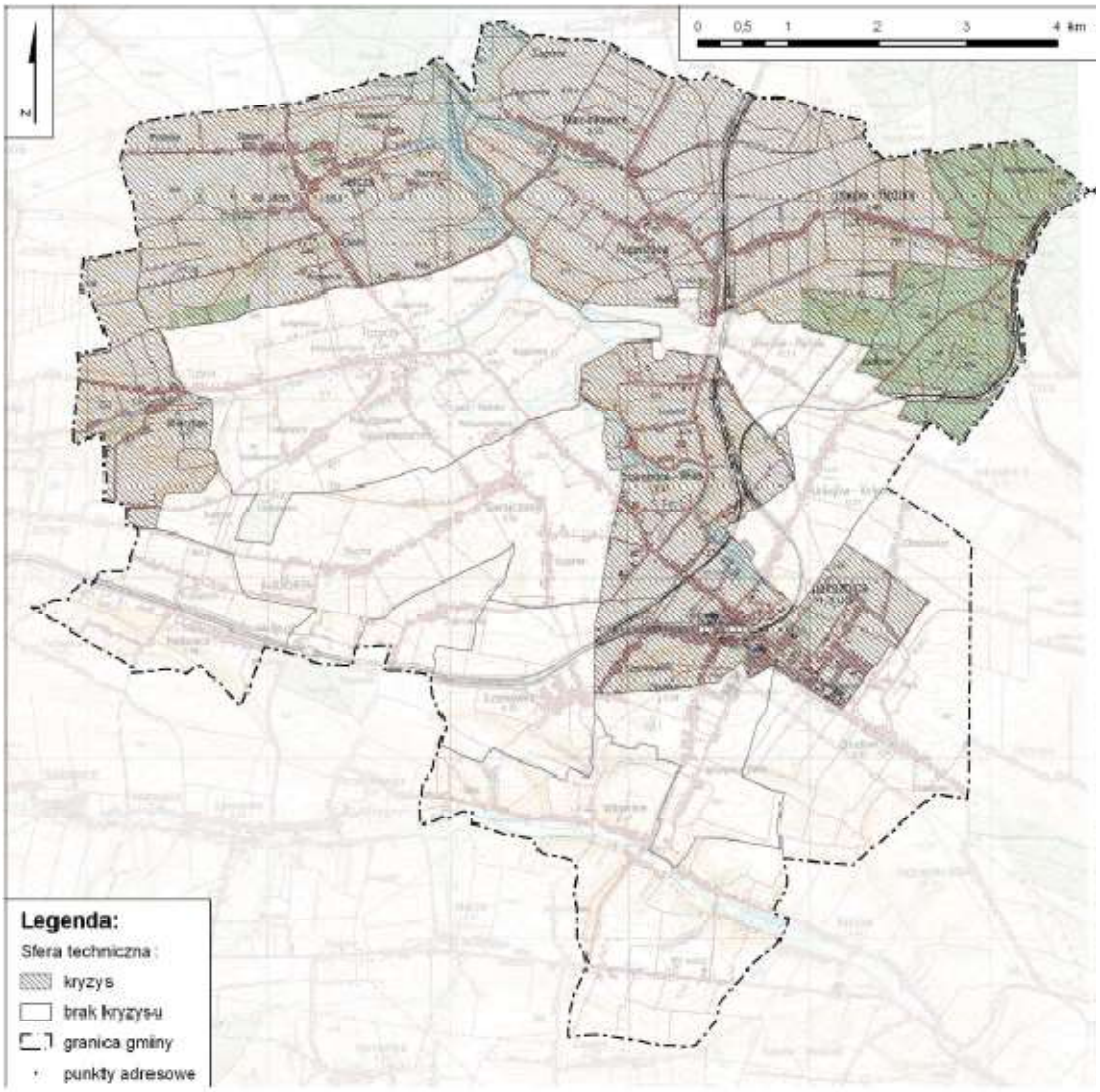

W następujących jednostkach występuje sytuacja kryzysowa w podsystemie technicznym: miejscowość Jelcza, Marcinkowice, Pogwizdów, Uniejów-Rędziny, Wierzbie, Charsznica, Miechów-Charsznica.

Do miejscowości, w których nie zdiagnozowano sytuacji kryzysowej w obszarze technicznym należą: Tczyca, Swojczany, Podlesice, Dąbrowiec, Szarkówka, Ciszowice, Witowice, Chodów, Uniejów-Parcela, Uniejów-Kolonia.

Na poniższym rysunku przedstawiono współwystępowanie zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Rysunek 30. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica

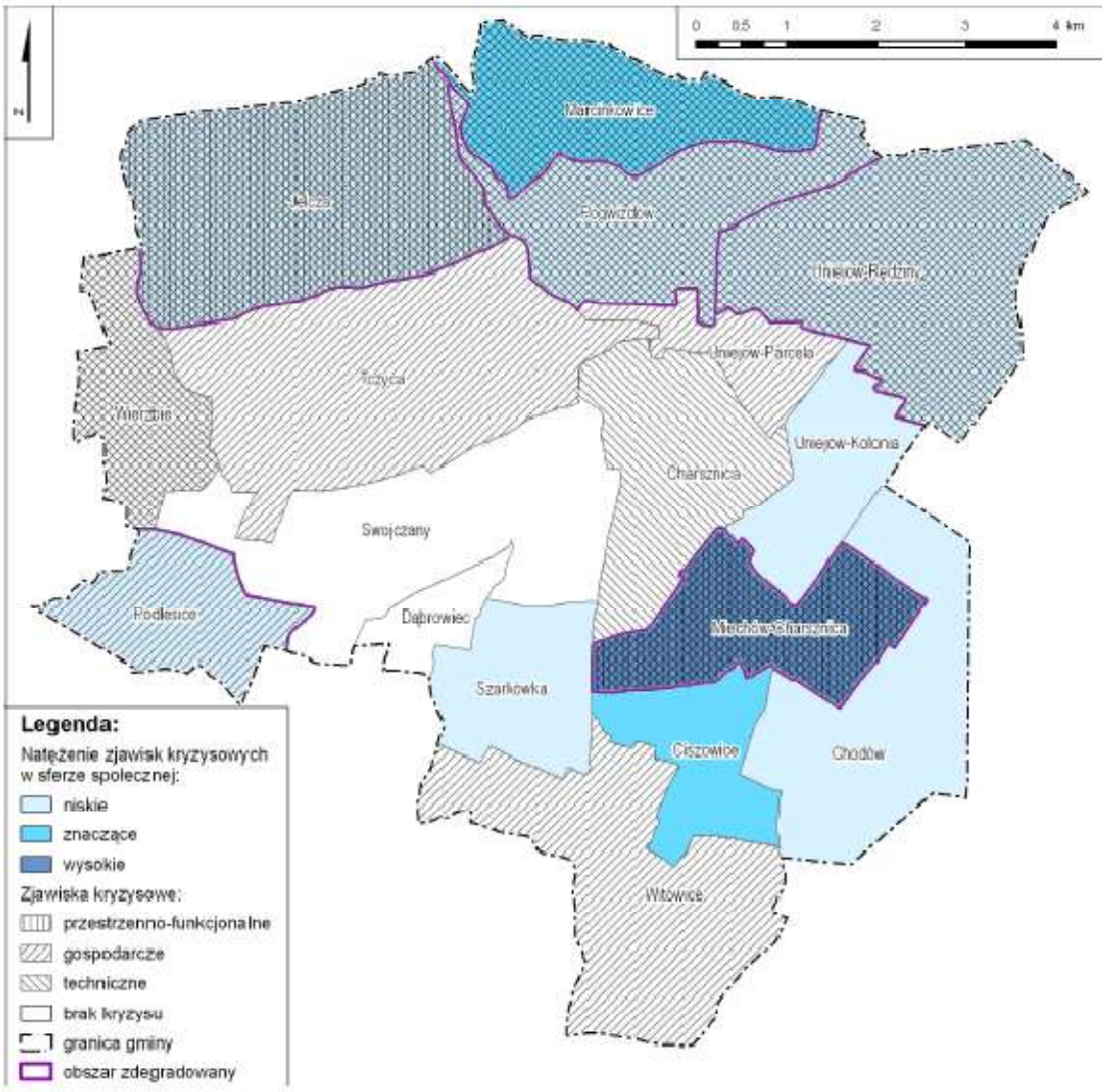

Tabela 11. Rozkład przestrzenny zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym w gminie Charsznica

Miejscowości	Występowanie najwyższej koncentracji zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym (4 zjawiska)	Występowanie czynników kryzysu w podsystemie gospodarczym	Występowanie czynników kryzysu w podsystemie funkcjonalno-przestrzennym	Występowanie czynników kryzysu w podsystemie technicznym	Obszar zdegradowany
Charsznica	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Chodów	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Ciszowice	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Dąbrowiec	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE

Jelcza	NIE	TAK	TAK	TAK	NIE
Marcinkowice	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE
Miechów-Charsznica	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Podlesice	NIE	TAK	NIE	NIE	NIE
Pogwizdów	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE
Swojczany	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Szarkówka	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Tczyca	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Uniejów-Kolonia	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Uniejów-Parcela	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Uniejów-Rędziny	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE
Wierzbie	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Witowice	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE

Współwystępowanie koncentracji zjawisk kryzysowych w podsystemie społecznym wraz z jednoczesnym występowaniem czynników kryzysowych w podsystemie gospodarczym lub przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym odnotowano w przypadku jednostek: Jelcza, Marcinkowice, Miechów-Charsznica, Uniejów-Rędziny, Podlesice, Pogwizdów. Za obszar zdegradowany uznano jednak tę jednostkę urbanistyczną, na której natężenie kryzysu było szczególnie duże.

Analizy opracowane w procesie delimitacji wykonanej na podstawie ilościowej analizy GIS zróżnicowania wewnątrzgminnego wykazały największą koncentrację zjawisk negatywnych na obszarze centralnej jednostki Miechów- Charsznica o pow. 387,4 ha (4,9% gminy) zamieszkałej przez 1663 osoby (21,9% mieszkańców gminy), która została wskazana, jako obszar zdegradowany.

Granice powyższej miejscowości wyznaczają granice obszaru zdegradowanego gminy Charsznica.

Rysunek 31. Granice obszaru zdegradowanego Gminy Charsznica

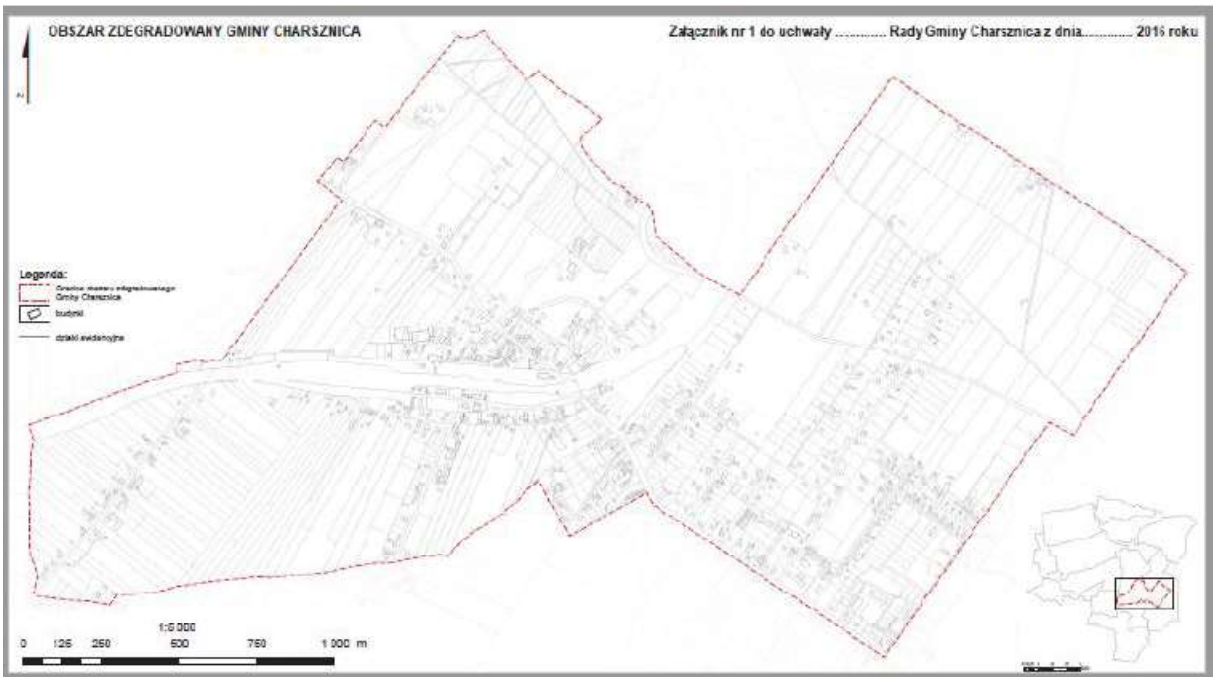

9. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji (zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji) to teren obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 ww. ustawy, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.
Przy wyznaczeniu obszaru rewitalizacji należy kierować się następującymi zasadami:

4. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.
5. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.
6. Niezamieszkałe tereny poprzemysłowe, w tym poportowe i powydobywcze, tereny powojskowe albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1–4 ustawy, mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy.

Dla wyznaczenia obszaru rewitalizacji w gminie Charsznica zastosowano metodę opartą na jednostkach geometrycznych (modularnych), w których przetwarza i analizuje się zebrane dane statystyczne. Metoda ta jest coraz powszechniej stosowana w statystyce przestrzennej na świecie, w tym również w krajach Europy kontynentalnej.
Dwoma podstawowymi decyzjami, które należy podjąć w celu przygotowania jednostek geometrycznych na potrzeby audytu wewnątrzgminnego są wybory dotyczące:

1. Kształtu jednostki odniesienia.
2. Wielkości powierzchni jednostki odniesienia.

Zdecydowano się na wybór sześciokątny, w którym pogłębiono analizy w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica, używając części wskaźników kryzysowości, dzięki którym wyznaczono obszar zdegradowany.

Rysunek 32. Liczba stypendiów socjalnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

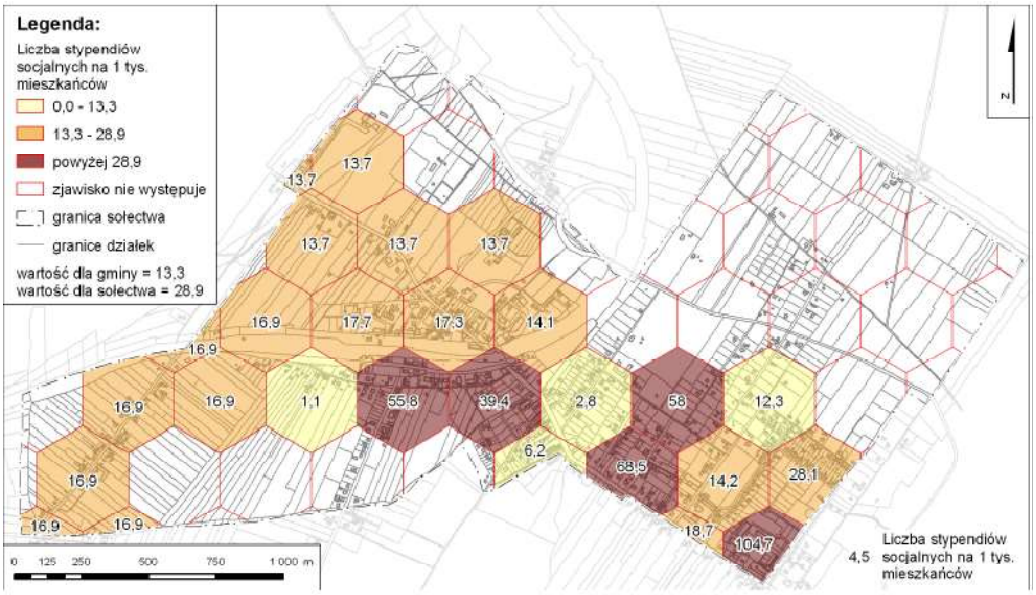

Koncentracja wskaźnika liczby stypendiów na 1 tys. mieszkańców występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 33. Liczba wyprawek szkolnych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

Koncentracja wskaźnika liczby wyprawek szkolnych na 1 tys. mieszkańców występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 34. Liczba przyznanych dożywień na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

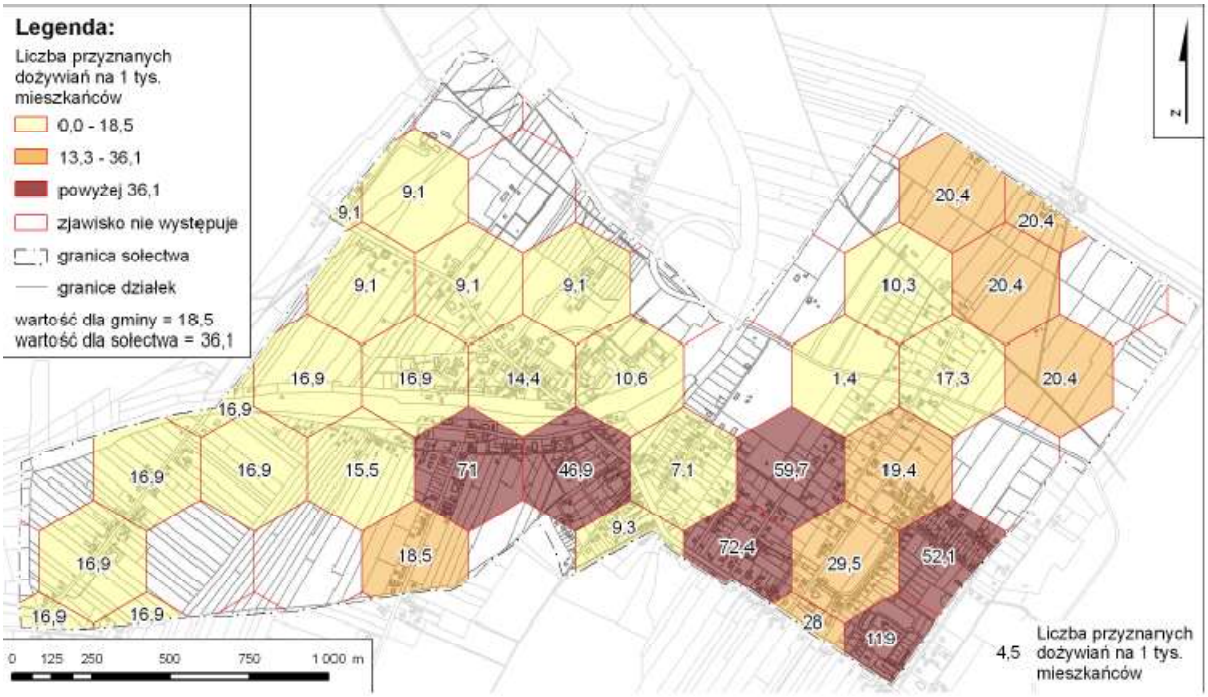

Koncentracja wskaźnika liczby przyznanych dożywień na 1 tys. mieszkańców występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 35. Liczba zajęć wyrównawczo-dydaktycznych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

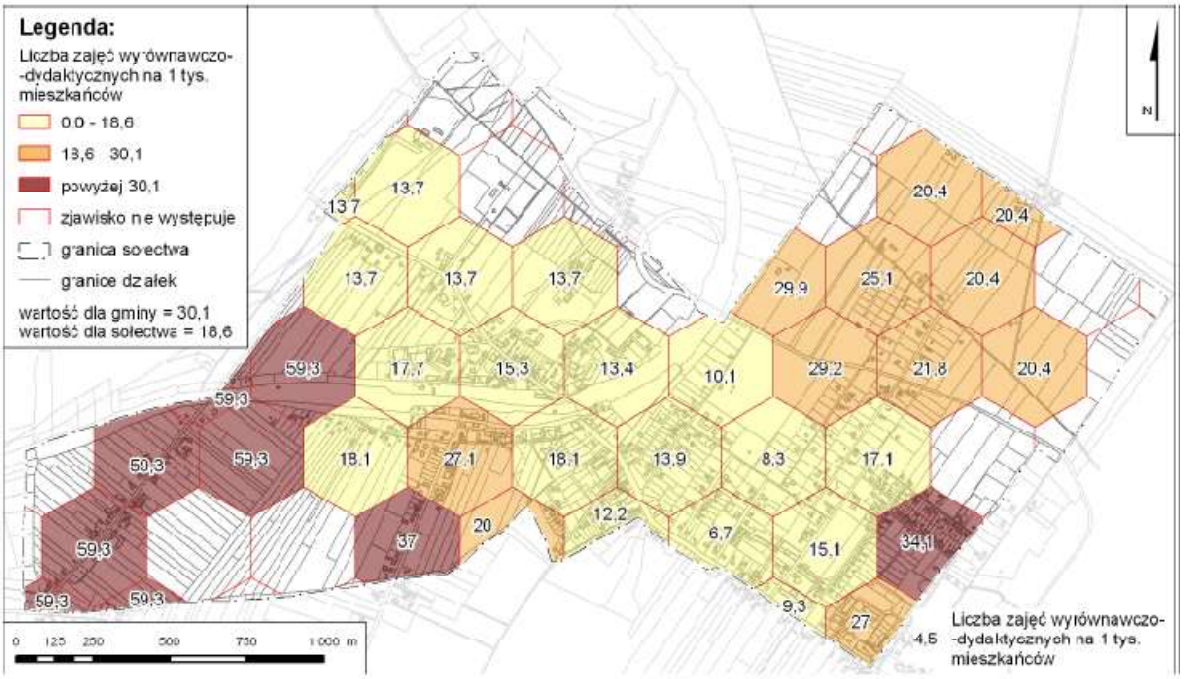

Koncentracja wskaźnika liczby zajęć wyrównawczo-dydaktycznych na 1 tys. mieszkańców występuje w południowo-zachodniej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 36. Liczba zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

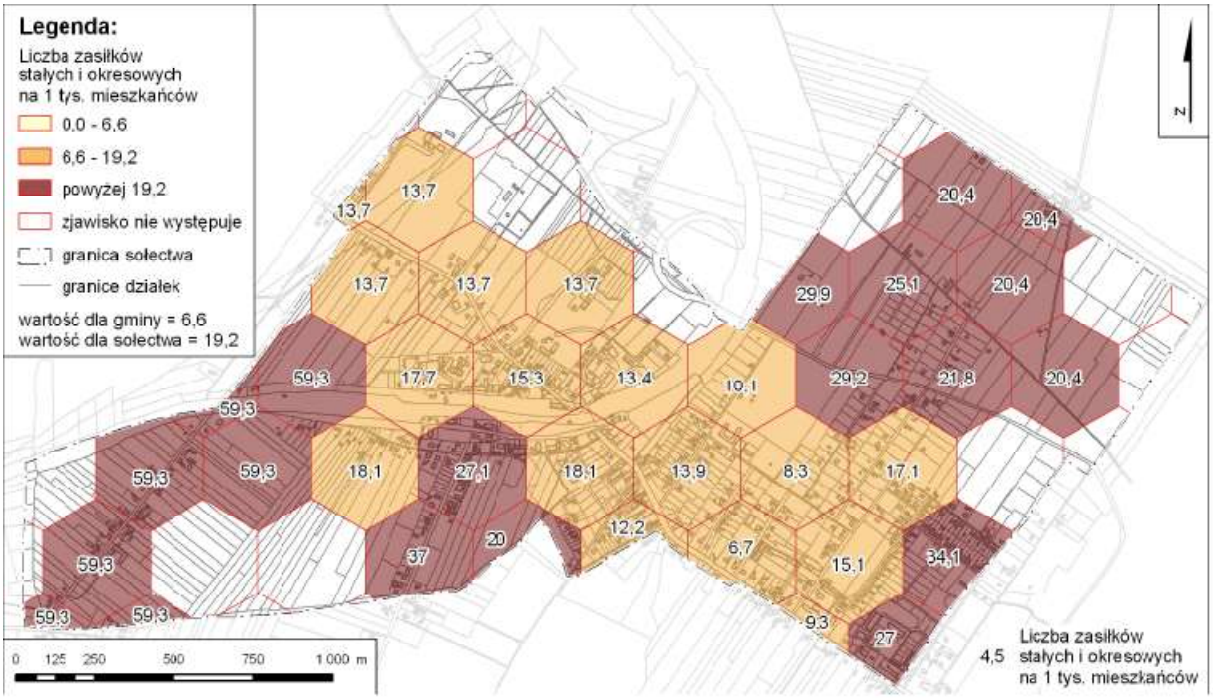

Koncentracja wskaźnika liczby zasiłków stałych i okresowych na 1 tys. mieszkańców występuje w południowo-zachodniej oraz północno-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 37. Liczba osób otrzymujących wsparcie z tytułu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

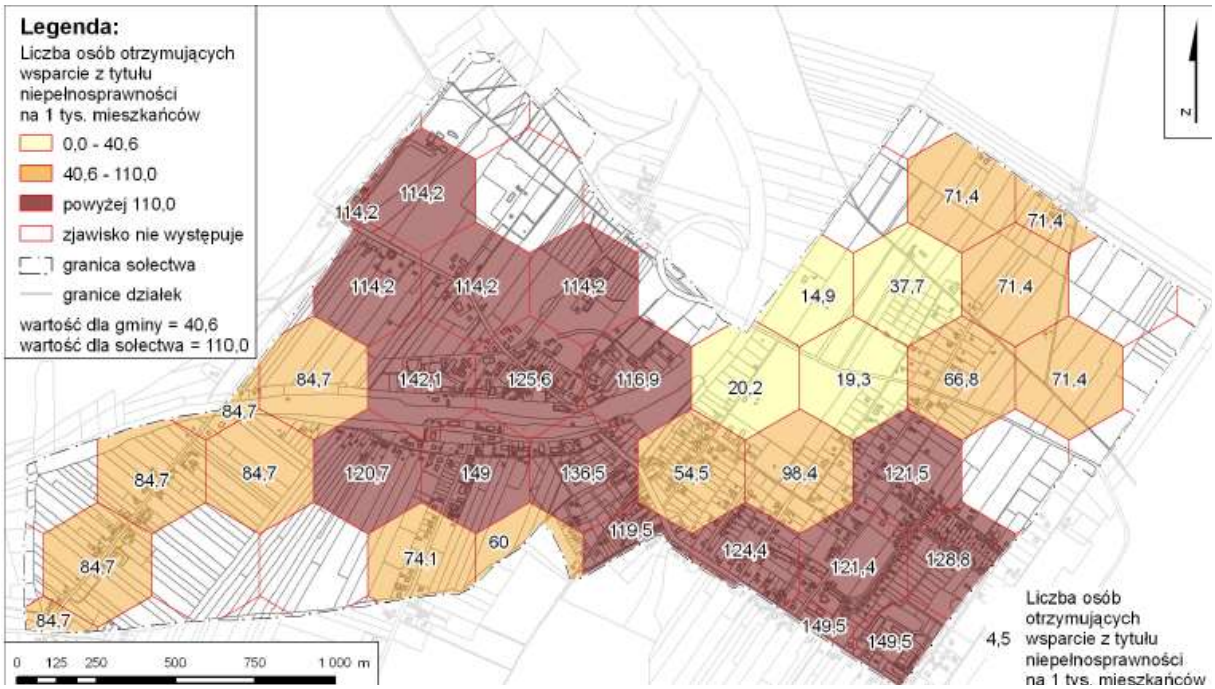

Koncentracja wskaźnika liczby osób otrzymujących wsparcie z tyt. niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców występuje w centralnej oraz południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 38. Liczba firm zarejestrowanych w obszarze na 1 tys. mieszkańców w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

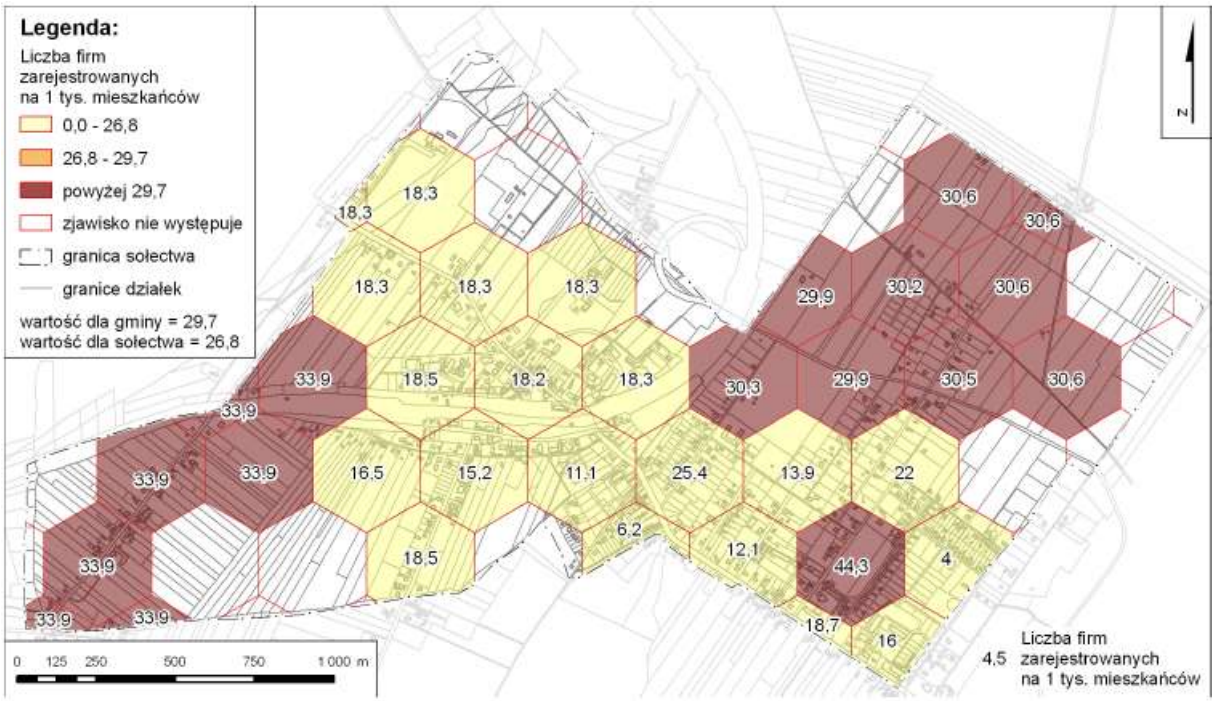

Koncentracja wskaźnika liczby zarejestrowanych firm na 1 tys. mieszkańców występuje w południowo-zachodniej oraz północno-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Rysunek 39. Udział budynków wybudowanych przed 1970 rokiem w % w obszarze zdegradowanym gminy Charsznica

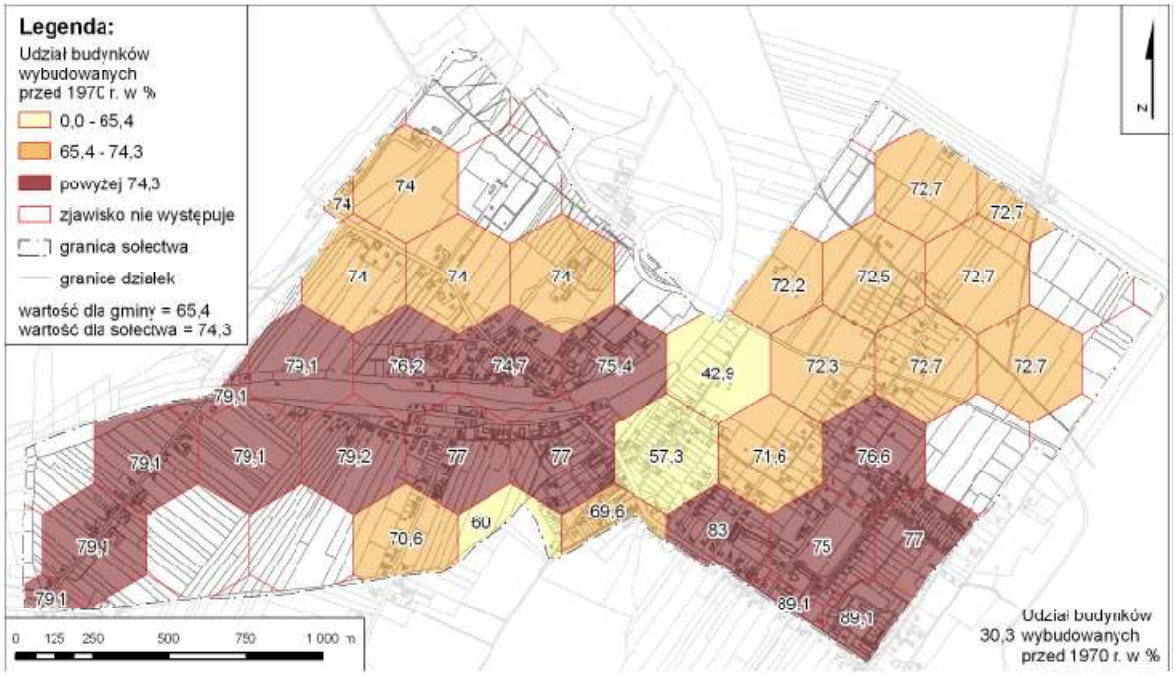

Koncentracja wskaźnika udziału budynków wybudowanych przed 1970 rokiem w % występuje w południowo-zachodniej oraz centralnej, jak również południowo-wschodniej części jednostki zdegradowanej gminy Charsznica.

Pogłębiona analiza kryzysu w obrębie jednostki uznanej za zdegradowaną za pomocą metody jednostek geometrycznych pozwoliła wyodrębnić obszar, w którym natężenie kryzysu było

szczególnie duże. Jednocześnie z uwagi na lokalizację funkcji centrotwórczych, koncentracji obiektów dziedzictwa kulturowego obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy.

Jako obszar rewitalizacji wskazano centralną część obszaru zdegradowanego, która charakteryzuje się największymi zmianami kryzysowymi oraz istotne znaczenie element dla rozwoju gminy. **Obszar rewitalizacji obejmujący 1,1% powierzchni Gminy Charsznica i jest zamieszkały przez 13,6% jej ludności.**

Na tym obszarze stwierdzono najwyższą dynamikę zmian gospodarczych w gminie, zarówno pod względem rejestrowanych, jak i wyrejestrowywanych podmiotów (wskaźnik dla jednostki 9,7; dla gminy 5,7). Analiza wieloletnia potwierdziła, że jest to obszar trwałego wysokiego zainteresowania działalnością gospodarczą, co wskazuje na jego potencjał w tym zakresie. Centralne położenie wskazanego obszaru w gminie oraz koncentracja usług administracyjnych i społecznych, a także istniejąca infrastruktura komunikacyjna i transportowa (stacja kolejowa, rampy przeładunkowe) wzmacniają potencjał rozwojowy miejsca.

Rysunek 40. Granice obszaru rewitalizacji gminy Charsznica

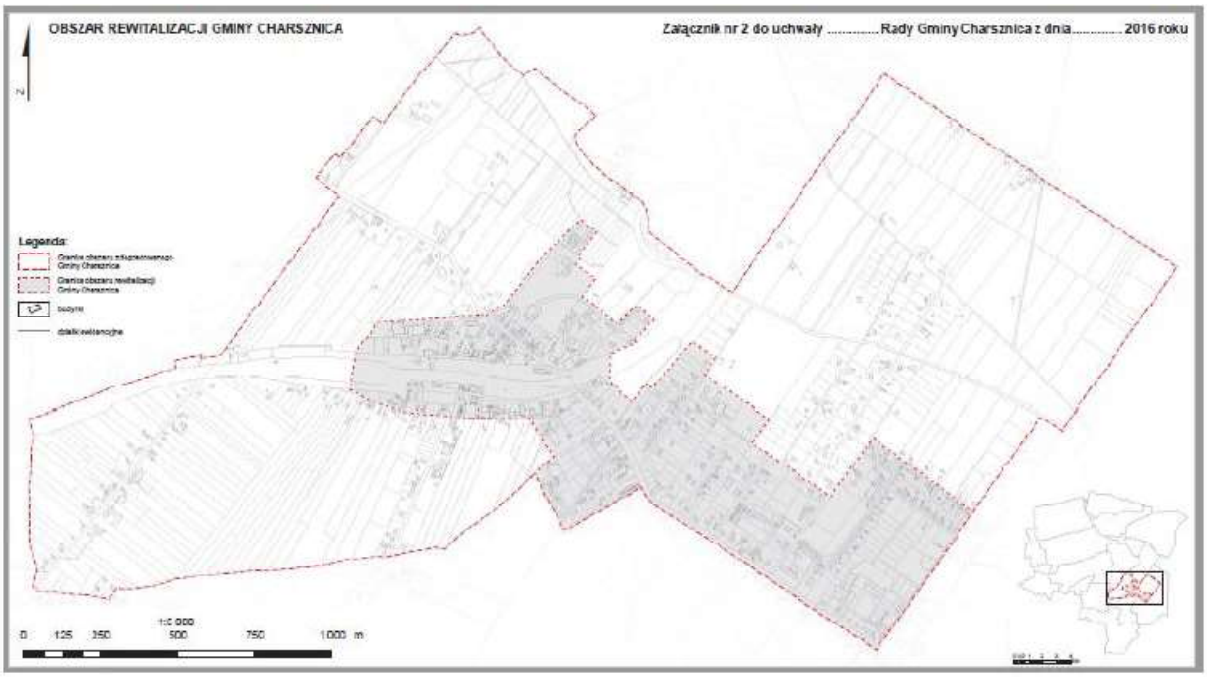

Uzasadnienie

Rada Gminy Charsznica w dniu 25 listopada 2016 roku podjęła uchwałę Nr XXIV/145/2016 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Charsznica na lata 2016 - 2025.

Program uzyskał wszelkie wymagane prawem decyzje administracyjne, w tym przede wszystkim opinie Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie, którzy stwierdzili brak konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tego dokumentu.

Przyjęcie Programu przez Radę Gminy to ważny krok w ubieganiu się o środki z regionalnego programu operacyjnego.

Jego pozytywna ocena przez Zarząd Województwa Małopolskiego, zarządzający PRO WM, pozwala na wpisanie tego dokumentu do wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego.

Dopiero umieszczenie programu w tym wykazie daje podstawę do ubiegania się przez gminę o wsparcie konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wpisanych do Gminnego Programu Rewitalizacji ze środków RPO WM, w ramach 11 osi priorytetowej "„Rewitalizacja przestrzeni regionalnej”.

W dniu 8 grudnia 2016 roku Gminny Program Rewitalizacji został zgłoszony do wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego.

W wyniku dokonanej weryfikacji rada gminy została zobligowania do wprowadzenia zmian w Gminnym Programie Rewitalizacji a mianowicie:

Wstawiono rozdział dotyczący delimitacji - diagnozy obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, który wyjaśnia metodologię oraz podsumowuje dokument załącznika z lipca 2016 pod nazwą: DIAGNOZA NA POTRZEBY WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO ORAZ OBSZARU REWITALIZACJI GMINY CHARSZNICA. W ramach rozdziału wprowadzono:

- metodologię wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji,

- wyjaśniono sposób zastosowania i wyliczania wskaźników syntetycznych zastosowanych w delimitacji oraz wyjaśniono ich składowe oraz wstawiono podsumowanie wyników diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji,

- wstawiono zbiorczy zestaw wskaźników delimitujących obszar,

- wstawiono podsumowanie delimitacji.

- wstawiono opis i rysunki zastosowane przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji

Wniesiono poprawki do diagnozy uszczegółowionej zgodnie z uwagami w karcie oceny:

- rozszerzono w tym zakresie obszar środowiska w diagnozie uszczegółowionej,

- uzupełniono wg wskazań w Karcie oceny sferę funkcjonalno-przestrzenną,

- poprawiono opis w rozdz. 4 pkt.4.3 w zakresie funkcji centrotwórczych, które są słabo wykorzystywaną szansą dla wyprowadzenia z kryzysu obszaru rewitalizacji, jednocześnie sprzyjają w przypadku przestępczości anonimowości sprawcy, co nie ma miejsca w innych obszarach gminy,

- uporządkowano informacje w zakresie stymulanty i destymulanty,

- uporządkowano opisy pod mapami,

- projekty z dawnej listy podstawowej (nr 4 - Wsparcie szkół w gminie Charsznica w kształtowaniu kompetencji kluczowych; nr 5 - Wsparcie uczniów zdolnych; nr 11 - Wymiana źródeł ciepła na paliwo gazowe w Gminie Charsznica; nr 12 - Wymiana źródeł ciepła na paliwo stałe w Gminie Charsznica oraz nr 22 - Sprawne Urzędy Małopolskie), które są projektami wspierającymi rozwój całego obszaru gminy zostały przeniesione do projektów uzupełniających. Uzupełniono opis wskazując na komplementarność tych projektów względem projektów podstawowych.

- uzupełniono opis projektu Niskoemisyjny transport miejski poprzez wyznaczenie tras rowerowych do punktów przesiadkowych (przed oceną nr 21 na liście projektów podstawowych, obecnie projekt nr 17. Wzmocniono jego uzasadnienie w diagnozie uszczegółowionej obszaru rewitalizacji, w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

W odniesieniu do wskazanych poprawek modyfikacji uległ:

- załącznik 1 – lista projektów podstawowych,

- załącznik 2 – mapa lokalizacji projektów podstawowych,

- Zmiana tabeli finansowych oraz harmonogramu skorelowana ze zmianami wynikającymi ze zmianami listy projektów podstawowych oraz projektów uzupełniających,

- Opis do szacowania listy projektów uzupełniających,

- Uzupełniono w opisach projektów uzupełniających oraz komplementarności przestrzennej,

- Ponadto w zakresie wskaźników wstawiono wskaźniki rezultatu, na które odpowiada GPR.

Przewodniczący Rady Gminy

Zdzisław Uchto